

NORGES OFFICIELLE STATISTIK.

Fjerde Række Nr. 84.

BERETNING

OM

SKOLEVÆSENETS TILSTAND

I

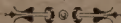
KONGERIGET NORGE

FOR AARET 1900.

(Statistique de l'instruction publique pour l'année 1900.)

UDGIVEN AF

KIRKE- OG UNDERVISNINGS-DEPARTEMENTET.

KRISTIANIA.

KOMMISSION HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1904.

Pris: Kr. 0.50.

Norges officielle Statistik, Fjerde Række.
(Statistique officielle de la Norvège, Quatrième série.)

Nr. 1—81 findes opførte i Fortegnelse over Norges officielle Statistik m. v. 1 Januar 1901—31 December 1903, Side 1—6.

Trykt 1904.

- 82. Folketælling 3 December 1900. Tredie Hefte: Beboede Huse og Husholdninger. (*Recensement. III. Maisons habitées et ménages.*)
- 83. Folketælling 3 December 1900. Fjerde Hefte: Folkemængde fordelt efter Nationalitet, Fødested og Trosbekjendelse. Blinde, Døvstumme og Sindsyge. (*Recensement. IV. Population classée par nationalité, par lieu de naissance et par culte. Aveugles, sourds-muets et aliénés.*)
- 84. Skolestatistik 1900. (*Instruction publique.*)

NORGES OFFICIELLE STATISTIK.

Fjerde Række Nr. 84.

BERETNING

OM

SKOLEVÆSENETS TILSTAND

I

KONGERIGET NORGE

FOR AARET 1900.

(Statistique de l'instruction publique pour l'année 1900.)

UDGIVEN AF

KIRKE- OG UNDERVISNINGS-DEPARTEMENTET.

KRISTIANIA.

I KOMMISSION HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1904.

For Aargangene 1881—1897 se Norges officielle Statistik, Tredie Række.
For Aargangene 1898 og 1899 se Norges officielle Statistik, Fjerde Række Nr. 20 og 48.

Indhold.

	Side
De vigtigste resultater af skolestatistiken for 1900.....	I—XXXII
Resultats les plus importants de la Statistique scolaire pour l'année 1900..	XXXIII—LXIX
Tabel 1. Folkeskolevæsenets tilstand i rigets landdistrikter.....	2—103
— 2. Herredskassernes, verkers og brugs samt kredsenes udgifter til folkeskolevæsenet i rigets bygder	104—135
— 3. Folkeskolevæsenets tilstand i rigets kjøbstæder og ladesteder.....	136—153
— 4. Uddrag af amtskassernes regnskab vedkommende skolevæsenet 1900	154—157
— 5. Aftenskoler 1900—01	158—159
— 6. Fortsættelsesskoler 1900—01	160—161
— 7. Abnormskoler 1900—01.....	162—163
— 8. Kommunale og private gutte- og pigeskoler uden examensret i skoleaaret 1900—01	164—165
— 9. Offentlige, kommunale og private høiere almenskoler med ret til at afholde afgangsexamen (skoleaaret 1900—01).....	166—183
— 10. Seminarerne 1900—01.....	184—187
— 11. Oversigt over udgifter til undervisningsvæsenet 1900.....	188—189
Tabel over læreres afgang fra folkeskolen 1900	190.
 Skoledirektørernes indberetninger for aaret 1900 (derunder ogsaa beretninger om amts- og folkehøiskoler).....	 191—301
 Rettelser.....	 303.

Table des matières.

	Pages.
Resultats les plus importants de la Statistique scolaire pour l'année 1900	I—LXIX
(Traduction française pages XXXIII—LXIX).	
Tableau n° 1. Tableau indiquant la situation de l'enseignement public primaire dans les communes rurales du Royaume.....	2—103
— « 2. Tableau des dépenses des caisses communales, des caisses des mines et fabriques et des établissements industriels, ainsi que de celles des cercles scolaires au profit de l'enseignement public primaire dans les communes rurales du Royaume....	104—135
— « 3. Tableau indiquant la situation de l'enseignement public primaire dans les villes de toute catégorie du Royaume.....	136—153
— « 4. Extrait des comptes des caisses préfectorales en 1900 relatifs à l'enseignement public primaire	154—157
— « 5. Tableau contenant un compte-rendu du fonctionnement des écoles du soir	158—159
— « 6. Tableau contenant un compte-rendu du fonctionnement des écoles de continuation	160—161
— « 7. Compte-rendu du fonctionnement des écoles pour les enfants infirmes	162—163
— « 8. Tableau contenant un compte-rendu des écoles de garçons et des écoles de filles, communales et privées, sans droit de faire passer les examens	164—165
— « 9. Compte-rendu du fonctionnement des écoles secondaires publiques, communales et privées, ayant droit de faire passer l'examen de fin d'études	166—183
— « 10. Compte-rendu du fonctionnement des séminaires durant l'année scolaire 1900—01	184—187
— « 11. Aperçu des frais de l'enseignement public en 1900.....	188—189
Annexe indiquant la sortie des instituteurs dans les écoles primaires en 1900	190.

Rapports des directeurs des écoles pour l'année 1900 concernant l'enseignement public primaire, les écoles populaires préfectorales etc.....	191—301

Corrections	303.

De vigtigste resultater af skolestatistikken for 1900.

I. Folkeskolen.

A. Landdistrikterne.

1. Om skolernes ordning, undervisningen og skole-søgningen.

Antallet af *skolekommuner* paa landet var i 1900 653 mod 648 i 1895; skolekommunerne var delt i 6011 *skolekredse*; i 1890 var skolekredsenes antal 6 198 og i 1895 5 923. Inden de enkelte stifter stiller antallet af kredse sig saaledes i de nævnte aar:

	1890:	1895:	1900:
Kristiania stift	846	812	814
Hamar stift	713	666	665
Kristiansand stift	1 323	1 265	1 261
Bergens stift	1 329	1 264	1 277
Trondhjems stift	894	848	843
Tromsø stift	1 093	1 068	1 151
tilsammen....	6 198	5 923	6 011

Den betydelige nedgang i skolekredsenes antal fra 1890 til 1895 havde sin grund i forudsætningen i skoleloven af 26 juni 1889 om en sammendragning af kredsene for at tilvejebringe en hensigtsmæssigere klasseinddeling. I 1900 sees antallet af kredse for de 5 sydlige stifters vedkommende at være omtrent det samme som i 1895; derimod er der for Tromsø stift i det nævnte femaar en stigning i kredstallet af ikke mindre end 83. Som det fremgaar af vedkommende skoledirektørs nedenfor indtagne udførlige indberetning (se side 254), er aarsagen hertil væsentlig at søge i, at en for vidt dreven sammendragning af kredse havde været til hinder for skolesøgningen i dette stift med de lange og besværlige skoleveje.

Antallet af kredse, hvor skolen holdtes

	a. i eget (skolevæsenet tilhørende) lokale:	b. i fast leiet lokale:	c. paa omgang i gaardene:
var i 1890	3 244	2 222	732
— 1895	3 748	1 826	349
— 1900	4 162	1 643	212

Mens antallet af nye skolehuse, anskaffet for kommunernes regning, i det sidst forløbne femaar saaledes er forøget med 414, er antallet af leiede lokaler aftaget med 183 og af omgangsskoler med 137. De fleste omgangsskoler findes fremdeles i Bergens stift.

Antallet af *kredse*, hvis børn var *delt i to eller flere særskilt mødende klasser*, udgjorde i 1895 4 099 med 10 887 klasser; 1824 kredse havde saaledes udelt skole. I 1890 var de tilsvarende tal henholdsvis 3 319, 8 139 og 2 879. I 1900 var der 4 313 kredse, hvis børn var delt i to eller flere særskilt mødende klasser; disse klassers antal var 11 994. 1 698 kredse havde udelt skole. Det viser sig saaledes fremdeles, at klassesdeling mere og mere benyttes, og at antallet af kredse med udelt skole er aftaget. Medens i 1890 omtrent 46 % og i 1895 omtrent 31 % af kredsene er udelte, udgjør de udelte kredse i 1900 ca. 28 %. Mest anvendes klassesdelingen i Kristiania, Hamar og Trondhjems stifter. Hver af de klassesdelte kredse havde i 1890 gennemsnitlig 2.4 klasser, i 1895 2.6 og i 1900 ca. 2.8 klasser.

Antallet af de *undervisningsberettigede børn* var:

		deraf under 8 aar:
i 1895	269 441	29 175
- 1896	269 909	27 141
- 1897	272 562	29 045
- 1898	274 126	29 471
- 1899	274 750	28 729
- 1900	277 384	30 327

Af de undervisningsberettigede børn *under 8 aar* fremmødte i folkeskolen 22 857, mens 7 470 udeblev. I 1895 var antallet henholdsvis 20 793 og 8 382. Af de undervisningsberettigede børn *over 8 aar* fik 6 375 eller ca. 2.6 % *undervisning udenfor folkeskolen* mod i 1895 6 199 eller 2.5 %, mens 967 børn eller ca. 0.4 % *ingen undervisning* fik mod 1 262 eller ca. 0.5 % i 1895. Resten af de undervisningsberettigede børn, 261 518, undervistes i folkeskolen, deraf i *faste* skoler 258 620 eller 98.9 % af de folkeskolen søgende børn og i omgangsskoler 2 898 eller 1.1 % mod i 1895 henholdsvis 249 100 eller ca. 98 % og 4 816 eller omtr. 2 %. Af dem, som undervistes i folkeskolen, og af de børn over 8 aar, som fik undervisning udenfor folkeskolen eller ingen undervisning, var 137 289 gutter og 131 571 piger mod i 1895 133 077 gutter og 127 337 piger.

Da antallet af de folkeskolen søgende børn i 1900 var 261 518 og skolekredsene udgjorde 6 011, kom der saaledes gennemsnitlig omtr. 43 børn paa hver kreds; i 1895 var gennemsnitstallet det samme. I faste skoler undervistes ca. 44 (i 1895 ca. 45), i omgangsskoler ca. 13 (i 1895 ca. 14) børn i hver kreds. Naar de særskilt mødende klasser medregnes, blir antallet af børn gennemsnitlig for hvert skolehold eller klasse omtr. 22 mod ca. 20 i 1895. 142 klasser havde over 35 børn mod 233 i 1895.

Det samlede antal børn i kredse med 12 børn og derunder, for hvilke der var bestemt en kortere skoletid end 12 uger, var i 1895 4 898; i 1900 er antallet steget til 5 551. Ogsaa nu er antallet størst i Kristiansand, Bergen og Tromsø stifter; i det sidste stift er der den betydeligste stigning i antallet, fra 1 276 i 1895 til 1 771.

Antallet af børn, som deltog i folkeskolens *frivillige undervisning* var i 1900 37 323 mod 33 745 i 1895.

De børn over 8 aar, for hvem der i overensstemmelse med skolelovens § 7 var anordnet delvis eller fuldstændig *særskilt undervisning*, var i 1900 207 mod 204 i 1895.

Ifølge lov af 21 juli 1894 skal der, hvor skolen er delt i klasser, gives undervisning i mindst ét af fagene *haandarbeide*, *legemsøvelser* eller *tegning*. Antallet af børn, som fik undervisning i de nævnte fag, var i aarene 1895 og 1900 følgende:

	haandarbeide:		legemsøvelser:		tegning:	
	gutter	piger	gutter	piger	gutter	piger
1895	13 039	27 472	23 122	12 343	49 857	46 330
1900	15 508	30 952	16 926	8 954	50 978	47 442

Naar elevantallet er betydelig formindsket i legemsøvelser, har dette — som enkelte skoledirektører gjør opmærksom paa — sin grund i manglende interesse for faget og mangel paa duelighed hos mange af lærerne. Derimod viser interessen for tegning og navnlig for haandarbeide sig at være i stigende. Af de 3 fag har tegning som det, hvori der lettest kan meddeles undervisning, fremdeles det største elevantal.

Antallet af *lovbefalede skoledage*, i hvilke alle skolesøgende børn til sammen skulde have søgt skolen, var i 1895 17 910 459 eller gennemsnitlig 71 dage for hvert barn. I 1900 er tallet steget til 18 669 453, hvilket, da elevantallet i folkeskolen ogsaa er øget, i gennemsnit udgjør det samme antal dage for hvert barn. Hvert barn har saaledes gennemsnitlig havt 11.8 ugers lovbealet undervisning. Grunden til, at det i folkeskoleloven befalede minimum af 12 uger ikke helt er naaet, er at søge i, at loven undtagelsesvis (naar elevantallet er 12 eller derunder) tillader skoletidens nedsættelse indtil 9 uger. Paa den anden side havde i 1900 (ligesom i 1895) hver klasse eller hvert barn 0.5 uges frivillig undervisning (se tabel 1, rubrik 38 sammenholdt med rubr. 1, 5 og 6). Den samlede lovbealede og frivillige undervisning skulde saaledes for hvert barn eller klasse i 1900 ligesom i 1895 have udgjort 12.3 skoleuge.

De lovbefalede skoledage var som ovenfor anført i 1900 gennemsnitlig 71 dage for hvert barn. Heraf *forsømtes* 1 662 051 eller 8.9 pct. = 6.3 dag mod i 1895 10.4 pct. = henved 7 dage pr. barn. I de enkelte stifter udgjorde:

	Antallet af lovbefalede skoledage gennemsnitl. for hvert barn:	Deraf forsømte dage gennemsnitl. for hvert barn:	Gjennemsnitligt antal dage, hvori hvert barn virkelig har søgt skolen:
Kristiania stift.	74 (73 i 1895)	6.0 (7.3 i 1895)	68 (65.7 i 1895)
Hamar stift	71 (70 —)	5.4 (6.4 —)	65.6 (63.6 —)
Kristiansand stift.	77 (75 —)	9.3 (10.4 —)	67.7 (64.6 —)
Bergens stift.	68 (68 —)	4.4 (4.9 —)	63.6 (63.1 —)
Trondhjems stift	69 (69 —)	4.8 (5.6 —)	64.2 (63.4 —)
Tromsø stift.	65 (65 —)	7.7 (9.2 —)	57.3 (55.8 —)

Hertil kommer saa den frivillige undervisning.

Forsømmelserne udgjorde som ovenfor anført 8.9 % for det hele land-distrikt. I de enkelte stifter stiller *forsømmelserne* sig procentvis saaledes i 1900 sammenlignet med 1895:

1900:	Deraf paa grund af sygdom eller anden gyldig årsag:	uden gyldig grund:
Kristiania stift.	8.4 pct. (9.9 i 1895)	6.4 pct. (6.9 i 1895) 2.0 pct. (3.0)
Hamar stift.	7.5 - (9.0 —)	5.4 - (5.8 —) 2.1 - (3.2)
Kristiansand stift	12.0 - (13.8 —)	8.0 - (7.9 —) 4.0 - (5.9)
Bergens stift	6.5 - (7.3 —)	4.8 - (5.0 —) 1.7 - (2.3)
Trondhjems stift	6.9 - (8.1 —)	4.2 - (4.8 —) 2.7 - (3.3)
Tromsø stift	11.9 - (14.2 —)	6.6 - (7.6 —) 5.3 - (6.6)

Antallet af børn, som i de faste skolers kredse havde længere vei til skolestedet end 3 kilometer, var i 1900 29 820 mod 25 764 i 1895. Antallet er fremdeles størst i Tromsø stift.

2. Om lærerne.

Antallet af *lærere* i fuldstændig post i landdistriktet var i 1900 3 925 og af *lærerinder* 1 225 mod i 1895 henholdsvis 3 801 og 1 037. Aflærerne havde 3 811 bestaaet lovbealet lærerprøve, mens 114 var uden prøve; af lærerinderne havde 1 167 lovbealet prøve, altsaa 58 uden prøve. I 1895 var forholdet for lærere 3 655 og 146 og for lærerinderne 958 og 79. Antallet af lærere og lærerinder uden de anordnede prøver er saaledes i 1900 aftaget.

Lærernes og lærerindernes *samlede antal skoleuger* udgjorde:

	lovbefalede	frivillige	tilsammen
i 1895	152 946	6 422	159 368
i 1900	166 216	7 105	173 321

Paa hver lærer falder saaledes (ligesom i 1895) gjennemsnitlig ca. 33 skoleuger aarlig.

Af de lovbefalede skoleuger var 8 144 uger anordnet udover det lov-
befalede minimum (mod 6 509 i 1895). Heraf falder 3 074 uger paa
Kristiania stift, 1 773 paa Hamar og 2 184 paa Kristiansand stift, mens
der paa Bergen, Trondhjem og Tromsø stifter kommer henholdsvis 560, 421
og 132 uger.

Den frivillige skoletid udgjorde ligesom i 1895 ca. 4 pct. af det sam-
lede antal skoleuger. Af de frivillige skoleuger falder ikke mindre end
57 pct. paa Kristiania stift og 30 pct. paa Kristiansand stift.

Antallet af *lærerboliger* er i femaaret steget med 217, idet 2 209
lærere i 1900 havde skolevæsenet tilhørende familjebolig mod 1 992 i
1895; af disse havde delvis *jordvei*

	af lovbefalet størrelse	mindre jordvei
i 1895	680	441
i 1900	733	470,

mens 1 006 lærere havde bolig uden jordvei mod 871 i 1895. Forøgelsen
falder saaledes væsentlig paa boliger uden jord.

326 *lærerinder* havde i 1900 skolevæsenet tilhørende bolig. For 1895
mangler tilsvarende oplysning.

926 lærere (i 1895 910) var tillige *kirkesangere* med en aarlig penge-
indtægt som saadanne af kr. 257 104 (i 1895 kr. 176 953). Den gjennem-
snitlige indtægt som kirkesanger udgjorde saaledes kr. 277 mod ca. kr.
194 i 1895.

Lærernes og lærerindernes samlede *indtægter* for aaret, fraregnet kirke-
sangerindtægterne, men iberegnet den antagne pengeværdi af naturalydelse,
udgjorde i 1900 kr. 4 019 993 mod i 1895 kr. 3 588 943 eller gjennem-
snitlig henholdsvis ca. kr. 780 og ca. kr. 741. De lærere, som tillige var
kirkesangere, havde altsaa en gjennemsnitlig indtægt i 1900 af kr. 1 057
mod kr. 935 i 1895. Den gjennemsnitlige forøgelse af lønnen for hver
lærer (bortset fra kirkesangere) skulde derfor blive ca. kr. 39. For lærerind-
ernes vedkommende er vistnok gjennemsnitslønnen noget mindre paa grund
af den mindre ugeløn og for lærerne saaledes noget større; det foreliggende
statistiske materiale gjør det imidlertid umuligt at udregne den aarlige
gjennemsnitsløn særskilt for lærere og lærerinder.

I det forløbne femaar har følgende antal *lærere* paa landet og i byerne
forladt skolens tjeneste:

	1896	1897	1898	1899	1900	Til- sammen.
Kristiania stift	16	20	29	25	29	119
Hamar stift	7	6	13	16	12	54
Kristiansand stift	18	31	25	20	18	112
Bergens stift	12	19	16	35	18	100
Trondhjems stift	10	11	12	21	18	72
Tromsø stift	10	10	9	10	11	50
	73	97	104	127	106	507

Af disse er 30 gaaet over til lærerstilling udenfor folkeskolen, 27 til praktisk livsvirksomhed, 29 er blevet landmænd, 5 har søgt yderligere uddannelse, 6 er udvandret.

I samme tidsrum forlod følgende antal *lærerinder* skolens tjeneste:

	Heraf overgik til anden lærer- stilling.	Indtraadte i ægteskab.	Søgte anden uddannelse.	Udvandrede.
i 1896 47	3	18	2	5
- 1897 48	7	20	-	-
- 1898 70	10	24	-	-
- 1899 70	3	38	-	1
- 1900 89	2	47	1	-
324	25	147	3	6

3. Om skolevæsenets økonomi.

De i de statistiske tabeller (tabel 2) meddelte oplysninger angaaende skolevæsenets økonomi er uddragne af de til det statistiske centralbureau afgivne ekstrakter af kommuneregnskaberne og omfatter kun de egentlige udgifter til skolernes drift. I disse ekstrakter er udgifter til administration samt afdrag, tilbagebetalte forskud og renter opført som almindelige kommuneudgifter og ikke som særlige udgifter vedkommende skolevæsenet.

Forsaavidt udgifterne til skolevæsenet ikke dækkes af offentlige midler eller af amtsskolekasserne, hvorom oplysning meddeles i generaloversigten over udgifter til undervisningsvæsenet (tabel 11), udredes de ved udlig-ning paa samme maade som de øvrige herredsudgifter.

De af *herredskasserne, værker og brug* udredede udgifter til folkeskolevæsenet (løn og kostholdsgodtgjærelse til lærerne, indkjøb af lærerjord, opførelse, vedligeholdelse og leie af skolehuse, bøger og andre udgifter samt pensioner) udgjorde i 1900 kr. 4 851 752 mod kr. 4 068 347 i 1895.

Udgifterne er saaledes steget med kr. 783 405 eller med omtrent 15 pct., mens udgifternes stigning fra 1890 til 1895 udgjorde ikke mindre end ca. 44 pct.

I de forløbne 5 aar har udgifterne under de enkelte poster udgjort:

	Lærerløn.	Kostholds- godt- gjørelse.	Ind- kjøb af lærer- jord.	Opførelse og vedlige- holdelse af skolehuse.	Leie af skole- lokaler.	Bøger og andre læ- remidler samt skole- inventar.	Pensio- ner.	Iøvrigt.	Tilsam- men.
i 1896.	1 989 135	842 894	15 305	722 487	142 982	119 405	14 688	248 171	4 095 067
i 1897.	2 029 496	868 752	27 969	711 076	141 600	110 270	14 956	276 848	4 180 940
i 1898.	2 091 902	868 622	16 442	611 757	141 021	110 224	14 478	271 754	4 126 200
i 1899.	2 170 534	865 916	20 639	894 186	149 997	110 999	16 575	306 434	4 535 280
i 1900.	2 288 910	823 836	24 938	1 091 435	147 385	119 262	16 532	339 454	4 851 752
			105 293	4 030 941		570 160			

Som det vil sees, er stigningen størst i de to sidste aar, hvilket navnlig hidrører fra forøgelsen af udgifterne til lærerløninger og til opførelse eller vedligeholdelse af skolehuse. Særlig i det sidstnævnte øiemed er stigningen betydelig. Mens udgifterne til opførelse eller vedligeholdelse af skolehuse i femaaret 1891—95 udgjorde kr. 3 532 625, var udgifterne i femaaret 1896—1900 kr. 4 030 941. Grunden til denne udgifternes forøgelse er dels at søge i foretagne kredsreguleringer, dels i børnetallets stigning, hvad der har foranlediget opførelse af nye skolehuse eller forandringer ved de ældre. Som oplyst under afsnit 1, er antallet af nye skolehuse i det sidste femaar steget med ikke mindre end 414.

Udgifterne til indkjøb af lærerjord samt til bøger, andre læremidler og skoleinventar er derimod i femaaret 1896—1900 aftaget, idet der er medgaaet henholdsvis kr. 105 293 og kr. 570 160 mod henholdsvis kr. 154 174 og kr. 611 831 i femaaret 1891—95.

Af de af *herreder, verker og brug* i 1900 udredede udgifter til folkeskolevæsenet dækkedes kr. 1 063 122 af *statsmidler*, hvoraf kr. 1 046 532 var bidrag i henhold til landsskolelovens § 38; for samme aar var *amtskolekassernes* tilskud kr. 406 650. I 1895 var statskassens bidrag til herredskasserne kr. 670 563, hvoraf kr. 655 172 var bidrag i henhold til landsskolelovens § 38, mens amtskolekassernes tilskud udgjorde kr. 420 080.

Kredsens udgifter til folkeskolen er i løbet af femaaret, forsaavidt angaar udgifterne i penge, steget fra kr. 111 877 i 1895 til kr. 151 952 i 1900, mens verdien af naturalydelser er øget fra kr. 73 972 til kr. 82 566.

Amtsskolekassernes udgifter udgjorde i 1900 kr. 1 042 197 mod kr. 971 016 i 1895; heraf tilveiebragtes ved udligning paa amterne i 1900 kr. 246 940, i 1896 kr. 246 909, mens resten, henholdsvis kr. 796 257 og kr. 724 107 udrededes af oplysningsvæsenets fond.

VIII

Foruden de ovennævnte bidrag af offentlige midler udrededes derhos af statskassen som *lønstillæg* efter den ældre skolelov til lærere i 1900 kr. 53203 mod kr. 178 172 i 1895.

De samlede udgifter til folkeskolevæsenet i landdistrikterne har efter det anførte udgjort:

	i 1895	i 1900
1. Herredskassernes udgifter	kr. 4 068 347	kr. 4 851 752
2. Kredsenes udgifter i penge	» 111 877	» 151 952
3. — — i natu- rallydelser	» 73 972	» 82 566
4. Amtsskolekassernes udgif- ter efter fradrag af, hvad der er tilflydt de mindre skolekasser og altsaa ind- befattet under 1.	» 550 936	» 635 547
5. Lønstillæg til lærerne. .	» 178 172	» 53 203
	kr. 4 983 304	kr. 5 775 020

Heraf udrededes af *offent-
lige midler*:

Af de under i op- førte beløb	kr. 670 563	kr. 1 063 122
Oplysningsvæsenets fonds tilskud til amtsskolekasserne	» 724 107	» 796 257
Lønstillæg af stats- kassen	» 178 172	» 53 203
	» 1 572 842	» 1 912 582
Tilsammen af offent- lige midler.	kr. 1 572 842	kr. 1 912 582
Altsaa udredet af <i>herrederne</i>	kr. 3 410 462	kr. 3 862 438

Af de samlede udgifter udredede saaledes i 1895 herrederne ca. 68 pct. og staten 32 pct., i 1900 henholdsvis ca. 67 pct. og 33 pct.

Hvert barns undervisning i folkeskolen kostede i det hele aarlig i 1900 kr. 22.08 mod kr. 19.62 i 1895. Deraf udredede herrederne kr. 14.77 og staten kr. 7.31 mod henholdsvis kr. 13.43 og kr. 6.19 i 1895.

4. Amtsskoler og folkehøiskoler.

Af *amtsskoler* og lignende private skoler (folkehøiskoler) var der i 1895 47, hvoraf 10 private. Af skolerne var 29 gutteskoler med pige-kursus, 2 gutteskoler uden pigekursus, 12 fællesskoler for gutter og piger

og 4 alene pigeskoler; af fællesskolerne havde 2 ogsaa særskilte pigekurser, og af pigeskolerne var 3 praktiske jenteskoler.

I 1900—01 har følgende med offentlige bidrag understøttede antal skoler været i virksomhed:

i Kristiania	stift	8 skoler, hvoraf ingen private
- Hamar	—	9 — — 2 —
- Kristiansand	—	15 — — 5 —
- Bergen	—	7 — — 3 —
- Trondhjem	—	7 — — 3 —
- Tromsø	—	4 — — ingen —

tilsammen 50 skoler, hvoraf 13 private.

Af skolerne var 37 fællesskoler for gutter og piger, 11 gutteskoler med kortere pigekursus og 2 praktiske jenteskoler; 2 fællesskoler havde kortere sommerkursus for gutter og piger, 1 fællesskole desuden særskilt kortere pigekursus. Kurserne varede i regelen 6 à 7 maaneder, de kortere kurser i almindelighed 3 à 4 maaneder.

Det samlede elevantal var ved kursernes begyndelse 1 428 gutter og 964 piger, ved kursernes slutning 1 299 gutter og 906 piger. Det gennemsnitlige elevantal var saaledes i hvert kursus 26 gutter og 17 piger. Det samlede antal af lærere var 129 og af lærerinder 64.

De samlede udgifter til heromhandlede skoler udgjorde i 1900 kr. 242 355, hvoraf kr. 20 768 var stipendier for trængende elever. Af det samlede beløb udrededes kr. 210 390 af statsmidler, resten af amterne (kfr. tabel 4 nedenfor). I 1895—96 udgjorde det samlede udgiftsbeløb til dette slags skoler kr. 182 000.

5. Aftenskoler.

Om *aftenskolerne* hidsættes nedenstaaende oplysninger for femaaret 1896—1900:

	Antal skoler.	Antal elever *)		Antal undervisningstimer.	Udgifter.
		gutter.	piger.		
					Kr.
1896—97	695	4 838	2 107	27 816	25 097
1897—98	455	4 331	2 014	25 918	20 863
1898—99	406	4 168	2 019	24 564	19 473
1899—1900	350	3 189	1 699	20 008	16 236
1900—01	404	3 777	1 843	23 233	19 281

*) ved kurssets begyndelse.

Det gjennomsnitlige antal elever og undervisningstimer samt udgift for hver aftenskole udgjorde:

	Elever.	Under- visnings- t-mer.	Udgift pr. skole.	Udgift pr. elev.
1896—97....	10	40	ca kr. 36	kr. 3.60
1897—98....	14	57	« « 46	« 3.28
1898—99....	15	60	« « 48	« 3.20
1899—1900..	14	57	« « 46	« 3.28
1900—01....	14	57	« « 48	« 3.43

For de enkelte stifter var antallet af aftenskoler 1900—01 sammenholdt med 1895—96:

	i 1900—01	i 1895—96
Kristiania stift	122	129
Hamar —	-	57
Kristiansand —	79	96
Bergen —	71	74
Trondhjem —	80	95
Tromsø —	52	26

Mens der i 1895—96 ikke holdtes aftenskoler i nordre Bergenhus og Finmarkens amter, var der i 1900—01 ikke saadanne skoler i Hedemarkens, Kristians, Lister og Mandals samt nordre Bergenhus amter. Størst har antallet af aftenskoler været i Romsdal, Stavanger og søndre Bergenhus amter.

Ligesom tidligere har den overveiende del af undervisningstimerne været anvendt til morsmaal og regning; i 1900—01 saaledes henholdsvis 10 287 og 10 082 af tilsammen 23 233 timer, mens det fag, som kan opvise det største timetal næsteften disse (historie), alene har havt 917 timer.

Af udgifterne til aftenskolerne udrededes i 1900—01 kr. 13 969 som offentligt bidrag og kr. 4 927 som kommunernes eller kredsens bidrag.

6 Fortsættelsesskoler.

Om de i henhold til landsskoleloven af 1889 oprettede *fortsættelsesskoler* meddeles nedenstaaende oplysninger for aarene 1897—1900:

	Antal skoler.	Antal lærere.	Antal elever *)		Samlet antal undervisningstimer.	Udgifter.	Deraf dækkedes	
			gutter.	piger.			ved off. bidrag.	ved herredsbidrag.
1897—98....	187	203	2 063	799	65 259	52 932	33 595	18 198
1898—99....	192	203	1 915	800	61 780	53 244	33 798	18 133
1899—1900..	180	197	1 696	873	65 828	57 012	36 331	19 347
1900—01....	191	227	1 961	979	71 844	60 250	38 979	19 994

Det gennemsnitlige antal elever og undervisningstimer samt udgifter for hver fortsættelsesskole udgjorde i de nævnte 4 aar:

	Elever.	undervisningstimer.	Udgift pr. skole.	Udgift pr. elev.
1897—98. . .	15	349	kr. 283	kr. 18.87
1898—99....	14	322	« 277	« 19.78
1899—1900..	14	366	« 317	« 22.64
1900—01....	15	376	« 315	« 21.00

Fortsættelsesskoler holdtes i 1900—01 i alle amter undtagen Finmarken. Størst er antallet i Romsdal, Stavanger og søndre Bergenhus amter (henholdsvis 41, 35 og 22 skoler); derefter kommer søndre og nordre Trondhjems, Kristians og Hedemarkens amter (med fra 13 til 10 skoler); nederst staar Jarlsberg og Larvik amt med kun 1 skole.

Skolerne har været af høist forskjellig varighed; i 1900—01 varede saaledes skolerne fra 4 til 24 uger; den ugentlige undervisningstid har som oftest været 36 timer.

Ogsaa ved forsættelsesskolerne sees de fleste timer at være anvendt til morsmaal og regning; af 71 844 timer i 1900—01 anvendtes saaledes henholdsvis 22 166 og 15 687 timer til de nævnte fag; derefter kommer historie med 8 101 og naturkundskab med 7 317 timer.

Som omhandlet i beretningen om skolevæsenets tilstand i 1895 (side XII) var det forudsætningen, at de tidligere *høiere almueskoler* paa landet skulde afløses af de ved den nye folkeskolelov etablerede fortsættelsesskoler. Statsbidrag til den nævnte art skoler ophørte ved udgangen

*) ved kurssets begyndelse.

af budgetterminen 1890—91. Efterat sommeren 1894 de sidste høiere almueskoler i Hamar stift var nedlagt, har senere kun 1 skole af denne art været igang (i Lier); den er for 1900 medtaget under tabel 8.

B. Kjøbstæder og ladesteder.

Ifølge lov af 21 juli 1894 er ethvert barn berettiget til at erholde undervisning i byfolkeskolen fra den optagelsestermin, som følger nærmest efter det fyldte $6\frac{1}{2}$ aar, og til det har naaet skolens maal, dog ikke længere end til den afgangstermin, som falder nærmest efter dets fyldte 15de aar.

Antallet af *undervisningsberettigede børn* var:

	<i>gutter:</i>	<i>piger:</i>	<i>tilsammen:</i>	<i>deraf under 7 aar:</i>
i 1895	44 007	43 153	87 160	4 696
- 1896	44 735	44 056	88 791	5 709
- 1897	45 944	44 888	90 832	5 553
- 1898	47 268	46 025	93 293	5 983
- 1899	47 683	46 901	94 584	5 119
- 1900	48 760	47 594	96 354	6 033

Af de undervisningsberettigede børn undervistes i *folkeskolen* i 1900 tilsammen 77 303, hvoraf 39 117 gutter og 38 186 piger; 4 474 var under 7 aar. I 1895 var det samlede antal børn i folkeskolen 67 217, hvoraf 33 931 gutter og 33 286 piger, mens 3 965 var under 7 aar. *Udenfor folkeskolen* fik i 1900 tilsammen 15 915 børn over 7 aar undervisning, hvoraf 8 020 gutter og 7 895 piger; i 1895 var antallet 15 038 børn, hvoraf 8 059 gutter og 7 979 piger. Antallet af børn over 7 aar, som *ingen undervisning* fik, var i 1900 tilsammen 552, hvoraf 259 gutter og 293 piger; i 1895 var tallet henholdsvis 770, 375 og 395. 8 088 børn deltog i 1900 i den *frivillige* undervisning, hvoraf 3 429 gutter og 4 659 piger; i 1895 var der 3 097 deltagere, hvoraf 1 220 gutter og 1 877 piger. Fuldstændig *særskilt* undervisning i særegne klasser fik i 1900 806 børn, nemlig 582 gutter og 224 piger, mod i 1895 henholdsvis 832, 658 og 174. Hvormange af de *undervisningsberettigede* børn var elever af *høiere* skoler i 1900, kan ikke oplyses; derimod sees af tabel 8 og 9, at 4 679 var elever af kommunale og private gutte- og pigeskoler uden examensret, mens 15 395 var elever af offentlige, kommunale og private høiere skoler med examensret. En stor del af disse elever har dog været udenfor den undervisningsberettigede alder, uden at imidlertid antallet nærmere kan opgives.

Det fremgaar af det ovenfor oplyste, at mens i sidste femaar antallet af undervisningsberettigede børn er steget med 9 194, er antallet af folkeskolens elever vokset med 10 086, hvorimod tallet af de udenfor folkeskolen underviste børn er aftaget med 123.

Samtlige børn, som søgte folkeskolen, var delt i 2522 klasser mod 2095 i 1895; heraf var i 1900 979 gutteklasser, 945 pigeklasser og 598 klasser for begge køn. I de større byer er i almindelighed børnene delt efter køn, mens dette sjældnere finder sted i de mindre byer. Det gennemsnitlige elevantal i hver klasse var i 1900 30,6 mod 36,8 i 1895. Kun 18 klasser havde i 1900 over 40 børn, hvilket elevantal folkeskoleloven alene tillader midlertidig eller af tvingende økonomiske hensyn; i 1895 var antallet 76.

Det gennemsnitlige antal elever i folkeskolerne var i 1900 74 712, som skulde have søgt skolen i tils. 17 227 791 dage. Det gennemsnitlige antal skoledage for hvert barn blir saaledes 230,5 mod 229,6 i 1895. Antallet af *forsømte skoledage* udgjorde i 1900 for samtlige børn 1 143 917 eller 6,6 pct. mod 7,4 i 1895. Paa grund af sygdom forsømtes 810 946 dage eller 4,7 pct., af anden gyldig grund 220 037 dage eller 1,3 pct., uden gyldig grund 112 934 dage eller 0,6 pct. mod henholdsvis 4,7 pct., 1,6 pct. og 1,1 pct. i 1895. I de enkelte *stifter* udgjorde forsømmelserne procentvis:

	1900	1895
I Kristiania stift	6.5	6.9
- Hamar —	7.5	6.9
- Kristiansand —	7.0	8.1
- Bergen —	5.9	6.7
- Trondhjem —	6.3	8.2
- Tromsø —	9.0	11.2

I de *større byer* var forsømmelsesprocenten følgende:

Kristiania	6.1 (i 1895 6.7)	Kristiansand	8.1 (i 1895 8.7)
Fredrikshald	5.4 (— 5.5)	Stavanger	5.6 (— 6.3)
Fredrikstad	7.0 (— 8.9)	Bergen	5.9 (— 6.6)
Drammen	6.7 (— 7.2)	Kristiansund	6.2 (— 8.9)
Larvik	10.2 (— 9.2)	Trondhjem	6.3 (— 8.2)
Skien	6.6 (— 9.6)		

I *fuldstændige lærerposter* (i regelen med 30—36 timer for lærere og 27—36 for lærerinder) var i 1900 ansat 745 lærere og 1388 lærerinder mod henholdsvis 601 og 1079 i 1895. Antallet af lærere er saaledes i femaaret forøget med 144 og af lærerinder med 309. Anvendelsen af lærerinder har, som det sees, været i betydelig stigning. Mens i 1875 af det samlede lærerpersonale 56 af hundrede var lærere og 44 lærerinder, var i 1880 forholdet 47 lærere mod 53 lærerinder, i 1890 38 mod 62, i 1895 36 mod 64 og endelig i 1900 34 mod 66. For lærere i fuldstændig post var i 1900 høieste løn kr. 4 700 og laveste løn kr. 720 mod i 1895 henholdsvis kr. 4 200 og kr. 800; for lærerinder i fuldstændig post var i 1900 høieste

løn kr. 1 650 og laveste løn kr. 600 mod i 1895 henholdsvis kr. 1 550 og kr. 600.

Som lønstillæg til byernes lærerpersonale udrededes af staten i 1900 kun kr. 200.

De samlede *udgifter* til byernes folkeskolevæsen udgjorde i 1900 kr. 4 733 877. Heraf var kr. 3 222 529 til lønninger, kr. 617 765 til opførelse og vedligeholdelse af skolehuse, kr. 19 051 til leie af skolelokaler, kr. 143 460 til bøger, læremidler og skoleinventar, kr. 29 966 til pensioner og kr. 701 106 til forskellige udgifter. I det samlede udgiftsbeløb er ikke medregnet udgiften til renter og afdrag af gjæld i anledning af skolebygningers opførelse; for flere byers vedkommende er derhos udgifter til pensioner ikke medtaget paa skolebudgetterne, men under andre udgiftsposter. I 1895 var det samlede udgiftsbeløb vedkommende byfolkeskolerne kr. 3 121 464; nogen specifikation af udgifterne for nævnte aar kan imidlertid ikke meddeles. De samlede udgifter er efter det oplyste i femaaret steget med kr. 1 612 413; det maa dog bemærkes, at der for 1895 ikke var medregnet udgifterne til nybygning og indkøb af skolelokaler, hvortil i 1900 medgik kr. 617 765; naar sidstnævnte beløb fraregnes, skulde saaledes udgifternes stigning i femaaret udgjøre kr. 994 648. Af det samlede udgiftsbeløb i 1900 dækkedes kr. 3 881 609 ved tilskud af kommunerne, mens kr. 852 268 udrededes af statsmidler; af dette sidste beløb var kr. 830 696 statsbidrag i henhold til byskolelovens § 15 (svarende til en tredjedel af den udredede lærerløn). Da det gennemsnitlige antal børn var 74 712, kostede altsaa hvert barns undervisning kr. 63.36 eller, naar udgifterne til skolebygningers opførelse og vedligeholdelse ikke medregnes, kr. 55.09 mod kr. 47.28 i 1895.

II. De høiere skoler.

1. Offentlige, kommunale og private høiere almen-skoler med ret til at afholde afgangsexamen.

Ved lov af 27 juli 1896 er indført en ny ordning af de *høiere almen-skoler*. Mens efter den ældre lov af 17 juni 1869 den høiere almen-skole bestod som en selvstændig organiseret skole (med 3 forberedelsesklasser, 6 klasser i middelskolen og 3 i gymnasiet), skal efter den nye lov *folkeskolen* være *forskole for den høiere almenskole* saaledes, at folkeskolen i almindelighed er fælles for alle børn for de 5 første skoleaars vedkommende, hvorimod middelskolens kursus som regel er indskrænket til 4 aar. Gymnasiet er som før 3-aarigt. Ved de offentlige og kommunale høiere almen-skoler skal der ikke længere være forberedelsesklasser. I skoleaaret 1900—01 fandtes saadanne imidlertid endnu, da vedkommende

bestemmelse maatte gennemføres fra neden af o: regelmæssig med inddragning af en forberedelsesklasse om aaret. De private høiere almenskoler har dog fremdeles forberedelsesklasser.

Efter den nye lov er *middelskolens* latinlinje ophævet. Der meddeles i middelskolen undervisning i en række almindelige fag, hvorunder to fremmede sprog (tysk og engelsk). Der er dog adgang til at lade ét af de fremmede sprog undgaa af fagkredsen og til at indskrænke undervisningen i matematik. I *gymnasiet* er undervisningen i græsk ophørt. Gymnasiet er delt i 2 linjer, reallinjen og den sproglig-historiske linje; i den sidstnævnte linje kan der med stortingets samtykke i enkelte gymnasier gives undervisning i latin. Gymnasiets 1ste klasse er fælles for begge linjer, idet delingen af linjer først indtræder med 2den klasse. I forbindelse med gymnasiets 1ste klasse kan der indrettes et 1-aarigt kursus, som giver en afsluttet, paa særskilte praktiske livsstillinger beregnet dannelse. Middelskolens og gymnasiets undervisning afsluttes med afgangsprøver, henholdsvis middelskoleexamen og artium.

Efter lovens §§ 68 og 73 skulde lovbestemmelserne efter kongens nærmere afgjørelse træde i kraft for hver skole, saasomt omstændighederne tillader det. I henhold hertil er ved de kongelige resolutioner af 8 september 1896 og 6 februar 1897 loven sat i kraft fra 1 januar 1898, undtagen forsaavidt angaar bestemmelserne om middelskolens kursus, gymnasiets linjer, undervisningen samt prøver og vidnesbyrd, hvilke bestemmelser fra neden af sattes i kraft fra begyndelsen af skoleaaret 1897—98. Fra 1 januar 1898 traadte undervisningsraadet i virksomhed, mens bestemmelserne om skolelærer sattes i kraft fra begyndelsen af skoleaaret 1898—99. Lovens bestemmelser om de faste lærere ved de statsunderstøttede kommunale høiere almenskoler (§§ 70 og 71) er sat i kraft ved kgl. resol. af 10 september 1898. Bestemmelserne i §§ 32 og 33 om de faste lærere ved de offentlige skoler er endnu ikke traadt i virksomhed i paavente af pensionslov for statens tjenestemænd. De sidstnævnte lærere ansættes derfor ved kgl. konstitution.

*

*

*

De offentlige høiere almenskoler antal var i 1900 ligesom i 1895 14; en af de tidligere offentlige skoler, Lillehammer, er gaaet over til kommunal, mens paa den anden side den kommunale skole paa Bodø er blevet offentlig skole. Samtlige offentlige skoler havde gymnasium. I skoleaaret 1900—01 var gymnasiets 1ste klasse igang efter den nye ordning, 2den og 3die klasse efter den ældre ordning. 6 skoler havde gymnasium med baade real- og latinlinje, 1 alene reallinje, 7 alene latin- (sproglig-historisk) linje. Ved 5 skoler fandtes endnu forberedelsesklasser (kfr. bemærkning ovenfor).

De kommunale høiere almenkoler, hvis antal i 1895 var 41, er i 1900 steget til 44. Heraf havde 3 (Fredrikstad, Lillehammer og Tønsberg) gymnasium. Samtlige med undtagelse af 3 havde statsbidrag.

De private høiere almenkoler var i 1900 12 mod 14 i 1895. Af skolerne havde 6 gymnasium, hvoraf 4 med begge linjer, 2 alene med reallinje.

De private høiere pigeskoler var i 1900 14 mod 15 i 1895; 1 skole havde gymnasium (sproglig-historisk linje uden latin).

Samtlige heromhandlede skoler havde ret til at afholde henholdsvis artium og middelskoleexamen. En af de private høiere skoler med gymnasium havde dog ikke artiumsret.

Idet man henviser til de i tabel 9 meddelte statistiske opgaver for hver enkelt skole, ledsættes her et sammendrag af nogle af de vigtigste i samme indeholdte oplysninger:

	Antal klasser.	Antal elever i skoleåret 1900—01 i							Antal elever, som har underkæstet sig middel-skoleex.	Antal lærere.	Antal lærer-inder.	Samtlige udgifter i budgetåret 1900—91. ²⁾
		gymnasiets real-linje. ¹⁾	gymnasiets sproglig-historiske linje		det prakt. kursus eller i 1 gymn.kl.	middel-skolen.	forbe-redelses-skolen.	tilsam-men.				
			uden latin.	med latin. ¹⁾								
14 offentlige høiere almen-skoler	154	322	100	158	55	2 237	302	3 174	590	204	21	Kr. 680 892
44 kommunale høiere almen-skoler.	249	19	14	15	-	3 860	971	4 879	824	233	89	852 634
12 private høiere almen-skoler	179	522	-	66	19	1 415	1 962	3 984	501	176	96	-
14 private høiere pigesko-ler.....	147	-	23	-	-	1 571	1 764	3 358	236	66	203	-
Tilsammen	729	863	137	239	74	9 083	4 999	15 395	2 151	679	409	1 533 526

¹⁾ Herunder ogsaa antallet af elever i real- og latinalgymnasiet efter den ældre ordning. ²⁾ Privatskolernes udgifter er ikke medtagne paa grund af manglende opgaver.

XVIII

Af det samlede antal elever var 6 484 piger.

I skoleaaret 1895—96 udgjorde det samlede elevantal i de høiere skoler 15 064; der har altsaa fundet sted en tilvækst af 331. Af forøgelsen falder 78 paa de offentlige skoler, 717 paa de private høiere skoler og 27 paa de høiere pigeskoler, mens elevantallet ved de kommunale høiere almenskoler er aftaget med 491; grunden til denne formindskelse er væsentlig at søge i den nye ordning med folkeskolen som forskole for den høiere almenskole og den deraf følgende betydelige nedsættelse i klassernes antal (ved de kommunale skoler i 1900—01 249 mod 334 i 1895—96). At forøgelsen i elevantallet ved de offentlige skoler ikke er større, har ogsaa sin grund i det samme forhold (klasseantallet ved de offentlige skoler i de nysnævnte aar var henholdsvis 154 og 168). For samtlige høiere skoler underét er i femaaret elevantallet i realgymnasiet (reallinjen) og i forberedelsesskolen steget med henholdsvis 392 og 1 915, mens antallet af elever i middelskolen er aftaget med 2 042 og i latingymnasiet (sammenholdt med den nye ordnings sproglig-historiske linje) med 8.

Den betydelige stigning af elevantallet i forberedelsesskolen har kun fundet sted i de private skoler, hvor antallet i 1900—01 var tilsammen 3 726 mod 1 646 i 1895—96, mens antallet i de offentlige og kommunale skolers forberedelsesklasser er aftaget med 165. Nedgangen i elevantallet i middelskolen falder saavel paa de kommunale som paa de private skoler (i 1900—01 henholdsvis 3 860 og 2 986 mod henholdsvis 4 356 og 4 559 i 1895—96). Ogsaa denne store forskjel mellem elevantallet i de nævnte 2 aar hænger sammen med den ovenfor omhandlede nye ordning med folkeskolen som forskole for middelskolen, ophævelsen af forberedelsesklasserne ved de offentlige og kommunale høiere almenskoler samt indskrænkningen i middelklassernes antal.

Det gennemsnitlige elevantal i hver klasse var i de offentlige skoler 20 (i 1895 18), i de kommunale skoler 19 (16), i de private høiere skoler 22 (19) og i de private høiere pigeskoler 22 (21).

Inden skolernes forskellige afdelinger var elevantallet gennemsnitlig i hver klasse:

	i de offentlige skoler		i de kommunale skoler		i de private skoler		i de høiere pigeskoler	
	i 1895—96	i 1900—01	i 1895—96	i 1900—01	i 1895—96	i 1900—01	i 1895—96	i 1900—01
i gymnasiet	9	12	5	9	12	20	-	23
- middelskolen	23	24	16	19	21	21	22	23
- forberedelsesskolen	22	25	18	25	19	23	20	23

Af middelskolens 9 083 elever havde overenstemmende med den nye ordning endel benyttet sig af adgangen til indskrænkning af fagkreds, nemlig med indskrænkning i undervisningen i matematik og sløifning af tysk 197

elever, med indskrænkning i matematik og sløifning af engelsk 142, alene med indskrænkning i matematik 385, alene med sløifning af tysk 337 og alene med sløifning af engelsk 72 elever. Fritaget for undervisning i enkelte fag i henhold til den nye skolelovs § 7 var 1151 elever.

Examen artium afholdtes i 1901 efter den gamle ordning ved 18 skoler, hvoraf 13 offentlige, 1 kommunal og 4 private. Latinartium bestodes af 112, hvoraf 85 var skolernes elever og 27 privatister. Realartium blev bestaaet af 238, hvoraf 145 var skolernes elever og 93 privatister. Foruden disse 350 underkastede 2 privatister sig realartium for undervisningsraadet i Kristiania. Ialt har saaledes 352 bestaaet examen artium.

Middelskoleexamen afholdtes i 1901 ved 14 offentlige, 44 kommunale, 13 private høiere almenskoler samt 13 private høiere pigeskoler. Ved examen mødte 2354. Heraf bestod examen:

	gutter.		piger.		tilsam- men.
	elever.	privati- ster.	elever.	privati- ster.	
efter den nye ordning	1 001	305	717	124	2 147
efter den gamle ordning	-	3	-	1	4
	1 001	308	717	125	2 151

Af de fremmødte bestod *ikke* examen:

	gutter.		piger.		tilsam- men.
	elever.	privati- ster.	elever.	privati- ster.	
efter den nye ordning	75	73	29	25	202
efter den gamle ordning	-	1	-	-	1
	75	74	29	25	203

Adgangen til at aflægge middelskoleexamen efter den nye ordning med indskrænket fagkreds benyttedes af ialt 596, hvoraf 263 gutter og 333 piger.

Antallet af *lærere* ved de høiere almenskoler var i 1900—01 679 og af *lærerinder* 409; i 1895—96 var antallet henholdsvis 719 og 394.

Udgifterne ved de offentlige og kommunale høiere almenskoler udgjorde i budgetterminen 1900—01 henholdsvis kr. 680 892 og kr. 852 634 eller tilsammen kr. 1 533 526. I 1895—96 var udgifterne henholdsvis kr. 737 086 og kr. 725 635 eller tilsammen kr. 1 462 721. *Indtægterne* var i 1900—01 for de offentlige skoler kr. 685 530, hvoraf kr. 245 222 var tilskud af statskassen, og for de kommunale skoler kr. 864 317, hvoraf kr. 181 258 var statstilskud; tilsammen udgjorde indtægterne saaledes kr. 1 549 847. I 1895—96

var de offentlige skolars indtægter kr. 737 086, hvoraf statsbidrag kr. 305 039, og de kommunale skolars indtægter kr. 732 170, hvoraf statstilskud kr. 103 728. For de private skoler kan opgaver over udgifter og indtægter ikke meddeles, da de skematiske indberetninger for dette punkts vedkommende er ufuldstændige. Ved de offentlige skoler kostede hvert barns undervisning kr. 214 aarlig og ved de kommunale skoler kr. 174 mod i 1895—96 henholdsvis kr. 238 og kr. 135.

2. Kommunale og private gutte- og pigeskoler uden examensret.

I 1895 fandtes der af saadanne skoler 88 med tilsammen 4 276 elever, hvoraf 1 255 gutter og 3 021 piger. I 1900 var antallet af skoler 83 med 333 klasser, 142 lærere og 248 lærerinder. Elevantallet var 4 679, hvoraf 2 087 gutter og 2 592 piger. Af skolerne var 8 udelukkende gutteskoler, 13 udelukkende pigeskoler og 62 kombinerede gutte- og pigeskoler. 2 skoler var kommunale, 81 private.

III. Om uddannelse af lærere.

Der var i 1900 ligesom i 1895 i virksomhed 11 *seminarer* til uddannelse af lærere og lærerinder i folkeskolen, nemlig 6 offentlige og 5 private, som i henhold til seminarloven af 14 juni 1890 var tilstaaet examensret.

Antallet af elever ved seminarerne har i det forløbne femaar været:

1896—97	730, hvoraf underkastede sig høiere lærerprøve	238
1897—98	810	368
1898—99	768	337
1899—1900	712	328
1900—01	695	343

tilsammen 1 614

Af eleverne i skoleaaret 1900—01 var 346 ved de offentlige og 349 ved privatseminarerne; 651 var faste, 44 hospiterende elever; 267 var kvinder. 242 elever havde stipendium, hvoraf 127 ved de offentlige, 115 ved de private seminarer; ved Tromsø seminar havde 10 elever frit ophold paa «Finnfondets» bekostning.

Foruden de ovennævnte 1 614, som i femaaret 1897—1901 underkastede sig den *høiere* lærerprøve, har i samme tidsrum 653 fuldendt den *lavere* lærerprøve, som danner betingelsen for ansættelse i smaaskolen paa landet. Tilgangen af lærere har saaledes i femaaret udgjort tilsammen

2 267 eller gennemsnitlig 453 aarlig mod gennemsnitlig ca. 300 aarlig i femaaret 1892—96.

Samtidig er som ovenfor oplyst afgaaet fra skolens tjeneste 507 lærere og 324 lærerinder, hvorved 831 lærerposter er blevet ledige. Ligeledes er antallet af lærerposter forøget

- a) i landdistriktet med 124 lærer- og 188 lærerindeposter eller tilsammen 312
- b) i byerne med 144 lærer- og 309 lærerindeposter eller tilsammen 453

Tilsammen skulde altsaa 1 596 lærerposter i femaaret have været ledige til besættelse. Mens tilgangen af lærerkræfter i det foregaaende femaar (1892—96) havde været betydelig mindre end behovet, nemlig 1 491 lærere mod et antal af 2 095 ledige lærerposter, viser det sig saaledes af det ovenanførte, at tilgangen nu har været altfor stor i forhold til antallet af ledige lærerposter.

Ved de offentlige seminarer virkede 36 lærere, hvoraf 8 kvinder, og ved privatseminarerne 38 lærere, hvoraf 8 kvinder. De offentlige seminarers samlede udgifter udgjorde i 1900—01 kr. 238 551, hvoraf kr. 228 489 udrededes af offentlige midler. I 1895—96 var udgifterne kr. 145 826, hvoraf kr. 144 584 var statstilskud. Da elevantallet ved de offentlige seminarer i 1900—01 var 346, kostede altsaa hver elevs undervisning i det nævnte skoleaar kr. 689 mod kr. 422 i 1895—96. Grunden til denne betydelige stigning af udgifterne er delvis at søge i større ekstraordinære udgifter ved et par seminarer (Holmestrand og Levanger).

Til stipendier for trængende elever ved *privatseminarerne* og som bidrag til aflønning af lærere ved samme seminarer var af staten for terminen 1900—01 bevilget tilsammen kr. 12 500. Om udgifter og indtægter ved privatseminarerne er i de skematiske beretninger intet oplyst.

Til *private forberedelseskurser* for lavere lærerprøver og for optagelse i seminarer var for budgetterminen 1900—01 bevilget kr. 8 800, hvoraf uddeltes bidrag til 14 kurser à kr. 600, nemlig 4 i Kristiania stift, 1 i Hamar stift, 4 i Kristiansand stift, 3 i Bergens stift, 1 i Trondhjems stift og 1 i Tromsø stift.

Til de *prøver for lærere og lærerinder i folkeskolen* (høiere og lavere lærerprøver), som under ledelse af examenskommissionen for seminarerne afholdtes ved de offentlige og private seminarer i henhold til seminarloven af 1890, medgik i budgetterminen 1900—01 kr. 28 529 (heri medregnet ogsaa udgifter vedkommende examenskommissionen).

Til *uddannelse af sløidlærere* har der siden 1883 været afholdt offentlige kurser; saadanne afholdtes ogsaa sommeren 1900, nemlig et 6 ugers kursus i Fredrikshald med 37 deltagere, et i Kongsberg med 35, et i Haugesund med 20 og et i Trondhjem med 22 deltagere; der deltog saaledes i det hele 114. Derhos holdtes kurser i arbejdstegning for sløidlærere i Kristiansand og Lillehammer med 50 deltagere; hvert af disse kurser var paa 15

arbejdsdage. Udgifterne til kurserne udgjorde for terminen 1900—01 kr. 15 435; heraf falder ca. kr. 2 150 paa tegnekurserne. Udgiften for hver deltager var saaledes i slødkurserne ca. kr. 116 og i tegnekurserne kr. 43.

Til *uddannelse af lærerinder i kvindeligt haandarbejde* har ligesom tidligere været holdt kurser ved frk. Marie Rosing i Kristiania, ved den kvindelige industriskole sammesteds og ved fru Elen Ofstad, Trondhjem. For budgetterminen 1900—01 var bevilget henholdsvis kr. 2 000, kr. 800 og kr. 1 000 til fripladse ved disse kurser, hvorhos som stipendier for udenbys deltagere var bevilget henholdsvis kr. 1 200, kr. 2 000 og kr. 1 000; den samlede bevilgning var saaledes kr. 8 000. Fripladsenes antal i terminen var henholdsvis 32, 33 og 23.

Der har i løbet af femaaret været holdt 3 kurser til *uddannelse af lærerinder i huslig økonomi*, nemlig i Kristiania i 1897 og 1899 og i Trondhjem i 1900. Ved kurserne, som varede i 3 à 4 maaneder, udeksamineredes henholdsvis 31, 25 og 18 lærerinder i faget; til det sidstnævnte kursus var bevilget kr. 4 500.

Til *uddannelseskurser for lærere og lærerinder ved folkeskolen* har der aarlig været givet bevilgning; for terminen 1900—01 var der bevilget kr. 15 500. Kurserne, hvis øiemed oprindelig var at bibringe lærerne kjendskab til landsmaalet, er efterhaanden blevet udvidet til at omfatte flere af de fag, hvori der undervises i folkeskolen, navnlig morsmaal (landsmaal), historie og naturfag. Bevilgningen var fordelt paa 6 kurser, 1 i hvert stift. I kurserne deltog tilsammen 279 lærere og lærerinder, hvoraf 214 havde mindre stipendier. Kurserne holdtes i sommerferierne og varede i almindelighed 4 uger.

Ved *Bergens museum* afholdtes i 1900 ligesom i tidligere aar et *sommerkursus*, beregnet paa at give folkeskolens lærere og lærerinder vejledning, særlig i naturvidenskabelige discipliner. Der var bevilget et statsbidrag af kr. 6 400, hvoraf kr. 4 000 til stipendier for deltagerne. Mens kursets varighed tidligere havde været 2 uger, var det i 1900 udvidet til 3 uger. Der var 71 deltagere.

For at uddannes som *lærere i gymnastik* har aarlig 6 à 8 civile elever deltaget i den gymnastiske centralskoles kursus for uddannelse af gymnastiklærere. Ligeledes har der i regelen aarlig været afholdt et 4 maaneders kursus i Kristiania til uddannelse afvekslende af lærere og lærerinder i *gymnastik*. Til disse kurser, som i almindelighed har havt 50—60 deltagere, har som regel ogsaa været knyttet uddannelsen af lærere eller lærerinder i *sang* og i *skrivning*.

I forbindelse hermed kan anføres, at der i 1898, 1899 og 1900 ved *universitetet* har været holdt kortere *sommerkurser* for de *høiere skolers lærere og lærerinder*, nemlig i 1898 i nyere sprog og deres litteratur, i 1899 i samme discipliner samt i landsmaal og realfag, i 1900 alene i landsmaal og realfag.

Endelig holdtes i de samme aar kurser i *perspektivtegning* for lærere og lærerinder, i 1898 i Kristiania, Bergen og Trondhjem med henholdsvis 44, 17 og 15 deltagere, i 1899 i Kristiania med 27 elever og i 1900 i Trondhjem med 16 elever.

IV. Skoler for abnorme børn.

Ifølge abnormskoleloven af 8 juni 1881 bæres udgifterne ved abnorme børns undervisning af staten, mens forpleiningsudgifterne for uformuende børn under deres ophold ved skolerne udredes af amtskassen og vedkommende herredskasse i landdistrikterne og af vedkommende bykasse for børn fra byerne.

Efter den i 1893 vedtagne organisationsplan for *døveskolerne* er landet delt i 2 optagelsesdistrikter, det søndenfjeldske og det nordenfjeldske, hvert med 2 skoler, optagelsesskolen, som tillige er afdelingsskole for de bedst begavede børn, A-børnene, og afdelingsskolen for de svagere begavede børn, B-børnene; efter ét aars ophold ved optagelsesskolen udskilles de børn, som skal overflyttes til afdelingsskolen eller til skolen for de svagest begavede børn. For det søndenfjeldske optagelsesdistrikt er optagelsesskolen i Kristiania og afdelingsskolen i Holmestrand, hvortil den i 1899 overflyttedes fra Kristiania; for det nordenfjeldske distrikt er baade optagelses- og afdelingsskolen beliggende i Trondhjem. For de svagest begavede børn (C-D-børnene) er der en fællesskole paa Hamar, hvortil børn fra det hele land henvises. Døveskolernes antal er saaledes 5.

I skoleaaret 1900—01 havde døveskolerne tilsammen 310 elever, 163 gutter og 147 piger, fordelt paa 37 klasser mod henholdsvis 303 elever og 36 klasser i skoleaaret 1895—96. Angaaende elevernes fordeling paa de forskjellige skoler henvises til de under tabel 7 meddelte statistiske oplysninger.

De samlede udgifter ved døve børns undervisning udgjorde i budgetaaret 1900—01 kr. 122 321, hvoraf kr. 120 038 var statstilskud; i 1895—96 var de tilsvarende udgifter kr. 109 530. Den gennemsnitlige udgift ved hvert døvt barns undervisning var saaledes i 1900—01 ca. kr. 394 mod ca. kr. 359 i 1895—96. Det kan iøvrigt bemærkes, at paa opgaven over abnormskolernes indtægter og udgifter (tabel 7) er alene medtaget de, som vedkommer skolerne, ikke internaterne, da nemlig i 1900—01 ikke alle internaters drift var overtaget af staten; dette skede først fra begyndelsen af termnen 1901—02.

Af amtskasserne udrededes i 1900 til døve børns ophold ved døveskolerne kr. 61 727 mod i 1895 kr. 64 552. Hvormeget der af herreds-

og bykasserne eller af private forsørgere udbetaltes i samme øiemød, kan ikke opgives.

Blindeskolernes antal var i skoleaaret 1900—01 fremdeles 2, nemlig 1 i Kristiania og 1 i Klæbu. Skolerne havde tilsammen 148 elever, 92 gutter og 56 piger, hvoraf 79 i Kristiania og 69 i Klæbu, fordelt paa 6 klasser i hver skole. I skoleaaret 1895—96 havde de samme skoler henholdsvis 67 og 58 elever.

De samlede udgifter ved de blinde børns undervisning udgjorde i 1900—01 kr. 42 150, hvoraf kr. 35 210 udrededes af staten. I 1895—96 var statens udgifter kr. 30 640. Den gennemsnitlige udgift ved hvert blinde barns undervisning var saaledes kr. 284 mod kr. 245 i 1895—96. Amtskassernes udgifter i 1900 ved blinde børns ophold ved blindeskolerne var kr. 37 137 mod kr. 23 863 i 1895.

Den af A. Lønvig i en aarrække drevne arbeidsskole i Kristiania for konfirmerede blinde blev efter bestyrerens død nedlagt i mars 1901. En arbeidsskole for voksne blinde kvinder med plads foreløbig for 10 elever er oprettet af blindemissionen «II» i Kristiania; skolen havde for terminen 1900—01 et statsbidrag af kr. 2 400. Enkelte ældre blinde mænd har derhos været tilladt optaget ved Kristiania blindeskole.

I løbet af femaaret 1896—1900 er 2 af de tre *aandssvageskolers* eiendomme blevet indkjøbt af staten, nemlig Lindern i 1896 og Torshaug fra 1 juli 1899, begge beliggende i Kristiania. Den tredje aandssvageskole, Ekelund ved Bergen, overtoges af det offentlige fra 1 april 1901. I skoleaaret 1900—01 havde aandssvageskolerne 445 elever, 209 gutter og 236 piger, nemlig Lindern 135 gutter, Torshaug 177 piger og Sæthres aandssvageskole 74 gutter og 59 piger. De samlede udgifter ved de aandssvage børns undervisning udgjorde i budgetaaret 1900—01 kr. 128 907, hvoraf kr. 103 493 var statsbidrag. Den gennemsnitlige udgift ved hvert aandssvagt barns undervisning var saaledes kr. 289. I 1895—96 var de samlede udgifter kr. 126 846 og den gennemsnitlige udgift for hver elev ca. kr. 295. Amtskassernes udgifter i 1900 ved aandssvage børns ophold paa aandssvageskolerne var kr. 134 874 mod kr. 134 027 i 1895.

Frøknerne Fleischers *arbeidsskole for vanføre* i Kristiania, som i terminen 1900—01 havde et statsbidrag af kr. 5 000 til fripladse for udenbys trængende elever ved skolen, havde i 1900 38 elever.

Tilsynet med skolerne for abnorme har i henhold til lov af 2 mai 1896 siden 1 januar 1897 været ført af direktøren for abnormskolevæsenet, mens tilsynet før nævnte dag henlaa under de lokale tilsynskommissioner for abnormskolerne

V. Fagskoler.

Den kongelige *kunst- og haandverksskole* i Kristiania havde i skoleaaret 1900—01 25 lærere, hvoraf 13 overlærere, 5 lærere og 7 assistenter. Elevantallet var i dagskolen (8 maaneders kursus) 224, fordelt paa 10 klasser, og i aftenskolen (ligeledes 8 maaneders kursus) 764, ogsaa fordelt paa 10 klasser. Af dagskolens elever var 63 og af aftenskolens 46 kvinder. Undervisningsfagene var: frihaands-, konstruktions- og ornamenttegning, modellering, bygningstegning, fagtegning for haandverkere, dekorativt maleri, radering og litografering. Skolens udgifter i budgetaaret 1900—01 var kr. 93 693, hvoraf kr. 64 250 udrededes af staten og kr. 20 000 af Kristiania kommune; som skolepenge indkom kr. 7 853. Nærmere oplysninger om denne skole og om de nedenfor nævnte tekniske skoler, industriskoler m. v. findes iøvrigt i den af kirke- og undervisningsdepartementet udgivne fagskolestatistik.

Antallet af *offentlige tegneskoler* udgjorde i budgetaaret 1900—01 12. Angaaende disse skoler hidsættes følgende oplysninger for nævnte skoleaar:

Skoler.	Antal lærere.	Antal elever.	Udgifter.	Statsbidrag.
			Kr.	Kr.
Hamar	3	68	1 401	600
Kragerø	3	77	1 194	493
Risør	5	25	798	372
Arendal	4	69	2 634	1 175
Grimstad	5	29	810	293
Mandal	3	39	1 179	420
Flekkefjord	3	11	532	221
Egersund	3	19	695	263
Sandnes	4	30	829	359
Molde	2	35	660	310
Kristiansund	2	21	1 248	400
Tromsø	3	69	1 727	820

I de fleste tegneskoler undervises der kun i elementær frihaands- og konstruktionstegning; enkelte skoler har dog ogsaa optaget modellering og fagtegning samt norsk, geometri og regning med bogførsel blandt sine undervisningsgjenstande.

Af *tekniske aftenskoler* var 17 i virksomhed i skoleaaret 1900—01. Disse skolers formaal er at meddele de for haandværk og lignende industri nødvendige kundskaber og færdigheder. Kurset er i regelen treaarigt,

og de to første aar fælles for alle elever; i det sidste aar meddeles undervisningen i almindelighed særskilt for 1) arbejdere i det almindelige haandverk, 2) arbejdere i den mekaniske (eller kemiske) industri og 3) bygningshaandverkere. Undervisningsgjenstandene er i almindelighed frihaandstegning og konstruktionstegning med geometri, fagtegnning og model- lering, fysik, mekanik, maskinlære, kemi, morsmaalet, regning med bogførsel og skrivning. Undervisningstiden er 10 à 12 timer ugentlig i 7—8 maaneder.

Om følgende tekniske aftenskoler hidsettes nedenstaaende oplysninger for skoleaaret 1900—01:

Skoler.	Antal lærere.	Antal elever. ¹⁾	Udgifter.	Statsbidrag.
			Kr.	Kr.
Vaterlands tekniske aftenskole i Kristiania	20	400	26 714	} 20 602
Sagenes do. do. i do.	9	95	7 744	
Fredrikshald tekniske aftenskole .	7	98	4 840	2 900
Fredrikstad do.	6	121	4 867	2 986
Drammen do.	12	187	7 934	4 428
Kongsberg do.	4	32	2 214	1 250
Horten do.	7	96	3 661	1 200
Sandefjord do.	8	38	3 338	1 958
Larvik do.	6	96	6 344	3 000
Porsgrund do.	7	74	5 063	2 900
Skien do.	8	178	9 287	5 900
Kristiansand do.	11	147	10 795	5 835
Stavanger do.	12	269	11 168	6 800
Haugesund do.	7	50	3 199	1 670
Bergen do.	23	447	²⁾	²⁾
Aalesund do.	4	38	1 765	405
Trondhjem do.	11	198	10 429	5 634

¹⁾ Ved kurssets begyndelse.

²⁾ Udgifter og statsbidrag vedkommende aftenskolen er medtaget under opgaven over udgifter og statsbidrag vedkommende Bergens tekniske skole.

Angaaende de *tekniske skoler* i Trondhjem, Kristiania og Bergen hid-sættes følgende oplysninger for skoleaaret 1900—01:

Skoler.	Antal lærere.	Antal elever			udexaminerede.	Skolernes udgifter.	Statsbidrag.
		faste.	hospitende.	tilsammen.			
						Kr.	Kr.
Trondhjems tekniske skole.	21	147	20	167	36	95 438	46 930
Kristiania tekn. skole . .	27	199	-	199	43	104 572	49 233
Bergen do. do.	14	83	6	89	16	58 818	29 740
	62	429	26	455	95	258 828	125 903

I skoleaaret 1895—96 var det samlede elevantal ved disse skoler 425, hvoraf 77 udexamineredes.

Samtlige de heromhandlede 3 arter af skoler er kommunale og nyder et statsbidrag, som er reguleret til et bestemt beløb for hver skole, men hvoraf ikke udbetales mere end det beløb, der for samtlige tekniske skoler og aftenskoler svarer til to tredjedele og for de offentlige tegneskoler til halvdelen af skolens udgifter.

Hertil kommer *Skiensfjordens mekaniske fagskole*, hvis formaal er ved et 2-aarigt kursus at uddanne unge mænd til dygtige mekaniske arbejdere ved en afpasset teoretisk undervisning og en dermed haand i haand gaaende praktisk uddannelse. Denne skole havde i skoleaaret 1900—01 133 elever; udgifterne udgjorde kr. 29 295, hvoraf kr. 11 022 dækkedes ved statsbidrag.

Dernæst er at merke *Kristiania tekniske elementærskole*, hvis formaal er at meddele folk i praktiske stillinger elementær teknisk undervisning. Skolen har et ordinært dagkursus paa 6 maaneder samt et tillægskursus paa 2 maaneder. Elevernes antal var i 1900—01 i det ordinære kursus 66 og i tillægskurset 50. Udgifterne udgjorde kr. 27 608, mens statsbidraget var kr. 14 012.

Videre er der den *tekniske skole i Horten*, som har til hensigt at give vordende teknikere adgang til at erhverve teoretisk grundvold for deres uddannelse; fortrinsberettiget til optagelse er vordende elever ved marinenes mekaniske verksted og haandverkskorpsets elever. Skolen har 3 opadstigende halvaarlige klasser. Den havde i skoleaaret 1900—01 ca. 85 elever; udgifterne var kr. 16 255, som bestredes helt af staten.

Endelig har man *Bergens fagskole for træ- og metalindustri*, hvis formaal er at meddele gutter og unge mænd den grundlæggende praktiske og teoretiske undervisning for de haandverk, som gaar ind under nævnte industri. Skolens kursus er 2-aarigt. Den havde i skoleaaret 1900—01 7 lærere og 38 elever. Udgifterne var kr. 19 090, statsbidraget kr. 4 700.

Af *kvindelige industriskoler* var i skoleaaret 1900—01 i gang 6, nemlig 1) den kvindelige industriskole i Kristiania, som fra 1 april 1900 er overtaget af staten; 2) Kristiania private industriskole, 3) den kvindelige industriskole paa Ebenezer, Søndeled ved Risør, 4) den kommunale kvindelige industriskole i Bergen, 5) Elen Ofstads kvindelige haandgjerningsskole i Trondhjem, 6) Kristiane Frisaks farve- og vævskole i Kristiania. Undervisningsfagene i disse skoler er vævning, søm, finere haandarbejder af forskjellig slags samt tegning. Kurserne er af forskjellig varighed, fra 3 maaneder til 1 aar. Samtlige skoler har statsbidrag mod, at et vist beløb tilveiebringes paa anden maade.

For skoleaaret 1900—01 hidsættes følgende oplysninger om disse skoler:

	Antal elever paa		Antal lærere.	Antal lærerinder.	Udgifter	Deraf dækkedes af statsbidrag.
	aarskurserne.	de kortere kurser.				
1. Den kvindelige industriskole i Kristiania....	86	173	3	18	Kr. 33 893	Kr. 14 433
2. Kristiania private industriskole	-	59	-	2	2 069	500
3. Den kvindelige industriskole paa Ebenezer i Søndeled	51		2	1	3 161	1 000
4. Den kom. kvindelige industriskole i Bergen..	96		-	4	7 156	3 000
5. Elen Ofstads kvindelige industriskole i Trondhjem	192		-	5	5 733	1 500
6. Kristiane Frisaks farve- og vævskole i Kristiania	59		-	Opgave mangler.		1 200

Af andre skoler, hvis formaal er uddannelse for praktisk bedrift, skal her alene nævnes:

Kristiania handelsgymnasium, oprettet i 1874 for Kristiania kommunes regning; gymnasiet havde i skoleaaret 1900—01 i det mandlige formiddagskursus 104 elever, fordelt paa 5 klasser, og i aaret 1900 i det kvindelige eftermiddagskursus 99 elever, fordelt paa 4 parallelklasser. Kurset for mænd er 2-aarigt, for kvinder 1-aarigt. Skolen havde 16 lærere.

Norges landbrugshøiskole i Aas prestegjæld er oprettet ved lov af 22 mai 1897. Skolen har til formaal at meddele en paa videnskabeligt grundlag hvilende undervisning i jordbrug, skogbrug, havebrug, udskiftningsvæsen og meieribrug samt at fremme den videnskabelige forskning paa de omraader, høiskolen omfatter. Den har 2 klasser nemlig: 1 fællesklasse, som er ét-aarig og 1 fagklasse, der er delt i følgende 5 afdelinger: 1 jordbrugs-, 1 havebrugs-, 1 meieribrugs- og 1 udskiftnings-afdeling, som alle er 1-aarige, samt 1 skogbrugsafdeling, som er 2 aarig. Undervisningen er tvungen og bestaar i forelæsninger, overhøringer, øvelser og udfærd. I skoleaaret 1900—01 var høiskolen besøgt af 69 elever, hvoraf 39 i fællesklassen og 30 i fagklassen. Af fagklassens elever underkastede 26 sig examen sommeren 1901, nemlig 21 i jordbrugsafdelingen, 3 i udskiftningsafdelingen og 2 i meieriafdelingen. Foruden direktøren havde høiskolen 31 mars 1901 9 overlærere, 7 lærere, 1 hjælpelærer, 5 assistenter, 4 stipendiater samt 9 andre funktionærer. Som udgifter vedkommende institutet blev af stortinget for budgetterminen 1900—1901 bevilget kr. 429 428, hvoraf ekstraordinært kr. 202 966, og som indtægter kr. 97 544.

17 amtslandbrugsskoler med ca. 390 elever har til formaal at meddele teoretisk og praktisk undervisning i landbrug. Statens tilskud til disse skoler, hvis udgifter udredes af staten med $\frac{3}{4}$ og af vedkommende amtskommune med $\frac{1}{4}$, udgjorde i 1900—01 kr. 155 279.

1 landbrugsskole for Tromsø stift med 20 elever og statsbidrag stort kr. 15 873.

1 privat vinterlandbrugsskole i Kristiania med 49 elever og et statsbidrag stort kr. 8 500.

2 havebrugsskoler med tilsammen 22 elever og et statsbidrag af kr. 8 540.

1 skole for frugtrædyrkning i Hardanger med et statsbidrag af kr. 3 650.

9 meieriskoler, hvoraf 2 for mænd og 7 for kvinder samt 1 ysteriskole for mænd med tilsammen 49 elever, hvoraf 12 mandlige og 37 kvindelige. Statsbidrag i 1900—01 kr. 25 500.

17 af staten understøttede *sømandsskoler* med formaal at forberede til almindelig styrmandsexamen, dampskibsstyrmandsexamen og skipperexamen. Skolernes styrmandsklasser søgtes i 1900—01 af tilsammen 480 elever, af hvilke 315 fremstillede sig til almindelig styrmandsexamen, som bestodes af 289, mens 64 fremstillede sig til dampskibsstyrmandsexamen, som bestodes af 60. Desuden søgtes skipperklasserne af tilsammen 157 elever, af hvilke 139 meldte sig til examen, som bestodes helt af 120 og delvis af 14. De samlede udgifter til de af staten understøttede skoler udgjorde ca. kr. 106 118, hvoraf kr. 35 270 dækkedes ved skolepenge og kr. 33 611 ved statsbidrag, som ydes paa betingelse af, at vedkommende kommune yder mindst et ligestort bidrag.

I denne forbindelse kan nævnes *arbeiderakademierne*, hvis formaal er at meddele mænd og kvinder, fortrinsvis af arbeiderklassen, undervisning om naturens, menneske-og samfundslivets foreteelser, om den menneskelige kulturs udvikling og væsentlige resultater saavel paa det aandelige som paa det materielle omraade. Det første arbeiderakademi oprettedes i 1885 i Kristiania; senere er flere byer og landdistrikter kommet efter, saa at der i budgetterminen 1900—01 var 36 arbeiderakademier med statsbidrag i virksomhed (mod 12 i 1895—96). Man hidsætter følgende statistiske oplysninger om arbeiderakademierne i læseåret 1900—01 :

Arbeiderakademiet i	Samlet antal forelæsninger i læseaaaret.	Gjennemsnitligt antal tilhørere pr. forelæsning.	Af tilhørerne antoges at tilhøre arbeiderklassen.	Bevilget statsbidrag for budgetaaret 1900—1901.
				Kr.
Kristiania	230	207	Ved hovedafdelingen $\frac{1}{3}$. Ved filialerne omtrent udelukkende arbeidere.	4 500
Fredrikshald	38	330		800
Sarpsborg	23	224	43 %	750
Fredriksstad og omegn	37	266	60 »	700
Moss	17	280		500
Drammen	47	206	ca. 50 »	1 000
Kongsberg	37	240	ca. 63 »	710
Horten	35	358	ca. 50 »	800
Tønsberg	40	300		1 000
Sandefjord	29	233	50 »	600
Larvik	32	230	55 »	1 000
Lillestrømmen	-	-		250
Tjølling	10	ca. 50		150
Fredriksværn	17	135	40 »	250
Hamar	23	117	ca. 25 »	500
Lillehammer	25	286	ca. 50 »	400
Gjøvik	22	138	ca. 66 »	400
Furnes	11	108	75 »	200
Ringsaker	24	200	30 à 40 »	350
Romedal	-	-		250
Løiten	8	60		300
Elverum	49	ca. 165	ca. 62 »	700
Storelvedalen	16	110	60 à 70 »	300
Skien	38	277	ca. 50 »	1 000
Porsgrund	25	236	ca. 50 »	535
Kragerø og omegn	18	ca. 180	ca. 25 »	400
Risør og omegn	14	200	46 »	375
Tvedestrand	14	ca. 260	ca. 37 »	300
Arendal	23	350	over 50 »	500
Kristiansand	33	210	47 »	800
Stavanger	39	156	ca. 50 »	700
Bergen	88	153		1 200
Voss	13	167		200
Kristiansund	22	500	57 »	400
Trondhjem	74	109	39 »	1 200
Bodø og omegn	12	116		600

Statsbidragene tilstodes paa betingelse af, at det dobbelte beløb af, hvad der udrededes af staten, tilveiebragtes af vedkommende kommuner eller erhvervedes paa anden maade. I almindelighed er adgangen til foredragene gratis.

Universitetet, som tildels maa betragtes som en fagskole for uddannelse af statens civile embedsmænd, havde i 1900—01 63 professorer, hvoraf 5 af 2den lønningsgruppe, og 8 docenter.

I 2det semester 1900 var de studerendes antal følgende:

Teologer	ca. 70;	deraf underkastede 13 sig embedsexamen i 1900—01
jurister	» 300;	—»— 96 . —»—
medicinere	» 330;	—»— 39 —»—
filologer	» 55;	—»— 6 —»—
realstuderende	» 45;	—»— 3 —»—
bergstuderende	8;	—»— » —»—
studerende til		
andenexamen » 600;	—»—	209 sig examen.

tilsammen ca. 1408 studerende.

Universitetets udgifter var i budgetaaret 1900—01 kr. 996 537; deraf dækkedes kr. 901 345 ved statsmidler; af dette sidste beløb var kr. 177 396 tilskud af oplysningsvæsenets fond.

Résultats les plus importants de la Statistique scolaire pour l'année 1900.

I. Ecole primaire publique.

A. Communes rurales.

1. Organisation, enseignement et fréquentation des écoles.

En 1900 le nombre des *arrondissements scolaires* était de 653 contre 648 en 1895; les arrondissements étaient divisés en 6 011 *circonscriptions scolaires*, dont le nombre était de 6 198 en 1890, et de 5 923 en 1895. Les circonscriptions se trouvent réparties comme suit entre les différents diocèses dans les années en question :

	1890:	1895:	1900:
Diocèse de Christiania.....	846	812	814
— - Hamar.....	713	666	665
— - Christiansand ..	1 323	1 265	1 261
— - Bergen.....	1 329	1 264	1 277
— - Trondhjem....	894	848	843
— - Tromsø.....	1 093	1 068	1 151
Total... 6 198		5 923	6 011

La diminution considérable qui s'est opérée de 1890 à 1895 dans le nombre des circonscriptions scolaires provenait de ce que la loi scolaire du 27 juin 1889 présumait une concentration des circonscriptions dans le but d'obtenir une division des classes plus efficace. On remarque, pour ce qui concerne les 5 diocèses du Sud de la Norvège, que le nombre des circonscriptions est à peu près le même en 1900 qu'en 1895; on observe par contre, dans le diocèse de Tromsø, une augmentation de 83 circonscriptions pendant les années en question. Comme il ressort du compte rendu détaillé, inséré ci-après (page 254), d'un directeur d'école, ceci proviendrait principalement de ce qu'une concentration exagérée des circon-

scriptions avait été un empêchement à la fréquentation de l'école dans ce diocèse où les distances sont grandes et les chemins pénibles.

Le nombre des circonscriptions où l'école a été tenue :

	a. dans son propre local (appartenant à l'Administration de l'Instruction publique):	b. dans un local loué à demeure:	c. alternativement dans les fermes:
était en 1890.....	3 244	2 222	732
— - 1895.....	3 748	1 826	349
— - 1900.....	4 162	1 643	212

Tandis que le nombre des nouvelles écoles, acquises pour le compte des communes, a ainsi augmenté de 414 pendant les cinq dernières années le nombre des locaux loués a diminué de 183, et celui des écoles ambulantes de 137. La plupart des écoles ambulantes existent toujours dans le diocèse de Bergen.

Le nombre des *circonscriptions*, dont les enfants étaient divisés en deux ou plusieurs classes, fréquentant séparément l'école, était en 1895 de 4 099 comprenant 10 887 classes; 1 824 circonscriptions avaient donc une école sans division de classes. Les chiffres correspondants pour l'année 1890 étaient 3 319, 8 139 et 2 879. Il y avait en 1900 4 313 circonscriptions, dont les enfants étaient divisés en deux ou plusieurs classes et fréquentaient l'école séparément; le nombre de ces classes était de 11 994. 1 689 circonscriptions avaient une école sans divisions de classes. On remarque donc, que la division des classes s'applique toujours de plus en plus, et que le nombre des circonscriptions ayant une école sans division de classes a diminué. Tandis qu'en 1890 environ 46 %, et en 1895 environ 31 % des circonscriptions n'ont qu'une école sans division de classes, il n'y avait que 28 % de ces circonscriptions en 1900. La division de classes est le plus appliquée dans les diocèses de Christiania, Hamar et Trondhjem. Chacune des circonscriptions, dont les écoles sont divisées en classes, avait en moyenne 2,4 classes en 1890, 2,6 classes en 1895 et environ 2,3 classes en 1900.

Le nombre des *enfants ayant droit à l'enseignement* était :

	dont au-dessous de 8 ans :	
en 1895.....	269 441	29 175
- 1896.....	269 909	27 141
- 1897.....	272 562	29 045
- 1898.....	274 126	29 471
- 1899.....	274 750	28 729
- 1900.....	277 384	30 327

Parmi les enfants *au dessous de 8 ans* ayant droit à l'enseignement, 22 857 ont suivi les cours de l'école primaire, tandis que 7 470 sont restés absents. En 1895 ces chiffres étaient de 20 793 et 8 382. Parmi les en-

fants *au-dessus de 8 ans*, ayant droit à l'enseignement, 6 375, soit environ 2,6 % (contre 6 199, soit 2,5 % en 1895), reçurent leur instruction *hors de l'école primaire publique*; tandis que 967 enfants, soit environ 0,4 % (contre 1 262, soit environ 0,5 %, en 1895), ne reçurent *aucun enseignement*. Le reste des enfants ayant droit à l'enseignement, 261 518, suivirent les cours de l'école primaire publique, dont 258 620, soit 98,9 % des enfants fréquentant les écoles primaires (249 100, soit environ 98 % en 1895), dans des *écoles fixes* et 2 898, soit 1,1 % (4 816, soit environ 2 % en 1895), dans des *écoles ambulantes*. Parmi les enfants ayant suivi l'enseignement de l'école primaire publique, ceux au-dessus de 8 ans ayant reçu leur instruction hors de l'école primaire ou ceux qui n'ont reçu aucun enseignement, 137 289 étaient des garçons et 131 571 des filles (en 1895, 133 077 garçons et 127 337 filles).

Le nombre des enfants fréquentant l'école primaire publique étant en 1900 de 261 518, et celui des circonscriptions scolaires étant de 6 011, il y avait donc en moyenne 43 enfants par circonscription; soit la même moyenne qu'en 1895. Dans chaque circonscription, environ 44 (en 1895 env. 45) enfants reçurent l'enseignement dans des écoles fixes, environ 13 (en 1895 env. 14) enfants dans des écoles ambulantes. Si l'on tient compte des classes fréquentant séparément l'école, le nombre moyen des enfants par groupe ou classe est alors d'environ 22 (env. 20 en 1895). 142 classes (contre 233 classes en 1895) comptaient plus de 35 enfants.

Le nombre total des enfants dans les circonscriptions comptant 12 enfants et au dessous, pour lesquels avait été fixé un enseignement d'une durée inférieure à 12 semaines, était en 1895 de 4 898; en 1900 il avait atteint 5 551. Il est toujours le plus considérable dans les diocèses de Christiania, Bergen et Tromsø; c'est dans ce dernier que l'accroissement est le plus important; leur nombre y a passé de 1 276 en 1895 à 1 771 en 1900.

Le nombre des enfants, ayant pris part à *l'enseignement volontaire* dans les écoles primaires publiques, était en 1900 de 37 323 élèves contre 33 745 en 1895.

Les enfants au dessus de 8 ans, pour lesquels, conformément à l'art. 7 de la loi scolaire, un *enseignement partiellement ou entièrement spécial* était organisé, étaient en 1900 au nombre de 207, contre 204 en 1895.

D'après la loi du 21 juillet 1894, on doit, là où l'école est divisée en classes, instruire les élèves dans une au moins des matières suivantes: *ouvrages manuels, exercices physiques ou dessin*. Le nombre des enfants ayant suivi les cours en ces matières se répartit comme suit pendant les années 1895 et 1900:

	Ouvrages manuels.	Exercices physiques.	Dessin.
1895 :	13059 garçons, 27472 filles;	23122 garçons, 12343 filles;	49857 garçons, 46330 filles.
1900 :	15508 « 30952 «	16926 « 8954 «	50978 « 47442 «

Si le nombre des élèves, prenant part aux exercices physiques a beaucoup diminué, cela provient — comme le font remarquer certains directeurs d'école — du peu d'intérêt, que l'on a pour la matière et du manque de capacité chez beaucoup de professeurs. Par contre on semble s'intéresser de plus en plus au dessin et notamment aux ouvrages manuels. De ces trois matières, c'est le dessin, comme étant celle, où il est le plus facile de pouvoir enseigner, qui compte toujours le plus grand nombre d'élèves.

Le nombre des *journées d'école prescrites par la loi*, où tous les enfants fréquentant l'école auraient dû y venir, était en 1895 de 17 910 459, soit en moyenne 71 journées par enfant. En 1900 on compte 18 669 453 journées; mais comme le nombre des élèves des écoles primaires publiques a également augmenté, la moyenne des journées par élève est restée la même. L'enseignement prescrit par la loi, reçu par chaque enfant, a ainsi duré 11.8 semaines. Si le minimum de 12 semaines fixé par la loi n'a pas été atteint complètement, c'est que la loi permet exceptionnellement (quand le nombre des élèves ne dépasse pas 12) de réduire jusqu'à 9 semaines la durée de l'enseignement. D'un autre côté chaque classe, ou chaque enfant, reçut en 1900 (comme en 1895) un enseignement facultatif de 0.5 semaines (Voyez tableau I, rubrique 38, comparée aux rubriques 1, 5 et 6). Comme en 1895, le total de l'enseignement obligatoire et de l'enseignement facultatif aurait donc été, en 1900, de 12.3 semaines d'école pour chaque enfant ou classe.

Comme on l'a dit plus haut, la moyenne des journées d'école, prescrites par la loi, a été en 1900 de 71 journées par enfant. Les absences ont été de 1 662 051, soit 8.9 %, ou 6.3 journées par enfant, contre 10.4 % ou environ 7 journées en 1895.

Le tableau suivant donne les chiffres par diocèse :

	Moyenne par enfant des journées d'école prescrites par la loi	Dont moyenne par enfant des journées d'absence	Moyenne des journées où chaque enfant a réellement fréquenté l'école.
Diocèse de Christiania	74 (73 en 1895)	6.0 (7.3 en 1895)	68 (55.7 en 1895)
— - Hamar	71 (70 - —)	5.4 (6.4 - —)	65.6 (63.6 - —)
— - Christiansand	77 (75 - —)	9.3 (10.4 - —)	67.7 (64.6 - —)
— - Bergen	68 (68 - —)	4.4 (4.9 - —)	63.6 (63.1 - —)
— - Trondhjem	69 (69 - —)	4.8 (5.6 - —)	64.2 (63.4 - —)
— - Tromsø	65 (65 - —)	4.7 (9.2 - —)	57.3 (55.8 - —)

A ces chiffres viennent s'ajouter ceux de l'école facultative.

Les *absences* ont été, comme on vient de le mentionner, de 8.9 % pour tous les districts ruraux. Comparé à 1895, le nombre de ces absences, indiqué en chiffres pour cent, se répartit comme suit entre les différents diocèses :

	1900 :	Dont pour cause de maladie ou autre motif plausible :	Sans motif plausible :
Diocèse de Christiania	8.4 % (9.9 % en 1895)	6.4 % (6.9 % en 1895)	2.0 % (3.0 %)
— - Hamar	7.5 « (9.0 « - —)	5.4 « (5.8 « - —)	2.1 « (3.2 «)
— - Christiansand	12.0 « (13.8 « - —)	8.0 « (7.9 « - —)	4.0 « (5.9 «)
— - Bergen	6.5 « (7.3 « - —)	4.8 « (5.0 « - —)	1.7 « (2.3 «)
— - Trondhjem	6.9 « (8.1 « - —)	4.2 « (4.8 « - —)	2.7 « (3.3 «)
— - Tromsø	11.9 « (14.2 « - —)	6.6 « (7.6 « - —)	5.3 « (6.6 «)

Le nombre des enfants, qui, dans les circonscriptions ayant des écoles fixes, avaient plus de 3 kilomètres à faire pour se rendre à l'école, était en 1900 de 29 820 contre 25 764 en 1895. Ce chiffre est toujours le plus élevé dans le diocèse de Tromsø.

2. Personnel enseignant.

Le nombre des *instituteurs* à poste complet dans les districts ruraux, était en 1900 de 3 925, et celui des *institutrices* de 1225, contre 3 801 et 1 037 en 1895. Parmi les instituteurs, 3 811 avaient passé l'examen prescrit par la loi, tandis que 114 n'avaient pas d'examen; parmi les institutrices 1 167 avaient leur brevet, par conséquent 58 ne l'avaient pas. Ces chiffres étaient, en 1895, de 3 655 et 146 pour les instituteurs, et de 958 et 79 pour les institutrices. Le nombre des instituteurs et institutrices n'ayant pas les brevets prescrits a donc diminué en 1900.

Le nombre total des semaines d'école des instituteurs et des institutrices était :

	obligatoires :	facultatives :	en tout :
en 1895 :	152 946	6 422	159 368
en 1900 :	166 216	7 105	173 321

Chaque instituteur a donc eu, (comme en 1895), en moyenne environ 33 semaines d'école par an.

Parmi les semaines d'école obligatoires, 8 144 (contre 6 509 en 1895), étaient organisées en dehors du minimum prescrit par la loi. Sur ce nombre 3 074 semaines retombent sur le diocèse de Christiania, 1 773 sur celui de Hamar et 2 184 sur celui de Christiansand, tandis qu'il n'en revient que 560, 421 et 132 aux diocèses de Bergen, de Trondjem et de Tromsø.

Les heures d'école facultatives sont évaluées (comme en 1895) à environ 4 % du total des semaines d'école. Pas moins de 57 % des semaines d'école facultatives reviennent au diocèse de Christiania, et 30 % au diocèse de Christiansand.

Le nombre des *logements à l'usage des instituteurs* a augmenté de 217 pendant la période quinquennale; en effet 2 209 instituteurs avaient en

1900 des logements de famille, contre 1 992 en 1895; parmi ceux-ci avaient en outre un lopin de terre labourable:

	de la grandeur prescrite par la loi	moins grand
en 1895.....	680	441
en 1900.....	733	470,

tandis que 1 006 instituteurs (contre 871 en 1895) n'avaient que le logement sans terre attenante. L'augmentation porte donc notamment sur les logements sans terre.

326 institutrices avaient en 1900 des logements appartenant au service de l'enseignement. On ne possède pour 1895 aucun renseignement à ce sujet.

926 instituteurs (910 en 1895) étaient en même temps *chantres d'église*, touchant à ce titre un traitement annuel en argent de 257 104 couronnes (176 953 cour. en 1895). Leur traitement moyen comme chantre était donc de cour. 277, contre cour. 194 en 1895.

Le total des *revenus* annuels des instituteurs et des institutrices, déduction faite des appointements de chantre, mais y compris la valeur supposée des prestations en nature, était en 1900 de 4 019 993 couronnes (cour. 3 588 943 en 1895), soit en moyenne 780 couronnes (cour. 741 en 1895). Les instituteurs, qui étaient également chantres, avaient donc un revenu moyen de cour. 1 057, contre cour. 935 en 1895. L'augmentation moyenne des appointements de chaque instituteur (sans prendre en considération ses revenus à titre de chantre d'église) serait donc d'environ 39 couronnes. Le traitement moyen des institutrices est un peu inférieur, par suite du traitement à la semaine, qui est un peu plus petit: il est donc un peu plus élevé pour les instituteurs. Mais les données statistiques qui existent ne permettent pas de calculer la moyenne des revenus annuels séparément pour les instituteurs et les institutrices.

Le nombre des *instituteurs* dans les campagnes et les villes, qui pendant la période quinquennale écoulée *ont quitté le service de l'école*, a été:

	1896	1897	1898	1899	1900	Total
diocèse de Christiania.	16	20	29	25	29	119
— Hamar	7	6	13	16	12	54
— Chr.ansand.	18	31	25	20	18	112
— Bergen	12	19	16	35	18	100
— Trondhjem.	10	11	12	21	18	72
— Tromsø . . .	10	10	9	10	11	50
	73	97	104	127	106	507

XXXIX

Sur ce nombre, 30 ont continué dans la carrière de l'enseignement en dehors de l'école primaire publique, 27 ont embrassé une profession pratique, 29 sont devenus agriculteurs, 5 ont continué leurs études, 6 ont émigré.

Pendant cette même période le nombre des institutrices ayant quitté le service de l'école a été :

	Ont continué dans la carrière de l'enseignement en dehors de l'école primaire.	Se sont mariées.	Ont choisi une autre carrière.	Ont émigré.
en 1896 47	3	18	2	5
- 1897 48	7	20	-	-
- 1898 70	10	24	-	-
- 1899 70	3	38	-	1
- 1900 89	2	47	1	-
324	25	147	3	6

3. Economie des écoles.

Les données fournies dans les tableaux statistiques (tableau 2) relativement à l'économie des écoles ont été puisées dans les extraits des comptes adressés par les communes au Bureau Central de Statistique et ne comprennent que les dépenses nécessitées par le fonctionnement des écoles. Dans ces extraits, les frais d'administration ainsi que les acomptes, remboursements d'emprunts et intérêts figurent comme dépenses communales ordinaires et non comme dépenses particulières relatives au fonctionnement des écoles.

En tant que les subventions fournies par le Trésor ou par les caisses scolaires départementales ne suffisent pas à couvrir les dépenses des écoles (voyez à ce sujet l'aperçu général des dépenses pour l'enseignement, tableau 11) ces dépenses se répartissent par imposition de la même manière que les autres dépenses communales.

Les frais payés pour l'enseignement primaire public par les *caisses communales, les établissements miniers et industriels* (traitements et frais de nourriture des instituteurs, achat de terre pour les instituteurs, construction, entretien et location des maisons d'école, livres, autres frais et pensions) se sont élevés en 1900 à 4 851 752 couronnes, contre 4 068 347 cour. en 1895. Ces frais ont donc augmenté de 783 405 cour., soit d'environ 15%, tandis que de 1890 à 1895 ils avaient augmenté d'environ 44 %.

Pendant la période quinquennale écoulée ces frais se répartissaient comme suit entre les différents articles de compte :

	Traitements des instituteurs.	Indemnité de frais de nourriture.	Achat de terre pour les instituteurs.	Construction ou entretien des maisons d'école.	Location des locaux d'école.	Livres et autre matériel d'enseignement: Inventaire des écoles.	Pensions.	Autres frais.	Total.
1896..	1 989 135	842 894	15 305	722 487	142 932	119 405	14 688	248 171	4 095 067
1897..	2 029 496	868 752	27 969	711 076	141 600	110 270	14 956	276 848	4 180 940
1898..	2 091 902	868 622	16 442	611 757	141 021	110 224	14 478	271 754	4 126 200
1899..	2 170 534	865 916	20 639	894 186	149 997	110 999	16 575	306 434	4 535 280
1900..	2 288 910	823 836	24 938	1 091 435	147 385	119 262	16 532	339 454	4 851 752
			105 293	4 030 941		570 160			

Comme on le voit l'augmentation des frais est surtout considérable pendant les deux dernières années, ce qui provient notamment de ce que les dépenses relatives aux traitements des instituteurs et à la construction ou à l'entretien des maisons d'école se sont accrues, et tout spécialement dans le dernier de ces buts. Tandis que les dépenses relatives à la construction et à l'entretien des maisons d'école se sont élevées, pendant la période 1891—1895 à 3 532 625 cour., elles ont été, de 1896 à 1900 de 4 030 941 cour. On doit chercher le motif de cette augmentation en partie dans les nouvelles organisations des circonscriptions scolaires, en partie dans le nombre croissant des enfants, ce qui a occasionné la construction de nouvelles maisons d'école ou la modification des anciennes. Comme on le voit au chapitre I, le nombre des nouvelles maisons d'école, construites pendant la dernière période quinquennale n'a augmenté de rien moins que de 414. Les dépenses faites pour l'achat de terres pour les instituteurs et pour l'achat de livres, autre matériel d'enseignement et inventaires d'écoles ont par contre diminué pendant la période 1896—1900: elles se sont élevées à 105 293 cour. d'une part, et 570 160 cour. de l'autre, contre 154 174 cour. et 611 831 cour. de 1891 à 1895.

Sur les dépenses faites en 1900 par les *communes, les établissements miniers et industriels* pour les écoles primaires publiques, 1 063 122 cour. ont été couvertes par le *Trésor*, dont 1 046 532 cour. étaient des subventions, faites conformément à l'art. 38 de la loi sur les écoles primaires publiques; pour la même année les subventions fournies par les *caisses scolaires départementales* ont été de 406 650 cour. En 1895 les subventions du Trésor aux caisses communales avaient été de 670 563 cour., dont 655 172 cour., fournies conformément à l'art. 38 de la loi sur les écoles primaires, tandis que les subventions des caisses scolaires départementales furent de 420 080 cour.

Les *dépenses des circonscriptions scolaires* pour les écoles primaires publiques pendant cette période quinquennale ont augmenté de 111 877

cour. en 1895 à 151 952 cour. en 1900, tandis que la valeur des prestations en nature a passé de 73 972 cour. à 82 566 cour.

Les *dépenses des caisses scolaires départementales* ont été en 1900 de 1 042 177 cour. contre 971 016 cour. en 1895; sur ces sommes, 245 940 cour. en 1900 et 246 909 cour. en 1895 ont été réparties comme impôt entre les différents départements, tandis que le reste, 796 257 cour. d'une part et 724 107 cour. de l'autre, a été payé par la Caisse générale pour le progrès de l'instruction publique.

Outre la part des dépenses ci-dessus mentionnées fournie sur les fonds publics, le Trésor a en outre payé aux instituteurs comme *supplément de traitement*, d'après l'ancienne loi scolaire, 53 203 cour. en 1900, contre 178, 172 cour. en 1895.

D'après ce qui précède, les dépenses totales occasionnées par l'enseignement primaire public dans les communes rurales, ont donc été les suivantes :

	en 1895 :	en 1900 :
1. Dépenses des caisses communales	cour. 4 068 347	cour. 4 851 752
2. Dépenses des circonscriptions; argent	» 111 877	» 151 952
3. Dépenses des circonscriptions; prestations en nature	» 73 972	» 82 566
4. Dépenses des caisses scolaires départementales, déduction faite de ce qui a été versé dans les petites caisses scolaires, et qui par conséquent se trouve compris sous le no. 1.....	» 550 936	» 635 547
5. Suppléments de traitement aux instituteurs.....	» 178 172	» 53 203
	cour. 4 983 304	cour. 5 775 020

Sur ces sommes ont été fournies sur les *fonds publics* :

Partie des sommes figurant sous le no. 1	cour. 670 563	cour. 1 063 122
Subvention de la Caisse générale pour le progrès de l'instruction publique aux caisses scolaires départementales	» 724 107	» 796 257
Suppléments de traitements payés par le Trésor	» 178 172	» 53 203
	» 1 572 842	» 1 912 582
Total des sommes fournies sur les fonds publics . .	» 1 572 842	» 1 912 582
Il a donc été fourni par les <i>communes</i>	cour. 3 410 462	cour. 3 862 438

Les parts respectives des communes et de l'Etat au total des dépenses ont donc été en 1895 d'environ 68 % et de 32 %, et en 1900 d'environ 67 % et 33 %.

L'instruction de chaque élève de l'école primaire publique a donc coûté en tout par an cour. 22.08 en 1900, contre cour. 19.62 en 1895. Là-dessus il a été payé par les communes cour. 14.77, et par l'Etat cour. 7.31, contre cour. 13.43 et cour. 6.19 en 1895.

4. Ecoles départementales et hautes écoles populaires.

Les écoles *départementales* et les écoles privées de même genre (hautes écoles populaires) étaient en 1895 au nombre de 47, dont 10 privées. Parmi ces écoles, 29 étaient des écoles de garçons avec cours pour les filles, 2 des écoles de garçons sans cours pour les filles, 12 des écoles mixtes (garçons et filles), et 4 des écoles de filles exclusivement; 2 des écoles mixtes avaient des cours séparés pour les filles, et 3 des écoles des filles étaient des écoles pratiques pour jeunes filles.

On donne ci-après le nombre des écoles qui, ayant des subventions de l'Etat, ont fonctionné en 1900—1901:

XLIII

dans le diocèse de Christiania	8 écoles,	dont 0	privées.		
— — Hamar	9	—	—	2	—
— — Christiansand	15	—	—	5	—
— — Bergen	7	—	—	3	—
— — Trondhjem	7	—	—	3	—
— — Tromsø	4	—	—	0	—

Total 50 écoles, dont 13 privées.

Parmi ces écoles 37 avaient des cours mixtes pour garçons et filles, 11 étaient des écoles de garçons avec des cours de peu de durée pour les filles et 2 étaient des cours pratiques pour les jeunes filles; 2 écoles mixtes avaient pendant l'été des cours de peu de durée pour les garçons et les filles, 1 école mixte avait en outre des cours de peu de durée séparément pour les filles. Les cours durèrent en général de 6 à 7 mois, et les cours de peu de durée de 3 à 4 mois.

Le nombre total des élèves était, au commencement des cours, de 1 428 garçons et de 964 filles, et à la fin des cours, de 1 299 garçons et 906 filles. Le nombre moyen était donc, dans chaque cours, de 26 garçons et de 17 filles. Le nombre total des instituteurs était de 129, et des institutrices de 64.

L'ensemble des dépenses pour les écoles sus-mentionnées fut en 1900, de 242 355 cour., dont 20 768 cour. étaient des bourses aux élèves indigents. Sur le total, 210 390 cour. furent couvertes par les fonds publics, et le reste par les caisses départementales (voyez tableau 4 ci-après). En 1895—96, le montant des dépenses pour ce genre d'écoles avait été de 182 000 couronnes.

5. Ecoles du soir.

Le tableau suivant contient les renseignements concernant les écoles du soir pendant la période quinquennale 1896—1900 :

	Nombre des écoles.	Nombre des élèves *)		Nombre des heures d'enseigne- ment.	Frais.
		garçons.	filles.		
en 1896—97 . . .	695	4 838	2 107	27 816	25 097 cour.
- 1897—98 . . .	455	4 331	2 014	25 918	20 863 »
- 1898—99 . . .	406	4 168	2 019	24 464	19 473 »
- 1899—1900 . .	350	3 189	1 699	20 008	16 236 »
- 1900—1901 . .	404	3 777	1 843	23 233	19 281 »

*) Au commencement des cours.

Voici en moyenne le nombre des élèves et des heures d'enseignement, ainsi que les dépenses pour chaque école du soir :

	Elèves.	Heures d'en- seignement.	Dépenses par école.	Dépenses par élève.
1896—97	10	40	environ cour. 36	cour. 3.60
1897—98	14	57	» » 46	» 3.28
1898—99	15	60	» » 48	» 3.20
1899—1900	14	57	» » 46	» 3.28
1900—1901	14	57	» » 48	» 3.43

Le nombre des écoles du soir dans les différents diocèses en 1900—01, comparé à 1895—96, a été :

	1900—01	1895—96
Diocèse de Christiania	122	129
— Hamar	-	57
— Christiansand	79	96
— Bergen	71	74
— Trondhjem	80	95
— Tromsø	52	26

Tandis qu'en 1895—96 il n'y eut pas d'écoles du soir dans les préfetures de Nordre Bergenhus et de Finmarken, il n'y en eut pas en 1900—1901 dans celles de Hedemarken, de Kristian, de Lister et Mandal et de Nordre Bergenhus. Le nombre le plus élevé d'écoles du soir a été dans les préfetures de Romsdal, de Stavanger et de Søndre Bergenhus.

De même qu'antérieurement, la plupart des heures d'enseignement ont été consacrées à la langue maternelle et au calcul ; ainsi en 1900—1901, d'une part 10 287 et de l'autre 10 082 heures, sur un total de 23 233 heures d'enseignement, alors que la matière (histoire) qui après celles-là accuse le plus grand nombre d'heures d'enseignement, n'en a eu que 917.

Les frais occasionnés par les écoles du soir en 1900—1901 ont été couverts par les subventions de l'Etat pour 13 969 cour., et par celles des communes et des circonscriptions scolaires pour 4 927 cour.

6. Ecoles de continuation.

Voici quelques renseignements sur les *écoles de continuation*, établies conformément à la loi scolaire de 1889, pour les années 1897—1900 :

	Nombre d'écoles.	Nombre d'instituteurs.	Nombre d'élèves *)		Total des heures d'enseignement.	Frais. Couronnes.	Dont couverts	
			garçons	filles.			par les subventions de l'Etat. Couronnes.	par les subventions des communes. Couronnes.
1897—98 ...	187	203	2 063	799	65 259	52 932	33 595	18 198
1898—99 ...	192	203	1 915	800	61 780	53 244	33 798	18 133
1899—1900 .	180	197	1 696	873	65 828	57 012	36 331	19 347
1900—1901 .	191	227	1 961	979	71 844	60 250	38 979	19 994

Le nombre des élèves et des heures d'enseignement, et les dépenses de chaque école de continuation ont été en moyenne par école, pendant les 4 années en question :

	Élèves.	Heures d'enseignement.	Dépenses par école.	Dépenses par élève.
1897—98	15	349	Cour. 283	Cour. 18.87
1898—99	14	322	« 277	« 19.78
1899—1900 . .	14	366	« 317	« 22.64
1900—1901 . .	15	376	« 315	« 21.00

En 1900—1901, il y a eu des écoles de continuation dans toutes les préfectures, excepté dans celle du Finmarken. Leur nombre est le plus grand dans les préfectures de Romsdal (41), de Stavanger (35) et de Søndre Bergenhus (22); puis viennent les préfectures de Søndre Thronhjøm, de Nordre Thronhjøm, de Kristian et de Hedemarken (ayant de 13 à 10 écoles); au dernier rang se trouve la préfecture de Jarlsberg et Larvik avec 1 seule école.

La durée des cours a été des plus variables; en 1900—1901 elle a varié de 4 à 24 semaines suivant les écoles; l'enseignement a été le plus souvent de 36 heures par semaine.

Aussi dans les écoles de continuation, on remarque que la plupart des heures d'enseignement ont été consacrées à l'étude de la langue maternelle et du calcul: sur 71 844 heures en 1900—1901, 22 166 heures d'une part et 15 687 heures d'une autre part ont été consacrés aux dites matières; puis vient l'histoire, qui figure pour 8 101 heures et l'histoire naturelle pour 7 137 heures.

*) Au commencement du cours.

Comme il a été mentionné dans le compte rendu sur l'état des écoles primaires en 1895 (page XLII), on avait pensé que les anciennes écoles primaires supérieures publiques dans les campagnes seraient remplacées par les écoles de continuation fondées par la nouvelle loi sur les écoles primaires publiques. Les subventions aux écoles du dit genre cessèrent d'être accordées à partir de la fin de l'exercice budgétaire 1890—91. Lorsque, après l'été de 1894, les dernières écoles primaires supérieures eurent été fermées dans le diocèse de Hamar, une seule école de ce genre (celle de Lier) a encore continué de fonctionner; elle se trouve comprise dans le tableau 8 de la statistique de 1900.

B. Villes.

Conformément à la loi du 21 juillet 1894, tout enfant a droit à l'enseignement dans l'école primaire publique des villes à partir du terme d'admission qui suit immédiatement ses 6 ans et demi révolus et jusqu'à ce qu'il ait atteint le but de l'école, sans dépasser toutefois le terme de sortie qui suit immédiatement la 15e année révolue.

Le nombre des *enfants ayant droit à l'enseignement* était:

	<i>garçons:</i>	<i>filles:</i>	<i>total:</i>	<i>dont au-dessous de 7 ans:</i>
en 1895	44 007	43 153	87 160	4 696
- 1896	44 735	44 056	88 791	5 709
- 1897	45 944	44 888	90 832	5 553
- 1898	47 268	46 025	93 293	5 983
- 1899	47 683	46 901	94 584	5 119
- 1900	48 760	47 594	96 354	6 033

Parmi les enfants qui en 1900 avaient droit à l'enseignement, 77 303 en tout, dont 39 117 garçons et 38 186 filles, fréquentèrent l'école primaire publique; 4 474 avaient moins de 7 ans. En 1895 il y avait à l'école primaire publique 67 217 enfants, dont 33 931 garçons et 33 286 filles; 3 965 enfants avaient moins de 7 ans. En 1900, 15 915 enfants au-dessus de 7 ans, dont 8 020 garçons et 7 895 filles reçurent leur instruction *en dehors de l'école primaire publique*; en 1895 leur nombre s'élevait à 15 038 enfants, dont 8 059 garçons et 7 979 filles. Le nombre des enfants au-dessus de 7 ans, *qui ne reçurent aucun enseignement*, se chiffre, en 1900, par 552, dont 259 garçons et 293 filles; en 1895 on en comptait 770, dont 375 garçons et 395 filles. Prirent part, en 1900, à *l'enseignement facultatif* 8 088 enfants, dont 3 429 garçons et 4 659 filles; en 1895 on en comptait 3 097, dont 1 220 garçons et 1 877 filles. Reçurent un enseignement tout à fait *spécial* dans des classes séparées, 806 enfants, dont 582 garçons et

224 filles, en 1900, contre 832 enfants (658 garçons et 174 filles) en 1895. On ne peut pas indiquer, pour 1900, quel a été le nombre des enfants, *ayant droit à l'enseignement primaire public*, qui ont été élèves des écoles *supérieures*; par contre il ressort des tableaux 8 et 9 que 4 679 étaient élèves d'écoles communales et privées, de garçons et de filles, n'ayant pas le droit de faire passer les examens, tandis que 15 395 étaient élèves d'écoles supérieures de l'Etat, communales et privées ayant ledit droit. Une grande partie de ces élèves avaient toutefois dépassé la limite d'âge donnant droit à l'enseignement, sans qu'on puisse cependant en indiquer le nombre.

Il ressort des renseignements qui précèdent que, tandis que le nombre des enfants ayant droit à l'enseignement primaire public s'est accru, pendant la période quinquennale écoulée, de 9 194, celui des élèves de l'école primaire publique a augmenté de 10 086, alors que celui des enfants ayant reçu leur instruction hors de l'école primaire publique a diminué de 123.

Lorsqu' on prend le total des enfants qui ont fréquenté l'école primaire publique, on trouve qu'ils ont été répartis dans 2 522 *classes*, contre 2 095 en 1895; sur ce nombre on comptait, en 1900, 979 classes de garçons, 945 classes de filles et 598 classes pour les deux sexes. Dans les grandes villes, les enfants sont en général divisés suivant le sexe; c'est plus rarement le cas dans les petites villes. Le nombre des élèves par classe était en moyenne de 30.6 en 1900, contre 36.8 en 1895. Seulement 18 classes avaient en 1900 plus de 40 élèves, nombre que la loi scolaire n'autorise que provisoirement ou pour des raisons d'économie inévitables; en 1895 le nombre de ces classes était de 76.

Il y avait en moyenne, en 1900, dans les écoles primaires publiques 74 712 élèves, qui auraient dû fréquenter l'école en tout pendant 17 227 791 jours. La moyenne des jours d'école par enfant a donc été de 230.5, contre 229.6 en 1895. Le nombre des *jours d'absence* pour tous les enfants a été en 1900 de 1 143 917, soit 6.6 % contre 7.4 % en 1895. Ces absences ont eu lieu: pour cause de maladie: 810 946 jours, soit 4.7 % (4.7 % en 1895); pour d'autres motifs plausibles: 220 037 jours, soit 1.3 % (1.6 %); sans motifs plausibles: 112 934 jours, soit 0.6 % (1.1 %). Le tableau suivant indique en chiffres pour cent le nombre des absences dans les différents *diocèses*:

	1900	1895
Diocèse de Christiania	6.5	6.9
— Hamar	7.5	6.9
— Christiansand	7.0	8.1
— Bergen	5.9	6.7
— Trondhjem	6.3	8.2
— Tromsø	9.0	11.2

XLVIII

Dans les *principales villes*, la proportion est établie comme suit :

Christiania 6.1 (i ^r 1895 6.7)	Christiansand 8.1 (i 1895 8.7)
Fredrikshald 5.4 (— 5.5)	Stavanger 5.6 (— 6.3)
Fredrikstad 7.0 (— 8.9)	Bergen 5.9 (— 6.6)
Drammen 6.7 (— 7.2)	Christiansund 6.2 (— 8.9)
Larvik 10.2 (— 9.2)	Trondhjem 6.3 (— 8.2)
Skien 6.6 (— 9.6)	

Les *places entières d'instituteur* (en général de 30 à 36 heures d'enseignement pour les instituteurs et de 27 à 36 heures pour les institutrices) ont été occupées, en 1900, par 745 instituteurs et 1 388 institutrices, contre 601 d'une part et 1 079 de l'autre en 1895. Pendant la période quinquennale, le nombre des instituteurs a donc augmenté de 144, celui des institutrices de 309. Comme on le voit, on nomme de plus en plus d'institutrices. Tandis qu'en 1875 le personnel enseignant comptait sur cent, 56 instituteurs et 44 institutrices, la proportion en 1880 était de 47 à 53, en 1890 de 38 à 62, en 1895 de 36 à 64 et enfin en 1900 de 34 à 66.

Pour les instituteurs à place entière, les appointements les plus forts se sont élevés en 1900 à cour. 4 700 et les plus faibles, à cour. 720, contre cour. 4 200 et cour. 800 en 1895; pour les institutrices à place entière les appointements les plus forts ont été de cour. 1 650, et les plus faibles, de cour. 600 en 1900, contre cour. 1 550 et cour. 600 en 1895.

Comme supplément de traitement au personnel enseignant des villes, l'Etat n'a versé, en 1900, que cour. 200.

Les *dépenses* totales pour l'enseignement primaire public dans les villes se sont élevées, en 1900, à 4 733 877 couronnes. Sur cette somme, 3 222 529 cour. ont été employées aux traitements, 617 765 cour. à la construction et à l'entretien des maisons d'école, 19 051 cour. aux loyers des locaux pour les écoles, 143 460 cour. à l'achat des livres, matériel d'enseignement et inventaire des écoles, 29 966 cour. aux pensions et 701 106 cour. à des frais divers. Dans la somme totale des dépenses ne sont compris ni les intérêts ni les acomptes des dettes contractées à l'occasion de la construction des écoles; pour plusieurs villes les frais de pensions ne sont pas compris dans les budgets des écoles, mais figurent dans d'autres comptes de dépenses. En 1895 le montant des dépenses relatives aux écoles primaires publiques des villes s'élevait à 3 121 464 couronnes; il n'est toutefois pas possible d'en fournir une spécification. D'après les données qui précèdent, le total des dépenses a augmenté, pendant la période quinquennale, de 1 612 413 cour.; on doit toutefois faire observer que, pour l'année 1895, les dépenses effectuées pour la construction et l'achat de locaux pour les écoles n'entrèrent pas en ligne de compte, tandis qu'en 1900 on a employé dans ce but 617 765 cour.; en déduisant cette dernière somme, on trouve que l'augmentation des frais,

pendant la période quinquennale, a été de 994 648 couronnes. Pour subvenir aux dépenses totales de l'année 1900, les communes ont fourni 3 881 609 couronnes, et l'Etat 852 268 couronnes; sur cette dernière somme, 830 696 couronnes étaient des subventions fournies conformément à l'art. 15 de la loi sur l'école primaire dans les villes (subventions répondant au tiers des appointements touchés par les instituteurs). Le nombre moyen des enfants étant de 74 712, l'enseignement donné à chaque enfant a donc coûté cour. 63.36, ou, en déduisant les dépenses affectées à la construction et à l'entretien des écoles, cour. 55.09, contre 47.28 en 1895.

II. Ecoles secondaires.

1. Ecoles secondaires publiques, communales et privées ayant droit de faire passer l'examen de fin d'études.

Par loi du 27 juillet 1896, a été introduite une nouvelle organisation des écoles secondaires. Tandis que, d'après la loi du 17 juin 1869, l'école secondaire se trouvait organisée d'une manière indépendante (comprenant 3 classes préparatoires, 6 classes intermédiaires et 3 classes de gymnase), d'après la nouvelle loi, *l'école primaire publique sera l'école préparatoire à l'école secondaire*, de manière que l'école primaire publique sera en général commune à tous les enfants pour ce qui concerne les 5 premières années scolaires, lorsque les cours de l'école intermédiaire sont généralement restreints à 4 années. Les cours du gymnase durent, comme auparavant, 3 ans. Il n'y aura plus de classes préparatoires dans les écoles secondaires publiques et communales. Toutefois il y en avait encore pendant l'année scolaire 1900—1901, les prescriptions en question ayant dû être appliquées en commençant par les classes inférieures, c. à d. en supprimant régulièrement chaque année une classe préparatoire. Les écoles secondaires privées continuent à avoir des classes préparatoires.

D'après la nouvelle loi, les cours de latin de *l'école intermédiaire* sont supprimés. On enseigne dans l'école intermédiaire une série de matières de culture intellectuelle générale, parmi lesquelles 2 langues étrangères (allemand et anglais). On est toutefois autorisé à éliminer de l'ensemble des matières une des langues étrangères, et à réduire le programme d'enseignement des mathématiques. Dans le *gymnase* ¹⁾ on a cessé d'enseigner le grec. Le gymnase est divisé en 2 lignes: celle des sciences et celle des langues et de l'histoire; dans la seconde de ces lignes, on peut, avec l'autorisation du Storthing, enseigner le latin. La 1ère classe du gymnase

¹⁾ On entend par «gymnase» les 3 dernières années de l'enseignement secondaire. (Remarque du traducteur).

est commune aux deux lignes, la division des lignes ne commençant qu'avec la 2e classe. On peut, conjointement avec la 1ère classe du gymnase, organiser un cours d'un an procurant une instruction complète visant spécialement certaines positions sociales. Les cours de l'école intermédiaire et ceux du gymnase se terminent par des examens de fin d'études appelés examen de l'école intermédiaire et artium.

D'après les articles 68 et 73 de la loi, les prescriptions y contenues devront, d'après la décision postérieure du Roi, entrer en vigueur, pour chaque école, dès que les circonstances le permettront. Conformément à ce qui précède, la loi a été mise en vigueur, par arrêtés royaux du 8 septembre 1896 et du 6 février 1897, à partir du 1er janvier 1897, excepté en ce qui concerne les prescriptions relatives aux cours de l'école intermédiaire, les lignes du gymnase, l'enseignement ainsi que les examens et les diplômes, prescriptions qui ont été appliquées en commençant par les classes inférieures dès le début de l'année scolaire 1897—98. Le conseil de l'enseignement a commencé son activité à partir du 1er janvier 1898, tandis que les dispositions relatives aux médecins des écoles n'ont été appliquées que dès le début de l'année scolaire 1898—99. Les prescriptions de la loi relatives aux professeurs des écoles secondaires communales nommés à titre définitif (art. 70 et 71) ont été mises en vigueur par arrêté royal du 10 septembre 1898. Les décisions contenues dans les articles 32 et 33 concernant les professeurs des écoles publiques nommés à titre définitif n'ont pas encore été appliquées, dans l'attente d'une loi réglant les pensions à accorder aux fonctionnaires de l'Etat. Aussi les professeurs dont il est question en dernier lieu ont-ils été nommés à titre intérimaire.

*

*

*

Le nombre des *écoles secondaires publiques* était en 1900, de même qu'en 1895, de 14: une des anciennes écoles de l'Etat, celle de Lillehammer est devenue communale, tandis que, d'un autre côté, l'école communale de Bodø est devenue école de l'Etat. Toutes les écoles publiques sans exception avaient un gymnase. Pendant l'exercice scolaire 1900—01, on procéda à l'enseignement, dans la 1ère classe du gymnase, d'après le nouveau programme, et dans la 2e et la 3e classe, d'après l'ancien programme. 6 écoles avaient un gymnase ayant une ligne de sciences et une ligne de latin (lettres), 1 seulement une ligne de sciences, 7 seulement une ligne de latin (langues et histoire). 5 écoles avaient encore des classes préparatoires (voyez la remarque ci-devant).

Les *écoles secondaires communales*, dont on ne comptait que 41 en 1895, sont en 1900 au nombre de 44. Trois d'entre elles (Fredrikstad, Lillehammer et Tønsberg) avaient un gymnase. Toutes à l'exception de 3, recevaient une subvention de l'Etat.

Il y avait en 1900 12 *écoles secondaires privées* au lieu de 14 en 1895. Parmi celles-ci, 6 avaient un gymnase, dont 4 avec les deux lignes, 2 avec une ligne de sciences seulement.

Les *écoles secondaires privées de filles* étaient en 1900 au nombre de 14, au lieu de 15 en 1895; 1 école avait un gymnase (ligne des langues et de l'histoire sans latin).

Toutes les écoles en question avaient le droit de faire passer les examens, soit l'examen dit «artium», soit l'examen de sortie de l'école intermédiaire. Une des écoles secondaires privées n'avait toutefois pas le droit de faire passer l'examen «artium».

En renvoyant aux données statistiques fournies au tableau 9 pour chaque école séparément, on donne ci-dessous un aperçu sommaire de quelques-uns des renseignements les plus importants qui y sont contenus:

	Nombre de classes.	Nombre des élèves pendant l'année scolaire 1900—01.						Nombre des élèves ayant passé l'examen de l'école intermédiaire.	Nombre des instituteurs et professeurs.	Nombre des institutrices.	Total des dépenses pour l'exercice scolaire 1900—91. ²⁾	
		Gymnase: ligne de sciences. ¹⁾	Gymnase: ligne de langues et d'histoire		Cours pratique ou 1ère classe du gymnase.	Ecole intermédiaire.	Ecole préparatoire.					Total.
			sans latin.	avec latin. ¹⁾								
											Kr.	
14 écoles secondaires publiques...	154	322	100	158	55	2 237	302	3 174	590	204	21	680 892
44 écoles secondaires communales.	249	19	14	15	-	3 860	971	4 879	824	233	89	852 634
12 écoles secondaires privées.....	179	522	-	66	19	1 415	1 962	3 984	501	176	96	-
14 écoles secondaires privées pour filles.....	147	-	23	-	-	1 571	1 764	3 358	236	66	203	-
Total	729	863	137	239	74	9 083	4 999	15 395	2 151	679	409	1 533 526

¹⁾ Y compris aussi le nombre des élèves des gymnases de sciences et de latin (lettres), d'après l'ancien programme.

²⁾ Les dépenses des écoles privées ne sont pas comprises sous cette rubrique par suite de l'insuffisance des données.

Sur le total des élèves, 6 484 étaient des filles.

Pendant l'année scolaire 1895—1896 le nombre total des élèves des écoles secondaires était de 15 064; il y a donc eu une augmentation de 331 élèves. Le nombre des élèves des écoles publiques s'est accru de 78, celui des écoles secondaires privées de 717, celui des écoles secondaires de filles de 27; par contre le nombre des élèves des écoles secondaires communales a diminué de 491; on doit chercher la cause de cette diminution notamment dans la nouvelle organisation de l'école primaire publique qui en fait une école préparatoire pour l'école secondaire, et dans la baisse considérable qui s'ensuit dans le nombre des classes (dans les écoles communales, en 1900—01, 249 contre 334 en 1895—96). Le fait que le nombre des élèves des écoles publiques n'est pas plus élevé est dû aux mêmes causes (le nombre des classes des écoles publiques pendant les années sus-mentionnées était de 154 d'une part et de 168 de l'autre). En prenant les écoles secondaires dans leur totalité, le nombre des élèves a augmenté, pendant la période quinquennale, de 392 dans le gymnase de sciences (ligne des sciences) et de 1915 dans l'école préparatoire, tandis que ce nombre a diminué de 2 042 dans l'école intermédiaire, et de 8 dans le gymnase de latin (ligne des langues et de l'histoire du nouveau programme).

La baisse considérable dans le nombre des élèves de l'école préparatoire ne s'est produite que dans les écoles privées, ou en 1900—01 il y avait en tout 3 726 élèves contre 1 646 en 1895—96, tandis que ce nombre a baissé de 165 élèves dans les classes préparatoires des écoles publiques et communales. La diminution dans le nombre des élèves de l'école intermédiaire s'est produite aussi bien dans les écoles communales que privées (respectivement 3 860 et 2 986 en 1900—01, contre 4 356 et 4 559 en 1895—96). Cette différence considérable dans le nombre des élèves pendant les 2 années scolaires en question provient également de la nouvelle organisation sus-mentionnée de l'école primaire publique comme école préparatoire à l'école intermédiaire, de la suppression des classes préparatoires dans les écoles secondaires publiques et communales, et de la réduction du nombre des classes intermédiaires.

Le nombre des élèves par classe était en moyenne de 20 (en 1895 de 18) dans les écoles publiques, de 19 (16) dans les écoles communales, de 22 (19) dans les écoles secondaires privées, de 22 (21) dans les écoles secondaires de filles.

Dans les différentes sections des écoles le nombre des élèves par classe était:

	dans les écoles publiques		dans les écoles communales		dans les écoles secondaires privées		dans les écoles secondaires de filles	
	1895—96	1900—01	1895—96	1900—01	1895—96	1900—01	1895—96	1900—01
gymnase	9	12	5	9	12	20	-	23
école intermédiaire	23	24	16	19	21	21	22	23
— préparatoire	22	25	18	25	19	23	20	23

Sur les 9 083 élèves de l'école intermédiaire, un certain nombre avaient profité de l'autorisation qui leur était accordée par le nouveau programme pour restreindre le nombre des matières de l'enseignement; 197 élèves avaient suivi les cours restreints en mathématiques et supprimé l'allemand; 142 avaient suivi les cours restreints en mathématiques et supprimé l'anglais; 385 avaient seulement suivi les cours restreints en mathématiques; 337 avaient seulement supprimé l'allemand et 72 seulement l'anglais. 1 151 élèves ont été, conformément à l'art. 7 de la nouvelle loi scolaire, dispensés de suivre les cours de certaines matières.

En 1901 il a été procédé à l'examen dit «artium», d'après l'ancienne organisation, dans 18 écoles, dont 13 publiques, 1 communale et 4 privées. L'examen de lettres (latin) a été passé par 112 élèves, dont 85 étaient élèves des écoles et 27 avaient suivi des cours particuliers. L'examen des sciences fut passé par 238 élèves, dont 145 étaient élèves des écoles et 93 avaient suivi des cours particuliers. Outre ces 350 élèves, 2 ayant suivi des cours particuliers passèrent l'examen des sciences devant le Conseil de l'enseignement secondaire à Christiania. 352 élèves en tout ont donc passé l'examen dit «artium».

Il a été procédé, en 1901, à l'examen de sortie de l'école intermédiaire dans 14 écoles secondaires publiques, 44 communales, 13 privées et 13 écoles privées de filles. Sur 2 354 élèves, qui se sont présentés à l'examen, ont été reçus :

	Garçons.		Filles.		Total.
	Elèves des écoles.	Elèves de cours particuliers.	Elèves des écoles.	Elèves de cours particuliers.	
d'après le nouveau programme...	1 001	305	717	124	2 147
d'après l'ancien programme.....	-	3	-	1	4
	1 001	308	717	125	2 151

Parmi les élèves qui se présentaient, n'ont pas été reçus à l'examen :

	Garçons.		Filles.		Total.
	Elèves des écoles.	Elèves de cours particuliers.	Elèves des écoles.	Elèves de cours particuliers.	
d'après le nouveau programme...	75	73	29	25	202
d'après l'ancien programme.....	-	1	-	-	1
	75	74	29	25	203

596 élèves en tout, dont 263 garçons et 333 filles, ont profité de l'autorisation qui leur était accordée par le nouveau programme de passer un examen restreint de l'école intermédiaire.

Le personnel enseignant des écoles secondaires se composait, en 1900—01, de 679 *professeurs* et de 409 *institutrices*; en 1895—96 il y en avait 719 d'une part et 394 de l'autre.

Les *dépenses* des écoles secondaires publiques, pendant l'exercice budgétaire 1900—01, se sont élevées à cour. 680 892, celles des écoles secondaires communales à cour. 852 634, soit en tout, à cour. 1 533 526. En 1895—96, elles avaient été de cour. 737 086 et de cour. 725 635, soit en tout de cour. 1 462 721. — Les *revenus*, en 1900—01, ont été, pour les écoles publiques, de cour. 685 530, dont cour. 245 222 étaient des subventions de l'Etat, et pour les écoles communales, de cour. 864 317, dont cour. 181 258 étaient des subventions de l'Etat; comme total ces revenus se sont donc élevés à cour. 1 549 847. En 1895—96, les revenus des écoles publiques avaient été de cour. 737 086, dont cour. 305 039 étaient des subventions de l'Etat, et ceux des écoles communales de cour. 732 170, dont cour. 103 728 comme subventions de l'Etat. Il n'est pas possible de donner de compte-rendu relativement aux dépenses et revenus des écoles privées, les données fournies comme réponse sur les questionnaires schématiques étant, sur ce point, trop incomplètes. L'enseignement de chaque enfant a coûté: dans les écoles publiques, cour. 214 par an; dans les écoles communales, cour. 174, contre cour. 238 et cour. 135 en 1895—96.

2. Ecoles de garçons et écoles de filles, communales et privées, sans droit de faire passer les examens.

En 1895 il existait 88 écoles de ce genre, ayant en tout 4 276 élèves, dont 1 255 garçons et 3 021 filles. En 1900 le nombre des écoles était de 83, avec 333 classes, 142 professeurs ou instituteurs et 248 institutrices. Le nombre des élèves était de 4 679, dont 2 087 garçons et 2 592 filles. Sur ces écoles 8 étaient exclusivement des écoles de garçons 13 exclusivement des écoles de filles, et 62 des écoles mixtes. 2 écoles étaient communales, 81 privées.

III. Instruction du personnel enseignant.

Comme en 1895, il y avait, en 1900, 11 *écoles normales primaires*, servant à former les instituteurs et institutrices de l'école primaire publique, savoir 6 écoles publiques et 5 privées, qui, en vertu de la loi du 14 juin 1890 sur les écoles normales, avaient le droit de faire passer les examens.

Le nombre des élèves des écoles normales, pendant la période quinquennale écoulée, a été:

en 1896—97	de 730 dont 238	passèrent l'examen supérieur d'instituteur.		
- 1897—98	» 810 — 368		—»—	—»—
- 1898—99	» 768 — 337		—»—	—»—
- 1899—1900	» 712 — 328		—»—	—»—
- 1900—1901	» 695 — 343		—»—	—»—
total		1 614		

Pendant l'année scolaire 1900—01, 346 élèves appartenait aux écoles normales publiques et 349 aux écoles normales privées; 267 étaient des femmes. 242 élèves étaient boursiers, dont 127 dans les écoles publiques, 115 dans les écoles privées; 10 élèves furent entretenus aux frais de la «caisse Finnoise» à l'école normale de Tromsø.

Outre les 1 614 élèves sus-mentionnés qui ont passé l'examen *supérieur* d'instituteur, pendant la période quinquennale 1897—1901, 684 ont passé, pendant le même laps de temps, l'examen *inférieur*, qui constitue la condition d'admission aux postes des petites classes dans les campagnes. Le nombre des nouveaux instituteurs a donc été pendant la période quinquennale de 2 267 en tout, soit en moyenne 453 par an, contre environ 300 par an pendant les années 1892—96.

Pendant ce même laps de temps comme on l'a déjà mentionné, 507 instituteurs et 324 institutrices ont quitté le service de l'école, ce qui fait que 831 places sont devenues vacantes. De plus le nombre des places s'est accru:

a)	dans les districts ruraux, de 124 places d'instituteurs et de 188 places d'institutrices, soit en tout de	312	—
b)	dans les villes, de 144 places d'instituteurs et de 309 places d'institutrices, soit en tout de	453	—

Comme total 1 596 places auraient donc été vacantes pendant la période quinquennale. Tandis que le nombre des nouveaux instituteurs ayant obtenu leur brevet pendant les 5 années précédentes (1892—96), avait été considérablement moindre que n'exigeait

le service, savoir 1 491 instituteurs pour 2 095 places vacantes, il ressort de ce qui précède que le nombre des instituteurs formés pendant la dernière période a été beaucoup trop élevé comparativement au nombre des places vacantes.

Le personnel enseignant des écoles normales publiques se composait de 36 professeurs dont 8 femmes; celui des écoles normales privées de 38 professeurs, dont 8 femmes. Le total des dépenses des écoles normales publiques s'est élevé en 1900—01 à cour. 238 551, dont cour. 228 489 ont été fournies par les fonds publics. En 1895—96 les frais avaient été de cour. 145 826, dont cour. 144 584 avaient été payées comme subventions par l'Etat. Le nombre des élèves des écoles normales publiques, en 1900—01, ayant été de 346, l'enseignement de chaque élève, pendant ladite année scolaire, a donc coûté cour. 689 contre cour. 422 en 1895—96. Cette augmentation considérable des frais est due en partie à de fortes dépenses extraordinaires effectuées dans 2 écoles (Holmestrand et Levanger).

L'Etat a voté pour l'exercice 1900—01 une somme totale de cour. 12 500 pour être distribuée comme bourses aux élèves indigents des *écoles normales privées* et pour contribuer au paiement des appointements des professeurs de ces mêmes écoles. Il n'est donné, dans les réponses aux questionnaires schématiques, aucuns renseignements sur les dépenses et revenus des écoles normales privées.

Pour l'exercice budgétaire 1900—01 a été votée une somme de cour. 8 800 destinée à des *cours préparatoires privés* préparant à l'examen inférieur d'instituteur et à l'admission dans les écoles normales. Cette somme a été partagée entre 14 cours, qui ont reçu chacun cour. 600, savoir: 4 cours dans le diocèse de Christiania, 1 dans celui de Hamar, 4 dans celui de Christiansand, 3 dans celui de Bergen, 1 dans celui de Trondhjem et 1 dans celui de Tromsø.

Pendant l'exercice budgétaire 1900—01, il a été employé aux *examens des instituteurs et institutrices de l'école primaire* (examen supérieur et examen inférieur d'instituteur) passés, sous la surveillance [de la commission d'examen des écoles normales, dans les écoles normales et privées, conformément à la loi de 1890 sur les écoles normales, une somme de cour. 28 529 (y compris aussi les frais relatifs à la commission d'examen).

Depuis 1883 ont été tenus des cours publics ayant pour but de *former des maîtres de travaux manuels*. Des cours de ce genre ont été tenus également pendant l'été de 1900, savoir: 1 cours de 6 semaines à Fredrikshald avec 37 participants, 1 à Kongsberg avec 35, 1 à Haugesund avec 20 et 1 à Trondhjem avec 22 participants: 114 personnes en tout ont donc suivi ces cours. En outre des cours de dessin linéaire pour les maîtres de travaux manuels ont été faits à Christiansand et à Lillehammer et suivis par 50 participants; chacun de ces cours durèrent quinze jours. Les dépenses occasionnées par ces cours ont été, pendant l'exercice 1900—01, de cour. 15 435, dont cour. 2 150 pour les cours de dessin.

Les frais ont donc été, pour les cours de travaux manuels, de cour. 116, et, pour les cours de dessin, de cour. 43. par participant.

Des cours ayant pour but de former des *institutrices de travaux manuels de femmes* ont été tenus, comme auparavant, dont 2 à Christiania (l'un par Melle Marie Rosing, l'autre à l'Ecole professionnelle pour femmes) et un à Trondhjem (par Mme Elen Ofstad). Pour l'exercice budgétaire 1895—96, il a été voté respectivement cour. 2 000, cour. 800 et cour. 1 000 pour être distribuées comme bourses d'études à ces cours; il a en outre été voté, pour servir de bourses de voyage à des élèves demeurant hors des villes sus-indiquées, respectivement cour. 1 200, cour. 2 000 et cour. 1 000. La totalité des allocations s'est donc élevée à cour. 8 000. Le nombre des bourses d'étude a été respectivement de 32, 33 et 23.

Pendant la période quinquennale il a été fait 3 cours ayant pour but de *former des institutrices d'économie domestique*, savoir à Christiania en 1897 et 1899, et à Trondhjem en 1900. Après ces cours qui ont duré de 3 à 4 mois, 31, 25 et 18 élèves ont obtenu leur brevet d'institutrice dans la matière. Pour le dernier cours avait été voté une somme de cour. 4 500.

Il a été voté chaque année une subvention aux *cours faits pour les instituteurs et les institutrices de l'école primaire publique*; pendant l'exercice budgétaire 1900—01, cette allocation s'éleva à cour. 15 500. Le programme de ces cours, dont le but, au début, était de faire connaître aux instituteurs le patois national, s'est étendu successivement de manière à comprendre plusieurs des matières qui s'enseignent à l'école primaire publique, et notamment la langue maternelle (patois national), l'histoire et les sciences naturelles. La subvention était répartie entre 6 cours, 1 dans chaque diocèse. A ces cours ont pris part en tout 279 instituteurs et institutrices, dont 214 étaient boursiers pour une petite somme. Les cours ont eu lieu pendant les vacances d'été et ont duré généralement 4 semaines.

Comme auparavant, il a été fait en 1900, au *Musée de Bergen*, des *cours d'été* dans le but de donner aux instituteurs et aux institutrices de l'école primaire publique des instructions notamment en ce qui concerne l'enseignement des sciences naturelles. Il a été voté pour ces cours une subvention de l'Etat de cour. 6 400, dont cour. 4 000 pour être distribuées comme bourses aux participants. Ces cours durèrent, en 1900, 3 semaines au lieu de 2 semaines comme auparavant. Ils ont été suivis par 71 personnes.

Pour se perfectionner comme *maîtres de gymnastique*, 6 à 8 élèves civiles ont pris part annuellement aux cours de l'Ecole centrale pour l'instruction des maîtres de gymnastique. Des cours de 4 mois ont également été tenus, chaque année, à Christiania dans le but de former, alternativement, des maîtres et des maîtresses de *gymnastique*. A ces cours, qui ont compté généralement de 60 à 70 participants, ont été adjoints des cours pour les maîtres et les maîtresses de *chant et d'écriture*.

Comme se rapportant à ce qui précède, on peut noter ici que, pendant les années 1898, 1899 et 1900, il a été fait à l'*Université* de Christiania des *cours d'été* de peu de durée pour les professeurs (instituteurs et institutrices) des écoles secondaires. Ces cours concernaient, en 1898, les langues modernes et leur littérature, et en 1899, outre ces mêmes matières, le patois national et les matières scientifiques.

Enfin, pendant ces mêmes années, des cours de *dessin perspectif* pour les instituteurs et institutrices ont été tenus, en 1898, à Christiania (24 élèves), à Bergen (17 élèves) et à Trondhjem (15 élèves); en 1899, à Christiania (27 élèves) et en 1900 à Trondhjem (16 élèves).

IV. Ecoles pour les enfants infirmes.

La loi du 8 juin 1881, relative aux écoles des enfants infirmes, met les frais d'enseignement de ces enfants à la charge de l'Etat; tandis que les frais d'entretien des infirmes indigents pendant leur séjour à l'école sont payés par les caisses départementales; dans les campagnes, par la caisse des districts intéressés, et dans les villes, par la caisse communale, pour les enfants des villes en cause.

D'après le plan d'organisation des *écoles de sourds-muets*, accepté en 1893, le pays est divisé en deux districts d'admission, celui du Sud et celui du Nord, ayant chacun 2 écoles: l'école d'admission, qui est en même temps l'école de section pour les enfants les mieux doués, enfants de la section A, et l'école de section pour les enfants moins bien doués, enfants de la section B. Après un séjour d'un an à l'école d'admission, on sépare des autres les enfants qui doivent être envoyés à l'école de section ou école pour les enfants moins bien doués. Pour le district d'admission du Sud, l'école d'admission est à Christiania et l'école de section à Holmestrand, où elle fut transférée de Christiania en 1899. Pour le district du Nord les 2 écoles, d'admission et de section, sont situées à Trondhjem. Pour les enfants les moins bien doués (enfants des sections C et D) il y a une école commune à Hamar, dans laquelle sont reçus les enfants de tout le pays. Il y a donc en tout 5 écoles de sourds-muets.

Pendant l'année scolaire 1900—01, les écoles de sourds-muets comptaient en tout 310 élèves, dont 163 garçons et 147 filles, répartis dans 37 classes, contre 303 élèves et 36 classes pendant l'année scolaire 1895—96. Au sujet de la répartition des élèves entre les différentes écoles, on renvoie aux données statistiques fournies dans le tableau 7.

Le total des dépenses occasionnées par l'enseignement des enfants sourds-muets s'est élevé, pendant l'exercice budgétaire 1900—01 à cour. 122 321, dont cour. 120 038 formaient la part pour laquelle contribuait

l'Etat; en 1895—96 ces mêmes frais avaient atteint cour. 109 530. Les dépenses occasionnées en moyenne par l'enseignement de chaque enfant sourd-muet ont donc été, en 1900—01, d'environ cour. 394 contre cour. 359 en 1895—96. On peut remarquer d'ailleurs que dans les données relatives aux revenus et dépenses des écoles pour les enfants infirmes (tableau 7), ne sont compris que ceux de ces revenus et dépenses qui concernent les écoles, mais pas les internats; en effet en 1900—01 l'état n'avait pas encore pris à sa charge l'administration de tous les internats; cela ne se fit qu'au commencement de l'exercice budgétaire 1901—02.

Les caisses départementales ont payé en 1900, pour l'entretien des sourds-muets pendant leur séjour dans les écoles, cour. 61 727 contre cour. 64 552 en 1895. Il est impossible d'indiquer quelle est la somme payée dans ce même but par les caisses des communes rurales et des villes.

Le nombre des *institutions d'aveugles*, en 1900—01 a été, comme auparavant, de 2, savoir 1 à Christiania et 1 à Klæbu. Les institutions ont eu en tout 148 élèves, 92 garçons et 56 filles, dont 79 à Christiania et 69 à Klæbu, répartis en 6 classes dans chaque école. Pendant l'exercice scolaire 1895—96 ces mêmes écoles avaient 67 élèves d'une part et 58 de l'autre.

Le total des dépenses pour l'enseignement des enfants aveugles en 1900—01 s'est élevé à cour. 42 150, dont cour. 35 210 ont été payées par l'Etat. En 1895—96 ces mêmes frais avaient été, pour l'Etat, de cour. 30 640. L'instruction de chaque enfant aveugle a donc coûté en moyenne cour. 284, contre cour. 245 en 1895—96. Les frais d'entretien des enfants aveugles payés aux institutions par les caisses départementales furent de cour. 37 137, contre cour. 23 863 en 1895.

L'école professionnelle tenue, pendant nombre d'années à Christiania par M. A. Lønvig, pour les aveugles adultes a cessé de fonctionner en mars 1901, à la mort de son directeur. Une école professionnelle pour les femmes adultes aveugles, pouvant recevoir provisoirement 10 élèves, a été organisée à Christiania par la mission pour les aveugles appelée «Il». Cette école reçut de l'Etat, en 1900—01, une subvention de cour. 2 400. L'admission à l'Institution des aveugles de Christiania de quelques hommes aveugles d'un certain âge a en outre été autorisée.

Pendant la période quinquennale 1896—1900, les immeubles appartenant à 2 des trois *écoles pour les enfants faibles d'esprit* ont été achetés par l'Etat, savoir les propriétés appelées «Lindern», en 1896 et «Torshaug» à partir du 1er juillet 1899, toutes deux situées à Christiania. La 3e école, appelée «Ekelund», près de Bergen, est devenue la propriété de l'Etat depuis le 1er avril 1901. Pendant l'année scolaire 1900—01 les écoles pour les enfants faibles d'esprit avaient 445 élèves, 209 garçons et 236 filles, savoir: celle de «Lindern» 135 garçons, celle de «Torshaug» 177 filles, et celle de «Sæthre» 74 garçons et 59 filles. Les frais généraux pour l'enseignement donné aux enfants faibles d'esprit ont été, pendant

l'exercice budgétaire 1900—01, de cour. 128 907, dont cour. 103 493 étaient des subventions de l'Etat. Les frais d'enseignement en moyenne par enfant ont donc été de cour. 289. En 1895—96 le total des dépenses avait été de cour. 126 846 et la moyenne des frais par élève s'était élevée à environ cour. 295. En 1900 les frais incombant aux caisses départementales pour l'entretien des enfants faibles d'esprit dans les écoles ont atteint cour. 134 874 contre cour. 134 027 en 1895.

L'école professionnelle pour les impotents tenue par les demoiselles Fleischer à Christiania a reçu en 1900—01 une subvention de l'Etat de cour. 5 000 ayant pour but de permettre à des élèves indigents demeurant hors de Christiania de fréquenter l'école. Elle comptait 38 élèves en 1900.

Conformément à la loi du 2 mai 1896, les écoles pour les infirmes ont été contrôlées, à partir du 1er janvier 1897, par le directeur de l'enseignement dans les écoles pour les infirmes, tandis qu'avant cette date ce contrôle était confié aux commissions de contrôle locales pour les dites écoles.

V. Ecoles spéciales.

L'Ecole Royale des Arts et Metiers de Christiania avait, pendant l'année scolaire 1900—01, 25 professeurs, dont 13 professeurs titulaires, 5 professeurs et 7 professeurs adjoints. Le nombre des élèves à l'école du jour (cours de 8 mois) a été de 224, répartis en 10 classes, et à l'école du soir (cours de 8 mois également) de 764, répartis aussi en 10 classes. 63 des élèves de l'école du jour, et 46 de ceux de l'école du soir étaient des femmes. L'enseignement comprenait les matières suivantes: dessin à main levée, dessin linéaire et ornemental, modelage, dessin appliqué au bâtiment et aux différents métiers, peinture décorative, gravure à l'eau-forte et lithographie. Les dépenses de l'école, pendant l'exercice budgétaire 1900—01, ont été de cour. 93 693, dont cour. 64 250 ont été fournies par l'Etat et cour. 20 000 par la commune de Christiania; les rétributions versées par les élèves ont rapporté cour. 7 853. Des renseignements plus détaillés sur cette école et sur les écoles techniques et professionnelles mentionnées ci-dessous sont insérés d'ailleurs dans la «Statistique des écoles spéciales» publiée par le Ministère du Culte et de l'Instruction publique.

Les écoles de dessin publiques étaient en 1900—01, au nombre de 12. Voici quelques renseignements concernant ces écoles pour l'année scolaire en question:

Ecoles.	Nombre des professeurs.	Nombre des élèves.	Dépenses.	Subventions de l'Etat.
			Cour.	Cour.
Hamar	3	68	1 401	600
Kragerø	3	77	1 194	493
Risør	5	25	798	372
Arendal	4	69	2 634	1 175
Grimstad	5	29	810	293
Mandal	3	39	1 179	420
Flekkefjord	3	11	532	221
Egersund	3	19	695	263
Sandnes	4	30	829	359
Molde	2	35	660	310
Christiansund	2	21	1 248	400
Tromsø	3	69	1 727	820

Dans la plupart des écoles de dessin, on n'enseigne que les éléments du dessin à main-levée et du dessin linéaire; cependant dans quelques-unes d'entre elles, l'enseignement comprend en outre le modelage et le dessin professionnel ainsi que le norvégien, la géométrie, le calcul et la tenue des livres.

On comptait, pendant l'année scolaire 1900—01, 17 *écoles techniques du soir*. Le but de ces écoles est d'enseigner les connaissances élémentaires et la pratique indispensables aux différents métiers et industries. Le cours dure en général 3 ans; les deux premières années l'enseignement se fait en commun pour tous les élèves; la dernière année il se fait en général séparément 1) pour les ouvriers des métiers ordinaires, 2) pour les ouvriers de l'industrie mécanique (ou chimique) et 3) pour les ouvriers en bâtiments. Les matières de l'enseignement sont ordinairement le dessin à main-levée et le dessin linéaire avec la géométrie, le dessin appliqué aux différents métiers et le modelage, la physique, la mécanique, la théorie des machines, la chimie, le norvégien, le calcul, la tenue des livres et l'écriture. La durée de l'enseignement est de 10 à 12 heures par semaine pendant 7 ou 8 mois.

Voici, pour l'année scolaire 1900—01, quelques renseignements sur les écoles techniques du soir suivantes:

Ecoles.	Nombre des professeurs.	Nombre des élèves. ¹⁾	Dépenses.	Subventions de l'Etat.
			Cour.	Cour.
Ecole technique du soir de Vaterland, Christiania	20	400	26 714	} 20 602
Ecole technique du soir de Sagene, Christiania	9	95	7 744	
Ecole technique du soir de Fredrikshald	7	98	4 840	2 900
—»— Fredrikstad	6	121	4 867	2 986
—»— Drammen	12	187	7 934	4 428
—»— Kongsberg	4	32	2 214	1 250
—»— Horten	7	96	3 661	1 200
—»— Sandefjord	8	38	3 338	1 958
—»— Larvik	6	96	6 344	3 000
—»— Porsgrund	7	74	5 063	2 900
—»— Skien	8	178	9 287	5 900
—»— Christiansand	11	147	10 795	5 835
—»— Stavanger	12	269	11 168	6 800
—»— Haugesund	7	50	3 199	1 670
—»— Bergen	23	447	2)	2)
—»— Aalesund	4	38	1 765	405
—»— Trondhjem	11	198	10 429	5 634

Le tableau suivant contient des renseignements concernant les écoles techniques de Trondhjem, Christiania et Bergen pour l'année scolaire 1900—01 :

Ecoles.	Nombre des professeurs.	Nombre des élèves			Reçus à l'examen de sortie.	Dépenses de l'école.	Subventions de l'Etat.
		fixes.	ne suivant qu'une partie des cours.	total.			
						Cour.	Cour.
Ecole technique de Trondhjem	21	147	20	167	36	95 438	46 930
Ecole technique de Christiania	27	199	.	199	43	104 572	49 233
Ecole technique de Bergen	14	83	6	89	16	58 818	29 740
	62	429	26	455	95	258 828	125 903

¹⁾ Au commencement des cours.

²⁾ Les dépenses et les subventions de l'Etat pour l'école du soir sont comprises dans les données concernant les dépenses et les subventions de l'Etat relatives à l'Ecole technique de Bergen.

Pendant l'année scolaire 1895—96, le nombre total des élèves de ces écoles était de 425 dont 77 subirent l'examen de sortie.

Les 3 genres d'écoles sus-mentionnés sont des écoles communales qui jouissent d'une subvention de l'Etat dont le montant est fixé séparément pour chaque école, mais dont on ne paie pas plus que la somme qui, pour toutes les écoles techniques et les écoles du soir, répond aux deux tiers, et, pour les écoles de dessin publiques, à la moitié des dépenses de l'école.

Il faut également mentionner l'école des mécaniciens dite »*Skiens-fjordens mekaniske fagskole*«, dont le but est de former, à l'aide d'un cours de 2 à 3 ans, des jeunes gens en vue d'en faire d'habiles ouvriers mécaniciens: le programme de l'école comprend un enseignement théorique allant de pair avec une instruction pratique. En 1900—1901 cette école comptait 133 élèves; les dépenses s'élevèrent à cour. 29 295, dont cour. 11 022 étaient des subventions de l'Etat.

Il y a encore lieu de citer l'*Ecole élémentaire technique de Christiania*, qui a pour but de donner une instruction élémentaire technique à des personnes ayant déjà une occupation dans la vie pratique. L'école a un cours ordinaire de jour pendant 6 mois et un cours supplémentaire durant 2 mois. En 1900—1901 le cours ordinaire comptait 66, et le cours supplémentaire 50 élèves. Les dépenses ont été de cour. 27 608, dont cour. 14 012 ont été fournies comme subventions par l'Etat.

Il y a en outre l'*Ecole technique de Horten*, dont le but est de fournir aux futurs ouvriers techniques l'occasion de se procurer, comme base, une certaine instruction théorique. Sont admis de préférence les futurs élèves des chantiers de la marine et ceux de la corporation des ouvriers. L'école a 3 classes graduées dont les cours durent 6 mois. Pendant l'année 1900—1901 elle avait environ 85 élèves. Les dépenses se sont élevées à cour. 16 255 fournies entièrement par l'Etat.

On peut citer enfin l'*Ecole professionnelle de Bergen pour l'industrie du bois et des métaux*, dont le but est de communiquer à de jeunes garçons et à de jeunes hommes des connaissances pratiques et théoriques servant de base aux métiers qui sont du ressort des dites industries. Les cours durent 2 ans. L'école avait, en 1900—1901, 7 professeurs et 38 élèves. Les dépenses ont été de cour. 19 090, et les subventions de l'Etat de cour. 4 700.

Les *écoles professionnelles pour femmes* étaient pendant l'année scolaire 1900—1901 au nombre de 6, savoir: 1) l'école professionnelle pour femmes à Christiania, devenue école de l'Etat depuis le 1er avril 1900; 2) l'école professionnelle privée de Christiania; 3) l'école professionnelle pour femmes à Ebenezer, Søndeled près de Risør; 4) l'école professionnelle communale pour femmes, à Bergen; 5) l'école professionnelle d'industrie domestique

pour femmes d'Elen Olfstad; 6) l'Ecole de teinture et de tissage de Kristiane Frisak à Christiania. Les matières de l'enseignement dans ces écoles sont le tissage, la couture, des ouvrages manuels fins de différents genres et le dessin. Les cours ont une durée qui varie de 3 mois à un an. Toutes ces écoles reçoivent une subvention de l'Etat, à la condition toute fois qu'une certaine somme soit assurée d'autre manière.

	Nombre des élèves.		Nombre des maîtres.	Nombre des maîtresses.	Dépenses.	Subventions de l'Etat.
	Cours d'une année.	Cours de moindre durée.				
1. Ecole professionnelle pour femmes à Christiania	86	173	3	18	33 893	14 433
2. Ecole professionnelle privée à Christiania.	-	59	-	2	2 069	500
3. Ecole professionnelle pour femmes à Ebenezer, Søndeled....	51		2	1	3 161	1 000
4. Ecole professionnelle communale pour femmes à Bergen	96		-	4	7 156	3 000
5. Ecole professionnelle d'industrie domestique pour femmes de Elen Olfstad	192		-	5	5 783	1 500
6. Ecole de teinture et de tissage de Kristiane Frisak à Christiania	59		-	Les renseignements manquent.		1 200

Comme autres écoles dont l'enseignement a pour but de préparer à des occupations pratiques, nous ne mentionnerons ici que les suivantes :

L'*Ecole de commerce de Christiania*, fondée en 1874 aux frais de la commune de Christiania. Pendant l'année 1900—1901, elle a été fréquentée par 104 jeunes gens, qui ont suivi le cours du matin, dans 5 différentes classes, et en 1900 par 99 jeunes filles, qui ont suivi le cours de l'après-midi pour les jeunes filles, dans 4 classes parallèles. Le cours des jeunes gens est de 2 ans, celui des jeunes filles d'un an. L'école avait 16 professeurs.

L'*Ecole supérieure d'agriculture*, dans la paroisse de Aas, fondée en vertu de la loi du 22 mai 1897. Son but est d'enseigner, en se basant sur des principes scientifiques, l'agriculture, la sylviculture, l'horticulture, les systèmes de partage des propriétés, le traitement des produits de laiterie, et de favoriser les recherches scientifiques sur le terrain des matières com-

prises dans le programme de l'Ecole. Celle-ci a 2 classes, savoir: 1 classe commune, dont les cours sont d'un an, et 1 classe spéciale, divisées en 5 sections: 1 section d'agriculture, 1 d'horticulture, 1 relative au traitement des produits de laiterie et 1 relative à l'enseignement des systèmes de partage des propriétés, dont les cours sont d'un an, et 1 section de sylviculture, dont les cours durent 2 ans. L'enseignement est obligatoire et consiste en cours, examens, exercices et compositions.

En 1900—1901 l'Ecole supérieure comptait 69 élèves, dont 39 dans la classe commune et 30 dans la classe spéciale.

Parmi les élèves de la classe spéciale 26 élèves ont été reçus à l'examen de l'été 1901, savoir 21 élèves dans la section de l'agriculture, 3 dans la section des partages des propriétés, et 2 dans celle du traitement des produits de laiterie.

Outre le directeur, l'Ecole comptait, au 31 mars 1901, 9 professeurs de grade supérieur, 7 professeurs, 1 professeur assistant, 5 préparateurs, 4 boursiers chargés de cours, et 9 autres fonctionnaires.

Comme dépenses concernant l'Ecole, le Storthing a voté, pour l'exercice budgétaire du $\frac{1}{4}$ 1900 au $\frac{3}{4}$ 1901, cour. 429 428, dont extraordinairement cour. 202 966 et porté comme revenus cour. 97 544.

17 Ecoles d'agriculture départementales, ayant environ 390 élèves, et pour programme l'enseignement théorique et pratique de l'agriculture.

Les subventions accordées par l'Etat à ces écoles, dont les frais sont convertis pour les $\frac{3}{4}$ par le Trésor, et pour $\frac{1}{4}$ par la commune préfectorale en question, se sont élevées à cour. 155 279 en 1900—01.

1 Ecole d'agriculture pour le diocèse de Tromsø, ayant 20 élèves et une subvention de l'Etat de cour. 15 873.

1 Ecole d'agriculture (saison d'hiver) privée à Christiania, comptant 49 élèves et recevant de l'Etat une subvention de cour. 8 500.

2 Ecoles d'horticulture, ayant ensemble 22 élèves et une subvention de l'Etat de cour. 8 540.

1 Ecole de culture des arbres fruitiers dans le Hardanger, recevant une subvention de l'Etat de cour. 3 650.

9 Ecoles pour le traitement des produits de laiterie, dont 2 pour les hommes et 7 pour les femmes, ainsi qu'une école pratique pour la fabrication des fromages. Les écoles comptaient en tout 49 élèves, dont 12 hommes et 37 femmes.

Les subventions accordées par l'Etat ont été, en 1900—01, de cour. 25 500,

17 Ecoles de navigation, subventionnées par l'Etat, préparant à l'examen ordinaire de second, à l'examen spécial de second pour la navigation à vapeur et à l'examen de capitaine. Les classes de seconds ont été fréquentées, en 1900—01, en tout par 480 élèves dont 315 se présentèrent à l'examen ordinaire de second et 289 furent reçus, tandis que 64 se pré-

sentèrent à l'examen de second pour la navigation à vapeur et 60 furent reçus.

En outre les classes de capitaine comptaient en tout 157 élèves; 139 s'inscrivirent à l'examen et 128 furent reçus à l'examen complet et 14 à l'examen partiel. Les dépenses totales des écoles subventionnées par l'Etat ont été d'environ cour. 106 118; les rétributions scolaires fournirent cour. 35 270 et l'Etat paya comme subventions cour. 33 611; ces subventions sont soumises à la condition que la commune en question fournisse au moins une somme égale.

On peut aussi mentionner, dans ce même ordre d'idées, les *académies ouvrières*, dont le but principal est de communiquer aux hommes et aux femmes, notamment de la classe ouvrière, des connaissances générales sur les phénomènes de la nature, de la vie humaine et de la vie sociale, sur le développement et les principaux résultats de la civilisation humaine, tant dans le domaine intellectuel que dans le domaine matériel. La première académie ouvrière a été fondée en 1885 à Christiania. Depuis, plusieurs villes et districts ruraux ont suivi l'exemple, et pendant l'année budgétaire 1900—01 il y avait en activité 36 académies ouvrières, recevant des subventions de l'Etat (contre 12 en 1895—96). Voici quelques données statistiques relatives à ces académies pendant l'exercice 1900—01:

Académies ouvrières de	Nombre total des conférences pendant l'année.	Nombre moyen des auditeurs par conférence.	Parmi les auditeurs sont supposés appartenir à la classe ouvrière.	Subventions votées pour l'année budgétaire 1900—1901.
				Cour.
Christiania	230	207	} Au siège principal: $\frac{3}{4}$. Aux succursales: presque exclusivement des ouvriers.	4 500
Fredrikshald	38	330		800
Sarpsborg	23	224	43 %	750
Fredriksstad et environs.	37	266	60 »	700
Moss	17	280		500
Drammen	47	206	env. 50 »	1 000
Kongsberg	37	240	— 63 »	710
Horten	35	358	— 50 »	800
Tønsberg	40	300		1 000
Sandefjord	29	233	50 »	600
Larvik	32	230	55 »	1 000
Lillestrømmen	-	-		250
Tjølling	10	env. 50		150
Fredriksværn	17	135	40 »	250
Hamar	23	117	env. 25 »	500
Lillehammer	25	286	— 50 »	400
Gjøvik	22	138	— 66 »	400
Furnes	11	108	75 »	200
Ringsaker	24	200	30 à 40 »	350
Romedal	-	-		250
Løiten	8	60		300
Elverum	49	env. 165	env. 62 »	700
Storelvedalen	16	110	60 à 70 »	300
Skien	38	277	env. 50 »	1 000
Porsgrund	25	236	— 50 »	535
Kragerø et environs . . .	18	env. 180	— 25 »	400
Risør et environs	14	200	46 »	375
Tvedestrand	14	env. 260	env. 37 »	300
Arendal	23	350	plus de 50 »	500
Christiansand	33	210	47 »	800
Stavanger	39	156	env. 50 »	700
Bergen	88	153		1 200
Voss	13	167		200
Christiansund	22	500	57 »	400
Trondhjem	74	109	39 »	1 200
Bodø et environs	12	116		600

Les subventions étaient accordées par l'Etat à la condition que le double du montant de la subvention fût fourni par la commune elle même ou d'autre manière. En général l'entrée est libre à ces conférences.

L'Université, que l'on doit également, en un certain sens, considérer comme une école spéciale, à laquelle se forment les fonctionnaires civiles de l'Etat, avait en 1900—1901, 63 professeurs titulaires, dont 5 appartenaient à la 2e classe de traitement, et 8 professeurs chargés de cours.

Le nombre des étudiants est indiqué comme suit pour le 2e semestre 1900:

environ 70 étudiants en théologie		dont 13 furent reçus à l'examen définitif (licence) en 1900—01.
» 300 —	» droit	» 96 —»— —»—
» 330 —	» médecine	» 39 —»— —»—
» 55 —	préparant leur licence és-lettres	» 6 —»— —»—
» 45 —	préparant leur licence és-sciences	» 3 —»— —»—
» 8 —	en minéralogie	» - —»— —»—
» 600 —	préparant l'examen dit philosophicum ¹⁾	» 209 furent reçus à cet examen.

soit 1 142 étudiants comme total.

Les dépenses de l'Université, pendant l'exercice budgétaire 1900—01, ont été de cour. 996 537, dont cour. 901 345 ont été fournies par l'Etat; sur cette somme cour. 177 396 provenaient de la Caisse pour le progrès de l'instruction publique.

¹⁾ Examen correspondant à peu près à la seconde partie du baccalauréat français (Remarque du traducteur).

Rettelser.

Side 136; rubrik 7: antallet af børn i 1895 var **67 217** (ikke 77 217).

— 185; rubrik 15: summen af elever ved stipendium skal være **242** (ikke 232).

— 253; linje 12 fra oven: det samlede antal kredse i Tromsø stift i 1896 skal være **1 092** (ikke 1 992).

Tabeller,

udvisende skolevæsenets tilstand og økonomiske
forhold i riget i aaret 1900.

Skolevæsen
1900.

Tabel 1. Folkeskolevæsenets

Nr.	Landsdele.	1	2	3	4	5	6	7
		Antal skolekredse.	Antal kredse, hvor den hele skole eller 2den afdeling holdtes			Antal kredse, hvis børn var delt i to eller flere særskilt mødende klasser.	Disse klassers antal.	Antal undervisningsberettede børn.
i eget (skolevæsenet tilhørende) lokale.	i leiet lokale.		paa omgang.					
Oversigt.								
<i>I. Rigets landdistrikt.</i>		6 011	4 162	1 643	212	4 313	11 994	277 384
<i>II. Stifterne.</i>								
1	Kristiania	814	744	70	-	747	2 571	60 497
2	Hamar	665	558	105	2	576	1 893	40 030
3	Kristiansand	1 261	977	261	23	789	2 108	47 971
4	Bergen	1 277	773	379	127	818	1 988	46 847
5	Trondhjem	843	598	229	16	690	1 776	38 758
6	Tromsø	1 151	512	599	44	693	1 658	43 231
Tilsammen		6 011	4 162	1 643	212	4 313	11 994	277 384
I 1895		5 923	3 748	1 826	349	4 099	10 887	269 441
<i>III. Amterne.</i>								
1	Smaalene	188	167	21	-	177	681	16 364
2	Akershus	210	197	13	-	198	764	18 457
3	Buskerud	268	243	25	-	234	662	14 294
4	Jarlsberg og Larvik	148	137	11	-	138	464	11 382
5	Kristians	318	246	70	2	277	851	19 362
6	Hedemarken	347	312	35	-	299	1 042	20 663
7	Bratsberg	320	270	50	-	226	565	12 419
8	Nedene	240	204	36	-	157	426	10 791
9	Lister og Mandal	336	234	91	11	177	506	9 920
10	Stavanger	365	269	84	12	229	611	14 841
11	Søndre Bergenhus	571	359	174	39	374	977	23 668
12	Nordre Bergenhus	487	242	174	72	283	641	15 193
	Søndmøre fogderi af Romsdal amt	219	172	31	16	161	370	7 986
13	Romsdal	475	384	73	18	377	868	18 125
	Romsdal og Nordmøre fogderier af Romsdal amt	256	212	42	2	216	498	10 139
14	Søndre Trondhjem	336	237	91	8	278	719	16 036
15	Nordre Trondhjem	251	149	96	6	196	559	12 583
16	Nordland	615	268	306	44	387	964	26 349
17	Tromsø	385	161	226	-	236	505	12 348
18	Finmarken	151	83	67	-	70	189	4 584
Tilsammen		6 011	4 162	1 643	212	4 313	11 994	277 384

tilstand i rigets landdistikter.

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	Nr.
Deraf under 8 aar.	Antal børn i folkeskolen ved nærets udgang, som undervistes i		Af disse børn (rubr. 9 og 10) var under 8 aar.	Antal børn over 8 aar, som fik		Rubrik 9, 10, 12, 13 tilsammen	Deraf		Antal klasser med over 35 børn.	
	faste (skolevæsenet tilh. eller leiede) lokaler.	omgangs-skoler.		undervisning udenfor folkeskolen.	ingen undervisning.		gutter	piger.		
30 327	258 620	2 898	22 857	6 375	967	268 860	137 289	131 571	142	
7 238	55 974	-	5 137	2 586	112	58 672	30 000	28 672	49	1
4 687	38 084	24	3 723	917	88	39 113	19 905	19 208	22	2
5 650	44 987	251	4 843	850	134	46 222	23 596	22 626	21	3
4 839	43 439	1 595	3 911	573	85	45 692	23 421	22 271	14	4
3 904	36 817	337	2 624	553	96	37 803	19 218	18 585	15	5
4 009	39 319	691	2 619	896	452	41 358	21 149	20 209	21	6
30 327	258 620	2 898	22 857	6 375	967	268 860	137 289	131 571	142	
29 175	249 100	4 816	20 793	6 199	1 262	260 417	133 077	127 337	233	
2 108	15 346	-	1 570	398	28	15 772	8 008	7 764	20	1
2 143	16 709	-	1 475	1 248	34	17 991	9 126	8 865	15	2
1 614	13 527	-	1 106	240	32	13 799	7 111	6 688	3	3
1 373	10 392	-	986	700	18	11 110	5 755	5 355	11	4
2 120	18 394	24	1 765	405	48	18 871	9 603	9 268	18	5
2 567	19 690	-	1 958	512	40	20 242	10 302	9 940	4	6
1 367	12 032	8	1 169	177	45	12 262	6 249	6 013	5	7
1 368	10 376	-	1 176	336	34	10 746	5 509	5 237	9	8
1 223	9 455	148	1 078	127	7	9 737	4 924	4 813	2	9
1 692	13 124	95	1 420	210	48	13 477	6 914	6 563	5	10
2 401	22 316	420	2 045	335	45	23 116	11 921	11 195	7	11
1 506	13 566	974	1 028	152	28	14 720	7 513	7 207	5	12
932	7 557	201	838	86	12	7 856	3 987	3 869	2	
1 949	17 540	237	1 470	140	26	17 943	9 113	8 830	8	13
1 017	9 983	36	632	54	14	10 087	5 126	4 961	6	
1 698	15 033	143	1 159	282	54	15 511	7 937	7 575	5	14
1 189	11 801	158	833	217	28	12 204	6 155	6 049	4	15
2 401	23 612	691	1 664	587	177	25 067	12 814	12 253	13	16
1 187	11 654	-	732	186	80	11 920	6 172	5 748	5	17
421	4 053	-	223	123	195	4 371	2 163	2 208	3	18
30 327	258 620	2 898	22 857	6 375	967	268 860	137 289	131 571	142	

Tabel 1 (forts). Folkeskolevæsenets

Nr.	Landsdele.	18	19	20	21	22	23	24
		Samlet antal børn i kredse med 12 børn og derunder, for hvilke der var bestemt en kortere skoletid end 12 uger.	Børn, som deltog i folkeskolens frivillige undervisning.	Børn over 8 aar, for hvem der var anordnet delvis eller fuldstændig særskilt undervisning.	Antal børn, som			
					haandarbejde.		legemsøvelser.	
					gutter.	piger.	gutter.	piger.
Oversigt.								
	<i>I. Rigets landdistrikt.</i>	5 551	37 323	207	15 508	30 952	16 926	8 954
	<i>II. Stifterne.</i>							
1	Kristiania	320	23 374	60	5 460	14 308	3 735	1 644
2	Hamar	410	3 445	44	4 889	7 561	3 019	1 430
3	Kristiansand	984	7 975	22	2 004	4 386	2 342	948
4	Bergen	1 391	1 575	34	1 136	1 419	1 658	839
5	Trondhjem	675	954	33	1 517	2 485	3 540	2 230
6	Tromsø	1 771	-	14	502	793	2 632	1 863
	Tilsammen	5 551	37 323	207	15 508	30 952	16 926	8 954
	I 1895	4 898	33 745	204	13 039	27 472	23 122	12 343
	<i>III. Amtene.</i>							
1	Smaalenene	40	2 584	15	1 914	3 425	867	638
2	Akershus	62	8 242	22	900	5 360	1 707	596
3	Buskerud	121	6 541	18	1 937	3 524	896	374
4	Jarlsberg og Larvik	97	6 007	5	709	1 999	265	36
5	Kristians	280	771	10	2 069	2 904	1246	513
6	Hedemarken	130	2 674	34	2 820	4 657	1 773	917
7	Bratsberg	226	2 291	9	417	1 088	558	194
8	Nedenes	125	4 220	7	617	1 464	742	367
9	Lister og Mandal	240	1 090	3	120	731	638	272
10	Stavanger	393	374	3	850	1 103	404	115
11	Søndre Bergenhus	713	1 479	24	729	944	730	400
12	Nordre Bergenhus	492	96	6	276	325	874	398
	Søndmøre fogderi af Romsdal amt	186	-	4	131	150	54	41
13	Romsdal	402	-	8	177	262	905	549
	Romsdal og Nordmøre fogderier af Romsdal amt	216	-	4	46	112	851	508
14	Søndre Trondhjem	107	782	21	631	1 192	947	680
15	Nordre Trondhjem	352	172	8	840	1 181	1 742	1 042
16	Nordland	560	-	14	452	685	1 788	1 384
17	Tromsø	763	-	-	-	-	503	235
18	Finmarken	448	-	-	50	108	341	194
	Tilsammen	5 551	37 323	207	15 508	30 952	16 926	8 954

tilstand i rigets landdistrikter.

25	26	27	28	29	30	31	32	33	Nr.
undervistes i		Antal børn, som i de faste skolers kredse havde længere vei til skolestedet end 3 kilom.	Summen af alle skole-søgende børns (rubr. 9 og 10) lovbefalede skoledage.	Deraf forsømte				Antal lærere i fuldstændig post.	
tegning.				paa grund af sygdom.	af anden gyldig grund.	uden gyldig grund.	tilsammen.		
gutter.	piger.								
50 978	47 442	29 820	18 669 453	689 221	420 890	551 940	1 662 051	3 925	
10 332	9 142	5 723	4 142 800	165 917	88 993	83 780	338 690	761	1
5 511	4 955	5 099	2 733 624	102 658	46 589	57 725	206 973	541	2
8 606	8 335	2 794	3 523 546	166 168	114 874	144 085	425 127	843	3
10 896	10 318	2 427	3 067 660	94 472	49 889	55 072	199 433	737	4
8 269	7 783	5 638	2 594 740	79 378	30 423	71 277	181 073	524	5
7 304	6 909	8 139	2 607 083	80 628	90 122	140 000	310 750	519	6
50 978	47 442	29 820	18 669 453	689 221	420 890	551 940	1 662 051	3 925	
49 857	46 330	25 764	17 910 459	719 658	426 004	721 764	1 867 426	3 801	
2 273	1 988	1 919	1 109 614	44 051	24 263	19 505	87 819	179	1
3 382	3 267	2 124	1 224 430	44 874	20 757	21 786	87 417	211	2
2 348	1 751	1 067	1 042 124	44 646	23 344	24 639	92 629	222	3
2 329	2 136	613	766 632	32 346	20 629	17 850	70 825	149	4
2 524	2 357	1 798	1 263 640	49 283	25 307	35 756	110 346	248	5
3 047	2 598	3 301	1 469 984	53 375	21 232	21 970	96 627	293	6
1 774	2 059	692	868 227	48 231	32 706	36 904	117 841	242	7
2 290	1 901	696	959 036	51 931	46 368	44 505	142 804	196	8
2 175	2 118	579	744 123	31 258	17 772	23 071	72 128	186	9
2 367	2 257	827	922 160	34 721	18 028	39 605	92 354	219	10
5 575	5 082	1 277	1 594 877	57 295	28 493	34 594	120 382	348	11
3 371	3 371	786	964 305	24 203	15 737	13 834	53 774	265	12
1 950	1 865	364	508 478	12 974	5 659	6 644	25 277	124	
4 464	4 308	1 491	1 186 339	30 612	11 602	22 639	64 853	271	13
2 514	2 443	1 127	677 861	17 638	5 943	15 995	39 576	147	
3 564	3 221	1 733	1 094 372	35 027	12 648	22 871	70 546	213	14
2 191	2 119	2 728	822 507	26 713	11 832	32 411	70 956	164	15
4 417	4 231	4 777	1 614 687	49 509	50 580	76 512	176 601	281	16
2 291	2 086	2 061	719 281	22 478	25 065	42 063	89 606	166	17
596	592	1 301	273 115	8 641	14 477	21 425	44 543	72	18
50 978	47 442	29 820	18 669 453	689 221	420 890	551 940	1 662 051	3 925	

Tabel 1 (forts.). Folkeskolevæsenets

Nr.	Landsdele.	34	35	36	37		38	39
		Af disse har bestaaet lovbefalet lærerprøve.	Antal lærerinder i fuldstændig post.	Af disse har bestaaet lovbefalet prøve.	Lærernes og lærerindernes samlede antal skoleuger			
					lov- befalede.	frivillige.		Af de i rubr. 37 opførte lovbefalede skoleuger var anordnet <i>udover</i> det lovbefalede minimum.
Oversigt.								
<i>I. Rigets landdistrikt.</i>		3 811	1 225	1 167	166 216	7 105		8 144
<i>II. Stifterne.</i>								
1	Kristiania	753	309	291	34 789	4 062		3 074
2	Hamar	529	247	243	25 340	455		1 773
3	Kristiansand	795	206	191	31 018	2 136		2 184
4	Bergen	721	107	102	28 278	293		560
5	Trondhjem	513	198	192	22 829	107		421
6	Tromsø	500	158	148	23 962	52		132
Tilsammen		3 811	1 225	1 167	166 216	7 105		8 144
I 1895		3 655	1 037	958	152 946	6 422		6 509
<i>III. Amterne.</i>								
1	Smaalenene	176	72	66	8 924	346		908
2	Akershus	209	103	98	10 226	1 357		887
3	Buskerud	219	77	70	9 257	1 147		692
4	Jarlsberg og Larvik	149	57	57	6 332	1 212		587
5	Kristians	242	97	97	10 982	92		364
6	Hedemarken	287	150	146	14 358	363		1 409
7	Bratsberg	222	59	48	8 154	473		533
8	Nedenes	192	70	68	7 196	1 451		746
9	Lister og Mandal	170	31	30	6 937	127		567
10	Stavanger	211	46	45	8 731	85		338
11	Søndre Bergenhus	342	70	65	13 968	278		317
12	Nordre Bergenhus	256	19	19	9 404	15		146
	Søndmøre fogderi af Romsdal amt	123	18	18	4 906	-		97
13	Romsdal	265	58	56	11 018	-		152
	Romsdal og Nordmøre fogderier af Romsdal amt	142	40	38	6 112	-		55
14	Søndre Trondhjem	208	75	71	9 208	97		262
15	Nordre Trondhjem	163	83	83	7 509	10		104
16	Nordland	271	117	110	13 973	40		90
17	Tromsø	161	33	30	7 110	8		2
18	Finmarken	68	8	8	2 879	4		40
Tilsammen		3 811	1 225	1 167	166 216	7 105		8 144

Tabel 1 (forts.). Folkeskolevæsenets

Nr.	Landsdele.	1	2			3	4	5	6	7
		Antal skolekredse.	Antal kredse, hvor den hele skole eller 2den afdeling holdtes			i leiet lokale.	paa omgang.	Antal kredse, hvis børn var delt i to eller flere særskilt mødende klasser.	Disse klassers antal.	Antal undervisningsberetigede børn.
			i eget (skolevæsenet tilhørende) lokale.							
IV. De enkelte skolekommuner.										
1. Smaalenene.										
1	Trøgstad	8	8	-	-	-	8	36	697	
2	Askim	4	4	-	-	-	4	19	431	
3	Spydeberg	6	6	-	-	-	6	20	434	
4	Skiptvet	5	5	-	-	-	5	18	382	
5	Rakkestad	17	9	8	-	-	15	44	957	
6	Eidsberg	10	8	2	-	-	10	36	1 007	
7	Rødenes	7	7	-	-	-	7	19	321	
8	Aremark	7	6	1	-	-	5	12	263	
9	Ømark	6	6	-	-	-	5	14	290	
10	Id	13	7	6	-	-	11	33	803	
11	Berg	7	6	1	-	-	7	27	694	
12	Skeberg	11	11	-	-	-	10	34	703	
13	Hafslund brug	1	1	-	-	-	1	5	144	
14	Hvaler	9	8	1	-	-	8	25	682	
15	Borge	5	4	1	-	-	4	38	943	
16	Sannesund brug	1	1	-	-	-	1	3	59	
17	Torsnes	2	2	-	-	-	2	10	258	
18	Varteig	3	3	-	-	-	3	9	163	
19	Tune	11	10	1	-	-	11	39	1 103	
20	Borregaard brug	1	1	-	-	-	1	7	165	
21	Soli og Greaker brug	2	2	-	-	-	2	10	190	
22	Glemminge	9	9	-	-	-	9	64	1 935	
23	Lisleby fabrik	1	1	-	-	-	1	8	227	
24	Kragerøen brug	1	1	-	-	-	1	6	163	
25	Onsø	7	7	-	-	-	7	37	875	
26	Græsvik brug	1	1	-	-	-	1	12	391	
27	Raade	6	6	-	-	-	6	20	475	
28	Rygge	5	5	-	-	-	5	26	571	
29	Moss landsogn	4	4	-	-	-	4	13	280	
30	Vaaler	10	10	-	-	-	9	20	408	
31	Hobøl	8	8	-	-	-	8	17	350	
Tilsammen		188	167	21	-	-	177	681	16 364	
2. Akershus.										
1	Vestby	5	5	-	-	-	5	20	417	
2	Kraakstad	4	3	1	-	-	4	10	227	
3	Ski	4	4	-	-	-	4	13	270	
4	Aas	3	3	-	-	-	3	13	314	
5	Nordby	1	1	-	-	-	1	4	128	
6	Frogn	4	3	1	-	-	4	14	368	

tilstand i rigets landdistrikter.

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	Nr.
Deraf under 8 aar	Antal børn i folkeskolen ved aarets udgang, som undervistes i		Af disse børn (rubr. 9 og 10) var under 8 aar.	Antal børn over 8 aar, som fik		Rubrik 9, 10, 12, 13 tilsammen	Deraf		Antal klasser med over 35 børn.	
	faste (skolevæsenet tilh. eller leiede) lokaler.	omgangs-skoler.		undervisning undenfor folkeskolen.	ingen undervisning.		gutter	piger.		
89	606	-	46	1	1	608	320	288	-	1
33	398	-	23	23	-	421	210	211	-	2
57	414	-	52	17	-	431	198	233	-	3
35	374	-	35	-	-	374	181	193	-	4
124	909	-	102	8	-	917	474	443	2	5
128	907	-	65	19	-	926	473	453	4	6
33	293	-	14	3	2	298	160	138	-	7
11	251	-	11	9	3	263	133	130	-	8
24	256	-	17	26	-	282	138	144	-	9
106	751	-	83	19	6	776	388	388	2	10
87	678	-	81	51	1	730	373	357	-	11
104	642	-	54	11	-	653	324	329	-	12
24	124	-	15	11	-	135	69	66	-	13
107	659	-	98	10	2	671	323	348	3	14
159	905	-	105	16	1	922	479	443	-	15
6	49	-	5	6	-	55	27	28	-	16
37	256	-	36	1	-	257	142	115	-	17
19	163	-	19	-	-	163	80	83	-	18
146	1 099	-	103	15	2	1 116	562	554	3	19
28	153	-	28	12	-	165	83	82	-	20
32	189	-	32	1	-	190	98	92	-	21
293	1 740	-	222	60	-	1 800	940	860	3	22
31	223	-	27	5	2	230	119	111	-	23
25	161	-	17	2	-	163	94	69	-	24
121	845	-	90	5	1	851	434	417	-	25
43	311	-	30	13	-	324	161	163	-	26
55	476	-	43	-	-	476	235	241	1	27
72	550	-	52	6	4	560	260	300	1	28
37	235	-	32	41	-	276	149	127	-	29
26	387	-	17	1	1	389	211	178	-	30
16	342	-	16	6	2	350	170	180	1	31
2 108	15 346	-	1 570	398	28	15 772	8 008	7 764	20	
42	417	-	15	2	-	419	208	211	-	1
22	203	-	13	8	1	212	108	104	-	2
6	260	-	18	17	-	277	147	130	1	3
22	283	-	20	19	1	303	148	155	2	4
14	100	-	3	6	-	106	58	48	-	5
64	282	-	30	43	2	327	163	164	-	6

Skolevæsen
1900.

Tabel 1 (forts.). Folkeskolevæsenets

Nr.	Landsdele.	18	19	20	21	22	23	24
		Samlet antal børn i kredse med 12 børn og derunder, for hvilke der var bestemt en kortere skoletid end 12 uger.	Børn, som deltog i folkeskolens frivillige undervisning.	Børn over 8 aar, for hvem der var anordnet delvis eller fuldstændig særskilt undervisning.	Antal børn, som			
					haandarbejde.		legemsøvelser.	
					gutter.	piger.	gutter.	piger.
IV. De enkelte skolekommuner.								
I. Smaalene.								
1	Trøgstad	-	-	1	25	78	135	34
2	Askim	-	28	-	70	117	-	-
3	Spydeberg	-	-	-	61	136	-	-
4	Skiptvet	-	-	-	-	-	-	-
5	Rakkestad	8	-	-	-	53	-	-
6	Eidsberg	-	-	-	-	-	-	-
7	Rødenes	-	-	-	105	103	-	-
8	Aremark	11	-	-	-	20	-	-
9	Ømark	1	-	-	-	46	-	-
10	Id	-	160	-	-	160	244	185
11	Berg	-	346	-	97	88	193	170
12	Skeberg	-	-	1	115	168	-	-
13	Hafslund brug	-	-	-	35	26	-	-
14	Hvaler	15	-	-	43	248	38	-
15	Borge	5	135	1	213	201	-	-
16	Sannesund brug	-	42	-	16	25	-	-
17	Torsnes	-	-	-	-	59	35	47
18	Varteig	-	-	-	-	-	-	-
19	Tune	-	-	3	172	233	-	-
20	Borregaard brug	-	-	-	24	43	-	-
21	Soli og Greaaaker brug	-	52	-	48	34	-	-
22	Glemminge	-	298	5	391	446	-	-
23	Lisleby fabrik	-	-	2	57	57	-	-
24	Kragerøen brug	-	161	-	44	33	-	-
25	Onsø	-	-	-	119	221	-	-
26	Græsvik brug	-	311	-	88	118	-	-
27	Raade	-	71	-	139	188	-	-
28	Rygge	-	550	1	-	193	158	168
29	Moss landsogn	-	115	-	52	71	-	-
30	Vaaler	-	178	1	-	108	-	-
31	Hobøl	-	137	-	-	152	64	34
	Tilsammen	40	2 584	15	1 914	3 425	867	638
2. Akershus.								
1	Vestby	-	417	-	-	132	108	-
2	Kraakstad	-	37	-	-	59	16	-
3	Ski	-	74	-	-	70	79	-
4	Aas	-	227	-	-	109	94	20
5	Nordby	-	100	-	21	28	21	-
6	Frogn	-	145	-	-	63	28	31

tilstand i rigets landdistrikter.

25	26	27	28	29	30	31	32	33	Nr.
undervistes i		Antal børn, som i de faste skolers kredse havde længere vei til skolestedet end 3 kilom.	Summen af alle skole-søgende børns (rubr 9 og 10) lovbefalede skoledage.	Deraf forsømte				Antal lærere i fuldstændig post.	
tegning.				paa grund af sygdom.	af anden gyldig grund.	uden gyldig grund.	tilsammen.		
gutter.	piger.								
174	142	141	43 632	1 244	478	825	2 547	8	1
26	43	162	30 276	1 659	722	565	2 946	5	2
53	-	82	27 102	923	481	549	1 953	6	3
51	72	36	22 587	942	862	689	2 493	5	4
178	182	215	57 413	1 845	1 414	808	4 067	13	5
68	89	43	63 993	2 310	1 205	726	4 241	10	6
74	71	87	20 818	616	632	697	1 945	6	7
52	50	68	16 936	670	344	500	1 514	4	8
77	72	75	19 642	887	474	571	1 932	4	9
-	-	110	62 213	3 704	1 199	1 408	6 311	9	10
202	190	166	52 529	1 772	1 260	663	3 695	7	11
-	-	118	42 773	1 506	888	561	2 955	9	12
-	-	4	9 479	316	390	577	1 283	1	13
-	-	4	42 963	2 027	1 137	952	4 116	7	14
-	-	43	64 668	2 545	1 106	457	4 108	8	15
-	-	-	4 300	160	19	30	209	1	16
53	52	16	19 045	572	293	325	1 195	3	17
60	70	12	11 098	651	227	209	1 087	3	18
-	-	81	73 422	2 685	1 585	1 923	6 193	9	19
-	-	4	10 829	260	301	117	678	2	20
18	16	-	14 092	570	254	143	967	2	21
456	438	26	134 716	4 708	2 639	1 340	8 687	15	22
57	57	-	18 589	673	289	70	1 032	2	23
44	33	-	11 414	655	92	69	816	2	24
131	142	169	59 527	2 961	954	1 638	5 553	7	25
88	88	-	22 855	962	387	95	1 444	4	26
-	-	85	36 035	1 305	1 881	1 095	4 281	6	27
172	-	16	45 160	1 826	775	526	3 127	7	28
59	-	40	19 402	1 042	662	331	2 035	4	29
93	94	83	22 840	1 042	584	686	2 312	6	30
82	87	33	29 266	1 013	724	360	2 097	4	31
2 273	1 988	1 919	1 109 614	44 051	24 263	19 505	87 819	179	
121	124	147	28 515	1 251	675	1 108	3 034	6	1
37	32	14	14 127	1 139	603	501	2 243	3	2
67	62	35	16 650	959	612	189	1 760	4	3
47	59	47	23 651	1 103	275	781	2 159	4	4
6	17	36	7 920	384	163	288	840	1	5
40	52	144	18 370	1 341	533	887	2 761	4	6

Nr.	Landsdele.	34	35	36	37		38	39
		Af disse har bestaaet lovbefalet lærerprøve.	Antal lærerinder i fuldstændig post.	Af disse har bestaaet lovbefalet prøve.	Lærernes og lærerindernes samlede antal skoleuger			Af de i rubr. 37 opførte lovbefaledede skoleuger var anordnet udover det lovbefaledede minimum.
					lovbefaledede.	frivillige.		
IV. De enkelte skolekommuner.								
I. Smaalenene.								
1	Trøgstad	8	4	4	432	-	-	-
2	Askim	5	3	3	205	12	66	66
3	Spydeberg	6	1	1	258	-	18	18
4	Skiptvet	5	1	1	216	-	-	-
5	Rakkestad	13	1	1	529	-	-	-
6	Eidsberg	10	2	2	432	-	-	-
7	Rødnes	6	-	-	227	-	7	7
8	Aremark	4	-	-	175	-	-	-
9	Ømark	4	1	1	173	-	-	-
10	Id	9	2	1	414	27	51	51
11	Berg	7	5	5	414	33	33	33
12	Skeberg	9	3	2	425	-	17	17
13	Hafslund brug	1	1	1	72	-	12	12
14	Hvaler	7	1	1	299	-	3	3
15	Borge	7	7	6	504	24	51	51
16	Sannesund brug	1	-	-	42	6	6	6
17	Torsnes	3	1	1	132	-	12	12
18	Varteig	3	-	-	108	-	-	-
19	Tune	9	4	3	462	-	22	22
20	Borregaard brug	2	-	-	94	-	3	3
21	Soli og Greaaer brug	2	2	2	135	-	9	9
22	Glemminge	14	9	8	958	21	195	195
23	Lisleby fabrik	2	1	1	116	-	24	24
24	Kragerøen brug	2	1	1	93	37	18	18
25	Onsø	7	6	6	484	-	34	34
26	Græsvik brug	3	3	3	210	70	210	210
27	Raade	6	2	2	277	6	37	37
28	Rygge	7	5	4	364	50	34	34
29	Moss landsogn	4	1	1	172	30	28	28
30	Vaaler	6	1	1	256	24	-	-
31	Hobøl	4	4	4	246	6	18	18
Tilsammen		176	72	66	8 924	346	908	908
2. Akershus.								
1	Vestby	6	4	4	240	122	-	-
2	Kraakstad	3	1	1	126	10	12	12
2	Ski	4	1	1	156	17	-	-
4	Aas	4	2	2	196	21	25	25
5	Nordby	1	1	1	60	16	16	16
6	Frogn	4	2	2	171	39	3	3

tilstand i rigets landdistrikter.

40			41	42	43	44	45	46		47	Nr.
Antal lærere, som havde skolevæsenet tilhørende familiebolig			med mindre jordvei.	uden jordvei.	Antal lærerinder, som havde skolevæsenet tilhørende bolig.	Antal lærere, som tilige var kirkesangere.	Deres pengeindtægt som kirkesangere.	De i fuldstændig post ansatte læreres og lærerinders samlede indtægt for aaret, kirkesangerindtægter medregnet.		Antagen pengeværdi af naturalydelse	
med jordvei, hvorpaa fødes mindst 2 kjør.								Kontant.			
7	-	1			4	2	829	9 674	1 810	1	
3	-	1			1	1	487	5 747	1 400	2	
5	1	-			-	3	638	5 987	725	3	
1	1	3			-	1	438	5 306	296	4	
1	8	1			-	3	829	11 805	1 408	5	
3	1	4			2	3	924	10 382	1 470	6	
1	5	-			-	3	328	5 557	640	7	
-	2	2			-	1	210	3 966	500	8	
2	1	1			-	1	311	4 103	680	9	
1	1	5			1	2	648	10 173	850	10	
2	4	-			4	3	970	10 653	1 740	11	
5	1	3			-	3	603	9 921	1 404	12	
1	-	-			1	-	-	1 690	350	13	
3	2	-			2	2	922	7 869	760	14	
1	1	5			2	1	490	13 140	1 500	15	
-	1	-			-	-	-	1 250	200	16	
-	1	2			1	1	150	3 446	365	17	
-	1	2			-	1	160	2 545	100	18	
1	6	4			1	1	1 198	13 402	1 125	19	
1	1	-			-	-	-	2 500	1 100	20	
1	-	1			-	-	-	3 512	900	21	
1	-	7			1	-	-	25 452	1 320	22	
-	-	-			-	-	-	3 002	80	23	
-	-	2			1	-	-	3 397	470	24	
1	6	-			3	1	980	11 830	1 860	25	
-	-	4			3	-	-	9 716	1 400	26	
2	4	-			2	1	915	7 961	955	27	
2	2	1			2	-	-	9 843	1 640	28	
-	1	2			1	-	-	5 677	750	29	
1	2	3			-	2	678	6 994	798	30	
4	-	-			4	2	862	6 973	620	31	
50	53	54			34	38	13 570	233 473	29 216		
2	-	4			-	3	1 046	8 811	1 235	1	
2	1	-			1	1	600	4 104	730	2	
1	3	-			-	1	637	4 693	710	3	
2	-	2			2	2	630	5 584	1 240	4	
-	1	-			1	1	270	1 899	270	5	
1	1	1			2	1	450	5 060	670	6	

Tabel 1 (forts.). Folkeskolevæsenets

Nr.	Landsdele.	1	2	3	4	5	6	7
		Antal skolekredse.	Antal kredse, hvor den hele skole eller 2den afdeling holdtes			Antal kredse, hvis børn var delt i to eller flere særskilt mødende klasser.	Disse klassers antal.	Antal undervisningsberetigede børn.
			i eget (skolevæsenet tilhørende) lokale.	i leiet lokale.	paa omgang.			
	[Forts.]							
7	Nesodden	5	5	-	-	5	14	293
8	Oppegaard	2	2	-	-	2	5	114
9	Aker	20	18	2	-	16	103	3 181
10	Nydalen og Ellendalen brug	1	1	-	-	1	7	199
11	Bærum	8	8	-	-	8	34	1 040
12	Bærum verk	1	1	-	-	1	4	83
13	Snarøen brug	1	1	-	-	1	6	135
14	Fossum brug	1	1	-	-	1	4	58
15	Høvik glasverk	1	1	-	-	1	4	124
16	Asker	7	6	1	-	7	33	675
17	Urskog	7	7	-	-	6	20	433
18	Blakjer	4	4	-	-	4	13	255
19	Høland	15	15	-	-	15	44	990
20	Enebak	8	6	2	-	7	25	551
21	Fet	7	6	1	-	8	23	545
22	Gan brug	1	1	-	-	1	3	68
23	Varaaen brug	1	1	-	-	1	3	39
24	Sørum	7	7	-	-	7	23	417
25	Skedsmo	6	6	-	-	6	30	756
26	Lillestrømmen brug	1	1	-	-	1	12	380
27	Lørenskogen	2	2	-	-	2	4	185
28	Nittedalen	4	4	-	-	4	14	406
29	Rotnes distrikt	1	1	-	-	1	3	64
30	Gjerdum	4	4	-	-	4	13	297
31	Ullensaker	13	13	-	-	13	51	996
32	Nes	17	15	2	-	14	42	952
33	Udenes	5	5	-	-	5	18	303
34	Fenstad	3	3	-	-	3	13	243
35	Eidsvold	13	13	-	-	13	59	1 406
36	Bønsdalen brug	1	1	-	-	1	10	252
37	Nannestad	10	9	1	-	9	29	703
38	Hurdalen	8	6	2	-	5	15	384
39	Fering	4	4	-	-	4	9	206
	Tilsammen	210	197	13	-	198	764	18 457
	3. Buskerud.							
1	Hole	8	8	-	-	8	25	578
2	Norderhov	7	7	-	-	7	35	833
3	Haug	3	3	-	-	3	17	435
4	Lunder	6	6	-	-	6	12	240
5	Aadalen	11	9	2	-	9	18	365
6	Heen brug	1	1	-	-	1	5	143
7	Nes	15	15	-	-	13	31	698
8	Gol	7	7	-	-	7	20	399

tilstand i rigets landdistrikter.

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	Nr.
Deraf under 8 aar.	Antal børn i folkeskolen ved aarets udgang, som undervistes i		Af disse børn (rubr. 9 og 10) var under 8 aar.	Antal børn over 8 aar, som fik		Rubrik 9, 10, 12, 13 tilsammen	Deraf		Antal klasser med over 35 børn.	
	faste (skolevæsenet tilh. eller leiede) lokaler.	omgangs-skoler.		undervisning udenfor folkeskolen.	ingen undervisning.		gutter.	piger.		
26	275	-	19	9	-	284	145	139	-	7
15	101	-	9	6	-	107	53	54	-	8
451	2 291	-	259	729	3	3 023	1 548	1 475	-	9
24	195	-	24	4	1	200	94	106	-	10
106	855	-	71	154	5	1 014	492	522	1	11
7	77	-	7	6	-	83	46	37	-	12
13	132	-	12	2	1	135	70	65	-	13
9	58	-	9	2	-	60	20	40	-	14
5	120	-	5	4	-	124	59	65	-	15
68	654	-	64	20	-	674	321	353	-	16
45	432	-	25	5	1	438	216	222	-	17
33	257	-	18	-	-	257	132	125	-	18
111	898	-	39	9	-	907	446	461	-	19
45	542	-	59	12	2	556	284	272	-	20
51	539	-	47	-	-	539	290	249	-	21
10	68	-	8	-	-	68	31	37	-	22
4	39	-	4	-	-	39	22	17	-	23
64	413	-	40	10	-	423	210	213	-	24
65	781	-	49	36	-	817	382	435	5	25
21	380	-	21	11	-	391	188	203	-	26
13	185	-	13	-	-	185	98	87	-	27
53	373	-	47	6	1	380	199	181	3	28
2	57	-	2	7	-	64	36	28	-	29
43	280	-	26	-	-	280	163	117	-	30
101	916	-	85	23	7	951	500	451	-	31
92	857	-	59	40	3	900	478	422	1	32
35	302	-	16	3	-	305	153	152	-	33
38	237	-	20	-	-	237	118	119	-	34
215	1 357	-	172	35	5	1 397	709	688	1	35
53	241	-	39	13	-	254	131	123	-	36
77	673	-	41	2	-	675	365	310	1	37
53	379	-	48	-	1	380	193	187	-	38
20	200	-	19	-	-	200	102	98	-	39
2 143	16 709	-	1 475	1 248	34	17 991	9 126	8 865	15	
49	575	-	49	-	3	578	300	278	-	1
108	769	-	69	14	1	784	407	377	-	2
139	420	-	39	11	1	432	240	192	-	3
24	214	-	22	2	1	217	114	103	-	4
38	336	-	16	13	-	349	164	185	-	5
19	137	-	18	2	-	139	66	73	1	6
50	685	-	45	8	5	698	347	351	-	7
53	368	-	27	4	1	373	208	165	-	8

Nr.	Landsdele.	18	19	20	21	22	23	24
		Samlet antal børn i kredse med 12 børn og derunder, for hvilke der var bestemt en kortere skoletid end 12 uger.	Børn, som deltog i folkeskolens frivillige undervisning.	Børn over 8 aar, for hvem der var anordnet delvis eller fuldstændig særskilt undervisning.	Antal børn, som			
					haandarbejde.		legemsøvelser.	
					gutter.	piger.	gutter.	piger.
	[Forts.]							
7	Nesodden	-	275	-	99	93	-	-
8	Oppegaard	-	67	-	37	30	-	-
9	Aker	22	2 174	2	38	1 069	38	-
10	Nydalen og Ellendalen brug	-	195	-	-	83	-	-
11	Bærum	-	855	-	-	354	247	36
12	Bærum verk	-	77	-	-	36	26	-
13	Snarøen brug	-	132	-	-	49	34	-
14	Fossum brug	-	58	-	-	39	13	-
15	Høvik glasverk	-	120	-	-	46	25	-
16	Asker	-	588	2	-	266	-	-
17	Urskog	-	-	-	-	121	128	142
18	Blakjer	-	-	-	-	-	-	-
19	Høland	-	-	-	264	295	-	-
20	Enebak	-	372	-	-	150	76	33
21	Fet	-	341	-	-	135	158	-
22	Gan brug	-	35	-	-	24	-	-
23	Varaaen brug	-	16	-	-	15	-	-
24	Sørum	-	-	-	-	114	-	-
25	Skedsmo	-	701	1	30	220	56	-
26	Lillestrømmen brug	-	380	-	60	137	77	35
27	Lørenskogen	-	107	-	-	37	-	-
28	Nittedalen	-	-	-	46	109	-	-
29	Rotnes distrikt	-	-	-	-	17	-	-
30	Gjerdrum	-	170	2	-	61	25	17
31	Ullensaker	-	-	1	-	182	210	164
32	Nes	23	-	2	173	261	8	3
33	Udenes	12	-	-	40	126	-	-
34	Fenstad	-	-	-	49	79	-	-
35	Eidsvold	-	-	4	-	397	-	-
36	Bønsdalen brug	-	103	7	43	43	-	-
37	Nannestad	5	440	1	-	172	240	115
38	Hurdalen	-	-	-	-	104	-	-
39	Fering	-	36	-	-	30	-	-
	Tilsammen	62	8 242	22	900	5 360	1 707	596
	3. Buskerud.							
1	Hole	-	410	-	217	224	-	-
2	Norderhov	-	759	-	53	237	217	-
3	Haug	-	239	-	16	108	60	-
4	Lunder	-	30	-	-	61	73	27
5	Aadalen	-	159	3	68	91	-	-
6	Heen brug	-	65	-	24	23	-	-
7	Nes	-	-	-	104	145	-	-
8	Gol	-	-	1	23	83	-	-

tilstand i rigets landdistrikter.

25	26	27	28	29	30	31	32	33	Nr.
undervistes i		Antal børn, som i de faste skolers kredse havde længere vei til skolestedet end 3 kilom.	Summen af alle skole-søgende børns (rubr. 9 og 10) lovbe-falede skole-dage.	Deraf forsømte				Antal lærere i fuldstæn-dig post.	
tegning.				paa grund af sygdom.	af anden gyldig grund.	uden gyldig grund.	til-sammen.		
gutter.	piger.								
7	5	68	19 572	573	483	275	1 331	4	7
-	-	54	6 152	279	79	126	484	2	8
586	566	116	190 155	6 872	1 369	1 172	9 413	29	9
47	58	-	16 360	482	40	38	560	2	10
236	237	62	71 808	2 496	830	914	4 240	9	11
26	16	-	6 461	232	62	12	356	1	12
34	34	2	11 412	339	189	56	584	1	13
13	24	-	6 504	170	66	85	321	1	14
25	33	-	9 200	140	38	22	200	1	15
145	140	24	49 264	1 246	649	675	2 570	7	16
63	77	45	23 288	1 000	593	197	1 790	5	17
48	40	22	17 459	470	509	210	1 189	4	18
-	-	293	64 126	2 666	1 770	1 170	5 606	13	19
112	115	134	35 443	1 739	1 245	1 783	4 767	7	20
175	142	103	34 753	1 584	748	1 487	3 819	7	21
22	28	7	4 517	118	179	21	318	1	22
20	16	2	2 821	70	68	19	157	1	23
104	116	24	23 788	954	343	603	1 900	5	24
193	238	22	66 492	1 435	1 294	1 467	4 196	9	25
60	75	-	30 171	340	753	146	1 239	4	26
48	46	3	14 696	1 080	-	205	1 285	2	27
122	-	43	26 978	1 581	313	579	2 473	4	28
22	-	15	3 971	100	74	72	246	1	29
98	78	14	19 848	498	817	878	2 193	4	30
151	116	64	59 994	2 138	805	1 132	4 075	14	31
8	3	64	55 598	2 270	696	354	3 320	14	32
58	62	57	21 100	712	237	262	1 261	4	33
-	-	30	16 535	830	199	403	1 432	3	34
329	390	177	93 944	3 449	1 160	1 443	6 052	13	35
54	48	12	18 613	367	158	97	622	1	36
108	82	148	46 452	1 264	1 948	1 007	4 219	8	37
93	99	89	25 030	720	120	902	1 742	6	38
52	37	7	12 692	433	7	220	660	2	39
3 382	3 267	2 124	1 224 430	44 874	20 757	21 786	87 417	211	
200	160	143	45 438	3 215	296	1 000	4 511	9	1
217	129	61	52 197	2 075	1 158	1 204	4 437	10	2
90	-	38	32 402	2 205	483	1 870	4 558	3	3
37	33	34	13 442	581	489	625	1 695	4	4
-	-	67	23 982	995	492	178	1 665	6	5
-	-	-	8 857	318	102	36	456	1	6
-	-	56	56 776	2 496	831	1 791	5 118	14	7
71	7	32	23 121	749	197	435	1 381	6	8

Tabel 1 (forts.). Folkeskolevæsenets

Nr.	Landsdele.	34	35	36	37		38	39
		Af disse har bestaat lovbefalede lærerprøve.	Antal lærerinder i fuldstændig post.	Af disse har bestaat lovbefalede prøve.	Lærernes og lærerindernes samlede antal skoleuger		Af de i rubr. 37 opførte lovbefalede skoleuger var anordnet <i>udover</i> det lovbefalede minimum.	
					lovbefalede.	frivillige.		
	[Forts.]							
7	Nesodden	4	1	1	168	32	-	-
8	Oppegaard	2	-	-	60	8	-	-
9	Aker	29	23	23	1 566	400	306	
10	Nydalen og Ellendalen brug	2	2	1	105	35	56	
11	Bærum	9	9	9	540	180	108	
12	Bærum verk	1	1	1	60	20	12	
13	Snarøen brug	1	2	2	90	30	18	
14	Fossum brug	1	1	1	60	20	12	
15	Høvik glasverk	1	1	1	60	20	12	
16	Asker	7	6	6	417	75	42	
17	Urskog	5	2	2	266	-	22	
18	Blakjer	4	-	-	156	-	-	
19	Høland	13	2	2	529	-	9	
20	Enebak	7	2	1	306	28	6	
21	Fet	7	1	-	288	14	-	
22	Gan brug	1	-	-	36	2	-	
23	Varaaen brug	1	-	-	36	2	-	
24	Sørum	5	3	3	276	-	-	
25	Skedsmo	9	5	5	432	80	72	
26	Lillestrømmen brug	4	2	1	180	40	40	
27	Lørenskogen	2	1	1	96	10	6	
28	Nittedalen	4	1	1	184	-	4	
29	Rotnes distrikt	1	-	-	40	-	-	
30	Gjerdrum	3	2	2	180	26	24	
31	Ullensaker	14	3	3	596	-	-	
32	Nes	14	1	1	528	-	-	
33	Udenes	3	2	2	218	-	-	
34	Fenstad	3	2	2	178	-	22	
35	Eidsvold	13	9	9	822	-	52	
36	Bønsdalen brug	1	3	2	138	17	8	
37	Nannestad	8	3	3	321	90	-	
38	Hurdalen	6	1	1	241	-	-	
39	Fering	2	1	1	104	3	-	
	Tilsammen	209	103	98	10 226	1 356	887	
	3. Buskerud.							
1	Hole	9	4	4	360	88	24	
2	Norderhov	9	7	6	420	189	-	
3	Haug	3	5	4	228	20	25	
4	Lunder	4	-	-	136	2	-	
5	Aadalen	6	1	1	253	13	13	
6	Heen brug	1	1	1	58	12	2	
7	Nes	14	2	2	488	-	9	
8	Gol	6	1	1	236	-	-	

tilstand i rigets landdistrikter.

40		41		42		43		44		45		46		47		Nr.
Antal lærere, som havde skolevæsenet tilhørende <i>familiebolig</i>						Antal lærerinder, som havde skolevæsenet tilhørende bolig.	Antal lærere, som tilføjede var kirkesangere.	Deres pengeindtægt som kirkesangere.	De i fuldstændig post ansatte læreres og lærerinders samlede indtægt for aaret, kirkesangerindtægter medregnet.							
med jordvei, hvorpaa fødes mindst 2 kjør.		med mindre jordvei.		uden jordvei.					Kontant.		Antagen pengeværdi af naturalydelse					
1	-	-	-	1	1	382	5 806	520	7							
-	1	1	-	-	1	197	2 069	400	8							
1	14	11	17	5	4 034	65 123	10 358	9								
-	1	1	1	1	130	6 623	1 350	10								
1	6	2	5	2	1 980	21 440	2 630	11								
1	-	-	1	-	-	2 030	650	12								
-	1	-	-	-	-	2 730	310	13								
-	-	1	1	-	-	2 180	470	14								
-	-	1	1	-	-	2 170	450	15								
2	2	1	3	1	900	12 042	1 810	16								
2	-	3	1	1	200	6 465	750	17								
2	1	-	-	1	120	4 158	570	18								
4	-	4	1	3	655	13 224	1 166	19								
6	-	-	2	2	650	9 050	1 340	20								
1	6	-	-	2	866	8 590	1 271	21								
1	-	-	-	-	-	1 151	350	22								
-	-	1	-	-	-	841	50	23								
4	1	-	2	2	290	7 231	1 370	24								
1	3	5	1	2	800	12 181	1 070	25								
-	-	3	2	-	-	7 530	1 360	26								
2	-	-	1	1	250	2 982	456	27								
3	1	-	-	2	663	5 606	1 480	28								
1	-	-	-	-	-	1 024	350	29								
1	3	-	2	2	488	4 977	720	30								
3	10	1	-	3	382	14 534	2 200	31								
12	-	-	1	2	609	14 257	2 425	32								
2	1	1	1	1	200	4 963	1 125	33								
1	2	-	-	1	200	4 545	520	34								
2	11	-	-	2	1 296	19 121	2 870	35								
-	1	-	1	-	-	4 310	300	36								
4	4	-	1	3	301	9 836	1 401	37								
4	-	1	1	1	190	6 096	990	38								
2	-	-	1	1	150	2 664	480	39								
72	75	44	53	52	19 616	317 750	43 417									
2	5	2	2	2	480	10 743	910	1								
1	2	5	6	1	1 000	13 939	905	2								
1	2	-	-	1	340	5 813	747	3								
3	-	-	-	1	290	3 672	565	4								
-	3	-	-	3	834	6 692	450	5								
-	-	1	-	-	-	1 872	60	6								
5	-	9	-	2	652	10 611	720	7								
1	-	1	-	1	400	5 293	200	8								

Tabel 1 (forts.). Folkeskolevæsenets

Nr.	Landsdele.	1	2		3	4	5	6	7
		Antal skolekredse.	Antal kredse, hvor den hele skole eller 2den afdeling holdtes			Antal kredse, hvis børn var delt i to eller flere særskilt mødende klasser.	Disse klassers antal.	Antal undervisningsberetigede børn.	
			i eget (skolevæsenet tilhørende) lokale.	i leiet lokale.	paa omgang.				
	[Forts.]								
9	Hemsedal	8	7	1	-	4	8	241	
10	Aal.	11	10	1	-	10	23	454	
11	Torpe	2	2	-	-	2	4	141	
12	Hol	10	9	1	-	9	19	345	
13	Sigdal	33	28	5	-	26	58	1 094	
14	Modum	26	26	-	-	24	59	1 316	
15	Modum verk.	2	2	-	-	2	4	56	
16	Drammenselven papirfabrik	1	1	-	-	1	6	159	
17	Øvre Eker	22	22	-	-	21	60	1 295	
18	Vestfossen brug	1	1	-	-	1	2	40	
19	Nedre Eker	5	4	1	-	5	29	718	
20	Losmoen brug	1	1	-	-	1	4	80	
21	Solbergelven fabrik	1	1	-	-	1	2	14	
22	Frogner	8	8	-	-	8	36	886	
23	Tranby	3	3	-	-	3	9	232	
24	Sylling	3	3	-	-	3	8	141	
25	Aassiden distrikt	1	1	-	-	1	5	141	
26	Røken	8	7	1	-	8	31	691	
27	Hurum	10	8	2	-	8	25	585	
28	Sandsver	11	10	1	-	10	39	864	
29	Jondalen	2	2	-	-	2	5	78	
30	Flesberg	15	7	8	-	9	19	325	
31	Rollag	9	9	-	-	9	18	226	
32	Nore	17	15	2	-	12	26	481	
	Tilsammen	268	243	25	-	234	662	14 294	
	4. Jarlsberg og Larvik.								
1	Strømmen	3	3	-	-	3	8	182	
2	Berger fabrik	1	1	-	-	1	4	126	
3	Skoger	3	3	-	-	3	16	419	
4	Strømsgodset	1	1	-	-	1	7	223	
5	Konnerud	1	1	-	-	1	4	88	
6	Sande	7	6	1	-	6	23	609	
7	Hof	5	5	-	-	4	15	343	
8	Botne	6	5	1	-	6	18	391	
9	Vaale	8	7	1	-	7	17	394	
10	Borre	5	5	-	-	5	20	475	
11	Ramnes	8	5	3	-	8	23	551	
12	Andebu	7	6	1	-	6	22	468	
13	Stokke	11	11	-	-	11	36	816	
14	Sem	11	11	-	-	11	32	792	
15	Jarlsberg gods	1	1	-	-	1	3	69	
16	Nøtterø	10	7	3	-	7	35	949	
17	Tjømsø	4	4	-	-	4	18	534	

tilstand i rigets landdistrikter.

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	Nr.
Deraf under 8 aar.	Antal børn i folkeskolen ved aarets udgang, som undervistes i		Af disse børn (rubr. 9 og 10) var under 8 aar.	Antal børn over 8 aar, som fik		Rubrik 9, 10, 12, 13 tilsammen	Deraf		Antal klasser med over 35 børn.	
	faste (skolevæsenet tilh. eller leiede) lokaler.	omgangs-skoler.		undervisning udenfor folkeskolen.	ingen undervisning.		gutter	piger.		
28	221	-	8	1	-	222	108	114	-	9
29	426	-	8	5	5	436	231	205	-	10
22	124	-	6	-	-	124	60	64	-	11
35	314	-	7	3	-	317	176	141	-	12
118	1064	-	106	16	3	1083	549	534	-	13
142	1253	-	115	31	2	1286	648	638	-	14
3	54	-	3	6	-	60	34	26	-	15
20	160	-	20	1	-	161	72	89	-	16
177	1129	-	72	29	-	1158	572	586	-	17
5	43	-	1	-	-	43	23	20	-	18
80	672	-	41	7	-	679	359	320	-	19
10	80	-	10	-	-	80	40	40	-	20
4	14	-	4	-	-	14	7	7	-	21
113	849	-	93	38	-	887	468	419	1	22
24	230	-	21	-	-	230	108	122	-	23
5	141	-	5	-	-	141	74	67	-	24
29	135	-	22	2	-	137	68	69	-	25
104	669	-	78	8	5	682	351	331	-	26
71	558	-	48	24	1	583	326	257	1	27
99	830	-	81	9	1	840	446	394	-	28
6	84	-	9	-	-	84	47	37	-	29
28	313	-	23	6	2	321	175	146	-	30
18	214	-	6	-	1	215	105	110	-	31
64	446	-	34	-	-	446	218	228	-	32
1 614	13 527	-	1 106	240	32	13 799	7 111	6 688	3	
46	180	-	28	1	-	181	98	83	-	1
22	114	-	13	13	-	127	72	55	-	2
53	421	-	48	14	-	435	211	224	-	3
33	167	-	30	55	1	223	108	115	-	4
4	88	-	4	-	-	88	46	42	-	5
78	591	-	51	7	-	598	302	296	-	6
49	335	-	54	15	2	352	159	193	-	7
45	308	-	27	74	-	382	197	185	-	8
36	331	-	34	63	-	394	220	174	-	9
61	453	-	54	22	2	477	256	221	-	10
76	425	-	53	108	1	534	280	254	1	11
43	442	-	22	28	2	472	253	219	-	12
47	767	-	21	22	1	790	411	379	-	13
77	765	-	68	21	3	789	417	372	-	14
7	71	-	4	1	-	72	37	35	-	15
112	859	-	50	76	-	935	479	456	2	16
68	442	-	29	26	-	468	229	239	-	17

Tabel 1 (forts.). Folkeskolevæsenets

Nr.	Landsdele.	18	19	20	21	22	23	24
		Samlet antal børn i kredse med 12 børn og derunder, for hvilke der var bestemt en kortere skoletid end 12 uger.	Børn, som deltog i folkeskolens frivillige undervisning.	Børn over 8 aar, for hvem der var anordnet delvis eller fuldstændig særskilt undervisning.	Antal børn, som			
					haandarbejde.		legemsøvelser.	
					gutter.	piger.	gutter.	piger.
	[Forts.]							
9	Hemsedal	8	-	-	-	-	-	-
10	Aal	8	-	-	129	119	-	-
11	Torpe	-	-	-	32	30	-	-
12	Hol	30	-	2	94	96	-	-
13	Sigdal	34	58	-	260	292	-	-
14	Modum	-	523	4	350	388	-	-
15	Modum verk	-	54	-	7	7	-	-
16	Drammenselven papirfabrik	-	160	-	25	33	-	-
17	Øvre Eker	7	854	5	285	393	-	-
18	Vestfossen brug	-	35	-	11	16	-	-
19	Nedre Eker	-	672	-	-	141	-	-
20	Losmoen brug	-	80	-	-	18	-	-
21	Solbergelven fabrik	-	14	-	-	6	-	-
22	Frogner	-	841	-	175	222	50	26
23	Tranby	-	162	-	-	82	71	82
24	Sylling	-	107	-	-	43	-	-
25	Aassiden distrikt	-	69	-	-	-	-	-
26	Røken	-	344	-	-	155	173	173
27	Hurum	-	558	-	-	160	181	22
28	Sandsver	-	348	1	-	197	-	-
29	Jondalen	-	-	-	18	20	-	-
30	Flesberg	15	-	-	46	28	-	-
31	Rollag	-	-	2	-	76	71	44
32	Nore	19	-	-	-	-	-	-
	Tilsammen	121	6 541	18	1 937	3 524	896	374
	4. Jarlsberg og Larvik.							
1	Strømmen	-	180	-	39	56	-	-
2	Berger fabrik	-	58	-	20	29	-	-
3	Skoger	-	376	-	29	118	-	-
4	Strømsgodset	-	167	-	19	69	44	-
5	Konnerud	-	55	-	-	21	28	-
6	Sande	-	458	-	-	170	44	-
7	Hof	6	329	-	86	91	-	-
8	Botne	-	-	1	-	-	-	-
9	Vaale	-	149	-	-	-	-	-
10	Borre	-	453	2	22	107	-	-
11	Ramnes	-	-	2	-	112	-	-
12	Andebu	-	275	-	71	72	-	-
13	Stokke	-	-	-	-	-	-	-
14	Sem	-	765	-	15	46	-	-
15	Jarlsberg gods	-	-	-	14	14	-	-
16	Nøtterø	11	732	-	-	264	116	36
17	Tjøme	-	442	-	89	101	-	-

tilstand i rigets landdistrikter.

25	26	27	28	29	30	31	32	33		
undervistes i		Antal børn, som i de faste skolars kredse havde længere vei til skolestedet end 3 kilom.	Summen af alle skole-søgende børns (rubr. 9 og 10) lovbefalede skoledage.	Deraf forsømte				Antal lærere i fuldstændig post.	Nr.	
tegning.				paa grund af sygdom.	af anden gyldig grund.	uden gyldig grund.	tilsammen.			
gutter.	piger.									
46	55	5	14 335	359	188	238	785	4	9	
-	-	5	25 253	748	295	366	1 409	8	10	
-	-	23	8 173	386	149	162	697	2	11	
-	-	2	24 504	1 132	186	319	1 637	9	12	
193	205	64	85 476	2 888	984	2 452	6 324	21	13	
-	-	48	96 476	3 038	3 006	2 220	8 264	24	14	
-	-	-	4 677	108	70	88	266	2	15	
-	-	-	12 723	592	88	63	743	1	16	
243	260	67	104 215	2 589	5 589	1 703	9 881	19	17	
11	9	-	4 014	268	100	100	468	1	18	
47	60	6	58 995	2 400	1 631	296	4 327	11	19	
3	7	-	6 480	294	142	181	617	1	20	
-	-	-	1 260	55	14	5	74	1	21	
218	203	17	69 741	3 609	1 547	1 835	6 991	9	22	
50	52	-	18 664	759	403	642	1 804	3	23	
-	-	12	10 765	514	124	478	1 116	3	24	
-	-	1	10 666	635	169	194	998	2	25	
180	181	61	55 909	3 770	1 060	1 403	6 233	7	26	
209	102	38	43 759	1 597	890	648	3 135	8	27	
233	11	149	58 211	3 185	911	1 930	6 076	10	28	
27	20	31	6 933	675	58	52	785	2	29	
89	80	45	18 772	660	577	903	2 140	6	30	
66	71	16	14 156	487	371	347	1 205	5	31	
118	106	46	31 752	1 264	744	825	2 833	10	32	
2 348	1 751	1 067	1 042 124	44 646	23 344	24 639	92 629	222		
11	14	21	15 090	595	632	848	2 075	3	1	
14	15	-	8 595	501	76	14	591	1	2	
104	97	38	31 158	1 781	1 040	1 244	4 068	3	3	
33	29	-	12 024	411	156	387	954	2	4	
28	27	-	6 336	261	67	341	669	1	5	
169	162	67	38 985	3 047	333	551	3 931	7	6	
86	91	50	27 536	828	554	242	1 624	4	7	
96	90	46	21 697	873	541	571	1 985	6	8	
82	69	26	23 089	1 069	602	536	2 207	7	9	
120	114	19	39 071	1 535	471	326	2 332	6	10	
60	44	81	32 300	1 114	982	1 124	3 220	6	11	
-	-	57	31 824	882	850	1 159	2 891	9	12	
224	226	16	59 074	1 693	1 074	234	3 051	11	13	
166	177	35	65 720	2 423	1 781	1 227	5 431	12	14	
13	12	-	5 987	140	74	25	239	1	15	
264	153	13	71 170	3 269	1 835	758	5 862	12	16	
-	-	-	3 866	1 603	341	369	2 313	5	17	

Nr.	Landsdele.	34	35	36	37		38	39
		Af disse har bestaat lovbealet lærerprøve.	Antal lærerinder i fuldstændig post.	Af disse har bestaat lovbealet prøve.	Lærernes og lærerindernes samlede antal skoleuger		Af de i rubr. 37 opførte lovbealede skoleuger var anordnet <i>udover</i> det lovbealede minimum.	
					lovbealede.	frivillige.		
	[Forts.]							
9	Hemsedal	3	-	-	137	-	-	-
10	Aal.....	8	2	2	276	-	-	-
11	Torpe.....	2	-	-	48	-	-	-
12	Hol.....	9	-	-	238	-	-	17
13	Sigdal	21	3	3	857	12	-	104
14	Modum	23	4	4	919	76	-	111
15	Modum verk	2	-	-	60	12	-	12
16	Drammenselven papirfabrik	1	2	2	90	18	-	18
17	Øvre Eker	19	10	10	955	112	-	10
18	Vestfossen brug	1	1	1	40	10	-	-
19	Nedre Eker	11	3	1	420	110	-	84
20	Losmoen brug	1	1	1	60	20	-	12
21	Solbergelven fabrik.....	1	-	-	30	10	-	6
22	Frogner.....	9	8	8	522	164	-	100
23	Tranby	3	1	1	130	34	-	22
24	Syilling	3	1	1	126	36	-	24
25	Aassiden distrikt	2	-	-	70	10	-	10
26	Røken	7	8	5	453	42	-	65
27	Hurum	8	1	1	298	61	-	-
28	Sandsver	10	5	5	449	96	-	-
29	Jondalen	2	-	-	74	-	-	10
30	Flesberg	6	2	2	272	-	-	3
31	Rollag	5	2	2	219	-	-	-
32	Nore	10	2	2	335	-	-	11
	Tilsammen	219	77	70	9 257	1 147	-	692
	4. Jarlsberg og Larvik.							
1	Strømmen.....	3	1	1	120	32	-	24
2	Berger fabrik	1	1	1	60	12	-	12
3	Skoger.....	3	3	3	202	30	-	-
4	Strømsgodset	2	2	2	84	72	-	-
5	Konnerud	1	1	1	48	13	-	-
6	Sande	7	4	4	304	93	-	-
7	Hof	4	3	3	226	33	-	37
8	Botne	6	-	-	240	-	-	24
9	Vaale.....	7	-	-	225	36	-	21
10	Borre	6	4	4	299	106	-	48
11	Ramnes	6	1	1	292	-	-	29
12	Andebu	9	2	2	288	76	-	-
13	Stokke.....	11	4	4	492	-	-	60
14	Sem	12	4	4	480	104	-	96
15	Jarlsberg gods	1	-	-	36	-	-	-
16	Nøtterø	12	3	3	506	143	-	-
17	Tjøme	5	4	4	270	99	-	54

tilstand i rigets landdistrikter.

40		41		42		43		44		45		46		47		Nr.
Antal lærere, som havde skolevæsenet tilhørende <i>familiebolig</i>						Antal lærerinder, som havde skolevæsenet tilhørende bolig.	Antal lærere, som tilige var kirkesangere.	Deres pengeindtægt som kirkesangere.	De i fuldstændig post ansatte læreres og lærerinders samlede indtægt for aaret, kirkesangerindtægter medregnet.							
med jordvei, hvorpaa fødes mindst 2 kjør.	med mindre jordvei.	uden jordvei.		Kontant.	Antagen pengeværdi af naturalydelser											
-	-	1	-	-	-	1	263	3 350	25	9						
1	-	-	-	-	-	1	100	5 670	480	10						
-	1	1	-	-	-	1	20	1 058	200	11						
1	-	-	-	-	-	1	170	5 296	200	12						
1	-	14	-	-	-	3	801	19 240	1 410	13						
1	5	7	-	-	-	4	1 660	24 682	1 258	14						
-	2	-	-	-	-	-	-	2 264	492	15						
-	1	-	-	-	-	-	-	2 496	450	16						
1	11	6	-	-	-	3	1 840	25 641	1 850	17						
-	1	-	-	-	-	-	-	1 172	150	18						
2	-	5	1	1	1	1	512	12 843	1 560	19						
-	-	1	1	-	-	-	-	2 604	360	20						
1	-	1	-	-	-	-	-	1 240	260	21						
3	3	2	4	1	1	1	100	14 342	1 530	22						
1	2	-	-	-	-	1	250	3 703	552	23						
1	1	1	-	-	-	1	150	3 753	306	24						
1	-	-	-	-	-	-	-	2 180	300	25						
3	3	2	5	1	1	1	800	11 647	1 270	26						
2	-	6	1	2	2	2	685	9 695	1 000	27						
5	1	4	-	-	-	4	1 270	13 211	1 175	28						
1	-	1	-	-	-	1	73	1 498	160	29						
1	-	-	-	-	-	3	838	6 605	230	30						
2	-	-	-	-	-	2	300	5 000	350	31						
-	-	1	-	-	-	2	506	7 524	30	32						
41	43	71	20	44	14 334	245 399	20 155									
1	2	-	-	-	-	-	3 703	342	1							
-	1	-	1	-	-	-	1 990	180	2							
1	1	1	2	1	660	5 945	680	3								
1	-	1	2	1	452	4 425	730	4								
1	-	-	-	1	119	1 701	180	5								
1	1	5	3	1	1 050	11 015	1 005	6								
3	1	-	3	2	477	5 658	1 042	7								
3	-	2	-	2	540	6 485	750	8								
1	6	-	-	2	510	7 176	1 570	9								
1	1	2	4	2	1 076	9 704	1 530	10								
1	3	1	1	3	565	8 191	734	11								
1	-	6	-	3	315	8 601	1 260	12								
2	-	8	2	3	1 162	12 259	1 092	13								
1	3	8	1	2	935	15 969	1 800	14								
1	-	-	-	-	-	1 140	280	15								
1	1	7	2	-	-	15 946	1 045	16								
-	-	5	4	1	1 071	9 267	700	17								

Tabel 1 (forts.). Folkeskolevæsenets

Nr.	Landsdele.	1	2	3	4	5	6	7
		Antal skolekredse.	Antal kredse, hvor den hele skole eller 2den afdeling holdtes			Antal kredse, hvis børn var delt i to eller flere særskilt mødende klasser.	Disse klassers antal.	Antal undervisningsberettede børn.
			i eget (skolevæsenet tilhørende) lokale.	i leiet lokale.	paa omgang.			
	[Forts.]							
18	Sandehæred	12	12	-	-	12	47	1 127
19	Tjølling	6	6	-	-	6	24	643
20	Fredriksværn	1	1	-	-	1	7	173
21	Brunlanes	14	14	-	-	12	30	806
22	Hedrum	15	15	-	-	15	36	717
23	Undersbo brug	1	1	-	-	1	2	36
24	Lardal	7	6	1	-	6	17	446
	Tilsammen	148	137	11	-	138	464	11 382
	5. Kristians.							
1	Søndre Aurdal	16	13	3	-	12	26	694
2	Etnedalen	11	7	4	-	6	13	295
3	Nordre Aurdal	15	14	1	-	13	33	788
4	Vestre Slidre	10	8	2	-	8	22	444
5	Østre Slidre	9	6	3	-	8	20	400
6	Vang	7	7	-	-	3	8	206
7	Hurum	1	1	-	-	1	4	99
8	Øie	2	2	-	-	2	4	63
9	Jevnaker	5	4	1	-	4	22	632
10	Hadeland glasverk	1	1	-	-	1	3	119
11	Lunner	10	7	1	2	8	27	693
12	Gran	8	7	1	-	8	28	595
13	Brandbu	13	6	7	-	11	43	854
14	Søndre Land	16	11	5	-	16	46	952
15	Nordre Land	20	8	12	-	18	48	782
16	Biri	10	9	1	-	10	42	906
17	Vardal	13	8	5	-	10	31	771
18	Vestre Toten	16	16	-	-	16	50	1 415
19	Østre Toten	12	10	2	-	10	53	1 333
20	Søndre Fron	9	6	3	-	9	28	546
21	Ringeby	15	13	2	-	13	32	758
22	Øier	9	8	1	-	9	26	615
23	Østre Gausdal	6	6	-	-	6	21	465
24	Vestre Gausdal	8	7	1	-	6	19	388
25	Faaberg	13	12	1	-	12	41	768
26	Dovre	5	5	-	-	5	18	314
27	Lesje	12	1	11	-	8	21	439
28	Skiaaker	8	8	-	-	8	21	391
29	Lom	9	9	-	-	8	25	481
30	Vaage	15	13	2	-	14	43	1 217
31	Nordre Fron	14	13	1	-	14	33	839
	Tilsammen	318	246	70	2	277	851	19 362

tilstand i rigets landdistrikter.

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Deraf under 8 aar.	Antal børn i folkeskolen ved aarets udgang, som undervistes i		Af disse børn (rubr. 9 og 10) var under 8 aar.	Antal børn over 8 aar, som fik		Rubrik 9, 10, 12, 13 tilsammen	Deraf		Antal klasser med over 35 børn.	Nr.
	faste (skolevæsenet tilh. eller leiede) lokaler.	omgangs-skoler.		undervisning udenfor folkeskolen.	ingen undervisning.		gutter.	piger.		
126	1 060	-	99	65	2	1 127	602	525	3	18
78	617	-	74	12	1	630	325	305	4	19
22	138	-	21	40	-	178	94	84	-	20
106	739	-	87	12	-	751	400	351	1	21
97	614	-	63	22	2	638	333	305	-	22
8	34	-	6	-	-	34	10	24	-	23
79	431	-	46	3	1	435	216	219	-	24
1 373	10 392	-	936	700	18	11 110	5 755	5 355	11	
69	688	-	67	8	1	697	349	348	-	1
20	277	-	7	2	2	281	125	156	-	2
85	733	-	72	22	1	756	429	327	-	3
7	418	-	10	2	-	420	205	215	-	4
38	388	-	35	-	-	388	194	194	-	5
20	196	-	10	-	-	196	100	96	-	6
6	99	-	6	-	-	99	41	58	-	7
8	63	-	8	-	-	63	28	35	-	8
109	567	-	87	18	3	588	304	284	-	9
17	115	-	17	4	-	119	64	55	3	10
57	639	24	57	13	4	680	338	342	-	11
93	680	-	94	13	4	697	345	352	-	12
86	803	-	73	27	1	831	424	407	-	13
110	920	-	92	25	-	945	502	443	1	14
80	740	-	65	12	3	755	378	377	-	15
114	881	-	94	15	2	898	466	432	1	16
101	753	-	101	18	-	771	337	434	1	17
163	1 213	-	84	13	2	1 228	619	609	2	18
177	1 224	-	144	91	-	1 315	633	632	1	19
69	526	-	56	5	-	531	293	238	-	20
67	756	-	76	4	1	761	382	379	-	21
60	567	-	60	38	-	605	307	298	-	22
60	456	-	46	8	-	464	225	239	2	23
42	386	-	41	1	4	391	213	178	-	24
87	716	-	78	40	3	759	388	371	-	25
32	305	-	32	8	1	314	167	147	-	26
52	408	-	29	6	3	417	210	207	-	27
36	397	-	28	-	-	397	203	194	-	28
63	481	-	66	3	-	484	254	230	-	29
104	1 188	-	71	5	8	1 201	640	561	4	30
83	811	-	59	4	5	820	440	380	3	31
2 120	18 394	24	1 765	405	48	18 871	9 603	9 268	18	

Tabel 1 (forts.). Folkeskolevæsenets

Nr.	Landsdele.	18	19	20	21	22	23	24
		Samlet antal børn i kredse med 12 børn og derunder, for hvilke der var bestemt en kortere skoletid end 12 uger.	Børn, som deltog i folkeskolens frivillige undervisning.	Børn over 8 aar, for hvem der var anordnet delvis eller fuldstændig særskilt undervisning.	Antal børn, som			
					haandarbejde.		legemsøvelser.	
					gutter.	piger.	gutter.	piger.
	[Forts.]							
18	Sandehæred	-	597	-	235	341	-	-
19	Tjølling	-	609	-	32	171	-	-
20	Fredriksværn	-	138	-	18	43	33	-
21	Brunlanes	-	114	-	-	-	-	-
22	Hedrum	80	76	-	20	153	-	-
23	Undersbo brug	-	34	-	-	21	-	-
24	Lardal	-	-	-	-	-	-	-
	Tilsammen	97	6 007	5	709	1 999	265	36
	5. Kristians.							
1	Søndre Aurdal	13	-	-	155	168	-	-
2	Etnedalen	12	-	-	48	62	-	-
3	Nordre Aurdal	39	-	3	-	44	-	-
4	Vestre Slidre	43	-	-	-	-	138	152
5	Østre Slidre	-	-	-	-	-	-	-
6	Vang	-	-	-	42	57	-	-
7	Hurum	-	-	-	-	26	-	-
8	Øie	-	-	-	6	-	-	-
9	Jevnaker	-	157	-	-	139	62	-
10	Hadeland glasverk	-	-	-	-	28	-	-
11	Lunner	24	-	-	-	120	221	15
12	Gran	-	-	-	-	199	160	144
13	Brandbu	-	54	-	62	168	91	44
14	Søndre Land	-	-	-	265	118	253	-
15	Nordre Land	19	-	-	123	-	88	38
16	Biri	50	-	-	207	251	69	-
17	Vardal	-	-	2	179	226	-	-
18	Vestre Toten	-	-	-	224	228	13	-
19	Østre Toten	9	-	4	244	297	-	-
20	Søndre Fron	-	-	-	19	30	-	-
21	Ringebu	5	171	-	-	26	-	-
22	Øier	-	389	1	-	-	9	9
23	Østre Gausdal	-	-	-	86	137	-	-
24	Vestre Gausdal	21	-	-	136	144	-	-
25	Faaberg	-	-	-	115	188	44	9
26	Dovre	-	-	-	15	-	-	-
27	Lesje	-	-	-	-	-	-	-
28	Skiaaker	-	-	-	-	-	-	-
29	Lom	-	-	-	78	71	98	102
30	Vaage	45	-	-	65	177	-	-
31	Nordre Fron	-	-	-	-	-	-	-
	Tilsammen	280	771	10	2 069	2 904	1 246	513

Tabel 1 (forts.) Folkeskolevæsenets

Nr.	Landsdele.	34	35	36	37		38	39
		Af disse har bestaat lovbefalet lærerprøve.	Antal lærerinder i fuldstændig post.	Af disse har bestaat lovbefalet prøve.	Lærernes og lærerindernes samlede antal skoleuger		Af de i rubr. 37 opførte lovbefalede skoleuger var anordnet <i>udover</i> det lovbefalede minimum.	
					lovbefalede.	frivillige.		
	[Forts.]							
18	Sandehæred	13	10	10	670	115		95
19	Tjølling	8	4	4	318	122		30
20	Fredriksværn	2	2	2	120	33		21
21	Brunlanes	11	2	2	382	66		6
22	Hedrum	12	2	2	474	17		24
23	Undersbo	1	-	-	30	10		6
24	Lardal	6	-	-	216	-		-
	Tilsammen	149	57	57	6 332	1 212		587
	5. Kristians.							
1	Søndre Aurdal	11	1	1	370	-		-
2	Etnedalen	4	1	1	205	-		-
3	Nordre Aurdal	11	3	3	410	-		12
4	Vestre Slidre	8	2	2	282	-		-
5	Østre Slidre	6	2	2	240	-		-
6	Vang	4	-	-	129	-		5
7	Hurum	1	1	1	50	-		2
8	Øie	2	-	-	50	-		2
9	Jevnaker	6	5	5	355	34		59
10	Hadeland glasverk	1	-	-	40	-		4
11	Lunner	7	2	2	338	-		-
12	Gran	8	3	3	354	-		6
13	Brandbu	10	3	3	484	6		-
14	Søndre Land	12	5	5	614	-		25
15	Nordre Land	14	3	3	533	-		-
16	Biri	8	8	8	522	-		-
17	Vardal	11	1	1	371	-		-
18	Vestre Toten	14	3	3	603	-		-
19	Østre Toten	13	9	9	812	-		87
20	Søndre Fron	7	7	7	385	-		39
21	Ringebu	9	5	5	428	10		6
22	Øier	8	4	4	322	42		-
23	Østre Gausdal	6	3	3	276	-		24
24	Vestre Gausdal	6	1	1	252	-		-
25	Faaberg	11	8	8	588	-		57
26	Dovre	4	2	2	200	-		16
27	Lesje	9	-	-	298	-		10
28	Skiaaker	5	3	3	252	-		-
29	Lom	6	4	4	307	-		-
30	Vaage	13	4	4	528	-		10
31	Nordre Fron	7	4	4	384	-		-
	Tilsammen	242	97	97	10 982	92		364

tilstand i rigets landdistrikter.

40		41		42		43		44		45		46		47		Nr.
Antal lærere, som havde skolevæsenet tilhørende <i>familiebolig</i>						Antal lærerinder, som havde skolevæsenet tilhørende bolig.	Antal lærere, som tilige var kirkesangere.	Deres pengeindtægt som kirkesangere.	De i fuldstændig post ansatte læreres og lærerinders samlede indtægt for aaret, kirkesangerindtægter medregnet.							
med jordvei, hvorpaa fødes mindst 2 kjør.		med mindre jordvei.		uden jordvei.					Kontant.		Antagen pengeværdi af naturalydelser					
1	-			10	-		1	1 400		19 450		1 430	18			
1	2			3	2		1	850		11 381		750	19			
-	-			-	-		1	444		5 165		166	20			
2	3			6	1		3	945		11 434		1 242	21			
3	1			7	-		3	940		12 482		870	22			
-	-			1	-		-	-		1 344		40	23			
3	2			1	-		3	685		6 163		674	24			
30	28			74	23		36	14 196		195 594		20 092				
6	1			4	-		4	396		7 775		720	1			
2	-			3	1		2	100		3 894		229	2			
1	-			4	-		4	720		9 331		440	3			
-	-			8	-		3	157		5 440		990	4			
-	4			1	1		3	218		4 936		300	5			
1	-			-	-		1	160		2 970		135	6			
-	-			1	1		1	65		1 017		50	7			
-	-			1	-		1	79		1 111		40	8			
2	-			2	5		1	504		7 548		1 179	9			
-	-			1	1		-	-		1 480		300	10			
2	4			1	-		1	370		7 316		790	11			
3	2			2	1		1	566		8 329		1 770	12			
4	3			2	1		3	580		10 510		1 340	13			
1	2			4	3		2	770		14 364		440	14			
3	5			-	1		3	410		11 487		1 244	15			
8	-			-	6		2	647		11 435		1 558	16			
4	2			2	-		2	1 070		9 282		1 482	17			
12	-			2	1		3	800		13 315		2 011	18			
11	-			2	5		1	390		16 427		2 531	19			
2	2			1	-		1	370		7 082		830	20			
2	7			-	1		3	255		8 560		2 284	21			
5	-			2	1		2	500		7 901		1 000	22			
3	-			1	1		2	430		7 030		690	23			
4	-			2	-		2	292		5 612		820	24			
4	3			3	2		1	407		13 095		785	25			
2	-			-	-		1	255		3 633		260	26			
1	-			-	-		2	282		6 222		100	27			
2	-			3	-		2	180		5 903		500	28			
2	-			-	-		3	387		5 965		305	29			
2	2			9	2		3	329		11 397		922	30			
5	1			2	-		3	402		8 378		968	31			
94	38			63	34		63	12 091		233 775		27 013				

Tabel 1 (forts.). Folkeskolevæsenets

Nr.	Landsdele.	1	2		3	4	5	6	7
		Antal skolekredse.	Antal kredse, hvor den hele skole eller 2den afdeling holdtes			Antal kredse, hvis børn var delt i to eller flere særskilt mødende klasser.	Disse klassers antal.	Antal undervisningsberettede børn.	
			i eget (skolevæsenet tilhørende) lokale.	i leiet lokale.	paa omgang.				
6. Hedemarken.									
1	Ytre Rendalen	6	6	-	-	6	23	342	
2	Øvre Rendalen	7	6	1	-	6	24	353	
3	Lille-Elvedalen	11	11	-	-	9	24	390	
4	Øvre Foldalen	5	5	-	-	5	11	153	
5	Tønset	10	10	-	-	9	28	510	
6	Tolgen	14	14	-	-	11	35	569	
7	Kvikne	4	4	-	-	2	6	80	
8	Inset	1	1	-	-	1	4	77	
9	Elverum	22	21	1	-	21	72	1 514	
10	Tryssil	30	24	6	-	23	55	1 060	
11	Aamot	13	10	3	-	12	43	642	
12	Stor-Elvedalen	8	8	-	-	8	35	581	
13	Sollien	2	2	-	-	2	4	69	
14	Brandval	14	14	-	-	8	23	594	
15	Grue	22	22	-	-	18	47	1 048	
16	Hof	7	6	1	-	6	22	540	
17	Aasnes	15	13	2	-	13	44	790	
18	Vaaler	11	10	1	-	10	31	657	
19	Søndre Odalen	18	15	3	-	15	53	1 119	
20	Nordre Odalen	11	11	-	-	11	47	767	
21	Vinger	18	15	3	-	15	47	831	
22	Eidskogen	19	14	5	-	15	44	1 064	
23	Ringsaker	21	18	3	-	19	84	1 815	
24	Nes	7	6	1	-	7	31	530	
25	Vang	8	7	1	-	8	43	989	
26	Furnes	6	6	-	-	6	28	655	
27	Løiten	9	8	1	-	9	35	791	
28	Aadal brug	1	1	-	-	1	5	80	
29	Romedal	14	12	2	-	12	45	823	
30	Stange	13	12	1	-	11	49	1 235	
Tilsammen		347	312	35	-	299	1 042	20 668	
7. Bratsberg.									
1	Drangedal	23	15	8	-	16	39	803	
2	Sannikedal	10	7	3	-	5	14	370	
3	Kil distrikt	1	1	-	-	1	4	102	
4	Skaatø	20	13	7	-	12	32	688	
5	Helle brug	1	1	-	-	1	2	32	
6	Bamle	16	15	1	-	14	38	889	
7	Ødegaarden verk	1	1	-	-	1	2	-	
8	Eidanger	13	11	2	-	11	29	612	

tilstand i rigets landdistrikter.

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	Nr.
Deraf under 8 aar.	Antal børn i folkeskolen ved aarets udgang, som undervistes i		Af disse børn (rubr. 9 og 10) var under 8 aar.	Antal børn over 8 aar, som fik		Rubrik 9, 10, 12, 13 tilsammen	Deraf		Antal klasser med over 35 børn.	
	faste (skolevæsenet tilh. eller leiede) lokaler.	omgangs-skoler.		undervisning udenfor folkeskolen.	ingen undervisning.		gutter	piger.		
44	386	-	30	-	-	386	184	152	-	1
86	382	-	79	16	-	348	171	177	-	2
51	386	-	46	1	1	388	189	199	-	3
27	180	-	32	-	-	180	102	78	-	4
74	492	-	74	16	2	510	270	240	-	5
55	556	-	51	9	1	566	281	285	-	6
9	80	-	9	-	-	80	43	37	-	7
5	76	-	4	-	-	76	30	46	-	8
169	1 390	-	103	61	3	1 454	723	731	1	9
120	988	-	75	14	6	1 008	524	484	-	10
68	625	-	65	16	2	643	341	302	-	11
65	559	-	64	21	1	581	289	292	-	12
-	65	-	-	4	-	69	34	35	-	13
53	576	-	44	6	2	584	291	293	-	14
142	986	-	66	2	-	988	506	482	-	15
71	484	-	60	23	1	508	263	245	-	16
93	733	-	75	29	-	762	386	376	-	17
88	627	-	78	5	1	633	313	320	-	18
132	1 063	-	82	26	3	1 092	558	534	-	19
87	765	-	82	10	-	775	393	382	-	20
83	786	-	68	23	1	810	399	411	-	21
174	1 037	-	148	13	4	1 054	533	516	-	22
240	1 695	-	149	53	4	1 752	917	835	-	23
59	508	-	50	8	-	516	275	241	-	24
123	918	-	54	66	3	987	493	489	-	25
74	611	-	57	29	1	641	321	320	2	26
51	776	-	60	6	2	784	392	392	1	27
23	80	-	10	-	-	80	41	39	-	28
107	797	-	98	7	2	806	413	393	-	29
194	1 183	-	145	48	-	1 231	617	614	-	30
2 567	19 690	-	1 958	512	40	20 242	10 302	9 940	4	
69	751	-	53	7	4	762	380	382	-	1
55	368	-	51	2	-	370	182	188	-	2
21	105	-	24	-	-	105	60	45	-	3
77	688	-	77	4	3	695	361	334	-	4
4	32	-	4	-	-	32	13	19	-	5
81	817	8	70	12	-	837	433	404	-	6
-	49	-	3	-	-	49	24	25	-	7
112	603	-	75	9	4	616	332	284	-	8

Tabel 1 (forts.). Folkeskolevæsenets

Nr.	Landsdele.	18	19	20	21	22	23	24
		Samlet antal børn i kredse med 12 børn og derunder, for hvilke der var bestemt en kortere skoletid end 12 uger.	Børn, som deltog i folke- skolens frivillige under- visning.	Børn over 8 aar, for hvem der var anord- net delvis eller fuld- stændig særskilt undervis- ning.	Antal børn, som			
					haandarbeide.		legemsøvelser.	
					gutter.	piger.	gutter.	piger.
6. Hedemarken.								
1	Ytre Rendalen	-	197	-	137	117	107	91
2	Øvre Rendalen	-	268	-	65	77	-	-
3	Lille-Elvedalen	-	-	-	71	95	-	-
4	Øvre Foldalen	-	-	-	-	-	-	-
5	Tønset	-	-	1	103	113	-	-
6	Tolgen	12	-	1	63	79	-	-
7	Kvikne	-	-	-	21	17	-	-
8	Inset	-	-	-	-	28	-	-
9	Elverum	-	-	8	400	429	117	85
10	Tryssil	18	-	1	94	-	277	158
11	Aamot	-	306	-	28	96	107	39
12	Stor-Elvedalen	-	24	-	164	181	174	179
13	Sollien	-	-	-	13	-	23	15
14	Brandval	-	178	-	-	115	17	-
15	Grue	-	-	-	265	282	-	-
16	Hof	-	305	1	138	208	78	-
17	Aasnes	-	492	-	33	159	36	-
18	Vaaler	13	291	-	-	107	-	-
19	Søndre Odalen	9	-	3	74	205	-	-
20	Nordre Odalen	5	-	9	163	195	-	-
21	Vinger	42	-	1	-	101	89	17
22	Eidskogen	31	-	-	266	272	-	-
23	Ringsaker	-	-	1	365	464	-	-
24	Nes	-	-	-	-	142	118	41
25	Vang	-	-	1	-	245	-	-
26	Furnes	-	114	-	92	226	63	-
27	Løiten	-	364	1	221	232	133	96
28	Aadal brug	-	80	1	19	16	19	-
29	Romedal	-	-	-	20	43	161	163
30	Stange	-	55	5	-	413	204	33
Tilsammen		130	2 674	34	2 820	4 657	1 773	917
7. Bratsberg.								
1	Drangedal	35	-	-	12	128	-	-
2	Sannikedal	-	235	-	15	107	-	-
3	Kil distrikt	-	105	-	32	23	-	-
4	Skaatø	7	230	-	48	122	88	70
5	Helle brug	-	20	-	-	-	-	-
6	Bamle	-	59	-	-	71	48	23
7	Ødegaarden verk	-	-	-	-	-	-	-
8	Eidanger	-	-	-	38	28	8	10

tilstand i rigets landdistrikter.

25	26	27	28	29	30	31	32	33	
undervistes i		Antal børn, som i de faste skolers kredse havde længere vei til skolestedet end 3 kilom.	Summen af alle skole-søgende børns (rubr. 9 og 10) lovbefalede skoledage.	Deraf forsømte				Antal lærere i fuldstændig post.	Nr.
tegning.				paa grund af sygdom.	af anden gyldig grund.	uden gyldig grund.	tilsammen.		
gutter.	piger.								
81	74	104	25 157	878	200	222	1 300	5	1
-	-	52	23 867	657	129	1 200	1 986	6	2
106	115	38	31 749	1 207	193	16	1 416	9	3
63	74	34	12 653	307	69	110	486	3	4
142	144	31	37 094	1 743	3	76	1 822	11	5
172	144	82	45 789	907	671	355	1 933	10	6
22	19	12	4 652	186	82	27	295	2	7
19	-	24	5 231	179	78	48	305	1	8
341	363	241	139 627	5 782	1 497	690	7 969	25	9
293	264	296	66 343	2 613	899	1 006	4 518	15	10
130	125	184	47 379	1 243	674	809	2 726	11	11
96	99	145	45 127	1 720	932	554	3 206	10	12
10	9	37	4 784	224	54	76	354	1	13
118	-	137	38 876	1 511	849	852	3 212	9	14
-	-	126	69 716	2 476	852	432	3 760	16	15
117	114	168	30 203	1 162	506	673	2 341	5	16
70	70	226	52 675	2 515	617	2 207	5 339	11	17
113	113	89	46 681	1 371	332	597	2 300	10	18
222	213	183	82 987	2 794	1 362	1 071	5 227	15	19
205	211	78	53 590	1 345	-	197	1 542	10	20
108	95	99	53 360	1 481	815	1 569	3 865	13	21
-	-	217	69 353	2 259	1 066	350	3 675	13	22
106	57	322	125 565	4 430	1 569	1 324	7 323	23	23
133	127	58	41 962	1 614	1 112	1 487	4 213	9	24
206	-	22	65 206	3 233	1 271	873	5 377	8	25
-	-	17	45 744	1 025	430	449	1 904	6	26
134	134	138	52 967	2 378	923	1 537	4 838	10	27
19	16	-	6 640	240	56	134	430	1	28
1	2	41	59 320	2 245	1 330	534	4 129	12	29
20	16	100	85 687	3 630	2 711	2 495	8 836	13	30
3 047	2 598	3 301	1 469 984	53 375	21 232	21 970	96 627	293	
140	125	70	55 809	2 369	2 391	1 384	6 144	16	1
70	77	26	24 905	990	1 586	1 108	3 684	6	2
32	23	-	11 100	519	163	321	1 003	1	3
55	60	42	46 084	2 533	3 580	3 118	9 231	11	4
13	19	-	2 280	200	90	73	363	1	5
95	86	34	62 376	4 663	4 771	3 960	13 394	13	6
-	-	-	3 105	490	82	26	598	1	7
137	124	37	43 918	2 508	1 160	1 199	4 867	8	8

Tabel 1 (forts.). Folkeskolevæsenets

Nr.	Landsdele.	34	35	36	37		38	39
		Af disse har bestaaet lovbefalet lærerprøve.	Antal lærerinder i fuldstændig post.	Af disse har bestaaet lovbefalet prøve.	Lærernes og lærerindernes samlede antal skoleuger		frivillige.	
					lovbe- falede.			Af de i rubr. 37 opførte lovbefaledede skoleuger var anordnet <i>udover</i> det lovbefaledede minimum.
6. Hedemarken.								
1	Ytre Rendalen	5	5	5	288		83	6
2	Øvre Rendalen	6	4	4	300		33	-
3	Lille-Elvedalen	9	3	3	343		-	43
4	Øvre Foldalen	3	1	1	120		-	8
5	Tønset	11	3	3	363		-	19
6	Tolgen	10	8	8	478		-	57
7	Kvikne	2	1	1	86		-	-
8	Inset	1	1	1	52		-	4
9	Elverum	25	15	15	1 273		-	376
10	Trysil	14	8	8	706		-	-
11	Aamot	11	7	7	573		30	105
12	Stor-Elvedalen	10	6	6	495		2	75
13	Sollien	1	1	1	48		-	-
14	Brandval	9	2	2	373		24	12
15	Grue	15	3	2	654		-	72
16	Hof	5	4	4	272		56	-
17	Aasnes	11	7	6	594		51	48
18	Vaaler	10	4	3	419		44	34
19	Søndre Odalen	15	5	5	745		-	51
20	Nordre Odalen	10	7	6	623		-	30
21	Vinger	13	3	3	588		-	24
22	Eidskogen	13	2	2	559		-	-
23	Ringsaker	23	12	12	1 191		-	135
24	Nes	8	5	5	432		-	84
25	Vang	8	9	9	561		-	21
26	Furnes	6	5	5	359		10	28
27	Løiten	8	5	5	468		48	48
28	Aadal brug	1	1	1	60		20	-
29	Romedal	11	6	6	630		-	66
30	Stange	13	7	7	705		12	63
Tilsammen		287	150	146	14 358		363	1 409
7. Bratsberg.								
1	Drangedal	15	5	5	622		-	94
2	Sannikedal	6	3	3	253		29	6
3	Kil distrikt	1	1	1	58		18	-
4	Skaatø	11	4	4	527		53	83
5	Helle brug	1	-	-	30		6	6
6	Bamle	13	4	4	515		23	73
7	Ødegaarden verk	1	-	-	30		-	6
8	Eidanger	8	2	2	404		-	34

tilstand i rigets landdistrikter.

40			41	42	43		44	45	46		47	Nr.
Antal lærere, som havde skolevæsenet tilhørende <i>familiebolig</i>			med mindre jordvei.	uden jordvei.	Antal lærerinder, som havde skolevæsenet tilhørende bolig.	Antal lærere, som tilige var kirkesangere.	Deres pengeindtægt som kirkesangere.	De i fuldstændig post ansatte læreres og lærerinders samlede indtægt for aaret, kirkesangerindtægter medregnet.		Kontant.	Antagen pengeværdi af naturalydelse	
med jordvei, hvorpaa fødes mindst 2 kjør.												
1	-	2			2	2	296	7 581	296			1
1	-	2			2	2	427	9 318	90			2
1	2	-			1	1	109	7 060	587			3
1	-	-			-	1	85	2 218	144			4
1	-	1			1	3	437	8 535	490			5
-	2	-			1	4	430	8 937	398			6
1	-	1			-	1	90	1 959	120			7
-	-	1			-	1	60	1 178	40			8
2	1	9			1	3	1 395	37 950	1 130			9
-	-	2			-	4	518	17 731	250			10
3	2	-			1	3	697	14 260	767			11
-	4	6			3	2	1 216	15 302	1 390			12
1	-	-			-	1	80	984	275			13
2	3	3			-	2	545	9 428	1 352			14
2	8	3			1	2	700	16 589	1 205			15
4	-	1			-	3	353	7 527	500			16
3	6	1			-	3	519	17 151	1 745			17
2	2	6			1	3	389	10 158	730			18
1	3	11			4	3	510	16 795	2 054			19
5	3	2			4	2	568	14 310	1 375			20
3	2	7			3	1	165	15 658	1 530			21
5	7	1			-	2	391	12 445	1 875			22
13	-	6			5	4	1 450	27 424	2 490			23
7	-	-			3	3	370	9 973	1 642			24
4	2	1			7	1	993	14 465	1 080			25
2	4	-			4	1	404	8 383	1 200			26
1	-	4			5	1	408	11 478	1 420			27
-	-	1			1	-	-	2 243	300			28
5	4	-			4	2	553	13 650	1 640			29
4	8	1			7	3	1 084	15 856	3 200			30
75	63	72			61	64	15 242	356 546	31 315			
1	6	9			-	2	611	15 060	1 000			1
-	-	4			1	1	816	7 813	250			2
-	-	1			-	-	-	1 930	100			3
-	-	8			1	2	645	12 219	430			4
-	-	1			-	-	-	755	50			5
1	-	6			2	-	-	12 495	880			6
-	-	1			-	-	-	600	98			7
1	-	4			2	1	854	9 440	730			8

Nr.	Landsdele.	1	2	3	4	5	6	7
		Antal skolekredse.	Antal kredse, hvor den hele skole eller 2den afdeling holdtes			Antal kredse, hvis børn var delt i to eller flere særskilt mødende klasser.	Disse klassers antal.	Antal undervisningsberetigede børn.
			i eget (skolevæsenet tilhørende) lokale.	i leiet lokale.	paa omgang.			
	[Forts.]							
9	Slemdal	5	5	-	-	5	13	198
10	Gjerpen	13	13	-	-	13	51	1 125
11	Fossom brug	1	1	-	-	1	4	80
12	Solum	14	13	1	-	14	46	1 205
13	Gjemso legatskole	2	1	1	-	2	4	80
14	Hollen	10	9	1	-	8	18	408
15	Ulefoss verk	1	1	-	-	1	6	153
16	Ulefoss brug	1	1	-	-	1	4	74
17	Lunde	7	7	-	-	7	15	275
18	Flaabygd	3	3	-	-	3	6	120
19	Bø	10	10	-	-	8	16	402
20	Saude	14	12	2	-	12	24	463
21	Hiterdal	12	11	1	-	11	23	636
22	Tinn	12	12	-	-	10	21	433
23	Gransherred	5	5	-	-	3	7	138
24	Hovin	6	6	-	-	4	8	157
25	Hjartdal	10	9	1	-	6	13	350
26	Seljord	17	13	4	-	14	30	469
27	Kviteseid	6	6	-	-	1	4	261
28	Brunkeberg	8	8	-	-	-	-	165
29	Vraadal	4	3	-	-	-	-	91
30	Nissedal	12	11	1	-	7	14	296
31	Fyresdal	15	9	6	-	6	14	336
32	Mo	15	8	7	-	9	16	281
33	Aamdal verk	1	2	-	-	1	5	95
34	Laardal	9	8	1	-	6	14	248
35	Vinje	14	11	3	-	8	16	254
36	Rauland	8	8	-	-	4	8	130
	Tilsammen	320	270	50	-	226	565	12 419
	8. Nedenes.							
1	Gjerstad	8	8	-	-	6	20	439
2	Vegarsheien	10	10	-	-	7	14	337
3	Søndeled	14	12	2	-	10	27	669
4	Dybvaag	7	7	-	-	7	24	550
5	Flosta	5	5	-	-	5	15	317
6	Holt	11	11	-	-	9	20	644
7	Nes verk	1	1	-	-	1	4	80
8	Aamli	18	14	4	-	11	24	452
9	Herefoss	6	6	-	-	2	4	101
10	Mykland	5	5	-	-	4	8	128
11	Froland	13	12	1	-	6	14	432
12	Hisø	3	3	-	-	3	16	469

tilstand i rigets landdistrikter.

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	Nr.
Deraf under 8 aar.	Antal børn i folkeskolen ved aarets udgang, som undervistes i		Af disse børn (rubr. 9 og 10) var under 8 aar.	Antal børn over 8 aar, som fik		Rubrik 9, 10, 12, 13 tilsammen	Deraf		Antal klasser med over 35 børn.	
	faste (skolevæsenet tilh. eller leiede) lokaler.	omgangs-skoler.		undervisning udenfor folkeskolen.	ingen undervisning.		gutter	piger.		
22	194	-	24	-	1	195	105	90	-	9
168	1 102	-	135	19	-	1 121	580	541	-	10
11	73	-	10	6	-	79	45	34	-	11
142	1 193	-	145	10	2	1 205	588	617	5	12
6	81	-	6	-	-	81	42	39	-	13
43	401	-	41	27	-	428	219	209	-	14
30	131	-	30	22	-	153	78	75	-	15
12	72	-	12	2	-	74	37	37	-	16
34	248	-	29	-	-	248	121	127	-	17
17	114	-	17	-	-	114	64	50	-	18
18	390	-	11	-	-	390	188	202	-	19
56	431	-	50	25	-	456	231	225	-	20
75	628	-	73	2	-	630	317	313	-	21
29	415	-	11	-	-	415	223	192	-	22
21	131	-	14	-	-	131	66	65	-	23
6	154	-	6	-	-	154	85	69	-	24
31	342	-	21	1	16	359	185	174	-	25
33	442	-	20	8	5	455	222	233	-	26
23	242	-	19	13	1	256	136	120	-	27
25	161	-	25	1	-	162	84	78	-	28
-	91	-	-	3	-	94	44	50	-	29
28	283	-	21	-	2	285	147	138	-	30
30	322	-	22	2	-	324	156	168	-	31
15	278	-	10	-	-	278	143	135	-	32
10	95	-	10	-	-	95	53	42	-	33
38	235	-	26	-	1	236	122	114	-	34
11	251	-	10	2	-	253	126	127	-	35
14	119	-	14	-	6	125	57	68	-	36
1 367	12 032	8	1 169	177	45	12 262	6 249	6 013	5	
51	419	-	46	2	-	421	225	196	-	1
41	265	-	32	51	-	316	154	162	-	2
63	677	-	62	1	3	681	350	331	-	3
76	522	-	68	20	2	544	280	264	-	4
39	292	-	34	2	2	296	173	123	1	5
77	607	-	54	7	-	614	296	318	4	6
8	72	-	4	3	-	75	36	39	-	7
57	451	-	33	-	-	451	238	213	-	8
16	101	-	16	-	-	101	46	55	-	9
27	128	-	27	-	-	128	66	62	-	10
60	418	-	56	12	2	432	229	203	-	11
68	415	-	62	47	1	463	240	223	1	12

Tabel 1 (forts.). Folkeskolevæsenets

Nr.	Landsdele.	18	19	20	21	22	23	24
		Samlet antal børn i kredse med 12 børn og derunder, for hvilke der var bestemt en kortere skoletid end 12 uger.	Børn, som deltog i folkeskolens frivillige undervisning.	Børn over 8 aar, for hvem der var anordnet delvis eller fuldstændig særskilt undervisning.	Antal børn, som			
					baandarbejde.		legemsøvelser.	
					gutter.	piger.	gutter.	piger.
	[Forts.]							
9	Slemdal	-	-	-	-	-	-	-
10	Gjerpén	-	687	-	84	204	-	-
11	Fossum brug	-	73	-	20	15	-	-
12	Solum	6	179	4	15	36	30	-
13	Gjemsø legatskole	-	-	-	-	25	-	-
14	Hollen	-	164	2	-	95	-	-
15	Ulefoss verk	-	129	-	-	35	-	-
16	Ulefoss brug	-	45	1	-	14	-	-
17	Lunde	-	21	-	-	-	-	-
18	Flaabugd	-	-	-	12	-	37	20
19	Bø	-	-	-	-	-	157	-
20	Saude	-	-	-	-	-	-	-
21	Hiterdal	-	344	1	-	-	-	-
22	Tinn	-	-	1	86	83	-	-
23	Gransherred	-	-	-	10	-	-	-
24	Hovin	-	-	-	45	45	-	-
25	Hjartdal	-	-	-	-	-	-	-
26	Seljord	103	-	-	-	-	-	-
27	Kviteseid	-	-	-	-	21	15	-
28	Brunkeberg	-	-	-	-	-	7	8
29	Vraadal	-	-	-	-	13	-	-
30	Nissedal	18	-	-	-	-	15	10
31	Fyresdal	37	-	-	-	-	19	15
32	Mo	-	-	-	-	-	-	-
33	Aamdalen verk	-	-	-	-	23	-	-
34	Laardal	4	-	-	-	-	-	-
35	Vinje	2	-	-	-	-	-	-
36	Rauland	14	-	-	-	-	34	38
	Tilsammen	226	2 291	9	417	1 088	558	194
	8. Nedenes.							
1	Gjerstad	-	-	-	22	87	49	29
2	Vegarsheien	-	-	-	7	10	-	-
3	Søndeled	-	39	-	116	124	62	26
4	Dybvaag	-	495	-	40	57	80	43
5	Flosta	-	216	-	32	69	45	-
6	Holt	-	555	-	-	190	99	-
7	Nes verk	-	33	-	-	24	-	-
8	Aamli verk	-	-	-	29	-	-	-
9	Herefoss	-	77	-	-	-	-	-
10	Mykland	-	-	-	-	-	52	36
11	Froland	-	133	-	-	-	-	-
12	Hisø	-	-	-	-	-	-	-

tilstand i rigets landdistrikter.

25	26	27	28	29	30	31	32	33	Nr.	
undervistes i		Antal børn, som i de faste skolars kredse havde længere vei til skolestedet end 3 kilom.	Summen af alle skole-søgende børns (rubr. 9 og 10) lovbefalede skoledage.	Deraf forsømte				Antal lærere i fuldstændig post.		
tegning.				paa grund af sygdom.	af anden gyldig grund.	uden gyldig grund.	tilsammen.			
gutter.	piger.									
61	63	44	12 519	668	407	788	1 863	5	9	
232	208	35	79 570	3 920	2 636	2 673	9 229	14	10	
-	-	-	8 746	298	16	69	383	1	11	
249	248	23	94 126	5 079	3 542	2 841	11 462	15	12	
24	23	-	9 750	450	331	547	1 378	1	13	
70	19	6	30 704	1 519	522	879	2 920	9	14	
40	-	-	11 790	548	245	285	1 078	3	15	
15	-	-	5 633	235	5	11	251	1	16	
-	-	-	16 536	1 367	644	399	2 410	7	17	
-	-	5	7 474	454	211	103	768	3	18	
127	152	-	26 054	2 985	645	2 639	6 269	9	19	
133	115	12	28 292	1 935	670	1 405	4 010	12	20	
173	166	54	46 423	2 088	991	1 613	4 692	11	21	
-	-	5	31 009	1 569	561	660	2 790	8	22	
21	21	63	9 468	607	764	202	1 573	3	23	
-	-	16	11 256	1 077	109	592	1 778	4	24	
54	68	15	23 866	1 243	799	1 799	3 841	8	25	
70	75	24	27 499	1 528	1 186	2 063	4 777	11	26	
52	40	29	18 430	1 400	376	1 270	3 046	5	27	
33	39	10	10 529	511	192	486	1 189	6	28	
16	14	22	6 278	442	463	275	1 180	2	29	
65	65	27	19 209	1 572	795	1 670	4 037	8	30	
18	22	20	21 231	-	1 271	241	1 512	7	31	
44	33	12	18 013	362	255	681	1 298	12	32	
21	22	-	6 024	243	13	14	270	1	33	
68	57	12	14 307	821	328	789	1 938	4	34	
64	60	20	16 582	703	514	307	1 524	11	35	
32	35	29	7 332	335	342	414	1 091	4	36	
1 774	2 059	692	868 227	48 231	32 706	36 904	117 841	242		
85	87	62	27 266	1 253	1 821	658	3 732	7	1	
55	61	33	19 525	988	533	657	2 178	7	2	
156	128	79	53 171	2 732	2 364	2 126	7 222	12	3	
147	152	19	65 253	4 142	4 027	2 030	10 199	9	4	
118	51	-	43 880	1 652	1 474	1 164	4 290	6	5	
112	107	40	53 825	4 561	5 106	2 968	12 635	13	6	
23	24	-	6 570	100	168	80	348	1	7	
-	-	128	25 445	-	2 483	1 607	4 090	9	8	
5	7	-	6 453	-	639	295	934	3	9	
27	29	42	8 667	330	102	434	866	3	10	
19	22	62	31 508	1 491	2 876	3 033	7 450	8	11	
120	30	-	50 660	3 610	1 824	2 251	7 685	6	12	

Tabel 1 (forts.). Folkeskolevæsenets

Nr.	Landsdele.	34	35	36	37		38	39
		Af disse har bestaat lovbefalet lærerprøve.	Antal lærerinder i fuldstændig post.	Af disse har bestaat lovbefalet prøve.	Lærernes og lærerindernes samlede antal skoleuger		frivillige.	
					lovbefaled.			Af de i rubr. 37 opførte lovbefaled skoleuger var anordnet udover det lovbefaled minimum.
	[Forts.]							
9	Slemdal	5	-	-	162	-	-	-
10	Gjerpen	14	10	10	654	204	-	54
11	Fossum brug	1	1	1	60	12	-	12
12	Solum	-	6	-	409	22	-	16
13	Gjemsø legatskole	-	1	-	76	-	-	16
14	Hollen	9	1	1	224	24	-	-
15	Ulefoss verk	3	-	-	90	18	-	18
16	Ulefoss brug	1	1	1	60	7	-	12
17	Lunde	7	-	-	168	2	-	-
18	Flaabygd	3	-	-	72	-	-	-
19	Bø	9	-	-	216	21	-	-
20	Saude	12	-	-	306	-	-	-
21	Hiterdal	11	3	2	380	34	-	26
22	Tinn	7	3	3	299	-	-	27
23	Gransherred	3	-	-	106	-	-	-
24	Hovin	4	1	1	132	-	-	-
25	Hjartdal	8	1	1	236	-	-	-
26	Seljord	11	2	2	360	-	-	-
27	Kviteseid	5	2	2	183	-	-	15
28	Brunkeberg	5	-	-	156	-	-	-
29	Vraadal	2	1	1	73	-	-	-
30	Nissedal	8	-	-	210	-	-	15
31	Fyresdal	7	-	-	240	-	-	14
32	Mo	12	3	1	210	-	-	-
33	Aamdal verk	1	1	1	66	-	-	-
34	Laardal	4	2	1	181	-	-	-
35	Vinje	10	-	-	264	-	-	6
36	Rauland	4	1	1	122	-	-	-
	Tilsammen	222	59	48	8 154	473	-	533
	8. Nedenes.							
1	Gjerstad	7	4	4	291	-	-	-
2	Vegarsheien	6	-	-	202	-	-	34
3	Søndeled	12	-	-	395	18	-	37
4	Dybvaag	9	5	5	414	123	-	42
5	Flosta	6	4	2	267	81	-	30
6	Holt	13	6	6	330	254	-	60
7	Nes verk	1	1	1	60	20	-	12
8	Aamli	9	4	4	399	-	-	-
9	Herefoss	2	-	-	78	15	-	-
10	Mykland	3	-	-	96	8	-	-
11	Froland	8	3	3	300	35	-	45
12	Hisø	6	3	3	345	-	-	-

tilstand i rigets landdistrikter.

40		41		42		43		44		45		46		47		Nr.
Antal lærere, som havde skolevæsenet tilhørende <i>familiebolig</i>						Antal lærerinder, som havde skolevæsenet tilhørende bolig.	Antal lærere, som tilige var kirkesangere.	Deres pengeindtægt som kirkesangere.	De i fuldstændig post ansatte læreres og lærerinders samlede indtægt for aaret, kirkesangerindtægter medregnet.							
med jordvei, hvorpaa fødes mindst 2 kjør.	med mindre jordvei.	uden jordvei.							Kontant.	Antagen pengeværdi af naturalydelsler						
2	-	2	-	-	1	1	300	4 506	660	9						
2	1	6	-	-	1	2	1 747	19 415	1 100	10						
1	-	-	-	-	1	-	-	2 056	300	11						
-	2	-	-	-	-	3	180	11 362	-	12						
-	-	1	-	-	-	-	-	1 472	-	13						
1	-	1	-	-	-	2	915	7 397	310	14						
-	-	1	-	-	-	-	-	2 876	260	15						
-	-	1	-	-	-	-	-	1 864	260	16						
1	-	6	-	-	-	1	251	4 382	200	17						
1	-	2	-	-	-	1	128	1 589	200	18						
1	-	-	-	-	-	1	200	6 265	150	19						
1	-	-	-	-	-	2	506	8 391	90	20						
1	-	4	-	-	1	2	716	8 632	520	21						
1	-	-	-	-	-	4	110	5 604	280	22						
1	-	2	-	-	-	1	134	2 166	115	23						
-	-	5	-	-	-	1	58	2 760	-	24						
1	-	4	-	-	-	3	269	5 428	280	25						
2	-	9	-	-	-	3	387	7 729	250	26						
1	-	-	-	-	-	1	190	3 750	150	27						
1	-	-	-	-	-	1	150	3 411	150	28						
1	-	1	-	-	-	1	22	1 477	150	29						
1	-	-	-	-	-	2	171	4 879	100	30						
-	1	-	-	-	-	2	160	5 310	150	31						
1	-	-	-	-	-	2	210	4 304	120	32						
-	-	1	-	-	-	-	-	1 592	-	33						
1	-	-	-	-	-	3	147	3 706	200	34						
1	-	10	-	-	-	3	172	5 315	75	35						
-	-	-	-	-	-	3	130	3 188	-	36						
26	10	90	-	-	9	51	10 179	201 138	9 608							
-	1	-	-	-	-	1	812	6 344	411	1						
1	-	1	-	-	-	1	390	5 336	410	2						
1	1	4	-	-	-	2	997	10 551	490	3						
-	1	8	-	-	4	1	700	13 770	960	4						
-	-	5	-	-	1	1	700	9 123	440	5						
1	-	3	-	-	1	1	2 650	15 586	653	6						
-	1	-	-	-	-	-	-	1 382	130	7						
1	-	-	-	-	-	3	480	7 406	-	8						
-	-	3	-	-	-	1	232	2 493	-	9						
-	1	-	-	-	-	1	200	2 470	100	10						
1	3	4	-	-	-	1	800	8 985	730	11						
-	-	4	-	-	1	1	1 436	10 942	600	12						

Tabel 1 (forts.). Folkeskolevæsenets

Nr.	Landsdele.	1	2		3	4	5	6	7
		Antal skolekredse.	Antal kredse, hvor den hele skole eller 2den afdeling holdtes			Antal kredse, hvis børn var delt i to eller flere særskilt mødende klasser.	Disse klassers antal.	Antal undervisningsberettede børn.	
			i eget (skolevæsenet tilhørende) lokale.	i leiet lokale.	paa omgang.				
	[Forts.]								
13	Øiestad	10	10	-	-	10	31	733	
14	Østre Moland	5	5	-	-	5	10	255	
15	Stokken	2	1	1	-	2	4	135	
16	Barbu	3	3	-	-	3	28	944	
17	Songe distrikt	1	1	-	-	1	6	148	
18	Tromø	6	6	-	-	6	15	329	
19	Fjære	7	7	-	-	7	26	636	
20	Birketveit distrikt	1	1	-	-	1	6	165	
21	Landvik	9	9	-	-	3	12	337	
22	Reddal distrikt	1	1	-	-	1	4	71	
23	Eide	5	5	-	-	4	8	134	
24	Vestre Moland	9	8	1	-	4	11	374	
25	Høvaag	10	9	1	-	8	16	351	
26	Birkenes	11	11	-	-	5	12	292	
27	Vegusdal	9	6	3	-	-	-	130	
28	Evje	13	3	10	-	4	8	151	
29	Hornnes	9	3	6	-	4	2	241	
30	Iveland	8	8	-	-	6	12	169	
31	Bygland	7	4	3	-	7	15	392	
32	Valle	13	9	4	-	5	10	386	
	Tilsammen	240	204	36	-	157	426	10 791	
	9. Lister og Mandal.								
1	Tveid	10	10	-	-	4	10	350	
2	Oddernes	6	6	-	-	5	26	665	
3	Randø Sund	6	6	-	-	5	10	168	
4	Øvrebø	5	3	2	-	3	6	132	
5	Vennesla	4	3	1	-	4	11	200	
6	Vigeland brug	1	1	-	-	1	3	43	
7	Hunsfoss fabrik	1	1	-	-	1	3	72	
8	Hægeland	6	4	2	-	4	8	159	
9	Søgne	14	12	2	-	9	22	511	
10	Greipstad	4	2	2	-	2	5	154	
11	Halsaa	12	10	2	-	9	22	564	
12	Hartmark	2	2	-	-	1	2	46	
13	Holme	11	10	1	-	3	7	201	
14	Øislebø	7	7	-	-	4	8	122	
15	Laudal	5	5	-	-	4	8	147	
16	Bjelland	7	6	1	-	3	6	143	
17	Finsland	6	6	-	-	3	6	101	
18	Grindum	6	3	2	1	3	6	164	
19	Aaseral	11	6	-	5	2	4	219	
20	Vigmostad	7	5	2	-	2	4	144	
21	Konsmo	7	3	4	-	2	4	146	
22	Valle	19	16	3	-	11	23	495	
23	Spangereid	11	10	1	-	6	12	280	

tilstand i rigets landdistrikter.

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	Nr.
Deraf under 8 aar.	Antal børn i folkeskolen ved aarets udgang, som undervistes i		Af disse børn (rubr. 9 og 10) var under 8 aar.	Antal børn over 8 aar, som fik		Rubrik 9, 10, 12, 13 tilsammen	Deraf		Antal klasser med over 35 børn.	
	faste (skolevæsenet tilh. eller leiede) lokaler.	omgangs-skoler.		undervisning udenfor folkeskolen.	ingen undervisning.		gutter.	piger.		
92	713	-	85	11	4	728	385	343	2	13
34	225	-	29	3	1	229	111	118	-	14
15	125	-	19	3	-	128	64	64	-	15
125	831	-	118	103	5	939	470	469	1	16
20	147	-	20	-	1	148	77	71	-	17
37	307	-	37	21	1	329	165	164	-	18
79	616	-	79	19	2	637	340	297	-	19
25	157	-	16	1	-	158	78	80	-	20
33	331	-	24	-	4	335	168	167	-	21
5	68	-	5	-	-	68	30	38	-	22
16	129	-	15	-	1	130	63	67	-	23
55	319	-	39	20	2	341	169	172	-	24
46	345	-	47	-	-	345	177	168	-	25
44	280	-	36	-	1	281	146	135	-	26
18	128	-	16	-	-	128	64	64	-	27
14	151	-	14	-	-	151	71	80	-	28
21	239	-	19	-	-	239	132	107	-	29
20	156	-	12	2	2	160	84	76	-	30
50	390	-	48	6	-	396	200	196	-	31
36	352	-	4	2	-	354	182	172	-	32
1 368	10 376	-	1 176	336	34	10 746	5 509	5 237	9	
52	343	-	50	5	-	348	187	161	-	1
87	617	-	82	32	1	650	308	342	-	2
22	164	-	21	2	-	166	84	82	-	3
14	132	-	7	3	-	135	77	58	-	4
30	205	-	27	-	-	205	93	112	-	5
3	43	-	3	-	-	43	24	19	-	6
13	72	-	13	-	-	72	39	33	-	7
12	157	-	10	-	-	157	81	76	-	8
68	487	-	57	17	1	505	250	255	-	9
23	129	-	16	-	2	131	54	77	-	10
63	515	-	58	9	-	524	269	255	-	11
6	43	-	6	-	-	43	27	16	-	12
24	202	-	25	-	-	202	107	95	-	13
20	117	-	18	1	-	118	63	55	-	14
18	138	-	12	-	-	138	67	71	-	15
26	141	-	25	-	-	141	67	74	-	16
7	101	-	7	-	-	101	49	52	-	17
21	148	16	21	1	-	165	80	85	-	18
19	130	72	5	-	1	203	108	95	-	19
15	141	-	15	3	-	144	67	77	-	20
16	143	-	16	-	-	143	76	67	-	21
66	495	-	66	-	-	495	229	266	-	22
42	278	-	42	-	-	278	148	130	-	23

Skolevæsen
1900.

Tabel 1 (forts.). Folkeskolevæsenets

Nr.	Landsdele.	18	19	20	21	22	23	24
		Samlet antal børn i kredse med 12 børn og derunder, for hvilke der var bestemt en kortere skoletid end 12 uger.	Børn, som deltog i folkeskolens frivillige undervisning.	Børn over 8 aar, for hvem der var anordnet delvis eller fuldstændig særskilt undervisning.	Antal børn, som			
					haandarbeide.		legemsøvelser.	
					gutter.	piger.	gutter.	piger.
	[Forts.]							
13	Øiestad.....	-	553	-	-	-	-	-
14	Østre Moland.....	-	131	2	-	63	-	-
15	Stokken.....	-	30	-	-	28	-	-
16	Barbu.....	-	-	1	187	203	-	-
17	Songe distrikt.....	-	147	-	35	38	-	-
18	Tromø.....	-	306	-	-	48	-	-
19	Fjære.....	-	581	-	33	117	-	-
20	Birketveit distrikt.....	-	157	-	24	56	-	-
21	Landvik.....	-	177	-	-	104	-	-
22	Reddal distrikt.....	-	-	-	-	38	30	-
23	Eide.....	-	46	-	-	31	-	-
24	Vestre Moland.....	7	166	-	42	95	121	133
25	Høvaag.....	-	346	-	-	-	84	-
26	Birkenes.....	-	19	-	-	39	-	-
27	Vegusdal.....	-	13	-	-	-	-	-
28	Evje.....	46	-	-	50	43	-	-
29	Hornnes.....	53	-	-	-	-	-	-
30	Iveland.....	-	-	4	-	-	-	-
31	Bygland.....	19	-	-	-	-	120	100
32	Valle.....	-	-	-	-	-	-	-
	Tilsammen	125	4 220	7	617	1 464	742	367
	9. Lister og Mandal.							
1	Tveid.....	-	35	-	-	92	-	-
2	Oddernes.....	-	168	-	80	161	140	35
3	Randø Sund.....	-	109	-	-	-	8	-
4	Øvrebø.....	-	-	-	-	-	-	-
5	Vennesla.....	-	123	-	13	26	55	70
6	Vigeland brug.....	-	-	-	-	-	18	13
7	Hunsfoss fabrik.....	-	28	-	15	13	30	16
8	Hægeland.....	-	-	-	-	-	-	-
9	Søgne.....	9	-	-	-	153	126	-
10	Greipstad.....	-	-	-	-	-	-	-
11	Halsaa.....	-	245	1	-	-	-	-
12	Hartmark.....	-	-	-	-	-	11	8
13	Holme.....	-	-	-	-	-	38	33
14	Øislebø.....	-	32	-	-	-	19	-
15	Laudal.....	-	-	-	12	-	37	34
16	Bjelland.....	10	-	-	-	-	-	-
17	Finsland.....	-	-	-	-	-	-	-
18	Grindum.....	-	-	1	-	-	-	-
19	Aaseral.....	21	-	-	-	-	-	-
20	Vigmostad.....	9	143	-	-	-	-	-
21	Konsmo.....	17	38	-	-	-	-	-
22	Valle.....	-	-	-	-	-	-	-
23	Spangereid.....	5	5	-	-	-	-	-

tilstand i rigets landdistrikter.

25		26		27		28		29		30		31		32		33		Nr.
undervistes i				Antal børn, som i de faste skolars kredse havde længere vei til skolestedet end 3 kilom.	Summen af alle skole-søgende børns (rubr. 9 og 10) lovbefalede skoledage.	Deraf forsømte								Antal lærere i fuldstændig post.				
tegnung.						paa grund af sygdom.	af anden gyldig grund.	uden gyldig grund.	tilsammen.									
gutter.		piger.																
190	162	17	57 866	3 683	2 871	2 732	9 286	12	13									
85	75	56	20 088	709	2 309	718	3 736	4	14									
43	30	-	9 634	439	476	207	1 122	2	15									
187	203	-	178 321	9 235	2 635	7 787	19 657	9	16									
35	38	-	24 800	1 767	1 114	1 111	3 992	2	17									
85	74	8	25 635	893	1 496	482	2 871	6	18									
114	32	-	54 295	3 362	4 145	2 258	9 765	9	19									
24	3	-	14 313	396	133	109	638	2	20									
103	88	31	33 276	1 321	1 957	2 578	5 856	6	21									
-	-	-	6 519	493	317	818	1 628	1	22									
31	36	-	10 721	692	323	769	1 784	3	23									
60	60	3	24 180	1 077	546	2 637	4 296	7	24									
91	78	8	25 100	924	1 349	1 359	3 632	7	25									
62	65	22	20 001	891	919	683	2 493	7	26									
-	-	12	6 359	466	83	417	966	5	27									
50	43	-	10 872	306	301	250	857	4	28									
10	3	6	15 174	529	639	525	1 693	4	29									
44	34	43	10 789	608	302	693	1 603	4	30									
140	120	25	25 280	1 650	251	650	2 551	9	31									
69	64	-	24 090	1 631	785	333	2 749	9	32									
2 290	1 901	696	989 036	51 931	46 368	44 505	142 804	196										
103	94	9	27 911	1 908	427	170	2 505	6	1									
155	182	28	96 520	4 131	2 182	2 439	8 752	9	2									
45	41	1	10 469	767	278	248	1 293	3	3									
32	27	17	9 504	814	203	480	1 497	4	4									
55	70	22	15 763	774	238	932	1 944	3	5									
18	13	-	3 471	144	22	2	163	1	6									
30	16	-	4 999	221	46	13	280	1	7									
37	48	29	10 622	242	477	288	1 007	3	8									
126	145	13	36 051	1 480	1 402	1 443	4 325	9	9									
26	45	9	9 825	478	293	147	918	2	10									
134	147	-	40 555	1 610	1 016	537	3 163	10	11									
17	10	-	2 649	215	11	59	285	1	12									
76	63	10	15 925	510	205	111	826	6	13									
33	30	7	10 105	280	456	45	781	4	14									
39	42	26	9 476	357	446	470	1 273	4	15									
8	12	13	9 224	545	235	204	984	2	16									
20	23	7	6 411	435	207	219	861	4	17									
35	41	19	10 836	366	330	430	1 126	3	18									
41	44	6	13 655	816	817	817	2 450	5	19									
45	53	1	10 452	494	422	226	1 142	4	20									
39	22	45	9 973	980	250	60	1 290	4	21									
125	127	26	32 634	1 641	275	356	2 272	9	22									
51	52	6	18 936	439	171	549	1 159	5	23									

Nr.	Landsdele.	34	35	36	37		38	39
		Af disse har bestaaet lovbefalet lærerprøve.	Antal lærerinder i fuldstændig post.	Af disse har bestaaet lovbefalet prøve.	Lærernes og lærerindernes samlede antal skoleuger		Af de i rubr. 37 opførte lovbefalede skoleuger var anordnet <i>udover</i> det lovbefalede minimum.	
					lovbefalede.	frivillige.		
	[Forts.]							
13	Øiestad	12	7	7	438	215	66	
14	Østre Moland	4	2	2	150	62	30	
15	Stokken	2	1	1	93	8	15	
16	Barbu	9	6	6	534	-	42	
17	Songe distrikt	2	1	1	84	24	12	
18	Tromø	6	3	3	225	92	45	
19	Fjære	9	6	6	222	294	75	
20	Birketveit distrikt	2	2	2	90	54	18	
21	Landvik	6	3	3	272	19	39	
22	Reddal distrikt	1	1	1	60	2	12	
23	Eide	3	1	1	122	6	18	
24	Vestre Moland	7	-	-	234	34	44	
25	Høvaag	7	1	1	240	61	28	
26	Birkenes	7	1	1	241	8	25	
27	Vegusdal	5	-	-	108	12	-	
28	Evje	4	1	1	130	6	10	
29	Hornnes	4	2	2	137	-	2	
30	Iveland	3	2	2	144	-	-	
31	Bygland	8	-	-	279	-	4	
32	Valle	9	-	-	216	-	1	
	Tilsammen	192	70	68	7 196	1 451	746	
	9. Lister og Mandal.							
1	Tveid	3	2	2	240	2	40	
2	Oddernes	9	5	5	474	22	150	
3	Randø Sund	3	-	-	117	13	57	
4	Øvrebo	4	-	-	96	-	-	
5	Vennesla	3	2	2	228	15	24	
6	Vigeland brug	1	-	-	41	-	5	
7	Hunsfoss fabrik	1	-	-	40	2	4	
8	Hægeland	2	1	1	116	-	3	
9	Søgne	9	-	-	326	-	10	
10	Greipstad	2	-	-	77	-	5	
11	Halsaa	10	1	1	355	29	51	
12	Hartmark	1	-	-	35	-	-	
13	Holme	6	-	-	188	-	13	
14	Øislebø	4	-	-	135	6	21	
15	Laudal	4	-	-	102	-	3	
16	Bjelland	-	-	-	27	-	-	
17	Finsland	3	-	-	102	-	6	
18	Grindum	3	1	1	100	-	-	
19	Aaseral	5	-	-	120	-	-	
20	Vigmostad	3	-	-	101	8	-	
21	Konsmo	3	-	-	102	3	-	
22	Valle	9	1	1	358	-	-	
23	Spangereid	5	1	1	172	1	1	

tilstand i rigets landdistrikter.

40			41	42	43	44	45	46		47	Nr.
Antal lærere, som havde skolevæsenet tilhørende <i>familiebolig</i>			med mindre jordvei.	uden jordvei.	Antal lærerinder, som havde skolevæsenet tilhørende bolig.	Antal lærere, som tilige var kirkesangere.	Deres pengeindtægt som kirkesangere.	De i fuldstændig post ansatte læreres og lærerinders samlede indtægt for aaret, kirkesangerindtægter medregnet.		Antagen pengeværdi af naturalydelse	
med jordvei, hvorpaa fødes mindst 2 kjør.								Kontant.			
1	2	9			2	3	1 072	15 652	875	13	
-	1	3			-	1	583	5 440	290	14	
-	-	-			-	1	305	1 580	-	15	
-	-	3			-	1	1 430	15 230	370	16	
-	-	1			-	-	-	2 752	80	17	
-	3	3			1	2	980	7 721	600	18	
-	1	8			3	1	1 417	14 347	680	19	
-	-	1			-	-	-	4 080	90	20	
1	-	4			-	1	740	6 688	418	21	
-	-	1			1	-	-	1 364	120	22	
-	-	-			-	1	220	3 198	-	23	
1	2	1			-	1	1 220	7 554	525	24	
-	-	7			-	1	462	7 093	-	25	
-	1	-			-	1	453	6 131	280	26	
-	-	5			-	1	191	2 931	-	27	
1	-	3			-	1	150	2 940	320	28	
1	-	-			-	1	92	3 440	134	29	
-	-	-			-	1	145	3 177	-	30	
1	-	-			-	4	300	6 422	100	31	
-	-	-			-	3	286	5 344	130	32	
11	18	81			14	39	19 443	217 472	9 936		
2	-	-			-	1	370	4 793	515	1	
1	-	5			2	1	704	12 218	1 073	2	
-	-	-			-	1	228	3 177	-	3	
1	-	-			-	1	154	2 086	150	4	
1	-	3			-	1	354	6 204	580	5	
-	-	1			-	-	-	1 246	150	6	
-	-	1			-	-	-	1 370	100	7	
-	-	-			-	1	83	2 259	-	8	
1	1	1			-	1	1 164	8 386	300	9	
-	1	1			-	1	331	1 894	100	10	
1	-	-			-	-	-	9 132	200	11	
-	-	-			-	1	95	813	-	12	
2	-	1			-	1	458	4 768	345	13	
-	-	1			-	1	350	3 187	110	14	
-	1	-			-	1	175	2 224	140	15	
-	1	-			-	1	156	727	90	16	
1	-	1			-	1	104	2 238	100	17	
-	-	-			-	1	120	1 988	-	18	
-	-	-			-	1	130	2 586	-	19	
1	-	-			-	1	252	2 266	160	20	
-	1	-			-	1	203	2 158	140	21	
1	-	-			-	1	752	7 768	170	22	
-	1	4			-	1	348	3 881	60	23	

Tabel 1 (forts.). Folkeskolevæsenets

Nr.	Landsdele.	1	2	3	4	5	6	7
		Antal skolekredse.	Antal kredse, hvor den hele skole eller 2den afdeling holdtes			Antal kredse, hvis børn var delt i to eller flere særskilt mødende klasser.	Disse klassers antal.	Antal undervisningsberetigede børn.
			i eget (skolevæsenet tilhørende) lokale.	i leiet lokale.	paa omgang.			
	[Forts.]							
24	Vanse	17	12	5	-	12	45	945
25	Herred	9	4	5	-	3	94	169
26	Spind	8	5	3	-	6	12	204
27	Aa	17	14	3	-	9	16	498
28	Austad	9	6	3	-	5	8	227
29	Kvaas	6	3	1	2	2	-	93
30	Hægebostad	9	4	5	-	3	6	178
31	Eiken	6	5	1	-	3	6	151
32	Fjotland	8	7	1	-	8	16	173
33	Liknes	16	10	5	1	8	18	491
34	Fede	6	3	3	-	3	8	140
35	Bakke	9	3	4	2	5	12	239
36	Gyland	12	-	12	-	-	-	169
37	Tonstad	7	7	-	-	3	7	140
38	Lunde	8	5	3	-	4	8	146
39	Nes	11	4	7	-	6	16	410
40	Hitterø	10	5	5	-	6	18	351
	Tilsammen	336	234	91	11	177	506	9920
	10. Stavanger.							
1	Sogndal landsogn	19	10	9	-	13	26	471
2	Lund	9	6	3	-	3	12	319
3	Heskestad	7	4	3	-	3	6	138
4	Helleland	6	4	2	-	3	6	143
5	Bjerkreim	12	10	2	-	6	13	329
6	Egersund landsogn	15	14	1	-	9	20	523
7	Ogne	5	5	-	-	4	10	209
8	Nærbø	4	3	1	-	3	14	321
9	Varhaug	4	3	1	-	4	16	306
10	Klep	8	8	-	-	7	23	493
11	Time	8	8	-	-	6	21	531
12	Gjesdal	7	6	1	-	5	12	247
13	Aalgaard fabrik	1	1	-	-	1	3	64
14	Høiland	9	9	-	-	8	29	836
15	Haaland	8	8	-	-	7	28	572
16	Hetland	7	4	3	-	5	19	563
17	Randeberg	5	5	-	-	1	4	187
18	Riskekverven	2	2	-	-	2	6	117
19	Vikedal	7	3	2	2	4	9	199
20	Sandeid	3	2	-	1	2	5	102
21	Imsland	4	3	1	-	1	2	102
22	Nerstrand	9	4	3	2	5	11	230
23	Sjernerø	6	4	2	-	3	6	121
24	Hjelmeland	17	9	8	-	7	15	377
25	Fister	6	5	1	-	4	8	147

tilstand i rigets landdistrikter.

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	Nr.
Deraf under 8 aar.	Antal børn i folkeskolen ved aarets udgang, som undervistes i		Af disse børn (rubr. 9 og 10) var under 8 aar.	Antal børn over 8 aar, som fik		Rubrik 9, 10, 12, 13 tilsammen	Deraf		Antal klasser med over 35 børn.	
	faste (skolevæsenet tilh. eller leiede) lokaler.	omgangs-skoler.		undervisning udenfor folkeskolen.	ingen undervisning.		gutter	piger.		
111	919	-	111	4	-	923	442	481	-	24
24	166	-	-	-	-	166	95	71	-	25
25	203	-	25	-	1	204	111	93	-	26
49	469	-	43	6	1	476	229	247	-	27
23	212	-	19	-	-	212	110	102	-	28
11	67	22	10	3	-	92	50	42	-	29
22	172	-	17	1	-	173	90	83	-	30
13	145	-	11	-	-	145	76	69	-	31
19	160	-	14	8	-	168	103	65	-	32
53	474	12	50	7	-	493	255	238	1	33
16	140	-	16	-	-	140	73	67	-	34
43	213	26	43	-	-	239	112	127	-	35
18	154	-	15	-	-	154	75	79	1	36
20	140	-	20	-	-	140	81	59	-	37
21	145	-	21	-	-	145	76	69	-	38
56	386	-	42	10	-	396	202	194	-	39
32	349	-	19	15	-	364	190	174	-	40
1 223	9 455	148	1 078	127	7	9 737	4 924	4 813	2	
56	436	-	20	4	1	441	226	215	-	1
47	319	-	47	-	-	319	154	165	-	2
17	143	-	19	-	-	143	80	63	-	3
13	143	-	3	-	-	143	67	76	-	4
37	309	-	20	-	-	309	154	155	-	5
57	500	-	57	23	-	523	281	242	-	6
31	202	-	9	4	-	206	109	97	-	7
41	320	-	40	-	1	321	172	149	-	8
37	306	-	37	-	-	306	150	156	-	9
59	487	-	59	5	1	493	240	253	-	10
50	526	-	54	10	1	537	268	269	-	11
40	248	-	40	-	2	250	124	126	-	12
15	63	-	15	-	-	63	38	25	-	13
103	731	-	92	10	2	743	393	350	-	14
74	560	-	72	6	5	571	273	298	1	15
69	490	-	66	68	2	560	282	278	1	16
17	183	-	17	1	4	188	99	89	-	17
10	116	-	10	-	-	118	57	61	-	18
35	176	21	-	2	-	199	102	97	-	19
6	94	3	4	-	-	97	51	46	-	20
8	93	-	4	-	-	93	51	42	-	21
34	205	14	27	2	1	222	121	101	-	22
12	121	-	4	-	-	121	60	61	-	23
38	355	-	36	7	-	362	180	182	-	24
10	147	-	10	-	-	147	70	77	-	25

Skolevæsen
1900.

Tabel 1 (forts.). Folkeskolevæsenets

Nr.	Landsdele.	18	19	20	21	22	23	24
		Samlet antal børn i kredse med 12 børn og derunder, for hvilke der var bestemt en kortere skoletid end 12 uger.	Børn, som deltog i folkeskolens frivillige undervisning.	Børn over 8 aar, for hvem der var anordnet delvis eller fuldstændig særskilt undervisning.	Antal børn, som			
					haandarbejde.		legemsøvelser.	
					gutter.	piger.	gutter.	piger.
	[Forts.]							
24	Vanse	-	-	-	-	171	90	19
25	Herred	16	45	-	-	45	-	-
26	Spind	7	-	-	-	-	-	-
27	Aa	-	-	1	-	-	-	-
28	Austad	-	-	-	-	-	-	-
29	Kvaas	9	-	-	-	-	-	-
30	Hægebostad	5	-	-	-	-	-	-
31	Eiken	-	-	-	-	-	-	-
32	Fjotland	-	63	-	-	-	-	-
33	Liknes	57	-	-	-	-	66	44
34	Fede	-	-	-	-	22	-	-
35	Bakke	35	-	-	-	-	-	-
36	Gyland	-	-	-	-	-	-	-
37	Tonstad	-	-	-	-	-	-	-
38	Lunde	26	-	-	-	-	-	-
39	Nes	10	56	-	-	48	-	-
40	Hitterø	4	-	-	-	-	-	-
	Tilsammen	240	1 090	3	120	731	638	272
	10. Stavanger.							
1	Sogndal landsogn	13	-	-	94	64	59	38
2	Lund	37	-	-	-	-	-	-
3	Heskestad	-	-	-	-	-	-	-
4	Helleland	-	-	-	-	-	-	-
5	Bjerkreim	5	-	-	-	-	-	-
6	Egersund landsogn	4	-	-	66	163	-	-
7	Ogne	-	-	-	-	54	-	-
8	Nærbø	8	-	-	-	-	77	-
9	Varhaug	-	-	-	-	-	64	26
10	Klep	-	-	-	-	-	-	-
11	Time	-	-	-	17	-	-	-
12	Gjesdal	-	-	-	59	91	-	-
13	Aalgaard fabrik	-	-	-	10	13	22	-
14	Høiland	-	-	-	258	209	-	-
15	Haaland	4	-	3	163	185	-	-
16	Hetland	6	66	-	76	122	94	51
17	Randeberg	-	-	-	-	-	-	-
18	Riskekverven	-	-	-	-	33	-	-
19	Vikedal	2	-	-	-	-	-	-
20	Sandeid	-	-	-	-	-	-	-
21	Imsland	-	-	-	-	-	-	-
22	Nerstrand	-	-	-	-	-	-	-
23	Sjernerø	-	-	-	11	-	-	-
24	Hjelmeland	74	-	-	-	-	-	-
25	Fister	-	-	-	-	-	-	-

tilstand i rigets landdistrikter.

25	26	27	28	29	30	31	32	33	
undervistes i		Antal børn, som i de faste skolars kredse havde længere vei til skolestedet end 3 kilom.	Summen af alle skole-søgende børns (rubr. 9 og 10) lovbe-falede skole-dage.	Deraf forsømte				Antal lærere i fuldstæn-dig post.	Nr.
tegning.				paa grund af sygdom.	af anden gyldig grund.	uden gyldig grund.	til-sammen.		
gutter.	piger.								
139	51	12	85 287	2 631	1 941	2 626	7 198	14	24
10	12	11	11 136	471	286	184	941	3	25
32	29	-	16 038	394	459	333	1 186	4	26
117	121	36	30 272	1 307	834	708	2 849	8	27
55	49	2	14 173	389	118	52	559	4	28
21	16	4	4 532	190	342	116	648	3	29
41	47	-	10 097	1 204	393	233	1 830	4	30
39	33	26	9 432	438	669	231	1 338	4	31
45	38	40	11 520	600	300	332	1 232	5	32
52	44	10	30 588	1 025	658	3 687	5 370	7	33
43	42	13	10 111	220	244	231	695	3	34
37	48	46	15 087	380	142	1 910	2 432	3	35
11	13	-	10 902	287	180	577	1 044	4	36
31	26	18	9 324	338	74	429	841	4	37
35	28	27	10 642	227	197	384	808	3	38
72	68	40	24 630	860	381	653	1 894	5	39
105	106	-	24 386	677	145	140	962	6	40
2 175	2 118	579	744 123	31 258	17 772	23 071	72 128	186	
5	10	38	26 746	1 165	1 029	1 032	3 226	10	1
32	46	36	24 050	1 842	679	488	3 009	6	2
35	21	27	10 358	654	934	1 334	2 922	5	3
22	34	3	10 273	429	286	837	1 552	3	4
43	43	8	18 904	1 077	565	679	2 321	6	5
67	53	15	29 559	936	872	2 024	3 832	6	6
71	-	7	14 197	639	491	922	2 052	2	7
79	60	11	21 784	744	288	541	1 573	4	8
61	80	25	20 328	694	198	844	1 736	4	9
133	146	24	34 458	1 752	740	2 125	4 617	6	10
131	149	33	35 814	1 287	522	1 162	2 971	6	11
41	68	49	15 830	570	323	120	1 013	5	12
23	13	-	6 826	196	48	8	252	1	13
189	164	36	49 793	1 872	823	1 915	4 610	10	14
66	20	40	39 279	1 795	829	2 087	4 711	7	15
100	108	-	35 262	1 390	682	1 376	3 448	6	16
53	47	16	13 176	450	351	766	1 567	2	17
32	-	7	6 892	233	197	193	623	1	18
10	18	-	11 646	511	236	358	1 105	3	19
-	-	9	5 273	189	80	353	622	2	20
13	8	12	5 911	177	186	1 069	1 432	2	21
10	4	29	13 279	246	120	1 236	1 602	4	22
22	20	-	10 071	399	50	651	1 100	3	23
79	82	9	22 746	722	449	1 070	2 241	7	24
19	14	3	9 766	366	100	312	778	3	25

Tabel 1 (forts.). Folkeskolevæsenets

Nr.	Landsdele.	34	35	36	37		38	39
		Af disse har bestaaet lovbefalet lærerprøve.	Antal lærerinder i fuldstændig post.	Af disse har bestaaet lovbefalet prøve.	Lærernes og lærerindernes samlede antal skoleuger		frivillige.	
					lovbefaledede.			Af de i rubr. 37 opførte lovbefaledede skoleuger var anordnet <i>udover</i> det lovbefaledede minimum.
	[Forts.]							
24	Vanse	14	3	3	657	-		98
25	Herred	3	1	1	122	6		-
26	Spind	4	1	1	154	-		-
27	Aa	5	1	1	292	-		7
28	Austad	3	-	-	158	-		-
29	Kvaas	2	-	-	81	-		-
30	Hægebostad	3	-	-	125	-		-
31	Eiken	3	-	-	96	-		-
32	Fjotland	5	1	1	144	8		-
33	Liknes	7	2	2	232	-		-
34	Fede	3	1	1	136	-		25
35	Bakke	3	2	1	167	-		-
36	Gyland	4	-	-	127	-		-
37	Tonstad	4	1	1	126	-		14
38	Lunde	3	1	1	111	-		-
39	Nes	5	2	2	230	12		8
40	Hitterø	6	1	1	277	-		22
	Tilsammen	170	31	30	6 937	127		567
	10. Stavanger.							
1	Sogndal landsogn	10	-	-	352	-		-
2	Lund	6	2	2	229	-		20
3	Heskestad	5	-	-	127	-		7
3	Helleland	3	-	-	108	-		-
5	Bjerkreim	6	-	-	215	-		-
6	Egersund landsogn	2	3	3	297	-		-
7	Ogne	2	2	1	137	-		-
8	Nærbø	4	2	2	187	-		12
9	Varhaug	4	2	2	188	-		-
10	Klep	6	2	2	276	-		60
11	Time	6	1	1	252	-		-
12	Gjesdal	5	-	-	171	-		3
13	Aalgaard fabrik	1	1	1	64	-		18
14	Høiland	10	2	2	379	-		-
15	Haaland	7	3	3	357	-		-
16	Hetland	6	3	3	303	26		63
17	Randeberg	2	1	1	96	-		-
18	Riskekverven	1	1	1	72	-		-
19	Vikedal	3	1	1	124	-		-
20	Sandeid	2	-	-	58	-		-
21	Imsland	2	-	-	66	-		-
22	Nerstrand	3	-	-	159	-		-
23	Sjernerø	2	-	-	113	-		-
24	Hjelmeland	7	1	1	252	-		-
25	Fister	3	-	-	88	-		-

tilstand i rigets landdistrikter.

40		41		42		43		44		45		46		47		Nr.
Antal lærere, som havde skolevæsenet tilhørende <i>familiebolig</i>						Antal lærerinder, som havde skolevæsenet tilhørende bolig.	Antal lærere, som tilige var kirkesangere.	Deres pengeindtægt som kirkesangere.	De i fuldstændig post ansatte læreres og lærerinders samlede indtægt for aaret, kirkesangerindtægter medregnet.							
med jordvei, hvorpaa fødes mindst 2 kjer.		med mindre jordvei.		uden jordvei.					Kontant.		Antagen pengeværdi af naturalydelse					
1	-	-	-	5	-	-	1	683	13 434	600	24					
-	-	-	-	-	-	-	1	180	2 682	-	25					
1	-	-	-	-	-	-	1	236	3 379	150	26					
1	-	-	-	-	-	-	1	500	6 534	130	27					
1	-	-	1	-	-	-	1	342	3 343	152	28					
-	-	-	-	-	-	-	1	132	1 576	132	29					
1	-	-	1	-	-	-	1	124	2 256	80	30					
-	-	-	-	-	-	-	1	126	2 084	-	31					
-	-	-	-	-	-	-	1	86	2 634	-	32					
1	-	-	6	-	-	-	1	362	5 279	183	33					
-	-	1	-	-	-	-	1	139	2 665	197	34					
-	1	-	-	-	-	-	1	206	2 741	166	35					
1	-	-	-	-	-	-	1	135	2 604	100	36					
1	-	-	-	-	-	-	1	118	2 380	150	37					
1	-	-	2	-	-	-	1	110	1 846	200	38					
1	-	-	-	-	1	-	1	800	5 249	200	39					
1	-	-	-	-	-	-	1	515	5 704	492	40					
23	8	34	3	37	11 330	153 759	7 415									
1	-	2	-	1	753	7 575	440	1								
1	1	-	1	1	336	4 733	646	2								
-	1	-	-	1	124	2 656	-	3								
1	-	-	-	1	100	2 356	470	4								
1	-	2	-	1	245	4 283	300	5								
-	1	-	-	-	-	5 211	160	6								
-	-	1	-	1	200	2 575	60	7								
2	-	-	-	1	166	3 480	600	8								
1	-	1	-	1	100	3 488	440	9								
2	-	4	-	3	150	5 616	560	10								
1	-	1	-	1	368	5 366	450	11								
1	4	-	-	1	157	3 609	462	12								
-	-	1	-	-	-	1 975	250	13								
1	6	1	-	1	388	7 898	710	14								
1	4	2	3	3	551	7 103	665	15								
3	1	2	-	1	900	7 026	1 660	16								
1	-	1	-	1	270	1 962	458	17								
-	-	1	-	1	175	1 493	50	18								
1	-	1	-	1	180	2 504	220	19								
-	-	-	-	1	10	1 314	65	20								
-	1	-	-	1	20	1 508	60	21								
1	1	2	-	1	280	3 504	280	22								
-	1	1	-	1	229	3 093	40	23								
1	-	-	-	1	427	5 117	402	24								
-	-	2	-	1	138	2 202	-	25								

Tabel 1 (forts.). Folkeskolevæsenets

Nr.	Landsdele.	1	2		3	4	5	6	7
		Antal skolekredse.	Antal kredse, hvor den hele skole eller 2den afdeling holdtes			Antal kredse, hvis børn var delt i to eller flere særskilt mødende klasser.	Disse klassers antal.	Antal undervisningsberettigede børn.	
			i eget (skolevæsenet tilhørende) lokale.	i leiet lokale.	paa omgang.				
	[Forts.]								
26	Aardal	7	2	5	-	1	3	126	
27	Jelse	13	6	6	1	4	9	275	
28	Erfjord	8	6	-	2	-	-	101	
29	Sand	8	4	4	-	2	6	239	
30	Saude	9	6	3	-	5	11	297	
31	Suldal	14	11	3	-	9	18	344	
32	Høle	7	-	-	-	5	12	231	
33	Fossan	18	7	9	2	7	16	338	
34	Strand	10	8	2	-	7	20	393	
35	Tou brug	1	1	-	-	1	2	24	
36	Finnø	4	4	-	-	4	9	148	
37	Talgø	3	3	-	-	2	4	53	
38	Rennesø	5	3	-	2	3	7	175	
39	Mostersø	4	4	-	-	4	8	107	
40	Kvitingsø	1	1	-	-	1	4	74	
41	Skudenes	9	7	2	-	7	20	471	
42	Aakre	4	4	-	-	4	16	351	
43	Avaldsnes	15	15	-	-	13	33	715	
44	Tysvær	7	6	1	-	7	20	358	
45	Bokn	3	3	-	-	3	7	143	
46	Skjold	9	9	-	-	8	16	342	
47	Vass	6	3	3	-	4	9	194	
48	Torvestad	5	5	-	-	5	16	253	
49	Utsire	1	1	-	-	1	3	70	
50	Skaare	6	3	3	-	6	18	372	
	Tilsammen	365	269	84	12	229	611	14 841	
	11. Søndre Bergenhus.								
1	Strandebarm	6	4	2	-	3	10	266	
2	Varaldsø	5	3	2	-	2	6	135	
3	Kvinnherred	20	17	3	-	10	25	817	
4	Skaanevik	24	12	3	9	8	18	590	
5	Etne	10	3	7	-	5	13	346	
6	Fjelberg	7	4	3	-	4	8	168	
7	Eid	3	3	-	-	3	8	159	
8	Aalund	6	4	2	-	5	13	247	
9	Sveen	7	5	2	-	5	10	345	
10	Vikebygd	6	4	2	-	4	8	176	
11	Valestrand	4	3	1	-	3	7	191	
12	Finnaas	23	17	7	-	12	33	909	
13	Stord	10	5	4	-	4	15	363	
14	Fitjar	14	10	4	-	10	22	368	
15	Tysnes	7	5	2	-	3	8	246	
16	Opdal	12	7	5	-	6	13	329	
17	Onareim	8	3	4	1	2	4	183	

tilstand i rigets landdistrikter.

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	Nr.
Deraf under 8 aar	Antal børn i folkeskolen ved aarets udgang, som undervistes i		Af disse børn (rubr. 9 og 10) var under 8 aar.	Antal børn over 8 aar, som fik		Rubrik 9, 10, 12, 13 tilsammen	Deraf		Antal klasser med over 35 børn.	
	faste (skolevæsenet tilh. eller leiede) lokaler.	omgangs-skoler.		undervisning udenfor folkeskolen.	ingen undervisning.		gutter	piger.		
10	132	-	10	-	-	132	69	63	-	26
32	252	14	29	3	6	275	135	140	-	27
15	88	13	15	-	-	101	57	44	-	28
29	198	-	15	11	2	211	118	93	-	29
34	282	-	34	-	3	285	154	131	-	30
30	344	-	30	-	2	346	177	169	-	31
45	210	-	25	2	-	212	130	82	-	32
36	297	21	26	-	1	319	174	145	-	33
56	378	-	56	8	7	393	195	198	-	34
2	23	-	1	-	-	23	9	14	-	35
25	142	-	24	3	-	145	68	77	-	36
5	53	-	5	-	-	53	26	27	-	37
14	164	9	8	3	-	176	98	78	-	38
11	107	-	11	-	-	107	50	57	-	39
14	75	-	11	2	-	77	43	34	-	40
48	418	-	49	1	3	422	224	198	-	41
44	351	-	44	-	-	351	174	177	-	42
74	681	-	63	5	2	688	362	326	3	43
81	322	-	38	-	-	322	182	140	-	44
22	145	-	24	3	-	148	76	72	-	45
37	330	-	31	3	2	335	163	167	-	46
19	194	-	19	-	-	194	109	85	-	47
31	253	-	31	-	-	253	123	130	-	48
11	62	-	3	-	-	62	25	37	-	49
51	348	-	51	24	-	372	166	206	-	50
1 692	13 124	95	1 420	210	48	13 477	6 914	6 563	5	
25	266	-	23	-	-	266	126	140	-	1
19	131	-	19	4	-	135	64	71	-	2
83	792	-	81	4	2	798	405	393	-	3
61	421	81	51	16	2	520	271	249	-	4
34	336	-	28	4	-	340	170	170	-	5
34	165	-	25	-	-	165	85	80	-	6
13	156	-	13	6	-	162	83	79	-	7
26	249	-	16	-	-	249	119	130	-	8
40	321	-	35	-	-	321	163	158	1	9
25	176	-	24	-	1	177	87	90	-	10
28	187	-	13	-	-	187	93	94	-	11
82	897	-	75	5	-	902	423	479	-	12
52	357	-	42	14	5	376	197	179	-	13
21	363	-	16	3	3	369	183	186	-	14
24	243	-	24	3	-	246	135	111	-	15
54	331	-	57	1	-	332	170	162	-	16
18	165	9	11	-	1	175	93	82	-	17

Tabel 1 (forts.). Folkeskolevæsenets

Nr.	Landsdele.	18	19	20	21	22	23	24
		Samlet antal børn i kredse med 12 børn og derunder, for hvilke der var bestemt en kortere skoletid end 12 uger.	Børn, som deltog i folkeskolens frivillige undervisning.	Børn over 8 aar, for hvem der var anordnet delvis eller fuldstændig særskilt undervisning.	Antal børn, som			
					haandarbejde.		legemsøvelser.	
					gutter.	piger.	gutter.	piger.
	[Forts.]							
26	Aardal	21	-	-	-	-	-	-
27	Jelse	35	-	-	-	-	-	-
28	Erfjord	22	-	-	-	-	-	-
29	Sand	20	95	-	-	-	-	-
30	Saude	20	-	-	-	-	-	-
31	Suldal	16	-	-	44	10	-	-
32	Høle	-	-	-	-	-	-	-
33	Fossan	63	-	-	-	-	-	-
34	Strand	6	-	-	-	-	-	-
35	Tou brug	-	9	-	-	-	-	-
36	Finnø	-	86	-	-	-	-	-
37	Talgø	-	40	-	-	-	-	-
38	Rennesø	9	78	-	-	-	-	-
39	Mosterø	-	-	-	-	-	-	-
40	Kvitingsø	-	-	-	-	14	-	-
41	Skudenes	12	-	-	-	-	-	-
42	Aakre	-	-	-	-	-	-	-
43	Avaldsnes	-	-	-	-	-	-	-
44	Tysvær	16	-	-	-	-	-	-
45	Bokn	-	-	-	-	-	-	-
46	Skjold	-	-	-	-	-	-	-
47	Vass	-	-	-	-	-	-	-
48	Torvestad	-	-	-	-	66	-	-
49	Utsire	-	-	-	-	-	-	-
50	Skaare	-	-	-	52	79	88	-
	Tilsammen	393	374	3	850	1 103	404	115
	11. Søndre Bergenhus.							
1	Strandebarm	9	-	-	37	42	-	-
2	Varaldsø	6	-	-	-	-	-	-
3	Kvinnherred	14	-	-	-	-	216	212
4	Skaanevik	90	-	-	-	-	-	-
5	Etne	12	-	1	-	-	-	-
6	Fjelberg	23	-	-	-	-	-	-
7	Eid	-	-	-	9	30	-	-
8	Aalund	9	-	-	-	-	-	-
9	Sveen	-	-	-	-	-	-	-
10	Vikebygd	-	-	-	-	-	-	-
11	Valestrand	-	-	-	-	-	-	-
12	Finnaas	40	-	-	-	-	-	-
13	Stord	27	-	-	-	36	46	-
14	Fitjar	30	-	-	-	-	-	-
15	Tysnes	17	-	3	-	-	-	-
16	Opdal	37	-	-	-	-	-	-
17	Onareim	41	-	-	-	-	-	-

tilstand i rigets landdistrikter.

25	26	27	28	29	30	31	32	33	Nr.
undervistes i		Antal børn, som i de faste skolars kredse havde længere vei til skole- stedet end 3 kilom.	Summen af alle skole- søgende børns (rubr. 9 og 10) lovbef- lede skole- dage.	Deraf forsømte				Antal lærere i fuldstæn- dig post.	
tegning.				paa grund af sygdom.	af anden gyldig grund.	uden gyldig grund.	til- sammen.		
gutter.	piger.								
30	34	-	9 226	229	199	431	859	3	26
44	24	2	19 960	557	278	605	1 440	5	27
-	-	-	723	166	155	295	616	3	28
46	35	14	14 903	759	314	304	1 377	5	29
57	48	6	19 658	716	215	512	1 443	5	30
-	-	17	27 496	768	208	34	1 010	7	31
60	25	36	14 073	560	343	468	1 371	4	32
76	61	127	19 360	630	303	535	1 468	7	33
108	114	4	27 556	832	590	572	1 994	7	34
3	6	-	2 046	72	56	15	143	1	35
25	40	2	9 889	444	143	168	755	4	36
13	10	-	3 576	105	54	93	252	2	37
42	36	6	15 827	385	206	1 856	2 447	3	38
24	27	-	8 460	222	74	632	928	2	39
22	-	-	7 248	616	148	134	898	1	40
99	102	-	29 726	457	432	1 131	2 020	7	41
83	90	-	26 498	943	347	603	1 893	4	42
182	174	32	45 996	1 468	815	1 420	3 703	10	43
-	-	55	22 992	981	421	1 486	2 888	4	44
-	-	12	10 092	306	233	254	843	2	45
81	82	34	21 405	1 105	351	1 942	3 398	6	46
36	26	30	11 133	658	359	1 081	2 098	3	47
-	-	-	21 932	225	213	886	1 324	4	48
-	6	-	5 065	191	81	468	740	1	49
-	109	13	23 099	991	362	178	1 531	5	50
2 367	2 257	827	922 160	34 721	18 028	39 605	92 354	219	
68	74	4	18 486	601	237	372	1 210	5	1
24	22	8	9 294	319	166	218	703	2	2
164	179	25	55 859	2 013	900	857	3 770	12	3
109	116	9	32 133	2 166	509	422	3 097	10	4
69	80	12	22 345	1 719	463	1 366	3 543	6	5
30	34	3	11 347	208	187	252	647	4	6
15	5	5	10 315	576	151	182	909	3	7
24	36	7	16 433	423	539	1 045	2 007	4	8
60	53	108	22 873	523	701	963	2 187	5	9
17	22	27	11 016	202	312	345	859	3	10
46	50	35	13 204	289	182	114	585	3	11
156	237	26	60 185	2 297	1 954	2 428	6 679	13	12
62	73	52	26 036	914	370	703	1 987	6	13
83	60	31	23 182	675	1 058	387	2 120	7	14
57	51	-	16 385	381	282	270	933	4	15
54	60	19	21 561	730	655	1 044	2 429	6	16
34	28	2	11 615	286	171	147	604	3	17

Tabel 1 (forts.). Folkeskolevæsenets

Nr.	Landsdele.	34	35	36	37		38	39
		Af disse har bestaaet lovbefalet lærerprøve.	Antal lærerinder i fuldstændig post.	Af disse har bestaaet lovbefalet prøve.	Lærernes og lærerindernes samlede antal skoleuger		Af de i rubr. 37 opførte lovbefalede skoleuger var anordnet <i>udover</i> det lovbefalede minimum.	
					lovbefalede.	frivillige.		
	[Forts.]							
26	Aardal	3	1	1	114	-	-	-
27	Jelse	5	1	1	203	-	-	-
28	Erfjord	3	-	-	84	-	-	-
29	Sand	4	-	-	150	16	-	12
30	Saude	4	-	-	168	-	-	-
31	Suldal	7	2	2	256	-	-	6
32	Høle	4	1	1	162	-	-	-
33	Fossan	7	-	-	284	-	-	21
34	Strand	7	1	1	273	-	-	4
35	Tou brug	1	-	-	30	4	-	6
36	Finnø	4	-	-	108	18	-	11
37	Talgø	2	-	-	52	4	-	-
38	Rennesø	3	1	1	117	17	-	9
39	Mosterø	2	-	-	71	-	-	12
40	Kvitingsø	1	1	1	58	-	-	-
41	Skudenes	7	-	-	255	-	-	-
42	Aakre	4	2	2	202	-	-	10
43	Avaldsnes	10	1	1	374	-	-	8
44	Tysvær	4	3	3	232	-	-	-
45	Bokn	2	-	-	80	-	-	-
46	Skjold	6	-	-	190	-	-	-
47	Vass	3	-	-	124	-	-	-
48	Torvestad	4	3	3	198	-	-	30
49	Utsire	1	-	-	36	-	-	-
50	Skaare	5	2	2	240	-	-	16
	Tilsammen	211	46	45	8 731	85	-	338
	11. Søndre Bergenhus.							
1	Strandebarm	5	1	1	165	-	-	-
2	Varaldsø	2	1	1	105	-	-	-
3	Kvinnherred	12	2	2	462	4	-	-
4	Skaanevik	10	1	1	364	-	-	-
5	Etnø	6	-	-	209	-	-	-
6	Fjelberg	4	-	-	123	-	-	-
7	Eid	3	-	-	92	-	-	-
8	Aalund	4	-	-	157	-	-	-
9	Sveen	4	-	-	147	-	-	3
10	Vikebygd	3	-	-	112	-	-	-
11	Valestrand	3	-	-	96	-	-	-
12	Finnaas	13	-	-	504	-	-	-
13	Stord	6	2	2	252	-	-	12
14	Fitjar	7	1	1	271	-	-	-
15	Tysnes	4	1	1	148	-	-	-
16	Opdal	6	-	-	205	-	-	-
17	Onareim	3	-	-	120	-	-	-

tilstand i rigets landdistrikter.

40		41		42		43		44		45		46		47		Nr.
Antal lærere, som havde skolevæsenet tilhørende <i>familiebolig</i>						Antal lærerinder, som havde skolevæsenet tilhørende bolig.	Antal lærere, som til lige var kirkesangere.	Deres pengeindtægt som kirkesangere.	De i fuldstændig post ansatte læreres og lærerinders samlede indtægt for aaret, kirkesangerindtægter medregnet.							
med jordvei, hvorpaa fødest mindst 2 kjør.	med mindre jordvei.	uden jordvei.							Kontant.	Antagen pengeværdi af naturalydelser						
-	1	-	-	-	1	167	2 295	70	26							
1	-	-	-	-	1	130	3 930	160	27							
-	-	-	-	-	1	60	2 304	-	28							
-	-	2	-	-	1	307	4 238	130	29							
-	-	-	-	-	1	410	3 748	24	30							
-	1	-	-	-	1	210	4 662	152	31							
1	-	2	-	-	-	-	2 672	290	32							
1	-	4	-	-	1	328	5 378	750	33							
1	1	3	-	-	1	451	5 263	320	34							
-	-	-	-	-	-	-	971	-	35							
1	-	2	-	-	1	173	2 563	240	36							
1	-	-	-	-	1	67	1 019	280	37							
1	-	2	-	-	2	225	2 745	400	38							
-	1	1	-	-	1	150	1 522	210	39							
-	-	1	-	-	1	120	1 244	50	40							
1	-	-	-	-	2	330	5 016	350	41							
-	-	4	1	-	1	200	3 414	300	42							
1	-	1	1	1	2	412	7 658	400	43							
-	1	2	-	-	1	241	3 981	170	44							
-	1	1	-	-	1	143	1 563	150	45							
-	1	-	-	-	1	280	3 744	50	46							
-	-	-	-	-	1	149	1 915	-	47							
3	-	1	-	-	1	370	3 686	610	48							
1	-	-	-	-	1	128	940	190	49							
-	1	1	-	-	1	1 456	6 409	400	50							
33	29	52	6	53	12 774	180 527	14 144									
1	-	3	-	1	545	3 605	530	1								
1	-	-	1	1	254	2 252	130	2								
1	-	-	-	5	810	9 040	461	3								
-	-	1	-	3	634	7 629	30	4								
1	-	-	-	3	185	4 563	347	5								
1	-	-	-	2	36	2 432	338	6								
1	-	-	-	1	190	2 012	220	7								
1	-	-	-	1	52	3 092	300	8								
1	-	-	-	1	411	3 667	238	9								
2	-	1	-	1	207	2 472	400	10								
2	-	1	-	1	252	2 528	325	11								
1	-	-	-	3	1 032	9 212	1 470	12								
1	-	-	-	1	551	4 907	260	13								
1	-	-	-	1	415	5 287	200	14								
1	-	2	-	1	160	2 864	260	15								
1	-	4	-	1	185	4 036	315	16								
1	-	-	-	1	270	2 691	280	17								

Skolevæsen
1900.

Tabel 1 (forts.). Folkeskolevæsenets

Nr.	Landsdele.	1 Antal skole- kredse.	2 Antal kredse, hvor den hele skole eller 2den afdeling holdtes			4 paa omgang.	5 Antal kredse, hvis børn var delt i to eller flere sær- skilt mø- dende klasser.	6 Disse klassers antal.	7 Antal under- visnings- beret- tignede børn.	
			i eget (skole- væsenet tilhø- rende) lokale.	i leiet lokale.						
	[Forts.]									
18	Fuse	23	6	17	-	15	32	558		
19	Os	25	14	11	-	18	41	914		
20	Fane	14	11	3	-	14	44	1 108		
21	Hop fabrik	1	1	-	-	1	2	33		
22	Sund	12	8	4	-	8	16	350		
23	Austevold	5	4	1	-	4	10	192		
24	Møgster	6	4	2	-	3	7	189		
25	Fjeld	15	9	6	-	10	21	579		
26	Askøen	15	15	-	-	15	48	1 301		
27	Alvøen fabrik	1	1	-	-	1	4	63		
28	Aarstad	2	2	-	-	2	17	533		
29	Bergens mekaniske verksted	1	1	-	-	1	7	185		
30	Haus	13	13	-	-	12	32	766		
31	Arne fabriker	1	1	-	-	1	7	158		
32	Bruvik	17	8	4	6	11	25	540		
33	Vaksdal brug	1	1	-	-	1	4	64		
34	Dale fabriker	1	1	-	-	1	7	208		
35	Hosanger	22	11	5	6	13	26	652		
36	Hammer	17	12	5	-	11	35	777		
37	Salhus fabrik	1	1	-	-	1	2	45		
38	Alversund	16	12	4	-	11	24	632		
39	Herlø	10	10	-	-	10	30	669		
40	Manger	18	12	6	-	15	41	1 101		
41	Lindaas	33	15	18	-	24	53	1 209		
42	Fedje	2	1	1	-	1	3	122		
43	Masfjorden	21	5	3	13	8	16	444		
44	Røldal	3	3	-	-	3	7	138		
45	Ullensvang	25	17	4	4	14	41	813		
46	Ulvik	5	2	3	-	3	10	221		
47	Granvin	4	4	-	-	4	10	232		
48	Eidfjord	7	2	5	-	3	6	176		
49	Vikør	4	4	-	-	4	12	227		
50	Øistese	8	5	3	-	6	17	365		
51	Jondal	8	7	1	-	6	17	351		
52	Voss	21	17	4	-	18	50	1 169		
53	Ævanger	14	4	10	-	7	16	385		
54	Vossestranden	7	6	1	-	5	16	361		
	Tilsammen	571	359	174	39	374	977	23 668		
	12. Nordre Bergenhus.									
1	Jostedalen	5	5	-	-	5	10	182		
2	Lyster	13	7	2	5	8	22	453		
3	Hafslo	15	7	8	-	7	15	456		
4	Aardal	8	4	4	-	4	8	236		
5	Lærdal	11	9	2	-	10	25	516		

tilstand i rigets landdistrikter.

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	Nr.
Deraf under 8 aar.	Antal børn i folkeskolen ved aarets udgang, som undervistes i		Af disse børn (rubr. 9 og 10) var under 8 aar.	Antal børn over 8 aar, som fik		Rubrik 9, 10, 12, 13 tilsammen	Deraf		Antal klasser med over 35 børn.	
	faste (skolevæsenet tilh. eller leiede) lokaler.	omgangs-skoler.		undervisning udenfor folkeskolen.	ingen undervisning.		gutter.	piger.		
59	512	-	32	6	1	519	281	238	-	18
104	881	-	71	9	-	890	462	428	-	19
142	1 011	-	104	56	6	1 073	558	515	1	20
-	31	-	-	1	1	33	18	15	-	21
33	326	-	19	5	-	331	188	143	-	22
12	171	-	12	12	-	183	80	103	-	23
15	187	-	10	-	3	190	94	96	-	24
62	574	-	62	5	-	579	301	278	1	25
1	1 268	-	123	31	-	1 299	650	649	-	26
7	63	-	7	-	-	63	33	30	-	27
51	463	-	47	51	4	523	269	254	2	28
17	185	-	17	-	-	185	98	87	-	29
91	750	-	81	4	-	754	393	361	-	30
12	150	-	8	4	-	154	74	80	-	31
50	441	45	43	2	-	488	246	242	-	32
5	63	-	-	-	-	63	32	31	-	33
27	208	-	27	-	-	208	108	100	-	34
66	583	62	60	2	-	647	344	303	-	35
60	736	-	44	17	-	753	391	362	-	36
1	44	-	2	-	-	44	22	22	-	37
74	629	-	72	3	-	632	320	312	1	38
58	667	-	58	2	-	669	341	328	-	39
117	1 037	-	61	8	3	1 050	578	472	1	40
112	1 156	-	94	3	2	1 161	629	532	-	41
19	107	-	19	4	-	111	58	53	-	42
54	260	177	44	3	2	442	201	241	-	43
12	134	-	9	-	-	134	72	62	-	44
89	767	46	89	2	6	821	437	384	-	45
18	218	-	18	-	-	218	110	108	-	46
26	218	-	12	1	-	219	123	96	-	47
19	164	-	12	-	1	165	90	75	-	48
26	227	-	18	-	-	227	115	112	-	49
47	360	-	42	-	1	361	172	189	-	50
49	347	-	45	1	-	348	185	163	-	51
132	1 100	-	89	39	1	1 140	620	520	-	52
57	374	-	22	4	-	378	194	184	-	53
38	341	-	19	-	-	341	167	174	-	54
2 401	22 316	420	2 045	335	45	23 116	11 921	11 195	7	
20	166	-	4	3	-	169	91	78	-	1
47	342	70	14	8	3	423	209	214	-	2
18	445	-	10	-	1	446	233	213	2	3
16	220	-	2	1	1	222	115	107	-	4
42	499	-	42	15	2	516	277	239	-	5

Skolevæsen
1900.

Tabel 1 (forts.). Folkeskolevæsenets

Nr.	Landsdele.	18	19	20	21	22	23	24
		Samlet antal børn i kredse med 12 børn og derunder, for hvilke der var bestemt en kortere skoletid end 12 uger.	Børn, som deltog i folkeskolens frivillige undervisning.	Børn over 8 aar, for hvem der var anordnet delvis eller fuldstændig særskilt undervisning.	Antal børn, som			
					haandarbejde.		legemsøvelser.	
					gutter.	piger.	gutter.	piger.
	[Forts.]							
18	Fuse	43	-	-	-	-	-	-
19	Os	12	-	-	-	-	-	-
20	Fane	-	-	1	89	109	-	-
21	Hop fabrik	-	31	-	-	-	-	-
22	Sund	25	-	-	-	-	-	-
23	Austevold	9	-	-	-	-	-	-
24	Møgster	-	-	-	-	-	-	-
25	Fjeld	7	-	-	-	-	-	-
26	Askøen	-	464	-	-	130	-	-
27	Alvøen fabrik	-	63	-	-	27	19	-
28	Aarstad	-	460	-	141	112	141	85
29	Bergens mekaniske verksted	-	185	-	54	48	54	36
30	Haus	-	-	-	-	-	-	-
31	Arne fabriker	-	150	-	-	68	-	-
32	Bruvik	32	-	-	24	21	52	28
33	Vaksdal brug	-	-	-	20	27	20	16
34	Dale fabriker	-	-	-	-	25	61	-
35	Hosanger	4	-	-	-	-	-	-
36	Hammer	21	-	-	-	11	-	-
37	Salhus fabrik	-	-	-	-	-	-	-
38	Alversund	-	-	3	-	-	-	-
39	Hørlø	-	-	-	-	-	-	-
40	Manger	6	-	7	-	-	-	-
41	Lindaas	25	3	-	-	-	-	-
42	Fedje	-	-	-	-	-	-	-
43	Masfjorden	61	-	2	-	-	-	-
44	Røldal	-	-	1	-	-	-	-
45	Ullensvang	35	-	-	76	-	-	-
46	Ulvik	-	18	-	28	57	38	-
47	Granvin	-	-	-	28	49	35	-
48	Eidfjord	18	-	-	-	-	5	-
49	Vikør	-	-	-	-	-	-	-
50	Øistesø	-	-	-	-	-	-	-
51	Jondal	10	-	1	81	70	-	-
52	Voss	10	105	3	87	33	43	23
53	Evanger	40	-	2	-	-	-	-
54	Vossestranden	-	-	-	55	49	-	-
	Tilsammen	713	1 479	24	729	944	730	400
	12. Nordre Bergenhus.							
1	Jostedal	-	-	3	-	-	-	-
2	Lyster	6	-	-	-	-	-	-
3	Hafslo	38	38	-	6	36	-	-
4	Aardal	24	-	-	67	55	-	-
5	Lærdal	6	-	-	-	-	71	85

tilstand i rigets landdistrikter.

25	26	27	28	29	30	31	32	33	
undervistes i		Antal børn, som i de faste skolars kredse havde længere vei til skolestedet end 3 kilom.	Summen af alle skole-søgende børns (rubr. 9 og 10) lovbe-falede skole-dage.	Deraf forsømte				Antal lærere i fuldstæn-dig post.	Nr.
tegning.				paa grund af sygdom.	af anden gyldig grund.	uden gyldig grund.	til-sammen.		
gutter.	piger.								
112	90	17	31 917	1 284	1 233	1 605	4 122	12	18
224	176	39	55 358	2 077	881	1 398	4 356	11	19
288	260	66	66 000	3 062	263	380	3 705	12	20
7	8	-	2 672	18	8	3	29	1	21
81	68	22	21 037	426	576	663	1 665	6	22
23	42	-	11 349	593	412	51	1 056	4	23
38	35	-	12 419	313	304	121	738	3	24
134	99	36	40 320	1 807	1 122	483	3 412	9	25
302	256	36	98 019	3 374	1 767	1 623	6 764	12	26
29	27	-	5 235	193	41	-	234	1	27
141	112	12	38 802	1 267	335	269	1 871	4	28
54	48	-	15 237	455	80	128	663	2	29
195	181	100	50 479	1 928	1 247	859	4 034	11	30
42	28	-	12 498	265	23	1	289	3	31
119	127	15	32 487	1 068	1 010	585	2 663	7	32
25	16	3	14 535	345	178	304	827	1	33
25	25	-	21 120	651	340	173	1 164	1	34
181	141	82	41 992	961	324	394	1 679	12	35
212	182	142	53 991	1 666	640	627	2 933	10	36
14	12	-	5 544	139	32	2	173	1	37
188	161	-	41 583	1 397	914	553	2 864	6	38
70	30	-	48 286	1 205	969	1 797	3 971	9	39
326	259	31	72 764	3 023	1 560	2 525	7 108	12	40
359	292	11	79 755	2 656	1 380	3 120	7 156	20	41
17	15	-	8 457	189	311	358	858	1	42
110	107	14	26 590	785	809	1 262	2 856	8	43
16	8	17	10 738	333	361	160	854	3	44
247	236	56	54 609	2 308	-	321	2 629	12	45
64	68	21	14 438	685	219	278	1 182	4	46
72	55	30	17 000	532	233	335	1 100	4	47
39	36	18	10 520	146	71	697	914	4	48
68	68	-	15 282	981	123	163	1 267	3	49
100	105	17	23 376	815	191	68	1 074	5	50
85	88	17	24 255	1 047	169	318	1 534	6	51
346	310	43	85 140	2 884	899	1 023	4 806	19	52
121	100	47	24 042	1 044	371	364	1 779	7	53
29	31	12	24 762	1 051	260	468	1 779	6	54
5 575	5 082	1 277	1 594 877	57 295	28 493	34 594	120 382	343	
13	18	-	11 124	431	440	526	1 397	4	1
74	78	8	28 637	793	419	951	2 163	9	2
103	115	3	28 892	393	886	957	2 236	9	3
-	-	22	14 468	342	289	305	936	4	4
77	91	25	35 316	1 220	492	169	1 881	9	5

Tabel 1 (forts.). Folkeskolevæsenets

Nr.	Landsdele.	34	35	36	37		38	39
		Af disse har bestaat lovbefalet lærerprøve.	Antal lærerinder i fuldstændig post.	Af disse har bestaat lovbefalet prøve.	Lærernes og lærerindernes samlede antal skoleuger			Af de i rubr. 37 opførte lovbefaledede skoleuger var anordnet <i>udover</i> det lovbefaledede minimum.
					lovbefaledede.	frivillige.		
	[Forts.]							
18	Fuse.....	12	-	-	421	-	-	-
19	Os.....	11	3	3	516	-	-	-
20	Fane.....	12	3	3	528	-	-	-
21	Hop fabrik.....	1	-	-	30	6	12	-
22	Sund.....	6	-	-	212	-	-	-
23	Austevold.....	4	-	-	134	-	-	-
24	Møgster.....	3	-	-	123	-	6	-
25	Fjeld.....	9	-	-	302	-	-	-
26	Askøen.....	11	6	6	604	70	51	-
27	Alvøen fabrik.....	1	1	1	60	20	12	-
28	Aarstad.....	4	4	4	289	76	72	-
29	Bergens mekaniske verksted.....	2	2	2	117	32	33	-
30	Haus.....	11	2	2	424	-	-	-
31	Arne fabriker.....	3	1	1	120	40	21	-
32	Bruvik.....	7	3	3	310	-	-	-
33	Vaksdal brug.....	1	1	1	82	-	-	-
34	Dale fabriker.....	1	2	2	120	-	-	-
35	Hosanger.....	12	-	-	409	-	-	-
36	Hammer.....	10	2	1	432	-	-	-
37	Salhus fabrik.....	1	-	-	42	-	-	-
38	Alversund.....	6	4	4	340	-	-	-
39	Herlø.....	9	2	2	360	-	-	-
40	Manger.....	12	3	2	513	-	-	-
41	Lindaas.....	19	1	1	771	-	-	-
42	Fedje.....	1	1	1	48	-	-	-
43	Masfjorden.....	7	-	-	300	-	-	-
44	Røldal.....	3	-	-	92	-	12	-
45	Ullensvang.....	12	8	8	623	-	6	-
46	Ulvik.....	4	1	1	128	6	-	-
47	Granvin.....	4	1	1	160	-	13	-
48	Eidfjord.....	4	-	-	108	-	-	-
49	Vikør.....	3	1	-	136	-	-	-
50	Øistessø.....	5	2	2	220	-	-	-
51	Jondal.....	6	-	-	207	-	-	-
52	Voss.....	18	3	2	668	24	46	-
53	Ævanger.....	6	1	1	249	-	-	-
54	Vossestranden.....	6	3	2	238	-	18	-
	Tilsammen	342	70	65	13 968	278	317	
	12. Nordre Bergenhus.							
1	Jostedalen.....	4	-	-	112	-	-	-
2	Lyster.....	9	1	1	319	-	9	-
3	Hafslo.....	9	-	-	251	11	-	-
4	Aardal.....	4	-	-	128	-	-	-
5	Lærdal.....	8	1	1	300	-	18	-

tilstand i rigets landdistrikter.

40	41	42	43	44	45	46	47	Nr.
Antal lærere, som havde skolevæsenet tilhørende <i>familiebolig</i>			Antal lærerinder, som havde skolevæsenet tilhørende bolig.	Antal lærere, som til-lige var kirke-sangere.	Deres penge-indtægt som kirke-sangere.	De i fuldstændig post an-satte læreres og lærerinders samlede indtægt for aaret, kirkesangerindtægter medregnet.		
med jordvei, hvorpaa fødes mindst 2 kjør.	med mindre jordvei.	uden jordvei.				Kontant.	Antagen pengeværdi af naturalydelser	
2	-	-	-	3	404	8 825	394	18
1	-	-	-	2	520	9 876	552	19
1	1	8	3	2	1 640	13 514	970	20
-	-	1	-	-	-	770	90	21
1	-	-	-	1	942	5 162	140	22
1	-	-	-	1	300	2 966	352	23
-	-	-	-	1	350	2 626	53	24
-	-	1	-	1	691	6 347	60	25
1	2	7	-	2	1 718	18 761	2 190	26
-	-	-	-	-	-	2 100	-	27
-	-	2	2	1	1 346	9 841	730	28
-	-	1	-	-	-	3 767	340	29
1	-	1	-	3	1 130	9 322	610	30
-	-	3	1	-	-	4 800	300	31
1	-	2	-	2	853	7 423	420	32
-	-	1	1	-	-	3 038	100	33
-	-	1	2	-	-	3 566	200	34
1	-	-	-	4	737	8 520	160	35
1	-	3	-	2	1 392	9 810	500	36
-	-	1	-	-	-	840	100	37
1	-	-	-	3	629	6 381	180	38
1	-	2	1	1	532	7 386	463	39
1	-	-	-	3	1 400	11 462	180	40
1	1	6	-	4	350	13 674	487	41
-	-	1	1	1	50	1 160	104	42
-	-	2	-	2	435	6 392	100	43
1	-	2	-	1	81	1 839	160	44
1	-	2	-	3	966	11 454	400	45
1	-	-	-	1	190	2 920	160	46
1	-	3	-	1	153	3 185	160	47
1	-	-	-	1	143	2 494	200	48
1	-	-	-	1	175	2 588	285	49
1	-	1	-	1	187	4 160	191	50
1	-	-	-	1	560	4 420	400	51
1	-	2	-	1	1 202	13 408	730	52
2	-	-	-	1	287	4 919	400	53
2	-	4	2	2	362	4 801	320	54
46	4	69	14	81	25 914	306 806	19 285	
1	-	-	-	1	137	2 041	240	1
-	-	1	-	4	116	6 684	220	2
1	-	-	-	4	357	5 716	767	3
1	-	-	-	1	157	2 517	165	4
-	1	2	-	3	470	5 922	335	5

Tabel 1 (forts.). Folkeskolevæsenets

Nr.	Landsdele.	1 Antal skole- kredse.	2 Antal kredse, hvor den hele skole eller 2den afdeling holdtes			5 Antal kredse, hvis børn var delt i to eller flere sær- skilt mø- dende klasser.	6 Disse klassers antal.	7 Antal under- visnings- beret- tagede børn.
			i eget (skole- væsenet tilhø- rende) lokale.	3 i leiet lokale.	4 paa omgang.			
[Forts.]								
6	Sogndal	12	9	3	-	9	27	612
7	Aurland	13	8	3	2	7	16	371
8	Leikanger	6	6	-	-	6	20	465
9	Balestrand	9	9	-	-	9	21	370
10	Vik	17	11	3	3	8	21	599
11	Lavik	9	4	5	-	4	8	217
12	Kirkebø	12	4	2	6	5	10	316
13	Brekke	9	1	8	-	5	10	189
14	Gulen	24	5	3	16	11	23	613
15	Sulen	14	3	2	9	6	12	324
16	Hyllestad	21	6	8	7	6	13	448
17	Askvold	18	7	11	-	9	19	414
18	Ytre Holmedal	20	18	2	-	16	36	630
19	Indre Holmedal	18	13	5	-	12	27	664
20	Jølster	13	12	-	1	11	25	529
21	Førde	14	5	9	-	8	22	544
22	Naustdal	15	3	12	-	8	15	419
23	Vevring	10	4	6	-	5	10	176
24	Kinn	34	14	14	6	13	26	833
25	Bremanger	15	2	13	-	7	16	426
26	Selje	29	9	20	-	17	38	1 025
27	Daviken	21	13	8	-	15	31	568
28	Eid	13	3	4	6	7	18	536
29	Hornindal	9	6	3	-	8	17	306
30	Gloppen	17	11	2	4	8	18	450
31	Breim	12	8	4	-	8	18	377
32	Indviken	17	8	6	3	11	23	500
33	Stryn	14	8	2	4	10	21	429
Tilsammen		487	242	174	72	283	641	15 193
13. Romsdal.								
1	Vannelven	13	12	1	-	11	24	479
2	Sande	12	10	2	-	7	15	393
3	Rovde	4	4	-	-	3	6	94
4	Herø	13	10	3	-	12	25	460
5	Leikanger	3	2	-	1	2	4	99
6	Ulstein	13	9	4	-	9	23	549
7	Vartdalstranden	5	3	2	-	3	7	146
8	Volden	21	15	2	4	13	29	660
9	Ørsten	10	5	2	3	7	18	362
10	Hjørundfjord	12	4	6	2	10	20	420
11	Sunnelven	12	9	-	3	8	16	328
12	Norddalen	11	11	-	-	9	19	435
13	Stranden	6	6	-	-	5	11	239
14	Stordalen	4	4	-	-	3	6	115

tilstand i rigets landdistrikter.

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Deraf under 8 aar.	Antal børn i folkeskolen ved aarets udgang, som undervistes i		Af disse børn (rubr. 9 og 10) var under 8 aar.	Antal børn over 8 aar, som fik		Rubrik 9, 10, 12, 13 tilsammen	Deraf		Antal klasser med over 35 børn.	Nr.
	faste (skolevæsenet tilh. eller leiede) lokaler.	omgangs-skoler.		undervisning udenfor folkeskolen.	ingen undervisning.		gutter	piger.		
36	585	-	18	6	-	591	316	275	-	6
46	321	21	20	8	5	355	186	169	-	7
52	430	-	45	27	2	459	232	227	-	8
42	358	-	30	1	-	359	187	172	-	9
83	543	23	54	6	-	572	288	284	-	10
32	209	-	15	-	-	209	111	98	-	11
25	232	76	18	-	-	308	155	153	-	12
23	189	-	23	-	-	189	103	86	-	13
64	277	269	12	7	4	557	277	280	-	14
23	128	189	16	3	1	321	157	164	-	15
46	344	73	15	-	-	417	227	190	-	16
35	415	-	35	7	1	423	208	215	-	17
67	568	-	19	13	1	582	297	285	-	18
61	639	-	38	1	-	640	322	318	-	19
36	507	7	26	1	-	515	258	257	-	20
53	518	-	49	6	2	526	242	284	-	21
49	397	-	27	4	-	401	211	190	-	22
18	175	-	17	-	-	175	84	91	-	23
61	761	55	59	-	-	816	383	433	1	24
26	426	-	26	-	-	426	218	208	1	25
116	973	-	86	11	-	984	500	484	-	26
64	534	-	38	9	1	544	294	250	-	27
71	424	98	68	7	1	530	269	261	1	28
40	302	-	40	4	-	306	160	146	-	29
54	417	26	46	2	1	446	227	219	-	30
67	373	-	60	-	2	375	201	174	-	31
46	476	22	37	2	-	500	267	233	-	32
27	373	45	19	-	-	418	208	210	-	33
1 506	13 566	974	1 028	152	28	14 720	7 513	7 207	5	
47	480	-	47	-	-	480	257	223	1	1
45	399	-	34	6	-	405	200	205	-	2
9	89	-	8	4	1	94	50	44	-	3
55	453	-	49	10	1	464	226	238	-	4
8	81	14	5	4	-	99	47	52	-	5
60	549	-	60	-	-	549	282	267	-	6
17	146	-	18	-	-	146	76	70	-	7
92	568	48	88	38	-	654	329	325	-	8
26	332	29	26	-	-	361	168	193	-	9
58	336	25	34	-	2	363	178	185	-	10
44	299	30	43	-	-	329	174	155	-	11
15	428	-	31	5	-	433	223	210	-	12
22	239	-	10	9	-	248	129	119	-	13
13	112	-	10	-	-	112	62	50	-	14

Tabel 1 (forts.). Folkeskolevæsenets

Nr.	Landsdele.	18	19	20	21	22	23	24
		Samlet antal børn i kredse med 12 børn og derunder, for hvilke der var bestemt en kortere skoletid end 12 uger.	Børn, som deltog i folkeskolens frivillige undervisning.	Børn over 8 aar, for hvem der var anordnet delvis eller fuldstændig særskilt undervisning.	Antal børn, som			
					haandarbejde.		legemsøvelser.	
					gutter.	piger.	gutter.	piger.
	[Forts.]							
6	Sogndal	-	-	-	101	52	131	129
7	Aurland	18	-	-	-	-	-	-
8	Leikanger	-	-	1	-	-	-	-
9	Balestrand	-	-	-	-	-	-	-
10	Vik	37	-	-	-	-	92	30
11	Lavik	2	-	-	-	-	81	55
12	Kirkebø	25	-	-	-	-	99	-
13	Brekke	41	-	-	-	-	65	49
14	Gulen	9	-	-	-	-	-	-
15	Sulen	9	-	-	-	-	83	-
16	Hyllestad	31	-	-	-	-	-	-
17	Askvold	-	-	-	-	-	-	-
18	Ytre Holmedal	16	-	1	-	-	-	-
19	Indre Holmedal	-	-	-	-	-	-	-
20	Jølster	7	-	-	-	-	-	-
21	Førde	22	-	-	-	-	-	-
22	Naustdal	30	-	-	-	-	-	-
23	Vevring	35	-	-	-	-	-	-
24	Kinn	29	-	-	-	-	-	-
25	Bremanger	16	-	-	-	-	-	-
26	Selje	11	-	-	32	-	128	-
27	Daviken	9	-	-	-	-	-	-
28	Eid	7	-	-	-	102	53	-
29	Hornindal	10	-	-	-	-	-	-
30	Gloppen	26	58	-	-	-	25	-
31	Breim	-	-	1	70	80	46	50
32	Indviken	22	-	-	-	-	-	-
33	Stryn	6	-	-	-	-	-	-
	Tilsammen	492	96	6	276	325	874	398
	13. Romsdal.							
1	Vannelven	23	-	-	-	-	-	-
2	Sande	-	-	-	-	-	-	-
3	Rovde	-	-	-	-	-	-	-
4	Herø	-	-	-	-	-	-	-
5	Leikanger	-	-	-	-	-	-	-
6	Ulstein	-	-	3	-	-	-	-
7	Vartdalstranden	-	-	-	-	-	5	6
8	Volden	56	-	-	79	111	49	35
9	Ørsten	-	-	-	52	39	-	-
10	Hjørundfjord	9	-	-	-	-	-	-
11	Sunnelven	30	-	-	-	-	-	-
12	Norddalen	-	-	-	-	-	-	-
13	Stranden	-	-	-	-	-	-	-
14	Stordalen	9	-	-	-	-	-	-

tilstand i rigets landdistrikter.

25		26	27	28	29	30	31	32	33	Nr.
undervistes i		Antal børn, som i de faste skolekredse havde længere vei til skolestedet end 3 kilom.	Summen af alle skole-søgende børns (rubr. 9 og 10) lovbe-falede skole-dage.	Deraf forsømte				Antal lærere i fuldstæn-dig post.		
tegning.				paa grund af sygdom.	af anden gyldig grund.	uden gyldig grund.	til-sammen.			
gutter.	piger.									
131	118	41	42 223	1 510	633	622	2 765	11	6	
78	54	32	24 714	780	375	690	1 845	7	7	
79	78	26	28 091	881	263	275	1 419	6	8	
79	75	16	28 486	626	195	205	1 026	7	9	
156	139	39	38 334	938	573	358	1 869	9	10	
47	43	26	11 470	332	269	589	1 190	4	11	
47	27	43	24 990	386	278	265	929	5	12	
52	43	-	14 270	132	95	338	565	4	13	
71	67	17	33 157	902	1 238	807	2 947	10	14	
69	66	40	17 912	292	433	1 011	1 736	6	15	
74	71	14	27 666	1 252	511	848	2 611	9	16	
81	96	45	26 145	638	420	507	1 610	8	17	
131	154	48	35 677	801	228	140	1 169	11	18	
139	175	80	42 429	711	271	269	1 251	11	19	
149	147	10	36 955	756	448	251	1 455	9	20	
126	206	54	35 159	1 132	460	71	1 663	9	21	
89	71	13	25 523	838	395	278	1 511	7	22	
43	37	3	9 827	224	90	95	409	4	23	
176	210	55	50 657	1 328	1 143	613	3 084	15	24	
101	112	31	28 724	650	350	395	1 395	7	25	
219	192	31	59 454	592	2 300	731	3 623	16	26	
127	92	50	34 785	952	674	465	2 091	10	27	
146	143	-	34 931	1 144	486	230	1 860	9	28	
89	81	-	17 025	414	140	271	825	5	29	
120	132	4	31 058	735	379	156	1 270	7	30	
105	91	2	24 237	468	220	278	966	5	31	
267	233	-	33 183	728	123	60	911	10	32	
113	116	8	28 786	837	221	108	1 166	9	33	
3 371	3 371	786	964 305	24 203	15 737	13 834	53 774	265		
128	114	39	31 105	792	268	649	1 709	7	1	
103	102	-	23 863	615	465	457	1 537	6	2	
22	23	8	4 973	83	54	81	218	2	3	
101	104	19	29 554	805	350	174	1 329	8	4	
10	14	-	6 031	229	207	90	526	2	5	
140	116	18	37 064	814	399	588	1 801	9	6	
15	21	11	8 963	149	56	32	237	3	7	
161	153	18	45 583	1 032	388	553	1 973	14	8	
91	102	8	23 440	633	384	261	1 278	5	9	
83	96	41	20 901	533	98	71	752	6	10	
94	77	52	18 428	286	212	109	607	7	11	
120	92	59	25 387	616	137	886	1 639	5	12	
71	70	10	15 402	362	73	25	460	4	13	
29	26	9	6 616	104	70	96	270	2	14	

Tabel 1 (forts.). Folkeskolevæsenets

Nr.	Landsdele.	34	35	36	37		38	39
		Af disse har bestaaet lovbealet lærerprøve.	Antal lærerinder i fuldstændig post.	Af disse har bestaaet lovbealet prøve.	Lærernes og lærerindernes samlede antal skoleuger			Af de i rubr. 37 opførte lovbealede skoleuger var anordnet <i>udover</i> det lovbealede minimum.
					lovbealede.	frivillige.		
	[Forts.]							
6	Sogndal	10	-	-	364	-	-	12
7	Aurland	7	1	1	249	-	-	-
8	Leikanger	6	1	1	240	-	-	4
9	Balestrand	7	-	-	230	-	-	14
10	Vik	9	1	1	322	-	-	8
11	Lavik	4	-	-	129	-	-	-
12	Kirkebø	5	-	-	183	-	-	-
13	Brekke	4	-	-	144	-	-	-
14	Gulen	10	-	-	369	-	-	-
15	Sulen	3	-	-	207	-	-	-
16	Hyllestad	9	-	-	308	-	-	-
17	Askvold	6	1	1	336	-	-	25
18	Ytre Holmedal	11	2	2	450	-	-	-
19	Indre Holmedal	11	-	-	382	-	-	-
20	Jølster	9	-	-	310	-	-	12
21	Førde	9	-	-	314	-	-	-
22	Naustdal	7	-	-	256	-	-	2
23	Vevring	4	-	-	143	-	-	-
24	Kinn	15	-	-	516	-	-	5
25	Bremanger	7	1	1	272	-	-	8
26	Selje	14	-	-	555	-	-	-
27	Daviken	10	3	3	382	-	-	4
28	Eid	9	1	1	278	-	-	6
29	Hornindal	5	1	1	198	-	-	-
30	Gloppen	7	2	2	296	4	-	4
31	Breim	5	3	3	252	-	-	15
32	Indviken	10	-	-	321	-	-	-
33	Stryn	9	-	-	288	-	-	-
	Tilsammen	256	19	19	9 404	15	-	146
	13. Romsdal.							
1	Vannelven	7	2	2	277	-	-	-
2	Sande	6	1	1	238	-	-	-
3	Rovde	2	-	-	72	-	-	-
4	Herø	8	-	-	288	-	-	-
5	Leikanger	2	-	-	56	-	-	-
6	Ulstein	9	-	-	324	-	-	6
7	Vartdalstranden	3	-	-	104	-	-	3
8	Volden	14	-	-	469	-	-	44
9	Ørsten	5	2	2	264	-	-	24
10	Hjørundfjord	6	1	1	241	-	-	-
11	Sunnelven	7	-	-	210	-	-	-
12	Norddalen	5	2	2	237	-	-	-
13	Stranden	4	-	-	138	-	-	2
14	Stordalen	2	-	-	74	-	-	-

tilstand i rigets landdistrikter.

40		41		42		43		44		45		46		47		Nr.
Antal lærere, som havde skolevæsenet tilhørende familiebolig						Antal lærerinder, som havde skolevæsenet tilhørende bolig.	Antal lærere, som til-lige var kirke-sangere.	Deres penge-indtægt som kirke-sangere.	De i fuldstændig post an-satte læreres og lærerinders samlede indtægt for aaret, kirkesangerindtægter medregnet.							
med jordvei, hvorpaa fødes mindst 2 kjør.		med mindre jordvei.		uden jordvei.					Kontant.		Antagen pengeværdi af naturalydelser					
3		2		-		-		3	420	7 710		1 783	6			
1		1		1		-		4	256	4 956		20	7			
1		-		2		-		3	416	5 012		1 057	8			
1		3		-		-		3	430	4 387		605	9			
1		1		5		-		3	428	6 615		787	10			
1		-		-		-		1	267	2 616		250	11			
1		-		-		-		1	120	3 442		292	12			
1		-		-		-		1	200	2 624		280	13			
-		3		-		-		-	-	6 535		560	14			
-		-		-		-		2	462	4 868		80	15			
1		-		-		-		3	410	6 536		120	16			
1		-		-		-		2	442	6 388		190	17			
1		-		-		-		3	277	7 758		797	18			
1		-		-		-		3	188	7 199		251	19			
1		-		-		-		2	91	6 204		614	20			
1		-		1		-		3	166	6 092		354	21			
-		-		-		-		1	92	4 819		120	22			
1		-		-		-		1	35	3 013		222	23			
1		-		2		-		4	329	9 651		400	24			
-		1		-		-		1	118	4 828		160	25			
1		1		-		-		2	581	10 782		245	26			
1		-		2		-		3	376	7 347		400	27			
1		-		-		-		2	339	5 728		300	28			
1		-		-		-		1	195	3 484		90	29			
1		-		-		-		3	205	5 841		300	30			
1		-		-		-		1	156	4 120		150	31			
1		-		-		-		3	200	6 367		250	32			
1		-		-		-		3	191	6 663		135	33			
30		13		16		-		75	8 627	184 415		12 539				
1		-		-		-		2	190	5 484		200	1			
1		-		-		-		1	238	5 900		228	2			
1		-		-		-		1	17	1 391		244	3			
-		-		1		-		1	158	6 130		138	4			
1		-		-		-		1	60	1 417		270	5			
-		-		-		-		2	460	7 334		75	6			
1		-		-		-		1	30	1 934		50	7			
1		-		-		-		1	526	9 150		-	8			
-		1		1		-		1	272	4 830		180	9			
1		-		-		-		1	225	4 467		170	10			
1		-		-		-		2	187	3 911		100	11			
1		-		-		-		1	250	4 460		280	12			
1		-		-		-		1	130	2 566		54	13			
-		-		-		-		1	92	1 632		-	14			

Tabel 1 (forts.). Folkeskolevæsenets

Nr.	Landsdele.	1	2	3	4	5	6	7
		Antal skolekredse.	Antal kredse, hvor den hele skole eller 2den afdeling holdtes			Antal kredse, hvis børn var delt i to eller flere særskilt mødende klasser.	Disse klassers antal.	Antal undervisningsberetigede børn.
			i eget (skolevæsenet tilhørende) lokale.	i leiet lokale.	paa omgang.			
	[Forts.]							
15	Ørskog	8	7	1	-	6	15	294
16	Søkkelven	11	11	-	-	9	20	507
17	Skodje	21	18	3	-	11	23	560
18	Borgund	27	19	5	3	20	53	1 234
19	Haram	11	11	-	-	11	27	442
20	Roald	2	2	-	-	2	9	165
21	Vestnes	8	8	-	-	8	18	387
22	Sylte	4	4	-	-	4	9	185
23	Eid	2	2	-	-	2	4	59
24	Vold	5	3	1	1	3	6	153
25	Grytten	16	10	6	-	10	21	487
26	Væø	11	11	-	-	11	23	371
27	Neset	7	7	-	-	6	17	306
28	Eresfjord og Vistdalen	8	7	1	-	6	15	331
29	Bolsø	14	12	2	-	14	29	275
30	Akerø	13	12	-	1	7	14	390
31	Sandø	3	3	-	-	3	7	181
32	Frønen	11	11	-	-	10	22	489
33	Bud	9	8	1	-	8	18	453
34	Grip	1	1	-	-	1	2	30
35	Frei	5	4	1	-	5	10	158
36	Tingvold	15	12	3	-	10	22	443
37	Øre	6	6	-	-	6	15	373
38	Strømsneset	7	6	1	-	6	12	191
39	Gjemnes	3	3	-	-	3	7	147
40	Kvernes	3	2	1	-	3	7	142
41	Bremsnes	10	7	3	-	9	23	557
42	Kornstad	5	3	2	-	5	12	282
43	Eide	5	5	-	-	5	12	308
44	Øksendalen	3	3	-	-	3	7	88
45	Ulvundeidet	1	1	-	-	1	5	51
46	Sunddalen	9	5	4	-	7	17	249
47	Stangvik	11	6	5	-	6	14	358
48	Aasgaard	3	1	2	-	3	6	83
49	Halse	7	6	1	-	5	10	224
50	Tusteren	7	7	-	-	7	14	291
51	Edø	14	13	1	-	14	29	571
52	Surendalen	7	6	1	-	7	26	444
53	Rindalen	8	7	1	-	7	20	436
54	Aure	11	8	3	-	9	20	472
55	Valsøfjorden	4	2	2	-	2	5	174
	Tilsammen	475	384	73	18	377	868	18 125
	14. Søndre Trondhjem.							
1	Roan	12	5	5	2	7	15	421
2	Osen	8	6	1	1	7	14	288

tilstand i rigets landdistrikter.

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	Nr.
Deraf under 8 aar.	Antal børn i folkeskolen ved aarets udgang, som undervistes i		Af disse børn (rubr. 9 og 10) var under 8 aar.	Antal børn over 8 aar, som fik		Rubrik 9, 10, 12, 13 tilsammen	Deraf		Antal klasser med over 35 børn.	
	faste (skolevæsenet tilh. eller leiede) lokaler.	omgangs-skoler.		undervisning udenfor folkeskolen.	ingen undervisning.		gutter.	piger.		
28	287	-	28	-	3	290	160	130	-	15
73	499	-	67	-	1	500	235	265	1	16
91	541	-	74	4	1	546	307	239	-	17
135	1 130	55	130	5	3	1 193	599	594	-	18
76	424	-	58	1	-	425	211	214	-	19
18	165	-	18	-	-	165	74	91	-	20
37	365	-	27	4	1	370	183	187	1	21
17	184	-	12	-	-	184	91	93	-	22
4	58	-	3	-	-	58	30	28	-	23
4	141	12	4	-	-	153	78	75	-	24
40	454	-	13	4	1	459	237	222	-	25
29	361	-	19	-	-	361	185	176	-	26
10	291	-	27	9	-	300	147	153	-	27
39	317	-	24	3	1	321	147	174	-	28
72	561	-	72	11	1	573	288	285	-	29
52	357	11	36	-	-	368	201	167	-	30
26	160	13	9	-	-	173	86	87	-	31
39	462	-	15	-	-	462	234	228	-	32
42	438	-	38	2	-	440	211	229	3	33
3	30	-	8	-	-	30	16	14	-	34
18	151	-	13	-	-	151	81	70	-	35
46	457	-	31	3	1	461	223	233	-	36
43	364	-	34	2	-	366	183	183	2	37
21	197	-	6	-	-	197	103	94	-	38
15	135	-	3	-	-	135	75	60	-	39
15	140	-	12	-	-	140	67	73	-	40
46	533	-	30	5	-	538	260	278	-	41
33	264	-	19	2	-	266	145	121	-	42
22	291	-	15	1	1	293	159	134	-	43
9	86	-	6	-	-	86	46	40	-	44
9	51	-	9	-	-	51	20	31	-	45
19	245	-	7	-	-	245	118	127	-	46
32	357	-	27	1	-	358	197	161	-	47
5	83	-	5	-	-	83	38	45	-	48
13	197	-	10	-	-	197	94	103	-	49
37	261	-	12	-	-	261	135	126	-	50
75	533	-	17	4	3	540	295	245	-	51
34	448	-	29	-	1	449	231	218	-	52
49	399	-	8	3	1	403	196	207	-	53
42	445	-	20	-	3	448	243	205	-	54
20	167	-	12	-	-	167	78	89	-	55
1 949	17 540	237	1 470	140	26	17 943	9 113	8 830	8	
43	362	38	21	-	1	401	200	201	-	1
23	238	35	12	1	-	274	144	130	-	2

Tabel 1 (forts.). Folkeskolevæsenets

Nr.	Landsdele.	18	19	20	21	22	23	24
		Samlet antal børn i kredse med 12 børn og derunder, for hvilke der var bestemt en kortere skoletid end 12 uger.	Børn, som deltog i folkeskolens frivillige undervisning.	Børn over 8 aar, for hvem der var anordnet delvis eller fuldstændig særskilt undervisning.	Antal børn, som			
					haandarbejde.		legemsøvelser.	
					gutter.	piger.	gutter.	piger.
	[Forts.]							
15	Ørskog	7	-	-	-	-	-	-
16	Søkkelven	-	-	1	-	-	-	-
17	Skodje	30	-	-	-	-	-	-
18	Borgund	10	-	-	-	-	-	-
19	Haram	12	-	-	-	-	-	-
20	Roald	-	-	-	-	-	-	-
21	Vestnes	10	-	-	-	-	105	10
22	Sylte	-	-	-	-	-	58	61
23	Eid	-	-	-	-	-	-	-
24	Vold	23	-	-	-	-	-	-
25	Grytten	12	-	-	-	-	-	-
26	Vesø	-	-	-	-	-	-	-
27	Neset	-	-	1	-	74	-	-
28	Eresfjord og Vistdalen	26	-	1	-	-	78	18
29	Bolsø	-	-	-	-	-	-	-
30	Akerø	11	-	-	-	-	18	6
31	Sandø	13	-	-	-	-	48	22
32	Frænen	-	-	-	-	-	-	-
33	Bud	-	-	-	-	-	118	82
34	Grip	-	-	-	-	-	-	-
35	Frei	-	-	-	-	-	-	-
36	Tingvold	7	-	-	-	-	-	-
37	Øre	-	-	-	-	-	-	-
38	Strømsneset	-	-	-	-	-	-	-
39	Gjemnes	-	-	-	-	-	-	-
40	Kvernes	-	-	-	-	-	36	45
41	Bremsnes	7	-	-	-	-	113	123
42	Kornstad	-	-	-	-	-	22	35
43	Eide	-	-	-	-	-	45	42
44	Øksendalen	-	-	-	-	23	24	-
45	Ulvundeidet	22	-	-	-	15	-	-
46	Sunddalen	21	-	-	-	-	61	32
47	Stangvik	39	-	1	-	-	102	10
48	Aasgaard	-	-	-	-	-	23	22
49	Halse	-	-	-	-	-	-	-
50	Tusteren	-	-	-	-	-	-	-
51	Edø	-	-	1	-	-	-	-
52	Surendalen	-	-	-	30	-	-	-
53	Rindalen	-	-	-	-	-	-	-
54	Aure	-	-	-	16	-	-	-
55	Valsøfjorden	25	-	-	-	-	-	-
	Tilsammen	402	-	8	177	262	905	549
	14. Søndre Trondhjem.							
1	Roan	-	-	1	-	-	130	-
2	Osen	11	-	-	-	-	56	58

tilstand i rigets landdistrikter.

25	26	27	28	29	30	31	32	33		
undervistes i		Antal børn, som i de faste skolers kredse havde længere vei til skolestedet end 3 kilom.	Summen af alle skole-søgende børns (rubr. 9 og 10) lovbefalede skoledage.	Deraf forsømte				Antal lærere i fuldstændig post.	Nr.	
tegning.				paa grund af sygdom.	af anden gyldig grund.	uden gyldig grund.	tilsammen.			
gutter.	piger.									
79	53	13	17 931	460	137	158	755	4	15	
89	96	-	31 599	617	228	286	1 131	6	16	
137	104	14	36 000	751	488	585	1 824	10	17	
311	335	25	85 188	2 296	1 101	500	3 897	16	18	
122	119	20	30 520	1 222	382	768	2 372	6	19	
44	48	-	11 880	525	162	275	962	2	20	
105	103	20	24 813	854	299	812	1 965	4	21	
58	61	8	12 460	261	160	504	925	2	22	
16	15	11	3 962	160	11	18	189	1	23	
38	40	-	9 119	197	26	397	620	2	24	
118	128	4	30 472	830	278	606	1 714	9	25	
101	83	22	28 310	376	517	694	1 587	5	26	
57	13	33	19 305	428	112	799	1 339	6	27	
74	77	39	22 140	288	173	628	1 089	5	28	
115	125	27	36 277	972	202	1 210	2 384	7	29	
77	73	21	25 616	556	340	596	1 492	6	30	
36	37	19	11 838	463	129	61	653	2	31	
99	105	68	30 563	685	211	394	1 290	6	32	
22	34	27	30 792	968	498	1 628	3 094	5	33	
16	14	-	2 107	12	-	43	55	1	34	
23	23	5	8 750	249	47	246	542	3	35	
125	112	41	30 293	581	108	241	930	7	36	
107	99	18	25 453	554	295	744	1 583	4	37	
42	46	31	11 707	187	17	76	280	4	38	
44	39	29	9 345	284	144	201	629	3	39	
36	45	14	9 020	209	36	229	474	2	40	
133	145	36	37 123	1 041	295	746	2 082	5	41	
76	68	53	17 532	514	265	611	1 390	3	42	
91	79	41	20 584	470	151	285	906	4	43	
16	21	17	6 192	127	117	93	337	3	44	
13	16	11	2 979	46	18	63	127	1	45	
67	79	44	16 154	692	151	330	1 173	5	46	
113	89	60	23 703	783	46	324	1 153	6	47	
23	23	33	4 860	53	51	99	203	1	48	
51	72	12	13 022	415	69	269	753	3	49	
101	60	86	17 459	387	134	396	1 417	3	40	
139	137	37	33 905	1 010	434	544	1 988	6	51	
144	129	34	32 328	941	188	186	1 315	9	52	
106	130	46	26 396	880	149	175	1 204	7	53	
95	89	118	31 584	945	213	1 202	2 360	5	54	
37	34	57	11 698	230	59	45	334	2	55	
4 464	4 308	1 491	1 186 339	30 612	11 602	22 639	64 853	271		
30	33	64	27 648	693	275	397	1 365	6	1	
46	57	43	19 626	373	157	104	634	4	2	

Tabel 1 (forts.). Folkeskolevæsenets

Nr.	Landsdele.	34	35	36	37		38	39
		Af disse har bestaaet lovbefalet lærerprøve.	Antal lærerinder i fuldstændig post.	Af disse har bestaaet lovbefalet prøve.	Lærernes og lærerindernes samlede antal skoleuger			Af de i rubr. 37 opførte lovbefaledede skoleuger var anordnet udover det lovbefaledede minimum.
					lovbefaledede.	frivillige.		
	[Forts.]							
15	Ørskog	4	1	1	185	-	-	-
16	Søkkelven	5	1	1	248	-	-	-
17	Skodje	10	-	-	362	-	-	10
18	Borgund	16	3	3	694	-	-	-
19	Haram	6	4	4	313	-	-	8
20	Roald	2	1	1	112	-	-	-
21	Vestnes	4	2	2	208	-	-	-
22	Sylte	2	1	1	108	-	-	-
23	Eid	1	1	1	48	-	-	-
24	Vold	2	1	1	88	-	-	-
25	Grytten	4	-	-	300	-	-	3
26	Veø	5	3	3	258	-	-	30
27	Neset	6	-	-	204	-	-	-
28	Eresfjord og Vistdalen	5	-	-	171	-	-	-
29	Bolsø	7	2	2	332	-	-	-
30	Akerø	6	1	1	231	-	-	-
31	Sandø	2	1	1	98	-	-	-
32	Frænen	6	1	1	256	-	-	-
33	Bud	5	1	1	220	-	-	-
34	Grip	1	-	-	24	-	-	-
35	Frei	3	-	-	99	-	-	-
36	Tingvold	7	2	2	307	-	-	-
37	Øre	4	1	1	144	-	-	-
38	Strømsneset	4	1	1	144	-	-	-
39	Gjemnes	3	-	-	84	-	-	-
40	Kvernes	2	-	-	70	-	-	-
41	Bremsnes	5	3	1	281	-	-	-
42	Kornstad	3	1	1	142	-	-	-
43	Eide	4	-	-	144	-	-	-
44	Øksendalen	3	-	-	84	-	-	12
45	Ulvundeidet	1	1	1	54	-	-	3
46	Sunddalen	5	1	1	204	-	-	-
47	Stangvik	6	2	2	238	-	-	1
48	Aasgaard	1	1	1	64	-	-	-
49	Halse	3	1	1	136	-	-	-
50	Tusteren	3	1	1	144	-	-	-
51	Edø	6	4	4	334	-	-	-
52	Surendalen	9	4	4	312	-	-	6
53	Rindalen	7	-	-	244	-	-	-
54	Aure	5	3	3	268	-	-	-
55	Valsøfjorden	2	-	-	69	-	-	-
	Tilsammen	265	58	56	11 018	-	-	152
	14. Søndre Trondhjem.							
1	Roan	6	1	1	236	7	-	6
2	Osen	4	1	1	162	-	-	6

tilstand i rigets landdistrikter.

40			41	42	43	44	45	46		47.	Nr.
Antal lærere, som havde skolevæsenet tilhørende <i>familiebolig</i>			med mindre jordvei.	uden jordvei.				Antal lærerinder, som havde skolevæsenet tilhørende bolig.	Antal lærere, som tilige var kirkesangere.	Deres pengeindtægt som kirkesangere.	
med jordvei, hvorpaa fødes mindst 2 kør.											
1	-	-	-	-	-	1	280	4 038	120	15	
-	-	-	-	-	-	1	256	4 380	-	16	
2	-	-	-	-	-	2	160	7 093	498	17	
1	-	2	-	-	-	3	710	13 447	521	18	
1	-	1	-	-	-	2	270	5 135	465	19	
1	-	1	-	-	-	1	100	1 948	250	20	
2	-	-	-	-	-	2	219	3 530	440	21	
-	-	-	-	-	-	1	134	1 984	-	22	
1	-	-	-	-	-	1	95	917	160	23	
1	-	1	1	1	1	1	86	1 788	53	24	
1	-	3	3	-	-	3	167	5 857	544	25	
2	-	2	2	3	3	3	139	4 295	846	26	
1	-	2	2	-	-	1	215	3 425	250	27	
-	-	4	4	-	-	3	206	3 586	80	28	
2	-	1	1	-	-	2	607	6 897	200	29	
-	-	-	-	-	-	2	232	4 810	-	30	
1	-	1	1	-	-	1	120	1 638	220	31	
1	-	3	3	-	-	2	388	4 934	300	32	
1	-	1	1	1	1	2	120	4 012	420	33	
-	-	1	1	-	-	1	10	510	40	34	
1	-	1	1	-	-	1	100	2 268	300	35	
1	1	5	5	1	1	1	183	5 685	378	36	
-	-	1	1	-	-	1	170	3 078	240	37	
-	-	1	1	-	-	1	138	2 882	45	38	
-	-	2	2	-	-	1	116	2 140	160	39	
1	-	1	1	-	-	1	150	1 422	250	40	
1	1	1	1	-	-	1	306	5 184	440	41	
1	-	1	1	-	-	1	180	2 797	390	42	
1	-	2	2	-	-	1	176	2 841	325	43	
1	-	1	1	-	-	1	85	1 557	220	44	
1	-	-	-	1	1	1	39	995	160	45	
1	-	4	4	-	-	2	180	3 840	480	46	
1	-	4	4	-	-	2	280	4 912	280	47	
-	-	1	1	-	-	-	-	1 276	40	48	
1	-	1	1	-	-	1	119	2 769	110	49	
-	-	-	-	1	1	1	128	2 552	-	50	
1	-	1	1	-	-	3	346	6 256	280	51	
1	-	5	5	-	-	2	108	5 694	437	52	
1	-	5	5	-	-	-	-	4 965	410	53	
1	-	3	3	3	3	1	210	4 440	801	54	
-	1	1	1	-	-	1	70	1 366	150	55	
44	4	66	11	76	10 433	213 749	13 292				
1	-	-	-	1	213	4 971	269	1			
-	-	-	-	1	156	3 364	30	2			

Skolevæsen
1900.

Tabel 1 (forts.). Folkeskolevæsenets

Nr.	Landsdele.	1	2		3	4	5	6	7
		Antal skolekredse.	Antal kredse, hvor den hele skole eller 2den afdeling holdtes			Antal kredse, hvis børn var delt i to eller flere særskilt mødende klasser.	Disse klassers antal.	Antal undervisningsberettede børn.	
			i eget (skolevæsenet tilhørende) lokale.	i leiet lokale.	paa omgang.				
	[Forts.]								
3	Stoksund	8	5	2	1	5	10	228	
4	Aa	15	2	12	1	9	18	429	
5	Jøssund	5	3	2	-	4	10	285	
6	Nes	3	1	2	-	3	8	197	
7	Bjugn	3	2	1	-	3	8	192	
8	Skjørn	10	7	3	-	8	18	379	
9	Ørlandet	10	8	2	-	9	30	628	
10	Agdenes	8	2	6	-	6	13	256	
11	Frøien	22	12	10	-	14	33	946	
12	Hitteren	13	10	2	1	11	23	428	
13	Fillan	8	6	2	-	7	14	274	
14	Sandstad	5	3	2	-	3	7	155	
15	Hevne	19	15	4	-	15	34	874	
16	Stadsbygden	4	4	-	-	4	13	317	
17	Rissen	12	6	6	-	12	33	781	
18	Orkedalen	12	8	4	-	12	44	898	
19	Meldalen	10	9	1	-	9	21	406	
20	Rennebu	8	7	1	-	6	14	302	
21	Opdal	12	9	3	-	11	37	617	
22	Røros	13	10	3	-	13	39	842	
23	Holtaalen	3	3	-	-	3	9	188	
24	Aalen	5	5	-	-	5	16	372	
25	Singsaas	7	7	-	-	7	15	318	
26	Støren	9	7	2	-	6	14	289	
27	Budalen	4	4	-	-	2	4	86	
28	Horg	8	6	2	-	6	17	328	
29	Soknedalen	11	6	3	2	7	15	327	
30	Melhus	5	5	-	-	5	14	323	
31	Flaa	2	2	-	-	2	5	96	
32	Hølandet	4	3	1	-	3	8	169	
33	Leinstranden	2	2	-	-	2	6	182	
34	Børsen	7	7	-	-	7	16	354	
35	Børseskognen	4	3	1	-	3	7	180	
36	Byneset	5	5	-	-	5	13	292	
37	Buviken	2	2	-	-	2	5	80	
38	Lade	6	5	1	-	6	22	618	
39	Malvik	6	4	2	-	6	20	371	
40	Bratsberg	3	2	1	-	2	4	85	
41	Kløbu	5	4	1	-	5	10	138	
42	Tiller	2	2	-	-	2	4	99	
43	Selbu	12	9	3	-	11	32	840	
44	Tydalen	4	4	-	-	3	7	158	
	Tilsammen	336	237	91	8	278	719	16 036	

tilstand i rigets landdistrikter.

8	9		10	11	12		13	14	15		16	17	Nr.
Deraf under 8 aar	Antal børn i folkeskolen ved aarets udgang, som undervistes i		omgangs-skoler.	Af disse børn (rubr. 9 og 10) var under 8 aar.	Antal børn over 8 aar, som fik		ingen undervisning.	Rubrik 9, 10, 12, 13 tilsammen	Deraf		Antal klasser med over 35 børn.		
	faste (skolevæsenet tilh. eller leiede) lokaler.				undervisning udenfor folkeskolen.				gutter	piger.			
20	207		11	7	-	-		218	124	94	-	3	
30	426		8	30	7	1		442	242	200	-	4	
31	259			13	3	-		262	124	138	-	5	
10	192			8	-	-		192	113	79	2	6	
8	187			8	-	-		187	103	84	-	7	
35	367			29	-	-		367	185	182	-	8	
55	605			41	9	2		616	284	332	1	9	
22	250			15	12	-		262	122	140	-	10	
101	892			71	1	23		916	481	435	-	11	
20	394		25	20	5	2		426	214	212	-	12	
30	247			8	-	-		247	124	123	-	13	
17	138			5	6	-		144	84	60	-	14	
102	800			46	18	-		818	407	411	-	15	
37	293			29	-	2		295	155	140	-	16	
83	751			59	6	3		760	416	344	-	17	
118	848			92	10	-		853	438	420	-	18	
26	393			19	3	2		398	208	190	-	19	
14	286			8	3	1		290	139	151	-	20	
59	595			46	1	2		598	297	301	-	21	
124	781			88	67	-		848	446	402	-	22	
12	184			11	2	1		187	97	90	-	23	
67	357			53	-	-		357	170	187	1	24	
35	299			20	-	-		299	167	132	-	25	
32	277			25	9	-		286	144	142	-	26	
2	86			2	-	-		86	43	43	-	27	
36	315			22	-	2		317	154	163	-	28	
41	292		26	34	-	-		318	156	162	-	29	
42	294			30	2	-		296	151	145	-	30	
18	90			10	1	-		91	48	43	-	31	
32	154			14	-	1		155	76	79	-	32	
25	166			9	-	-		166	93	73	-	33	
36	341			25	2	-		343	178	165	-	34	
14	176			2	1	-		177	100	77	-	35	
25	181			19	-	-		281	130	151	-	36	
5	80			5	-	-		80	36	44	-	37	
86	538			80	78	2		618	300	318	-	38	
40	356			33	8	1		365	200	165	-	39	
7	81			6	-	3		84	40	44	-	40	
15	132			9	-	-		132	71	61	-	41	
11	95			6	-	-		95	47	48	-	42	
84	790			54	17	4		811	406	405	1	43	
25	138			15	10	1		149	80	69	-	44	
1 698	15 033		143	1 159	282	54		15 511	7 937	7 575		5	

Tabel 1 (forts.). Folkeskolevæsenets

Nr.	Landsdele.	18	19	20	21	22	23	24
		Samlet antal børn i kredse med 12 børn og derunder, for hvilke der var bestemt en kortere skoletid end 12 uger.	Børn, som deltog i folkeskolens frivillige undervisning.	Børn over 8 aar, for hvem der var anordnet delvis eller fuldstændig særskilt undervisning.	Antal børn, som			
					haandarbejde.		legemsøvelser.	
					gutter.	piger.	gutter.	piger.
	[Forts.]							
3	Stoksund	11	-	-	-	-	-	-
4	Aa	8	-	-	-	-	-	-
5	Jæssund	-	-	-	42	41	-	-
6	Nes	-	-	-	-	-	37	30
7	Bjugn	-	-	-	-	-	-	-
8	Skjørn	34	-	-	-	-	-	-
9	Ørlandet	-	-	-	-	-	-	-
10	Agdenes	-	-	-	-	-	-	-
11	Frøien	2	-	-	-	-	-	-
12	Hitteren	-	-	-	84	212	112	129
13	Fillan	12	-	-	-	-	16	-
14	Sandstad	-	-	-	-	-	-	-
15	Hevne	-	-	-	41	-	-	-
16	Stadsbygden	-	20	-	-	-	41	22
17	Rissen	-	-	-	-	-	57	44
18	Orkedalen	-	-	-	131	234	109	80
19	Meldalen	-	-	-	-	-	86	44
20	Rennebu	12	-	1	-	-	33	-
21	Opdal	-	-	-	27	27	-	-
22	Røros	-	278	7	218	196	8	8
23	Holtaalen	-	-	-	-	-	30	6
24	Aalen	-	-	-	-	59	83	92
25	Singsaas	-	-	1	-	-	-	-
26	Støren	7	-	-	-	-	-	-
27	Budalen	-	-	-	-	-	-	-
28	Hørg	-	-	-	-	-	-	-
29	Soknedalen	10	-	-	-	-	12	8
30	Melhus	-	-	-	41	50	20	30
31	Flaa	-	-	1	19	19	-	-
32	Hølandet	-	-	-	-	-	35	47
33	Leinstranden	-	-	-	-	-	-	-
34	Børsen	-	-	-	-	-	-	-
35	Børseskognen	-	-	1	-	-	-	-
36	Byneset	-	-	-	-	-	-	-
37	Buviken	-	-	-	-	-	-	-
38	Lade	-	339	9	-	211	-	-
39	Malvik	-	110	-	-	107	-	-
40	Bratsberg	-	85	-	-	-	-	-
41	Kløbu	-	-	-	28	21	35	34
42	Tiller	-	-	-	-	15	47	48
43	Selbu	-	-	-	-	-	-	-
44	Tydalen	-	-	-	-	-	-	-
	Tilsammen	107	782	21	631	1 192	947	680

tilstand i rigets landdistrikter.

25	26	27	28	29	30	31	32	33	Nr.
undervistes i		Antal børn, som i de faste skolars kredse havde længere vei til skolestedet end 3 kilom.	Summen af alle skole-søgende børns (rubr. 9 og 10) lovbe-falede skole-dage.	Deraf forsømte				Antal lærere i fuldstæn-dig post.	
tegning.				paa grund af sygdom.	af anden gyldig grund.	uden gyldig grund.	til-sammen.		
gutter.	piger.								
64	49	6	15 780	453	108	574	1 135	2	3
119	85	58	27 679	676	326	1 019	2 021	5	4
30	23	4	16 728	392	119	756	1 267	3	5
40	33	56	13 100	458	186	288	932	2	6
8	10	28	12 615	465	124	214	803	2	7
87	83	37	23 080	613	334	429	1 376	5	8
123	148	14	40 877	1 591	707	670	2 968	7	9
60	87	43	14 634	473	272	181	926	3	10
102	85	81	56 174	1 430	1 364	2 681	5 475	8	11
214	212	65	27 616	772	548	1 229	2 549	5	12
98	106	15	21 720	417	193	630	1 240	3	13
34	22	29	10 776	226	186	241	653	2	14
208	202	136	56 962	2 767	793	1 732	5 292	9	15
71	81	58	23 184	724	298	695	1 717	4	16
149	135	180	61 332	1 866	1 284	1 779	4 929	10	17
251	254	84	63 644	2 195	418	959	3 572	14	18
97	107	49	27 444	948	111	442	1 501	6	19
144	88	71	20 442	780	235	267	1 282	5	20
19	18	64	48 814	1 429	755	1 422	3 606	9	21
203	180	85	58 937	1 721	666	227	2 614	12	22
30	34	6	12 336	239	86	87	462	3	23
83	92	36	23 238	1 714	706	196	2 616	5	24
78	68	21	20 532	734	109	3	846	3	25
56	55	22	19 464	751	122	67	940	5	26
23	23	1	5 532	177	-	-	177	2	27
93	88	17	23 274	930	176	139	1 245	6	28
63	81	32	21 708	751	89	56	896	6	29
78	86	60	18 644	600	51	337	988	4	30
17	15	1	7 204	433	19	190	642	1	31
35	47	48	10 344	404	63	127	594	2	32
44	41	46	13 932	493	160	63	716	2	33
89	70	43	24 552	897	114	288	1 299	6	34
54	50	23	12 672	498	68	60	626	2	35
45	59	4	20 304	463	62	54	579	4	36
15	20	-	5 368	148	9	50	207	2	37
179	-	44	48 073	1 582	447	2 180	4 209	6	38
120	50	21	28 142	802	129	363	1 294	5	39
5	-	18	5 332	198	160	101	459	2	40
34	30	19	11 268	508	177	62	747	4	41
47	48	8	8 550	257	78	92	427	2	42
147	137	35	56 376	801	270	1 384	2 455	13	43
32	29	8	8 715	135	94	36	265	2	44
3 564	3 221	1 783	1 094 372	35 027	12 648	22 871	70 546	213	

Skolevæsen
1900.

Tabel 1 (forts.). Folkeskolevæsenets

Nr.	Landsdele.	34	35	36	37		38	39
		Af disse har bestaat lovbefalet lærerprøve.	Antal lærerinder i fuldstændig post.	Af disse har bestaat lovbefalet prøve.	Lærernes og lærerindernes samlede antal skoleuger		Af de i rubr. 37 opførte lovbefaledede skoleuger var anordnet <i>udover</i> det lovbefaledede minimum.	
					lovbefaledede.	frivillige.		
	[Forts.]							
3	Stoksund.....	2	3	3	154	-	-	-
4	Aa.....	5	3	3	254	-	-	-
5	Jøssund.....	3	1	1	130	-	-	-
6	Nes.....	2	-	-	72	-	-	-
7	Bjugn.....	2	-	-	72	-	-	-
8	Skjørn.....	5	1	1	219	-	-	-
9	Ørlandet.....	7	4	4	371	-	-	3
10	Agdenes.....	3	2	2	176	-	-	-
11	Frøien.....	6	5	5	480	-	-	-
12	Hitteren.....	5	4	4	304	-	-	-
13	Fillan.....	3	2	2	165	-	-	-
14	Sandstad.....	2	1	1	100	-	-	-
15	Hevne.....	9	7	7	464	-	-	-
16	Stadsbygden.....	4	1	1	156	3	-	-
17	Rissen.....	10	1	1	396	-	-	-
18	Orkedalen.....	14	3	3	564	-	-	12
19	Meldalen.....	6	2	2	216	-	-	-
20	Rennebu.....	5	1	1	196	-	-	-
21	Opdal.....	8	7	3	486	-	-	40
22	Røros.....	11	5	5	506	24	-	46
23	Holtaalen.....	3	-	-	104	-	-	-
24	Aalen.....	5	1	1	188	-	-	-
25	Singsaas.....	3	2	2	168	-	-	-
26	Støren.....	5	1	1	190	-	-	-
27	Budalen.....	2	-	-	64	-	-	4
28	Horg.....	6	1	1	198	-	-	6
29	Soknedalen.....	5	1	1	210	-	-	6
30	Melhus.....	4	1	1	171	-	-	3
31	Flaa.....	1	1	1	69	-	-	9
32	Hølandet.....	2	1	1	100	-	-	-
33	Leinstranden.....	2	1	1	86	-	-	14
34	Børsen.....	6	-	-	192	-	-	4
35	Børseskognen.....	2	-	-	72	-	-	-
36	Byneset.....	4	1	1	144	-	-	-
37	Buviken.....	2	-	-	60	-	-	-
38	Lade.....	6	5	5	336	38	-	50
39	Malvik.....	5	3	3	263	21	-	23
40	Bratsberg.....	2	-	-	56	4	-	-
41	Kløbu.....	4	-	-	120	-	-	24
42	Tiller.....	2	-	-	60	-	-	6
43	Selbu.....	13	-	-	390	-	-	-
44	Tydalen.....	2	1	1	88	-	-	-
	Tilsammen	208	75	71	9 208	97		262

tilstand i rigets landdistrikter.

40	41	42	43	44	45	46	47	Nr.
Antal lærere, som havde skolevæsenet tilhørende <i>familiebolig</i>			Antal lærerinder, som havde skolevæsenet tilhørende bolig.	Antal lærere, som til-lige var kirke-sangere.	Deres penge-indtægt som kirke-sangere.	De i fuldstændig post an-satte læreres og lærerinders samlede indtægt for aaret, kirkesangerindtægter medregnet.		
med jordvei, hvorpaa fødes mindst 2 kjør.	med mindre jordvei.	uden jordvei.				Kontant.	Antagen pengeværdi af naturalydelser	
-	-	-	-	1	121	2 887	-	3
1	-	1	-	1	169	4 839	200	4
-	1	1	-	1	110	2 630	265	5
-	-	1	-	1	192	1 753	100	6
1	1	-	-	1	205	1 876	350	7
-	2	1	-	1	290	4 468	250	8
1	1	3	1	1	416	7 429	800	9
1	-	2	-	1	63	3 003	250	10
-	-	2	-	2	341	9 841	60	11
1	-	4	-	2	190	5 318	210	12
1	-	-	1	1	127	2 925	170	13
-	-	-	-	1	71	2 083	-	14
1	-	1	5	3	420	8 701	280	15
2	-	1	-	1	279	3 616	550	16
1	-	1	-	1	270	7 514	300	17
2	-	11	-	2	774	13 088	1 010	18
1	-	3	1	1	400	5 337	200	19
1	-	4	-	1	271	4 100	162	20
5	1	-	-	2	240	9 399	1 756	21
-	-	2	2	1	60	11 647	250	22
-	-	-	-	1	128	2 339	-	23
-	-	-	1	1	213	3 289	-	24
-	-	-	-	1	169	3 395	-	25
1	-	3	1	1	177	3 909	80	26
-	-	-	-	1	130	1 599	-	27
1	-	3	-	1	218	4 316	80	28
1	-	3	-	-	-	4 352	350	29
1	-	3	-	1	400	3 738	500	30
-	-	1	-	1	80	1 399	80	31
1	-	1	-	1	130	2 038	280	32
1	1	-	-	1	257	1 891	400	33
1	-	5	-	1	200	4 786	400	34
-	-	1	-	1	136	2 436	50	35
1	-	-	-	1	100	3 458	690	36
1	1	-	-	1	120	1 600	400	37
3	2	-	3	2	800	9 638	1 700	38
-	3	-	-	2	330	6 056	460	39
-	-	1	-	1	107	1 659	80	40
1	-	1	-	1	291	2 806	327	41
1	-	1	-	1	95	1 867	350	42
1	1	1	-	1	595	9 485	110	43
1	-	-	-	1	148	1 781	200	44
36	14	62	15	51	10 202	198 631	13 999	

Skolevæsen
1900.

Tabel 1 (forts.). Folkeskolevæsenets

Nr.	Landsdele.	1	2		3	4	5	6	7
		Antal skolekredse.	Antal kredse, hvor den hele skole eller 2den afdeling holdtes			Antal kredse, hvis børn var delt i to eller flere særskilt mødende klasser.	Disse klassers antal.	Antal undervisningsberettede børn.	
			i eget (skolevæsenet tilhørende) lokale.	i leiet lokale.	paa omgang.				
15. Nordre Trondhjem.									
1	Hegre.....	10	5	5	-	5	15	399	
2	Meraker.....	6	4	-	2	4	10	204	
3	Meraker brug.....	1	1	-	-	1	4	83	
4	Nedre Stjørdalen.....	14	7	7	-	13	42	1 016	
5	Leksviken.....	10	7	3	-	7	18	524	
6	Frosten.....	7	3	4	-	6	18	546	
7	Aasen.....	5	5	-	-	5	13	325	
8	Skogn.....	11	7	4	-	6	17	500	
9	Værdalen.....	20	6	14	-	13	45	1 020	
10	Levanger herred.....	8	5	3	-	7	16	334	
11	Ytterøen.....	2	2	-	-	2	8	175	
12	Mosviken og Verran.....	11	9	2	-	8	20	386	
13	Inderøen.....	8	6	2	-	8	35	718	
14	Sparbuén.....	5	5	-	-	5	25	373	
15	Ogndalen.....	4	1	3	-	3	8	172	
16	Egge.....	3	3	-	-	3	8	137	
17	Stod.....	7	6	1	-	7	22	314	
18	Beitstaden.....	10	9	1	-	9	24	479	
19	Namdalseidet.....	4	4	-	-	4	12	250	
20	Snaasen.....	8	5	3	-	6	17	318	
21	Lierne.....	5	4	-	1	5	12	266	
22	Grong.....	14	10	4	-	8	27	596	
23	Overhallen.....	8	8	-	-	8	21	361	
24	Vemundvik.....	3	2	1	-	3	7	163	
25	Klingen.....	6	2	1	3	2	5	268	
26	Fosnes.....	13	3	10	-	7	19	561	
27	Flatanger.....	8	7	1	-	7	14	289	
28	Nærø.....	5	1	4	-	5	14	382	
29	Vikten.....	13	4	9	-	11	24	612	
30	Leka.....	10	3	7	-	6	13	326	
31	Kolvereid.....	8	2	6	-	8	17	292	
32	Foldereid.....	4	3	1	-	4	9	194	
Tilsammen		251	149	96	6	196	559	12 583	
16. Nordland.									
1	Bindalen.....	15	7	8	-	8	16	476	
2	Brønnø.....	22	1	21	-	18	33	1 041	
3	Velfjorden.....	6	3	3	-	5	10	212	
4	Vega.....	10	8	2	-	9	18	432	
5	Tjøtta.....	21	6	15	-	13	27	665	
6	Alstahaug.....	3	3	2	-	3	13	243	
7	Stamnes.....	9	2	7	-	9	22	508	
8	Herø.....	15	6	9	-	8	26	798	
9	Vesén.....	50	15	35	-	2	7	846	
10	Hatfjeldalen.....	14	2	-	12	1	2	210	

tilstand i rigets landdistrikter.

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Deraf under 8 aar.	Antal børn i folke- skolen ved aarets udgang, som under- vistes i		Af disse børn (rubr. 9 og 10) var under 8 aar.	Antal børn over 8 aar, som fik		Rubrik 9, 10, 12, 13 tilsammen	Deraf		Antal klasser med over 35 børn.	Nr.
	faste (skole- væsenet tilh. eller leiede) lokaler.	omgangs- skoler.		undervis- ning udenfor folke- skolen.	ingen under- visning.		gutter	piger.		
48	379	-	39	9	2	390	191	199	-	1
23	179	26	24	4	-	209	95	114	-	2
7	83	-	7	-	-	83	37	46	-	3
98	994	-	95	11	1	1 006	492	514	2	4
72	505	-	46	-	1	506	261	245	-	5
61	525	-	51	10	-	535	273	262	2	6
28	307	-	26	1	2	310	146	164	-	7
36	496	-	43	5	-	501	273	228	-	8
88	999	-	88	21	-	1 020	491	529	-	9
40	326	-	36	6	-	332	164	168	-	10
4	170	-	4	4	1	175	82	93	-	11
28	373	-	19	8	1	382	203	179	-	12
78	689	-	29	2	-	691	328	363	-	13
19	368	-	14	-	-	368	201	167	-	14
15	168	-	9	4	-	172	84	88	-	15
10	123	-	4	6	2	131	61	70	-	16
19	314	-	19	-	-	314	172	142	-	17
52	456	16	43	5	-	477	235	242	-	18
-	237	-	25	-	2	239	113	126	-	19
38	233	11	26	2	-	296	168	128	-	20
37	167	60	1	6	2	235	107	128	-	21
64	593	-	34	2	1	596	304	292	-	22
25	359	-	23	-	-	359	207	152	-	23
13	150	-	5	5	-	155	83	72	-	24
27	214	28	22	1	-	243	139	104	-	25
73	483	-	3	4	1	488	224	264	-	26
26	274	-	12	-	2	276	146	130	-	27
50	339	-	28	1	-	340	194	146	-	28
51	510	17	48	85	-	612	282	330	-	29
22	297	-	1	-	8	305	167	138	-	30
23	259	-	2	10	2	271	142	129	-	31
14	182	-	7	5	-	187	90	97	-	32
1 189	11 801	158	833	217	28	12 204	6 155	6 049	4	
50	438	-	27	6	6	450	239	211	-	1
82	937	-	60	23	3	1 018	512	506	-	2
24	195	-	14	-	-	195	100	95	-	3
36	407	-	6	3	-	410	225	185	-	4
50	626	-	35	14	8	648	321	327	-	5
14	228	-	7	1	10	239	126	113	-	6
23	478	-	11	-	-	478	238	240	-	7
68	670	-	23	42	18	730	381	349	3	8
32	786	-	30	15	2	803	380	423	-	9
27	43	133	1	5	3	184	98	86	-	10

Nr.	Landsdele.	18	19	20	21	22	23	24
		Samlet antal børn i kredse med 12 børn og derunder, for hvilke der var bestemt en kortere skoletid end 12 uger.	Børn, som deltog i folkeskolens frivillige undervisning.	Børn over 8 aar, for hvem der var anordnet delvis eller fuldstændig særskilt undervisning.	Antal børn, som			
					haandarbejde.		legemsøvelser.	
					gutter.	piger.	gutter.	piger.
15. Nordre Trondhjem.								
1	Hegre	-	-	-	-	-	20	-
2	Meraker	26	-	-	28	30	52	20
3	Meraker brug	-	-	-	21	27	21	27
4	Nedre Stjørdalen	10	-	-	230	251	-	-
5	Leksviken	-	-	-	-	-	119	94
6	Frosten	-	-	-	-	-	98	-
7	Aasen	-	-	-	-	-	73	86
8	Skogn	29	-	1	-	-	-	-
9	Værdalen	-	-	-	-	16	118	119
10	Levanger herred	7	145	-	29	26	-	-
11	Ytterøen	-	-	-	-	20	-	-
12	Mosviken og Verran	7	-	-	-	47	112	96
13	Inderøen	-	-	-	165	215	101	112
14	Sparbuen	-	-	-	-	-	-	-
15	Ogndalen	44	27	-	-	-	-	-
16	Ette	-	-	-	-	51	32	19
17	Stod	46	-	-	98	86	112	87
18	Beitstaden	-	-	-	-	-	140	21
19	Namdalseidet	-	-	1	62	76	-	-
20	Snaasen	24	-	-	87	69	77	-
21	Lierne	-	-	-	-	-	-	-
22	Grong	38	-	6	-	-	95	88
23	Overhallen	71	-	-	-	52	54	37
24	Vemundvik	-	-	-	-	-	56	34
25	Klingen	-	-	-	27	25	-	-
26	Fosnes	50	-	-	-	121	129	-
27	Flatanger	-	-	-	-	-	85	61
28	Nærø	-	-	-	-	-	38	38
29	Vikten	-	-	-	-	-	160	103
30	Leka	-	-	-	-	-	35	-
31	Kolvereid	-	-	-	73	69	15	-
32	Foldereid	-	-	-	-	-	-	-
	Tilsammen	352	172	8	840	1 181	1 742	1 042
16. Nordland.								
1	Bindalen	20	-	-	-	-	-	-
2	Brønnø	1	-	7	-	-	-	-
3	Velfjorden	12	-	-	-	-	-	-
4	Vega	1	-	-	-	-	-	-
5	Tjøtta	14	-	-	-	-	80	66
6	Alstahaug	-	-	-	31	30	66	22
7	Stamnes	-	-	-	-	-	-	-
8	Herø	-	-	-	10	-	-	-
9	Vefsen	46	-	-	-	-	-	-
10	Hatfjelddalen	68	-	-	-	-	-	-

tilstand i rigets landdistrikter.

25		26	27		28	29	30	31	32	33	Nr.
undervistes i		tegning.	Antal børn, som i de faste skolekredse havde længere vei til skolestedet end 3 kilom.	Summen af alle skole-søgende børns (rubr. 9 og 10) lovbefalede skoledage.	Deraf forsømte				Antal lærere i fuldstændig post.		
gutter.	piger.				paa grund af sygdom.	af anden gyldig grund.	uden gyldig grund.	tilsammen.			
69	91		39	28 226	846	312	976	2 134	7	1	
49	46		32	14 436	595	327	152	1 074	3	2	
21	27		15	5 352	130	100	110	340	1	3	
-	-		68	79 890	2 304	722	1 059	4 085	12	4	
131	118		32	33 168	941	321	346	1 608	7	5	
123	164		46	36 715	1 167	249	2 511	3 927	6	6	
55	70		55	21 989	912	245	577	1 734	4	7	
132	115		151	34 274	1 010	173	1 879	3 062	6	8	
143	157		50	45 407	1 200	461	1 950	3 611	16	9	
45	42		71	25 208	1 381	421	689	2 491	4	10	
35	38		13	12 528	638	79	292	1 009	3	11	
117	108		70	36 065	831	321	996	2 148	7	12	
186	213		98	49 395	1 383	519	1 617	3 519	9	13	
103	103		42	25 860	874	328	1 430	2 632	5	14	
47	43		80	10 642	354	222	279	855	3	15	
32	32		-	8 784	302	28	247	577	2	16	
98	77		103	22 651	571	128	1 020	1 719	6	17	
135	113		101	33 625	1 211	621	1 028	2 860	7	18	
-	-		114	16 932	553	119	906	1 578	3	19	
52	69		43	19 462	545	146	1 250	1 941	5	20	
51	65		151	14 230	465	216	566	1 247	2	21	
-	-		229	42 701	878	1 114	2 875	4 867	8	22	
93	85		79	23 670	905	187	712	1 804	5	23	
28	15		94	9 828	616	166	597	1 379	2	24	
27	25		113	17 424	516	100	580	1 196	3	25	
-	-		158	29 301	1 400	1 000	925	3 325	6	26	
85	61		131	19 020	1 089	347	304	1 740	4	27	
55	29		135	23 235	725	386	1 742	2 853	3	28	
89	50		176	33 057	830	1 343	1 543	3 716	5	29	
69	41		51	20 352	635	632	1 942	3 209	5	30	
73	69		67	17 574	550	300	802	1 652	3	31	
48	53		121	11 506	356	199	509	1 064	2	32	
2 191	2 119		2 728	822 507	26 713	11 832	32 411	70 956	164		
77	53		132	24 121	1 275	2 374	1 450	5 099	5	1	
44	-		200	67 287	2 422	1 546	2 875	6 843	9	2	
7	5		61	11 563	395	601	690	1 686	2	3	
66	60		13	28 144	332	2 413	1 132	3 877	3	4	
92	94		148	40 250	1 051	2 389	3 293	6 733	7	5	
27	27		42	14 690	456	1 490	465	2 411	3	6	
129	139		15	32 654	1 036	834	3 563	5 433	4	7	
202	172		151	43 944	1 455	1 990	2 341	5 786	6	8	
131	141		177	55 791	1 257	1 054	945	3 256	13	9	
20	16		39	1 118	220	109	920	1 249	5	10	

Tabel 1 (forts.). Folkeskolevæsenets

Nr.	Landsdele.	34	35	36	37		38	39
		Af disse har bestaaet lovbefalet lærerprøve.	Antal lærerinder i fuldstændig post.	Af disse har bestaaet lovbefalet prøve.	Lærernes og lærerindernes samlede antal skoleuger		frivillige.	Af de i rubr. 37 opførte lovbefaledede skoleuger var anordnet <i>udover</i> det lovbefaledede minimum.
					lovbefaledede.			
15. Nordre Trondhjem.								
1	Hegre.....	7	1	1	258	-	-	-
2	Meraker.....	3	1	1	146	-	-	-
3	Meraker brug.....	1	1	1	48	-	-	-
4	Nedre Stjørdalen.....	12	4	4	526	-	-	9
5	Leksviken.....	7	2	2	263	-	-	-
6	Frosten.....	6	2	2	242	-	-	16
7	Aasen.....	4	2	2	171	-	-	15
8	Skogn.....	6	2	2	264	-	-	-
9	Værdalen.....	16	6	6	623	-	-	-
10	Levanger herred.....	4	4	4	217	4	-	16
11	Ytterøen.....	3	1	1	96	-	-	-
12	Mosviken og Verran.....	7	2	2	263	-	-	6
13	Inderøen.....	9	5	5	432	-	-	-
14	Sparbuen.....	5	6	6	303	-	-	8
15	Ongdalen.....	3	2	2	134	6	-	-
16	Eqge.....	2	1	1	95	-	-	3
17	Stod.....	6	4	4	291	-	-	8
18	Beitstaden.....	7	4	4	307	-	-	13
19	Namdalseidet.....	3	2	2	164	-	-	-
20	Snaasen.....	5	2	2	231	-	-	-
21	Lierne.....	2	3	3	151	-	-	3
22	Grong.....	8	5	5	401	-	-	-
23	Overhallen.....	5	3	3	258	-	-	-
24	Vemundvik.....	2	1	1	84	-	-	-
25	Klingen.....	3	2	2	156	-	-	-
26	Fosnes.....	5	2	2	263	-	-	-
27	Flatanger.....	4	3	3	172	-	-	-
28	Nærø.....	3	2	2	162	-	-	-
29	Vikten.....	5	3	3	284	-	-	-
30	Leka.....	5	1	1	192	-	-	-
31	Kolvereid.....	3	3	3	202	-	-	7
32	Foldereid.....	2	1	1	100	-	-	-
Tilsammen		163	83	83	7 509	10	-	104
16. Nordland.								
1	Bindalen.....	5	3	3	261	-	-	-
2	Brønnø.....	8	8	8	568	-	-	-
3	Velfjorden.....	2	2	2	145	-	-	-
4	Vega.....	3	3	-	205	-	-	-
5	Tjøtta.....	7	3	3	405	-	-	-
6	Alstahaug.....	3	2	2	166	-	-	10
7	Stamnes.....	4	3	3	252	-	-	44
8	Herø.....	6	3	2	344	-	-	-
9	Vefsen.....	13	7	7	656	-	-	-
10	Hatfjeldalen.....	5	-	-	159	-	-	-

tilstand i rigets landdistrikter.

40	41	42	43	44	45	46		47	Nr.
Antal lærere, som havde skolevæsenet tilhørende <i>familiebolig</i>			Antal lærerinder, som havde skolevæsenet tilhørende bolig.	Antal lærere, som tilige var kirkesangere.	Deres pengeindtægt som kirkesangere.	De i fuldstændig post ansatte læreres og lærerinders samlede indtægt for aaret, kirkesangerindtægter medregnet.		Antagen pengeværdi af naturalydelse	
med jordvei, hvorpaa fødes mindst 2 kjør.	med mindre jordvei.	uden jordvei.				Kontant.			
1	1	2	-	1	388	5 744	470	1	
1	-	2	-	-	-	2 986	280	2	
-	-	-	-	1	150	986	-	3	
1	6	-	-	3	1 369	12 568	235	4	
1	1	1	-	2	205	6 021	793	5	
1	1	4	-	1	361	5 045	180	6	
1	1	1	-	1	280	4 042	340	7	
-	6	-	-	3	405	5 886	1 505	8	
-	5	-	-	3	774	12 372	760	9	
2	-	-	2	-	-	4 512	320	10	
1	-	1	1	1	193	2 558	768	11	
1	1	2	-	2	291	5 991	567	12	
1	1	7	2	3	428	9 236	600	13	
2	3	-	3	2	384	6 117	500	14	
1	-	-	-	1	196	2 488	248	15	
1	1	-	1	1	163	2 071	450	16	
1	-	4	-	3	363	5 611	600	17	
1	2	4	3	2	350	5 816	750	18	
1	2	-	2	1	150	2 448	404	19	
1	-	3	-	1	343	4 775	520	20	
2	-	-	-	2	400	2 791	414	21	
-	-	2	1	5	401	7 889	498	22	
1	-	1	-	2	605	5 339	348	23	
-	-	2	-	1	102	1 898	-	24	
1	-	2	-	1	236	3 000	200	25	
-	1	1	-	2	360	5 072	140	26	
1	-	3	-	2	160	3 524	1 400	27	
1	-	2	-	1	235	2 739	180	28	
1	-	4	-	1	280	5 306	500	29	
1	-	-	-	2	314	3 558	698	30	
1	1	1	-	2	253	3 011	873	31	
1	-	1	-	1	130	1 824	250	32	
29	33	50	15	54	10 269	153 224	15 791		
1	-	-	-	2	385	5 495	180	1	
-	-	8	-	2	837	10 942	350	2	
1	-	1	-	1	160	2 615	150	3	
2	-	1	-	1	293	4 681	250	4	
2	-	-	-	3	781	8 925	260	5	
1	-	2	-	1	125	3 300	120	6	
1	-	1	-	1	215	4 303	250	7	
1	3	-	1	2	646	7 060	745	8	
2	-	1	-	1	800	13 962	200	9	
-	-	1	-	1	165	4 144	40	10	

Skolevæsen
1900.

Tabel 1 (forts.). Folkeskolevæsenets

Nr.	Landsdele.	1	2			5	6	7			
			Antal kredse, hvor den hele skole eller 2den afdeling holdtes						Antal kredse, hvis børn var delt i to eller flere særskilt mødende klasser.	Disse klassers antal.	Antal undervisningsberetigede børn.
			i eget (skolevæsenet tilhørende) lokale.	i leiet lokale.	paa omgang.						
	[Forts.]										
11	Nesne.....	12	3	9	-	11	23	610			
12	Dønnes	9	9	-	-	5	10	244			
13	Hemnes	17	5	12	-	11	29	854			
14	Mo	12	2	10	-	12	34	810			
15	Lurø	9	6	2	1	7	17	354			
16	Trænen	3	2	1	-	2	5	92			
17	Rødø	13	1	12	-	7	15	480			
18	Melø.....	12	4	8	-	6	16	611			
19	Bodin	20	9	10	-	12	35	847			
20	Gildeskaal	23	5	18	-	16	34	757			
21	Beieren	10	1	9	-	5	10	318			
22	Skjerstad	23	10	13	-	18	39	963			
23	Saltdalen	15	14	2	1	8	20	562			
24	Sørfolden	23	2	1	20	6	12	430			
25	Nordfolden	12	1	1	10	3	7	291			
26	Kjerringø	6	4	2	-	2	5	178			
27	Steigen	12	9	3	-	10	24	480			
28	Ledingen	7	2	5	-	2	6	269			
29	Hammerø	16	8	8	-	11	24	653			
30	Tysfjorden	11	3	8	-	3	6	414			
31	Lødingen	14	2	12	-	11	23	511			
32	Hol	7	2	5	-	4	8	240			
33	Evenes.....	21	13	8	-	9	21	713			
34	Ankenes	20	12	8	-	15	36	781			
35	Vaagan	12	12	-	-	11	34	813			
36	Gimsø	8	6	2	-	8	16	335			
37	Borge	11	2	9	-	10	27	804			
38	Valberg	3	3	-	-	3	6	161			
39	Buksnes	11	8	3	-	11	40	1 160			
40	Flakstad	5	3	2	-	5	12	338			
41	Moskenes.....	5	2	3	-	3	8	212			
42	Værø	4	3	1	-	4	11	263			
43	Hadsel.....	21	19	2	-	21	63	1 611			
44	Bø	12	6	6	-	10	30	768			
45	Øksnes.....	4	4	-	-	4	24	605			
46	Sortland	10	5	5	-	10	25	641			
47	Dverberg	7	5	2	-	5	10	213			
48	Bjørnskind	6	5	1	-	6	13	263			
49	Andenes	4	3	1	-	4	12	269			
	Tilsammen	615	268	306	44	387	964	26 349			
	17. Tromsø.										
1	Kvæfjord.....	17	12	5	-	11	24	518			
2	Trondenes.....	33	15	18	-	19	54	1 540			

tilstand i rigets landdistrikter.

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	Nr.
Deraf under 8 aar.	Antal børn i folkeskolen ved aarets udgang, som undervistes i		Af disse børn (rubr. 9 og 10) var under 8 aar.	Antal børn over 8 aar, som fik		Rubrik 9, 10, 12, 13 tilsammen	Deraf		Antal klasser med over 35 børn.	
	faste (skolevæsenet tilh. eller leiede) lokaler.	omgangs-skoler.		undervisning udenfor folkeskolen.	ingen undervisning.		gutter.	piger.		
44	528	-	13	5	6	539	289	250	1	11
17	226	-	-	1	-	227	130	97	-	12
83	773	-	25	12	11	796	424	372	-	13
87	740	-	31	14	-	754	380	374	-	14
9	326	14	4	2	-	342	173	169	-	15
7	78	-	-	7	-	85	38	47	-	16
40	460	-	10	25	-	485	230	255	-	17
43	535	-	13	56	7	598	310	288	-	18
95	722	-	53	56	3	781	408	373	-	19
109	725	-	62	7	1	733	370	363	-	20
18	321	-	-	2	2	325	176	149	-	21
84	920	-	56	14	-	934	479	455	-	22
30	495	19	27	4	1	519	262	257	-	23
31	104	307	7	-	-	411	203	208	-	24
47	44	218	20	-	2	264	134	130	-	25
2	176	-	-	-	-	176	94	82	-	26
56	445	-	33	9	-	454	238	216	-	27
29	246	-	10	3	1	250	138	112	-	28
69	535	-	16	6	9	600	323	277	2	29
25	393	-	9	5	-	398	209	189	-	30
58	431	-	18	27	12	470	229	241	-	31
17	231	-	12	-	4	235	123	112	-	32
49	671	-	28	6	2	679	347	332	-	33
64	758	-	44	2	1	761	390	371	-	34
72	708	-	54	43	-	751	361	390	-	35
40	317	-	4	3	-	320	164	156	1	36
94	762	-	27	-	25	787	411	376	1	37
24	146	-	9	-	-	146	78	68	-	38
98	1 094	-	23	9	2	1 105	565	540	-	39
60	240	-	18	40	3	283	146	137	1	40
38	203	-	21	9	4	216	103	113	1	41
28	220	-	2	13	6	239	114	125	1	42
163	1 460	-	96	41	2	1 503	762	741	-	43
56	784	-	52	9	-	793	391	402	-	44
48	566	-	26	16	1	583	289	294	-	45
71	629	-	560	10	2	641	326	315	2	46
13	195	-	8	3	6	204	116	88	-	47
32	250	-	25	6	-	256	136	120	-	48
45	247	-	34	8	14	269	135	134	-	49
2 401	23 612	691	1 664	587	177	25 067	12 814	12 253	13	
56	491	-	38	4	5	500	246	254	-	1
155	1 499	-	114	36	4	1 539	789	750	2	2

Skolevæsen
1900.

Tabel 1 (forts.). Folkeskolevæsenets

Nr.	Landsdele.	18	19	20	21	22	23	24
		Samlet antal børn i kredse med 12 børn og derunder, for hvilke der var bestemt en kortere skoletid end 12 uger.	Børn, som deltog i folkeskolens frivillige undervisning.	Børn over 8 aar, for hvem der var anordnet delvis eller fuldstændig særskilt undervisning.	Antal børn, som			
					haandarbejde.		legemsøvelser.	
					gutter.	piger.	gutter.	piger.
	[Forts.]							
11	Nesne.....	-	-	-	-	-	118	67
12	Dønnes.....	-	-	-	-	-	59	-
13	Hemnes.....	11	-	-	55	63	-	-
14	Mo.....	88	-	-	-	-	-	-
15	Lurø.....	-	-	-	-	-	-	-
16	Trænen.....	-	-	-	-	-	-	-
17	Rødø.....	-	-	-	-	-	-	-
18	Melø.....	3	-	2	-	-	-	-
19	Bodin.....	19	-	-	-	-	-	-
20	Gildeskaal.....	32	-	1	-	-	-	-
21	Beieren.....	-	-	-	-	-	-	-
22	Skjerstad.....	25	-	-	-	-	-	-
23	Saltdalen.....	-	-	-	-	-	53	42
24	Sørfolden.....	80	-	-	-	-	-	-
25	Nordfolden.....	46	-	-	-	-	-	-
26	Kjerringø.....	-	-	-	-	-	59	56
27	Steigen.....	-	-	1	105	95	-	-
28	Ledingen.....	-	-	-	-	-	19	-
29	Hammerø.....	-	-	-	115	122	-	-
30	Tysfjorden.....	-	-	2	-	-	83	10
31	Lødingen.....	-	-	-	-	-	35	-
32	Hol.....	14	-	-	-	-	38	33
33	Evenes.....	-	-	-	-	-	60	64
34	Ankenes.....	-	-	-	-	-	19	31
35	Vaagan.....	-	-	-	-	89	38	44
36	Gimsø.....	-	-	-	-	-	-	-
37	Borge.....	-	-	-	-	-	-	-
38	Valberg.....	-	-	-	-	-	-	-
39	Buksnes.....	-	-	-	-	-	322	269
40	Flakstad.....	-	-	-	-	-	-	-
41	Moskenes.....	-	-	-	-	-	-	-
42	Værø.....	-	-	-	-	-	-	-
43	Hadsel.....	-	-	-	-	140	476	462
44	Bø.....	32	-	-	106	117	189	150
45	Øksnes.....	-	-	-	30	29	43	51
46	Sortland.....	-	-	1	-	-	-	-
47	Dverberg.....	8	-	-	-	-	-	-
48	Bjørnskind.....	40	-	-	-	-	-	-
49	Andenes.....	-	-	-	-	-	21	17
	Tilsammen	560	-	14	452	685	1 788	1 384
	17. Tromsø.							
1	Kvæfjord.....	27	-	-	-	-	69	59
2	Trondenes.....	50	-	-	-	-	-	-

tilstand i rigets landdistrikter.

25	26	27	28	29	30	31	32	33	Nr.
undervistes i		Antal børn, som i de faste skolers kredse havde længere vei til skolestedet end 3 kilom.	Summen af alle skole-søgende børns (rubr. 9 og 10) lovbefalede skoledage.	Deraf forsømte				Antal lærere i fuldstændig post.	
tegning.				paa grund af sygdom.	af anden gyldig grund.	uden gyldig grund.	tilsammen.		
gutter.	piger.								
95	125	140	34 464	1 269	1 461	1 720	4 450	6	11
17	16	38	15 391	211	138	1 552	1 901	2	12
173	169	277	52 796	1 540	2 111	2 223	5 874	10	13
143	127	259	50 798	1 092	1 970	2 038	5 150	9	14
125	108	55	21 362	694	545	874	2 113	6	15
7	6	9	5 609	159	56	166	381	2	16
120	130	200	29 250	1 236	690	1 084	3 000	6	17
72	54	200	50 457	1 391	2 322	2 782	6 495	6	18
242	209	133	49 582	996	1 246	664	2 906	9	19
109	132	115	44 032	702	1 104	2 222	4 028	9	20
-	-	40	19 315	195	947	500	1 642	4	21
205	159	107	61 587	1 078	272	151	1 501	9	22
115	115	30	34 394	916	-	591	1 507	6	23
-	-	11	25 199	317	340	759	1 416	8	24
7	3	1	16 905	320	174	402	896	4	25
59	56	10	12 024	188	659	164	1 011	2	26
105	104	120	27 857	694	632	874	2 200	5	27
45	30	55	15 775	483	269	558	1 310	3	28
-	-	257	37 037	1 500	1 079	2 014	4 593	8	29
-	-	179	27 794	723	179	1 041	1 943	4	30
110	83	86	24 594	1 078	1 266	2 149	4 493	5	31
60	59	15	15 336	554	325	603	1 482	3	32
55	41	70	43 705	2 227	1 377	3 158	6 762	6	33
51	54	47	50 688	1 180	1 313	2 821	5 314	8	34
116	113	149	56 825	1 470	958	1 933	4 361	10	35
76	68	25	22 824	1 013	333	435	1 781	4	36
193	160	215	52 680	1 461	1 207	3 980	6 648	7	37
32	37	12	10 512	486	77	408	971	2	38
102	206	132	78 442	2 247	1 356	3 557	7 160	10	39
70	59	86	16 721	408	1 062	3 087	4 557	4	40
47	68	81	14 563	586	298	918	1 802	3	41
29	40	29	13 844	534	116	894	1 544	3	42
476	462	83	105 120	3 047	2 501	6 032	11 580	14	43
189	199	-	49 808	3 136	3 920	798	7 854	7	44
148	137	331	39 750	1 384	1 915	2 246	5 545	6	45
126	99	106	39 587	1 893	469	1 298	3 660	6	46
39	44	27	12 764	352	386	733	1 471	3	47
50	46	64	16 196	495	526	1 018	2 039	2	48
14	6	-	19 538	355	191	340	886	3	49
4 417	4 231	4 777	1 614 687	49 509	50 580	76 512	176 601	281	
119	119	46	34 093	695	1 082	602	2 379	7	1
420	337	81	96 624	3 151	1 803	1 638	6 592	20	2

Tabel 1 (forts.). Folkeskolevæsenets

Nr.	Landsdele.	34	35	36	37		38	39
		Af disse har bestaaet lovbefalet lærerprøve.	Antal lærerinder i fuldstændig post.	Af disse har bestaaet lovbefalet prøve.	Lærernes og lærerindernes samlede antal skoleuger			Af de i rubr. 37 opførte lovbefaledede skoleuger var anordnet <i>udover</i> det lovbefaledede minimum.
					lovbefaledede.	frivillige.		
	[Forts.]							
11	Nesne	6	2	2	272	-	-	-
12	Dønnes	2	1	1	116	-	-	-
13	Hemnes	10	3	3	417	-	-	-
14	Mo	8	2	2	380	-	-	-
15	Lurø	5	1	1	236	-	-	-
16	Trænen	2	-	-	72	-	-	19
17	Rødø	5	1	1	260	-	-	-
18	Melø	6	1	1	237	-	-	-
19	Bodin	9	6	6	605	-	-	-
20	Gildeskaal	9	3	2	447	-	-	-
21	Beieren	4	1	1	186	-	-	-
22	Skjerstad	8	6	6	512	-	-	9
23	Saltdalen	6	3	3	310	-	-	-
24	Sørfolden	6	-	-	296	-	-	-
25	Nordfolden	4	-	-	172	-	-	-
26	Kjerringø	2	1	1	105	-	-	-
27	Steigen	5	4	4	290	-	-	2
28	Ledingen	3	-	-	125	-	-	-
29	Hammerø	8	2	2	353	-	-	-
30	Tysfjorden	4	1	1	210	-	-	-
31	Lødingen	5	2	1	254	-	-	-
32	Hol	1	-	-	111	-	-	-
33	Evenes	6	5	5	397	-	-	-
34	Ankenes	8	5	5	417	-	-	-
35	Vaagan	10	3	3	453	-	-	-
36	Gimsø	4	2	2	192	-	-	-
37	Borge	7	3	3	336	-	-	-
38	Valberg	2	-	-	56	-	-	-
39	Buksnes	10	4	4	480	-	-	-
40	Flakstad	4	-	-	148	-	-	-
41	Moskenes	2	1	1	120	-	-	-
42	Værø	3	1	1	138	-	-	6
43	Hadsel	14	6	6	752	-	-	-
44	Bø	7	5	5	360	40	-	-
45	Øksnes	6	2	2	288	-	-	-
46	Sortland	6	2	2	292	-	-	-
47	Dverberg	3	1	1	129	-	-	-
48	Bjørnskind	2	2	1	150	-	-	-
49	Andenes	3	1	1	138	-	-	-
	Tilsammen	271	117	110	13 973		40	90
	17. Tromsø.							
1	Kvæfjord	7	3	3	329	-	-	-
2	Trondenes	20	2	2	804	-	-	-

tilstand i rigets landdistrikter.

40		41	42	43	44	45	46		47	Nr.
Antal lærere, som havde skolevæsenet tilhørende <i>familiebolig</i>			Antal lærerinder, som havde skolevæsenet tilhørende bolig.	Antal lærere, som til lige var kirkesangere.	Deres pengeindtægt som kirkesangere.	De i fuldstændig post ansatte læreres og lærerinders samlede indtægt for aaret, kirkesangerindtægter medregnet.		Antagen pengeværdi af naturalydelse		
med jordvei, hvorpaa fødes mindst 2 kjør.	med mindre jordvei.	uden jordvei.				Kontant.				
2	-	4	-	2	550	6 568	750	11		
1	-	1	-	1	300	3 182	270	12		
2	1	-	-	2	1 252	10 802	800	13		
-	-	-	-	1	1 030	7 902	-	14		
1	-	1	-	1	525	5 145	150	15		
1	-	1	-	1	140	1 759	200	16		
1	-	-	-	1	494	5 418	200	17		
2	1	1	-	1	650	2 806	1 090	18		
1	-	1	-	2	1 244	9 089	870	19		
1	-	-	-	2	915	8 977	300	20		
1	-	-	-	1	434	4 155	80	21		
1	-	1	-	2	1 282	11 508	410	22		
1	-	-	-	1	1 111	7 931	525	23		
1	-	1	-	2	500	6 204	336	24		
1	-	-	-	1	255	4 280	100	25		
1	1	-	-	1	156	2 799	120	26		
1	-	-	-	1	541	6 690	275	27		
1	1	-	-	1	254	3 420	200	28		
1	-	7	-	2	860	7 753	205	29		
2	-	-	-	2	423	4 486	580	30		
1	-	-	-	1	503	6 064	200	31		
1	-	-	-	1	150	2 484	186	32		
1	-	-	-	1	950	8 760	300	33		
1	-	-	-	1	760	10 036	340	34		
-	-	10	2	-	-	11 123	1 500	35		
1	-	1	-	1	650	5 076	400	36		
2	-	-	-	1	1 280	8 195	350	37		
1	-	-	-	1	300	2 204	120	38		
1	-	2	-	2	1 759	12 303	300	39		
1	-	1	-	1	384	4 622	520	40		
2	-	-	-	1	300	2 952	300	41		
2	-	-	-	2	300	3 737	630	42		
-	1	1	-	1	2 400	18 853	900	43		
1	1	1	2	2	1 500	9 699	620	44		
3	-	-	2	2	1 650	7 868	750	45		
1	1	1	-	1	1 303	7 233	530	46		
1	-	-	-	-	70	5 089	540	47		
1	-	-	-	1	184	3 077	200	48		
1	-	-	-	1	417	3 266	150	49		
56	10	50	8	64	32 183	308 952	18 872			
1	-	-	-	1	700	7 179	650	1		
1	1	18	-	1	450	19 412	340	2		

Tabel 1 (forts.). Folkeskolevæsenets

Nr.	Landsdele.	1	2		3	4	5	6	7
		Antal skolekredse.	Antal kredse, hvor den hele skole eller 2den afdeling holdtes			Antal kredse, hvis børn var delt i to eller flere særskilt mødende klasser.	Disse klassers antal.	Antal undervisningsberetigede børn.	
			i eget (skolevæsenet tilhørende) lokale.	i leiet lokale.	paa omgang.				
	[Forts.]								
3	Bjarkø	8	6	2	-	6	15	348	
4	Maalselven	21	12	9	-	14	29	706	
5	Bardo	14	10	4	-	7	14	324	
6	Ibbestad	34	22	12	-	27	59	1 259	
7	Salangen	13	7	8	-	12	19	465	
8	Tranø	12	6	6	-	5	10	317	
9	Sørreisen	10	5	5	-	4	11	374	
10	Dyrø	7	7	-	-	7	15	280	
11	Berg	7	2	5	-	1	3	228	
12	Torsken	6	6	-	-	3	6	206	
13	Lenviken	23	3	25	-	22	45	958	
14	Hillesø	10	1	9	-	10	20	302	
15	Balsfjorden	18	2	16	-	15	32	568	
16	Malangen	11	1	10	-	8	16	292	
17	Tromsøsundet	38	6	32	-	20	41	936	
18	Lyngen	24	7	17	-	14	28	833	
19	Sørfjorden	8	3	5	-	2	4	184	
20	Karlsø	10	3	7	-	8	17	330	
21	Helgø	11	2	9	-	3	6	210	
22	Skjervø	22	11	11	-	8	17	590	
23	Nordreisen	9	8	1	-	6	12	270	
24	Kvænangen	14	4	10	-	4	8	310	
	Tilsammen	385	161	226	-	236	505	12 348	
	18. Finmarken.								
1	Kautokeino	3	3	-	-	2	5	117	
2	Alten	10	9	1	-	7	20	421	
3	Talvik	12	6	6	-	10	25	534	
4	Loppen-Øksfjord	10	3	6	-	3	23	186	
5	Hasvik	7	3	4	-	3	6	161	
6	Maasø	8	7	1	-	3	7	262	
7	Kjelvik	8	4	4	-	4	10	223	
8	Kistrand	8	7	1	-	6	13	344	
9	Kvalsund	7	4	3	-	1	3	137	
10	Hammerfest landsogn	9	5	4	-	-	-	181	
11	Karasjok	2	2	-	-	2	5	113	
12	Tanen	17	9	8	-	1	2	550	
13	Lebesby	12	5	7	-	5	10	251	
14	Nesseby	9	5	4	-	5	12	252	
15	Nordvaranger	7	4	3	-	6	19	259	
16	Sydvaranger	11	4	7	-	9	22	363	
17	Vardø landsogn	11	3	8	-	3	7	230	
	Tilsammen	151	83	67	-	70	189	4 534	

tilstand i rigets landdistrikter.

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	Nr.
Deraf under 8 aar.	Antal børn i folkeskolen ved aarets udgang, som undervistes i		Af disse børn (rubr. 9 og 10) var under 8 aar.	Antal børn over 8 aar, som fik		Rubrik 9, 10, 12, 13 tilsammen	Deraf		Antal klasser med over 35 børn.	
	faste (skolevæsenet tilh. eller leiede) lokaler.	omgangs-skoler.		undervisning udenfor folkeskolen.	ingen undervisning.		gutter	piger.		
42	323	-	26	6	2	331	161	170	-	3
72	665	-	31	11	-	676	333	343	-	4
27	312	-	20	4	1	317	166	151	-	5
130	1 226	-	93	14	-	1 240	635	605	-	6
68	436	-	53	-	-	436	228	208	1	7
31	295	-	18	-	3	298	161	137	-	8
45	363	-	34	-	3	366	187	179	-	9
16	251	-	4	1	-	252	128	124	-	10
30	162	-	13	47	2	211	124	87	-	11
19	194	-	12	2	2	193	100	98	-	12
106	903	-	57	12	6	921	434	437	2	13
24	278	-	19	22	2	302	159	143	-	14
64	547	-	50	4	3	554	294	260	-	15
33	280	-	22	-	1	281	145	136	-	16
67	880	-	18	7	-	887	435	402	-	17
58	773	-	18	6	14	793	433	306	-	18
9	165	-	1	4	7	176	98	78	-	19
24	286	-	8	-	-	286	160	126	-	20
15	210	-	15	-	-	210	99	111	-	21
68	556	-	41	4	6	566	269	297	-	22
12	269	-	11	1	-	270	130	140	-	23
16	290	-	16	1	19	310	158	152	-	24
1 187	11 654	-	732	186	80	11 920	6 172	5 748	5	
24	54	-	-	-	39	93	48	45	-	1
53	384	-	27	24	2	410	194	216	-	2
54	415	-	21	7	11	433	217	216	2	3
11	168	-	4	2	8	178	91	87	-	4
6	151	-	3	3	3	157	72	85	-	5
13	195	-	5	16	43	254	126	128	1	6
1	217	-	1	6	-	223	123	100	-	7
37	274	-	1	26	7	307	159	148	-	8
18	112	-	7	3	11	126	60	66	-	9
4	157	-	2	15	-	172	83	89	-	10
18	117	-	8	-	7	124	64	60	-	11
41	536	-	28	14	9	559	241	318	-	12
25	197	-	3	2	30	229	113	116	-	13
20	247	-	17	1	4	252	131	121	-	14
45	259	-	45	-	2	261	124	137	-	15
31	351	-	31	4	8	363	190	173	-	16
20	219	-	20	-	11	230	127	103	-	17
421	4 053	-	223	123	195	4 371	2 163	2 208	3	

Skolevæsen
1900.

Tabel 1 (forts.): Folkeskolevæsenets

Nr.	Landsdele.	18	19	20	21	22	23	24
		Samlet antal børn i kredse med 12 børn og derunder, for hvilke der var bestemt en kortere skoletid end 12 uger.	Børn, som deltog i folkeskolens frivillige undervisning.	Børn over 8 aar, for hvem der var anordnet delvis eller fuldstændig særskilt undervisning.	Antal børn, som			
					haandarbejde.		legemsøvelser.	
					gutter.	piger.	gutter.	piger.
	[Forts.]							
3	Bjarkø	-	-	-	-	-	99	35
4	Maalselven	10	-	-	-	-	-	-
5	Bardo	5	-	-	-	-	-	-
6	Ibbestad	410	-	-	-	-	180	65
7	Salangen	-	-	-	-	-	-	-
8	Tranø	-	-	-	-	-	28	28
9	Sørreisen	11	-	-	-	-	37	39
10	Dyrø	-	-	-	-	-	-	-
11	Berg	1	-	-	-	-	-	-
12	Torsken	-	-	-	-	-	-	-
13	Lenviken	10	-	-	-	-	-	-
14	Hillesø	-	-	-	-	-	-	-
15	Balsfjorden	19	-	-	-	-	-	-
16	Malangen	19	-	-	-	-	-	-
17	Tromsøundet	37	-	-	-	-	-	-
18	Lyngen	17	-	-	-	-	-	-
19	Sørfjorden	57	-	-	-	-	-	-
20	Karlsø	1	-	-	-	-	-	-
21	Helgø	-	-	-	-	-	-	-
22	Skjervø	48	-	-	-	-	40	29
23	Nordreisen	-	-	-	-	-	50	30
24	Kvænangen	41	-	-	-	-	-	-
	Tilsammen	763	-	-	-	-	503	255
	18. Finmarken.							
1	Kautokeino	5	-	-	-	-	-	-
2	Alten	-	-	-	17	37	10	10
3	Talvik	-	-	-	23	14	-	-
4	Loppen-Øksfjord	18	-	-	-	-	23	25
5	Hasvik	-	-	-	-	-	-	-
6	Maasø	11	-	-	-	3	11	-
7	Kjelvik	-	-	-	-	-	77	-
8	Kistrand	-	-	-	-	-	53	-
9	Kvalsund	31	-	-	-	-	8	-
10	Hammerfest landsogn	-	-	-	-	-	-	-
11	Karasjok	-	-	-	-	-	57	53
12	Tanen	79	-	-	-	-	-	-
13	Lebesby	40	-	-	-	-	-	-
14	Nesseby	-	-	-	10	-	-	-
15	Nordvaranger	-	-	-	-	54	-	-
16	Sydvaranger	193	-	-	-	-	102	106
17	Vardø landsogn	71	-	-	-	-	-	-
	Tilsammen	448	-	-	50	108	341	194

tilstand i rigets landdistrikter.

25	26	27	28	29	30	31	32		
undervistes i		Antal børn, som i de faste skolers kredse havde længere vei til skolestedet end 3 kilom.	Summen af alle skole-søgende børns (rubr. 9 og 10) lovbe-falede skole-dage.	Deraf forsømte				Antal lærere i fuldstæn-dig post.	Nr.
tegning.				paa grund af sygdom.	af anden gyldig grund.	uden gyldig grund.	til-sammen.		
gutter.	piger.								
40	48	48	22 604	1 135	1 433	313	2 881	4	3
160	172	148	40 226	1 411	1 122	553	3 086	10	4
-	-	35	18 997	403	135	78	616	6	5
238	275	45	74 022	2 760	1 444	3 525	7 729	16	6
115	104	62	27 807	511	253	1 083	1 847	7	7
53	51	43	17 340	528	580	773	1 886	5	8
77	76	28	24 400	817	483	760	2 060	5	9
29	27	16	17 664	515	327	808	1 650	3	10
-	-	7	9 000	495	242	598	1 335	3	11
32	30	37	10 842	708	905	959	2 572	2	12
131	114	107	53 480	1 570	2 184	2 436	6 190	12	13
70	71	121	20 195	241	985	2 052	3 251	5	14
135	129	129	27 723	1 277	1 099	1 193	3 570	9	15
52	42	16	12 447	330	664	215	1 209	4	16
170	134	210	52 801	1 022	1 193	1 215	3 430	16	17
64	66	116	48 791	1 425	4 125	6 616	12 196	7	18
25	11	64	9 536	312	566	1 730	2 608	2	19
80	70	300	17 981	1 000	1 200	2 190	4 390	5	20
33	40	120	10 592	246	603	2 692	3 541	4	21
148	140	172	31 395	362	1 229	3 074	5 165	7	22
50	30	90	23 853	700	1 000	2 000	3 700	3	23
-	-	20	16 858	364	435	4 924	5 723	4	24
2 291	2 086	2 061	719 281	22 478	25 065	42 063	89 606	166	
9	10	-	3 798	114	174	263	551	2	1
58	89	18	25 958	947	155	1 776	2 878	6	2
102	107	200	32 328	720	497	1 977	3 194	6	3
13	14	50	8 943	423	846	651	1 920	4	4
3	4	-	8 074	290	268	629	1 187	3	5
51	34	133	13 160	654	1 062	1 725	3 441	4	6
77	56	34	14 845	403	809	513	1 725	3	7
60	69	125	18 870	760	2 778	2 889	6 427	5	8
32	14	57	6 552	176	862	537	1 575	2	9
-	-	120	9 958	470	960	1 778	3 208	3	10
-	-	62	9 476	225	13	977	1 215	2	11
89	117	155	35 552	1 094	1 617	1 721	4 432	7	12
-	-	89	12 084	476	1 143	1 029	2 648	5	13
65	53	54	16 598	300	624	812	1 736	4	14
37	25	12	18 870	238	449	866	1 553	5	15
-	-	172	22 266	1 052	1 582	2 167	4 801	6	16
-	-	20	15 783	299	638	1 115	2 052	5	17
596	592	1 301	273 115	8 641	14 477	21 425	44 543	72	

Tabel 1 (forts.). Folkeskolevæsenets

Nr.	Landsdele.	34	35	36	37		38	39
		Af disse har bestaaet lovbefalet lærerprøve.	Antal lærerinder i fuldständig post.	Af disse har bestaaet lovbefalet prøve.	Lærernes og lærerindernes samlede antal skoleuger		Af de i rubr. 37 opførte lovbefalede skoleuger var anordnet <i>udover</i> det lovbefalede minimum.	
					lovbefalede.	frivillige.		
	[Forts.]							
3	Bjarkø	3	1	1	190	-	-	-
4	Maalselven	10	2	2	387	-	-	-
5	Bardo	6	1	1	208	-	-	-
6	Ibbestad	16	3	3	723	-	-	-
7	Salangen	7	-	-	252	-	-	-
8	Tranø	5	1	1	181	8	-	-
9	Sørreisen	5	1	1	201	-	-	-
10	Dyrø	3	2	2	172	-	-	-
11	Berg	2	-	-	105	-	-	-
12	Torsken	2	1	1	108	-	-	-
13	Lenviken	12	4	3	577	-	-	-
14	Hillesø	5	-	-	190	-	-	2
15	Balsfjorden	9	2	2	354	-	-	-
16	Malangen	3	1	1	190	-	-	-
17	Tromsøundet	16	-	-	606	-	-	-
18	Lyngen	7	3	1	402	-	-	-
19	Sørfjorden	2	-	-	82	-	-	-
20	Karlsø	4	1	1	200	-	-	-
21	Helgø	3	-	-	156	-	-	-
22	Skjervø	7	2	2	333	-	-	-
23	Nordreisen	3	2	2	164	-	-	-
24	Kvænangen	4	1	1	196	-	-	-
	Tilsammen	161	33	30	7 110	8		2
	18. Finmarken.							
1	Kautokeino	2	-	-	51	-	-	-
2	Alten	5	-	-	220	-	-	-
3	Talvik	5	2	2	312	-	-	-
4	Loppen-Øksfjord	4	-	-	140	-	-	-
5	Hasvik	3	-	-	96	-	-	-
6	Maasø	4	-	-	143	-	-	-
7	Kjelvik	3	1	1	149	-	-	-
8	Kistrand	5	-	-	178	-	-	-
9	Kvalsund	2	-	-	93	-	-	-
10	Hammerfest landsogn	3	-	-	112	4		4
11	Karasjok	-	-	-	48	-	-	-
12	Tanen	7	2	2	315	-	-	11
13	Lebesby	5	-	-	176	-	-	-
14	Nesseby	4	1	1	184	-	-	2
15	Nordvaranger	5	2	2	231	-	-	6
16	Sydvaranger	6	-	-	261	-	-	-
17	Vardø landsogn	5	-	-	170	-	-	17
	Tilsammen	68	8	8	2 879	4		40

tilstand i rigets landdistrikter.

40		41		42		43		44		45		46		47		Nr.
Antal lærere, som havde skolevæsenet tilhørende <i>familiebolig</i>						Antal lærerinder, som havde skolevæsenet tilhørende bolig.	Antal lærere, som tilige var kirkesangere.	Deres pengeindtægt som kirkesangere.	De i fuldstændig post ansatte læreres og lærerinders samlede indtægt for aaret, kirkesangerindtægter medregnet.		Kontant.	Antagen pengeværdi af naturalydelser				
med jordvei, hvorpaa fødes mindst 2 kjør.	med mindre jordvei.	uden jordvei.														
1	-	1	-	-	2	375	4 435	200	3							
1	-	-	-	-	2	750	9 501	120	4							
1	1	4	-	-	1	263	4 735	240	5							
1	-	1	-	-	2	1 500	16 207	290	6							
-	-	-	-	-	1	500	5 499	60	7							
1	-	-	-	-	1	400	4 044	400	8							
1	-	-	-	-	1	480	5 016	500	9							
1	-	2	-	-	1	300	3 336	256	10							
1	-	2	-	-	1	203	2 339	400	11							
1	-	-	-	-	1	217	2 422	350	12							
1	-	-	-	-	1	1 005	12 707	220	13							
1	-	-	-	-	1	464	2 368	160	14							
1	1	-	-	-	1	501	7 278	130	15							
1	-	3	-	-	1	349	4 194	220	16							
1	3	-	-	-	1	1 335	15 185	1 350	17							
2	-	-	-	-	1	869	9 003	540	18							
1	-	-	-	-	1	250	2 335	250	19							
2	1	2	-	-	1	350	4 796	2 180	20							
1	-	3	-	-	1	216	3 167	272	21							
1	-	1	-	-	1	657	7 496	260	22							
-	1	1	-	-	1	190	3 716	1 054	23							
-	3	1	-	-	1	413	3 735	400	24							
23	11	39	-	-	27	12 737	160 255	10 842								
-	1	1	-	-	1	114	1 688	250	1							
1	2	-	-	-	1	380	5 754	380	2							
4	1	1	-	-	3	500	8 188	825	3							
-	1	3	-	-	1	280	4 486	215	4							
-	1	2	-	-	1	62	3 089	150	5							
-	2	2	-	-	1	350	4 380	120	6							
1	-	2	-	-	1	300	4 368	40	7							
3	1	1	-	-	2	320	5 365	900	8							
-	1	-	-	-	1	180	2 392	120	9							
1	-	-	-	-	-	-	3 203	200	10							
-	1	-	-	-	1	100	1 206	180	11							
1	1	1	-	-	3	645	8 917	510	12							
1	1	-	-	-	2	292	5 563	400	13							
1	1	1	-	-	2	370	5 738	440	14							
-	-	-	-	-	-	-	7 850	-	15							
1	2	4	1	1	1	103	6 447	450	16							
-	-	1	-	-	-	-	4 807	150	17							
14	16	19	1	-	21	3 964	83 441	5 330								

Skolevæsen
1900.

Tabel 2. Herredskassernes, verkers og brugs samt

Nr.	Landsdele.	1	2	3	4	5	6
		Herreder, verker og brug.					
		Lønninger til lærere og lærerinder.	Godtgjørelse for kosthold og herberge.	Indkøb af lærerjord.	Opførelse eller vedligeholdelse af skolehuse.	Leie af skolelokaler.	Bøger og andre læremidler samt skoleinventar.
	Oversigt.						
	<i>I. Riget.</i>	2 288 910	823 836	24 938	1 091 435	147 385	119 262
	<i>II. Stifterne.</i>						
1	Kristiania	591 012	223 552	8 139	560 263	33 619	29 159
2	Hamar	338 674	133 416	4 619	109 022	24 334	15 435
3	Kristiansand	439 076	141 221	5 316	94 232	10 966	25 239
4	Bergen	343 602	102 193	2 230	132 813	15 698	15 521
5	Trondhjem	269 331	96 909	4 634	80 358	23 244	19 361
6	Tromsø	307 215	126 545	-	114 747	39 524	14 547
	Tilsammen	2 288 910	823 836	24 938	1 091 435	147 385	119 262
	<i>III. Amterne.</i>						
1	Smaalenene	135 492	53 147	2 670	77 605	7 742	8 375
2	Akershus	213 220	67 923	1 464	349 029	12 309	9 588
3	Buskerud	140 455	57 229	2 709	78 020	10 525	6 887
4	Jarlsberg og Larvik	101 845	45 253	1 296	55 609	3 043	4 309
5	Hedemarken	205 401	77 425	2 714	78 194	9 091	9 731
6	Kristians	133 273	55 991	1 905	30 328	15 243	5 704
7	Bratsberg	115 384	46 303	991	38 729	3 039	8 700
8	Nedenes	130 134	32 050	644	13 402	905	4 023
9	Lister og Mandal	90 909	28 930	2 572	18 319	3 547	5 593
10	Stavanger	102 649	33 938	1 109	23 782	3 475	6 923
11	Søndre Bergenhus	176 031	52 032	1 304	98 120	9 912	7 646
12	Nordre Bergenhus	110 112	34 506	926	30 028	5 040	4 332
	Søndmøre fogderi	57 459	15 655	-	4 665	746	3 493
13	Romsdal	127 339	38 550	-	18 027	4 745	7 377
	Romsdal og Nordmøre fogderier	69 880	22 895	-	13 362	3 999	3 884
14	Søndre Trondhjem	114 956	44 727	1 674	34 626	7 950	9 465
15	Nordre Trondhjem	84 495	29 287	2 960	32 370	11 295	6 012
16	Nordland	172 068	69 836	-	74 082	19 858	7 008
17	Tromsø	91 905	37 597	-	33 266	11 094	4 793
18	Finmarken	43 242	19 112	-	7 399	8 572	2 746
	Tilsammen	2 288 910	823 836	24 938	1 091 435	147 385	119 262
	I 1895	1 898 601	815 606	37 461	798 331	140 671	126 167

kredsens udgifter til folkeskolevæsenet i rigets bygder.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	
			Kredsene.					Ialt.	Nr.
Pen- sioner.	Løvrigt.	Til- sammen.	Opførelse eller ved- ligeholdelse af skole- huse.	Leie af skole- lokaler.	Løvrigt.	Rubr. 10—12 til- sammen.	Antagen penge- værdi af natural- ydelser.		
16 532	339 454	4 851 752	74 598	7 326	70 028	151 952	82 566	5 086 270	
11 598	109 663	1 567 005	11 686	298	4 561	16 545	3 000	1 586 550	1
1 650	52 480	679 630	17 004	1 863	10 916	29 788	3 442	712 860	2
856	67 538	784 444	11 248	1 301	19 945	32 494	11 996	828 934	3
642	30 102	642 801	14 992	1 811	15 510	32 313	26 935	702 049	4
830	32 053	526 720	14 401	1 327	12 674	28 402	16 302	571 424	5
956	47 618	651 152	5 267	721	6 422	12 410	20 891	684 453	6
16 532	339 454	4 851 752	74 598	7 326	70 028	151 952	82 566	5 086 270	
2 349	27 834	315 214	-	-	-	-	-	315 214	1
5 175	36 875	695 583	986	-	-	986	-	696 569	2
2 368	24 650	322 843	10 100	34	1 370	12 004	941	335 788	3
1 706	20 304	233 365	600	264	2 691	3 555	2 059	238 979	4
1 346	38 957	422 859	2 191	46	3 437	5 674	1 610	430 143	5
304	13 523	256 771	14 813	1 822	7 479	24 114	1 832	282 717	6
724	24 216	238 086	1 544	505	5 345	7 394	5 096	250 576	7
-	16 879	198 037	6 618	480	9 375	16 473	1 316	215 826	8
50	13 670	163 590	2 196	163	2 486	4 845	1 018	169 453	9
82	12 773	184 731	890	153	2 739	3 782	4 566	193 079	10
562	18 842	364 449	4 899	397	8 167	13 463	8 821	386 733	11
20	8 648	193 662	3 458	961	4 393	8 812	7 972	210 446	12
60	2 612	84 690	6 635	453	2 950	10 038	10 142	104 870	
300	7 198	203 536	13 377	1 089	7 417	21 883	20 175	245 594	13
240	4 586	118 846	6 742	636	4 467	11 345	10 033	140 724	
550	15 824	229 772	2 268	542	3 208	6 018	4 843	240 633	14
40	11 643	178 102	5 391	149	4 999	10 539	1 426	190 067	15
836	28 740	372 423	3 487	417	3 334	7 238	11 322	390 938	16
120	10 696	189 471	1 780	304	2 122	4 206	8 682	202 359	17
-	8 182	89 253	-	-	966	966	887	91 106	18
16 532	339 454	4 851 752	74 598	7 326	70 028	151 952	82 566	5 086 270	
14 429	237 081	4 068 347	54 387	6 418	51 072	111 877	73 972	4 254 196	

Skolevæsen
1900.

Tabel 2 (forts.). Herredskassernes, verkers og brugs samt

Nr.	Landsdele.	1	2	3	4	5	6
		Herreder, verker og brug.					
		Lønninger til lærere og lærerinder.	Godtgørelse for kosthold og herberge.	Indkøb af lærerjord.	Opførelse eller vedligeholdelse af skolehuse.	Leie af skolelokaler.	Bøger og andre læremidler samt skoleinventar.
IV. De enkelte skolekommuner.							
1. Smaalene.							
1	Trøgstad	8 053	-	-	8 738	137	148
2	Askim	2 802	1 925	-	11 802	346	519
3	Spydeberg	3 060	1 833	-	328	-	182
4	Skiptvet	2 556	1 554	-	165	74	403
5	Rakkestad	5 925	3 304	-	13 546	1 456	313
6	Eidsberg	4 884	3 066	-	6 478	435	274
7	Rødnes	2 760	1 612	-	1 811	16	140
8	Aremark	7 148	-	-	737	27	231
9	Id	5 547	3 234	-	1 100	666	350
10	Berg	5 259	3 045	-	2 601	531	164
11	Skjeberg	5 903	2 952	-	2 040	200	251
12	Hafslund brug	960	-	-	127	-	100
13	Hvaler	3 423	2 039	-	1 417	135	94
14	Borge	9 261	4 010	-	2 357	198	1 323
15	Sannesund brug	816	-	-	322	-	13
16	Varteig	1 326	778	-	202	-	44
17	Tune	9 020	2 570	-	865	408	-
18	Borregaard brug	2 032	-	-	8	-	503
19	Sanne og Soli brug	965	-	-	-	-	28
20	Greaaker brug	391	345	-	10	-	5
21	Glemminge	16 899	7 951	-	3 302	270	558
22	Kragerøen brug	2 341	80	-	187	800	51
23	Lisleby brug	1 093	967	-	-	750	88
24	Onsø	6 413	3 586	-	1 234	375	695
25	Græsvik brug	6 528	-	-	-	900	240
26	Raade	2 783	1 392	-	337	-	43
27	Rygge	5 082	3 249	-	677	-	491
28	Moss landsogn	5 726	-	2 650	15 921	-	767
29	Vaaler	3 992	1 834	20	1 046	-	324
30	Hobøl	2 544	1 812	-	247	-	3
Tilsammen		135 492	53 147	2 670	77 605	7 742	8 375
2. Akershus.							
1	Vestby	3 936	2 480	-	-	975	93
2	Kraakstad	3 888	2 187	-	4 617	278	220
3	Aas	3 631	2 536	-	693	212	87
4	Frogn	2 574	1 565	-	629	195	155
5	Nesodden	4 680	-	-	1 813	-	135
6	Stellene brug	288	-	-	-	1 260	-
7	Aker	64 027	18 777	-	214 541	2 967	3 510

kredsens udgifter til folkeskolevæsenet i rigets bygder.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	
			Kredsene.						
Pen- sioner.	Løvrigt.	Til- sammen.	Opførelse eller ved- ligeholdelse af skole- huse.	Leie af skole- lokaler.	Løvrigt.	Rubr. 10—12 til- sammen.	Antagen penge- værdi af natural- ydelser.	Ialt.	Nr.
432	1 312	18 820	-	-	-	-	-	18 820	1
-	771	18 195	-	-	-	-	-	18 195	2
-	925	6 328	-	-	-	-	-	6 328	3
-	281	5 033	-	-	-	-	-	5 033	4
50	193	24 787	-	-	-	-	-	24 787	5
-	749	15 904	-	-	-	-	-	15 904	6
60	482	6 881	-	-	-	-	-	6 881	7
-	216	8 359	-	-	-	-	-	8 359	8
80	960	11 937	-	-	-	-	-	11 937	9
132	869	12 610	-	-	-	-	-	12 610	10
-	1 391	12 737	-	-	-	-	-	12 737	11
-	507	1 694	-	-	-	-	-	1 694	12
50	872	8 030	-	-	-	-	-	8 030	13
450	3 205	20 804	-	-	-	-	-	20 804	14
-	273	1 424	-	-	-	-	-	1 424	15
200	138	2 688	-	-	-	-	-	2 688	16
100	407	13 370	-	-	-	-	-	13 370	17
-	760	3 303	-	-	-	-	-	3 303	18
150	155	1 298	-	-	-	-	-	1 298	19
-	161	912	-	-	-	-	-	912	20
201	5 815	34 996	-	-	-	-	-	34 996	21
-	772	4 231	-	-	-	-	-	4 231	22
-	400	3 298	-	-	-	-	-	3 298	23
-	1 294	13 597	-	-	-	-	-	13 597	24
-	1 851	9 519	-	-	-	-	-	9 519	25
-	786	5 341	-	-	-	-	-	5 341	26
219	1 553	11 271	-	-	-	-	-	11 271	27
150	265	25 479	-	-	-	-	-	25 479	28
-	51	7 267	-	-	-	-	-	7 267	29
75	420	5 101	-	-	-	-	-	5 101	30
2 349	27 843	315 214	-	-	-	-	-	315 214	
200	555	8 289	986	-	-	986	-	9 275	1
-	377	11 567	-	-	-	-	-	11 567	2
70	598	7 827	-	-	-	-	-	7 827	3
-	924	6 042	-	-	-	-	-	6 042	4
-	648	7 276	-	-	-	-	-	7 276	5
-	-	1 548	-	-	-	-	-	1 548	6
2 077	7 322	313 221	-	-	-	-	-	313 221	7

Skolevæsen
1900.

Tabel 2 (forts.). Herredskassernes, verkers og brugs samt

Nr.	Landsdele.	1	2	3	4	5	6
		Herreder, verker og brug.					
		Lønninger til lærere og lærerinder.	Godtgørelse for kosthold og herberge.	Indkøb af lærerjord.	Opførelse eller vedligeholdelse af skolehuse.	Leie af skolelokaler.	Bøger og andre læremidler samt skoleinventar.
Akershus [forts.]							
8	Nydalen brug.....	4 509	100	-	-	900	50
9	Bærum	18 883	-	-	55 839	789	772
10	Bærum verk.....	1 763	-	-	5 199	563	133
11	Snarøen brug.....	1 395	35	-	358	-	-
12	Fossum brug.....	515	640	-	30	-	91
13	Høvik glasverk.....	1 304	-	-	131	-	50
14	Asker.....	9 901	-	-	6 428	967	465
15	Urskog	5 192	2 930	-	2 657	-	280
16	Høland	6 413	3 815	-	12 690	450	490
17	Enebak	4 003	2 440	-	455	60	132
18	Fet.....	3 918	1 862	1 464	591	202	325
19	Gan brug.....	565	-	-	7	-	-
20	Varaaen brug.....	510	50	-	-	-	7
21	Sørum.....	3 496	1 982	-	677	18	64
22	Skedsmo.....	8 585	4 265	-	14 660	307	954
23	Lillestrømmen brug.....	4 992	340	-	168	-	44
24	Nittedalen.....	3 040	1 652	-	2 208	-	228
25	Gjerdrum.....	2 273	1 434	-	4 972	267	42
26	Ullensaker.....	8 297	4 760	-	689	820	443
27	Nes.....	11 113	8 436	-	3 129	30	242
28	Eidsvold.....	16 568	-	-	1 012	260	112
29	Bønsdalen brug.....	2 221	232	-	1 620	35	-
30	Nannestad.....	6 360	2 835	-	10 480	620	354
31	Hurdalen.....	3 133	1 813	-	204	124	104
32	Fering.....	1 192	7 757	-	2 532	10	6
	Tilsammen	213 220	67 923	1 464	349 029	12 309	9 588
3. Buskerud.							
1	Hole	5 091	3 136	-	94	1 131	32
2	Norderhov.....	11 814	7 653	1 429	1 596	552	919
3	Aadalen.....	3 485	1 634	-	1 259	919	586
4	Hen brug.....	501	514	-	55	-	8
5	Nes.....	5 577	2 855	-	3 526	-	282
6	Gol.....	4 193	-	-	417	30	198
7	Hemsedal.....	1 649	855	-	1 134	17	205
8	Aal.....	4 171	2 220	-	394	95	45
9	Hol.....	3 443	1 523	-	330	488	280
10	Sigdal.....	9 989	6 224	-	2 312	71	369
11	Modum.....	11 284	7 912	-	5 788	-	617
12	Modum verk.....	720	403	-	-	310	20
13	Drammenselven papirfabrik	1 504	-	-	36	-	-

kredsenes udgifter til folkeskolevæsenet i rigets bygder.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	
			Kredsene.						
Pen- sioner.	Iøvrigt.	Til- sammen.	Opførelse eller ved- ligehol- delse af skole- huse.	Leie af skole- lokaler.	Iøvrigt.	Rubr. 10-12 til- sammen.	Antagen penge- værdi af natural- ydelser.	Ialt.	Nr.
-	2 522	8 081	-	-	-	-	-	8 081	8
250	4 252	80 785	-	-	-	-	-	80 785	9
-	571	8 234	-	-	-	-	-	8 234	10
200	763	2 751	-	-	-	-	-	2 751	11
300	712	2 288	-	-	-	-	-	2 288	12
-	622	2 107	-	-	-	-	-	2 107	13
392	1 919	20 072	-	-	-	-	-	20 072	14
200	701	11 960	-	-	-	-	-	11 960	15
69	23	23 950	-	-	-	-	-	23 950	16
-	935	8 025	-	-	-	-	-	8 025	17
50	540	8 952	-	-	-	-	-	8 952	18
-	172	744	-	-	-	-	-	744	19
-	60	627	-	-	-	-	-	627	20
48	667	6 952	-	-	-	-	-	6 952	21
350	2 269	31 390	-	-	-	-	-	31 390	22
-	1 894	7 438	-	-	-	-	-	7 438	23
200	725	8 053	-	-	-	-	-	8 053	24
-	769	9 757	-	-	-	-	-	9 757	25
39	414	15 462	-	-	-	-	-	15 462	26
220	3 991	27 161	-	-	-	-	-	27 161	27
-	1 004	18 956	-	-	-	-	-	18 956	28
-	200	4 308	-	-	-	-	-	4 308	29
460	-	21 109	-	-	-	-	-	21 109	30
50	462	5 890	-	-	-	-	-	5 890	31
-	264	4 761	-	-	-	-	-	4 761	32
5 175	36 875	695 583	986	-	-	986	-	696 569	
-	503	9 987	-	-	-	-	-	9 987	1
-	3 611	27 574	-	-	-	-	-	27 574	2
-	527	8 410	-	-	-	-	-	8 410	3
-	192	1 270	-	-	-	-	-	1 270	4
22	1 528	13 790	-	-	-	-	-	13 790	5
-	693	5 531	-	-	-	-	-	5 531	6
-	203	4 063	-	-	57	57	210	4 330	7
-	727	7 652	-	-	-	-	-	7 652	8
-	150	6 214	-	-	-	-	-	6 214	9
-	349	19 314	4 603	34	1 560	6 197	731	26 242	10
60	200	25 861	5 462	-	-	5 462	-	31 323	11
-	416	1 869	-	-	-	-	-	1 869	12
-	325	1 865	-	-	-	-	-	1 865	13

Tabel 2 (forts.). Herredskassernes, verkers og brugs samt

Nr.	Landsdele.	1	2	3	4	5	6
		Herreder, verker og brug.					
		Lønninger til lærere og lærer- inder.	Godtgjø- relse for kosthold og her- berge.	Indkjøb af lærer- jord.	Opførelse eller vedlige- holdelse af skole- huse.	Leie af skole- lokaler.	Bøger og andre læremidler samt skole- inventar.
Buskerud [forts.]							
14	Øvre Eker	11 301	7 731	-	1 488	643	1 001
15	Fossesholm brug	858	-	-	34	-	8
16	Nedre Eker	11 395	160	-	22 263	779	1 096
17	Solberg brug	782	224	-	-	-	1
18	Stenberg brug	1 561	430	-	25	-	110
19	Lier	12 525	8 398	-	11 430	3 106	470
20	Røken	10 552	-	-	8 637	496	197
21	Hurum	6 067	1 552	-	5 752	140	78
22	Sandsver	10 138	-	-	9 014	282	108
23	Flesberg	4 850	-	-	476	471	-
24	Rollag	2 248	1 263	1 280	1 315	-	215
25	Nore	3 973	2 154	-	595	995	42
26	Jondalen	784	388	-	-	-	-
Tilsammen		140 455	57 229	2 709	78 020	10 525	6 887
4. Jarlsberg og Larvik.							
1	Strømmen	2 068	1 100	-	-	-	-
2	Berger fabrik	1 175	-	-	28	-	39
3	Skoger	7 904	1 427	-	3 405	120	421
4	Sande	5 418	2 867	-	7 576	344	704
5	Hof	2 836	1 790	-	330	-	42
6	Botne	3 100	1 742	-	822	140	26
7	Vaale	3 860	1 876	-	1 200	-	161
8	Borre	5 098	2 503	-	11 483	-	152
9	Ramnes	3 480	2 089	-	1 049	830	215
10	Andebu	4 312	2 524	-	403	170	425
11	Stokke	5 055	4 570	-	2 058	-	-
12	Sem	7 145	3 335	20	772	370	188
13	Jarlsberg gods	794	-	-	140	250	3
14	Nøtterø	7 804	4 750	300	574	135	60
15	Tjømø	4 246	2 747	-	803	-	126
16	Sandeherred	9 048	5 380	-	669	195	800
17	Tjølling	5 798	3 040	-	5 603	261	340
18	Fredriksvørn	3 226	120	-	178	-	228
19	Brunlanes	5 721	3 129	876	9 399	100	171
20	Hedrum	9 054	-	-	8 027	78	108
21	Undersbo brug	442	264	100	-	-	-
22	Lardal	4 261	-	-	9 090	50	100
Tilsammen		101 845	45 253	1 296	55 609	3 043	4 309
5. Hedemarken.							
1	Ringsaker	13 567	6 782	1 167	3 728	3 543	586
2	Nes	8 022	150	-	4 754	1 327	275

kredsens udgifter til folkeskolevæsenet i rigets bygder.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	
			Kredsene.						
Pen- sioner.	Iøvrigt.	Til- sammen.	Opførelse eller ved- ligeholdelse af skole- huse.	Leie af skole- lokaler.	Iøvrigt.	Rubr. 10—12 til- sammen.	Antagen penge- værdi af natural- ydelser.	Ialt.	Nr.
575	2 907	25 646	35	-	253	288	-	25 934	14
-	326	1 226	-	-	-	-	-	1 226	15
800	4 097	40 590	-	-	-	-	-	40 590	16
-	110	1 117	-	-	-	-	-	1 117	17
-	362	2 488	-	-	-	-	-	2 488	18
599	1 146	37 674	-	-	-	-	-	37 674	19
50	1 796	21 778	-	-	-	-	-	21 778	20
7	879	14 543	-	-	-	-	-	14 543	21
-	1 396	20 938	-	-	-	-	-	20 938	22
75	879	6 751	-	-	-	-	-	6 751	23
100	422	6 843	-	-	-	-	-	6 843	24
12	606	8 377	-	-	-	-	-	8 377	25
-	300	1 472	-	-	-	-	-	1 472	26
2 368	24 650	322 843	10 100	34	1 870	12 004	941	335 788	
-	635	3 803	-	-	-	-	-	3 803	1
-	241	1 483	-	-	-	-	-	1 483	2
50	1 618	14 945	-	-	-	-	-	14 945	3
75	1 264	18 248	-	-	-	-	-	18 248	4
250	913	6 161	-	-	-	-	-	6 161	5
456	885	7 171	-	-	-	-	-	7 171	6
150	570	7 817	-	-	-	-	-	7 817	7
200	2 385	21 821	-	-	-	-	-	21 821	8
-	50	7 713	-	-	-	-	-	7 713	9
-	480	8 314	-	-	-	-	-	8 314	10
-	-	11 683	-	-	-	-	-	11 683	11
20	1 291	13 141	600	264	2 066	2 930	-	16 071	12
200	284	1 671	-	-	-	-	-	1 671	13
-	2 196	15 819	-	-	-	-	-	15 819	14
-	1 242	9 164	-	-	-	-	-	9 164	15
-	2 597	18 689	-	-	-	-	-	18 689	16
-	1 121	16 163	-	-	-	-	-	16 163	17
-	391	4 143	-	-	-	-	-	4 143	18
50	978	20 424	-	-	-	-	-	20 424	19
215	792	18 274	-	-	625	625	1 099	19 998	20
-	60	866	-	-	-	-	-	866	21
40	311	5 852	-	-	-	-	960	6 812	22
1 706	20 304	233 865	600	264	2 691	3 555	2 059	238 979	
-	379	29 752	-	-	-	-	-	29 752	1
38	82	14 648	-	-	-	-	-	14 648	2

Skolevæsen
1900.

Tabel 2 (forts.). Herredskassernes, verkers og brugs samt

Nr.	Landsdele.	1	2	3	4	5	6
		Herreder, verker og brug.					
		Lønninger til lærere og lærerinder.	Godtgjørelse for kosthold og herberge.	Indkøb af lærerjord.	Opførelse eller vedligeholdelse af skolehuse.	Leie af skolelokaler.	Bøger og andre læremidler samt skoleinventar.
	Hedemarken [forts.]						
3	Furnes	4 287	2 238	-	5 514	-	112
4	Vang	7 249	3 930	1 547	4 554	301	234
5	Løiten	7 224	3 806	-	4 458	248	152
6	Aadal brug	1 225	-	-	-	50	91
7	Romedal	10 117	-	-	10 293	210	1 200
8	Stange	8 353	6 250	-	6 354	65	29
9	Søndre Odalen	10 504	4 070	-	2 309	176	531
10	Nordre Odalen	7 991	3 276	-	713	-	-
11	Vinger	9 095	3 907	-	1 752	207	634
12	Eidskogen	6 800	3 103	-	756	1 363	283
13	Brandval	7 945	-	-	1 045	-	191
14	Grue	7 455	4 142	-	1 502	85	751
15	Hof	5 560	-	-	1 966	181	13
16	Aasnes	7 468	4 028	-	1 981	573	-
17	Vaaler	5 245	3 839	-	3 854	60	6
18	Elverum	21 979	9 269	-	11 205	-	173
19	Trysil	8 968	3 587	-	2 465	22	360
20	Aamot	8 360	4 648	-	2 278	586	2 127
21	Stor-Elvedalen	7 575	3 898	-	966	-	932
22	Sollien	504	240	-	34	-	117
23	Ytre Rendalen	5 857	-	-	1 189	-	49
24	Øvre Rendalen	4 434	1 867	-	3 767	83	310
25	Lille-Elvedalen	8 039	-	-	-	-	451
26	Tønset	4 010	1 866	-	-	-	-
27	Tolgen	5 268	2 529	-	665	-	23
28	Kvikne	2 300	-	-	92	8	51
	Tilsammen	205 401	77 425	2 714	78 194	9 091	9 731
	6. Kristians.						
1	Dovre	1 868	775	-	1 503	-	10
2	Lesje	3 398	1 180	-	102	657	12
3	Skiaaker	3 871	1 260	-	1 241	-	80
4	Lom	3 282	1 630	-	-	283	297
5	Vaage	8 746	-	-	1 686	305	382
6	Nordre Fron	3 692	1 969	-	1 039	114	291
7	Søndre Fron	3 380	1 728	-	244	824	61
8	Ringebu	4 760	2 238	1 395	1 329	279	128
9	Øier	3 980	1 818	-	6 543	205	223
10	Østre Gausdal	3 774	1 661	-	371	-	305
11	Vestre Gausdal	4 435	-	-	1 335	53	26
12	Faaberg	6 376	3 813	-	398	1 888	115

kredsens udgifter til folkeskolevæsenet i rigets bygder.

Skolevæsen
1900.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	
			Kredsene.						
Pen- sioner.	Iøvrigt.	Til- sammen.	Opførelse eller ved- ligeholdelse af skole- huse.	Leie af skole- lokaler.	Iøvrigt.	Rubr. 10—12 til- sammen.	Antagen penge- værdi af natural- ydelser.	Ialt.	Nr.
-	1 200	13 351	-	-	-	-	-	13 351	3
-	2 038	19 853	-	-	-	-	-	19 853	4
175	2 732	18 795	-	-	-	-	-	18 795	5
-	320	1 686	-	-	-	-	-	1 686	6
17	1 574	23 411	-	-	-	-	-	23 411	7
140	682	21 873	-	-	-	-	-	21 873	8
-	1 939	19 529	-	-	-	-	-	19 529	9
-	3 414	15 394	-	40	455	495	-	15 839	10
150	1 556	17 301	-	-	-	-	-	17 301	11
109	256	12 670	-	-	-	-	-	12 670	12
-	196	9 377	-	-	-	-	-	9 377	13
-	1 243	15 178	-	-	-	-	-	15 178	14
-	1 134	8 857	-	-	-	-	-	8 857	15
-	3 295	17 345	-	-	-	-	-	17 345	16
100	1 083	14 187	-	-	-	-	-	14 187	17
505	3 984	47 115	-	-	-	-	-	47 115	18
62	2 443	17 907	-	-	-	-	-	17 907	19
50	2 284	20 333	-	-	-	-	-	20 333	20
-	3 355	16 776	66	-	-	66	-	16 842	21
-	100	995	-	-	-	-	70	1 065	22
-	963	3 063	-	-	-	-	-	3 063	23
-	1 688	12 149	-	-	-	-	-	12 149	24
-	123	8 613	1 172	6	1 455	2 633	378	11 624	25
-	170	6 046	133	-	1 296	1 429	-	7 475	26
-	118	8 603	692	-	-	692	1 082	10 377	27
-	601	3 052	128	-	231	359	80	3 491	28
1 346	38 957	422 859	2 191	46	3 437	5 674	1 610	430 143	
-	471	4 627	-	-	-	-	-	4 627	1
-	46	5 395	-	-	-	-	-	5 395	2
-	25	6 477	-	-	-	-	-	6 477	3
-	755	6 247	-	-	-	-	-	6 247	4
-	1 243	12 362	-	-	125	125	-	12 487	5
-	894	7 999	602	72	881	1 555	-	9 554	6
-	638	6 875	160	1 680	144	1 984	-	8 859	7
-	47	10 176	-	-	-	-	-	10 176	8
-	782	13 551	-	-	-	-	-	13 551	9
-	795	6 906	-	-	40	40	-	6 946	10
-	32	5 881	125	-	1 160	1 285	52	7 218	11
-	133	12 723	-	-	-	-	-	12 723	12

Skolevæsen
1900.

Tabel 2 (forts.). Herredskassernes, verkers og brugs samt

Nr.	Landsdele.	1	2	3	4	5	6
		Herreder, verker og brug.					
		Lønninger til lærere og lærer- inder.	Godtgjøl- relse for kosthold og her- berge.	Indkøb af lærer- jord.	Opførelse eller vedlige- holdelse af skole- huse.	Leie af skole- lokaler.	Bøger og andre læremidler samt skole- inventar.
	Kristians [forts.]						
13	Biri	5 837	2 982	-	873	1 204	7
14	Vardal	4 272	2 525	-	2 430	760	288
15	Østre Toten	8 420	5 462	-	2 004	42	210
16	Vestre Toten	6 540	4 291	-	850	148	310
17	Jevnaker	7 578	4 371	-	-	974	410
18	Hadeland verk.	744	-	100	440	-	30
19	Gran	4 578	2 178	-	600	1 428	414
20	Brandbu	7 405	2 520	-	744	2 057	547
21	Søndre Land	7 526	3 809	-	-	2 157	207
22	Nordre Land	6 145	3 013	-	1 200	1 273	549
23	Søndre Aurdal	4 099	2 444	351	799	335	491
24	Etnedalen	2 499	1 040	-	3 552	78	150
25	Nordre Aurdal	7 180	-	-	-	-	30
26	Vestre Slidre	3 105	1 137	-	781	91	86
27	Østre Slidre	2 614	1 016	-	740	-	-
28	Vang	3 169	1 131	59	24	88	45
	Tilsammen	133 273	55 991	1 905	30 828	15 243	5 704
	7. Bratsberg.						
1	Drangedal	7 571	4 305	-	200	-	16
2	Sannikedal	3 467	2 090	-	238	144	598
3	Skaatø	6 000	4 444	-	740	493	216
4	Helle brug	475	-	-	-	-	-
5	Bamle	6 606	3 938	-	-	144	137
6	Ødegaarden verk.	400	15	-	54	-	-
7	Eidanger	5 069	2 370	-	4 471	159	1 221
8	Slemdal	2 285	1 185	-	228	-	324
9	Gjerpem	10 143	6 261	-	5 517	-	974
10	Fossum verk	1 277	-	-	192	-	31
11	Solum	7 897	4 252	-	7 797	140	282
12	Gjemsmø legatskole	1 165	-	-	-	-	29
13	Hollen	3 034	1 923	-	475	62	560
14	Ulefoss verk	1 816	-	-	-	400	84
15	Ulefoss brug	1 065	-	-	-	200	59
16	Lunde	2 980	1 610	-	383	-	160
17	Bø	2 840	1 472	-	-	-	305
18	Saude	3 978	1 836	-	452	188	150
19	Hitterdal	4 813	2 431	-	13 012	70	797
20	Tinn	3 718	1 586	-	154	8	670
21	Hovin	1 822	600	-	68	-	106
22	Gransherred	2 059	-	-	19	-	96
23	Hjartdal	3 871	1 200	-	1 917	-	624

kredsens udgifter til folkeskolevæsenet i rigets bygder.

Skolevæsen
1900.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	Nr.
Kredsene.									
Pen- sioner.	Iøvrigt.	Til- sammen.	Opførelse eller ved- ligeholdelse af skole- huse.	Leie af skole- lokaler.	Iøvrigt.	Rubr. 10—12 til- sammen.	Antagen penge- værdi af natural- ydelser.	Ialt.	
139	262	11 304	-	-	-	-	-	11 304	13
-	281	10 556	-	-	-	-	-	10 556	14
-	2 957	19 095	-	-	-	-	-	19 095	15
-	26	12 165	-	-	-	-	-	12 165	16
-	385	13 718	5 034	-	1 756	6 790	833	21 341	17
-	241	1 555	-	-	-	-	-	1 555	18
35	225	9 458	1 320	-	30	1 350	-	10 808	19
10	418	13 701	508	-	1 113	1 621	-	15 322	20
75	480	14 254	628	-	-	628	-	14 882	21
-	100	12 280	4 000	16	386	4 402	-	16 682	22
-	321	8 840	1 050	-	-	1 050	-	9 890	23
-	328	7 647	560	-	-	560	-	8 207	24
-	898	8 108	276	-	555	831	-	8 939	25
-	494	5 694	-	-	876	876	252	6 322	26
-	11	4 381	550	32	293	875	90	5 346	27
45	235	4 796	-	22	120	142	605	5 543	28
304	13 523	256 771	14 813	1 822	7 479	24 114	1 832	282 717	
-	3 906	15 998	739	463	2 703	3 905	40	19 943	1
-	638	7 175	-	-	-	-	-	7 175	2
-	2 323	14 216	156	-	-	156	-	14 372	3
-	120	595	-	-	-	-	-	595	4
-	3 405	14 230	300	-	-	300	-	14 530	5
-	87	556	-	-	-	-	-	556	6
-	1 894	15 184	-	-	-	-	-	15 184	7
-	194	4 216	-	-	-	-	550	4 766	8
-	774	23 669	-	-	-	-	-	23 669	9
-	346	1 846	-	-	-	-	-	1 846	10
-	1 847	22 215	-	-	-	-	-	22 215	11
-	513	1 707	-	-	-	-	-	1 707	12
-	922	6 976	-	-	-	-	-	6 976	13
-	367	2 667	-	-	-	-	-	2 667	14
-	60	1 384	-	-	-	-	-	1 384	15
-	1 059	6 192	-	-	-	-	-	6 192	16
-	623	5 240	-	-	-	-	-	5 240	17
-	80	6 684	-	-	363	363	396	7 443	18
32	-	21 155	-	-	1 000	1 000	100	22 255	19
-	242	6 378	-	-	84	84	816	7 278	20
-	410	3 006	-	-	-	-	-	3 006	21
-	117	2 291	-	-	-	-	300	2 591	22
-	902	8 514	-	-	-	-	2 000	10 514	23

Skolevæsen
1900.

Tabel 2 (forts.). Herredskassernes, verkers og brugs samt

Nr.	Landsdele.	1	2	3	4	5	6
		Herreder, verker og brug.					
		Lønninger til lærere og lærerinder.	Godtgørelse for kosthold og herberge.	Indkøb af lærerjord.	Opførelse eller vedligeholdelse af skolehuse.	Leie af skolelokaler.	Bøger og andre læremidler samt skoleinventar.
Bratsberg [forts.]							
24	Seljord	3 649	1 735	-	630	98	213
25	Kviteseid	8 198	-	-	-	-	344
26	Nissedal	2 353	-	-	286	-	95
27	Fyresdal	5 020	-	991	116	380	383
28	Mo	2 606	1 047	-	395	519	78
29	Aamdal verk	975	-	-	-	34	-
30	Laardal	3 170	-	-	-	-	55
31	Vinje	3 375	1 379	-	-	-	93
32	Rauland	1 687	624	-	1 385	-	-
Tilsammen		115 384	46 303	991	38 729	3 039	8 700
8. Nedenes.							
1	Vegaarsheien	2 475	1 260	-	-	-	309
2	Gjerstad	3 070	1 724	-	893	29	540
3	Søndeled	8 559	-	-	-	-	224
4	Dybvaag	18 139	-	-	1 293	63	546
5	Holt	5 837	4 368	-	-	-	75
6	Nes jernverk	1 151	-	20	169	-	28
7	Aamli	4 560	2 382	-	-	-	268
8	Mykland	1 843	-	-	-	-	220
9	Herefoss	990	435	-	-	-	44
10	Froland	3 867	2 001	-	830	40	-
11	Østre Moland	3 006	2 545	-	597	132	56
12	Barbu	12 334	-	-	415	-	180
13	Tromø	3 804	2 226	-	978	-	74
14	Hisø	8 713	-	-	432	-	360
15	Øiestad	12 274	-	-	678	-	-
16	Fjære	9 603	4 583	-	497	-	275
17	Landvig	3 400	1 812	-	412	29	82
18	Eide	1 486	814	-	-	-	31
19	Vestre Moland	3 795	1 149	-	529	25	144
20	Høvaag	3 600	1 872	-	1 115	18	45
21	Birkenes	3 220	1 500	624	2 456	32	44
22	Vegusdal	2 769	-	-	-	-	-
23	Iveland	1 632	720	-	-	-	134
24	Hornnes	1 133	540	-	345	190	97
25	Evje	1 496	734	-	41	176	54
26	Bygland	3 320	1 385	-	1 160	73	54
27	Valle	4 058	-	-	162	98	139
Tilsammen		130 134	32 050	644	13 402	905	4 023
9. Lister og Mandal.							
1	Tveid	2 493	1 403	-	60	-	72
2	Randøund	1 528	792	-	370	-	238

kredsens udgifter til folkeskolevæsenet i rigets bygder.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	
			Kredsene.						
Pen- sioner.	Iøvrigt.	Til- sammen.	Opførelse eller ved- ligeholdelse af skole- huse.	Leie af skole- lokaler.	Iøvrigt.	Rubr. 10—12 til- sammen.	Antagen penge- værdi af natural- ydelser.	Ialt.	Nr.
-	252	6 577	-	-	718	718	-	7 295	24
-	2 627	11 169	-	-	-	-	-	11 169	25
-	55	2 789	-	10	310	320	80	3 189	26
394	46	7 330	-	-	-	-	-	7 330	27
-	51	4 696	167	32	57	254	-	4 952	28
-	56	1 065	-	-	-	-	-	1 065	29
298	209	3 732	-	-	-	-	-	3 732	30
-	31	4 878	170	-	50	220	505	5 603	31
-	60	3 756	12	-	60	72	309	4 137	32
724	24 216	238 036	1 544	505	5 345	7 394	5 096	250 576	
-	70	4 114	181	-	453	634	-	4 748	1
-	24	6 280	-	-	-	-	-	6 280	2
-	2 475	11 258	-	-	-	-	-	11 258	3
-	2 877	22 918	-	-	-	-	-	22 918	4
-	94	10 374	1 649	75	1 390	3 114	-	13 488	5
-	204	1 572	-	-	-	-	-	1 572	6
-	96	7 306	1 365	261	1 356	2 982	-	10 288	7
-	56	2 119	68	43	346	457	29	2 605	8
-	-	1 469	-	-	132	132	20	1 621	9
-	957	7 695	50	-	130	180	-	7 875	10
-	35	6 771	392	12	319	723	-	7 494	11
-	2 238	15 167	63	-	3 463	3 526	-	18 693	12
-	815	7 897	-	-	-	-	-	7 897	13
-	212	9 717	-	-	-	-	-	9 717	14
-	2 544	15 496	-	-	-	-	-	15 496	15
-	2 212	17 170	-	-	-	-	-	17 170	16
-	349	6 084	412	29	675	1 116	-	7 200	17
-	148	2 479	100	6	124	230	-	2 709	18
-	486	6 128	-	-	-	-	-	6 128	19
-	272	6 922	1 143	54	301	1 498	-	8 420	20
-	477	8 353	-	-	-	-	-	8 353	21
-	196	2 965	-	-	126	126	71	3 162	22
-	-	2 486	28	-	234	262	10	2 758	23
-	-	2 305	-	-	326	326	41	2 672	24
-	42	2 543	-	-	-	-	195	2 738	25
-	-	5 992	1 155	-	-	1 155	500	7 647	26
-	-	4 457	12	-	-	12	450	4 919	27
-	16 879	198 037	6 618	480	9 375	16 473	1 316	215 826	
-	691	4 719	-	-	-	-	-	4 719	1
-	130	3 058	250	-	-	250	-	3 308	2

Skolevæsen
1900.

Tabel 2 (forts.). Herredskassernes, verkers og brugs samt

Nr.	Landsdele.	1	2	3	4	5	6
		Herreder, verker og brug.					
		Lønninger til lærere og lærerinder.	Godtgørelse for kosthold og herberge.	Indkøb af lærerjord.	Opførelse eller vedligeholdelse af skolehuse.	Leie af skolelokaler.	Bøger og andre læremidler samt skoleinventar.
	Lister og Mandal [forts.]						
3	Oddernes.....	8 197	2 725	-	3 150	-	870
4	Vennesla.....	2 650	-	-	-	-	15
5	Vigeland brug.....	437	256	-	49	-	12
6	Hunnsfoss fabrik.....	570	290	-	-	-	-
7	Hægeland.....	1 316	675	-	295	62	153
8	Øvrebø.....	1 206	550	-	167	70	34
9	Søgne.....	5 714	2 726	-	525	232	455
10	Halsaa og Hartmark.....	8 929	-	-	5 781	200	223
11	Holme.....	1 624	939	-	300	36	174
12	Øislebø.....	1 337	679	-	-	12	526
13	Laudal.....	1 114	512	-	137	-	208
14	Finsland.....	1 171	544	-	246	-	125
15	Bjelland og Grindum.....	2 451	715	2 000	100	-	125
16	Aaseral.....	1 272	552	-	1 100	48	35
17	Nordre Undal.....	2 510	765	-	-	544	178
18	Valle.....	3 381	1 734	-	-	52	36
19	Sjølingstad fabrik.....	76	60	-	-	-	-
20	Spangereid.....	1 580	899	-	-	14	100
21	Vanse.....	7 950	3 392	-	1 430	547	655
22	Herred.....	1 512	693	-	84	124	91
23	Spind.....	2 162	805	-	1 735	128	69
24	Lyngdal.....	6 121	2 688	572	884	303	207
25	Hægebostad.....	2 899	806	-	40	200	112
26	Fjotland.....	2 266	-	-	75	34	168
27	Liknes.....	3 802	-	-	962	80	203
28	Fede.....	1 468	720	-	10	42	85
29	Hitterø.....	4 038	-	-	131	260	106
30	Nes.....	2 698	1 379	-	414	277	48
31	Bakke.....	1 710	659	-	19	97	155
32	Gyland.....	2 090	-	-	-	155	32
33	Siredalen.....	2 637	972	-	291	30	83
	Tilsammen	90 909	28 930	2 572	18 319	3 547	5 593
	10. Stavanger.						
1	Sogndal landsogn.....	3 970	1 723	-	118	582	378
2	Lund.....	2 406	1 106	-	527	578	492
3	Heskestad.....	1 774	703	-	328	104	121
4	Bjerkreim.....	2 190	596	-	475	71	132
5	Helleland.....	1 500	365	-	294	59	74
6	Egersund landsogn.....	2 929	1 112	-	447	56	433
7	Ogne.....	1 516	559	-	157	-	-
8	Varhaug.....	1 850	740	-	433	27	243
9	Nærbø.....	2 052	631	-	266	75	391
10	Klep.....	2 883	1 127	-	284	-	44

kredsenes udgifter til folkeskolevæsenet i rigets bygder.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	
			Kredsene.					Ialt.	Nr.
Pen- sioner.	Iøvrigt.	Til- sammen.	Opførelse eller ved- ligeholdelse af skole- huse.	Leie af skole- lokaler.	Iøvrigt.	Rubr. 10—12 til- sammen.	Antagen penge- værdi af natural- ydelser.		
-	1 730	16 672	-	-	-	-	-	16 672	3
-	924	3 589	-	-	-	-	-	3 589	4
-	150	904	-	-	-	-	-	904	5
-	212	1 072	-	-	-	-	-	1 072	6
-	99	2 564	-	-	-	-	-	2 564	7
-	-	2 027	-	-	-	-	-	2 027	8
-	1 102	10 754	-	-	-	-	-	10 754	9
-	785	15 918	-	-	-	-	-	15 918	10
-	625	3 693	-	-	-	-	-	3 693	11
-	730	3 284	-	-	-	-	-	3 284	12
-	254	2 225	-	-	15	15	-	2 240	13
-	198	2 284	-	-	-	-	-	2 284	14
-	50	5 441	50	53	207	310	36	5 787	15
-	40	3 047	170	8	27	205	228	3 480	16
-	131	4 128	-	-	-	-	-	4 128	17
-	378	5 581	480	80	918	1 478	-	7 059	18
-	33	169	-	-	-	-	-	169	19
-	-	2 593	3	22	308	333	-	2 926	20
-	1 601	15 575	500	-	300	800	-	16 375	21
-	352	2 856	-	-	-	-	-	2 856	22
-	337	5 236	180	-	61	241	-	5 477	23
-	1 147	11 922	563	-	49	612	25	12 459	24
-	150	4 207	-	-	-	-	-	4 207	25
-	-	2 543	-	-	-	-	-	2 543	26
-	367	5 414	-	-	196	196	90	5 700	27
-	120	2 445	-	-	255	255	154	2 854	28
-	330	4 865	-	-	-	-	-	4 865	29
50	771	5 637	-	-	-	-	-	5 637	30
-	143	2 783	-	-	150	150	30	2 963	31
-	63	2 340	-	-	-	-	-	2 340	32
-	27	4 040	-	-	-	-	455	4 495	33
50	13 670	163 590	2 196	163	2 486	4 845	1 018	169 453	
-	98	6 869	-	-	-	-	-	6 869	1
-	46	5 155	-	-	-	-	-	5 155	2
-	-	3 030	-	-	-	-	-	3 030	3
-	62	3 526	-	-	-	-	310	3 836	4
-	17	2 309	-	-	-	-	250	2 559	5
-	719	5 696	-	-	-	-	-	5 696	6
-	112	2 344	-	-	-	-	240	2 584	7
-	98	3 391	-	-	-	-	423	3 814	8
-	379	3 794	-	-	-	-	-	3 794	9
-	690	5 028	-	-	-	-	-	5 028	10

Skolevæsen
1900.

Tabel 2 (forts.). Herredskassernes, verkens og brugs samt

Nr.	Landsdele.	1	2	3	4	5	6
		Herreder, verker og brug.					
		Lønninger til lærere og lærer- inder.	Godtgjøl- relse for kosthold og her- berge.	Indkjøb af lærer- jord.	Opførelse eller vedlige- holdelse af skole- huse.	Leie af skole- lokaler.	Bøger og andre læremidler samt skole- inventar.
Stavanger [forts.]							
11	Time	2 864	1 036	-	4 569	30	42
12	Gjesdal	1 986	742	155	1 381	24	532
13	Aalgaard fabrik	1 207	-	-	-	-	102
14	Høiland	4 574	1 590	-	235	-	273
15	Haaland	3 897	1 477	-	698	-	654
16	Hetland	5 355	2 054	804	1 411	63	423
17	Høle	2 006	759	-	1 618	111	316
18	Fossan	5 140	-	-	1 050	201	308
19	Strand	2 956	1 109	-	1 489	59	119
20	Tou brug	306	204	-	10	-	-
21	Finnø	2 010	744	-	368	-	43
22	Rennesø	1 481	536	-	280	-	-
23	Mosterø	2 412	642	-	345	-	-
24	Skudenes	2 420	1 008	-	247	23	137
25	Aakre	2 108	808	-	780	16	143
26	Avaldsnes	4 534	1 503	-	142	-	132
27	Torvestad	2 472	1 173	-	339	-	170
28	Skaare	3 033	1 108	-	854	125	142
29	Tysvær	2 840	602	100	466	110	152
30	Bokn	780	281	-	101	-	32
31	Skjold	2 124	702	-	312	20	66
32	Vass	1 286	463	-	765	111	30
33	Vikedal	2 418	806	-	192	126	100
34	Nerstrand	1 790	636	-	116	126	35
35	Sjernerø	1 562	448	-	72	72	17
36	Fister	1 055	380	-	-	152	17
37	Aardal	1 503	-	-	-	182	-
38	Hjelmeland	3 213	929	-	549	146	28
39	Jelse	3 241	1 115	50	62	-	90
40	Sand	2 062	706	-	1 424	38	121
41	Saude	1 940	614	-	84	96	-
42	Suldal	3 004	1 071	-	494	92	386
Tilsammen		102 649	33 938	1 109	23 782	3 475	6 923
11. Søndre Bergenhus.							
1	Strandebarm og Varaldsø..	3 500	917	-	124	50	20
2	Kvinnherred	5 475	2 015	-	375	77	499
3	Skaanevik	4 089	1 463	-	852	147	55
4	Etnø	2 695	697	-	13	235	96
5	Fjelberg	4 269	1 499	-	148	58	53
6	Sveen	2 970	1 107	-	562	114	121
7	Valestrand	1 088	384	-	171	24	87
8	Finnaas	7 684	-	-	4 807	112	176
9	Stord	2 719	900	-	-	109	111

kredsens udgifter til folkeskolevæsenet i rigets bygder.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	
			Kredsene.						
Pen- sioner.	Løvrigt.	Til- sammen.	Opførelse eller ved- ligeholdelse af skole- huse.	Leie af skole- lokaler.	Løvrigt.	Rubr. 10—12 til- sammen.	Antagen penge- værdi af natural- ydelser.	Ialt.	Nr.
-	56	8 597	-	-	478	478	240	9 315	11
-	107	4 927	-	-	378	378	-	5 305	12
-	765	2 074	-	-	-	-	-	2 074	13
-	1 138	7 815	-	-	-	-	-	7 815	14
-	917	7 643	-	-	-	-	-	7 643	15
-	1 286	11 396	-	-	-	-	-	11 396	16
-	342	5 152	-	-	45	45	167	5 364	17
-	176	6 875	-	-	150	150	900	7 925	18
-	912	6 644	-	-	-	-	125	6 769	19
-	30	550	-	-	-	-	-	550	20
-	48	3 213	-	-	-	-	-	3 213	21
50	202	2 549	-	-	-	-	-	2 549	22
-	356	3 755	-	-	-	-	-	3 755	23
-	207	4 042	-	27	162	189	255	4 486	24
-	-	3 855	480	-	350	830	100	4 785	25
16	155	6 482	-	-	214	214	770	7 466	26
-	257	4 411	-	-	-	-	-	4 411	27
-	356	5 618	-	-	-	-	-	5 618	28
-	38	4 308	-	-	26	26	182	4 516	29
-	115	1 309	-	-	42	42	40	1 391	30
-	373	3 597	-	-	-	-	-	3 597	31
-	360	3 015	-	-	-	-	-	3 015	32
-	362	4 004	-	-	223	223	32	4 259	33
-	141	2 844	116	126	176	418	-	3 262	34
-	237	2 403	-	-	-	-	-	2 403	35
-	5	1 609	60	-	122	182	80	1 871	36
-	102	1 787	-	-	-	-	-	1 787	37
-	91	4 956	-	-	252	252	-	5 208	38
16	183	4 757	84	-	103	187	186	5 130	39
-	387	4 738	150	-	-	150	-	4 888	40
-	415	3 179	-	-	18	18	92	3 289	41
-	433	5 480	-	-	-	-	174	5 654	42
82	12 773	184 731	890	153	2 739	3 782	4 566	193 079	
-	323	4 934	-	-	-	-	110	5 044	1
-	384	8 825	-	-	463	463	511	9 799	2
-	451	7 057	-	-	46	46	107	7 210	3
-	179	3 965	-	-	-	-	-	3 965	4
-	284	6 311	-	-	375	375	122	6 808	5
-	311	5 185	-	-	30	30	120	5 335	6
-	199	1 953	-	-	-	-	-	1 953	7
-	101	12 880	-	-	900	900	900	14 680	8
-	383	4 222	-	-	-	-	-	4 222	9

Skolevæsen
1900.

Tabel 2 (forts.). Herredskassernes, verkere og brugs samt

Nr.	Landsdele.	1	2	3	4	5	6
		Herreder, verker og brug.					
		Lønninger til lærere og lærerinder.	Godtgjørelse for kosthold og herberge.	Indkjøb af lærerjord.	Opførelse eller vedligeholdelse af skolehuse.	Leie af skolelokaler.	Bøger og andre læremidler samt skoleinventar.
Søndre Bergenhus [forts.]							
10	Fitjar	2 950	1 104	-	5 188	132	246
11	Tysnes	5 362	1 879	-	19 493	898	739
12	Fuse	4 760	1 587	-	34	847	74
13	Os	5 849	2 106	-	199	1 481	72
14	Fane	7 389	2 812	-	6 565	262	302
15	Hop fabrik	520	-	-	70	-	-
16	Austevold	2 936	1 078	-	224	159	105
17	Sund	2 372	858	-	679	66	123
18	Fjeld	3 392	1 244	-	451	133	112
19	Askøen	11 523	2 733	-	1 532	-	103
20	Alvøen fabrik	1 300	-	-	-	370	60
21	Aarstad	7 904	-	-	20 195	60	1 007
22	Bergens mekaniske verksted	2 551	-	-	74	-	79
23	Haus	4 708	2 093	-	311	-	41
24	Arne fabriker	2 767	-	-	-	-	108
25	Bruvik	3 974	1 297	-	1 695	336	100
26	Dale fabriker	1 692	552	-	41	-	-
27	Vaksdal brug	1 554	328	-	-	-	-
28	Hosanger	4 884	1 883	-	1 449	1 491	230
29	Hammer	5 207	1 630	-	9 477	297	82
30	Salhus fabrik	495	-	-	5	-	5
31	Alversund	3 513	1 570	-	1 198	120	162
32	Herlø	3 864	1 440	-	1 079	19	2
33	Manger	5 749	2 086	-	89	318	460
34	Lindaas	8 530	3 126	-	9 472	813	100
35	Masfjorden	3 610	1 282	-	3 603	206	20
36	Røldal	1 487	16	-	1	45	-
37	Ullensvang	6 626	2 593	-	1 026	33	185
38	Eidfjord	1 263	457	-	-	157	95
39	Ulvik	1 465	553	-	7	123	176
40	Granvin	1 462	504	-	20	40	71
41	Vikør	3 800	1 485	148	312	61	258
42	Jondal	3 397	-	120	165	-	232
43	Ævanger	2 846	1 028	-	5 514	388	756
44	Voss	7 325	2 777	-	16	57	150
45	Vossestranden	2 516	949	1 036	884	24	173
Tilsammen		176 031	52 032	1 304	98 120	9 912	7 646
12. Nordre Bergenhus.							
1	Jostedalen	1 700	524	38	790	-	114
2	Lyster	3 549	1 134	-	8 651	192	324
3	Hafslo	2 998	948	-	-	414	79
4	Aardal	1 881	606	-	59	113	94
5	Lærdal	3 755	1 087	-	79	145	141

kredsens udgifter til folkeskolevæsenet i rigets bygder.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	
			Kredsene.						
Pen- sioner.	Iøvrigt.	Til- sammen.	Opførelse eller ved- ligeholdelse af skole- huse.	Leie af skole- lokaler.	Iøvrigt.	Rubr. 10—12 til- sammen.	Antagen penge- værdi af natural- ydelser.	Ialt.	Nr.
-	-	9 620	288	-	362	650	-	10 270	10
-	400	28 771	-	-	-	-	356	29 127	11
-	86	7 388	-	-	-	-	-	7 388	12
-	21	9 728	-	-	-	-	-	9 728	13
50	1 595	18 975	-	-	-	-	-	18 975	14
-	-	590	-	-	-	-	-	590	15
-	629	5 131	-	-	-	-	60	5 191	16
-	248	4 346	-	-	-	-	62	4 408	17
-	649	5 981	-	-	-	-	600	6 581	18
200	3 027	19 118	-	-	29	29	30	19 177	19
-	160	1 890	-	-	-	-	-	1 890	20
-	1 213	30 379	-	-	-	-	-	30 379	21
-	350	3 054	-	-	-	-	-	3 054	22
-	1 620	8 773	-	-	-	-	-	8 773	23
312	483	3 670	-	-	-	-	-	3 670	24
-	97	7 499	576	250	360	1 186	-	8 685	25
-	349	2 634	-	-	-	-	-	2 634	26
-	100	1 982	-	-	-	-	-	1 982	27
-	25	9 962	-	-	-	-	-	9 962	28
-	1 198	17 891	2 500	-	836	3 336	900	22 127	29
-	333	838	-	-	-	-	-	838	30
-	34	6 597	75	-	829	904	251	7 752	31
-	68	6 472	-	-	-	-	-	6 472	32
-	60	8 762	-	-	-	-	400	9 162	33
-	355	22 396	73	24	22	119	1 997	24 512	34
-	242	8 963	-	-	-	-	879	9 842	35
-	-	1 549	108	-	219	327	-	1 876	36
-	300	10 763	1 056	5	1 441	2 502	195	13 460	37
-	158	2 130	-	48	97	145	12	2 287	38
-	245	2 569	-	-	-	-	-	2 569	39
-	370	2 467	-	-	-	-	-	2 467	40
-	601	6 665	-	-	-	-	242	6 907	41
-	710	4 624	-	-	-	-	140	4 764	42
-	54	10 586	-	-	331	331	582	11 499	43
-	385	10 710	223	70	1 547	1 840	245	12 795	44
-	62	5 644	-	-	280	280	-	5 924	45
562	18 842	364 449	4 899	397	8 167	13 463	8 821	386 733	
-	341	3 507	-	-	-	-	-	3 507	1
-	632	14 482	-	-	-	-	-	14 482	2
-	354	4 793	-	-	-	-	-	4 793	3
-	-	2 753	-	-	-	-	-	2 753	4
-	1 144	6 351	154	-	-	154	-	6 505	5

Nr.	Landsdele.	1	2	3	4	5	6
		Herreder, verker og brug.					
		Lønninger til lærere og lærer- inder.	Godtgjøre- lse for kosthold og her- berge.	Indkjøb af lærer- jord.	Opførelse eller vedlige- holdelse af skole- huse.	Leie af skole- lokaler.	Bøger og andre læremidler samt skole- inventar.
Nordre Bergenhus [forts.]							
6	Sogndal	4 407	1 356	-	108	61	12
7	Aurland	2 852	1 004	-	2 138	136	40
8	Leikanger	3 125	870	-	882	-	259
9	Balestrand	2 636	876	-	51	58	100
10	Vik	3 616	1 689	-	4 813	90	170
11	Kirkebø	2 243	604	-	837	160	120
12	Lavik og Brekke	3 200	875	-	400	239	-
13	Gulen	4 769	994	-	119	399	32
14	Sulen	3 497	-	-	-	90	-
15	Hyllestad	3 658	1 139	-	-	-	156
16	Askvold	3 764	1 231	-	700	102	849
17	Ytre Holmedal	4 700	1 508	-	-	215	72
18	Indre Holmedal	4 169	1 416	-	-	88	-
19	Jølster	4 475	1 053	-	385	-	110
20	Førde	3 460	1 235	-	1 108	307	-
21	Naustdal	2 854	1 035	-	1 416	352	208
22	Vevring	1 733	621	-	744	166	58
23	Kinn	5 862	2 030	-	5 031	173	48
24	Bremanger	3 049	1 054	-	230	465	130
25	Selje	6 201	1 935	-	246	402	187
26	Daviken	4 232	1 366	-	330	76	334
27	Eid	3 370	1 049	-	235	281	165
28	Hornindal	2 243	697	-	21	60	92
29	Gloppen	3 138	1 700	888	512	60	101
30	Breim	2 695	861	-	88	108	56
31	Indviken	3 105	1 022	-	-	88	94
32	Stryn	3 176	987	-	55	-	237
	Tilsammen	110 112	34 506	926	30 028	5 040	4 332
13. Romsdal.							
1	Vannelve	3 025	1 122	-	829	35	4
2	Sande	4 488	-	-	491	-	147
3	Herø	6 019	-	-	475	90	388
4	Ulstein	4 210	1 379	-	605	-	32
5	Vartdalstranden	1 429	482	-	15	-	28
6	Volden	5 044	2 011	-	1 049	54	803
7	Ørsten	2 460	939	-	282	86	90
8	Hjørundfjord	2 244	940	-	58	418	22
9	Sunnelve	2 104	799	-	305	-	48
10	Norddalen	2 360	1 006	-	-	-	171
11	Stranden	1 475	563	-	-	-	121
12	Stordalen	549	190	-	-	-	15
13	Søkkelve	2 856	1 104	-	-	35	164
14	Ørskog	2 006	751	-	-	-	11
15	Skodje	5 101	-	-	300	-	117

kredsens udgifter til folkeskolevæsenet i rigets bygder.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	
			Kredsene.						
Pen- sioner.	Løvrigt.	Til- sammen.	Opførelse eller ved- ligeholdelse af skole- huse.	Leie af skole- lokaler.	Løvrigt.	Rubr. 10-12 til- sammen.	Antagen penge- værdi af natural- ydelse.	Ialt.	Nr.
-	984	6 928	-	-	-	-	-	6 928	6
-	678	6 848	-	-	-	-	-	6 848	7
-	552	5 688	-	-	95	95	75	5 858	8
-	76	3 797	-	-	-	-	-	3 797	9
-	162	10 540	-	-	323	323	360	11 223	10
-	-	3 964	-	-	-	-	219	4 183	11
-	-	4 714	95	154	37	286	231	5 281	12
20	49	6 382	-	-	55	55	960	7 397	13
-	-	3 587	113	-	180	293	165	4 045	14
-	101	5 054	110	95	227	432	146	5 632	15
-	203	6 849	-	44	335	379	152	7 380	16
-	-	6 495	101	16	197	314	446	7 255	17
-	963	6 641	-	87	-	87	583	7 311	18
-	123	6 146	1 472	-	227	1 699	377	8 222	19
-	463	6 573	-	-	-	-	51	6 624	20
-	236	6 101	-	-	-	-	107	6 208	21
-	34	3 356	-	-	-	-	-	3 356	22
-	826	13 970	256	-	772	1 028	300	15 298	23
-	257	5 185	-	-	-	-	-	5 185	24
-	225	9 196	-	-	185	185	627	10 008	25
-	86	6 424	301	-	171	472	1 046	7 942	26
-	13	5 113	429	126	365	920	164	6 197	27
-	10	3 123	61	42	65	168	318	3 609	28
-	73	6 472	77	-	50	127	860	7 459	29
-	32	3 840	-	-	584	584	-	4 424	30
-	-	4 309	205	352	205	762	368	5 439	31
-	26	4 481	84	45	320	449	367	5 297	32
20	8 648	193 662	3 458	961	4 393	8 812	7 972	210 446	
20	161	5 196	1 131	35	145	1 311	800	7 307	1
-	45	5 171	-	-	-	-	-	5 171	2
-	27	6 999	738	67	63	868	1 073	8 940	3
-	112	6 338	802	33	64	899	1 419	8 656	4
-	130	2 084	66	22	187	275	122	2 481	5
-	908	9 869	-	-	292	292	651	10 812	6
-	194	4 051	300	-	235	535	480	5 066	7
20	59	3 761	-	-	289	289	315	4 365	8
-	40	3 296	401	40	121	562	561	4 419	9
20	1	3 558	432	-	74	506	686	4 750	10
-	141	2 300	79	-	115	194	296	2 790	11
-	150	904	6	-	226	232	102	1 238	12
-	174	4 333	150	35	345	530	840	5 703	13
-	86	2 854	184	16	94	294	297	3 445	14
-	303	5 821	372	25	256	653	800	7 274	15

Skolevæsen
1900.

Tabel 2 (forts.). Herredskassernes, verkers og brugs samt

Nr.	Landsdele.	1	2	3	4	5	6
		Herreder, verker og brug.					
		Lønninger til lærere og lærer- inder.	Godtgjø- relse for kosthold og her- berge.	Indkjøb af lærer- jord.	Opførelse eller vedlige- holdelse af skole- huse.	Leie af skole- lokaler.	Bøger og andre læremidler samt skole- inventar.
	Romsdal [forts.]						
16	Borgund	7 633	2 836	-	-	-	1 209
17	Roald	1 296	310	-	256	28	123
18	Haram	3 160	1 223	-	-	-	-
19	Vestnes	2 783	500	-	1 048	-	55
20	Sylte	1 445	-	-	103	-	77
21	Vold	924	348	-	52	-	44
22	Eid	536	155	-	-	-	-
23	Grytten	3 791	1 378	-	121	279	335
24	Vesø	2 508	1 254	-	-	-	27
25	Eresfjord og Vistdalen	2 097	699	-	-	-	247
26	Neset	2 065	706	-	300	-	109
27	Bolsø	3 512	1 328	-	1 958	827	10
28	Frænen	2 950	874	-	150	-	40
29	Akerø	3 769	1 270	-	350	-	15
30	Sandø	996	402	-	217	-	61
31	Bud	3 224	-	-	200	665	72
32	Kornstad	1 375	568	-	44	-	170
33	Eide	1 624	625	-	38	-	55
34	Kvernes	880	320	-	-	-	80
35	Bremsnes	2 924	1 124	-	-	-	203
36	Grip	264	96	-	-	98	-
37	Gjemnes	936	336	-	168	-	25
38	Øre	1 738	674	-	-	-	179
39	Frei	1 164	416	-	-	-	85
40	Strømsneset	1 617	556	-	69	432	117
41	Tingvold	3 677	1 063	-	-	400	181
42	Øksendalen	1 111	287	-	-	-	-
43	Ulvundeidet	532	215	-	504	60	59
44	Sunddalen	1 721	459	-	2 498	232	202
45	Stangvik	2 497	948	-	203	291	375
46	Aasgaard	806	276	-	96	172	58
47	Surendalen	3 282	1 288	-	4 778	-	282
48	Rindalen	3 032	984	-	-	-	58
49	Aure	2 692	1 184	-	-	448	-
50	Valsøfjorden	836	307	-	176	33	206
51	Halse	1 456	544	-	158	62	52
52	Tusteren	1 684	596	-	131	-	97
53	Edø	3 432	1 115	-	-	-	308
	Tilsammen	127 339	38 550	-	18 027	4 745	7 377
	14. Søndre Trondhjem.						
1	Osen	1 945	828	-	-	-	151
2	Roan	2 616	1 148	-	-	-	507
3	Stoksund	1 704	803	-	-	-	107

kredsens udgifter til folkeskolevæsenet i rigets bygder.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	
			Kredsene.						
Pen- sioner.	Iøvrigt	Til- sammen.	Opførelse eller ved- ligeholdelse af skole- huse.	Leie af skole- lokaler.	Iøvrigt.	Rubr. 10—12 til- sammen.	Antagen penge- værdi af natural- ydelser.	Ialt.	Nr.
-	36	11 714	1 321	120	344	1 785	1 400	14 899	16
-	-	2 013	300	60	-	360	300	2 673	17
-	45	4 428	353	-	100	453	-	4 881	18
-	238	4 624	-	-	190	190	320	5 134	19
-	124	1 749	-	-	115	115	162	2 026	20
-	23	1 391	260	15	84	359	121	1 871	21
-	14	705	95	-	106	201	30	936	22
-	674	6 578	-	-	-	-	-	6 578	23
-	52	3 841	449	-	543	992	85	4 918	24
-	-	3 043	124	9	248	381	311	3 735	25
-	-	3 180	545	-	38	583	385	4 148	26
-	63	7 698	-	37	-	37	-	7 735	27
-	-	4 014	600	-	65	665	835	5 514	28
-	82	5 486	361	-	20	381	535	6 402	29
-	49	1 725	-	-	96	96	185	2 006	30
-	27	4 188	803	-	161	964	562	5 714	31
-	60	2 217	-	100	63	163	320	2 700	32
40	3	2 385	323	20	43	386	284	3 055	33
20	21	1 321	50	40	69	159	172	1 652	34
180	81	4 512	276	168	260	704	462	5 678	35
-	40	498	-	-	-	-	-	498	36
-	86	1 551	300	-	-	300	168	2 019	37
-	34	2 625	48	-	195	243	209	3 077	38
-	5	1 670	95	48	291	434	62	2 166	39
-	52	2 843	400	-	-	400	67	3 310	40
-	27	5 348	458	92	403	953	1 383	7 684	41
-	2	1 400	-	-	110	110	90	1 600	42
-	57	1 427	-	-	-	-	-	1 427	43
-	316	5 428	-	-	50	50	60	5 538	44
-	469	4 783	-	-	-	-	-	4 783	45
-	5	1 413	-	-	-	-	-	1 413	46
-	1 142	10 772	-	-	-	-	-	10 772	47
-	52	4 126	268	45	502	815	54	4 995	48
-	14	4 338	650	-	169	819	2 386	7 543	49
-	179	1 737	-	-	-	-	-	1 737	50
-	300	2 572	-	-	-	-	-	2 572	51
-	140	2 648	-	-	188	188	-	2 836	52
-	155	5 010	637	62	458	1 157	785	6 952	53
300	7 198	203 536	13 377	1 089	7 417	21 883	20 175	245 594	
-	110	3 034	100	30	185	315	301	3 650	1
-	-	4 271	90	114	427	631	317	5 219	2
-	269	2 833	335	85	265	635	515	4 033	3

Skolevæsen
1900.

Tabel 2 (forts.). Herredskassernes, verkens og brugs samt

Nr.	Landsdele.	1	2	3	4	5	6
		Herreder, verker og brug.					
		Lønninger til lærere og lærerinder.	Godtgørelse for kosthold og herberge.	Indkjøb af lærerjord.	Opførelse eller vedligeholdelse af skolehuse.	Leie af skolelokaler.	Bøger og andre læremidler samt skoleinventar.
Søndre Trondhjem [forts.]							
4	Aa.	2 608	1 186	-	81	418	311
5	Jøssund	1 446	670	-	-	126	21
6	Bjugn.	1 498	-	-	2 583	-	212
7	Nes.	1 833	-	-	11	368	30
8	Skjørn	2 672	1 176	-	482	270	92
9	Frøien	5 725	1 684	-	233	219	-
10	Hitteren	2 978	1 292	-	-	473	152
11	Fillan og Sandstad	2 960	1 146	-	-	412	184
12	Hevne	7 785	-	-	1 442	103	574
13	Agdenes	1 774	837	204	31	446	279
14	Ørlandet	4 168	1 881	-	81	260	297
15	Rissen	4 719	1 920	-	-	602	226
16	Stadsbygden	1 663	738	-	477	-	22
17	Orkedalen	6 729	3 122	-	6 801	1 229	904
18	Meldalen	2 985	1 216	-	1 928	274	146
19	Rennebu	2 422	999	-	1 100	54	-
20	Opdal	5 428	2 450	-	2 401	90	78
21	Røros	5 978	3 536	-	75	414	402
22	Aalen	2 585	-	-	3 957	10	332
23	Holtaalen	1 114	455	-	1 324	-	164
24	Singsaas	2 505	843	-	1 406	-	598
25	Budalen	775	363	-	35	-	217
26	Støren	2 139	940	-	1 145	46	570
27	Soknedalen	2 462	1 059	-	-	-	78
28	Horg	2 600	1 055	-	-	106	44
29	Hølandet	1 756	-	-	1 607	117	241
30	Flaa	609	315	-	5	-	44
31	Melhus	1 877	832	-	3 083	-	367
32	Børseskognen	1 414	638	-	-	24	196
33	Børsen	2 370	1 336	-	1 082	51	-
34	Buviken	943	-	-	-	-	-
35	Byneset	1 921	853	-	63	532	160
36	Leinstranden	1 224	439	470	200	104	362
37	Strinden	5 868	3 999	1 000	739	695	99
38	Malvik	3 277	1 470	-	236	268	464
39	Kløbu	1 252	674	-	20	-	21
40	Tiller	594	336	-	50	-	214
41	Selbu og Tydalen	6 035	2 483	-	1 943	239	549
Tilsammen		114 956	44 727	1 674	34 626	7 950	9 465
15. Nordre Trondhjem.							
1	Meraker	1 902	619	-	129	-	101
2	Hegre	2 651	938	-	270	145	54

kredsens udgifter til folkeskolevæsenet i rigets bygder.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Kredsene.									
Pen- sioner.	Iøvrigt.	Til- sammen.	Opførelse eller ved- ligeholdelse af skole- huse.	Leie af skole- lokaler.	Iøvrigt.	Rubr. 10—12 til- sammen.	Antagen penge- værdi af natural- ydelse.	Ialt.	Nr.
-	75	4 679	-	-	-	-	-	4 679	4
-	205	2 468	-	-	-	-	-	2 468	5
-	65	4 358	-	-	-	-	-	4 358	6
-	-	2 242	-	-	-	-	-	2 242	7
-	253	4 945	-	-	-	-	-	4 945	8
-	-	7 866	299	-	51	350	350	8 566	9
-	93	4 988	905	-	140	1 045	474	6 507	10
-	211	4 913	450	65	346	861	1 418	7 192	11
-	317	10 221	-	-	1 032	1 032	-	11 253	12
-	19	3 640	-	-	-	-	-	3 640	13
-	1 128	7 815	-	-	-	-	-	7 815	14
-	524	7 991	-	-	-	-	-	7 991	15
-	462	3 362	-	-	-	-	-	3 362	16
60	427	19 272	-	-	-	-	-	19 272	17
-	1 098	7 647	-	-	-	-	-	7 647	18
-	958	5 533	-	-	-	-	-	5 533	19
-	699	11 146	36	-	-	36	-	11 182	20
-	2 267	12 672	-	-	-	-	-	12 672	21
-	482	7 416	-	-	130	130	200	7 746	22
-	240	3 297	-	-	10	10	240	3 547	23
-	109	5 461	-	-	20	20	542	6 023	24
-	276	1 666	-	-	-	-	38	1 704	25
-	135	4 975	-	-	242	242	198	5 415	26
-	93	3 692	53	248	360	661	-	4 353	27
-	467	4 272	-	-	-	-	-	4 272	28
-	293	4 014	-	-	-	-	-	4 014	29
-	316	1 289	-	-	-	-	-	1 289	30
215	752	7 126	-	-	-	-	-	7 126	31
-	150	2 422	-	-	-	-	-	2 422	32
-	77	4 916	-	-	-	-	-	4 916	33
-	1	944	-	-	-	-	-	944	34
-	24	3 553	-	-	-	-	-	3 553	35
50	517	3 366	-	-	-	-	-	3 366	36
75	492	12 967	-	-	-	-	-	12 967	37
150	1 134	6 999	-	-	-	-	-	6 999	38
-	491	2 458	-	-	-	-	-	2 458	39
-	249	1 443	-	-	-	-	-	1 443	40
-	346	11 550	-	-	-	-	250	11 800	41
550	15 824	229 772	2 268	542	3 208	6 018	4 843	240 633	
-	189	2 940	-	-	-	-	-	2 940	1
-	565	4 623	-	-	-	-	-	4 623	2

Skolevæsen
1900.

Tabel 2 (forts.). Herredskassernes, verkers og brugs samt

Nr.	Landsdele.	1	2	3	4	5	6
		Herreder, verker og brug.					
		Lønninger til lærere og lærerinder.	Godtgørelse for kosthold og herberge.	Indkøb af lærerjord.	Opførelse eller vedligeholdelse af skolehuse.	Leie af skolelokaler.	Bøger og andre læremidler samt skoleinventar.
Nordre Trondhjem [forts.]							
3	Nedre Stjørdalen	7 170	2 329	-	811	826	436
4	Leksviken	3 422	1 634	-	1 068	54	132
5	Frosten	2 431	1 030	-	28	576	198
6	Aasen	2 034	699	-	682	-	201
7	Skogn	4 494	-	-	547	176	69
8	Levanger herred	2 196	969	-	718	114	133
9	Værdalen	6 179	2 191	1 000	7 913	2 309	423
10	Ytterøen	1 198	511	-	86	-	37
11	Mosviken og Verran	3 353	1 087	-	1 665	24	63
12	Inderøen	5 033	1 798	-	1 268	667	366
13	Sparbuen	3 377	1 273	-	1 849	950	350
14	Ogdalen	1 424	663	1 710	7 682	433	64
15	Egge	1 097	487	-	2 738	68	466
16	Beitstaden	4 558	1 841	-	554	-	229
17	Stod	4 342	-	-	-	97	-
18	Snaasen	3 227	937	-	1 735	278	367
19	Lierne	1 373	730	-	101	426	306
20	Grong	3 897	1 632	-	16	977	360
21	Overhallen	2 155	1 469	-	-	-	101
22	Vemundvik	1 161	420	-	1 500	24	60
23	Klingen	1 597	680	-	218	313	42
24	Fosnes	2 500	971	-	128	515	205
25	Flatanger	1 886	944	-	-	430	139
26	Nærø	1 669	667	250	70	503	118
27	Vikten	2 856	1 103	-	361	750	65
28	Leka	2 171	532	-	16	136	151
29	Kolvereid	2 088	733	-	69	504	529
30	Foldereid	1 054	400	-	148	-	217
	Tilsammen	84 495	29 287	2 960	32 370	11 295	6 012
16. Nordland.							
1	Bindalen	2 882	1 231	-	-	-	73
2	Brønnø	6 071	2 805	-	5 700	1 773	260
3	Vega	3 558	-	-	325	51	153
4	Velfjorden	1 268	656	-	1 360	265	-
5	Tjøtta	5 050	1 935	-	2 848	884	227
6	Vefsen	6 927	3 435	-	3 000	988	62
7	Hatfeldtdalen	2 263	804	-	22	64	137
8	Alstahaug	1 915	798	-	81	236	54
9	Stammes	2 724	1 260	-	-	700	184
10	Herø	3 668	1 415	-	1 451	802	148
11	Dønnes	1 639	580	-	4	-	-
12	Nesne	3 440	1 367	-	127	360	43

kredsens udgifter til folkeskolevæsenet i rigets bygder.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Kredsene.									
Pen- sioner.	Iøvrigt.	Til- sammen.	Opførelse eller ved- ligeholdelse af skole- huse.	Leie af skole- lokaler.	Iøvrigt.	Rubr. 10—12 til- sammen.	Antagen penge- værdi af natural- ydelser.	Ialt.	Nr.
40	1 163	12 775	-	-	-	-	-	12 775	3
-	38	6 348	-	-	-	-	-	6 348	4
-	842	5 105	-	-	-	-	-	5 105	5
-	275	3 891	-	-	-	-	250	4 141	6
-	106	5 892	-	-	-	-	500	5 892	7
-	1 100	5 230	-	-	-	-	-	5 230	8
-	509	20 524	-	-	-	-	-	20 524	9
-	234	2 066	-	-	-	-	-	2 066	10
-	366	6 558	987	64	628	1 679	6	8 243	11
-	283	9 415	-	-	-	-	-	9 415	12
-	90	7 919	-	-	-	-	-	7 919	13
-	145	12 121	-	-	-	-	-	12 121	14
-	299	5 155	-	-	-	-	-	5 155	15
-	2 039	9 271	567	18	2 831	3 416	40	12 727	16
-	151	4 590	197	-	931	1 128	85	5 803	17
-	217	6 761	-	-	-	-	-	6 761	18
-	29	2 965	387	-	68	455	10	3 430	19
-	245	7 127	1 016	-	204	1 220	104	8 451	20
-	-	3 725	1 900	35	-	1 935	-	5 660	21
-	12	3 177	278	-	-	278	-	3 455	22
-	437	3 287	-	-	-	-	-	3 287	23
-	351	4 670	50	-	-	50	1	4 721	24
-	147	3 546	-	28	30	58	-	3 604	25
-	81	3 358	-	-	-	-	-	3 358	26
-	549	5 684	-	-	-	-	-	5 684	27
-	820	3 826	-	-	22	22	430	4 278	28
-	99	4 022	-	-	-	-	-	4 022	29
-	212	2 031	9	4	285	293	-	2 329	30
40	11 643	178 102	5 391	149	4 999	10 539	1 426	190 067	
-	10	4 196	703	306	688	1 697	40	5 933	1
-	793	17 402	-	-	-	-	-	17 402	2
-	451	4 538	-	-	-	-	100	4 638	3
-	220	3 769	-	-	-	-	100	3 869	4
90	513	11 547	-	-	-	-	270	11 817	5
100	1 138	15 650	341	-	259	600	-	16 250	6
20	214	3 524	-	-	-	-	-	3 524	7
-	636	3 720	-	-	-	-	-	3 720	8
100	316	5 284	-	-	-	-	-	5 284	9
-	893	8 377	-	-	-	-	-	8 377	10
-	161	2 384	-	-	90	90	160	2 634	11
-	340	5 677	-	-	660	660	150	6 487	12

Skolevæsen
1900.

Tabel 2 (forts.). Herredskassernes, verkers og brugs samt

Nr.	Landsdele.	1	2	3	4	5	6
		Herreder, verker og brug.					
		Lønninger til lærere og lærer- inder.	Godtgjøl- relse for kosthold og her- berge.	Indkøb af lærer- jord.	Opførelse eller vedlige- holdelse af skole- huse.	Leie af skole- lokaler.	Bøger og andre læremidler samt skole- inventar.
	Nordland [forts.]						
13	Hemnes	5 525	2 163	-	918	499	397
14	Mo	4 054	1 857	-	261	886	143
15	Lurø	2 696	1 165	-	425	568	186
16	Trænen	849	414	-	-	20	-
17	Rødø	3 415	1 320	-	51	1 006	103
18	Melø	3 082	1 284	-	4 917	466	136
19	Gildeskaal	4 399	2 062	-	23	680	118
20	Beieren	1 438	576	-	-	288	66
21	Bodin	6 671	2 832	-	19	822	78
22	Skjerstad	5 746	2 491	-	7 419	764	185
23	Saltdalen	2 914	1 550	-	254	36	36
24	Sørfolden	3 312	1 461	-	10	3	49
25	Nordfolden-Kjerringø	4 014	1 495	-	100	-	-
26	Steigen	3 862	1 628	-	243	104	121
27	Ledingen	1 944	698	-	157	179	33
28	Hammerø	3 616	2 034	-	810	269	374
29	Tysfjorden	2 414	1 248	-	3 433	548	163
30	Ankenes	5 410	2 151	-	26 755	316	610
31	Evenes	6 597	-	-	1 705	383	182
32	Lødingen og Hol	4 743	2 400	-	307	956	145
33	Vaagan	7 131	3 051	-	-	-	-
34	Brettesnes brug	298	-	-	9	-	-
35	Gimsø	2 371	1 159	-	101	192	218
36	Borge	4 902	2 651	-	344	1 108	26
37	Buksnes	5 976	3 187	-	2 202	554	765
38	Flakstad	4 583	-	-	1 079	898	262
39	Værø	1 903	673	-	750	80	98
40	Hadsel	10 213	4 345	-	521	413	182
41	Bø	4 096	1 951	-	792	561	164
42	Øksnes	4 572	1 715	-	1 094	470	129
43	Sortland	2 995	1 594	-	2 740	480	245
44	Dverberg	4 922	2 395	-	1 725	186	453
	Tilsammen	172 068	69 836	-	74 082	19 858	7 008
	17. Tromsø.						
1	Kvæfjord	4 177	1 695	-	2 406	-	36
2	Trondenes	11 168	4 237	-	2 598	740	626
3	Bjarkø	2 421	1 138	-	2 535	23	43
4	Ibbestad	8 677	3 949	-	5 427	591	1 224
5	Salangen	3 262	1 148	-	3 305	198	653
6	Dyrø	1 988	985	-	32	-	22
7	Sørreisen	4 000	960	-	201	-	170
8	Tranø	2 642	1 042	-	3 766	132	202
9	Berg	3 242	831	-	4 393	959	194

kredsens udgifter til folkeskolevæsenet i rigets bygder.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	
			Kredsene.					Ialt.	Nr.
Pensioner.	Iøvrigt.	Til- sammen.	Opførelse eller ved- ligeholdelse af skole- huse.	Leie af skole- lokaler.	Iøvrigt.	Rubr. 10—12 til- sammen.	Antagen penge- værdi af natural- ydelser.		
-	880	10 382	-	-	163	163	90	10 635	13
-	-	7 201	-	-	-	-	150	7 351	14
35	206	5 281	913	-	-	913	278	6 472	15
-	391	1 674	-	-	-	-	-	1 674	16
20	63	5 978	-	-	-	-	-	5 978	17
60	321	10 266	-	-	-	-	-	10 266	18
-	144	7 426	-	-	-	-	1 600	9 026	19
-	164	2 532	-	-	-	-	-	2 532	20
-	1 489	11 911	-	-	-	-	240	12 151	21
-	1 406	18 011	-	-	-	-	353	18 364	22
-	129	4 919	1 077	81	830	1 988	2 455	9 362	23
-	22	4 857	-	-	-	-	1 510	6 367	24
-	56	5 665	-	-	44	44	660	6 369	25
-	756	6 714	-	-	-	-	250	6 964	26
-	147	3 158	-	-	-	-	-	3 158	27
-	608	7 706	-	-	-	-	-	7 706	28
-	239	8 045	-	-	-	-	-	8 045	29
-	1 450	36 692	-	-	-	-	-	36 692	30
-	899	9 766	-	-	-	-	252	10 018	31
40	202	8 793	51	-	-	51	434	9 278	32
-	3 908	14 090	-	-	-	-	-	14 090	33
-	64	371	-	-	-	-	-	371	34
30	346	4 417	-	-	-	-	-	4 417	35
91	-	9 122	-	-	-	-	-	9 122	36
150	1 120	13 954	-	-	-	-	-	13 954	37
50	439	7 311	-	-	-	-	-	7 311	38
-	56	3 560	-	-	-	-	-	3 560	39
-	2 919	18 593	-	-	200	200	-	18 793	40
-	991	8 555	-	-	-	-	-	8 555	41
-	1 581	9 561	-	-	-	-	1 600	11 161	42
50	863	8 967	-	-	-	-	80	9 047	43
-	1 201	10 882	402	30	400	832	550	12 264	44
886	28 740	372 428	3 487	417	3 334	7 238	11 322	390 988	
20	43	8 377	-	-	300	300	880	9 557	1
-	2 076	21 445	-	-	617	617	613	22 675	2
-	459	6 619	-	-	-	-	190	6 809	3
-	872	20 740	220	-	960	1 180	1 040	22 960	4
-	134	8 700	-	-	60	60	600	9 360	5
-	475	3 502	-	-	-	-	200	3 702	6
-	942	6 273	-	-	-	-	50	6 323	7
-	567	8 351	-	-	-	-	1 000	9 351	8
-	291	9 910	-	-	-	-	-	9 910	9

Skolevæsen
1900.

Tabel 2 (forts.). Herredskassernes, verkers og brugs samt

Nr.	Landsdele.	1	2	3	4	5	6
		Herreder, verker og brug.					
		Lønninger til lærere og lærerinder.	Godtgørelse for kosthold og herberge.	Indkjøb af lærerjord.	Opførelse eller vedligeholdelse af skolehuse.	Leie af skolelokaler.	Bøger og andre læremidler samt skoleinventar.
	Tromsø [forts.]						
10	Hillesø	2 525	1 113	-	64	667	6
11	Lenviken	6 665	2 505	-	41	1 567	54
12	Maalselven	4 810	1 979	-	1 251	475	49
13	Bardo	2 758	1 080	-	892	-	243
14	Malangen	1 963	890	-	-	517	73
15	Balsfjorden	4 229	1 879	-	1 868	924	151
16	Tromsøundet	8 705	3 021	-	2 230	1 369	509
17	Lyngen og Sørfjorden	6 570	3 626	-	50	1 655	225
18	Karlsø	2 586	1 028	-	1 767	373	34
19	Helgø	1 289	542	-	-	149	34
20	Skjervø	3 887	1 933	-	318	516	131
21	Nordreisen	2 046	1 029	-	10	112	91
22	Kvænangen	2 295	987	-	112	127	23
	Tilsammen	91 905	37 597	-	33 266	11 094	4 793
	18. Finmarken.						
1	Kautokeino	650	455	-	-	-	20
2	Alten	3 184	1 675	-	500	100	176
3	Talvik	4 118	2 207	-	1 337	1 475	844
4	Loppen og Øksfjord	1 991	1 020	-	30	778	-
5	Hasvik	1 687	729	-	199	108	45
6	Hammerfest	1 495	811	-	166	378	126
7	Kvalsund	1 504	677	-	113	329	123
8	Maasø	1 977	980	-	496	694	222
9	Kjelvik	1 854	1 050	-	111	84	207
10	Kistrand	2 184	1 269	-	1 413	69	148
11	Karasjok	599	393	-	93	-	108
12	Lebesby	2 558	1 227	-	221	858	172
13	Tanen	4 119	2 217	-	28	1 417	3
14	Næsseby	2 806	1 293	-	1 324	154	201
15	Nordvaranger	4 524	1 742	-	163	331	140
16	Sydvaranger	5 666	-	-	153	806	100
17	Vardø landsogn	2 326	1 367	-	1 052	991	111
	Tilsammen	43 242	19 112	-	7 399	8 572	2 746

kredsens udgifter til folkeskolevæsenet i rigets bygder.

Skolevæsen
1900.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	Nr.
			Kredsene.					Ialt.	
Pensioner.	Iøvrigt.	Til- sammen.	Opførelse eller ved- ligeholdelse af skole- huse.	Leie af skole- lokaler.	Iøvrigt.	Rubr. 10—12 til- sammen.	Antagen penge- værdi af natural- ydelser.		
-	58	4 433	-	-	-	-	494	4 927	10
-	285	11 117	-	-	100	100	600	11 817	11
50	296	8 910	1 114	250	-	1 364	60	10 334	12
-	100	5 073	446	54	75	575	622	6 270	13
-	23	3 466	-	-	-	-	180	3 646	14
-	117	9 168	-	-	-	-	659	9 827	15
-	470	16 304	-	-	-	-	500	16 804	16
-	1 256	13 382	-	-	-	-	334	13 716	17
-	414	6 202	-	-	-	-	-	6 202	18
-	97	2 111	-	-	-	-	-	2 111	19
50	751	7 586	-	-	-	-	300	7 886	20
-	393	3 681	-	-	-	-	110	3 791	21
-	577	4 121	-	-	10	10	250	4 381	22
120	10 696	189 471	1 780	304	2 122	4 206	8 682	202 359	
-	342	1 467	-	-	-	-	-	1 467	1
-	1 123	6 758	-	-	-	-	-	6 758	2
-	151	10 132	-	-	400	400	-	10 532	3
-	101	3 920	-	-	-	-	-	3 920	4
-	400	3 168	-	-	-	-	-	3 168	5
-	168	3 144	-	-	-	-	-	3 144	6
-	46	2 792	-	-	-	-	-	2 792	7
-	243	4 612	-	-	140	140	200	4 952	8
-	847	4 153	-	-	-	-	240	4 393	9
-	627	5 710	-	-	-	-	240	5 950	10
-	83	1 276	-	-	-	-	-	1 276	11
-	248	5 284	-	-	-	-	-	5 284	12
-	317	8 101	-	-	-	-	-	8 101	13
-	1 073	6 851	-	-	-	-	-	6 851	14
-	929	7 829	-	-	426	426	207	8 462	15
-	536	7 261	-	-	-	-	-	7 261	16
-	948	6 795	-	-	-	-	-	6 795	17
-	8 182	89 253	-	-	966	966	887	91 106	

Tabel 3. Folkeskolevæsenets tilstand

Nr.	Byer.	1	2	3	4	5	6	7
		Antal undervisningsberettigede børn efter sidste fortegnelse.				Antal børn i folkeskolen sidste indskrivning af		
		Gutter.	Piger.	Tilsam- men.	Deraf under 7 aar.	Gutter.	Piger.	Tilsam- men.
	Oversigt.							
	<i>I. Samtlige byer.</i>	48 760	47 594	96 354	6 033	39 117	38 186	77 303
	<i>II. Byerne stiftsvis.</i>							
1	Kristiania	26 283	25 809	52 092	3 182	21 128	20 602	41 730
2	Hamar	1 039	1 059	2 098	147	828	824	1 652
3	Kristiansand	8 835	8 346	17 181	1 092	7 442	7 121	14 563
4	Bergen	6 495	6 299	12 794	813	5 118	4 919	10 037
5	Trondhjem	4 322	4 291	8 613	521	3 285	3 370	6 655
6	Tromsø	1 786	1 790	3 576	278	1 316	1 350	2 666
	Tilsammen	48 760	47 594	96 354	6 033	39 117	38 186	77 303
	I 1895	44 007	43 153	87 160	4 696	33 931	33 286	77 217
	<i>III. Byerne amtsvis.</i>							
1	Smaalenene	3 768	3 720	7 488	600	3 142	3 091	6 233
2	Akershus	325	302	627	38	247	244	491
3	Kristiania by	16 047	15 917	31 964	1 775	12 762	12 544	25 306
4	Buskerud	2 739	2 664	5 403	320	2 219	2 092	4 311
5	Jarlsberg og Larvik	3 404	3 206	6 610	449	2 758	2 631	5 389
6	Kristians	427	456	883	70	362	376	738
7	Hedemarken	612	603	1 215	77	466	448	914
8	Bratsberg	2 160	2 018	4 178	176	1 869	1 774	3 643
9	Nedenes	1 176	1 197	2 373	234	931	928	1 859
10	Lister og Mandal	1 892	1 690	3 582	274	1 578	1 477	3 055
11	Stavanger	3 607	3 441	7 048	408	3 064	2 942	6 006
12	Søndre Bergenhus	5 456	5 287	10 743	592	4 264	4 074	8 338
13	Nordre Bergenhus	75	87	162	12	68	84	152
	Af Romsdals amt	964	925	1 889	209	786	761	1 547
14	Romsdal	2 092	2 012	4 104	317	1 728	1 664	3 492
	Af Romsdals amt	1 128	1 087	2 215	108	942	903	1 845
15	Søndre Trondhjem	2 752	2 788	5 540	372	1 984	2 108	4 092
16	Nordre Trondhjem	442	416	858	41	359	359	718
17	Nordland	533	562	1 085	57	423	465	888
18	Tromsø	623	646	1 269	160	424	476	900
19	Finmarken	630	582	1 212	61	469	409	878
	Tilsammen	48 760	47 594	96 354	6 033	39 117	38 186	77 303

i rigets kjøbstæder og ladestæder.

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	Nr.
efter elever.	Antal børn over 7 aar, som fik undervisning udenfor folkeskolen.			Antal børn over 7 aar, som ikke fik nogen undervisning.			Antal børn, som deltog i den frivillige under- visning.			
	Deraf under 7 aar.	Gutter.	Piger.	Tilsam- men.	Gutter.	Piger.	Tilsam- men.	Gutter.	Piger.	
4 474	8 020	7 895	15 915	259	293	552	3 429	4 659	8 088	
2 547	4 304	4 434	8 738	98	116	214	766	1 763	2 529	1
115	158	156	314	7	4	11	218	225	443	2
965	1 297	1 114	2 411	61	49	110	1 378	1 386	2 764	3
467	1 164	1 167	2 331	48	68	116	849	961	1 810	4
267	714	718	1 432	27	32	59	171	235	406	5
113	383	306	689	18	24	42	47	89	136	6
4 474	8 020	7 895	15 915	259	293	552	3 429	4 659	8 088	
3 956	8 059	7 979	16 038	375	395	770	1 220	1 877	3 097	
460	462	485	947	19	21	40	453	167	620	1
24	52	38	90	3	3	6	16	18	34	2
1 427	3 038	3 137	6 175	65	70	135	-	923	923	3
269	323	380	703	4	8	12	120	343	463	4
367	429	394	823	7	14	21	177	312	489	5
64	61	65	126	6	4	10	97	135	232	6
51	97	91	188	1	-	1	121	90	211	7
142	306	222	528	9	7	16	224	207	431	8
207	238	245	483	1	3	4	317	353	670	9
241	207	152	359	8	9	17	590	549	1 139	10
375	546	495	1 041	43	30	73	247	277	524	11
391	1 072	1 077	2 149	21	34	55	800	911	1 711	12
8	1	2	3	1	-	1	10	3	13	13
68	91	88	179	26	34	60	39	47	86	
148	234	207	441	38	49	87	107	185	292	14
80	143	119	262	12	15	27	68	138	206	
160	510	556	1 066	13	16	29	91	84	175	15
27	61	43	104	2	1	3	12	13	25	16
46	67	83	150	1	1	2	-	-	-	17
25	202	115	317	4	11	15	22	35	57	18
42	114	108	222	13	12	25	25	54	79	19
4 474	8 020	7 895	15 915	259	293	552	3 429	4 659	8 088	

Tabel 3 (forts.). Folkeskolevæsenets tilstand

Nr.	Byer.	18	19	20	21	22	23
		Antal børn, som fik fuldstændig særskilt undervisning i særegne klasser.			Antal klasser.		
		Gutter.	Piger.	Tilsammen.	Gutteklasser.	Pigeklasser.	Klasser for begge køn.
Oversigt.							
	I. Samtlige byer.	582	224	806	979	945	598
	II. Byerne stiftsvis.						
1	Kristiania	338	70	408	552	537	233
2	Hamar	2	4	6	-	-	54
3	Kristiansand	44	29	73	168	154	182
4	Bergen	170	100	270	149	140	25
5	Trondhjem	25	21	46	78	80	73
6	Tromsø	3	-	3	32	34	31
	Tilsammen	582	224	806	979	945	598
	I 1895	658	174	832	829	798	468
	III. Byerne amtsvis.						
1	Smaalenene	-	-	-	74	73	48
2	Akershus	-	-	-	-	-	18
3	Kristiania by	251	70	321	380	374	31
4	Buskerud	59	-	59	47	41	48
5	Jarlsberg og Larvik	28	-	28	51	49	88
6	Kristians	2	4	6	-	-	27
7	Hedemarken	-	-	-	-	-	27
8	Bratsberg	-	-	-	46	43	33
9	Nedenes	-	-	-	15	13	37
10	Lister og Mandal	10	6	16	21	18	66
11	Stavanger	34	23	57	86	80	46
12	Søndre Bergenhus	170	100	270	127	118	15
13	Nordre Bergenhus	-	-	-	-	-	6
	Af Romsdals amt	-	-	-	22	22	4
14	Romsdal	-	-	-	36	35	40
	Af Romsdals amt	-	-	-	14	13	36
15	Søndre Trondhjem	16	15	31	64	67	6
16	Nordre Trondhjem	9	6	15	-	-	31
17	Nordland	3	-	3	12	13	7
18	Tromsø	-	-	-	12	14	1
19	Finmarken	-	-	-	8	7	23
	Tilsammen	582	224	806	979	945	598

i rigets kjøbstæder og ladesteder.

24	25	26	27	28	29	30	Nr.
Antal klasser med over 40 børn.	Gjennemsnitligt antal elever i aarets løb.	Antal skoledage, hvori samtlige skolesøgende børn skulde have søgt skolen i aarets løb.	Antal forsømte skoledage for samtlige skolesøgende børn tilsammen.				
			Paa grund af sygdom.	Af anden gyldig grund.	Uden gyldig grund.	Til sammen.	
18	74 712	17 227 791	810 946	220 037	112 934	1 143 917	
15	39 953	9 136 270	433 809	102 671	58 190	594 670	1
1	1 624	345 568	17 826	7 043	1 383	26 252	2
1	14 240	3 351 789	163 515	55 725	18 488	237 728	3
-	9 858	2 325 502	101 240	26 280	11 058	138 578	4
-	6 445	1 472 294	67 009	17 593	8 151	92 753	5
1	2 592	596 368	27 547	10 725	15 664	53 936	6
18	74 712	17 227 791	810 946	220 037	112 934	1 143 917	
76	66 014	15 158 954	719 922	246 108	165 727	1 131 757	
4	5 967	1 429 684	69 693	19 940	9 739	99 372	1
1	479	103 363	4 210	1 432	688	6 330	2
8	24 039	5 360 697	251 175	48 156	30 317	329 648	3
1	4 229	1 008 294	45 767	12 884	4 970	63 621	4
1	5 239	1 234 232	62 964	20 259	12 476	95 699	5
1	737	170 883	7 188	788	736	8 712	6
-	887	174 685	10 638	1 255	647	17 540	7
1	3 551	835 971	41 902	15 344	7 521	64 767	8
-	1 778	431 376	21 747	9 208	2 367	33 322	9
-	2 961	719 778	41 742	12 123	1 317	55 182	10
-	5 950	1 364 664	58 124	19 050	7 283	84 457	11
-	8 203	1 917 742	80 184	23 311	10 036	113 531	12
-	147	36 480	2 181	266	9	2 456	13
-	1 508	371 280	18 875	2 703	1 013	22 591	
-	3 321	782 064	38 387	6 700	3 518	48 605	14
-	1 813	410 784	19 512	3 997	2 505	26 014	
-	3 907	902 517	41 989	11 951	3 453	57 393	15
-	725	158 993	5 508	1 645	2 193	9 346	16
1	880	198 495	10 027	2 726	2 768	15 521	17
-	847	201 600	8 375	2 245	3 703	14 323	18
-	865	196 273	9 145	5 754	9 193	24 092	19
18	74 712	17 227 791	810 946	220 037	112 934	1 143 917	

Tabel 3 (forts.). Folkeskolevæsenets tilstand

Nr.	Byer.	31	32	33	34	35	36
		Antal lærere i fuldstændig post.	Antal lærerinder i fuldstændig post.	Løn for lærere i fuldstændig post.		Løn for lærerinder i fuldstændig post.	
				Høieste.	Laveste.	Høieste.	Laveste.
Oversigt.							
I. Samtlige byer.		745	1 388	4 700	720	1 650	600
II. Byerne stiftsvis.							
1	Kristiania	350	819	4 700	720	1 650	700
2	Hamar	22	29	2 400	1 100	1 200	750
3	Kristiansand	177	230	2 400	820	1 450	600
4	Bergen	92	166	4 000	1 100	1 600	700
5	Trondhjem	73	105	2 800	800	1 500	700
6	Tromsø	31	39	2 360	1 000	1 250	700
Tilsammen		745	1 388	4 700	720	1 650	600
I 1895		601	1 079	4 200	800	1 550	600
III. Byerne amtsvis.							
1	Smaalenene	47	100	2 400	1 200	1 250	900
2	Akershus	7	5	1 500	720	1 100	750
3	Kristiania by	199	560	4 700	1 400	1 650	900
4	Buskerud	37	71	2 300	1 100	1 300	700
5	Jarlsberg og Larvik	60	83	2 400	800	1 300	800
6	Kristians	10	15	1 800	1 300	1 025	750
7	Hedemarken	12	14	2 400	1 000	1 200	800
8	Bratsberg	45	46	2 400	900	1 450	650
9	Nedenes	26	27	2 370	1 080	1 100	600
10	Lister og Mandal	38	52	2 400	1 000	1 100	650
11	Stavanger	68	105	2 000	820	1 200	600
12	Søndre Bergenhus	77	142	4 000	1 400	1 600	1 000
13	Nordre Bergenhus	2	2	1 200	1 100	700	700
	Af Romsdals amt	13	22	2 150	1 200	1 100	800
14	Romsdal	35	49	2 150	800	1 200	800
	Af Romsdals amt	22	27	2 000	800	1 200	800
15	Søndre Trondhjem	40	68	2 800	1 350	1 500	900
16	Nordre Trondhjem	11	10	1 600	1 200	1 020	700
17	Nordland	11	12	2 360	1 000	1 250	700
18	Tromsø	7	13	2 000	1 500	1 100	850
19	Finmarken	13	14	1 800	1 100	1 200	800
Tilsammen		745	1 388	4 700	720	1 650	600

i rigets kjøbstæder og ladesteder.

37	38	39	40	41	42	43	
Udgifter.							
Lønninger.	Opførelse og vedlige- holdelse af skolehuse.	Leie af skolelokaler.	Bøger og andre læremidler samt skoleinventar.	Pensioner.	Løvrigt.	Tilsammen.	Nr
3 222 529	617 765	19 051	143 460	29 966	701 106	4 733 877	
1 845 054	478 199	14 198	96 650	3 970	463 855	2 901 926	1
66 798	4 683	1 485	2 729	660	9 774	86 129	2
519 996	27 448	2 037	18 707	5 286	67 262	640 736	3
412 516	13 846	-	16 364	12 198	93 872	548 796	4
264 111	31 927	181	5 286	7 268	48 283	357 056	5
114 054	61 662	1 150	3 724	584	18 060	199 234	6
3 222 529	617 765	19 051	143 460	29 966	701 106	4 733 877	
-	-	-	-	-	-	3 121 464	
212 834	7 144	-	5 472	2 425	23 603	251 478	1
13 793	413	300	577	-	1 438	16 521	2
1 257 686	431 078	13 898	80 537	-	392 876	2 176 075	3
168 832	12 205	-	3 542	360	18 767	203 706	4
191 909	27 359	-	6 522	1 185	27 171	254 146	5
28 143	3 629	1 485	1 697	500	3 037	38 491	6
38 655	1 054	-	1 032	160	6 737	47 638	7
123 170	11 335	525	2 642	850	12 329	150 851	8
66 955	2 431	270	2 339	-	9 876	81 871	9
116 424	5 751	-	5 710	1 400	15 021	144 306	10
213 447	7 931	1 242	8 016	3 036	30 036	263 708	11
365 133	11 752	-	14 797	11 098	87 983	490 763	12
3 636	-	-	193	-	875	4 704	13
43 747	2 094	-	1 374	1 100	5 014	53 329	
113 065	3 085	-	2 494	3 302	18 074	140 020	14
69 318	991	-	1 120	2 202	13 060	86 691	
168 454	19 695	-	3 543	4 616	30 239	226 547	15
26 339	11 241	181	623	450	4 984	43 818	16
38 165	2 878	-	2 124	40	5 388	48 595	17
30 191	55 905	450	407	200	5 008	92 161	18
45 698	2 879	700	1 193	344	7 664	58 478	19
3 222 529	617 765	19 051	143 460	29 966	701 106	4 733 877	

Skolevæsen
1900.

Tabel 3 (forts.). Folkeskolevæsenets tilstand

Nr.	Byer.	1	2	3	4	5	6	7
		Antal undervisningsberettigede børn efter sidste fortegnelse.				Antal børn i folkeskolen sidste indskrivning af		
		Gutter.	Piger.	Tilsam- men.	Deraf under 7 aar.	Gutter.	Piger.	Tilsam- men.
<i>IV. De enkelte byer.</i>								
1	Fredrikshald	1 045	972	2 017	102	890	794	1 684
2	Sarpsborg	436	452	888	114	373	392	765
3	Fredrikstad	1 367	1 355	2 722	254	1 134	1 134	2 268
4	Moss	920	941	1 861	130	745	771	1 516
5	Son	74	78	152	12	60	70	130
6	Hølen	14	12	26	4	12	11	23
7	Drøbak	237	212	449	22	175	163	338
8	Kristiania	16 047	15 917	31 964	1 775	12 762	12 544	25 306
9	Hønefoss	188	184	372	13	175	169	344
10	Drammen	2 025	1 961	3 986	237	1 568	1 450	3 018
11	Kongsberg	526	519	1 045	70	476	473	949
12	Svelvik	98	88	186	15	90	80	170
13	Holmestrand	212	199	411	15	207	186	393
14	Horten	856	786	1 642	166	655	620	1 275
15	Aasgaardstrand	19	27	46	-	19	27	46
16	Tønsberg	725	713	1 438	91	588	594	1 182
17	Sandefjord	388	381	769	36	316	306	622
18	Larvik	1 106	1 012	2 118	126	883	818	1 701
19	Lillehammer	211	214	425	37	160	158	318
20	Gjøvik	216	242	458	33	202	218	420
21	Hamar	481	467	948	62	363	352	715
22	Kongsvinger	131	136	267	15	103	96	199
23	Kragerø	402	406	808	54	343	344	687
24	Brevik	193	180	373	10	173	155	328
25	Porsgrund	371	352	723	49	316	308	624
26	Skien	1 034	917	1 951	49	881	828	1 709
27	Langesund	107	120	227	14	107	104	211
28	Stathelle	53	43	96	-	49	35	84
29	Risør	311	295	606	47	280	264	544
30	Tvedestrand	160	176	336	23	128	146	274
31	Lillesand	84	128	212	17	62	108	170
32	Arendal	354	363	717	114	252	215	467
33	Grimstad	267	235	502	33	209	195	404
34	Kristiansand	1 246	1 074	2 320	201	1 014	955	1 969
35	Mandal	332	326	658	39	305	288	593
36	Farsund	167	148	315	14	127	117	244
37	Flekkefjord	147	142	289	20	132	117	249
38	Sogndal	53	29	82	4	53	29	82
39	Egersund	302	287	589	31	222	238	460
40	Sandnes	170	176	346	15	189	181	370
41	Stavanger	2 323	2 201	4 524	285	1 891	1 799	3 690
42	Skudenes	100	83	183	20	100	82	182
43	Kopervik	97	86	183	-	94	81	175
44	Haugesund	562	579	1 141	53	515	532	1 047

i rigets kjøbstæder og ladesteder.

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	Nr.
efter elever.	Antal børn over 7 aar, som fik undervisning udenfor folkeskolen.			Antal børn over 7 aar, som ikke fik nogen undervisning.			Antal børn, som deltog i den frivillige under- visning.			
Deraf under 7 aar.	Gutter.	Piger.	Tilsam- men.	Gutter.	Piger.	Tilsam- men.	Gutter.	Piger.	Tilsam- men.	
79	135	160	295	14	14	28	9	1	10	1
87	63	62	125	1	4	5	-	-	-	2
162	186	169	355	4	3	7	444	166	610	3
132	78	94	172	-	-	-	-	-	-	4
8	-	1	1	1	1	2	-	-	-	5
4	1	1	2	-	-	-	-	-	-	6
12	51	36	87	2	2	4	16	18	34	7
1 427	3 038	3 137	6 175	65	70	135	-	923	923	8
13	13	15	28	-	-	-	59	59	118	9
186	252	322	574	2	6	8	-	234	234	10
70	58	43	101	2	2	4	61	50	111	11
15	-	-	-	-	-	-	48	43	91	12
15	20	22	42	-	-	-	59	68	127	13
124	86	77	163	1	3	4	39	87	126	14
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15
71	130	117	247	-	4	4	31	82	113	16
36	70	73	143	2	2	4	-	-	-	17
106	123	105	228	4	5	9	-	32	32	18
29	48	51	99	-	-	-	33	54	87	19
35	13	14	27	6	4	10	64	81	145	20
48	64	56	120	-	-	-	54	43	97	21
3	33	35	68	1	-	1	67	47	114	22
42	53	56	109	-	-	-	195	184	379	23
10	20	24	44	-	-	-	-	-	-	24
48	54	39	93	-	-	-	29	23	52	25
29	175	98	273	8	7	15	-	-	-	26
13	-	2	2	1	-	1	-	-	-	27
-	4	3	7	-	-	-	-	-	-	28
47	32	30	62	-	-	-	141	135	276	29
20	31	28	59	-	-	-	20	27	47	30
17	21	21	42	-	-	-	31	61	92	31
90	96	126	222	1	3	4	24	33	57	32
33	58	40	98	-	-	-	101	97	198	33
164	138	73	211	4	3	7	411	295	706	34
39	27	38	65	-	-	-	84	142	226	35
18	26	19	45	2	2	4	56	66	122	36
20	16	22	38	2	4	6	39	46	85	37
4	-	-	-	-	-	-	14	10	24	38
22	80	49	129	-	-	-	64	65	129	39
15	27	19	46	-	1	1	-	-	-	40
251	389	373	762	43	29	72	23	41	64	41
20	-	2	2	-	-	-	16	24	40	42
10	3	5	8	-	-	-	6	13	19	43
53	47	47	94	-	-	-	124	124	248	44

Tabel 3 (forts.). Folkeskolevæsenets tilstand

Nr.	Byer.	18	19	20	21	22	23
		Antal børn, som fik fuldstændig særskilt undervisning i særegne klasser.			Antal klasser.		
		Gutter.	Piger.	Tilsam- men.	Gutte- klasser.	Pige- klasser.	Klasser for begge køn.
<i>IV. De enkelte byer.</i>							
1	Fredrikshald	-	-	-	24	22	4
2	Sarpsborg	-	-	-	8	10	8
3	Fredrikstad	-	-	-	34	32	7
4	Moss	-	-	-	8	9	29
5	Son	-	-	-	-	-	4
6	Hølen	-	-	-	-	-	2
7	Drøbak	-	-	-	-	-	12
8	Kristiania	251	70	321	380	374	31
9	Hønefoss	-	-	-	-	-	13
10	Drammen	59	-	59	47	41	2
11	Kongsberg	-	-	-	-	-	33
12	Svelvik	-	-	-	-	-	7
13	Holmestrand	-	-	-	-	-	13
14	Horten	-	-	-	-	-	43
15	Aasgaardstrand	-	-	-	-	-	3
16	Tønsberg	-	-	-	22	20	-
17	Sandefjord	-	-	-	-	-	22
18	Larvik	28	-	28	29	29	-
19	Lillehammer	-	-	-	-	-	11
20	Gjøvik	2	4	6	-	-	16
21	Hamar	-	-	-	-	-	20
22	Kongsvinger	-	-	-	-	-	7
23	Kragerø	-	-	-	9	8	6
24	Brevik	-	-	-	-	-	13
25	Porsgrund	-	-	-	10	10	3
26	Skien	-	-	-	27	25	1
27	Langesund	-	-	-	-	-	7
28	Stathelle	-	-	-	-	-	3
29	Risør	-	-	-	-	-	18
30	Tvedestrand	-	-	-	-	-	9
31	Lillesand	-	-	-	-	-	7
32	Arendal	-	-	-	8	6	3
33	Grimstad	-	-	-	7	7	-
34	Kristiansand	-	-	-	14	11	40
35	Mandal	10	6	16	7	7	7
36	Farsund	-	-	-	-	-	9
37	Flekkefjord	-	-	-	-	-	10
38	Sogndal	-	-	-	-	-	4
39	Egersund	-	-	-	6	6	5
40	Sandnes	-	-	-	4	4	5
41	Stavanger	34	23	57	59	54	16
42	Skudenes	-	-	-	-	-	6
43	Kopervik	-	-	-	-	-	6
44	Haugesund	-	-	-	17	16	4

i rigets kjøbstæder og ladesteder.

24	25	26	27	28	29	30	Nr.
Antal klasser med over 40 børn.	Gjennemsnitligt antal elever i aarets løb.	Antal skoledage, hvori samtlige skolesøgende børn skulde have søgt skolen i aarets løb.	Antal forsømte skoledage for samtlige skolesøgende børn tilsammen.				
			Paa grund af sygdom.	Af anden gyldig grund.	Uden gyldig grund.	Til sammen.	
4	1 652	396 576	19 220	2 029	349	21 598	1
-	717	180 540	10 245	2 972	1 309	14 526	2
-	2 103	496 308	21 772	9 376	3 738	34 886	3
-	1 495	356 260	18 456	5 563	4 343	28 362	4
1	128	29 897	1 225	270	413	1 908	5
-	24	5 304	222	136	29	447	6
-	327	68 162	2 703	1 026	246	3 975	7
8	24 039	5 360 697	251 175	48 156	30 317	329 648	8
-	325	82 560	423	95	11	529	9
-	2 976	707 616	34 439	9 073	4 254	47 766	10
1	928	218 118	10 905	3 716	705	15 326	11
-	160	37 730	2 522	957	532	4 011	12
1	384	92 160	3 615	853	76	4 544	13
-	1 240	300 172	18 492	5 285	827	24 604	14
-	45	11 040	273	432	218	923	15
-	1 169	262 743	11 800	1 183	159	13 142	16
-	599	139 567	6 420	1 632	554	8 606	17
-	1 642	390 820	19 842	9 917	10 110	39 869	18
1	326	76 672	2 126	213	57	2 396	19
-	411	94 211	5 062	575	679	6 316	20
-	695	130 660	8 459	5 254	81	13 794	21
-	192	44 025	2 179	1 001	566	3 746	22
-	683	160 758	11 464	5 792	2 398	19 654	23
-	324	72 053	3 309	1 356	541	5 206	24
-	611	138 988	6 942	1 284	376	8 602	25
-	1 646	396 488	17 125	5 373	3 597	26 095	26
1	205	50 218	2 560	1 303	561	4 424	27
-	82	17 466	502	236	48	786	28
-	495	126 752	5 877	2 610	655	9 142	29
-	272	65 280	2 706	2 443	257	5 406	30
-	168	40 320	3 134	1 256	811	5 201	31
-	451	108 080	6 001	1 742	354	8 097	32
-	392	90 944	4 029	1 157	290	5 476	33
-	1 915	472 560	27 441	9 722	1 115	38 278	34
-	562	133 599	8 583	1 798	94	10 475	35
-	239	56 349	3 101	252	63	3 416	36
-	245	57 270	2 617	351	45	3 013	37
-	80	18 880	1 839	1 215	532	3 586	38
-	468	105 340	6 690	1 315	582	8 587	39
-	368	86 210	3 757	819	182	4 758	40
-	3 625	832 323	29 918	12 245	4 902	47 065	41
-	182	44 160	1 947	593	590	3 130	42
-	175	37 988	3 475	1 332	447	5 254	43
-	1 052	239 763	10 498	1 531	48	12 077	44

Skolevæsen
1900.

Tabel 3 (forts.). Folkeskolevæsenets tilstand

Nr.	Byer.	31	32	33		34		35		36	
		Antal lærere i fuldstændig post.	Antal lærerinder i fuldstændig post.	Løn for lærere i fuldstændig post.		Løn for lærerinder i fuldstændig post.		Høieste.	Laveste.	Høieste.	Laveste.
				Høieste.	Laveste.	Høieste.	Laveste.				
<i>IV. De enkelte byer.</i>											
1	Fredrikshald	11	27	2 000	1 200	1 100	900				
2	Sarpsborg	7	13	2 400	1 200	1 250	900				
3	Fredrikstad	17	38	2 100	1 400	1 200	1 000				
4	Moss	12	22	2 200	1 300	1 200	900				
5	Son	2	1	1 400	900	750	750				
6	Hølen	1	-	720	720	-	-				
7	Drøbak	4	4	1 500	1 100	1 000	800				
8	Kristiania	199	560	4 700	1 400	1 650	900				
9	Hønefoss	5	5	1 500	1 100	1 100	800				
10	Drammen	21	55	2 300	1 350	1 300	850				
11	Kongsberg	11	11	1 800	1 300	1 100	700				
12	Svelvik	3	3	1 600	800	900	800				
13	Holmestrand	5	5	2 000	1 300	1 300	800				
14	Horten	17	17	2 400	1 200	1 200	900				
15	Aasgaardstrand	1	1	1 420	1 420	660	660				
16	Tønsberg	12	19	2 400	1 400	1 300	900				
17	Sandefjord	6	9	1 500	1 200	1 000	800				
18	Larvik	16	29	2 000	1 200	1 200	800				
19	Lillehammer	4	6	1 800	1 300	1 025	800				
20	Gjøvik	6	9	1 800	1 300	950	750				
21	Hamar	9	11	2 400	1 200	1 200	800				
22	Kongsvinger	3	3	1 300	1 100	1 000	800				
23	Kragerø	8	10	1 900	1 200	1 150	750				
24	Brevik	6	4	1 200	900	800	650				
25	Porsgrund	9	6	2 000	1 400	1 200	700				
26	Skien	17	23	2 400	1 350	1 450	950				
27	Langesund	4	2	1 300	900	800	700				
28	Stathelle	1	1	1 200	1 200	700	700				
29	Risør	8	9	2 000	1 200	1 000	800				
30	Tvedestrand	4	4	2 370	1 200	800	700				
31	Lillesand	3	2	1 400	1 200	750	600				
32	Arendal	5	6	2 000	1 080	1 100	750				
33	Grimstad	6	6	1 700	1 300	950	700				
34	Kristiansand	24	36	2 400	1 200	1 100	700				
35	Mandal	7	8	1 600	1 400	900	700				
36	Farsund	4	4	1 300	1 000	800	650				
37	Flekkefjord	3	4	1 800	1 240	900	650				
38	Sogndal	2	1	1 300	820	600	600				
39	Egersund	6	7	1 400	1 100	850	650				
40	Sandnes	4	6	1 600	1 200	900	700				
41	Stavanger	39	70	2 000	1 200	1 100	700				
42	Skudenes	3	2	1 750	900	750	650				
43	Kopervik	3	2	1 260	850	640	620				
44	Haugesund	11	17	2 000	1 300	1 200	800				

i rigets kjøbstæder og ladestæder.

37	38	39	40	41	42	43	
Udgifter							
Lønninger.	Opførelse og vedlige- holdelse af skolehuse.	Leie af skolelokaler.	Bøger og andre læremidler samt skoleinventar.	Pensioner.	Iøvrigt.	Tilsammen.	Nr.
52 502	2 600	-	949	-	8 641	64 692	1
23 893	-	-	906	-	1 335	26 184	2
90 124	3 345	-	2 845	850	6 960	104 124	3
46 315	1 199	-	772	1 575	6 617	56 478	4
3 072	412	-	23	-	516	4 023	5
1 010	1	-	54	-	134	1 199	6
9 711	-	300	500	-	738	11 299	7
1 257 686	431 078	13 898	80 537	-	392 876	2 176 075	8
13 452	1 570	-	107	-	1 380	16 509	9
125 490	8 507	-	2 038	-	12 829	148 864	10
29 890	2 128	-	1 397	360	4 558	38 333	11
6 300	539	-	-	-	1 154	7 993	12
14 585	-	-	1 221	-	3 512	19 318	13
40 609	1 668	-	1 259	150	5 436	49 122	14
2 257	-	-	-	-	261	2 518	15
51 642	22 741	-	1 552	-	2 953	78 888	16
20 520	451	-	370	-	2 513	23 854	17
55 996	1 960	-	2 120	1 035	11 342	72 453	18
12 020	1 232	-	397	500	1 373	15 522	19
16 123	2 397	1 485	1 300	-	1 664	22 969	20
31 058	1 054	-	926	-	5 420	38 458	21
7 597	-	-	106	160	1 317	9 180	22
25 773	1 591	-	260	-	2 669	30 293	23
8 817	137	158	513	-	1 545	11 170	24
22 217	522	-	-	-	2 678	25 417	25
58 359	9 085	367	1 869	850	3 670	74 200	26
6 104	-	-	-	-	1 274	7 378	27
1 900	-	-	-	-	493	2 393	28
19 032	601	-	784	-	3 913	24 330	29
10 070	180	-	187	-	1 794	12 231	30
5 719	309	-	126	-	474	6 628	31
18 231	920	270	821	-	2 660	22 902	32
13 903	421	-	421	-	1 035	15 780	33
83 949	5 401	-	4 764	1 400	10 555	106 069	34
17 744	187	-	772	-	2 288	20 991	35
6 781	163	-	95	-	1 194	8 233	36
7 950	-	-	79	-	984	9 013	37
2 720	163	-	22	-	333	3 238	38
14 657	118	-	270	-	1 140	16 185	39
9 930	-	-	771	-	1 100	11 801	40
133 300	5 530	1 242	5 384	2 150	21 940	174 546	41
4 940	-	-	-	-	887	5 827	42
4 449	472	-	104	50	506	5 581	43
38 451	1 648	-	1 465	836	4 130	46 530	44

Skolevæsen
1900.

Tabel 3 (forts.). Folkeskolevæsenets tilstand

Nr.	Byer.	1	2	3	4	5	6	7
		Antal undervisningsberettigede børn efter sidste fortegnelse.				Antal børn i folkeskolen sidste indskrivning af		
		Gutter.	Piger.	Tilsam- men.	Deraf under 7 aar.	Gutter.	Piger.	Tilsam- men.
45	Bergen	5 456	5 287	10 743	592	4 264	4 074	8 338
46	Florø	75	87	162	12	68	84	152
47	Aalesund	964	925	1 889	209	786	761	1 547
48	Molde	132	124	256	31	109	84	193
49	Kristiansund	996	963	1 959	77	833	819	1 652
50	Trondhjem	2 752	2 788	5 540	372	1 984	2 108	4 092
51	Levanger	111	79	190	11	76	70	146
52	Stenkjær	136	151	287	18	117	119	236
53	Namsos	195	186	381	12	166	170	336
54	Mosjøen	123	105	228	13	99	93	192
55	Bodø	410	457	867	44	324	372	696
56	Tromsø	623	646	1 269	160	424	476	900
57	Hammerfest	211	171	382	16	155	117	272
58	Vardø	230	236	466	3	174	174	348
59	Vadsø	189	175	364	42	140	118	*) 258
Tilsammen		48 760	47 594	96 354	6 033	39 117	38 186	77 303

*) For 82 af disse benyttedes kvænsk som hjælpesprog ved undervisningen.

i rigets kjøbstæder og ladesteder.

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	Nr.
efter elever.	Antal børn over 7 aar, som fik undervisning udenfor folkeskolen.			Antal børn over 7 aar, som ikke fik nogen undervisning.			Antal børn, som deltog i den frivillige undervisning.			
	Deraf under 7 aar.	Gutter.	Piger.	Tilsammen.	Gutter.	Piger.	Tilsammen.	Gutter.	Piger.	
391	1 072	1 077	2 149	21	34	55	800	911	1 711	45
8	1	2	3	1	-	1	10	3	13	46
68	91	88	179	26	34	60	39	47	86	47
12	23	28	51	2	1	3	36	42	78	48
68	120	91	211	10	14	24	32	96	128	49
160	510	556	1 066	13	16	29	91	84	175	50
7	21	11	32	2	-	2	12	13	25	51
8	11	16	27	-	-	-	-	-	-	52
12	29	16	45	-	1	1	-	-	-	53
12	13	16	29	-	-	-	-	-	-	54
34	54	67	121	1	1	2	-	-	-	55
25	202	115	317	4	11	15	22	35	57	56
11	53	46	99	7	4	11	17	12	29	57
3	21	22	43	5	8	13	8	42	50	58
28	40	40	80	1	-	1	-	-	-	59
4 474	8 020	7 895	15 915	259	293	552	3 429	4 659	8 088	

Tabel 3 (forts.). Folkeskolevæsenets tilstand

Nr.	Byer.	18	19	20	21	22	23
		Antal børn, som fik fuldstændig særskilt undervisning i særegne klasser.			Antal klasser.		
		Gutter.	Piger.	Tilsammen.	Gutteklasser.	Pigeklasser.	Klasser for begge køn.
45	Bergen.....	170	100	270	127	118	15
46	Florø.....	-	-	-	-	-	6
47	Aalesund.....	-	-	-	22	22	4
48	Molde.....	-	-	-	-	-	7
49	Kristiansund.....	-	-	-	14	13	29
50	Trondhjem.....	16	15	31	64	67	6
51	Levanger.....	-	-	-	-	-	7
52	Stenkjær.....	-	-	-	-	-	12
53	Namsos.....	9	6	15	-	-	12
54	Mosjøen.....	-	-	-	-	-	7
55	Bodø.....	3	-	3	12	13	-
56	Tromsø.....	-	-	-	12	14	1
57	Hammerfest.....	-	-	-	-	-	12
58	Vardø.....	-	-	-	4	3	4
59	Vadsø.....	-	-	-	4	4	7
Tilsammen		582	224	806	979	945	598

i rigets kjøbstæder og ladestæder.

24	25	26	27	28	29	30	Nr.
Antal klasser med over 40 børn.	Gjennemsnitligt antal elever i aarets løb.	Antal skoledage, hvori samtlige skolesøgende børn skulde have søgt skolen i aarets løb.	Antal forsømte skoledage for samtlige skolesøgende børn tilsammen.				
			Paa grund af sygdom.	Af anden gyldig grund.	Uden gyldig grund.	Til sammen.	
-	8 203	1 917 742	80 184	23 311	10 036	113 531	45
-	147	36 480	2 181	266	9	2 456	46
-	1 508	371 280	18 875	2 703	1 013	22 591	47
-	179	41 886	2 326	523	44	2 893	48
-	1 634	368 898	17 186	3 474	2 461	23 121	49
-	3 907	902 517	41 989	11 951	3 453	57 393	50
-	147	32 485	1 146	195	124	1 465	51
-	248	53 029	1 657	398	116	2 171	52
-	330	73 479	2 705	1 052	1 953	5 710	53
1	195	46 080	1 578	1 296	412	3 286	54
-	685	152 415	8 449	1 430	2 356	12 235	55
-	847	201 600	8 375	2 245	3 703	14 323	56
-	247	65 280	2 984	1 485	3 798	8 267	57
-	355	75 168	4 448	2 869	3 903	11 220	58
-	263	55 825	1 713	1 400	1 492	4 605	59
18	74 712	17 227 791	810 946	220 037	112 934	1 143 917	

Tabel 3 (forts.). Folkeskolevæsenets tilstand

Nr.	Byer.	31	32	33		34		35		36	
		Antal lærere i fuldstændig post.	Antal lærerinder i fuldstændig post.	Løn for lærere i fuldstændig post.		Løn for lærerinder i fuldstændig post.					
				Høieste.	Laveste.	Høieste.	Laveste.	Høieste.	Laveste.		
45	Bergen.....	77	142	4 000	1 400	1 600	1 000				
46	Florø.....	2	2	1 200	1 100	700	700				
47	Aalesund.....	13	22	2 150	1 200	1 100	800				
48	Molde.....	3	3	1 600	800	1 100	800				
49	Kristiansund.....	19	24	2 000	1 200	1 200	850				
50	Trondhjem.....	40	68	2 800	1 350	1 500	900				
51	Levanger.....	2	1	1 400	1 200	1 000	1 000				
52	Stenkjær.....	4	5	1 600	1 200	900	700				
53	Namsos.....	5	4	1 550	1 000	1 020	760				
54	Mosjøen.....	3	2	1 300	1 000	700	700				
55	Bodø.....	8	10	2 360	1 260	1 250	850				
56	Tromsø.....	7	13	2 000	1 500	1 200	850				
57	Hammerfest.....	4	5	1 800	1 500	1 100	800				
58	Vardø.....	5	5	1 500	1 100	1 200	900				
59	Vadsø.....	4	4	1 800	1 600	1 200	800				
Tilsammen		745	1 388	4 700	720	1 650	600				

i rigets kjøbstæder og ladesteder.

37	38	39	40	41	42	43	
Udgifter.							
Lønninger.	Opførelse og vedlige- holdelse af skolehuse.	Leie af skolelokaler.	Bøger og andre læremidler samt skoleinventar.	Pensioner.	Løvrigt.	Tilsammen.	Nr.
365 133	11 752	-	14 797	11 098	87 983	490 763	45
3 636	-	-	193	-	875	4 704	46
43 747	2 094	-	1 374	1 100	5 014	53 329	47
7 743	160	-	139	1 369	1 671	11 082	48
61 575	831	-	981	833	11 389	75 609	49
168 454	19 695	-	3 543	4 616	30 239	226 547	50
5 161	10 229	-	-	-	2 424	17 814	51
10 674	812	-	136	450	1 016	13 088	52
10 504	200	181	487	-	1 544	12 916	53
13 067	-	-	455	-	2 591	16 113	54
25 098	2 873	-	1 669	40	2 797	32 482	55
30 191	55 905	450	407	200	5 003	92 161	56
12 858	1 894	-	274	144	1 741	16 911	57
21 301	641	-	639	200	3 745	26 526	58
11 539	344	700	280	-	2 178	15 041	59
3 222 529	617 765	19 051	143 460	29 966	701 106	4 733 877	

Tabel 4. Uddrag af amtskassernes regnskab

Nr.	1 Amter.	2 Alders- tillæg til læreres løn.	3 De med amtskole- styret for- bundne ud- gifter, deri løn til amts- skoleinspek- tør.	4 Bidrag til opførelse af skolehuse og til anskaf- felse af jordvei til lærere.	5 Udgifter til det		6 Bidrag til bestridelse af udgifter til folke- skolen i uformuende herreder.
					Bidrag til skolernes forsyning med under- visnings- midler.		
1	Smaalenene.....	28 920	487	29 936	659	-	
2	Akershus.....	48 522	704	26 290	646	-	
3	Hedemarken ¹⁾	25 080	1 050	32 487	451	-	
4	Kristians.....	37 705	624	18 725	334	444	
5	Buskerud.....	33 656	877	33 740	664	580	
6	Jarlsberg og Larvik.....	27 599	1 089	32 070	373	-	
7	Bratsberg.....	29 848	526	4 149	964	759	
8	Nedenes.....	29 055	632	4 360	940	1 070	
9	Lister og Mandal.....	15 052	647	8 525	1 110	2 320	
10	Stavanger.....	42 363	899	5 319	1 182	2 170	
11	Søndre Bergenhus.....	50 649	1 294	48 480	2 682	250	
12	Nordre Bergenhus.....	33 515	1 004	21 140	1 227	300	
13	Romsdal.....	37 862	1 323	25 817	1 952	-	
14	Søndre Trondhjem... ..	25 317	2 524	13 547	4 694	88	
15	Nordre Trondhjem.....	22 310	595	12 713	2 876	875	
16	Nordland.....	40 991	1 277	24 660	180	3 500	
17	Tromsø.....	22 065	240	16 678	690	725	
18	Finmarken.....	11 756	379	4 024	452	6 173	
	Tilsammen	562 295	16 171	362 660	22 076	19 254	

1) I Hedemarkens amt omfatter regnskabet kun $\frac{3}{4}$ aar.

vedkommende skolevæsenet 1900.

7	8	9	10	11	12	13	14	Nr.
almindelige skolevæsen.						Skolevæsenet iøvrigt.		
Bidrag til dækkel- se af herre- dernes ud- gifter til vi- karløn under særegne syg- domsforfald.	Bidrag til fortsæt- telsesskoler.	Bidrag til arbejds- skoler.	Iøvrigt.	Til- sammen.	Heraf stats- bidrag.	Amts- skoler.	Private skoler med lignende formaal.	
82	1 608	-	-	61 687	45 441	15 901	-	1
737	536	-	-	77 435	60 347	7 945	-	2
139	2 483	271	-	61 961	¹⁾ 64 780	24 850	-	3
-	4 766	864	81	63 543	40 097	8 453	4 400	4
-	2 999	-	413	72 929	51 604	15 604	-	5
-	-	60	-	61 191	42 387	12 401	-	6
500	2 957	2 307	-	42 010	34 118	-	14 100	7
-	1 829	450	-	38 336	30 095	12 745	-	8
-	2 807	1 425	750	32 636	17 892	8 204	-	9
-	3 050	1 149	978	57 110	34 884	6 153	4 185	10
75	4 005	1 690	-	109 125	82 313	8 710	3 900	11
206	3 406	531	-	61 329	43 697	12 215	4 250	12
289	4 479	-	147	71 869	55 843	14 919	2 000	13
145	2 148	575	291	49 359	42 595	8 230	-	14
487	1 753	553	-	42 192	35 428	-	9 300	15
-	2 765	1 973	30	75 376	57 167	10 346	1 800	16
-	228	63	474	41 163	35 475	6 330	-	17
-	-	149	13	22 946	22 094	4 646	-	18
2 660	41 814	12 090	3 177	1 042 197	796 257	177 652	43 935	

¹⁾ Statsbidrag for et helt aar.

Tabel 4 (forts.). Uddrag af amtskassernes

Nr.	Amter.	15	16	17	18	19	
		Skolevæsenet iøvrigt (forts.)					Bidrag Amts- skoler.
		Stipendier for træn- gende elever ved amts- og folke- høiskoler.	Aften- skoler.	Iøvrigt.	Til- sammen.		
1	Smaalenene.....	-	1 876	-	17 777	10 913	
2	Akershus.....	530	800	-	9 275	5 940	
3	Hedemarken.....	2 000	-	300	27 150	17 737	
4	Kristians.....	1 080	-	-	13 933	4 950	
5	Buskerud.....	-	1 065	-	16 669	11 302	
6	Jarlsberg og Larvik.....	1 200	1 494	-	15 095	8 700	
7	Bratsberg.....	-	221	-	14 321	-	
8	Nedenes.....	950	49	-	13 744	15 780	
9	Lister og Mandal.....	-	-	-	8 204	8 738	
10	Stavanger.....	-	41	-	10 379	6 975	
11	Søndre Bergenhus.....	900	1 358	-	14 868	4 199	
12	Nordre Bergenhus.....	1 950	-	667	19 082	6 307	
13	Romsdal.....	4 090	1 652	-	22 661	20 230	
14	Søndre Trondhjem.....	1 140	792	-	10 162	6 750	
15	Nordre Trondhjem.....	2 428	535	-	12 263	-	
16	Nordland.....	1 560	882	-	14 588	6 863	
17	Tromsø.....	1 560	513	-	8 403	3 735	
18	Finmarken.....	1 380	150	-	6 176	¹⁾ 12 550	
	Tilsammen	20 768	11 428	967	254 750	151 669	

¹⁾ For 1899 og 1900.

regnskab vedkommende skolevæsenet 1900.

20	21	22	23	24	25	26	27	28	Nr.
af statsmidler.				Abnormskolevæsenet.					
Private skoler med lignende formaal.	Stipendier for trængende elever ved amts- og folkehøjskoler.	Aftenskoler.	Til-sammen.	Døves under-visning.	Blindes under-visning.	Aands-svages under-visning.	Til-sammen.	Heraf refun-deret.	
-	2 400	1 104	14 419	3 189	2 247	9 598	15 034	5 227	1
-	600	600	7 140	2 720	1 236	8 678	11 634	4 499	2
-	1 500	-	¹⁾ 19 237	3 571	2 439	11 973	17 983	6 019	3
2 700	562	-	8 212	5 266	3 919	9 343	18 528	6 532	4
-	-	799	12 101	4 552	1 766	9 193	15 511	5 059	5
-	1 800	721	11 221	2 695	893	6 856	10 444	2 619	6
9 600	-	381	9 981	1 384	4 996	11 082	17 462	5 768	7
-	1 313	-	17 093	2 291	2 412	5 014	9 717	3 241	8
-	450	-	9 188	2 925	1 307	3 098	7 330	1 850	9
3 011	675	31	10 692	3 791	977	7 714	12 482	4 622	10
5 100	900	-	10 199	5 030	2 827	7 616	15 523	1 025	11
2 700	1 125	-	10 132	3 215	2 653	5 138	11 006	2 896	12
1 500	4 350	-	26 080	2 801	1 423	7 934	12 158	116	13
-	1 200	750	8 700	2 823	2 262	6 871	11 956	4 001	14
6 150	2 250	600	9 000	2 006	1 591	6 051	9 648	3 867	15
4 725	1 890	900	14 378	5 977	2 261	9 008	17 246	1 492	16
-	900	450	5 035	6 104	1 661	7 935	15 700	5 108	17
-	1 320	625	14 495	1 337	267	1 772	3 376	675	18
35 486	23 235	6 961	217 351	61 727	37 137	134 874	233 738	64 616	

¹⁾ Statsbidrag for et helt aar.

Nr.	Landsdele.	Antal skoler.	Antal elever ved undervisningens				Antal timer,			
			begyndelse.		ende.		Religion.	Norsk, mundtlig og skriftlig.	Historie.	Geografi.
			Gutter.	Piger.	Gutter.	Piger.				
			1	2	3	4				
Oversigt.										
<i>I. Riget.</i>		404	3 777	1 843	3 346	1 776	20	10 287	917	336
<i>II. Stifterne.</i>										
1	Kristiania	122	1 185	589	974	580	5	3 124	356	95
2	Kristiansand	79	696	372	593	317	-	1 882	192	47
3	Bergen	71	664	274	600	250	-	2 210	156	84
4	Trondhjem	80	766	411	679	417	7	2 087	190	85
5	Tromsø	52	466	197	500	212	8	984	23	25
Tilsammen		404	3 777	1 843	3 346	1 776	20	10 287	917	336
<i>III. Amterne.</i>										
1	Smaalenene	38	403	147	329	151	-	954	116	33
2	Akershus	29	289	184	205	173	-	788	95	21
3	Buskerud	31	296	156	261	151	5	817	88	34
4	Jarlsberg og Larvik	24	197	102	179	105	-	565	57	7
5	Bratsberg	16	107	68	94	54	-	316	13	7
6	Nedenes	4	32	35	27	31	-	75	12	12
7	Stavanger	59	557	269	472	232	-	1 491	167	28
8	Søndre Bergenhus	44	414	155	366	136	-	1 510	73	60
	Søndmøre fogderi	27	250	119	234	114	-	700	83	24
9	Romsdal	59	550	261	484	276	1	1 592	159	65
	Romsdal og Nordmøre fogderier	32	300	142	250	162	1	892	76	41
10	Søndre Trondhjem	28	274	146	256	137	6	743	80	25
11	Nordre Trondhjem	20	192	123	173	118	-	452	34	19
12	Nordland	27	237	82	232	92	8	466	17	17
13	Tromsø	21	192	102	234	110	-	413	6	8
14	Finmarken	4	37	13	34	10	-	105	-	-
Tilsammen		404	3 777	1 843	3 346	1 776	20	10 287	917	336

skoler 1900—1901.

Skolevæsen
1900.

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	Nr.
hvori undervistes i:							Den samlede pengeudgift, som bestredes ved:				
Naturkundskab.	Regning.	Skrivning.	Tegning.	Sang.	Andre fag.	Til sammen.	Offentlige bidrag.	Kommunens eller kredsens bidrag.	Skolepenge.	Til sammen.	
483	10 082	386	32	451	239	23 233	13 969	4 927	385	19 281	
152	3 245	131	4	147	18	7 277	5 425	1 913	241	7 579	1
76	1 904	96	-	94	115	4 406	2 373	836	-	3 209	2
99	2 037	87	5	63	38	4 779	2 283	741	60	3 084	3
142	1 946	31	23	83	68	4 662	2 464	943	34	3 441	4
14	950	41	-	64	-	2 109	1 424	494	50	1 968	5
483	10 082	386	32	451	239	23 233	13 969	4 927	385	19 281	
22	1 074	36	-	36	-	2 271	1 697	539	132	2 368	1
44	729	17	-	21	-	1 715	1 270	456	41	1 767	2
62	759	31	-	60	18	1 874	1 395	530	57	1 982	3
24	683	47	4	30	-	1 417	1 063	388	11	1 462	4
18	285	-	-	31	70	740	525	175	-	700	5
12	79	-	-	20	-	210	120	40	-	160	6
46	1 540	96	-	43	45	3 456	1 728	621	-	2 349	7
48	1 425	35	-	20	18	3 189	1 591	514	42	2 147	8
51	612	52	5	43	20	1 590	692	227	18	937	
89	1 487	75	5	63	65	3 601	1 578	509	52	2 139	9
38	875	23	-	20	45	2 011	886	282	34	1 202	
55	642	8	15	27	-	1 601	963	347	-	1 310	10
49	429	-	8	36	23	1 050	615	314	-	929	11
10	447	24	-	17	-	1 006	733	198	50	981	12
4	418	17	-	37	-	903	541	186	-	727	13
-	85	-	-	10	-	200	150	110	-	260	14
483	10 082	386	32	451	239	23 233	13 969	4 927	385	19 281	

Tabel 6. Fortsættelses-

Nr.	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Landsdele.	Antal skoler.	Antal lærere.	Antal elever ved undervisningens				Det samlede	
				begyndelse.		ende.		Religion.	Norsk mundtlig og skriftlig.
				Gutter.	Piger.	Gutter.	Piger.		
Oversigt.									
	<i>I. Riget.</i>	191	227	1 961	979	1 885	987	4 291	22 166
	<i>II. Stifterne.</i>								
1	Kristiania	16	16	123	48	108	52	252	1 635
2	Hamar.	23	24	258	146	242	148	664	4 545
3	Kristiansand	44	56	531	282	531	263	1 515	5 571
4	Bergen.....	47	59	473	207	444	225	1 052	4 781
5	Trondhjem.....	50	61	483	264	477	261	650	4 824
6	Tromsø.....	11	11	93	32	83	33	158	810
	Tilsammen	191	227	1 961	979	1 885	987	4 291	22 166
	<i>III. Amterne.</i>								
1	Smaalene.	4	4	33	17	32	23	84	512
2	Akershus	4	4	35	14	34	16	80	316
3	Buskerud	7	7	45	17	36	13	88	715
4	Jarlsberg og Larvik.....	1	1	10	-	6	-	-	92
5	Hedemarken	10	10	90	60	95	65	236	1 643
6	Kristians	13	14	168	86	147	83	428	2 902
7	Bratsberg.....	7	7	80	39	53	27	202	1 169
8	Nedenes.....	3	3	27	9	22	7	121	284
9	Lister og Mandal.....	9	9	85	74	85	78	292	1 120
10	Stavanger	35	37	339	160	371	156	900	2 998
11	Søndre Bergenhus	22	31	169	125	158	146	449	2 413
12	Nordre Bergenhus	9	10	109	23	100	20	273	1 104
	Søndmøre fogderi	16	18	195	59	186	59	330	1 264
13	Romsdal	41	46	431	181	421	166	802	3 756
	Romsdal og Nordmøre fogderier	25	28	236	122	235	107	472	2 492
14	Søndre Trondhjem.....	13	17	120	56	122	62	162	1 383
15	Nordre Trondhjem.....	12	16	127	86	120	92	16	949
16	Nordland	8	8	71	22	61	23	126	626
17	Tromsø.	3	3	22	10	22	10	32	184
	Tilsammen	191	227	1 961	979	1 885	987	4 291	22 166

skoler 1900—1901.

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	Nr.
antal timer, hvori undervistes i:									Samlet udgift, som bestredes ved:				
Hi- storie.	Geo- grafi.	Natur- kund- skab.	Reg- ning.	Skriv- ning.	Teg- ning.	Sang.	Andre fag.	Til- sam- men.	Offent- ligt bidrag.	Herre- dets bidrag.	Andre ind- tægter.	Til- sammen.	
8 101	4 881	7 317	15 687	2 698	1 937	2 359	2 407	71 844	38 979	19 994	1 277	60 250	
576	280	1 021	1 407	238	276	127	628	6 440	4 619	3 839	90	8 548	1
1 620	1 090	1 705	3 143	439	481	444	225	14 356	9 459	6 020	80	15 559	2
1 867	1 212	1 554	3 892	925	322	526	372	17 756	8 216	3 839	6	12 061	3
1 936	1 038	1 293	3 476	577	286	524	583	15 546	8 572	3 191	131	11 894	4
1 840	1 089	1 530	3 211	406	460	625	479	15 114	6 799	2 639	909	10 347	5
262	172	214	558	113	112	113	120	2 632	1 314	466	61	1 841	6
8 101	4 881	7 317	15 687	2 698	1 937	2 359	2 407	71 844	38 979	19 994	1 277	60 250	
220	96	220	436	132	60	64	12	1 836	1 425	650	34	2 109	1
80	72	120	244	12	36	16	32	1 008	536	206	-	742	2
276	112	476	635	48	134	47	522	3 044	2 227	2 759	56	5 042	3
-	-	214	92	46	46	-	62	552	431	224	-	655	4
509	358	543	1 257	136	128	122	9	4 941	3 743	1 685	-	5 428	5
1 111	732	1 162	1 886	303	353	322	216	9 415	5 716	4 335	80	10 131	6
345	176	380	800	198	86	44	156	3 556	2 006	833	-	2 839	7
151	60	60	246	82	60	16	-	1 080	545	181	-	726	8
396	280	288	768	210	96	162	116	3 728	1 527	1 209	-	2 736	9
975	696	826	2 078	435	80	304	100	9 392	4 138	1 616	6	5 760	10
1 001	449	640	1 764	339	204	193	427	7 879	5 145	1 938	38	7 121	11
483	315	340	755	86	12	144	84	3 596	1 547	615	6	2 168	12
452	274	313	957	152	70	187	72	4 071	1 880	633	87	2 605	
1 240	797	987	2 534	420	340	549	131	11 556	4 859	1 810	104	6 773	13
788	523	674	1 577	268	270	362	59	7 485	2 979	1 172	17	4 163	
559	285	490	928	90	138	126	180	4 341	2 101	746	892	3 739	14
493	281	366	706	48	52	137	240	3 288	1 719	721	-	2 440	15
214	144	166	430	81	96	85	112	2 080	1 050	350	61	1 461	16
48	28	48	128	32	16	28	8	552	264	116	-	380	17
8 101	4 881	7 317	15 687	2 698	1 937	2 359	2 407	71 844	38 979	19 994	1 277	60 250	

Nr.	Skoler.	1	2	3	4	5	6	7	8	9
		Antal klasser.	Antal elever			Deraf var		Af eleverne var		Antal elever udgaaede i skoleaaret.
			Gutter.	Piger.	Til-sammen.	fra byer.	fra landet.	in-terne.	ex-terne.	
Oversigt.										
I. Samtlige skoler.										
		88	464	439	903	175	728	759	114	136
1	Døveskolerne.....	37	163	147	310	71	239	199	111	8
2	Blindeskolerne.....	12	92	56	148	36	112	117	1	27
3	Aandssvageskolerne.....	39	209	236	445	68	377	443	2	101
	Tilsammen	88	461	439	903	175	728	759	114	136
II. De enkelte skoler.										
1	Den offentlige skole for døve i Trondhjem.....	9	36	34	70	10	60	48	22	-
2	Gløshaugen off. døveskole i Trondhjem.....	6	26	19	45	4	41	35	10	-
3	Kristiania offentlige døveskole.....	9	38	41	79	28	51	40	39	-
4	Holmestrand offentlige døveskole.....	6	28	25	53	18	35	33	20	1
5	Hamar off. døveskole....	7	35	28	63	11	52	43	20	7
6	Kristiania off. blindeskole..	6	49	30	79	22	57	48	1	8
7	Kløbu off. blindeskole....	6	43	26	69	14	55	69	-	19
8	Lindern off. aandssvageskole i Kristiania.....	10	135	-	135	18	117	134	1	35
9	Torshaug off. aandssvageskole i Kristiania.....	17	-	177	177	31	146	177	-	35
10	Sæthres aandssvageskole ved Bergen.....	12	74	59	133	19	114	132	1	31
	Tilsammen	88	464	439	903	175	728	759	114	136

i skoleaaret 1900—01.

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	Nr.
Deraf havde gjennem- gaaet skolens kursus.	Det faste lærerpersonales antal				Indtægter.*)			Udgifter.*)			
	i læseskolen		i arbejds- skolen.		Tilskud af staten.	Andre ind- tægter.	Til- sammen	Lærer- løn- ninger.	Andre udgifter.	Til- sammen.	
	lærere.	lærer- inder.	lærere.	lærer- inder.							
81	38	57	23	32	258 741	31 822	290 563	214 857	78 521	293 378	
6	21	23	11	10	120 088	1 313	121 351	92 241	30 080	122 321	1
21	5	4	5	4	35 210	4 409	39 619	31 855	10 295	42 150	2
54	12	30	7	18	103 493	26 100	129 593	90 761	38 146	128 907	3
81	38	57	23	32	258 741	31 822	290 563	214 857	78 521	293 378	
-	5	5	3	3	25 300	165	25 465	21 350	5 551	26 901	1
-	4	5	3	2	21 128	801	21 929	15 238	8 229	23 467	2
-	5	6	1	2	30 800	127	30 927	22 539	7 400	29 939	3
-	3	4	3	2	21 810	220	22 030	15 014	6 000	21 014	4
6	4	3	1	1	21 000	-	21 000	18 100	2 900	21 000	5
5	2	2	3	1	17 400	3 119	20 519	16 664	6 095	22 759	6
16	3	2	2	3	17 810	1 290	19 100	15 191	4 200	19 391	7
17	3	8	3	3	24 407	11 724	36 131	23 646	12 485	36 131	8
22	3	15	1	12	36 856	10 360	47 216	37 060	10 156	47 216	9
15	6	7	3	3	42 230	4 016	46 246	30 055	15 505	45 560	10
81	38	57	23	32	258 741	31 822	290 563	214 857	78 521	293 378	

*) Under indtægter og udgifter er kun medtaget de, som vedkommer skolen (ikke internaterne).

Skolevæsen
1900.Tabel 8. Kommunale og private gutte- og pigeskoler uden
examensret i skoleaaret 1900—1901.

Nr.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11											
												Skoler.	Antal skoler.	Antal klasser.	Antal elever.			Deraf fuldendt skolens kursus i skoleaaret.			Antal lærere.	Antal lærerinder.
															Gutter.	Piger.	Tilsammen.	Gutter.	Piger.	Tilsammen.		
Oversigt:																						
I. Samtlige skoler.		83	333	2 087	2 592	4 679	409	330	739	142	248											
1	Kommunale gutteskoler ...	2	4	49	-	49	14	-	14	5	-											
2	Private gutteskoler	6	27	442	-	442	88	-	88	9	19											
3	Private pigeskoler	13	58	-	624	624	-	33	33	10	57											
4	Private gutte- og pigeskoler.....	62	244	1 596	1 968	3 564	307	297	604	118	172											
Tilsammen		83	333	2 087	2 592	4 679	409	330	739	142	248											
II. Kommunale gutteskoler.																						
1	Kristiania	1	3	40	-	40	5	-	5	4	-											
2	Lier	1	1	9	-	9	9	-	9	1	-											
Tilsammen		2	4	49	-	49	14	-	14	5	-											
III. Private gutteskoler.																						
1	Kristiania	3	12	58	-	58	17	-	17	5	3											
2	Bergen	2	10	280	-	280	51	-	51	3	11											
3	Trondhjem	1	5	104	-	104	20	-	20	1	5											
Tilsammen		6	27	442	-	442	88	-	88	9	19											
IV. Private pigeskoler.																						
1	Kristiania	9	40	-	433	433	-	16	16	9	40											
2	Bergen	2	16	-	173	173	-	15	15	1	15											
3	Trondhjem	2	2	-	18	18	-	2	2	-	2											
Tilsammen		13	58	-	624	624	-	33	33	10	57											

Tabel 8 (forts.). Kommunale og private gutte- og pigeskoler uden
examensret i skoleåret 1900—1901.

Nr.	Skoler.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11										
													Antal skoler.	Antal klasser.	Antal elever.			Deraf fuldendt skolens kursus i skoleåret.			Antal lærere.	Antal lærerinder.
															Gutter.	Piger.	Til- sammen.	Gutter.	Piger.	Til- sammen.		
V. Private gutte og pigeskoler.																						
1	Kristiania	15	85	638	877	1 515	62	112	174	43	60											
2	Hvaler	1	4	12	23	35	2	2	4	-	1											
3	Sørum	1	3	6	2	8	-	-	-	-	1											
4	Hof, Jarlsberg	1	2	4	5	9	-	2	2	-	1											
5	Botne	1	2	30	27	57	5	3	8	1	-											
6	Vaale	1	2	36	15	51	7	5	12	-	2											
7	Borre	1	2	5	11	16	2	1	3	1	-											
8	Ramnes	1	2	61	53	114	8	10	18	3	-											
9	Andebu	1	2	13	15	28	-	1	1	1	-											
10	Stokke	1	2	20	5	25	1	-	1	2	1											
11	Tjøme	2	4	12	8	20	-	-	-	1	1											
12	Sandeherred	1	2	12	9	21	3	2	5	1	-											
13	Nordre Fron	1	3	4	3	7	4	3	7	-	1											
14	Tretten	1	3	21	13	34	-	1	1	-	2											
15	Hamar	1	5	43	50	93	8	7	15	1	5											
16	Vang, Hedemarken	1	4	19	15	34	4	3	7	1	2											
17	Brumundalen, Furnes	1	2	13	11	24	1	3	4	-	2											
18	Ringsaker	1	5	17	9	26	6	1	7	1	1											
19	Eidskogen	1	2	6	9	15	-	2	2	-	2											
20	Aasnes	1	7	24	14	38	7	2	9	3	3											
21	Stor-Elvedalen	1	3	4	12	16	-	-	-	1	1											
22	Tønset	1	3	14	5	19	4	2	6	-	2											
23	Gjøvik	1	1	5	4	9	4	4	8	Folkeskolens												
24	Arendal	2	17	59	227	286	-	27	27	5	14											
25	Stavanger	1	4	23	41	64	13	36	49	8	-											
26	Stord	1	2	8	8	16	2	1	3	2	2											
27	Bergen	3	13	57	84	141	-	6	6	2	8											
28	Vossevangen	1	2	1	5	6	-	-	-	-	1											
29	Selje	1	2	10	9	19	10	9	19	1	1											
30	Eid, Nordfjord	1	2	23	4	27	18	-	18	3	-											
31	Gloppen	1	2	25	5	30	22	3	25	2	-											
32	Volden	1	3	48	4	52	29	1	30	4	-											
33	Aalesund	2	9	85	81	166	23	16	39	4	6											
34	Kristiansund	1	10	66	114	180	-	12	12	6	7											
35	Trondhjem	6	20	139	160	299	57	20	77	17	15											
36	Bodin	1	2	9	5	14	1	-	1	-	1											
37	Kabelvaag	1	2	5	8	13	-	-	-	-	1											
38	Trondenes	1	4	19	18	37	4	-	4	4	1											
Tilsammen		62	244	1 596	1 968	3 564	307	297	604	118	172											

Skolevæsen
1900.Tabel 9. Offentlige, kommunale og private høiere
(skoleaaret)

Nr.	Skolens navn.	Antal klasser.			Høieste antal elever 1. april til 30.		
		i gym- na- siet.	i middel- skolen.	i forbere- delses- skolen.	i gym- nasiet.	deraf i gymna- siets real- linje.	antal piger i gymnasiet.
Oversigt.							
I. Samtlige skoler.							
		87	432	210	1 313	863	155
1	De offentlige høiere almen- skoler	51	91	12	635	322	54
2	De kommunale høiere al- menskoler	5	206	38	48	19	12
3	De priv. høiere almenskoler	30	66	83	607	522	66
4	De private høiere pigeskoler	1	69	77	23	-	23
	Tilsammen	87	432	210	1313	863	155
II. De offentlige høiere almenskoler.							
1	Kristiania katedralskole . . .	6	8	2	136	103	-
2	Bergen do.	5	8	-	65	54	9
3	Trondhjem do.	5	4	-	79	41	3
4	Kristiansand do.	5	4	-	64	51	6
5	Fredrikshald skole	3	8	2	35	-	12
6	Hamar do.	5	8	-	83	46	6
7	Drammen do.	3	8	4	42	-	7
8	Skien do.	3	6	-	17	9	5
9	Arendal do.	3	4	2	20	-	-
10	Stavanger do.	3	10	2	40	-	1
11	Aalesund do.	2	4	-	17	-	2
12	Kristiansund do.	2	4	-	10	-	2
13	Bodø do.	3	7	-	18	18	-
14	Tromsø do.	3	8	-	9	-	1
	Tilsammen	51	91	12	635	322	54
III. De kommunale høiere almenskoler.							
1	Kristiania borger- og real- skole.	-	8	4	-	-	-
2	Trondhjem borgerlige real- skole.	-	9	10	-	-	-
3	Tanks skole, Bergen	-	*)7	7	-	-	-
4	Fredrikstad skole	3	9	1	24	9	2
5	Sarpsborg skole	-	4	1	-	-	-
6	Moss skole	-	4	1	-	-	-

*) Desuden 2 handelsklasser.

almenskoler med ret til at afholde afgangsexamen
1900—1901).

8	9	10	11	12	13	14	15	16	
i kvartalet fra juni 1901				Antal elever i middelskolen med indskrænkning af fagkreds.					
i middelskolen.	deraf piger.	i forbedrings-skolen.	deraf piger.	Med indskrænkning i matematik og sløfning af		Alene med indskr. i matematik.	Alene med sløfning af tysk.	Alene med sløfning af engelsk.	Nr.
				tysk.	engelsk.				
9 083	4 009	4 999	2 320	197	142	385	337	72	
2 237	634	302	13	114	87	169	69	14	1
3 860	1 526	971	282	13	4	106	173	24	2
1 415	278	1 962	395	15	2	23	49	6	3
1 571	1 571	1 764	1 630	55	49	87	46	28	4
9 083	4 009	4 999	2 320	197	142	385	337	72	
192	-	63	-	-	-	-	-	-	1
197	26	-	-	1	-	4	1	1	2
114	-	-	-	-	-	-	1	-	3
248	113	-	-	4	1	43	1	1	4
172	84	48	-	90	79	79	11	-	5
201	89	-	-	4	2	13	12	7	6
171	-	91	-	1	-	2	3	-	7
129	47	-	-	-	-	-	9	1	8
120	-	49	-	-	-	1	-	-	9
226	76	51	13	3	-	1	1	1	10
103	49	-	-	7	4	13	7	-	11
74	-	-	-	-	-	-	-	-	12
151	77	-	-	1	1	-	21	2	13
139	73	-	-	3	-	13	2	1	14
2 237	634	302	13	114	87	169	69	14	
201	-	106	-	-	-	-	9	-	1
234	129	270	130	-	-	-	5	3	2
*) 179	-	218	-	-	-	-	3	3	3
205	58	29	1	-	-	-	-	-	4
82	38	27	12	-	2	1	2	1	5
116	57	31	9	-	-	-	5	-	6

*) Desuden 13 elever i de 2 handelsklasser.

Skolevæsen
1900.Tabel 9 (forts.). Offentlige, kommunale og private høiere
(skoleaaret)

Nr.	Skolens navn.	17	18	19	20	21 22 23		
			Fritaget for enkelte fag i henhold til lovens § 7.	Antal elever, som nød (hel eller delvis) friplads.	Antal elever, som oppebar stipendier af skolens legater.	Antal elever, som har bestaaet (efter den gamle)		
						Skolens egne elever.		Pri-
					Real-artium.	Latin-artium.	Real-artium.	
Oversigt.								
I. Samtlige skoler.		1 151	2 101	143	145	85	93	
1	De offentlige høiere almen-skoler	254	523	110	71	57	9	
2	De kommunale høiere al-menskoler	458	972	29	-	6	-	
3	De priv. høiere almen-skoler	164	308	2	74	22	84	
4	De private høiere pigeskoler	275	298	2	-	-	-	
Tilsammen		1 151	2 101	143	145	85	93	
II. De offentlige høiere almen-skoler.								
1	Kristiania katedralskole....	2	107	21	22	16	2	
2	Bergen do.	23	32	11	6	3	4	
3	Trondhjem do.	4	31	23	14	-	1	
4	Kristiansand do.	65	30	4	11	2	1	
5	Fredrikshald skole	34	22	1	-	4	-	
6	Hamar do.	69	37	6	15	5	1	
7	Drammen do.	2	45	9	-	6	-	
8	Skien do.	13	29	14	-	5	-	
9	Arendal de.	-	18	1	-	6	-	
10	Stavanger do.	2	108	16	-	5	-	
11	Aalesund do.	-	14	-	-	3	-	
12	Kristiansund do.	2	7	4	-	2	-	
13	Bodø do.	3	22	-	3	-	-	
14	Tromsø do.	35	21	-	-	2	-	
Tilsammen		254	523	110	71	57	9	
III. De kommunale høiere almen-skoler.								
1	Kristiania borger- og real-skole	57	51	1	-	-	-	
2	Trondhjem borgerlige real-skole	3	24	-	-	-	-	
3	Tanks skole, Bergen	2	83	-	-	-	-	
4	Fredrikstad skole	1	37	-	-	6	-	
5	Sarpsborg skole	32	15	4	-	-	-	
6	Moss skole	10	23	-	-	-	-	

almenskoler med ret til at afholde afgangsexamen
1900—1901).

24	25	26	27	28	29	30	31	
examen artium i 1901 ordning).		Antal elever, som har bestaaet middelskole- examen 1901.				Antal lærere.	Antal lærer- inder.	Nr.
vatister.	Til- sammen.	Skolens egne elever.	Privatister.	Tilsammen.	Deraf piger.			
Latin- artium.								
27	*) 350	1 716	435	2 151	842	679	409	
17	154	402	188	590	180	204	21	1
-	6	723	101	824	308	233	89	2
10	190	361	140	501	118	176	96	3
-	-	230	6	236	236	66	203	4
27	*) 350	1 716	435	2 151	842	679	409	
2	42	38	7	45	4	29	-	1
4	17	41	1	42	11	19	1	2
1	16	18	42	60	4	15	-	3
-	14	39	7	46	20	17	2	4
-	4	41	-	41	24	12	3	5
4	25	53	8	61	28	14	5	6
1	7	27	3	30	1	17	-	7
-	5	15	23	38	6	10	1	8
3	9	21	23	44	23	13	-	9
2	7	21	-	21	-	18	2	10
-	3	18	49	67	20	10	2	11
-	-	12	17	29	12	10	-	12
-	3	30	1	31	11	10	2	13
-	2	28	7	35	16	10	3	14
17	154	402	188	590	180	204	21	
-	-	37	20	57	10	19	-	1
-	-	44	-	44	22	12	13	2
-	-	26	7	33	-	18	5	3
-	6	31	2	33	9	15	2	4
-	-	13	-	13	5	5	1	5
-	-	23	2	25	13	5	2	6

*) Derhos har 2 underkastet sig examen artium for undervisningsraadet.

Skolevæsen
1900.Tabel 9 (forts.). Offentlige, kommunale og private høiere
(skoleaaret)

Nr.	Skolens navn.	32	33	34	35	36	37	38
		Indtægter.						
		Renter og andre indtægter af eiendomme og aktiva.	Skole- og indskrivningspenge.	Bidrag af kommunen.	Tilskud af statskassen.	Løvrigt.	Til- sammen.	
Oversigt.								
I. Samtlige skoler.		136 847	724 319	209 470	426 480	52 731	1 549 847	
1	De offentlige høiere almen- skoler	101 722	305 964	16 026	245 222	16 596	685 530	
2	De kommunale høiere al- menskoler	35 125	418 355	193 444	181 258	36 135	864 317	
3	De priv. høiere almenkoler	-	-	-	-	-	-	
4	De private høiere pigeskoler	-	-	-	-	-	-	
Tilsammen		136 847	724 319	209 470	426 480	52 731	1 549 847	
II. De offentlige høiere almenkoler.								
1	Kristiania katedralskole . . .	38 681	61 101	-	-	5 007	104 789	
2	Bergen do.	28 310	27 846	2 567	-	1 524	60 247	
3	Trondhjem do.	16 961	21 330	3 613	6 417	1 277	49 598	
4	Kristiansand do.	10 015	25 977	-	22 997	-	58 989	
5	Fredrikshald skole	-	17 798	136	24 470	496	42 900	
6	Hamar do.	60	26 444	-	23 501	1 560	51 565	
7	Drammen do.	432	23 132	2 347	42 367	756	69 034	
8	Skien do.	383	12 114	1 644	27 032	1 177	42 350	
9	Arendal do.	1 140	14 828	2 550	26 436	1 120	46 074	
10	Stavanger do.	739	26 618	-	27 351	1 160	55 868	
11	Aalesund do.	3 301	8 573	330	12 789	1 601	26 594	
12	Kristiansund do.	1 700	7 043	1 614	15 525	580	26 462	
13	Bodø do.	-	13 225	-	12 049	2	25 276	
14	Tromsø do.	-	19 935	1 225	4 288	336	25 784	
Tilsammen		101 722	305 964	16 026	245 222	16 596	685 530	
III. De kommunale høiere almenkoler.								
1	Kristiania borger- og real- skole.	771	37 746	18 651	-	188	57 356	
2	Trondhjem borgerlige real- skole.	13 715	41 894	-	-	400	56 009	
3	Tanks skole, Bergen	8 500	43 980	16 140	-	400	69 020	
4	Fredrikstad skole	1 894	23 970	7 818	12 360	634	46 676	
5	Sarpsborg skole	200	9 430	3 602	4 781	269	18 282	
6	Moss skole	720	13 402	4 723	8 209	366	27 420	

almenskoler med ret til at afholde afgangsexamen
1900—1901).

39	40	41	42	43	44	45	
Udgifter.							
Lønninger.	Pensioner.	Bibliotek, samlinger og andre læremidler.	Fripladse.	Stipendier.	Iøvrigt.	Tilsammen.	Nr.
1 266 249	6 732	23 921	84 737	9 477	142 410	1 533 526	
623 611	1 094	1 452	13 319	6 830	34 586	680 892	1
642 638	5 638	22 469	71 418	2 647	107 824	852 634	2
-	-	-	-	-	-	-	3
-	-	-	-	-	-	-	4
1 266 249	6 732	23 921	84 737	9 477	142 410	1 533 526	
75 167	200	1 452	12 000	2 216	13 754	104 789	1
53 227	-	-	-	763	1 619	55 609	2
46 569	-	-	-	1 490	1 539	49 593	3
56 233	377	-	-	341	2 038	58 989	4
41 663	-	-	-	-	1 237	42 900	5
47 277	-	-	-	556	3 732	51 565	6
67 082	-	-	-	432	1 520	69 034	7
40 404	-	-	-	350	1 596	42 350	8
43 920	-	-	-	-	2 154	46 074	9
53 812	34	-	-	682	1 340	55 868	10
24 558	250	-	-	-	1 786	26 594	11
25 230	233	-	-	-	999	26 462	11
23 318	-	-	-	-	639	25 276	13
25 151	-	-	1 319	-	633	25 784	14
623 611	1 094	1 452	13 319	6 830	34 586	680 892	
44 009	-	1 332	3 780	144	8 191	57 456	1
35 402	2 100	-	-	-	8 928	46 430	2
55 232	1 600	500	8 200	-	3 488	69 020	3
36 798	-	1 577	3 080	-	3 346	44 801	4
15 450	-	323	1 000	200	1 309	18 282	5
21 822	-	788	2 100	-	2 710	27 420	6

Skolevæsen
1900.Tabel 9 (forts.). Offentlige, kommunale og private høiere
(skoleaaret)

Nr.	1	2	3	4	5	6	7							
								Skolens navn.	Antal klasser			Høieste antal elever 1. april til 30.		
									i gym- na- siet.	i middel- skolen.	i forbere- delses- skolen.	i gym- nasiet.	deraf i gymna- siet's real- linje.	antal piger i gymnasiet.
7	Askim skole.....	-	4	-	-	-	-							
8	Drøbak do.	-	4	1	-	-	-							
9	Kongsvinger do.	-	4	-	-	-	-							
10	Elverum do.	-	4	-	-	-	-							
11	Lillehammer do.	1	4	-	14	-	5							
12	Gjøvik do.	-	2	-	-	-	-							
13	Østre Toten do.	-	4	-	-	-	-							
14	Valdres do.	-	4	-	-	-	-							
15	Hønefoss do.	-	4	-	-	-	-							
16	Kongsberg do.	-	4	-	-	-	-							
17	Holmestrand do.	-	4	-	-	-	-							
18	Horten do.	-	7	1	-	-	-							
19	Tønsberg do.	1	9	2	10	10	5							
20	Sandefjord do.	-	5	3	-	-	-							
21	Larvik do.	-	7	4	-	-	-							
22	Kragerø do.	-	5	-	-	-	-							
23	Brevik do.	-	4	-	-	-	-							
24	Porsgrund do.	-	6	-	-	-	-							
25	Risør do.	-	4	-	-	-	-							
26	Tvedestrand do.	-	4	-	-	-	-							
27	Grimstad do.	-	4	-	-	-	-							
28	Lillesand do.	-	4	-	-	-	-							
29	Mandal do.	-	4	-	-	-	-							
30	Farsund do.	-	4	-	-	-	-							
31	Flekkefjord do.	-	4	-	-	-	-							
32	Egersund do.	-	4	-	-	-	-							
33	Sandnes do.	-	4	-	-	-	-							
34	Haugesund do.	-	4	1	-	-	-							
35	Voss do.	-	4	-	-	-	-							
36	Molde do.	-	4	-	-	-	-							
37	Røros do.	-	4	-	-	-	-							
38	Levanger do.	-	4	-	-	-	-							
39	Stenkjær do.	-	4	-	-	-	-							
40	Namsos do.	-	4	-	-	-	-							
41	Mosjøen do.	-	4	-	-	-	-							
42	Hammerfest do.	-	4	-	-	-	-							
43	Vardø do.	-	4	-	-	-	-							
44	Vadsø do.	-	4	2	-	-	-							
	Tilsammen	5	206	38	48	19	12							
	IV. De private høiere almenskoler.													
1	Aars & Voss's skole.....	10	8	10	239	202	21							
2	Frogner do.	5	6	6	76	60	6							
3	Otto Anderssens do.	5	4	5	82	73	8							
4	St. Hanshaugens do.	2	4	7	58	58	6							
5	Oslo middelskole.....	-	4	5	-	-	-							

almenskoler med ret til at afholde afgangsexamen
1900-1901).

8	9	10	11	12	13	14	15	16		
i kvartalet fra juni 1901.				Antal elever i middelskolen med indskrænkning af fagkreds.						
i middelskolen.	deraf piger.	i forbedrings-skolen.	deraf piger.	Med indskrænkning i matematik og sløifning af		Alene med indskr. i matematik.	Alene med sløifning af tysk.	Alene med sløifning af engelsk.	Nr.	
				tysk.	engelsk.					
37	13	-	-	-	-	-	1	-	7	
54	20	19	8	-	-	-	2	-	8	
67	34	-	-	-	-	-	12	-	9	
64	25	-	-	-	-	-	7	-	10	
85	39	-	-	-	-	-	-	-	11	
19	6	-	-	-	-	-	-	-	12	
55	23	-	-	-	-	4	-	-	13	
36	13	-	-	-	-	-	14	-	14	
76	26	-	-	-	-	-	10	3	15	
123	51	-	-	-	-	1	3	1	16	
65	30	-	-	-	-	1	6	2	17	
130	62	27	15	1	-	4	7	-	18	
186	95	36	12	-	-	-	6	-	19	
114	61	78	39	1	-	17	1	-	20	
137	57	84	34	-	-	-	4	1	21	
108	56	-	-	-	-	-	1	1	22	
60	29	-	-	-	-	-	9	1	23	
132	58	-	-	6	-	58	13	-	24	
70	26	-	-	-	-	-	5	-	25	
77	27	-	-	-	-	1	3	-	26	
92	41	-	-	-	-	-	3	2	27	
56	27	-	-	1	-	12	-	1	28	
57	34	-	-	-	-	-	-	1	29	
69	27	-	-	-	-	-	2	3	30	
76	32	-	-	-	-	-	-	-	31	
81	31	-	-	-	-	-	6	-	32	
68	24	-	-	2	2	2	2	-	33	
127	57	19	10	2	-	-	17	-	34	
50	14	-	-	-	-	-	4	1	35	
50	27	-	-	-	-	3	1	-	36	
65	19	-	-	-	-	-	5	-	37	
51	16	-	-	-	-	-	-	-	38	
40	19	-	-	-	-	-	2	-	39	
43	15	-	-	-	-	-	-	-	40	
56	27	-	-	-	-	-	2	-	41	
64	29	-	-	-	-	-	-	-	42	
49	25	-	-	-	-	-	-	-	43	
54	29	27	12	-	-	6	1	-	44	
3 860	1 526	971	228	13	4	106	173	24		
176	-	266	-	-	-	-	-	-	1	
113	-	138	-	2	-	-	9	1	2	
99	-	75	-	-	-	2	7	1	3	
90	39	171	78	-	-	3	-	-	4	
46	28	139	68	-	-	-	3	-	5	

Skolevæsen
1900.Tabel 9 (forts.). Offentlige, kommunale og private høiere
(skoleaaret)

Nr.	Skolens navn.	17	18	19	20	21	22	23
			Fritaget for enkelte fag i henhold til lovens § 7.	Antal elever, som nød (hel eller delvis) friplads.	Antal elever, som oppebar stipendier af skolens legater.	Antal elever, som har bestaaet (efter den gamle)		
						Skolens egne elever.		Priva-
					Real- artium.	Latin- artium.	Real- artium.	
7	Askim skole		9	7	-	-	-	-
8	Drøbak do.		7	12	-	-	-	-
9	Kongsvinger do.		-	13	-	-	-	-
10	Elverum do.		-	24	-	-	-	-
11	Lillehammer do.		48	9	-	-	-	-
12	Gjøvik do.		-	2	-	-	-	-
13	Østre Toten do.		-	1	-	-	-	-
14	Valdres do.		-	9	-	-	-	-
15	Hønefoss do.		7	25	-	-	-	-
16	Kongsberg do.		20	-	-	-	-	-
17	Holmestrand do.		3	26	3	-	-	-
18	Horten do.		43	28	-	-	-	-
19	Tønsberg do.		47	41	-	-	-	-
20	Sandefjord do.		10	17	-	-	-	-
21	Larvik do.		4	21	2	-	-	-
22	Kragerø do.		7	33	-	-	-	-
23	Brevik do.		25	11	-	-	-	-
24	Porsgrund do.		6	23	-	-	-	-
25	Risør do.		22	27	-	-	-	-
26	Tvedestrand do.		2	14	-	-	-	-
27	Grimstad do.		-	42	14	-	-	-
28	Lillesand do.		11	9	-	-	-	-
29	Mandal do.		1	33	-	-	-	-
30	Farsund do.		-	14	-	-	-	-
31	Flekkefjord do.		3	19	-	-	-	-
32	Egersund do.		4	44	-	-	-	-
33	Sandnes do.		16	15	-	-	-	-
34	Haugesund do.		25	15	-	-	-	-
35	Voss do.		-	9	-	-	-	-
36	Molde do.		9	5	5	-	-	-
37	Røros do.		-	19	-	-	-	-
38	Levanger do.		-	10	-	-	-	-
39	Stenkjær do.		6	12	-	-	-	-
40	Namsos do.		-	11	-	-	-	-
41	Mosjøen do.		9	17	-	-	-	-
42	Hammerfest do.		7	40	-	-	-	-
43	Vardø do.		2	48	-	-	-	-
44	Vadsø do.		-	34	-	-	-	-
Tilsammen			458	972	29	-	6	-
IV. De private høiere almenskoler.								
1	Aars & Voss's skole		5	40	2	40	13	13
2	Frogner do.		37	31	-	4	2	54
3	Otto Anderssens do.		14	52	-	21	4	-
3	St. Hanshaugens do.		28	42	-	-	-	-
5	Oslo middelskole		11	25	-	-	-	-

almenskoler med ret til at afholde afgangsexamen
1900—1901).

24	25	26	27	28	29	30	31	Nr.
examen artium i 1901 ordning).		Antal elever, som har bestaaet middelskole- examen 1901.				Antal lærere.	Antal lærer- inder.	
tister.	Til- sammen.	Skolens egne elever.	Privatister.	Tilsammen.	Deraf piger.			
Latin- artium.								
-	-	5	-	5	3	2	2	7
-	-	12	-	12	2	3	1	8
-	-	9	9	18	5	4	1	9
-	-	12	4	16	6	5	-	10
-	-	17	-	17	8	7	1	11
-	-	10	-	10	3	2	-	12
-	-	14	-	14	4	2	2	13
-	-	9	1	10	3	3	1	14
-	-	17	1	18	4	3	1	15
-	-	24	-	24	10	8	2	16
-	-	12	-	12	8	5	3	17
-	-	26	2	28	12	6	3	18
-	-	29	-	29	16	8	9	19
-	-	14	1	15	5	6	3	20
-	-	23	1	24	11	6	5	21
-	-	12	-	12	6	4	2	22
-	-	12	-	12	4	3	1	23
-	-	27	14	41	20	5	2	24
-	-	19	-	19	7	4	1	25
-	-	11	20	31	10	4	1	26
-	-	19	5	24	9	5	2	27
-	-	11	-	11	4	4	1	28
-	-	4	-	4	3	4	1	29
-	-	17	2	19	8	4	1	30
-	-	20	-	20	5	4	1	31
-	-	13	-	13	7	4	3	32
-	-	9	-	9	4	4	1	33
-	-	23	5	28	9	5	2	34
-	-	16	-	16	6	3	1	35
-	-	8	-	8	5	6	3	36
-	-	14	2	16	9	3	1	37
-	-	16	-	16	3	3	1	38
-	-	7	-	7	3	3	1	39
-	-	15	-	15	4	3	1	40
-	-	9	-	9	3	3	1	41
-	-	17	2	19	7	4	1	42
-	-	6	-	6	5	3	1	43
-	-	11	1	12	8	4	2	44
-	6	723	101	824	308	233	89	
4	70	35	15	50	3	37	6	1
6	66	13	-	13	-	19	6	2
-	41	25	-	25	-	20	4	3
-	-	18	31	49	8	12	7	4
-	-	10	6	16	8	4	13	5

Skolevæsen
1900.Tabel 9 (forts.). Offentlige, kommunale og private høiere
(skoleaaret)

32		33	34	35	36	37	38
Nr.	Skolens navn.	Indtægter.					
		Renter og andre indtægter af eiendomme og aktiva.	Skole- og indskrivningspenge.	Bidrag af kommunen.	Tilskud af statskassen.	Iøvrigt.	Til- sammen.
7	Askim skole	-	3 414	1 221	2 342	7	6 984
8	Drøbak do.	60	6 217	1 800	2 863	1 282	12 222
9	Kongsvinger do.	-	5 374	3 800	3 683	380	13 237
10	Elverum do.	-	7 755	2 260	3 590	334	13 939
11	Lillehammer do.	-	10 569	3 751	6 439	372	21 131
12	Gjøvik do.	-	1 781	3 024	2 750	263	7 818
13	Østre Toten do.	-	5 504	211	1 934	288	7 937
14	Valdres do.	-	3 645	676	2 839	101	7 261
15	Hønefoss do.	44	8 377	2 900	3 816	33	15 200
16	Kongsberg do.	-	462	9 200	3 579	184	13 425
17	Holmestrand do.	2 250	6 000	1 750	3 150	175	13 325
18	Horten do.	-	11 098	5 434	6 112	302	22 946
19	Tønsberg do.	-	17 978	17 038	9 638	880	45 534
20	Sandefjord do.	-	12 346	4 471	3 709	7 582	28 108
21	Larvik do.	-	17 296	6 475	5 213	2 842	31 826
22	Kragerø do.	-	11 178	3 697	4 757	941	20 573
23	Brevik do.	44	3 989	1 900	3 225	1 131	10 289
24	Porsgrund do.	-	12 332	5 236	6 465	593	24 676
25	Risør do.	-	6 604	3 652	4 262	170	14 688
26	Tvedestrand do.	-	5 550	4 251	3 792	360	13 953
27	Grimstad do.	4 022	8 348	3 741	5 967	687	22 765
28	Lillesand do.	920	5 043	1 344	3 605	120	11 032
29	Mandal do.	-	3 005	6 625	3 818	254	13 702
30	Farsund do.	-	5 752	2 809	4 000	-	12 561
31	Flekkefjord do.	-	5 996	2 376	3 560	1 015	12 947
32	Egersund do.	10	6 520	3 156	4 313	1 440	15 439
33	Sandnes do.	-	3 208	3 604	3 500	-	10 312
34	Haugesund do.	-	10 880	5 755	3 430	240	20 305
35	Voss do.	4	4 023	925	3 669	520	9 141
36	Molde do.	413	3 938	2 089	2 764	509	9 713
37	Røros do.	1 558	3 780	1 610	3 485	-	10 433
38	Levanger do.	-	4 425	3 033	3 954	267	11 679
39	Stenkjær do.	-	3 546	3 200	3 159	792	10 697
40	Namsos do.	-	4 430	2 297	2 878	700	10 305
41	Mosjøen do.	-	3 700	2 170	3 400	760	10 030
42	Hammerfest do.	-	6 464	4 219	4 110	5 254	20 047
43	Vardø do.	-	8	5 211	4 980	1 500	11 699
44	Vadsø do.	-	7 348	5 599	7 128	1 600	21 675
Tilsammen		35 125	418 355	193 444	181 258	36 135	864 317
IV. De private høiere almenkoler.							
1	Aars & Voss's skole	-	-	-	-	-	-
2	Frogner do.	-	-	-	-	-	-
3	Otto Anderssens do.	-	-	-	-	-	-
4	St. Hanshaugens do.	-	-	-	-	-	-
5	Oslo middelskole	-	-	-	-	-	-

almenskoler med ret til at afholde afgangsexamen
1900—1901).

39	40	41	42	43	44	45	
Udgifter.							
Lønninger.	Pensioner.	Bibliotek, samlinger og andre lære- midler.	Fripladse.	Stipendier.	Løvrigt.	Til- sammen.	Nr.
5 792	-	312	380	-	427	6 911	7
9 537	-	300	1 020	-	1 150	12 007	8
10 133	-	184	794	-	2 126	13 237	9
10 681	-	143	2 090	-	767	13 681	10
17 737	-	276	1 048	-	2 070	21 131	11
6 064	-	165	150	-	1 210	7 589	12
6 092	-	938	100	-	807	7 937	13
5 881	-	7	486	-	597	6 971	14
11 501	-	1 035	1 795	-	2 017	16 348	15
10 785	-	154	-	-	2 486	13 425	16
9 850	-	500	2 350	75	725	13 500	17
19 840	-	402	1 522	-	1 182	22 946	18
31 527	-	4 223	3 050	-	6 734	45 534	19
17 838	-	2 536	1 153	-	6 581	28 108	20
24 330	-	492	1 362	-	5 642	31 826	21
13 733	-	264	3 540	-	3 036	20 573	22
7 920	-	240	440	-	1 625	10 225	23
18 557	500	360	1 655	-	3 604	24 676	24
10 946	-	203	2 075	-	1 464	14 688	25
9 150	-	154	945	-	3 704	13 953	26
13 560	938	687	3 402	1 998	2 180	22 765	27
8 919	-	96	586	-	1 273	10 874	28
9 555	-	144	3 100	-	903	13 702	29
9 811	-	309	800	-	2 761	13 681	30
9 889	-	139	1 064	-	1 273	12 365	31
10 950	-	440	2 864	-	1 185	15 439	32
8 080	-	200	965	-	1 067	10 312	33
16 265	-	508	1 275	-	2 257	20 305	34
7 560	-	277	740	-	1 429	9 006	35
7 623	-	213	318	230	1 329	9 713	36
9 015	300	150	756	-	212	10 433	37
9 339	-	79	853	-	632	10 903	38
8 983	-	87	930	-	705	10 705	39
7 785	-	100	960	-	1 460	10 305	40
7 020	-	500	760	-	1 750	10 030	41
10 511	200	451	3 708	-	5 177	20 047	42
10 218	-	392	-	-	1 089	11 699	43
11 948	-	289	4 222	-	5 216	21 675	44
642 638	5 638	22 469	71 418	2 647	107 824	852 634	
-	-	-	-	-	-	-	1
-	-	-	-	-	-	-	2
-	-	-	-	-	-	-	3
-	-	-	-	-	-	-	4
-	-	-	-	-	-	-	5

Skolevæsen
1900.

Tabel 9 (forts.). Offentlige, kommunale og private høiere
(skoleaaret)

Nr.	1 Skolens navn.	2 Antal klasser			3 Høieste antal elever 1. april til 30.		
		i gym- na- siet.	i middel- skolen.	i forbere- delses- skolen.	i gym- nasiet.	deraf i gymna- siet's real- linje.	antal piger i gymnasiet.
6	Fru Niensens skole	4	8	10	96	96	23
7	Vestheim do.	-	11	15	-	-	-
8	Svend Foyns do.	-	4	5	-	-	-
9	Christies do.	-	4	5	-	-	-
10	Nordstrand do.	-	4	5	-	-	-
11	Storms skole i Stavanger. .	-	4	5	-	-	-
12	Hambros skole i Bergen ..	4	5	5	56	33	2
Tilsammen		30	66	83	607	522	66
V. De private høiere pige- skoler.							
1	Nissens pigeskole i Kristiania	-	6	6	-	-	-
2	Berles do. do.	-	5	5	-	-	-
3	Olaf Bergs do. do.	1	7	5	23	-	23
4	Nye middelskole for piger Kristiania.	-	3	5	-	-	-
5	Frk. Conradis do. do.	-	5	5	-	-	-
6	Frk. Bonnevis do. do.	-	2	8	-	-	-
7	Vestre Fredrikstads pige- skole.	-	5	5	-	-	-
8	Wulfsberg og Bordoos do. Drammen	-	5	5	-	-	-
9	Frk. Rings skole, Stavanger	-	6	8	-	-	-
10	Amalie Hansens do. Bergen	-	5	5	-	-	-
11	Fru Griegs do. do.	-	5	5	-	-	-
12	U. Pihls do. do.	-	5	5	-	-	-
13	Frk. Lindstrøms do. do.	-	5	5	-	-	-
14	Frk. Christies do. Trond- hjem.	-	5	5	-	-	-
Tilsammen		1	69	77	23	-	23

almenskoler med ret til at afholde afgangsexamen
1900-1901).

8	9	10	11	12	13	14	15	16		
i kvartalet fra juni 1901.				Antal elever i middelskolen med indskrænkning af fagkreds.						
i middelskolen.	deraf piger.	i forbedrings-skolen.	deraf piger.	Med indskrænkning i matematik og sløifning af		Alene med indskr. i matematik.	Alene med sløifning af tysk.	Alene med sløifning af engelsk.	Nr.	
				tysk.	engelsk.					
185	114	240	111	3	1	5	3	-	6	
266	-	401	-	1	-	-	7	1	7	
72	32	91	29	-	-	-	1	-	8	
40	-	47	-	6	-	-	6	-	9	
79	34	140	68	1	1	13	1	-	10	
119	31	134	41	-	-	-	7	3	11	
130	-	120	-	2	-	-	5	-	12	
1415	278	1962	395	15	2	23	49	6		
170	170	134	134	1	4	5	1	7	1	
134	134	132	132	-	-	2	1	1	2	
190	190	154	154	-	-	-	4	1	3	
34	34	72	72	-	-	6	-	-	4	
108	108	86	86	-	2	11	-	2	5	
29	29	125	125	-	2	1	-	-	6	
50	50	148	89	-	-	-	8	1	7	
121	121	102	102	-	1	3	2	1	8	
146	146	192	128	8	-	4	8	3	9	
93	93	113	113	29	25	21	8	4	10	
143	143	112	112	2	2	3	-	-	11	
168	168	169	169	1	-	19	12	7	12	
89	89	122	122	14	13	12	2	1	13	
96	96	103	92	-	-	-	-	-	14	
1571	1571	1764	1630	55	49	87	46	28		

Skolevæsen
1900.Tabel 9 (forts.). Offentlige, kommunale og private høiere
(skoleåret

Nr.	Skolens navn.	17	18	19	20	21 22 23		
			Fritaget for enkelte fag i henhold til lovens § 7.	Antal elever, som nød (hel eller delvis) friplads.	Antal elever, som oppebar stipendier af skolens legater.	Antal elever, som har bestaaet (efter den gamle		
						Skolens egne elever.		Priva-
					Real- artium.	Latin- artium.	Real- artium.	
6	Fru Nielsens skole		6	-	-	*) -	-	-
7	Vestheim do.		-	27	-	-	-	-
8	Svend Foyns do.		2	25	-	-	-	-
9	Christies do.		2	-	-	-	-	-
10	Nordstrand do.		4	20	-	-	-	-
11	Storms skole i Stavanger..		55	19	-	-	-	-
12	Hambros skole i Bergen..		-	27	-	9	3	1
	Qvams skole, Kristiania **)		-	-	-	-	-	-
	Tilsammen		164	308	2	74	22	84
V. De private høiere pige- skoler.								
1	Nissens pigeskole i Kristiania		41	26	-	-	-	-
2	Berles do. do.		18	21	-	-	-	-
3	Olaf Bergs do. do.		-	23	-	-	-	-
4	Nye middelskole for piger Kristiania.		16	25	-	-	-	-
5	Frk. Conradis do. do.		24	8	-	-	-	-
6	Frk. Bonneviés do. do.		-	3	-	-	-	-
7	Vestre Fredrikstads pige- skole.		5	7	-	-	-	-
8	Wulfsberg og Bordoés do. Drammen		25	48	2	-	-	-
9	Frk. Rings skole, Stavanger		19	54	-	-	-	-
10	Amalie Hansens do. Bergen		5	14	-	-	-	-
11	Fru Griegs do. do.		74	24	-	-	-	-
12	U. Pihls do. do.		48	25	-	-	-	-
13	Frk. Lindstrøms do. do.		-	14	-	-	-	-
14	Frk. Christies do. Trond- hjem		-	6	-	-	-	-
	Tilsammen		275	298	2	-	-	-

*) Fru Nielsens skole har ikke artiumsret; skolens elever har underkastet sig examen artium ved andre skoler.

**) Qvams skole har ikke middelskoleexamensret; skolebestyrer Qvam blev af undervisningsraadet bemyndiget til at afholde middelskoleexamen ved sin skole for dens elever.

almenskoler med ret til at afholde afgangsexamen
1900—1901).

24	25	26	27	28	29	30	31	Nr.
examen artium i 1901 ordning).		Antal elever, som har bestaaet middelskole- examen 1901.				Antal lærere.	Antal lærer- inder.	
tister.	Til- sammen.	Skolens egne elever.	Privatister.	Tilsammen.	Deraf piger.			
Latin- artium.								
-	-	33	-	33	18	15	24	6
-	-	32	7	39	-	22	9	7
-	-	17	23	40	7	5	4	8
-	-	13	7	20	-	8	4	9
-	-	11	4	15	4	6	9	10
-	-	24	-	24	5	10	5	11
-	13	27	47	74	6	18	5	12
-	-	103	-	103	59	-	-	-
10	190	361	140	501	118	176	96	
-	-	16	4	20	20	2	13	1
-	-	17	-	17	17	7	12	2
-	-	42	-	42	42	14	13	3
-	-	-	-	-	-	4	11	4
-	-	11	-	11	11	3	20	5
-	-	10	-	10	10	4	13	6
-	-	4	-	4	4	3	10	7
-	-	23	-	23	23	5	19	8
-	-	23	-	23	23	4	15	9
-	-	12	-	12	12	4	13	10
-	-	22	-	22	22	6	19	11
-	-	25	1	26	26	4	19	12
-	-	11	1	12	12	2	16	13
-	-	14	-	14	14	4	10	14
-	-	230	6	236	236	66	203	

Skolevæsen
1900.Tabel 9 (forts.). Offentlige, kommunale og private høiere
(skoleaaret)

32		33	34	35	36	37	38
Nr.	Skolens navn.	Indtægter.					
		Renter og andre indtægter af eiendomme og aktiva.	Skole- og indskrivningspenge.	Bidrag af kommunen.	Tilskud af statskassen.	Iøvrigt.	Til- sammen.
6	Fru Nielsens skole	-	-	-	-	-	-
7	Vestheim do.	-	-	-	-	-	-
8	Svend Foyns do.	-	-	-	-	-	-
9	Christies do.	-	-	-	-	-	-
10	Nordstrand do.	-	-	-	-	-	-
11	Storms skole i Stavanger..	-	-	-	-	-	-
12	Hambros skole i Bergen ..	-	-	-	-	-	-
Tilsammen		-	-	-	-	-	-
V. De private høiere pigeskoler.							
1	Nissens pigeskole i Kristiania	-	-	-	-	-	-
2	Berles do. do.	-	-	-	-	-	-
3	Olaf Bergs do. do.	-	-	-	-	-	-
4	Nye middelskole for piger Kristiania	-	-	-	-	-	-
5	Frk. Conradis do. do.	-	-	-	-	-	-
6	Frk. Bonnevis do. do.	-	-	-	-	-	-
7	Vestre Fredrikstads pige- skole.	-	-	-	-	-	-
8	Wulfsberg og Bordoos do. Drammen	-	-	-	-	-	-
9	Frk. Rings skole, Stavanger	-	-	-	-	-	-
10	Amalie Hansens do. Bergen	-	-	-	-	-	-
11	Fru Griegs do. do.	-	-	-	-	-	-
12	U. Pihls do. do.	-	-	-	-	-	-
13	Frk. Lindstrøms do. do.	-	-	-	-	-	-
14	Frk. Christies do. Trond- hjem.	-	-	-	-	-	-
Tilsammen		-	-	-	-	-	-

Nr.	Navn.	1	2	3	4	5	6	7
		Antal elever i aarets løb			Deraf			
		i klasse I.	i klasse II.	Til- sammen.	faste		hospiterende	
					mænd.	kvin- der.	mænd.	kvin- der.
Oversigt.								
	I. Samtlige seminarer.	348	347	695	401	250	27	17
1	De offentlige seminarer....	175	171	346	187	149	3	7
2	De private seminarer.....	173	176	349	214	101	24	10
	Tilsammen	348	347	695	401	250	27	17
II. De enkelte seminarer.								
A. De offentlige.								
1	Holmestrand.....	22	28	50	16	30	1	3
2	Hamar.....	36	30	66	21	43	-	2
3	Kristiansand.....	28	19	47	24	23	-	-
4	Stord.....	35	37	72	49	23	-	-
5	Levanger.....	29	30	59	43	14	-	2
6	Tromsø.....	25	27	52	34	16	2	-
	Tilsammen	175	171	346	187	149	3	7
B. De private.								
1	Kristiania privatseminar ...	18	26	44	-	39	-	5
2	Elverums do.	48	71	119	86	23	7	3
3	Seljord do.	20	-	20	17	3	-	-
4	Notodden do.	45	44	89	52	30	7	-
5	Volden do.	42	35	77	59	6	10	2
	Tilsammen	173	176	349	214	101	24	10

rørne 1900—1901.

8	9	10	11	12	13	14	15	16	
Af eleverne var			Af eleverne var børn af				Af eleverne havde stipendium.	De omtrentlige udgifter til ophold ved seminaret pr. elev gennemsnitlig pr aar.	Nr.
fra landet.	fra by.	fra andre stifter.	gaardbrugere.	husmænd og dagarbejdere.	folkeskolelærere.	andre samfundsklasser.			
541	154	230	364	48	98	185	232	-	
254	92	83	152	23	61	110	127	-	1
287	62	147	212	25	37	75	115	-	2
541	154	230	364	48	98	185	232	-	
22	28	10	15	2	7	26	11	700	1
45	21	35	22	3	14	27	18	500	2
30	17	6	16	1	9	21	20	555	3
63	9	14	34	8	16	14	20	500	4
51	8	8	34	5	8	12	30	500	5
43	9	10	31	4	7	10	28	480	6
254	92	83	152	23	61	110	127	3 235	
7	37	5	5	-	3	31	21	-	1
114	5	94	86	7	8	18	28	500	2
19	1	3	16	2	2	-	10	600	3
75	14	34	54	4	11	20	25	450	4
72	5	11	51	7	13	6	31	450	5
287	62	147	212	25	37	75	115	2 000	

Nr.	Navn.	17	18	19	20	21	22	23	24
		Ved Tromsø seminar havde frit ophold.	Antal faste lærere		Den omtrentlige værdi af seminarets			Lærerlønninger.	Andre lønninger.
			mænd.	kvinder.	bygninger.	inventar.	bibliotek, samlinger og andre læremidler.		
Oversigt.									
	I. Samtlige seminarer.	10	58	16	689 300	31 200	67 500	97 496	16 746
1	De offentlige seminarer ...	10	28	8	689 300	31 200	67 500	97 496	16 746
2	De private seminarer	-	30	8	-	-	-	-	-
	Tilsammen	10	58	16	689 300	31 200	67 500	97 496	16 746
II. De enkelte seminarer.									
A. De offentlige.									
1	Holmestrand	-	4	1	150 000	8 000	6 000	16 673	2 200
2	Hamar	-	5	2	96 000	4 000	14 500	17 750	2 950
3	Kristiansand	-	4	1	93 300	8 200	15 000	13 829	1 800
4	Stord	-	6	1	80 000	3 000	7 000	15 843	2 196
5	Levanger	-	6	2	200 000	4 500	15 000	15 200	5 000
6	Tromsø	10	3	1	70 000	3 500	10 000	18 201	2 600
	Tilsammen	10	28	8	689 300	31 200	67 500	97 496	16 746
B. De private.									
1	Kristiania privatseminar ...	-	11	5	-	-	-	-	-
2	Elverums do.	-	4	-	-	-	-	-	-
3	Seljord do.	-	5	1	-	-	-	-	-
5	Notodden do.	-	6	1	-	-	-	-	-
5	Volden do.	-	4	1	-	-	-	-	-
	Tilsammen	-	30	-	-	-	-	-	-

nærene 1900—1901.

25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	Nr.
Udgifter:						Indtægter:				
Bibliotek, samlinger, læremidler.	Stipendier.	Bygningers vedligeholdelse.	Skatter og afgifter.	andre udgifter.	Til sammen.	Af offentlige midler	Bidrag af eleverne.	andre indtægter.	Til sammen.	
4 495	8 288	8 539	1 908	101 079	238 551	228 489	-	10 062	238 551	
4 495	8 288	8 539	1 908	101 079	238 551	228 489	-	10 062	238 551	1
-	-	-	-	-	-	12 500	-	-	*) 12 500	2
4 495	8 288	8 539	1 908	101 079	238 551	240 989	-	10 062	251 051	
643	1 160	1 506	606	14 535	37 323	36 616	-	707	37 323	1
664	1 260	1 227	312	3 524	27 687	26 509	-	1 178	27 687	2
700	1 280	1 801	570	7 451	27 431	25 455	-	1 976	27 431	3
636	1 330	1 015	-	3 360	24 380	22 984	-	1 396	24 380	4
1 302	1 470	1 357	115	65 643	90 087	88 785	-	1 302	90 087	5
550	1 788	1 633	305	6 566	31 643	28 140	-	3 503	31 643	6
4 495	8 288	8 539	1 908	101 079	238 551	238 489	-	10 062	238 551	
-	-	-	-	-	-	1 500	-	-	1 500	1
-	-	-	-	-	-	3 000	-	-	3 000	2
-	-	-	-	-	-	2 000	-	-	2 000	3
-	-	-	-	-	-	3 000	-	-	3 000	4
-	-	-	-	-	-	3 000	-	-	3 000	5
-	-	-	-	-	-	12 500	-	-	*) 12 500	

*) Kun det offentlige bidrag.

Tabel II.
Oversigt
over udgifter til undervisningsvæsenet 1900.

	Samlet udgift.	Deraf af statsmidler.
	Kr.	Kr.
A. Folkeskolevæsenet:		
a. Folkeskolevæsenet paa landet:		
1. Herreder, verker og brug	4 851 752	¹⁾ 1 063 122
2. Kredsenes udgifter	234 518	796 257
3. Amtsskolekassernes udgifter..... Kr. 1 042,197		
Af beløbet fragaar, hvad der er tilflydt de mindre skolekasser og indbefattet under deres regnskaber tilsammen..... " 406,650	635 547	
b. Folkeskolevæsenet i byerne	4 733 877	²⁾ 852 268
c. Amts- og aftenskoler	254 750	217 351
d. lønstillæg til folkeskolens lærere i henhold til lov af 19. juni 1878 og stortingsbeslutning af 22. juni 1880.....	53 403	³⁾ 53 403
B. De offentlige høiere almenskoler.....	680 892	245 222
C. Kommunale høiere almenskoler.....	852 634	181 258
D. Statsseminarerne.....	238 551	228 489
E. Stipendier for trængende elever samt bidrag til lærerlønninger ved privatseminarerne.....	12 500	12 500
F. Afholdelse af prøver for lærere og lærerinder ved folkeskolen.....	28 529	28 529
G. Forberedelseskurser for lavere lærerprøve og for optagelse i semi- narerne.....	7 800	7 800
H. Uddannelseskurser for lærere og lærerinder ved folkeskolen.....	15 500	15 500
I. Kurser til uddannelse af sløidlærere m. v.....	15 435	15 435
K. Kurser i kvindeligt haandarbejde for folkeskolelærerinder	7 760	7 760
L. Sommerkurser ved universitetet og Bergens museum.....	11 438	11 438
M. Direkte statsbidrag til videregaaende folkehøiskoler	30 400	30 400
N. Foranstaltninger til udbredelse af kjendskab til norsk sprog blandt lapper og kvæner.....	31 614	31 614

¹⁾ Deraf kr. 1 046 532, i henhold til landsskolelovens § 38.

²⁾ Af beløbet er kr. 830 696 statsbidrag i henhold til byskolelovens § 15.

³⁾ Deraf kr. 200 til lærere i byer.

Tabel 11 (forts.) Oversigt over udgifter til undervisningsvæsenet 1900.

Skolevæsen
1900.

	Samlet udgift.	Deraf af statsmidler.
	Kr.	Kr.
O. Reiestipendier for lærere og lærerinder ved de høiere skoler og seminarer samt for lærere ved folkeskolen og ved abnormskoler ...	23 818	23 818
P. Bidrag til det nordiske skolemøde i Kristiania	12 500	12 500
Q. Pensioner til folkeskolelærere og saadannes enker	453 720	453 720
R. Udgifter til skoledirektørembederne, derunder skydsudgifter.....	40 618	40 618
S. Udgifter vedkommende abnormskolevæsenet.....	893 990	378 281
T. Kunst- og haandverksskolen, kvindelige industriskoler, husfidsskoler m. v.....	226 681	178 787
U. Udgifter ved undervisningsraadet og afgangsprøverne	35 482	15 186
V. Bidrag til Qvams middelskole i Kristiania	4 500	4 500
W. Udgifter til fremme af undervisning i gymnastik ved landets skoler	14 473	14 473
X. Kurser til uddannelse af lærere i perspektivisk tegning.	1 376	1 376
Y. Universitetet	996 537	901 345
Tilsammen	15 400 595	5 822 950

Læreres afgang fra folkeskolen i 1900.

Stift.	Antal afgaaede			Tjenestetid				Af disse							
	med ex- amen.	uden ex- amen.	til- sam- men.	1—10 aar.	10—20 aar.	20—30 aar.	over 30 aar.	er døde.	er pen- sio- nerede	er overgaaet til			søgte anden ud- dan- nelse.	er udvan- dret.	afgik af andre grunde.
										anden lærer- virk- som- hed.	handel eller anden virk- som- hed.	land- mænd og gaard- brugere.			
I. Lærere.															
Kristiania.....	29	-	29	5	2	4	18	8	17	1	-	1	-	-	2
Hamar.....	9	3	12	-	2	2	8	5	6	-	-	1	-	-	-
Kristiansand.....	18	-	18	8	3	3	4	2	5	1	2	4	-	-	4
Bergen.....	17	1	18	3	1	2	12	2	13	1	1	-	-	-	1
Trondhjem.....	18	-	18	1	1	4	12	9	8	-	-	-	-	-	1
Tromsø.....	10	1	11	7	1	1	2	4	4	-	3	-	-	-	-
Tilsammen	101	5	106	24	10	16	56	30	53	3	6	6	-	-	8
II. Lærerinder.															
Gifte.															
Kristiania.....	30	9	39	25	7	3	4	3	10	1	1	19	-	-	5
Hamar.....	6	-	6	5	1	-	-	-	1	-	-	3	-	-	2
Kristiansand.....	12	1	13	12	1	-	-	1	2	-	-	10	-	-	-
Bergen.....	2	4	6	4	-	-	2	-	3	1	-	2	-	-	-
Trondhjem.....	19	1	20	15	3	2	-	2	5	-	1	8	1	-	3
Tromsø.....	5	-	5	4	1	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-
Tilsammen	74	15	89	65	13	5	6	6	21	2	2	47	1	-	10

Skoledirektørernes indberetninger.

Kristiania stift.

Skolekommunernes antal, der i 1895 udgjorde 99, er forøget med en, idet Aremark fra $\frac{1}{1}$ 1900 er delt i to skolekommuner, Aremark og Ømark. Derhos er kongelig resolution afgiven om, at Sigdal skal deles i to skolekommuner, Sigdal og Krødsherred, og Nore ligeledes i to, Nore og Opdal, begge fra $\frac{1}{1}$ 1901. Der var i 1895 1 distriktsskole og 32 brugsskoler med særskilt økonomi. I løbet af femaaret er 2 brugsskoler (Heggedal i Asker og Berger i Eidsvold) nedlagte, og 5 (Glemminge fabrik, Buskerud i Modum, Mjøndalen og Krogstad i Nedre Eker samt Aassidens brugsskole) er indlemmede i vedkommende herreders skolevæsen. Antallet af brugsskoler er saaledes ved udgangen af 1900 25, hvortil kommer 1 distriktsskole. Det bemerkes, at ifølge afgiven kongelig resolution vil Lisleby brugsskole i Glemminge fra $\frac{1}{1}$ 1902 blive indlemmet i herredets skolevæsen.

Kredsordning, klassedeling og skolehuse. Kredsens antal, der i 1890 var 846 og i 1895 var formindsket til 812, er atter steget lidt, nemlig til 814. Denne stigning kan dog ikke tillægges nogen betydning. Omreguleringen efter [den nye skolelov maa i det store og hele antages afsluttet, saa at der nu i en længere fremtid neppe vil ske nogen større forandring. Hist og her er endnu nogen uro, men resultatet er ligesaa ofte, at kredsantallet forøges, som at det formindskes.

Antallet af *smaakredse* er en del formindsket. I 1895 var der oprettet smaakredse i 34 folkeskolekredse (i 24 skolekommuner), i 1900 findes smaakredse kun i 23 skolekredse (i 18 skolekommuner). Ordningen findes i det hele mindre hensigtsmæssig og falder derhos temmelig kostbar.

Antallet af *kredse med egne lokaler* er i femaaret steget betydeligt, fra 709 til 744, medens de leiede lokalers antal er forminsket fra 100 til 70, og omgangsskole (i 1895 i 3 kredse) er aldeles ophørt.

De *klassedelte kredses* antal er forøget fra 729 til 747, altsaa med 18, og klassernes antal fra 2 309 til 2 571, eller med 262. Medens de klassedelte kredse i 1895 havde gennemsnitlig 3,2 klasser, har de nu nær 3,5 klasser. De *ikke* klassedelte kredses antal var 67 (mod 83 i 1895). Af de 814 kredse har nu saaledes kun $\frac{1}{2}$ del samlet skole (mod $\frac{1}{10}$ i 1895).

I 1895 var det gennemsnitlige antal af børn i hver kreds 65. Da antallet af kredse i 1900 er 814 og antallet af skolesøgende børn er 55,974 (mod 53 102 i 1895), falder der nu gennemsnitlig paa hver kreds næsten 69 børn. Af de 814 kredse var som anført 747 delte i 2 571 klasser; naar hertil lægges de 67 kredse med udelt skole, har man i det hele 2 638 klasser (mod 2 392 klasser i 1895). Paa hver klasse falder nu 21,2 børn (mod 22,2 i 1895 og 23 i 1890). Antallet af klasser med over 35 børn er fremdeles aftagende; i 1891 var det: 92, i 1895: 77 og i 1900: 49.

Som nævnt er antallet af kredse med egne lokaler steget fra 709 til 744, eller med 35. Dette tyder hen paa en betydelig byggevirksomhed. Som det vil sees af nedenstaaende oversigt, er ogsaa amtsskolekassernes bidrag til byggearbejder stærkt forøgede:

	Udligning.	Bidrag til skolehuse og jord.
Smaalenene..... 1895	kr. 0.15	kr. 27 396
1900	- 0.19 kr. 29 684
Akershus..... 1895	- 0.17	kr. 20 705
1900	- 0.24 - 33 308
Buskerud..... 1895	- 0.16 $\frac{7}{10}$	kr. 11 610
1900	- 0.26 - 34 855
Jarlsberg og Larvik 1895	- 0.22 $\frac{1}{2}$	kr. 24 067
1900	- 0.24 - 27 900
		<hr/>
		kr. 83 778 kr. 152 747

Amternes udligning for iaar (1901) er endog lidt større; men det kan dog antages, at kulminationspunktet nu er naaet. Regelen i dette stifts 4 amter er, at *halvparten* af udgifterne til opførelse af skolehuse og erhvervelse af jord ydes som bidrag af amtsskolekassen. Herefter skulde der saaledes med tillæg af herredskassernes udgift alene til nybygning og til skolejord i aaret 1900 være anvendt over kr. 250 000. Ifølge den foreliggende officielle statistik for 1895, 1896 og 1897 er der af *herredskasserne* (iberegnet de offentlige bidrag) anvendt til opførelse og vedligeholdelse af skolehuse samt indkjøb af lærerjord henholdsvis kr. 243 883, kr. 178 343 og kr. 201 969. Heri er, som det sees, medregnet vedligeholdelsesomkostninger, hvilke altsaa bliver at lægge til de for aaret 1900 beregnede kr. 250 000, der alene gjælder nybygning, da der af amtsskolekasserne ikke

ydes bidrag til reparationer. Der er saaledes en sterk stigning i udgiften, saaat den nu endog er bleven adskillig større, end den var i ordningsaarene 1891—95, der selvfølgelig medførte ekstraordinære udgifter til opførelse af skolehuse. I de bemærkninger, der ledsagede indberetningen for 1895, er det udtalt, at herrederne *da* var omtrent færdige med de byggearbejder, der var foranledigede af den nye lov. I det store og hele forholdt det sig vistnok saa, — der var da skaffet rum for det nye aarskuld, hvormed børnetallet var foreøget, men det har vist sig at være for trangt. Mange steder har man derfor fundet at burde skaffe *større* rum, hvorhos ogsaa den sterkt forøgede klassedeling krævede *flere* rum. Naar kun en eller flere af kommunens kredse har faaet lyse og rummelige skolelokaler, fremkommer som rimeligt kan være krav ogsaa fra de andre kredse. De er ikke tilfredse med de gamle trange og mørke skolestuer, og saaledes bliver efterhaanden flere og flere af dem kasserede og erstattede med mere tidsmæssige.

Under den sterke byggevirksomhed føler man fremdeles i høi grad savnet af en autoriseret samling af byggeplaner.

De paa offentlig foranstaltning udgivne ventilationsrids og byggerids har vistnok været til megen nytte, specielt derved, at man har kunnet henvide til dem med hensyn til de særlige fordringer, der maa stilles til indretningen af skolehuse. Paa det udgivne byggerids er imidlertid kun givet 4 typer af skolehuse; skal byggetegningerne i regelen komme til direkte anvendelse ved opførelsen, maa der selvfølgelig foreligge et meget større udvalg, afpasset efter de forskellige forhold.

Børn i folkeskolen og udenfor den. Antallet af undervisningsberettigede børn var 60 497 mod 57 548 i 1895, altsaa en forøgelse af 2 949. Under 8 aar var 7 238 børn, hvoraf fremmødte 5 137, medens der udeblev 2 101. Forholdet mellem fremmødte og udeblevne er omtrent som i 1895. Antallet af børn, som undervistes udenfor folkeskolen, var 2 586, og af børn, som ingen undervisning fik, var 112. Opgaverne for 1895 viser lidt mindre tal, men naar hensyn tages til forøgelsen af det samlede børnetal i 1900, vil forholdet være omtrent det samme. Ligesom i 1895 findes den største mængde af børn, der undervistes udenfor folkeskolen, i Aker og Follo fogderi, hvor 1 031 børn i Aker og Bærum søgte høiere skoler, og i Jarlsberg og Larviks fogderier, hvor 700 børn opgives ikke at have søgt folkeskolen. Af disse sidste er henimod halvdelen dissenterbørn, der saagodtsom alle hører til Jarlsberg fogderi. Deres antal er omkring 300, ligesom i 1895. Den tidligere høist mangelfulde undervisning, som disse børn fik, blev som bemærket i beretningen for 1895 i begyndelsen af 90-aarene afløst af en bedre ordning. Efterhaanden er lærerne blevne bedre uddannede, og da skoletiden er forlænget, har børnene i det hele gjort gode fremskridt. Foruden i Jarlsberg er der ogsaa en dissenterskole i Hvaler med 35 børn og i Nore med 19 børn.

De tre nye fag. Ved loven af $31/7$ 1894 fik disse fag en forandret stilling, idet denne lov bestemte, at kun et af dem *skulde* indføres i de klassedelte skoler. Efter den modstand, der var gjort mod, at alle 3 fag skulde indføres, skulde man have ventet, at der nu i regelen kun vilde været beholdt et af dem, for at da dette kunde faa et tilstrækkeligt timestal og saaledes kunne drives med tilfredsstillende udbytte. Enkelte steder har man imidlertid beholdt alle 3 fag, medens man de fleste steder har indskrænket sig til 2. Der sker dog jævnlig forandringer, og de synes at gaa i retning af, at kun et af fagene beholdes, som da i regelen faar mindst 3 ugentlige timer. De fleste steder har man sløfet gymnastikundervisningen, saa at antallet af elever i dette fag nu er gaaet ned til det halve. Lidt stigning viser tegning, men størst er stigningen i haandarbejde, hvor gutternes antal er forøget fra 4568 i 1895 til 5444 i 1900, og pigernes fra 12463 til 14308. Naar elevantallet er saa betydelig forminsket i gymnastik, da har det sin grund væsentlig i manglende interesse for dette fag; de fleste af de ældre lærere kan ogsaa vanskelig overtage denne undervisning, og kun faa steder har man brugbar legeplads. Saagodt-som overalt er der levende interesse for haandarbeidet; i de fleste kommuner faar nu flere eller færre piger (i regelen hele øverste afdeling) undervisning heri, medens man endnu i mange kommuner ikke har naaet til at faa indført sløjdundervisning for gutterne. At man vil indføre den, saasnart man finder at kunne bestride udgifterne, fremgaar deraf, at der ved opførelsen af skolehuse saagodt-som altid haves for øje at kunne indrede et rum til sløjden, selv om der ikke er fattet nogen beslutning om dens indførelse.

Aarlig skoletid, lovbefalet og frivillig. Sammenholder man antallet af de lovbefaledede uger 34789 (rubr. 37) med antallet af klasser 2638, findes det, at der gennemsnitlig har været tillagt hver klasse eller hvert barn omtrent 13,2 uger lovbefalet skole aarlig mod 12,8 uger i 1895. Lovens tilladelse til i visse tilfælde at indskrænke skoletiden til 10 eller 9 uger pr. klasse er meget lidet benyttet, og som rubr. 18 viser, var ogsaa antallet af børn i de kredse med 12 børn og derunder, for hvem der var bestemt kortere skoletid end 12 uger, kun 320. Antallet af uger udover det lovbefaledede minimum (rubr. 39) var 3074, altsaa noget forøget fra 1895, da det var 2417; ligesaa er antallet af frivillige uger i 1895: 3682 forøget til 4062. Fordeles de frivillige uger paa de 2638 klasser, blir det 1,5 uge pr. klasse ligesom i 1895. Mindst frivillig skoletid har fremdeles ligesom i 1895 Smaaløns amt, hvor der kun falder 0,5 frivillig uge paa hver klasse, og størst Jarlsberg og Larviks amt med 2,6 frivillig uge pr. klasse. I Rakkestad og i Hallingdal fogderier var der i 1895 ingen frivillig skole; Hallingdal har fremdeles ingen saadan skole, og i Rakkestad fogderi har kun en kommune nogle faa uger.

Skolesøgningen. Som nærmere paavist i indberetningen for 1895 er skolesøgningen aar for aar bleven jævnt bedre ligefra 60-aarene af. I de aar blev der forsømt mellem $\frac{1}{3}$ og $\frac{1}{4}$ del af skoletiden, men efterhaanden bleve forsømmelserne mindre og mindre, saa at der i 1890 kun blev forsømt $\frac{1}{11}$. I første halvdel af 90-aarene efter indførelsen af den nye skolelov steg de atter til mellem $\frac{1}{9}$ og $\frac{1}{10}$ del, men i aaret 1900 er der af den lovbestemte skoletid 13,2 uger=79,2 skoledage gennemsnitlig forsømt kun 6,05 dage eller $\frac{1}{13}$ del. Den skadelige indflydelse, som ordningstidens uro har øvet paa skolesøgningen, tør nu saaledes haabes at være ophørt. Det er derhos at merke, at det er forsømmelserne uden gyldig grund, som viser den største nedgang. I 1895 var omtrent halvparten af forsømmelserne bevirket ved sygdom, $\frac{1}{6}$ del af anden gyldig grund (uføre, fattigdom), medens $\frac{2}{6}$ dele erklæres at være uden gyldig grund. I 1890 var ligeledes halvparten bevirket ved sygdom, men $\frac{1}{4}$ del af anden gyldig grund og $\frac{1}{4}$ del uden gyldig grund. Antallet af forsømmelser uden gyldig grund er saaledes forminsket fra $\frac{1}{3}$ del til $\frac{1}{4}$ del af samtlige forsømmelser, — en forandring, som maa ansees for meget glædelig. Gennemsnitlig faldt der i 1895 paa hvert barn 2,2 dages ulovlig forsømmelse, medens antallet i 1900 kun er 1,5 dage. Sammenholdes amterne, staar Akershus bedst, med 5,2 forsømte dage, dernæst Smaalenene med 5,6; Buskeruds amt samt Jarlsberg og Larviks amt har hver omtrent 7 forsømte dage for hvert barn.

Som udtalt i beretningen for 1895, synes længden af skoleveien — inden rimelige grændser — ikke at have nogen afgjørende indflydelse paa skolesøgningen. I Smaalenene og Akershus er der fremdeles det største antal af børn med en skolevei af 3 km. og derover, nemlig i Smaalenene hvert 7de og i Akershus hvert 8de barn, og som nævnt er skolesøgningen bedst i disse amter. I Buskerud opgives kun hvert 13de og i Jarlsberg og Larvik hvert 17de barn at have saa lang skolevei, og disse to amter har mindre god skolesøgning. Det er ellers at merke, at antallet af disse børn er fremdeles i stigende (i 1890: 3500, i 1895: 4700 og i 1900: 5700). Forøgelsen falder væsentlig paa Smaalenene og Akershus, med 4 à 500 paa hvert amt, medens tallet endog er lidt forminsket for Jarlsberg og Larvik. Da kredstallet ikke er forminsket, men endog steget lidt siden 1895, kan man ikke søge grunden deri, at kredsenes omfang er udvidet. Antagelig er forøgelsen et resultat af nøiagtigere undersøgelser. Det maa vel være tilfældet i Moss fogderi, hvor kredsantallet er forøget, medens disse børns antal er steget fra 239 til 537. Man har intet middel til at kontrollere disse opgavers rigtighed. Man kan dog i regelen være temmelig sikker paa, at antallet ikke er for høit opgivet.

Hvorvidt de *konfirmerede* børns skoleforsømmelser overalt er medregnede i skolestyrernes opgaver, er noget tvilsomt. Mange steder lader man fremdeles børnene upaatalt udeblive fra skolen, naar de er blevene konfirmerede. Der blev i 1896 udsendt en rundskrivelse til samtlige skolestyrer, hvori det skarpt blev fremholdt, at loven ikke tillægger skolestyret nogensomhelst

ret til at udskrive af skolen børn, som ikke har naaet skolens maal, saalænge de er under 15 aar. Adskillige steder er lovens regel fuldt gennemført, men det viser sig fremdeles ikke sjelden, at skolestyrerne kvier sig for at iverksætte denne bestemmelse, der medfører et saa sterkt brud paa det tilvante. Det kan dog med bestemthed udtales, at der er fremgang.

Lærerne og deres kaar. Den lovbealede og frivillige skoletid tilsammen er siden 1895 forøget med 4 621 uger, og det samlede antal lærere og lærerinder er forøget med 105, 40 lærere og 65 lærerinder. Som man kan vente, er forøgelsen betydelig mindre end i det foregaaende femaar, da den var 55 lærere og 127 lærerinder, tilsammen 182. Det samlede antal af lærere er nu 761 og af lærerinder 309, tilsammen 1 070 mod 965 i 1895. Antallet af uexaminerede lærere er 8 og af uexaminerede lærerinder 18.

Den gennemsnitlige aarlige skoletid (lovbealet og frivillig) for lærere og lærerinder var 36,3 uger mod 35,5 i 1895. Gennemsnitlig har lærerne antagelig lidt længere aarlig skoletid end lærerinderne. Familiebolig havde 635 lærere (mod 600 i 1895). Ved 193 af boligerne var der jordvei til mindst 2 kjer og derover, ved 199 mindre jord og ved 243 ingen jord. Sterkest forøget antal viser de større lærerjorder, nemlig med 27; for en stor del er det dog lærerjorder, der i 1895 henregnedes til de mindre. I enkelte tilfælde er vel jorden bleven bedre opdyrket, men hyppigst synes det at være tilfældet, at den er høiere vurderet. Som nævnt i beretningen for 1895 var der nogle skolekommuner, som endda ikke havde skaffet den lovbealede jord til mindst *en* af lærerne. Den sag er nu endelig bragt i orden, idet de 11 kommuner, der ikke havde jord eller forliden jord, nu enten har anskaffet jord af bestemt størrelse eller udreder den af amtsformandskaberne bestemte afsavns godtgjørelse. Af lærerinderne (303) har 135 bolig (mindst 1 værelse og kjøkken). Tidligere har man ingen opgave havt herom.

De i henhold til loven af 26de juni 1889 fattede bestemmelser angaaende lærerlønningerne, kostholdsgodtgjørelse og alderstillæg har været gjældende for femaaret. Dog har Akershus amt fra $\frac{1}{4}$ 1899 forhøiet lavmaalslønnen fra kr. 12,50 til kr. 13,00 og kostholdsgodtgjørelsen fra kr. 6.00 til kr. 7,00, ligesom Smaalenes amt fra $\frac{1}{4}$ 1897 har forhøiet kostholdsgodtgjørelsen fra kr. 6.00 til kr. 7.00. Som oplyst i beretningen for 1895 fandt flere ældre lærere det fordelagtigst at blive staaende paa den ældre lovs løn. Dette var endda i 1895 tilfældet med flere eller færre i 33 skolekommuner. Ved udgangen af 1900 var det kun tilfældet i 17 kommuner (hvoraf 11 i Jarlsberg og Larvik amt). De ved loven af 31 mai 1900 fastsatte lønningsregler er derimod saa fordelagtige, at vistnok samtlige lærere vil foretrække dem.

Fordeles man den for lærere og lærerinder, tilsammen 1070, opførte samlede penge- og naturalindtægt kr. 1 110 096, giver det en gennemsnitsindtægt

af omtrent 1037 kr., altsaa lidt større end i 1895, da den var henimod 1000 kr. Lærerinderne er her medregnet og efter de foreliggende opgaver kan de ikke udsondres. Da de har mindre ugeløn, mindre alders-tillæg, ingen naturalindtægt og heller ikke kirkesangerindtægt, bliver deres aarsløn ikke ubetydelig lavere end lærernes. Gjennemsnittsberegningen er saaledes lidet oplysende. Kirkesangernes antal var 170 med en indtægt af Kr. 61716, hvilket giver en gjennemschnittsindtægt af kr. 363 (mod kr. 290 i 1895).

I aaret 1900 er der afgaaet 19 lærere og 9 lærerinder (hvoraf 4 for at indtræde i ægteskab). I femaaret 1896—1900 er afgaaet 90 lærere og 59 lærerinder (hvoraf 26 for at indtræde i ægteskab). Det foregaaende femaar viser tallene 95, 45 og 26.

Som det vil fremgaa af ovenstaaende bemærkninger, har skolen i femaaret ikke undergaaet nogen større forandring. Den uro, der fulgte med indførelsen af den nye lov, specielt med ændringerne i kredsinddelingen, er i det hele stilnet af, og den nye ordning har faaet tid til at fæste rod. Man har kunnet arbejde med større kraft paa skolens indre ordning, og arbeidet har gaaet jævnt fremad.

Som bemærket i beretningen for 1895 blev der efter indførelsen af den nye lov klaget af skolestyrerne over lærernes og lærerindernes uafledelige flytninger, og paa den anden side over skolestyrernes vilkaarlige brug af ansættelsesmyndigheden. Disse klager lyder fremdeles og er fremdeles fuldt berettigede. Skolen lider herunder, og loven anviser intet middel til at hindre misbrugene, hverken fra den ene side eller fra den anden.

Fortsættelsesskoler. Saadanne skoler har været igang i 12 skolekommuner. Kursets længde har været fra 8 til 24 uger: 5 kurser i 8 uger, 2 i 12 uger, 1 i 16 uger og 4 i 24 uger. Elevernes antal var ved kursets begyndelse 123 gutter og 48 piger, tilsammen 171, gjennemsnitlig 14, og ved slutningen 108 gutter og 52 piger, tilsammen 160, gennemsnitlig 13.

Af det samlede timetal 6 440 er 1 635 anvendt til modersmaal, 1407 til regning og regnskabsførsel, 1 021 til naturkundskab, 576 til historie. Til »andre« fag er anvendt 628 timer; heraf til samfundslære 44, landbrugsfag 322 og haandarbejde 262.

Udgiften har været kr. 8 548, hvoraf kr. 4 619 er offentligt bidrag, kr. 3 839 herredsbidrag og kr. 90 andre indtægter. Gjennemschnittsudgiften for hver elev har været kr. 50.

Skolernes antal, elevantal, varighed og udgifter er omtrent som i det foregaaende kursus.

Fra 1892 af er i det hele afholdt 108 kurser, og elevantallet har været 1 144 gutter og 601 piger.

Af aftenskoler har der været igang 122 med et elevantal ved kursets begyndelse af 1 185 gutter og 589 piger, tilsammen 1 774, gennemsnitlig for hver skole mellem 14 og 15, og ved slutningen 974 gutter og 580 piger, tilsammen 1 554, gennemsnitlig 13.

Som sædvanlig er den største del af timerne, 7 277, anvendt til modersmaal og regning (3 124 og 3 245.) Udgiften har været kr. 7 579, altsaa pr. elev kr. 4,21. Det gennemsnitlige timetal for hvert kursus har været kr. 4,21. Det gennemsnitlige timetal for hvert kursus har været omtrent 60. Antallet af skoler er steget ikke ubetydeligt fra forrige aar, nemlig fra 95 til 122, ligesom elevantallet er steget fra 1 362 til 1 774.

I de tidligere, siden 1876 afholdte kurser har elevantallet været 61,102. Tillægges eleverne for sidste kursus, bliver det 62 876.

Som oversigtslisterne viser, var der i kurset 1900—1901

i fortsættelsesskolen :				i aftenskolen :			
i alderen 14—15 aar	54 elever	=	30 %	255	=	14½ %	} 57½ %
15—16	62	=	34	429	=	24	
16—17	34	=	18	333	=	19	
17—18	16	=	9	207	=	11	} 42½ %
over 18	16	=	9	553	=	31½	
182				=	100 %	1 777 = 100 %	

Forholdet mellem de forskellige aldersklasser er omtrent som i de foregaaende aar. Eleverne i fortsættelsesskolen er gennemsnitlig yngre end i aftenskolen.

Det kan bemærkes, at i de sidste aar har det for begge skolers vedkommende været tilfældet, at elevantallet i de yngre aldersklasser har steget, medens det har aftaget i de ældre klasser. I kurset 1896—97 var nemlig af elevantallet i fortsættelsesskolen 75½ % i alderen 14—17 aar og i aftenskolen 50 %, medens forholdet i det sidste kursus, som nævnt, er 82 % og 57½ %. Stigningen har altsaa i begge slags kurser været lige stor.

Angaaende **amtsskolernes** virksomhed i den forløbne termin 1900—1901 henvises til vedliggende tabellariske oversigt. Som det vil sees af denne, har der været i gang samme antal skoler som i de foregaaende aar, nemlig 2 i hvert amt, tilsammen 8. Begge skoler i Akershus amt havde særskilte gutte- og pigekurser; i de øvrige amter er der fælleskurser.

Den samlede udgift efter fradrag af beholdningen, kr. 2 312, har været 41 686, hvoraf til lønninger er medgaaet kr. 34 831. Derhos har herrederne til lokale, brænde og renhold udredet kr. 2 653.

Antallet af elever var ved kursernes begyndelse 213 gutter og 146 piger, ved slutningen 185 gutter og 140 piger. Gennemsnitlig har elevantallet ved de 6 fælleskurser været 26 gutter + 14 piger, ved de to

særskilte guttekurser 20 gutter + 10 piger og ved de to særskilte pigekurser 20 piger. Elevantallet i kurserne 1900—1901 har været ikke ubetydelig større end i det foregaaende aar, nemlig 213 gutter mod 166 og 146 piger mod 103.

Ligesom i de foregaaende kurser har gutterne i Akershus, Jarlsberg og Larviks samt den ene af Smaalenenes skoler faaet undervisning i sløjd; i Jarlsberg og Larviks 2 skoler og i den ene af Smaalenenes skoler har pigerne faaet undervisning i huslig økonomi.

Naar eleverne i sidste kursus medregnes, har amtsskolerne siden deres oprettelse i januar 1876 i det hele været søgte af 5 442 gutter og 3 947 piger.

Til stipendier for trængende elever er i 1900—1901 bevilget kr. 5 100, hvoraf $\frac{1}{4}$ amtsbidrag og $\frac{3}{4}$ statsbidrag. Af dette beløb har hver af skolerne i Buskerud erholdt kr. 300, i Akershus kr. 400, i Jarlsberg og Larvik kr. 1200 og i Smaalenene den ene skole (den faste) kr. 1000 og den anden (den flyttende) kr. 300.

Kristiania 16de september 1901.

P. Coucheron.

Hamar stift.

I. Skolernes ordning, skoletid, skolesøgning.

Da den nye skolelovs bestemmelser angaaende alt, hvad der henhører til skolernes ydre ordning, i det store og hele taget blev gennemført idet foregaaende femaar, kan det ikke ventes, at der i saa henseende skulde have fundet større forandringer sted i det sidste femaar.

Skolekommunernes antal, der i 1891—95 var steget fra 55 til 57, er yderligere forøget med 2, idet Lunner anneks er fraskilt Jevnaker som eget herred og skolekommune, og det tidligere Grans herred ligeledes er delt i 2 særskilte herreder og skolekommuner: Gran og Brandbu. Der er saaledes nu i stiftet 59 skolekommuner, hvoraf 30 i Kristians og 29 i Hedemarkens amt.

Skolekredsenes antal var i det foregaaende femaar, fornemmelig som følge af den nye lovs bestemmelser, aftaget endel, om end langtfra i den

udstrækning, som man paa forhaand havde ventet det. Det udgjorde i 1890 713, i 1895 666. Jeg udtalte i min forrige femaarsberetning, at nogen nedgang antagelig kunde ventes, idet allerede besluttede omreguleringer af kredsene paa grund af omstændighederne endnu ikke havde kunnet gennemføres. Det har ogsaa vist sig, at kredsenes antal paa sine steder er aftaget, eftersom hindringerne for omreguleringernes iverksættelse er bleven fjernede. Men til gjengjæld har man paa andre steder fundet at burde oprette egne kredse af enslig beliggende bosteder, som før i henhold til lovens § 3, 3die led, havde været henlagte til andre kredse, idet saadan ordning paa grund af veienes besværlighed, vanskeligheden ved at faa børnene indlogerede i nærheden af skolestedet, et voksende barneantal m. m. havde vist sig mindre hensigtsmæssig. Enkeltvis er ogsaa sammenslutning af 2 nabokredse til 1 (med 2 smaakredse) igjen ophævet. Medens saaledes kredsenes antal i Kristians amt er aftaget med 6, er det i Hedemarkens vokset med 5. Antallet udgjorde saaledes i 1900 i hele stiftet 665 eller kun 1 mindre end i 1895. I enkelte kommuner har man fremdeles under overveielse en indskrænkning af kredsenes antal. Vedblivende modstand fra kredsenes side har hidtil været en hindring for afgjørende beslutninger.

Det følger af det foran anførte, at der heller ikke kan blive spørgsmaal om nogen nævneværdig forøgelse af *smaaskolekredsenes* antal. Dette er meget mere aftaget med 1. I 1895 var nemlig idet hele 39 storkredse delt i 84 smaakredse, i 1900 var 38 delt i 83 saadanne.

Af 713 skolekredse havde i 1890 487 og i 1895 af 666 kredse 513 *egyet skolehus*. I 1900 var dette tilfældet med 558 af 665 kredse. Medens antallet af kredse med eget lokale saaledes i det foregaaende femaar kun voksede med 26, er det i det sidste femaar steget med 45. Jeg gjorde i den forrige femaarsberetning opmærksom paa, at der i femaaret var bygget nye skolehuse i langt større udstrækning end tilvæksten af egne lokaler skulde lade formode, idet man paa mange steder, hvor der allerede fandtes egne lokaler, enten ved de forandringer, som den nye lov fremkaldte, saa sig ligefrem nødsaget til at opføre nye eller dog fandt at burde gjøre dette paa grund af de gamle skolehuses uhensigtsmæssighed. Det samme gjælder ogsaa sidste femaar. Naar tilvæksten af egne lokaler i dette er adskillig større end i det foregaaende femaar, skriver dette sig for en stor del derfra, at mange af de nye huse, hvis opførelse tidligere var paa-begyndt, først er blevne fuldførte i løbet af sidste femaar.

Af de 107 kredse, som ifølge foranstaaende endnu ikke havde eget lokale, holdtes i 105 skolen i leiet lokale. Kun i 2 — i Kristians amt — holdtes skolen paa omgang.

Klasseinddeling. Jeg søgte i indberetningen for 1895 at paavise, hvorledes antallet af skoler med særskilt mødende klasser som følge af den nye skolelovs bestemmelser var steget adskillig i femaaret 1891—95. Det udgjorde i 1890 522 af 713 eller vel 73 %, i 1895 572 af 666 eller nær

86 %. Der er i sidste femaar ikke kommet nye faktorer til, som i større udstrækning skulde nødvendiggjøre eller foranledige en indskrænkning i antallet af de udelte skoler. Det viser sig da ogsaa, at forandringen i forholdet er ganske ubetydelig. Medens kredsenes (skolernes) antal er aftaget med 1, er antallet af delte skoler steget med 4 og af udelte gaaet ned med 5.

Men medens saaledes antallet af delte skoler kun var lidet større i 1900, er derimod det samlede antal af *klasser* i disse skoler steget forholdsvis betydelig, idet man har foretaget yderligere klassesdeling af skoler, som allerede før var delte. Uagtet der som anført i 1900 kun var kommet 4 delte skoler til, var det samlede klasseantal tiltaget med 106. Det udgjorde i 1895 1787 i 1900 1893, hvoraf henholdsvis 53 og 57 parallele. Da antallet af børn i folkeskolen samtidig kun er steget med ca. 300, maa tilveksten i klassernes antal væsentlig tilskrives erkjendelsen af den store betydning, en videregaaende klassesdeling har for en effektiv undervisning. Nedenstaaende oversigtstabel viser, hvorledes forholdet med hensyn til *udelte* skoler og deling i *opadstigende* klasser stiller sig i fogderierne, amterne og stiftet:

Fogderier.	Udelte skoler.	Antal skoler delte i						Samlet antal		Antal klasser pr. skole.
		2 kl.	3 kl.	4 kl.	5 kl.	6 kl.	7 kl.	delte skoler	klasser.	
Valdres.....	18	34	16	3	-	-	-	53	128	ca. 2.4
Hadeland og Land.....	7	27	19	11	4	4	1	66	206	" 3.1
Toten.....	5	7	19	5	10	1	4	46	175	" 3.8
Søndre Gudbrandsdalen....	5	19	19	16	1	-	-	55	164	" 3.0
Nordre Gudbrandsdalen....	6	30	22	3	1	-	1	57	150	" 2.6
Kristians amt.....	41	117	95	38	16	5	6	277	823	ca. 3.0
Nordre Østerdalen.....	9	22	10	14	1	2	-	49	147	ca. 3.0
Søndre Østerdalen.....	9	33	18	6	4	2	3	66	197	" 3.0
Solør.....	14	19	22	8	6	-	-	55	166	" 3.0
Vinger og Odalen.....	10	19	12	14	7	4	-	56	189	" 3.4
Hedemarken.....	6	6	5	32	24	3	3	73	314	" 4.3
Hedemarken amt.....	48	99	67	74	42	11	6	299	1 013	ca. 3.4
Hamar stift.....	89	216	162	112	58	16	12	576	1 836	ca. 3.2

Antallet af opadstigende klasser udgjorde i 1895 1734, og det er saaledes i femaaret steget med 102, hvoraf i Kristians amt 55, i Hedemarkens 47. Gjennemsnitsantallet af opadstigende klasser pr. skole, der i 1895 udgjorde ca. 3,0, er, som det vil sees, steget til 3,2. Af de 576 delte skoler var 198 eller nær 34,4 % delt i 4 klasser og derover; i 1895 var det kun tilfældet med 30 %. Af amterne er Hedemarkens amt gunstigst stillet. Af dets 299 delte skoler var 133 eller 44,5 % delt i 4 klasser og derover, i Kristians amt var det kun tilfælde med 65 af 277, altsaa med 23,1 %. Af fogderierne staar igjen Hedemarkens som tidligere høiest med hensyn til klassesdeling. Medens af dens 79 skoler kun 6 var udelte,

var af dens 73 delte igjen kun 11 eller 15 % delte i færre klasser end 4. Resten eller 85 % var delte i 4 og derover. Uheldigst stillet er Valdres, hvor paa samme tid som det talte det største antal udelte skoler, 18, gjennemsnittet af opadstigende klasser i dets 53 delte skoler kun udgjorde ca. 2,4 %. Over halvparten, 34, var delte i 2 klasser; kun 3 var delte i 4, og ingen i flere klasser. Selvfølgelig vil en hensigtsmæssig klassesdeling for en væsentlig del være betinget af bebyggelsesforholdene, af den større eller mindre lethed, hvormed saamange bosteder som muligt kan henlægges til samme kreds. Det viser sig da ogsaa, at medens det gjennemsnitlige barneantal for hver kreds eller skole i stiftet var vel 57, var det i Hedemarkens fogderi over 83 og i Totens nær 80, medens det i nordre Østerdalen og Valdres kun var henholdsvis 42 og 40. At man ikke overalt i samme grad har benyttet adgangen til at gjøre kredsene saa store, som forholdene nok kunde tilstede det, har naturligvis øvet nogen indflydelse.

Forøvrigt har man paa ikke faa steder af interesse for at ordne skolerne saa hensigtsmæssig som muligt gaaet betydelig længere med hensyn til klassesdeling, end det i forhold til barneantallet kunde ventes. I nordre Østerdalen, hvor der, som allerede nævnt, gjennemsnitlig kun falder faa børn paa hver skole, var vistnok antallet af udelte skoler (9) i forhold til de delte lidt større end gjennemsnittet, men til gjengjæld tæller dets 49 delte skoler gjennemsnitlig 3 klasser eller ikke langt fra gjennemsnittet for stiftet. Hvor klassesdelingen saaledes gjennemføres en god del længere end af barneantallet paakrævet, opnaaes selvfølgelig en dobbelt fordel, idet klasserne samtidig bliver mindre, hvad der i ikke ringe grad tjener til at bøde paa de ulemper, som uundgaelig følger med en mindre fuldkommen klassesdeling. Det vil af, hvad der allerede er paapeget, skjønnes, at forholdet tildels maa stille sig temmelig forskjelligt, hvad barneantallet pr. klasse eller skolehold angaar. Da antallet af børn i de udelte skoler ikke er særskilt opgivet, maa man følgelig ved beregningen medtage disse for ikke at tale om parallelklasserne. Det visser sig da, at medens antallet af børn pr. klasse i 1895 gjennemsnitlig udgjorde 20, var det i 1900 gaaet ned til 19,2. I amterne var forholdet 20,6 i Kristians, og kun 18 i Hedemarkens amt. Som allerede antydte var blandt fogderierne forholdet gunstigst i nordre Østerdalen, hvor der falder knapt 15 børn paa hver klasse. Størst var antallet af børn pr. klasse i Toten (ca. 22,5); men der er herved at merke, at Toten næstefter Hedemarken er det fogderi, hvor klassesdelingen er mest gjennemført, og det siger sig selv, at skoler med mere vidtgaende deling kan taale adskillig fuldere klasser end skoler med ganske faa klasser. Jeg skal forøvrigt tilføie, at det tør være et spørgsmaal, om man ikke tildels er gaaet vel vidt med hensyn til skolernes deling, idet man mulig vilde kunne opnaa større resultater ved at indskrænke klassernes antal og til gjengjæld anvende de derved indsparede midler til at udvide den aarlige skoletid.

Antallet af klasser med et større elevantal end det normale maximum af 35 har i femaaret varieret fra 33 (i 1896) til 22 (i 1900). Forholdet maa formentlig idet hele siges at være upaaklageligt, især naar hensyn tages til, at aarskuldenes ujevne fordeling paa klasserne i forbindelse med deres forskellige talrighed let vil kunne bevirke i det mindste en forbigaaende overskridelse af grænsen ogsaa i skoler, hvor gjennemsnittstallet pr. klasse er forholdsvis lidet.

Antallet af *undervisningsberettigede børn*, der ved udgangen af forrige femaar udgjorde 40 251, var i 1900 40 030. Under 8 aar var henholdsvis 4 456 og 4 687. I folkeskolen undervistes i 1900 38 108 børn mod 37 789, i 1895. Antallet af børn mellem 7 og 8 aar, som søger folkeskolen, er i femaaret steget ikke ubetydelig. Det udgjorde i 1895 3 362 (vel 75 %), i 1900 3 723 (80 %).

I indberetningen for 1895 gjorde jeg opmærksom paa den paafaldende store nedgang i antallet af undervisningspligtige børn, som undervistes udenfor folkeskolen, — fra 1 429 i 1890 til 953 i 1895, efterat antallet siden 1875 jevnt havde steget, og jeg antydede muligheden af, at opgaverne for 1895 kunde være mindre paalidelige. Ifølge opgaverne for 1900 er antallet imidlertid gaaet ned til 917.

Aarlig skoletid. Allerede i forrige femaarsberetning tillod jeg mig at bemærke, at den gjennemsnitlige aarlige lovbefalede skoletid for hvert barn ikke med nøiagtighed lod sig beregne ved at sammenholde antallet af skolesøgende børn med deres samlede antal lovbefalede skoledage, idet nemlig antallet af disse er opgivet for de børn, som søgte skolen ved aarets udgang, og de fleste af de i aarets løb optagne børn ved den tid kun har søgt skolen i en kortere tid, for hvilken da deres skoledage bliver at beregne. Imidlertid peger allerede en saadan sammenligning mellem barneantal og skoledage i retning af, at der har fundet nogen forøgelse sted i den *lovbefalede* aarlige skoletid. Sammenligningen gav nemlig som resultat for 1895 70,4 dag pr. barn, for 1900 derimod 71,7. Nøiagtigere vil forholdet fremgaa ved at sammenholde antallet af klasser med de lovbefalede skoleugers. At disses antal maa være vokset en del, følger med nødvendighed af, hvad ovenfor er paaapeget med hensyn til forøgelsen i klassernes antal. Det viser sig da ogsaa, at de lovbefalede ugers antal i løbet af femaaret jevnt er steget fra 23 399 i 1895 til 25 340 i 1900, altsaa med 1 941 eller noget over 8%. Stigningen var omtrent den samme i begge amter, idet antallet i Kristians amt steg fra 10 011 til 10 982, altsaa med 971 og i Hedemarkens fra 13 388 til 14 358, altsaa med 970. Blandt fogderierne viser Hadeland og Land og søndre Østerdalen den største tilvekst i ugetallet med henholdsvis 345 eller 14,5% og 298 eller 10,7%. I det første skyldes forøgelsen dels en mere gennemført klassesdeling, dels udvidelse af den aarlige skoletid, i det sidste er den for en ikke ringe del en følge af, at i Aamot den største skole er bleven

ordnet som byskole for de fleste klassers vedkommende. For det hele stifts vedkommende maa foregølsen for største delen tilskrives den forholdsvist betydelige tilvekst i klassernes antal, hvad der allerede vil skjønnes deraf, at denne, der, som ovenfor paapeget, udgjorde 106, maatte kræve et foreget ugetal af henimod 1300. Saa kommer hertil, at man i glædeligt mon har fortsat med at udvide den aarlige skoletid udover det lovbefalede minimum (lovens § 5, 2det punktum). Medens det samlede antal uger, hvormed den lovbefalede skoletid var udvidet, i 1895 udgjorde 1 419, var det i 1900 steget til 1 773, altsaa med 354 eller med nær 25%. Med hensyn til den udstrækning, i hvilken adgangen til udvidelsen er bleven benyttet, viser der sig fremdeles en temmelig betydelig forskjel mellem begge amter. Af de anførte 1 773 falder nemlig 1 409 paa Hedemarkens amt og kun 364 paa Kristians. Denne forskjel betinger da ogsaa en forskjel i det antal lovbefalede uger, som gjennemsnitlig er tillagt hver klasse i begge amter. Naar nemlig de udelte skoler medtages, falder der i Hedemarkens amt paa hver klasse eller hvert skolehold ca. 13,2 uge, i Kristians amt ca. 12,3. Gjennemsnittet for stiftet var henved 12,8. I 1895 var ugetallet pr. klasse i amterne henholdsvis nær 13 og 12, i stiftet henved 12,5. Der har saaledes idethele fundet nogen, om end ikke betydelig fremgang sted. Dette resultat undergaar ingen nævneværdig forandring, om man tager de *frivillige* uger med i beregningen. Som det paa forhaand kunde ventes, bevirkede gennemførelsen af den nye lov i det foregaaende femaar en ganske betydelig nedgang i de frivillige skoleugers antal, idet disse i stor udstrækning blev forvandlede til lovbefalede. Antallet gik fra 2 511 i 1890 ned til 459 i 1895. I det sidste femaar er antallet derimod kun aftaget med 34, idet det i 1900 udgjorde 425. Forsaavidt man kunde mene, at ugetallet pr. klasse i virkeligheden maa være lidt større, idet der ved beregningen kun er taget hensyn til de skoleuger, som er tillagte de *fuldstændige* lærerposter (rubr. 37 og 38), medens hjælpelæreres og timelæreres undervisningstid ikke er medregnet, er herved at merke, at denne forskjel uden tvil omtrent opveies derved, at klassernes (d. v. s. børnenes) samlede undervisningstid altid bliver noget mindre end lærerpersonalets som følge af, at gutter og piger i samme klasse undervises særskilt i enkelte fag, navnlig haandarbeide.

Skolesøgningen. Jeg tillod mig i min forrige femaarsberetning at fremhæve som en glædelig kjendsgjærning, at skolesøgningen efter den nye lovs gennemførelse i løbet af femaaret 1891—95 var bleven jevnere, end den nogensinde tidligere havde været, medens der kunde have været grund til at befrygte det modsatte. Fra 10,1 % af de lovbefalede skoledage i 1890 var forsømmelserne gaaet ned til 9,0 % i 1895. I det sidste femaar har forholdet stillet sig endnu gunstigere, idet antallet af forsømmelser ikke i noget aar er gaaet høiere op end til vel 8 %. Det udgjorde i

1896 vel 8, i 1897 7,6, i 1898 7,5, i 1899 8,0 og i 1900 7,6. Fogderi- og amtsvis var forholdet i 1900 følgende:

Valdres	9,7 %	Nordre Østerdalen	5,1.
Hadeland og Land	8,5.	Søndre Østerdalen	6,2.
Toten	8,0.	Solør	7,1.
Søndre Gudbrandsdalen	7,1.	Vinger og Odalen	5,5.
Nordre Gudbrandsdalen	10,8.	Hedemarken	7,7.
	<hr/>		<hr/>
	Kristians amt 8,7.		Hedemarkens amt 6,6.

Mellem begge amter har forholdet i en række af aar holdt sig omtrent uforandret, idet Kristians amt gennemsnitlig har havt omtrent 2 % flere forsømmelser end Hedemarkens. Af fogderierne indtager nordre Østerdalen, som det vil sees, fremdeles den første plads, hvad skolesøgningen angaar. Vinger og Odalen har nu hævet sig op til at være nr. 2 i rækken, hvad der saameget mere fortjener at fremhæves, som skolesøgningen i dette fogderi for længere tid tilbage var yderlig slet, slettest i hele stiftet. Forsømmelsesprocenten udgjorde i 1875 ikke mindre end 31,8. Naar undtages den lille Øie skolekommune i Valdres med sine to smaa skoler findes ogsaa inden Vinger og Odalen den kommune, hvor skolesøgningen i femaaret har været jevnest, nemlig nordre Odalen, hvor forsømmelsesprocenten i 1900 var gaaet ned til 2,9. Blandt kommunerne i Kristians amt vil jeg særlig nævne Biri, hvor forsømmelserne efterhaanden er gaaet ned til 4,9 % i 1900 samt Faaberg og østre og vestre Gausdal, i hvilke kommuner de nu er gaaet ned til under 6 %.

Med hensyn til forsømmelsernes art bemerkes, at medens de af ugyldig grund i 1895 udgjorde 3,2 %, beløb de sig i 1900 kun til 2,1. Idet jeg forøvrigt, hvad aarsagerne til forsømmelserne angaar, tillader mig at henvise til mine bemærkninger i indberetningen for 1895, skal jeg i forbindelse med disse særlig gjøre opmærksom paa, at forsømmelserne er aftagne paa samme tid, som antallet af børn med længere skolevei end 3 km. fremdeles er steget fra 4 701 eller 11,4 % i 1895 til 5 099 eller 13,4 %, hvad der yderligere bestyrker mig i den formening, at *skoleveiens længde* neppe er af nogen større betydning for skolesøgningen. Derimod skal jeg som en aarsag til vistnok ikke faa ugyldige forsømmelser nævne en omstændighed, som jeg undlod at berøre i min forrige femaarsberetning, nemlig den temmelig udbredte uvillighed hos forældrene til at lade børnene fortsætte sin skolegang, efterat de er konfirmerede, selv om der ifølge den nye lovs bestemmelser (§ 58) ingen lovlig adgang er til at udskrive dem af skolen. Da det her ikke blot gjælder kamp mod rodfæstede, nedarvede forestillinger, men det tillige maa indrømmes, at det navnlig for de mindre bemidlede kan være af ikke liden betydning at kunne uhindret af skolen disponere over børnenes tid, er det forklarligt nok, at skolestyrene tildels ugjerne griber til strengere midler for at

gjennemføre lovens krav. Det tør dog antages, at en klarere opfatning af dette efterhaanden trænger igjennem. Imidlertid har man paa flere steder for at forebygge den her omhandlede kollision grebet til den udvei at henlægge skoleaarets begyndelse til vaaren, saavidt jeg har kunnet erfare med heldigt resultat.

Angaaende søgningen til den frivillige skole bemerkes, at medens, som ovenfor anført, antallet af frivillige skoleuger er aftaget, er antallet af børn, som deltog i den frivillige undervisning tiltaget fra 2 760 i 1895 til 3 445 i 1900.

Ifølge indberetningerne for 1895 var antallet af børn over 8 aar, som ingen undervisning nød, 152. Dette antal var i 1900 gaaet ned til 88. Det overveiende flertal af disse er vistnok aandssvage børn, som enten ikke er undervisningsdygtige eller endnu ikke har kunnet faa plads i aandssvageskolerne. Hertil kommer saa uden tvil ligesom i 1895 endel børn, som var udskrevne af folkeskolen, men er medregnede, fordi de endnu ikke havde fyldt 15 aar.

II. Undervisningen.

I indberetningen for 1895 bemærkede jeg, at tillægsloven af 21. juli 1894, hved hvilken det var fastslaaet, at kun ét af de tre nye fag: haandarbeide, tegning og gymnastik skulde være obligatorisk for de delte skoler, og indførelsen af dem en frivillig sag i de udelte, allerede tildels havde virket til at stanse deres videre indførelse, og at der havde vist sig tegn til, at man i kommuner, hvor alle tre fag allerede var indførte, igjen vilde sløife idetmindste ét af dem. Jeg fandt det sandsynligt, at man vilde fortsætte hermed, navnlig i kommuner, hvor den aarlige skoletid var indskrænket til lovens minimum, og denne formodning er ogsaa bleven stadfæstet, om end ikke i nogen større udstrækning. Som det paa forhaand maatte antages, er det navnlig undervisningen i *gymnastik*, som er bleven indskrænket, idet faget i enkelte kommuner ganske er udgaaet af fagkredsen, i andre er sløifet for pigernes vedkommende, medens der i nogle nu undervises i faget i færre skoler end tidligere. I 1895 undervistes saaledes i stiftet 4 012 gutter og 2 559 piger i gymnastik, i 1900 kun henholdsvis 3 019 og 1 430. Ogsaa i antallet af børn, som undervistes i *tegning*, viser der sig nogen nedgang. Medens antallet var steget noget i Kristians amt, var det i Hedemarkens aftaget i lidt større udstrækning. Til gjengjæld viser der sig nogen stigning med hensyn til *haandarbeide*; navnlig gjælder dette *pigerne*. I 1895 undervistes 6 965 piger i faget. I 1900 var antallet steget til 7 561 eller, saavidt skjønnes, ikke langt fra 70 % af samtlige storskolens piger — et formentlig ganske glædeligt fremskridt.

Med hensyn til de øvrige fag er der idetheletaget ingen anden nævneværdig forandring indtraadt i deres stilling, end at denne enten for alles

eller for de flestes vedkommende selvfølgelig er bleven gunstigere i de ikke faa skoler, hvor den aarlige lovbefalede undervisningstid i femaaret er bleven mere eller mindre udvidet, ligesom den ovenfor omhandlede indskrænkning af undervisning i gymnastik er kommen enkelte af de andre fag, navnlig norsk, tilgode.

Heller ikke hvad brugen af lærebøger angaar, har der fundet forandring af større betydning sted siden forrige femaarsberetning.

Til *undervisningsmidler* er anvendt endel mindre end i det foregaaende femaar. I adskillige kommuner er skolerne blevne bedre udstyrede med læremidler til hjælp ved undervisningen i naturfag. I mange har man væsentlig indskrænket sig til at erstatte udslidte sager, navnlig karter, med nye. Idetheletaget antages skolerne at være nogenlunde vel forsynede med undervisningsmidler, om der endnu kan være adskilligt tilbage at ønske.

Jeg bemærkede i den sidste femaarsberetning, at den nye lov dengang endnu ikke havde virket længe nok, til at der i større udstrækning skulde med sikkerhed kunne paavises mere haandgribelige resultater. Dette gjælder selvfølgelig ikke længere nu. Uagtet jeg endnu ikke paa langt nær har den oversigt over forholdene, som jeg kunde ønske, tror jeg dog med bestemthed at kunne udtale, at der i det store og heletaget har fundet ikke ubetydelig fremgang sted, ogsaa hvad udbyttet af undervisningen angaar. Det vilde jo ogsaa være utænkeligt, at de ovenfor paa pegede fremskridt med hensyn til skolernes ordning ikke skulde bære frugter for undervisningen. Til den hensigtsmæssigere ordning kommer saa den bedre skolesøgning, og ligesom denne skulde tyde hen paa, at interessen for skolen var i stigende, saaledes indeholder ogsaa de af skolestyrene afgivne femaarsberetninger ikke faa udtrykkelige vidnesbyrd om, at saa er tilfældet. Snart heder det, at »skolens gjerning omfattes med interesse i alle kredse«, at »interessen for skolen maa siges at være almindelig«, at »interessen er meget god«, snart at »sansen for og forstaaelsen af skolens opgave har paatagelig gaaet fremad«, at »skolen stadig har vundet fremad i forstaaelse og anerkjendelse hos befolkningen«, at »folkeskolens forbedring kan siges at staa paa dagsordenen hos alle parter« o. s. v., og det tiltrænger formentlig ingen nærmere paavisning, hvorledes interessen for skolens gjerning paa flere maader tjener til at lette og fremme denne. Som fag, hvori fremgangen med hensyn til udbyttet af undervisningen, saavidt jeg har kunnet erfare, særlig har været paatagelig, vil jeg nævne norsk, baade mundtlig og skriftlig, og regning. Om der imidlertid idethele med grund kan tales om fremskridt, saa er det omtrent selvsagt, at der finder en til dels endog betydelig forskjel sted ikke alene mellem de forskjellige skolekommuner, men ogsaa mellem skolerne inden samme kommune. Bortset fra lærernes større eller mindreuelighed og interesse for sin gjerning, spiller de forskjelligartede forhold en væsentlig rolle. Det skorter mange steds paa økonomisk evne til at give skolen en fuldkomnere ordning; og

selv hvor baade evnen og viljen er forhaanden, lægger naturforholdene hindringer iveien. Og kan det end med grund siges, at skolen mangesteds omfattes med stor eller stigende interesse, saa gjælder vistnok desværre endnu det modsatte paa flere steder end ønskeligt kunde være, og det mangler heller ikke i femaarsberetningerne paa udtalelser ogsaa i den retning. En omstændighed, som navnlig i enkelte kommuner virker hemmende paa skolens gjerning, og som jeg tidligere gjentagne gange har fremholdt, er de hyppige lærerskifter, som finder sted ved lærerposter, der er daarlig aflønnede som følge af, at der paa grund af de lokale forhold kun kan tillægges dem et minimum af aarlige skoleuger, medmindre man vilde udvide klassernes aarlige skoletid, hvad der igjen vilde medføre en forøget udgift, som man navnlig, hvor evnen ikke er desto større, i det længste søger at undgaa. Og der savnes nu enhver bestemmelse, hvorefter vedkommende lærere skulde kunne tilholdes ialfald i nogen tid at forblive i sine poster.

III. Lærerne og deres kaar.

Antallet af lærere i fuldstændig post udgjorde:

i 1890	471,	hvoraf	443	examinerede	og	28	uexaminerede,
i 1895	517,	—	494	do.	-	23	do. og
i 1900	541,	—	529	do.	-	12	do.

og af lærerinder

i 1890	84,	hvoraf	80	examinerede	og	4	uexaminerede,
i 1895	222,	—	211	do.	-	11	do. og
i 1900	247,	—	243	do.	-	4	do.;

af lærere og lærerinder tilsammen altsaa i 1890 555, i 1895 739 og i 1900 788. Lærernes antal er saaledes i sidste femaar steget med 24 eller vel 4,6 %, lærerindernes med 25 eller nær 11,3 % og det samlede lærerpersonales med 49 eller vel 6,6 %. — Tilveksten i lærerposternes antal er væsentlig at tilskrive den tidligere paapegede forøgelse i skoleugernes antal. Naar tilveksten ikke er større, er dette en følge af, at der gennemsnitlig er tillagt hver post flere skoleuger end tidligere. I 1895 var uge-tallet pr. post 32,3, i 1900 vel 32,7.

Hvad lærernes økonomiske stilling angaar, har der i løbet af femaaret ikke fundet nogen betydelig forandring sted. Nogen forbedring i deres kaar lader sig dog paavise. Jeg beregnede for 1895 gennemsnitsindtægten for lærerne, alt iberegnet, til kr. 928,00, for lærerinderne til omtrent halvdelen. Ifølge samme beregningsmaade skulde lærernes aarlige indtægt i 1900 gennemsnitlig have beløbet sig til ca. kr. 983,00, altsaa være steget med over kr. 50,00. Forhøielsen er for endel at tilskrive den forhøielse af alderstillæggene, som i begyndelsen af femaaret vedtoges i begge amter, idet tillæggene for lærere i storskolen i Kristians amt forhøiedes fra kr. 180,00 og kr. 60,00 til kr. 200,00 og kr. 100,00 og for dem i smaa-

skolen fra kr. 100,00 og kr. 40,00 til kr. 120,00 og kr. 60,00, medens i Hedemarkens amt tillægget af 1ste grad for lærere i storskolen forhøiedes fra kr. 100,00 og kr. 50,00 til kr. 120,00 og kr. 60,00. Dernæst er ugelønnen i flere kommuner bleven mere eller mindre forhøiet siden 1895. Amtstingenes og de enkelte kommuners villighed til at forøge alderstillæg og ugeløn maa tildels tilskrives tillægsloven af 21 juli 1894, ifølge hvilken statens tilskud saavel til amtsskolekasserne (§ 45) som til herrederne til lærernes aflønning (§ 38) ydes i gunstigere forhold end tidligere. Til den gennemsnitlige stigning af lærerpersonalets aarsindtægt har det ogsaa bidraget sit, at antallet af lærere og lærerinder, som oppebar alderstillæg, forholdsvis var steget ikke ubetydelig.

Antallet af lærere med *fri familiebolig* skulde efter de schematiske opgaver være steget fra 384 i 1895 til 405 i 1900. I virkeligheden er stigningen endel større, idet jeg nemlig har bragt i erfaring, at flere smaa-bekvemmeligheder, som i 1895 blev medregnede, i opgaverne for 1900 ikke er opførte som følge af, at der paa schemaet for sidstnævnte aar udtrykkelig er bemærket, at til familieboliger alene bliver at henregne bekvemmeligheder, som bestaar af mindst 2 værelser og kjøkken.

Af lærerinderne havde i 1900 95 eller over 38 % fri bolig.

Medens i 1895 174 lærere havde større og 79 mindre *jordvei*, var det i 1900 tilfældet med henholdsvis 169 og 101. Nedgangen i antallet af lærerjordveie, hvorpaa fødes mindst 2 kjer, er alene at tilskrive den omstændighed, at flere skolegaarde paa grund af mindre god drift ikke længere antages at give det samme udbytte som tidligere.

Med hensyn til antallet af *afgaaede lærere* bemærkede jeg i forrige femaarsberetning, at medens det i 1891—95 var lidt større end i det foregaaende (66 mod 61), var det mindre end længere tilbage i tiden (i 1881—85 68, i 1876—80 84). I det sidste femaar er det igjen gaet ned (til kun 54), hvad der vistnok fornemmelig maa tilskrives ærernes forbedrede kaar. Ved døden afgik 19 mod 16 i 1891—95.

Af *lærerinder* afgik i sidste femaar 36, hvoraf 16 for at indtræde i ægteskab, i det foregaaende kun 15, hvoraf 9 gifte. Den sterkere afgang lader sig forklare af den store tilvekst i deres antal.

IV. Skolevæsenets økonomi.

Hvad de *enkelte skolekommuners* udgifter til skolevæsenet angaar, antager jeg, at de i det store og hele taget ikke har undergaaet nogen nævneværdig forandring siden slutningen af det foregaaende femaar. Vistnok medførte tillægsloven af 21 juli 1894, hvorefter statskassens tilskud til lærernes aflønning blev forhøiet fra $\frac{1}{4}$ til $\frac{1}{3}$, en ikke ubetydelig lettelse, men denne er for en stor del bleven opveiet ved den ovenfor omhandlede forøgelse i skoleugernes antal og den forhøielse af lærerlønnen, der i flere kommuner har fundet sted i løbet af femaaret, ligesom der har været

anvendt noget mere saavel til opførelse af skolehuse og anskaffelse og opdyrkning af lærerjord som til afsavnsgodtgørelse. Selvfølgelig stiller forholdet sig temmelig forskjelligt for de forskjellige kommuner.

Uagtet tilskud til *amtsskolekasserne* i henhold til ovennævnte lov har været beregnet i gunstigere forhold end tidligere, har udligningen paa amterne paa grund af de stigende udgifter gennemsnitlig ikke været mindre end i det foregaaende femaar, hellere lidt større navnlig i Kristians amt. Den udgjorde i dette amt 18 øre paa et enkelt aar nær, da den gik ned til 17 øre, og i Hedemarkens hvert aar 21 øre. Til opførelse af skolehuse bevilgedes i femaaret ialt henved kr. 235 000 — hvoraf i Kristians amt lidt over kr. 104 000 og i Hedemarkens noget under kr. 131 000 — imod kr. 219 000 det foregaaende femaar; til anskaffelse af jordvei noget over kr. 23 700 — hvoraf henholdsvis vel kr. 15 700 og ca. kr. 8 000 — imod ca. 17 800 i 1891—95. Bevilgningen til afsavnsgodtgørelse var i 1900 steget til ca. kr. 9 350 mod ca. kr. 7 680 i 1895. Derimod viser bidragene til undervisningsmidler nogen nedgang. Den største stigning i udgift falder paa alderstillæggenes konto som følge af den ovenfor omhandlede forhøielse af satserne i forbindelse med det øgede antal tillægsberettigede. Medens der i 1895 til alderstillæg bevilgedes i Kristians amt ca. kr. 29 600 og i Hedemarkens ca. kr. 44 700, lød i 1900 bevilgningen paa henholdsvis ca. kr. 39 300 og ca. kr. 51 700.

Fortsættelsesskoler.

Antallet af saadanne skoler steg i det foregaaende femaar fra 3 i 1891—92 til 16 i 1895—96. I de sidste femaar har antallet været i stigende — fra 15 i 1896—97 til 24 i 1898—99, hvorpaa det i det følgende aar gik ned til 20 for i 1900—01 igjen at gaa op til 23, hvoraf 13 i Kristians amt og 10 i Hedemarkens. Kursernes varighed — i 1895—96 gennemsnitlig vel 14 uger — har i sidste femaar varieret fra 16½ uge i 1896—97 til 19,5 i 1899—1900. I 1900—01 gik den ned til 18,1. Men ligesom kursernes antal jevnlig har været større i Kristians amt end i Hedemarkens, saaledes har det samme forhold stadig fundet sted med hensyn til varigheden. Denne var saaledes i 1900—01 i Kristians amt ved samtlige skoler paa 2 nær 24 uger og gennemsnitlig vel 21 uger, medens den i Hedemarkens kun var 14. Idethele synes disse skoler hidtil at have fundet en taknemmeligere jordbund i hint amt end i det sidste, hvad der ogsaa fremgaar deraf, at søgningen forholdsvis har været bedre. Elevantallet pr. skole var i 1895—96 19 og har i sidste femaar varieret fra 20,6 i 1897—98 og ned til 16,4 i 1899—1900. I det sidste aar, 1900—01, gik det op til 17,6; men medens det i Kristians amt var nær 20, udgjorde det i Hedemarkens kun 15. Over 36 % var piger, forholdsvis flere end nogensinde tidligere, 23,6 % var under 15 aar, 74 % under og 26 % over 17 aar. Som forhen var norsk og regning hovedfagene med over halvdelen af det samlede timetal. Ved 2 af skolerne

i Kristians amt undervistes saavel gutter som piger i haandarbeide; ved den ene af disse gaves tillige undervisning i engelsk. Den samlede pengeudgift udgjorde kr. 15 559, hvoraf kr. 9 459, eller over 60 % blev tilskuddt af amtsskolekasserne. Udgiften pr. elev beløb sig til over kr. 38,00.

Amtsskoler m. m.

Antallet af *offentlige* amtsskoler udgjorde ved udgangen af det foregaaende femaar 6, 3 i hvert amt. De i Kristians amt var alle flytbare, medens 2 af dem i Hedemarkens var faste. I løbet af sidste femaar er skolernes antal steget til 7, hvoraf kun 2 i Kristians amt, hvor skolen i Valdres blev nedlagt i 1898, og 5 i Hedemarkens, idet der i 1900 oprettedes 2 nye skoler. Af de 2 skoler i Kristians amt er den ene, i Ringeby, nu omdannet til fast, og af de 5 i Hedemarkens amt var kun 1 flytbar, de 4 faste: i Storelvedalen, Elverum, Aasnes og Ringsaker.

Elevantallet stillede sig i femaaret saaledes:

i 1896—97	6 skoler med 361 eller ca. 60 elever pr. skole.
i 1897—98	6 do. — 300 — - 50 do. - —
i 1898—99	6 do. — 282 — - 56,4 do. - —
i 1899—1900	5 do. — 253 — - 50,6 do. - —
i 1900—01	7 do. — 375 — - 53,6 do. - —

Det samlede elevantal udgjorde 1 571 og det gennemsnitlige antal for hvert kursus 54,2, hvad der formentlig maa siges at være en meget tilfredsstillende søgning. Af de 375 elever i 1900—01 var 156 eller 41,6 % piger. Idethele søgtes skolerne i femaaret af 608 piger eller 38,7 % af det samlede antal.

Ved samtlige skoler undervistes pigerne i kvindeligt haandarbeide, ved dem alle paa én nær gutterne i sløid. Til alle 5 faste skoler er knyttet et skolekøkken. Undervisningen er overalt fælles for begge køn.

Udgifterne til skolerne beløb sig, stipendier og beholdninger fraregnede, til ca. kr. 35 000 eller kr. 5 000 pr. skole. Til lønninger medgik henved kr. 31 800. Kommunernes udgifter til lokale m. m. udgjorde kr. 3 144.

Af *private* skoler med lignende formaal som amtsskoler var i femaarets 3 første aar kun 1 i virksomhed, nemlig østre Totens private amtsskole. Til denne kom i 1899 Valdres folkehøiskole. Førstnævnte skole søgtes i 1900—01 af 22 elever, i femaaret gennemsnitlig af 28,6. Folkehøiskolen talte i 1899—1900 46 og i 1900—01 23 elever.

Aftenskoler.

Interessen for disse skoler synes ganske at have tabt sig i dette stift. I Kristians amt afholdtes aftenskolekurser — 6 i tallet — sidste gang i 1896—97; i Hedemarkens blev der i femaarets 3 første aar afholdt endel kurser, i 1899—1900 kun 1 og i 1900—01 intet.

Naar undtages et enkelt aar, da Hedemarkens amtsting bevilgede et ubetydeligt beløb, blev udgifterne til de i femaaret afholdte kurser udelukkende udredet af tidligere beholdninger.

Hamar skoledirektørembede 7 juni 1902.

O. E. Holck.

Bergens stift.

A. Den almindelige folkeskole.

I. Skolernes ordning, kreds- og klasseinddeling

Skolekommunernes antal er steget fra 106 (i 1895) til 107, idet *Naustdal* sogn af Førde præstegjæld i Søndfjord i 1896 blev udsondret som egen skolekommune.

Skolekredsenes antal, som i 1895 var 1263, er nu steget til 1277. Som allerede bemærket i beretningen for forrige femaarsperiode har nemlig herredsstyrrerne paa mange steder væsentlig af økonomiske hensyn været altfor tilbøielige til at *sammenslutte* kredse uden tillige at oprette *smaaskolekredse* efter den i lovens § 3 givne anvisning. De herved forarsagede store forsømmelser og misfornøielsen inden vedkommende kredse over de besværlige skoleveie, særlig for smaaskolens børn, har da nødsaget flere herredsstyrrer til atter at *dele* kredse, som under de slemme veiforholde mangesteds her paa vestlandet viste sig at være gjort altfor store. Stridigheder af denne art hører desværre fremdeles til dagens orden.

Skolernes udstyr med lokaler, klasseinddeling m. m. vil sees af nedenstaaende oversigtstabel:

	Skolekommunernes antal.	Skolekredse				Kredse, som var delt i klasser.	Disse klassers antal.
		Antal.	med eget lokale.	med leiet lokale.	med omgangsskole.		
1895	106	1263	685	416	163	732	1828
1900	107	1277	771	379	127	818	1938

Heraf sees altsaa, at der i femaaret er opført 86 skolehuse; alle er tidsmæssig indredede, flere med 2 eller flere klasseværelser, sløidlokale, aftrædelsesværelse for læreren og enkelte med fuldstændig familiebolig.

II. Børnetal, undervisning, skolesøgning, forsømmelser.

Antallet af *undervisningsberettigede* børn var 46847 (i 1895: 45647), hvoraf 4839 var under 8 aar (i 1895 4844).

Antallet af *skolepligtige* børn udgjorde:

i 1895: 44 368, hvoraf 22 571 gutter, 21 797 piger.

i 1900: 45 692 » 23 421 » 22 271 »

Af disse skolepligtige børn blev 43439 underviste i *faste*, skolevæsenet tilhørende eller leiede lokaler, medens kun 1595 var henviste til *omgangs-skoler*, særlig paa steder, hvor det ringe børnetal ikke tillod nogen klassedeling.

Udenfor folkeskolen undervistes 573 børn; kun for nogle ganske faa var der anordnet særskilt offentlig undervisning.

Af samtlige 1988 klasser var der 14, som havde over 35 børn.

Af samtlige 45034 underviste børn var der 1391 eller omtrent 3%, som havde kortere undervisningstid end 12 uger.

Den *frivillige undervisning* (§ 8) har været søgt af 1575 børn, (henimod 3, 5%), hvoraf 1356 i Nordhordlands, 123 i Hardanger og Voss fogderi af Søndre Bergenhus amt; 96 i Nordre Bergenhus amt, men ingen i Søndhordlands og Søndmøre fogderier.

I *haandarbeide* undervistes 1136 gutter, 1419 piger (i 1895 henh. 679 gutter, 1281 piger), i *legemsøvelser* 1658 gutter, 839 piger (i 1895 2507 gutter, 1400 piger) i *tegning* 10896 gutter og 10318 piger (i 1895 10587 gutter, 9910 piger).

Interessen for undervisning i *haandarbeide* er i stigende baade for gutternes og pigernes vedkommende. Men de forholdsvis betydelige udgifter, som sløidundervisningen medfører til egne arbejdsrum og kostbart værktøi, lægger store hindringer i veien. Paa de fleste steder er haandgjerningsundervisningen ordnet saaledes, at den henlægges ganske udenfor den almindelige skoletid og meddeles i sammenhængende kortere kurser paa 5 à 6 timer daglig i et par uger.

Hvad undervisningen i *legemsøvelser* og *tegning* angaar, maa udbyttet heraf vistnok værdsættes meget lavt, dels paa grund af manglende duelighed hos læreren, dels af mangel paa interesse hos eleverne.

Det samlede antal lovbefalede skoledage for de ved aarets udgang skolesøgende børn udgjorde 3069660 dage. Heraf var forsømt 199433 dage

eller omtrent 6,5 %/o. (I 1895 var forsømmelsesprocenten omtrent 7,2 %/o). *Skolesøgningen* viser sig saaledes idetheletaget at være noget bedre end tidligere, men maa desværre endnu siges at lade adskillig tilbage at ønske.

Forsømmelsesprocenten i stiftets 6 fogderier stiller sig saaledes:

Søndhordlands fogderi	udviser	omtrent	8,97 %/o.
Nordhordlands	—	»	— 7,39 —
Hardanger og Voss	—	»	— 6,22 —
Sogns	—	»	— 6,72 —
Sønd- og Nordfjords	—	»	— 4,74 —
Søndmøre	—	»	— 4,95 —

Af elever ved de *faste* skoler var der omtrent 5,6 %/o, som havde mere end 3 km.s vei til skolestedet.

III. Lærerpersonalet.

Det samlede antal lærere i fuldstændige poster udgjorde 737 (i 1895: 724), hvoraf 721 havde bestaaet lovbealet lærerprøve.

Antallet af lærerinder var 107 (i 1895: 90), af hvilke 102 havde bestaaet lovbealet prøve.

Lærernes og lærerindernes samlede antal skoleuger efter skoleplanerne udgjorde 28 571, hvoraf 293 frivillige (i 1895: 26 859), en forøgelse altsaa af omtrent 1 700 uger i løbet af femaaret.

Skolevæsenet tilhørende *familiebolig* var tilstaaet 201 lærere, hvoraf 92 tillige havde *jordvei af lovbealet størrelse*, 18 havde *jordvei af mindre størrelse* og 91 havde *bolig uden jordvei*.

Derhos havde ogsaa 14 lærerinder *fri bolig*, mindst 1 værelse med kjøkken.

Af lærerne var 183 tillige beskikkede som *kirkesangere* med en samlet pengeindtægt som saadanne af kr. 39 152.00, gjennemsnitlig omtr. kr. 214.00 for hver, hvortil for enkelte kommer endel *naturalydelser*, (i 1895 henholdsvis: kr. 28 331.00 og kr. 157.00).

Lærernes og lærerindernes samlede aarsindtægt udgjorde:

a. Kontant	kr. 587 868.00
b. Naturalydelser til en pengeværdi af	— 35 667.00
	tilsammen kr. 623 535.00

Den tilsvarende *totalindtægt* i 1895 var « 563 813.00.

Til yderligere oplysning om *lærerpersonalets vilkaar* vedfeies omstaaende tabellariske oversigt:

	Aar.	Lærernes gjennomsnitlige		
		samlede aarsindtægt.	samlede ugeindtægt.	aarlige antal skoleuger.
Søndhordlands fogderi	1895	Kr. 711.00	Kr. 21 55	33 uger
	1900	— 746.60	— 22.17	33 —
Nordhordlands fogderi	1895	— 808.00	— 23.09	35 —
	1900	— 855.00	— 24.00	36 —
Hardanger og Voss fogderi.....	1895	— 611.00	— 20.37	30 —
	1900	— 640.80	— 20.90	31 —
Sogns fogderi	1895	— 678.00	— 21.87	31 —
	1900	— 726.63	— 22.20	33 —
Sønd- og Nordfjords fogderi...	1895	— 637.00	— 19.30	33 —
	1900	— 670.00	— 20.03	33 —
Søndmøre fogderi	1895	— 637.00	— 19.30	33 —
	1900	— 707.67	— 20.50	34 —
Bergens stift.....	1895	— 693.00	— 21.00	31 —
	1900	— 738.79	— 21.82	34 —

Af denne oversigtstabel fremgaar det, at *lærernes indtægter i femaaret* gjennomsnitlig beregnet *er stegne*. Men herved maa dog bemerkes, at gjennomsnitberegningen er foretagen under ét for lærere og lærerinder, da der ikke foreligger de nødvendige oplysninger for at kunne beregne stigningen for hver af dem. Størst vilde den i tilfælde vistnok vise sig at være for *lærernes* vedkommende, da loven for mange af disse jo har bestemt særegne indtægter f. eks. lærerbolig, jordvei, klokkerindtægter etc., medens fri bolig endnu kun er tilstaaet et forsvindende mindretal af *lærerinder*. Dog maa vistnok ogsaa disses økonomiske vilkaar antages at være forbedrede, særlig ved den seneste lov af 31 mai 1900, som i § 20 har bestemt en lavmaalsløn pr. skoleuge.

B. Fortsættelsesskoler.

Af saadanne har der i aaret 1900 været afholdt 47 kurser med 59 lærere; deraf 22 kurser med 31 lærere i Søndre Bergenhus amt, 9 kurser med 10 lærere i Nordre Bergenhus amt og 16 kurser med 18 lærere i Søndmøre fogderi af Romsdals amt. *Kursernes varighed* har varieret fra 4 til 24 uger. Den ugentlige undervisningstid har i regelen været 36 timer.

Det *største antal timer* har været anvendt til undervisning i norsk, regning, historie, naturkundskab, religion og geografi.

Skolerne har været søgt af *473 gutter, 225 piger*.

Den samlede udgift i penge udgjorde kr. 11 894.00, hvorefter hvert kursus gjennomsnitlig har kostet omtr. kr. 253.00 og hver elevs undervisning omtr. kr. 17.00.

C. Aftenskoler.

I skoleaaret 1900—01 har 71 *aftenskoler* været i virksomhed, hvoraf 44 i Søndre Bergenhus amt og 27 i Søndmøre fogderi af Romsdals amt.

Antallet af elever udgjorde ved kursøernes begyndelse 938 (664 gutter, 274 piger), men var ved deres afslutning gaaet ned til 850 (600 gutter, 250 piger).

I det hele er der meddelt undervisning i 4778 timer, hvoraf 2210 timer var tillagt norsk mundtlig og skriftlig, 2036 timer regning, 156 timer historie, 98 timer naturkundskab, 87 timer skrivning o. s. v.

Den samlede udgift for alle skoler udgjorde omtrent kr. 3084.00, hvoraf offentligt bidrag kr. 2284.00, kommunernes eller kredsensens bidrag kr. 740.00, hvortil kommer skolepenge af elever, kr. 60.00.

Gjennemsnitlig har saaledes hver aftenskole kostet omtrent kr. 43.45 og hver elevs undervisning omtrent kr. 3,30.

I Nordre Bergenhus amt havde amtsformandskabet fremdeles negtet enhver bevilgning til aftenskoler trods stadig gjentagne andragender herom.

D. Amtsskoler.

Af dette slags skoler har i 1900—1901 følgende været i virksomhed:

I. Søndhordlands amtsskole i Fitjar. Et 7 maaneders kursus, beregnet paa piger, begyndte med 31 piger (og 17 gutter) og sluttede med 30 piger (15 gutter.)

Undervisningen meddeltes af 1 lærer og 2 lærerinder. Stats- og amtsbidrag kr. 3229.00. Skolepenge af eleverne kr. 150.00, hvortil kommer herredets bidrag og en mindre beholdning fra det foregaaende kursus.

Den samlede udgift udgjorde kr. 3400.00, hvorefter hver elevs undervisning gennemsnitlig kostede omtr. kr. 71.00.

II. Nordhordlands amtsskole i Hammer. Et 7 maaneders kursus, beregnet paa gutter, søgtes ved dets begyndelse af 52 gutter og 20 piger; ved dets slutning af 52 gutter og 18 piger; 2 lærere. Offentligt bidrag: kr. 2970.00, skolepenge kr. 325.00, hvortil kom beholdning og herredets tilskud. Den samlede udgift var kr. 3325, hvorefter hver elevs undervisning kostede omtrent kr. 46.20.

III. Fjordenes amtsskole i Eid, Nordfjord. Et 7 maaneders kursus for gutter og piger søgtes ved begyndelsen af 44 gutter og 16 piger og ved dets slutning af 34 gutter og 16 piger; 3 lærere og 2 lærerinder. Offentligt bidrag kr. 5050.00, skolepenge af elever kr. 252; beholdning og kommunebidrag. — Den samlede udgift var kr. 5746.00, hvorefter hver elevs undervisning gennemsnitlig kostede omtr. kr. 95.80.

IV. Søndmøre amtsskole, Ørskog. Et 9 maaneders fælleskursus begyndte med 32 gutter og 26 piger, men sluttede med 20 gutter og 19 pi-

ger. 3 lærere, 2 lærerinder. Stats- og amtsbidrag: kr. 7 350.00. Samlet udgift: kr. 7 537.00 eller omtrent kr. 130.00 for hver elev.

Ved siden af amtsskolerne virkede ogsaa følgende

E. Private folkehøiskoler.

I. Voss folkehøiskole. Et 6 maaneders fælleskursus begyndte med 66 elever (44 gutter, 22 piger) og sluttede med 76 elever (52 gutter, 24 piger). 4 lærere, 1 lærerinde. Til den almindelige folkehøiskole var knyttet et kursus med videregaaende undervisning. Samlet statsbidrag kr. 7 000.00, skolepenge kr. 1 000.00, herredsbidrag kr. 300.00, udgift pr. elev kr. 109.00.

II Framnes ungdomsskole i Vikør. Et 6 maaneders kursus, som begyndte med 68 elever (51 gutter, 17 piger) og sluttede med 57 elever (41 gutter, 16 piger). 3 lærere, 1 lærerinde. Stats- og amtsbidrag kr. 1 600.00, skolepenge kr. 1 830.00. Udgift pr. elev omtrent kr. 50.00.

III. Sogndals folkehøiskole. Et 6 maaneders guttekursus med adgang ogsaa for piger begyndte med 87 gutter, 10 piger og sluttede med 82 gutter, 11 piger. 3 lærere. Stats- og amtsbidrag kr. 2 600.00, Skolepenge kr. 1 206.00. Gjennemsnitlig udgift for hver elevs undervisning omtr. kr. 40.00.

Et 3-maanedligt pigekursus søgtes den hele tid af 17 piger. 3 lærere og 1 lærerinde. Offentligt bidrag kr. 1 000.00, skolepenge kr. 65.00. Udgift pr. elev omtr. kr. 62.00.

IV. Møre folkehøiskole i Ørsten. Et 6-maanedligt fælleskursus begyndte med 21 gutter og 12 piger i den almindelige folkehøiskole og med 24 gutter og 11 piger i den videregaaende skole — sluttede med henholdsvis 25 gutter, 12 piger og 23 gutter, 11 piger. 3 faste lærere, 1 lærerinde samt et par hjælpelærere. Samlet offentligt bidrag kr. 6 000.00, skolepenge kr. 69.00. Gjennemsnitlig udgift for hver elevs undervisning kr. 94.00.

Stipendier af offentlige midler har været tilstaaet trængende elever baade af amts- og folkehøiskolerne.

Endvidere har i 1900 med offentligt bidrag været i virksomhed en *praktisk jenteskole i Kvinnherred* for Søndre og *en do. paa gaarden Kroken* i Sogn for Nordre Bergenhus amt — og en *arbeidsskole for gutter paa Holmøy* i Hornindalen.

Om samtlige ovenfor under D og E nævnte skoler findes udførligere beretninger optagne i vedkommende amtsformandskabers trykte forhandlinger, hvortil jeg tillader mig at henvise.

Almindelige bemærkninger.

En sammenstilling af beretningerne for 1895 og 1900 udviser, at folkeskolens udvikling i femaaret maa siges at være skredet jævnt fremad.

Mange nye *skolehuse* er opførte, — delvis med egne *sløjdlokaler* og rummelige *lærerboliger* — og udstyrede med *tidsmæssigt inventar*.

I mange skolekommuner er der anskaffet rigeligt, tildels kostbart *skolemateriel* og *skolebogsamlinger* oprettede.

Klasseinddelingen er yderlige gennemført, hvor dertil har været anledning.

Lærerpersonalets kaar er ikke ubetydelig forbedrede.

Til *selve undervisningens fremme* er der i skolerne indført flere af de i de senere aar udkomne *gode skolebøger* (Af den nyere skolelitteraturs frembringelser er der jo forøvrigt adskillige, som kun kan tillægges et noget tvilsomt værd).

Disse fremskridt skyldes vistnok den nye skolelov ved siden af folkets stigende interesse for skolen.

Men paa den anden side kan det heller ikke negtes, at der i loven trods de ændringer, den har undergaaet, endnu findes enkelte bestemmelser, der medfører flere noksaa slemme ulemper.

I min aarsberetning for 1899 har jeg henledet opmærksomheden paa det uheldige i, at *myndigheden til at besætte lærerposterne* er fordelt mellem saa mange skolestyrer — her i Bergens stift alene ca. 100 stkr. —, hvoraf følgen *meget ofte* bliver den, at en og samme lærer samtidig erholder ansættelse paa flere steder, saa at langvarige vakanser opstaar.

Det tør vistnok ogsaa siges, at der inden mange skolestyrer ved læreransættelser ikke altid tages de tilbørlige *saglige hensyn*, men at andre interesser af mere personlig art ofte gjør sig gjældende til skade for skolen.

At *skolestyrets formand kun vælges for 1 aar hver gang* maa visselig ogsaa ansees for lidet hensigtsmæssigt, da et hyppigt skifte i denne stilling umuliggjør den fornødne *kontinuitet i ledelsen af skolevæsenet*.

Naar skolestyret er alle læreres nærmeste foresatte, er det heller ikke heldigt, at loven giver uhindret adgang til *at vælge en lærer til formand i dette*, da han som saadan ofte kan komme i en meget vanskelig stilling. Af saadanne valg er der mange her i stiftet.

Bestemmelsen i landsskolelovens § 73 og byskolelovens § 64, den saakaldte *»landsmaalsparagraf,«* — har medført meget beklagelige følger for undervisningen i modersmaalet. I stiftets landdistrikter er der mange skolestyrer, som har bestemt, at *skolebøger paa landsmaal* skal benyttes i *flere*, delvis endog i *alle fag*, og at børnenes *skriftlige arbejder* ligeledes skal affattes i dette. Da endnu vistnok kun yderst faa — om idetheletaget nogen — af lærerne selv har lært *korrekt* at udtrykke sig i dette maal, kan det selvfølgelig endnu mindre forlanges, at de skal kunne oplære børnene hertil, og følgen bliver, at disse hverken lærer at benytte dette eller det almindelige bogmaal paa forsvarlig maade, hvad der da ogsaa tydelig viser sig i deres skriftlige arbejder.

Fra lovens side antages intet at være til hinder for, at et skolestyre fatter *forskjellig beslutning* om undervisningsproget *for de forskjellige kredse*, saa at der i en skolekommune kan blive en *fuldstændig sprogforvirring*. Enkelte skolestyrene er endog gaaet saavidt, at de har villet overlade børnenes forældre at bestemme, i hvilket sprog læse- og lærebøgerne skulde være affattede, hvorved man kunde komme derhen, at endog i en og samme *klasse* skulde nogle børn kunne benytte bøger paa landsmaal, andre paa det almindelige bogmaal. Mod saadan galskab er der dog nedlagt bestemt forbud.

Om *maalsagen*, — dette nutidens stridsspørsmål — skal jeg forøvrigt ikke udtale mig nærmere, men har troet at burde paapege følgen af, at striden ogsaa er bragt ind paa børneskolens felt. Denne strid bør udkjæmpes andetsteds og *folkeskolen holdes udenfor*. Denne trænger til at *virke i fred og ro*, hvis den skal kunne naa sit maal.

De bestemmelser i loven, hvorefter *kredsene* skal afgive *udtalelser* eller *erklæringer*, f. ex. om kredsinddelingen (§ 3) og om *undervisningsproget* (§ 73) og endnu mere de bestemmelser, som henlægger den *afgjørende myndighed* til kredsene — i spørgsmaalene om forøgelse af skoletiden fra 12 til 15 uger (§ 5) og om anvendelse af legemlig tugt i skolen (§ 74) — maa vistnok ansees som aarsagen til, at *kredsene* ofte paa en utilbørlig maade *søger at indblande sig ogsaa i sager*, hvis afgørelse kun tilkommer *skolestyret*. Dette gjælder særlig *læreransættelser*.

Hos enkelte *tilsynsudvalg* har undertiden en tendens gjort sig gjældende til at optræde som *lærernes overordnede*, saa at de endog har troet sig berettigede til direkte at blande sig op i selve undervisningen istedetfor at henvende sig til skolestyret, naar de antager i saa henseende at have grund til at klage over læreren. Saadanne misforstaaelser og overgreb tør man imidlertid vel haabe lidt efter lidt vil opklares og forsvinde.

Bergens skoledirektørembede 23de august 1902.

A. Richter.

Trondhjems stift.

Idet jeg ærbødigst oversender vedlagte schematiske indberetninger om folkeskolevæsenet i Trondhjems stifts landdistrikt for aaret 1900, skal jeg tillade mig at ledsage dem med nedenstaaende bemærkninger angaaende skolevæsenets udvikling i femaaret 1896—1900 og dets nuværende tilstand. Da der paa grund af omstændighederne ikke blev afgivet nogen femaarsberetning for Trondhjems stift i 1890 og 1895, har jeg troet at burde udtale mig noget udførligere og ogsaa tage lidt hensyn til de foregaaende femaar.

A. Den almindelige folkeskole.

I. Skolernes ordning, skoletid og skolesøgning.

Skolekommunernes antal, som i 1895 udgjorde 102, hvoraf 30 i Nordmøre og Romsdals fogderier, 39 i Søndre Trondhjems amt og 33 i Nordre Trondhjems amt, var ved udgangen af 1900 111. I Romsdals fogderi er Vestnes delt i 2 (Vestnes og Sylte). I Nordmøre fogderi er Øksendalen delt i to (Øksendalen og Ulvundeidet) og Kværnes i 4 (Kværnes, Bremsnes, Kornstad og Eide). I Søndre Trondhjems amt er Aafjord delt i 2 (Aa og Jøssund), Bjugn i 3 (Bjugn, Skjern og Nes), Ørlandet i 2 (Ørlandet og Agdenes) og Klæbu i 2 (Klæbu og Tiller). I Nordre Trondhjems amt er Salsbrugets skolekommune nedlagt.

Kredsenes antal, som i 1890 var 891 og ifemaaret 1891—95 gik ned til 848, har i femaaret 1896—1900 kun aftaget med 5 og udgjorde ved udgangen af 1900 843. Paa enkelte steder, hvor man har øie for betydningen af en velordnet skole, forsøges endda sammendragninger, og jeg haaber, det skal lykkes. Særligt er det interessant, naar man gennem brobygning kan faa kombineret skolens interesse med distriktets interesser forøvrigt. Uden synderlig forlængelse af skoleveien og uden forøgelse, ja endog med besparelse paa budgettet kan man paa denne maade faa en god skole, paa samme tid som man ophjælper distriktet i andre henseender. Saaledes undgaar man ogsaa den uvilje mod kredssammendragning, som ellers ofte mødes i vedkommende kredse. I nogen større udstrækning kan man dog neppe vente, at kredssammendragning i henhold til skolelovens § 3 herefter vil ske. Der er ogsaa kommuner, hvor man har gjort forsøg paa at faa delt bestaaende skolekredse; men dette har jeg stadig fundet grund til at modsætte mig. — Det er ikke mange steder, man har benyttet sig af adgangen til at oprette særskilte smaalredse. Man finder det

for kostbart. Som et lysende eksempel kan nævnes Stod i Nordre Trondhjems amt, hvor man har samlet et helt sogn til en vel udstyret storskole med 4—5 smaaskoler. Lovbestemmelsen af 21 juli 1894 med adgang til, naar en skolekreds er delt i flere smaaskolekredse, at nedsætte ugetallet i smaaskolerne, har gjort det lettere at faa en saadan ordning istand. Naar man kun sjelden har særegne smaaskolekredse, har bestemmelsen om undervisningsberettigelse fra syvaarsalderen, hvorom mere senere, sine betæneligheder.

Hvad *skolelokalerne* angaar, vil nedenstaaende oversigt give et godt indblik i fremgangen siden skoleloven af 1889:

	Aar	Skolekredsens antal	Egne lokaler (skole huse)	Leiede lokaler	Omgangsskoler
Romsdal og Nordmøre fogderier... ..	1890	259	154	92	13
	1895	255	191	61	3
	1900	256	212	42	2
Søndre Trondhjems amt.	1890	366	183	131	52
	1895	345	223	113	9
	1900	336	237	91	8
Nordre Trondhjems amt.	1890	266	114	135	20
	1895	248	124	113	11
	1900	251	149	96	6
Trondhjems stift..	1890	891	451	358	85
	1895	848	538	287	23
	1900	843	598	229	16

Som omgangsskolerne er i glædelig aftagende og snart vil være en saga blot, minker det ogsaa med de leiede faste lokaler, og det er godt, for de er i regelen for lave og uden ventilation. Der er fremdeles mange skolehuse under opførelse og adskillige er endnu ivente. Uenighed om, hvor skolehuset skal sættes, gjør ofte, at det gaar i langdrag med at faa bygget huse, som kan være høist paakrævede. Foruden i sammendragne kredse er der gjerne størst strid om pladsen i kredse, hvor man hidtil har haft leiede lokaler paa to forskjellige steder. Særlig vanskelige kredse er forsaavidt økredse og kredse, som kan ligge paa begge sider af en fjord. Jeg antager, at der endda vil gaa et halvt snes aar, forinden byggeperioden, som er foranlediget ved skoleloven af 1889, kan ventes afsluttet. Særskilte smaaskolehuse opføres ikke ofte. Oftere kan ældre skolehuse, som har vist sig for smaa til storskolen, efter den nye ordning blive overladt smaaskolen. Mange af de nye skolehuse er rummelige og hensigtsmæssige med lyse og luftige skolelokaler. Jeg har bestandig min opmærksomhed henvendt paa at faa tilstrækkeligt og hensigtsmæssigt lys og god ventilation. Man har været tilbøielig til at tage lyset ind fra høire side

og til at sætte vinduerne for langt ned. Og med ventilationen har man mange steder været altfor lidet nøie. I Trondhjemsamterne er man i regelen villig til ogsaa at opføre pene og hensigtsmæssige lærerboliger. I Romsdals amt er man ofte tilbøielig til at ville gjøre disse for smaa, ligesom man nødigt vil gaa til at bygge andre lærerboliger end de lovbefalede. For skolehusenes ydre udstyr er sansen ikke synderlig oppe, og det tør vel heller ikke ventes, at man skal gaa til et udstyr, som er forbundet med væsentlige omkostninger, naar man forøvrigt kan faa huset solid og hensigtsmæssigt. Jeg har det indtryk, at man har lettest for at faa gode skolehuse, naar kommunen og ikke de enkelte kredse bygger. Bygger kredsene, er man ogsaa ofte udsat for kranglerier baade under opførelsen, med hensyn til udligningen og senere med hensyn til vedligeholdelsen. Jeg har mere og mere bestræbt mig for, at der sørges for god og vel afgrøftet tomt med rummelig og tørlagt legeplads. Amtstingene har nu vedtaget, at restbidrag til skolehuse ikke kan udbetales, forinden de af overtilsyn, amtsskolestyre eller helseraad er godkendt at være opført i overensstemmelse med approberet plan.

Skolehusenes udstyr med inventar er meget forskjelligt. Flere steder har man nu anskaffet tomandspulte og tildels enmandspulte; men mange steder har man endnu de gamle langpulte med brat heldning paa pladen og uden rygstød. Jeg tror, det var godt, om der blev adgang til i forbindelse med bidrag af amtsskolekassen til huse ogsaa at kunne bevilge til husenes udstyr med inventar (skolepulte, skabe til opbevaring af undervisningsmidler o. s. v.).

Klassedeling. En bedre klasseinddeling skulde jo være et af de hovedmaal, man efter skoleloven af 1889 skulde tage sigte paa. Mange steder har man desværre endnu liden forstaaelse af klassedelings betydning for undervisningen. Men fremgang i denne henseende vil fremgaa af nedenstaaende oversigt:

	<i>Kredse.</i>	<i>Delte skoler.</i>	<i>Udelte skoler.</i>
1890.....	891	584	307
1895.....	848	680	168
1900.....	843	690	153

Lovens bestemmelse om 20 børn som maximum for udelte skoler i forbindelse med skoletidens udvidelse til 7 aar har tvunget mange til at dele skolen. Flere har dog gjort det frivillig i forstaaelse af det uheldige i paa en gang at have op til 20 børn i alderen fra 7 til 15 aar i undervisning. Kredssammendragning har selvfølgelig ogsaa foranlediget nedlæggelse af mange udelte skoler.

Det samlede antal klasser var i

1890.....	1372, omkring 2,3 paa hver skole
1895.....	1690 — 2,5 « — «
1900.....	1776 — 2,6 « — «

Bebyggelsesforholdene spiller naturligvis en væsentlig rolle ved klasseinddelingen. I tætgrændte bygder som Frosta, Stjørdalen, Værdalen og Inderøen i Nordre Trondhjems amt og Melhus, Orkedalen, Ørlandet og Stadsbygden i Søndre Trondhjems amt kan man ialfald faa en enkelt skole med op til 7 klasser, og om man bare kan faa en velordnet skole i et herred, har det sin betydning for det hele. Man kan da faa se, hvad der paa denne maade kan opnaaes, og blive gunstigere stemt for at bringe de ofre, som altid vil kræves, hvis man i vore landsbygder skal kunne vente at faa skoler med god klasseinddeling. Og det er sikkert, at ikke bare den større eller mindre tætgrændthed, men ogsaa det forskjellige syn paa veilængdens betydning har haft stor indflydelse paa tilveiebringelsen af klassedelte skoler. Jeg har erfaring for, at i nabobygder er forholdet i saa henseende saa forskjelligt, at medens man i den ene bygd finder at kunne lade børnene i storskolen gaa op til 6—7 kilometer, er man i den anden forfærdet over 3 kilometer og er uden forstaaelse af den lettelse med hensyn til skoleveien og den vinding for udbyttet af undervisningen, som følger med at faa gaa andenhver dag eller 2 dage i ugen istedetfor hver dag. Med skole andenhver eller tredie hver dag blir der jo baade anledning til at hvile ud og til grundig forberedelse til næste skoledag. Naar skolegangen ordnes paa denne maade, er der efter min mening intet væsentlig til hinder for at gjøre skolekredsene saa store, at storskolens børn faar op til $\frac{1}{2}$ mil. Længere bør veien kun ganske undtagelsesvis være.

Den ufuldkomne deling i henhold til 2det led i skolelovens § 5 med 6 ugers fælles og 6 ugers særskilt undervisning, ialt 18 uger, arbeider jeg af al magt paa at faa bort. Det minker ogsaa med denne slags skoler, idet man heller vælger at dele skolen i 2 afdelinger med 10 uger i hver.

Der er meget stor forskjel paa antallet af børn i hver klasse i de forskjellige bygder. Der er de steder, hvor man godtsom bare tænker paa at faa den billigst mulige ordning. Og især for store smaaklasser har voldt betydelig ulempe. Men andre steder har det været en glæde at møde det aabne blik for betydningen af, at klasserne ikke er for fyldte, og at der ikke arbeides med for mange aarskuld paa én gang. En enkelt bygd (Surendalen) er saa bange for store klasser, at den ikke har villet bygge større skoleværelser, end at man skal være tvungen til at dele, hvis klassen faar over 25 elever.

Det gennemsnitlige elevantal i klassen er 20, og det er jo meget passende. Men mens der er klasser paa 6—8 elever, er der ogsaa adskillige paa 30 og derover. Klasser med over 35 elever er siden 1895 gaaet ned fra 20 til 15, og dette tal vil forhaabentlig snart yderligere minskes.

De *undervisningsberettigede børns antal*, som i 1895 udgjorde 38 964, var i 1900 38 758. Nedgangen staar maaske i forbindelse med en heftig difteritepidemi i begyndelsen af 90-aarene. Af de undervisningsberettigede børn var i 1895 3926 under 8 aar og i 1900 3904, altsaa kun $\frac{1}{10}$ af det

samlede antal, medens man skulde ventet, at dette aarskuld vilde udgjort mindst $\frac{1}{3}$. Af børn mellem 7 og 8 aar søgte i 1895 2 475 og i 1900 2 624 folkeskolen. Det viser sig at blive mere og mere almindeligt, at børnene møder op i syvaarsalderen. Men jeg er bange for, at grunden flere steder er den, at man ønsker tidligst mulig at faa dem konfirmeret og ud af skolen, og som allerede nævnt, tror jeg ikke, at det, især hvor skoleveien er lang, er heldigt hverken for børnene personlig eller for udbyttet af undervisningen. I vore landsbygder bør skolegangen som regel heller falde mellem det 8de og 15de aar end mellem det 7de og 14de.

I folkeskolen undervistes i 1890 35 977 børn, i 1895 37 007 og i 1900 37 154. Udenfor folkeskolen undervistes i de samme aar henholdsvis 710, 566 og 553. Nedgangen i de sidste tal har helst sin grund i folkeskolens forbedring. Den vel indrettede folkeskole blir ogsaa paa landsbygden mere og mere søgt af dem, som før har holdt huslærer. Embedsmændene benytter jo i regelen endnu ikke folkeskolen. Det samme gjælder enkelte større handelsmænd. — Et par privatskoler har været sat igang af folk, som har været misfornøiede med kredsordningen, skolehusets plads eller lignende. Saadanne skoler pleier gjerne at blive nedlagt efter etpar aars forløb. Paa Vikten i Ytre Namdalen har baptisterne og Pedersenianerne (tilhængere af Pedersen fra Tønset) havt hver sin privatskole. Baptisternes er nu nedlagt, og Pedersenianernes i betydelig tilbagegang. Jeg har havt min opmærksomhed henvendt paa den og krævet forøget skoletid, undervisning i folkeskolens samtlige fag, bedre udstyr med læremidler og fjernelse af en lærer. Nu har denne privatskole folkeskolens ugetal. Den har en ret flink lærerinde, som tildels har havt en medhjælper, og forældrene har ikke længere noget imod, at der undervises i borgerlige fag. Forøvrigt har jeg ikke troet det hensigtssvarende at fare for strengt og hastigt frem mod denne skole. Det er mit haab, at den om ikke længe vil gaa ind af sig selv. Fra ca. 100 elever i 1898 er elevantallet nu gaaet ned til 60. I 1898 overvar jeg aarsprøven i denne skole og har i indeværende sommer overværet en lignende prøve

Antallet af børn over 8 aar, som udeblev fra skolen eller ingen undervisning fik, sees fra 219 i 1890 at have gaaet ned til 128 i 1895 og yderligere til 96 i 1900. Det er helst paa afsides steder med besværlig adkomst tilsøs eller tillands, at det fremdeles kan vise sig lidt vanskeligt at faa alle børn frem i 8-aarsalderen. Endel af disse er abnorme børn, som venter paa optagelse i abnormskole. Disse skoler har som bekjendt hidtil ikke kunnet optage alle undervisningsberettigede børn. —

Saa vel i 1890 som i 1895 og 1900 var det samlede antal af gutter, som undervistes i folkeskolen, adskillig større end af piger.

Aarlig skoletid. Den gennemsnitlige aarlige skoletid for hvert barn kan ikke efter de foreliggende oplysninger nøiagtig beregnes. Det samlede antal lovbestemte skoledage er nemlig alene opgivet for de børn, som søgte skolen ved aarets udgang. Baade med hensyn til udregningen af

den gennemsnitlige aarlige skoletid pr. barn og med hensyn til udregningen af en paalidelig forsømmelsesprocent vilde det have været heldigere, om man havde holdt sig til skoleaaret istedenfor kalenderaaret. Efter de foreliggende oplysninger skulde der falde henved 70 skoledage aarlig paa hvert barn. — Medens i henhold til skolelovens § 5 sidste punktum i 1895 455 børn havde en kortere aarlig undervisningstid end 12 uger, gjaldt dette i 1900 675 børn. Forøgelsen har sikkert sin grund i lovbestemmelsen af 21 juli 1894, som aabner adgang til at nedsætte ugetallet i smaaskolen, naar en skolekreds har flere saadanne.

Antallet af lovbefalede skoleuger var i 1890 16 299, i 1895 21 849 og i 1900 22 829, og antallet af frivillige skoleuger var i 1890 672, i 1895 97 og i 1900 107.

I den frivillige undervisning deltog i 1890 4 495 børn, i 1895 695 og i 1900 954. Af disse sidste falder 652 paa Strinden og Røros. Det er rimeligt, at de frivillige ugers antal maatte gaa tilbage ved gennemførelsen af den nye skolelov, som paabød saa mange flere lovbefalede uger. Det er dog ikke saa faa skolekommuner, som ialfald i storskolen har over det paabudte minimum af lovbefalede uger. Baade af hensyn til lærerposternes ordning og skolens fremgang anser jeg det ønskeligt, at storskolen tillægges 15 uger aarlig. Ja, jeg holder dette for at være af den betydning, at jeg, hvis man ikke finder at kunne gaa til almindelig forøgelse af skoleugerne i storskolen, skulde ønske, der blev aabnet adgang til at fordele de befalede 7×12 uger aarlig saaledes, at 15 uger faldt paa de sidste aar og altsaa et mindre antal end 12 uger paa de første aar.

Delvis eller fuldstændig særskilt undervisning (skolelovens § 7) var i 1895 anordnet for 47 børn, i 1900 33 børn. Det havde nok været bedst, om dette tal ikke havde gaaet ned. Af hensyn til omkostningerne er man tilbøielig til at udsætte for længe med at give tilbagestaaende børn extraundervisning. Dette er dog, baade naar man tænker paa disse børn og paa den hele skole, som de jo hindrer i at komme saa langt som den ellers kunde, at spare paa skillingen og lade daleren gaa.

Skolesøgningen. Hvor sansen for skolen er liden, er det rimeligt, at den noget forlængede skolevei og den forøgede skoletid i forbindelse med bestemmelsen om 7-aarsalderen kan drage i retning af større skoleforsømmelser. Paa den anden side har bedre veie, adgangen til oftere at ordne skolen med 3 eller 2 dage i ugen og den voksende interesse for skolen og forstaaelse af dens gjerning bidraget til at lette og fremme en god skolesøgning. Forsømmelsesprocenten i de forskjellige distrikter i aarene 1890, 1895 og 1900 vil sees af omstaaende tabel:

Fogderi, amt og stift.	1890.										
	Samlet antal skoledage.	Deraf forsømte.								Tilsam- men.	%
		Paa grund af sygdom.	%	Af anden gyldig grund.	%	Uden gyldig grund.	%				
Romsdal	237 279	Ingen specificerede opgaver ind- komne for dette aar.								18 524	7,8
Nordmøre	329 351									22 617	6,6
Romsdals amt.	566 630									41 141	7,2
Fosen	354 709									25 487	7,2
Orkedalen	115 262									8 873	7,6
Guldalen	194 261									8 017	4,1
Strinden og Selbu	197 866									13 266	6,7
Søndre Trondhjems amt...	862 098									55 643	6,4
Stjør- og Værdalen	243 492									21 454	8,8
Inderøen	146 480									15 649	10,6
Namdalen	200 162									21 204	10,5
Nordre Trondhjems amt...	590 134									58 307	9,9
Trondhjems stift	2 018 862									155 091	7,7
1895.											
Romsdal	310 686	8 697	2,8	4 442	1,4	10 014	3,2	23 153	7,5		
Nordmøre	410 256	12 289	3,0	4 638	1,1	9 312	2,3	26 239	6,4		
Romsdals amt	720 942	20 986	2,9	9 080	1,3	19 326	2,7	49 392	6,9		
Fosen	458 160	14 324	3,1	11 328	2,6	17 809	3,8	43 461	9,5		
Orkedalen	158 121	4 792	3,1	2 325	1,4	4 234	2,7	11 401	7,2		
Guldalen	204 854	5 525	2,7	1 197	0,6	1 577	0,8	8 299	4,1		
Strinden og Selbu	188 973	6 484	3,4	1 743	0,9	5 078	2,7	13 307	7,0		
Søndre Trondhjems amt...	1 010 108	31 127	3,1	16 593	1,6	28 748	2,8	76 468	7,5		
Stjør- og Værdalen	323 970	11 067	3,4	4 215	1,3	14 781	4,6	30 063	9,3		
Inderøen	240 641	8 814	3,7	2 906	1,2	9 713	4,0	21 433	8,9		
Namdalen	265 703	14 236	5,3	2 953	1,1	13 666	5,2	30 855	11,6		
Nordre Trondhjems amt...	830 314	34 117	4,1	10 075	1,2	38 160	4,6	82 351	9,9		
Trondhjems stift	2 561 364	86 230	3,3	35 747	1,4	86 234	3,4	208 211	8,1		

Fogderi, amt og stift.	1900.								
	Samlet antal skoledage.	Deraf forsømte.							
		Paa grund af sygdom.	%	Af anden gyldig grund.	%	Uden gyldig grund.	%	Tilsam- men.	%
Romsdal	285 667	7 038	2,5	2 956	1,0	8 347	2,9	18 341	6,4
Nordmøre	392 194	10 600	2,7	2 987	0,8	7 648	1,9	21 235	5,4
Romsdals amt.....	677 861	17 638	2,6	5 943	0,9	15 995	2,3	39 576	5,8
Fosen	469 531	14 389	3,1	7 274	1,5	13 619	2,9	35 282	7,5
Orkedalen	160 344	5 352	3,3	1 519	1,0	3 090	1,9	9 961	6,2
Guldalen	221 213	8 504	3,8	2 087	0,9	1 429	0,7	12 020	5,4
Strinden og Selbu	243 234	6 782	2,7	1 768	0,8	4 733	2,0	13 283	5,5
Søndre Trondhjems amt...	1 094 372	35 027	3,2	12 648	1,1	22 871	2,1	70 546	6,4
Stjør- og Værdalen	324 665	10 486	3,2	3 331	1,0	10 249	3,2	24 066	7,4
Inderøen	235 944	7 262	3,1	2 511	1,1	9 065	3,8	18 838	8,0
Namdalen	261 198	8 965	3,4	5 990	2,3	13 097	5,0	28 052	10,7
Nordre Trondhjems amt...	822 507	26 713	3,3	11 832	1,4	32 411	3,9	70 956	8,6
Trondhjems stift	2 594 740	79 378	3,0	30 423	1,2	71 277	2,7	181 073	6,9

Det bemerkes, at for 1890 var opgaverne over forsømmelser ikke specificerede. Der er stor forskjel paa skolesøgningen i de forskjellige bygder. Medens Frøien, Leka og Fosnes med op til 15 % staar meget tilbage, udmerker Budalen, Støren og Tydalen sig. Budalen havde i 1900 ingen forsømte dage, udenfor de af sygdom foranledigede, ellers var forsømmelsesprocenten ca. 2 %. I Støren havde en kreds 1 %, ellers 2 à 3 %. Tydalen havde ca. 3½ %. Det viser sig ved skolesøgning som ved kirkesøgning, at det slet ikke er veienes længde, som gjør det. Jeg har i sidste vinter, som rigtig var en snevinter, og det paa uveirsdage fundet skoler baade i sjøbygder og fjeldbygder uden forsømmelser. Det var gildt at se alle skiene udenfor skolevæggen. En liden syvaaring haandterede sine ski som en øvet fisker aarene. Mit komme var ubekjendt. Flere steder bruger ogsaa forældrene at kjøre børnene til eller fra skolen paa uveirsdage. Naar man er godvenner i grænden, faar fattigmandsbarna sidde paa med gaardbrugernes, og man kan møde store læs med jublende skolebørn. *)

*) Mange lærere og lærerinder er flinke til at tage sig af børnene og hjælpe dem til at faa tørt paa fødderne, om de kommer vaade. Paa uveirsdage og i søleføre vilde det være bra, om de kunde medbringe eller have paa skolen et par strømper til ombytte. Og det var ikke afveien, om skolen holdt et par træsko til hvert barn. De er gode og varme, og de kortere ikke meget. Og det vilde være deilig at smette dem paa, naar støvler eller sko, som ofte kan være lidt skrøbelige, var bleve gjennemvaade paa veien.

Hvad skoleveiens længde angaar, henvises forøvrigt til nedenstaaende oversigtstabel:

Børn, som havde over 3 km. til skolen.

	i 1890	1895	1900
Romsdals fogderi	256	341	304
Nordmøre do.	585	571	823
Romsdals amt.....	841	912	1 127
Fosen fogderi.....	469	1 027	917
Orkedalens do.	197	301	268
Guldalens do.	173	257	329
Strinden og Selbu fogderi	181	182	269
Søndre Trondhjems amt.	1 020	1 767	1 783
Stjør- og Værdalens fogderi	378	539	559
Inderøen do.	509	567	664
Namdalen do.	1 256	1 286	1 505
Nordre Trondhjems amt.	2 143	2 392	2 728
Trondhjems stift.....	4 004	5 071	5 638

Jeg tror ikke, at skoleveiens længde har været af nogen væsentlig indflydelse paa skolesøgningen. Medens antallet af børn med længere vei til skolen paa grund af kredsenes udvidelse forholdsvis er bleven større end før, er forsømmelsernes antal aftaget. Den forskellige maalestok, som kan anlægges ved bedømmelsen af skoleveiens længde, har jeg før nævnt. Naar det gjælder der at finde plads for skolehus, grænser det jo til det komiske, hvilken vægt man kan lægge paa en veistub. Om 100 à 200 meter kan der da kjæmpes paa liv og død. De fleste forsømmelser udenfor sygdomstilfælde har visselig sin grund i forældrenes ligegyldighed eller fattigdom, og saa er man paa sine steder dygtig sendrægtige, naar det gjælder at skaffe fattige børn klæder og sko.

Jeg har ingen synderlig tro paa mulksystemet overfor skoleforsømmelser. Det støtter lettelig den endnu ikke udryddede tankegang om skolen som en strafanstalt. Om det kanske gaar langsommere, minker forsømmelserne sikrere og bedre, naar man lægger al sin kraft paa at vække forstaaelsen af skolen som en velsignet ting, som man heller skulde ville betale for at faa adgang til, end søge at unddrage sig. For skolevenner staar der mauge midler til raadighed, naar det gjælder af fremme forstaaelsen af betydningen af en god skole. Jeg vil nævne de aarlige fællesmøder mellem skolestyret og lærerne, der efter min mening altid bør holdes med undervisningsprøver og samtale om skoleanliggender, bør flytte bygden rundt og som regel holdes for aabne døre. Jeg har erfaring for, hvordan disse møder, holdt paa denne maade, fremmer skolens sag og

knytter skole og hjem sammen. Arbeidet for det sidste blir mere og mere nødvendigt, for det er desværre blevet en følge af den udvidede skoletid med optagelse ogsaa af syvaaringer, at mange forældre har tænkt, at nu er der kostet saa meget paa skolen, at nu faar den greie altsammen. Og saa har de trukket sig selv tilbage baade med sit arbeide og sin interesse. Jeg ser heri en noksaa stor fare. Og den største fare ligger deri, at hjemmenes ansvarsførelse svækkes.

Tilsynsudvalginstitutionen svarer paa de fleste steder endnu ikke til sin hensigt. I almindelighed tager tilsynsudvalget sig for lidet baade af skole og hjem. Ved at give tilsynsudvalgene adgang til ovennævnte fællesmøder, vil man have gunstig anledning til at klargjøre for dem deres betydningsfulde opgave. At dele kredsen i smaakredse mellem tilsynsudvalgets medlemmer har vist sig hensigtsmæssigt til fremme af god og jevn skolesøgning. Offentliggjørelse ved hvert aarsskifte af nøiagtig statistisk opgave over forsømmelserne i alle skolekommunens kredse har ogsaa vist sig som et virksomt middel til at fremme skolesøgningen. Man vil nødig staa tilskamme, og kappelysten vækkes.

II. Undervisningen.

Saa vel mangel paa fornøden uddannelse hos lærerne som mangel paa interesse hos befolkningen har staaet iveien for en effektiv indførelse af tegning, gymnastik og haandgjerning. Ved udgangen af 1900 var haandgjerning for gutter indført i 21 kommuner, for piger i 31, gymnastik i 54 og 44 og tegning i 101 og 105. I 1895 henholdsvis i 16 og 27, 55 og 39, 97 og 95. Af stiftets samtlige skolesøgende børn (37 154) undervistes i 1900 1 517 gutter og 2 485 piger, tilsammen 4 002 i haandgjerning, 3 540 gutter og 2 230 piger, tilsammen 5 770 i gymnastik og 8 269 gutter og 7 783 piger, tilsammen 16 052 i tegning. I 1895 undervistes af 37 007 børn 937 gutter og 1 808 piger, tilsammen 2 745 i haandgjerning, 4 758 gutter og 2 666 piger, tilsammen 7 424 i gymnastik og 8 324 gutter og 7 564 piger, tilsammen 15 888 i tegning. Det bemerkes, at det kun er i stor-skolen, som vel kan tælle omkring 60 % af det samlede barnetal, at disse fag er indført. Nordre Trondhjems amt er det amt, hvor haandgjerning og gymnastik er indført i det største antal herreder. Lidt tegning har man de fleste steder. Det, som har hindret haandgjerningens indførelse, er ved siden af manglende interesse omkostningsspørsmaalet. At bygge sløidlokaler og at anskaffe verktøi falder kostbart. For at lette fagets indførelse har jeg anbefalet, at denne undervisning henlægges til særskilte kurser paa 1 à 2 uger aarlig, helst som tillæg til den almindelige skoletid. Man kan da benytte den almindelige skolestue, ofte hjælpe sig med 1 sæt verktøi, som cirkulerer mellem skolerne, og sikre sig en dygtig lærer. Enkelte steder er tegning knyttet til undervisningen i haandgjerning. Der synes tegnetimerne at have baaret bedst frugt. Jeg forsøger at indskjærpe betydningen af sløidundervisningen og ikke mindre betydningen af under-

visning i kvindelig haandgjerning. Ogsaa den ordnes mange steder i særskilte kurser, som holdes samtidig med sløidkurserne. I almindelighed har man endnu kun lidet udbytte af undervisningen i tegning og gymnastik. Det kan endnu skorte paa kyndige lærere i begge disse fag. Der er ogsaa tillagt dem ganske faa timer. Yderst faa steder, saaledes ved nogle skoler paa Inderøen og i Melhus, har man opført egen gymnastiksal. Interessen for dette fag er dog i den allersidste tid bleven større baade hos forældre og lærere, og kanske ikke mindst hos børnene og ungdommen.

Hvad undervisningen forøvrigt angaar, vil jeg gjøre opmærksom paa, at jeg har fundet det særlig paakrævet under mine skolebesøg at fremhæve læsningens betydning. Det skorter noksaa meget endda paa god og forstaaelsesfuld læsning. Dog er der meget stor forskjel baade paa de forskjellige bygder og de forskjellige skoler. Børnene staaar paa høist forskjelligt standpunkt ved optagelsen i skolen. Der er adskillige, som ikke kan bogstaverne. Dette hænger sammen med, at skolegangen begynder et aar før, og tillige med, at forældrene, siden skolen blev saa vel udstyret, har overladt den alt arbeide med børnene. Jeg havde ventet, at Rolfsens læsebog skulde have udrettet mere til at fremme en god læsning. Nu sætter jeg mit haab til landsmaalet, baade forsaavidt det gjælder at fremme forstaaelsesfuld læsning, levende fortælling og naturlig skriftlig fremstilling.

Interessen for sangen synes at være i vækst. Navnlig synges salmer og sange paa landsmaal med glæde af børnene. Jeg lægger stor vægt paa at fremme den enstemmige sang og at faa sangen ind som et levende led af undervisningen. Det gjælder ikke bare om, at den har sine visse timer, men at den faar lov til at følge hele skoledagen igjennem med sin belivende og samlende magt. Det glæder mig, at det nye reglement for lærerskolerne tager sigte herpaa.

Af interesse tør det være at se, i hvilken udstrækning lærebøger benyttes, og hvilke der er mest udbredt. I *bibelhistorie* benyttes næsten i alle skolekommuner Vogts lille bog; 6 har Fjærtøfts og 1 Paulsens; i 8 af kommunerne bruges landsmaalsudgaven. Af *forklaringer* er Laaches mest udbredt. Dog er der i den senere tid tendens til at bytte Laaches og H. U. Sverdrups med Klaveness's og Jacob Sverdrups. Laaches benyttes i 38 kommuner, H. U. Sverdrups i 26, hvoraf omtrent halvdelen benytter den forkortede udgave, Jacob Sverdrups i 7, Klaveness's i 19. Andre forklaringer benyttes enkeltvis. 8 kommuner har ingen forklaring. I *kirkehistorie* er egen lærebog indført i 49 kommuner; 25 har Bangs (enkelte steder landsmaalsudgaven), 10 Tollefsens, 5 Paulsens, 4 Hoff's, 4 Trøans, 1 Rasmussens kyrkjesoga. Som *læsebog* bruges Rolfsens i 95 kommuner; 29 af disse har landsmaalsudgaven. Endel kommuner har Paus og Lassens og en enkelt den gamle Jensens. I de bygder, hvor undervisningen foregaar paa landsmaal, har man sterkt savnet landsmaalslæsebog. Landsmaalsudgaven af Rolfsens er altfor utilstrækkelig. Savnet haabes

nu afhjulpet ved Austlids læsebog. Tillægget til Rolfsens vil ogsaa være en god hjælp. — 14 kommuner har abc paa landsmaal, 8 Vellesens og 6 Austlids. Lærebog i *grammatik* er indført i 41 kommuner, 19 har Præsthus's, 11 Hofgaards, 8 Klykkens, 7 Løkkes, 4 Vellesens; andre enkeltvis. Nicolaisens *regnebog* bruges i 79 kommuner, Grans i 10; andre enkeltvis. Som lærebog i *Norges historie* benytter 53 kommuner Jensens, 45 Petersens ved Storm, 12 Vellesens paa landsmaal. I *verdenshistorie* er egen lærebog kun indført i 28 kommuner; 15 har Jensens, 7 Pedersens, 5 Utheims, 1 Vellesens. I *geografi* benytter 81 kommuner Horns (6 har landsmaalsudgaven), 28 Reusch's, et par Brochs. I *naturkundskab* har 75 kommuner Reusch's lærebog (4 har landsmaalsudgaven), 16 Berg og Lindéns, 13 Utnes, 2 Larsens, enkelte ingen. I *skrivning* bruges Waalers skriveværk i 19 kommuner, Heike og Danielsens i 14, ellers Sandbergs, Har-eides og normalskrivebogen. Mange har ingen bestemt skrivebog. Ogsaa i *tegning* bruges meget forskjellige bøger, mest Deinbolls, Beyers, Angells og Kjenneruds. Af de 41 kommuner, som har opgivet særskilt sangbog, benytter 25 Seips, 7 Hagenes, 4 Moes syngeplan, andre enkeltvis.

Naar samme lærebog er udkommet paa begge maalfører, benyttes i flere bygder begge udgaver. Dette finder jeg at være anbefalelsesværdigt. En alvorlig trang og et berettiget krav imødekømmes. Man undgaar at sætte ondt blod. Og det volder ingen forstyrrelse i undervisningen. 28 kommuner har i større eller mindre udstrækning indført landsmaal ved de skriftlige arbejder.

I flere bygder, helst ude ved søkanten, har det vist sig noksaa vanskeligt at faa forsynet alle elever med de bestemte lærebøger. Anskaffelsen af lærebøger i kristendomskundskab møder ingen modstand. Værre er det baade med læse- og lærebøger i historie, geografi og særlig naturkundskab.

Dette fag er det nyeste, og det tager tid, før forstaaelsen af dets betydning gaar op for befolkningen i de bygder, hvor oplysningen har staaet mest tilbage. Modstanden brydes dog mere og mere, alt eftersom forstaaelsen af skolens betydning stiger. — En enkelt kommune (Snaasen) skaffer alle børn alle bøger frit. I mange bevilges et vist aarligt beløb, som stilles til skolestyrets raadighed til indkjøb af bøger til fattige børn. Mange steder har lærerne vist en stor evne til gennem børnene at faa forældrene til godvillig at anskaffe bøger.

Hvad *undervisningsmidler* angaar, er der i femaaret anskaffet en hel del. Amtstingene, især i Trondhjemsamterne, har ydet rigelige bidrag (det 3-dobbelte af herredsbidraget). I de sidste aar er Romsdals amt, som før kun ydede tilsvarende bidrag, kommet efter. Nu ydes der det dobbelte. Ialt er der i femaaret til undervisningsmidler af amtsskolekasserne bevilget over 55 000 kroner eller gennemsnitlig vel 11 000 kroner aarlig. Med gode karter er nu de fleste skoler udstyret, ligesaa med naturhistoriske plancher (Dybdals). Med anskaffelsen af fysikalske apparater, som jo

falder adskillig kostbare, gaar det lidt langsommere. Men ogsaa saadanne er dog til glæde og gavn nu anskaffet i adskillige kommuner. Jeg søger altid at paase, at der skaffes forsvarligt opbevaringsrum til de kostbare apparater. Ogsaa til sløidverktøi er der bevilget betydelige beløb af amtsskolekasserne, især i Nordre Trondhjems amt, som hele tiden ogsaa til dette undervisningsmateriel har ydet det 3-dobbelte af den engere kommunes bidrag. At den rigelige bevilgning til materiel har lettet sløidens indførelse i dette amt, er selvsagt. Ellers finder jeg intet særligt at bemærke med hensyn til undervisningen.

III. Lærerne og deres kaar.

Antallet af lærere i fuldstændig post udgjorde			
i 1890	499,	hvoraf med lovbefalet lærerprøve *)	480 og uden saadan 19,
i 1895	532,	— » — —	513 » — — 19,
i 1900	524,	— » — —	513 » — — 11,
og af lærerinder			
i 1890	76,	hvoraf med lovbefalet lærerprøve	76 og uden saadan 0,
i 1895	174,	— » — —	163 » — — 11,
i 1900	198,	— » — —	192 » — — 6.

Lærere og lærerinder tilsammen i 1890 575, i 1895 706, i 1900 722.

Som det vil sees, er lærindernes antal, som ved overgangen til loven af 1899 steg betydelig, fremdeles lidt i stigende. Grunden er dels den, at de har rykket ind i smaaskolen efter ældre læreres afgang. Dels kan ogsaa nye smaaskolekredse være dannet, og enkelte lærerinder er ansat i storskolen. Dette er dog endnu kun ganske faa.

Det gennemsnitlige aarlige antal skoleuger for hver post, som i 1890 var $29\frac{3}{8}$ og i 1895 $31\frac{1}{12}$, er steget til $31\frac{3}{4}$ i 1900. Der er endnu altfor mange poster paa 24 uger. Dette er høist uøkonomiske poster, især for amtsskolekasserne, som maa udrede de samme alderstillæg. Selv om posternes ugetal forhøies noget, vil antallet af lærere, som oppebærer alderstillæg, kunne komme til at stige paa grund af den kortere tjenestetid, som nu kræves til opaaaelse af alderstællæg. For lærerne er poster paa 24 uger meget uheldige, da de jo i den største del af aaret blir uden fast beskæftigelse. Der blir ogsaa et altfor løst forhold imellem lærerne og den bygd, i hvilken de virker. Jeg ved en liden bygd, som af princip ikke vil have større lærerposter end paa 24 uger. Men 2 af dens 3 lærere har da ogsaa havt jordeiendom, hvor de har havt sit hjem, i andre bygder. Og saa har de givet som gjesteroller i den bygd, hvor de har havt sin skole. I endel bygder, har man poster paa 36 uger, og did tror jeg, man kunde gaa uden væsentlig ulempe for befolkningen. Ihvertfald maatte

*) Der er endnu igjen en del lærere fra de gamle lærerskoler, især fra Størens.

smaaskoleposterne godt kunne ordnes paa 36 uger, idet der ikke kan blive tale om at lægge større beslag paa de smaa børns arbejdskraft.

Med hensyn til lærernes økonomiske stilling skede der jo ved loven af 31 mai 1900, som forhøiede minimumsbeløbet for løn og alderstillæg og gav 2 nye alderstillæg, en væsentlig forbedring. Efter alt hvad jeg har hørt, er samtlige lærere og lærerinder i Trondhjems stift meget taknemmelige for denne lov. Lovens lavmaal for alderstillæg og løn er enstemmig vedtaget af alle tre amtsting. Ganske enkelte skolekommuner har forhøiet lønnen udover lavmaalet. Allerede lidt før loven af 31 mai 1900 havde Romsdals og Nordre Trondhjems amter vedtaget en høist paakrævet forhøielse af alderstillæggene. Ellers skede i femaaret ingen synderlig forandring med hensyn til lønningsforholdene. Kun meget faa kommuner ydede en høiere ugeløn end det i loven af 1889 bestemte lavmaal. Kostholdsgodtgjørelsen var i Nordre Trondhjems amt hele tiden 4 kroner pr. uge. I Søndre Trondhjems amt forhøiedes den i 1895 til 5 kroner, og i Romsdals amt, hvor den før havde været under 4 kroner, forhøiedes den i 1895 til dette beløb. Ganske enkelte kommuner havde en høiere kostholdsgodtgjørelse end det af amtstinget fastsatte lavmaal. Den ved lov af 21 juli 1894 bestemte forhøielse af statsbidraget til amtsskolekasserne og herredskasserne kom trods lovgivernes gode hensigt kun for en meget liden del lærerne tilgode.

Der er nu ingen lærere i Trondhjems stift, som aflønnes efter skoleloven af 1860 med tillægslove.

Forbedring af lærernes løn ved bevilgning af afsavns-godtgjørelse har i ikke liden udstrækning fundet sted i Trondhjemsamterne. I Romsdals amt er der kun bevilget afsavns-godtgjørelse som vederlag for lovbefalet jord og bolig. I 1900 var der i Romsdals og Nordmøre fogderier 5 skolekommuner, i Søndre Trondhjems amt 13 og i Nordre Trondhjems amt 2, som endnu ikke havde opfyldt lovens krav om tilveiebringelse af mindst 1 skolejord med lærerbolig. Af kommunerne i Romsdals amt manglede 2 baade bolig og jord, 3 bare jord. Af kommunerne i Søndre Trondhjems amt manglede 9 baade bolig og jord og 4 bare jord. Af kommunerne i Nordre Trondhjems amt manglede 1 baade bolig og jord og 1 bare jord, som forøvrigt nu er tilveiebragt. Den fastsatte afsavns-godtgjørelse herfor er i Trondhjemsamterne 120 kroner for jord og 60 kroner for bolig, i Romsdals amt henholdsvis 80 kroner og 40 kroner. Fornemmelig de sidste beløb er altfor smaa. Af denne afsavns-godtgjørelse udreder amtsskolekassen i Trondhjemsamterne $\frac{1}{4}$ og i Romsdals amt $\frac{1}{2}$. Frivillig afsavns-godtgjørelse er i Trondhjemsamterne bevilget saaledes:

I 1895 bevilgedes i N. T. amt 18 lærere afsavns-godtgj. med tilsammen kr.	635,00
» — — i S. T. amt 40 — — » — »	1290,00
» 1900 — i N. T. amt 25 — — » — »	800,00
» — — i S. T. amt 51 — — » — »	1478,00

Disse afsavnsgodtgjørelser udredes med $\frac{1}{2}$ af amtsskolekassen og $\frac{1}{2}$ af herredskassen.

Nordre Trondhjems amtsting besluttede for nogle aar siden ikke at tage afgift af frivillig anskaffet lærerjord. Efter høiesteretsdommen af 1900 i »Totensagen« tilholder jeg alle skolekommuner i henhold til skolelovens § 24, sidste passus ikke i nogensomhelst form at tage afgift af lærerne hverken for jord eller bolig. Det har faldt lidt vanskeligt at faa gjort enkelte kommuner dette begribeligt. Men nu begynder de at forstaa det.

Antallet af lærere med fri familiebolig, som i 1890 var 279 og i 1895 var 285, er i 1900 vokset til 315.

I 1890 havde	87 lærere	større	og	46 mindre	jordvei,
» 1895	— 88	—	—	» 43	— —
» 1900	— 93	—	—	» 50	— —

Naar antallet af lærere med mindre jordvei gik ned fra 1890 til 1895, er sammenhængen den, at flere skolegaarde paa grund af kreds-sammendragning er solgt. Enkelte bygder i Trøndelagen har været flinke til at indkjøbe jord til sine lærere. I Romsdals amt er ingen frivillig skolejord kjøbt. Jeg anser det for at være af væsentlig betydning til forbedring af lærernes kaar, at der sørges for en liden jordvei til saamange som mulig. Paa denne maade knyttes ogsaa lærerne nærmere til det folk, som de virker iblandt, og de skaffes en sund, vakker og gavnlig beskæftigelse i den ikke korte del af aaret, da de ikke holder skole. Af stiftets lærerinder har 41 en i almindelighed ganske liden bolig i skolehuset. Trondhjems stift staar endnu tilbage for sydligere stifter med hensyn til at sørge for bolig til lærerinderne. Men jeg haaber, man vil komme efter. Man sætter ialfald i mange af vore bygder stor pris paa sine lærerinders arbejde. At de fleste af dem holder skole i flere kredse og ofte i leiede lokaler, har lagt hindringer iveien for at skaffe dem fri bolig.

Den ved skoleloven af 1889 indførte forandrede *ansættelsesmaade* maatte jo faa sin indflydelse paa lærernes kaar. Fra den stund afgjørelsen ved lærernes ansættelse blev lagt i de lokale myndigheders hænder, kunde man ikke vente, at der skulde blive taget det hensyn som tidligere til ancienneteten. Kunde der før blive lagt en for stor vægt paa ancienneteten, har man nu seet, at den tildels er sat helt ud af betragtning, og det har ikke bare gjældt lærere i 50-aarsalderen, men ogsaa lærere i 30—40 aarsalder, altsaa mænd i sine bedste og dygtigste aar, som havde billigt krav paa forfremmelse til bedre aflagte og heldigere beliggende poster. Ligeledes har det ikke saa sjelden hændt, at man har lagt en altfor stor vægt paa at faa sine egne bygdefolk frem, hvilket ofte er en meget tvilsom fordel baade for skolen og vedkommende ansøger. Det er derfor ikke underligt, at der ogsaa her i stiftet er kommet frem noget af den

inden lærerstanden almindelige klage over, at uheldige befordringsprinciper er bleven befulgt. Mit indtryk er imidlertid, at dette forhold i noksaa betydelig grad holder paa at rette paa sig. Det har vel for en stor del ialfald været en af de barnesygdomme, som man i almindelighed pleier at maatte gennemgaa. Jeg tror, at mange bygder har faaet noksaa dyrekjøbte lærerpenge. Og min erfaring er, at som mange skolestyrer nu tager forstandige og retfærdige hensyn ved lærerposternes besættelse, lytter de ogsaa til begrundede forestillinger fra overtilsynet, og ikke sjelden har jeg i herredsstyret fundet støtte for den opfatning, som jeg baade for skolens og lærerstandens skyld har troet at maatte hævde. Jeg kan indrømme, at lovens bestemmelse om herredsstyret som opmand er en af de svageste punkter. Men jeg har dog ikke faaet gange i de 4½ aar, jeg har indehavt embedet, havt glæde af min appel til denne opmand, en appel, som jeg stadig har foretaget med værdifuld støtte af Trondhjems biskop. Jeg drister mig derfor ikke til for tiden at foreslaa nogen forandring i ansættelsesmaaden.

Tilsynsudvalgets syn kan jo endnu mere end skolestyrets og herredsstyrets være bundet af lokale og personlige hensyn, og det samme kan selvfølgelig gjælde kredsmøderne. Men jeg kan ikke sige, jeg frygter for, at ansættelsesspørsaaret skal behandles i kredsmøde. Jeg tror, det igrunden er det bedste, at tilsynsudvalget giver kredsen anledning til at udtale sig. Mange steder er folket kommet saa langt, at det vilde vække stor misfornøielse, om man blev afskaaret adgang til at udtale sig. Man kan desuden ikke negte eller hindre det. 5 husfædre kan bare i henhold til skolelovens § 54 kræve kredsmøde afholdt. Og som sagt, jeg tror, det er det bedste, at det sker. Det er en skole at gennemgaa det ogsaa, og om ikke længe vil man ialmindelighed ialfald lære at lægge forstandige hensyn til grund. Jeg har selv som skolestyreformand praktiseret denne fremgangsmaade, og jeg har aldrig angret paa det, om jeg end ingenlunde altid, især i den første tid, kunde være enig med kredsen. Men ogsaa her har jeg gjort den erfaring, at, naar kredsen havde brændt sig engang, gjorde den ikke feilen op igjen. Baade naar man stiller sig imod kredsmødets og tilsynsudvalgets indstilling og skolestyrets afgjørelse, gjælder det at være fuldt sikker paa, at man anbefaler en ubetinget dygtig og velskikket mand. Misnøien vil da snart lægge sig, naar bare manden kommer og blir kjendt. Det har jeg saa mange eksempler paa.

Antallet af lærere og lærerinder, som ansættes paa opsigelse, er heller i nedgang, og adgangen til i de poster, som er paa opsigelse, at ansætte lærere og lærerinder uden lovbestemt prøve kan ingenlunde siges at være misbrugt til skade for skolen. Den er i det hele kun sjelden benyttet her i stiftet. Men de hyppige lærerskifter, siden loven af 1889 traadte i kraft, som jeg i en anden forbindelse har omtalt for det kongelige departement, finder jeg fremdeles grund til at beklage. Det synes heller at blive værre end bedre. Og saavel skolen som lærernes personlighed lider ved dette.

Læreres og lærerinders afgang

Aar.	Antal			Med tjenestetid			
	med examen.	uden examen.	tilsam- men.	1—10 aar.	10—20 aar.	20—30 aar.	over 30 aar.
A. Lærere.							
1891.....	14	6	20	2	2	6	10
1892.....	-	-	-	-	-	-	-
1893.....	11	1	12	2	2	-	8
1894.....	19	1	20	7	1	1	11
1895.....	11	1	12	4	1	3	4
1891—95.....	55	9	64	15	6	10	33
1896.....	10	-	10	-	1	3	6
1897.....	11	-	11	4	1	3	3
1898.....	12	-	12	1	1	-	10
1899.....	16	1	17	1	-	1	15
1900.....	16	-	16	1	1	4	10
1896—1900.....	65	1	66	7	4	11	44
B. Lærerinder.							
1891.....	6	-	6	6	-	-	-
1892. ...	-	1	1	-	-	1	-
1893.....	6	1	7	4	3	-	-
1894.....	1	1	2	1	1	-	-
1895.....	1	-	1	-	-	-	1
1891—95.....	14	3	17	11	4	1	1
1896.....	6	-	6	4	2	-	-
1897.....	3	-	3	2	-	-	1
1898.....	9	-	9	8	1	-	-
1899.....	9	-	9	9	-	-	-
1900.....	16	-	16	12	2	2	-
1896—1900.....	43	-	43	35	5	2	1

fra folkeskolen 1891—1900.

Af disse er						Søgte anden ud- dannelse.	Af andre grunde.
døde.	pensio- nerede.	overgaaede til			udvan- drede.		
		anden lærervirk- somhed.	praktisk virksom- hed.	landmænd og gaard- brugere.			
5	11	-	1	3	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
1	7	-	-	-	1	-	3
2	13	4	1	-	-	-	3
2	7	-	-	-	-	-	3
10	38	4	2	3	1	-	9
2	8	-	-	-	-	-	-
4	5	-	-	-	-	-	2
2	9	-	-	-	-	-	1
4	12	-	-	1	-	-	-
7	8	-	-	-	-	-	1
19	42	-	-	1	-	-	4
				Giftede.			
-	-	-	-	5	1	-	-
-	1	-	-	-	-	-	-
-	2	1	-	3	-	-	1
-	-	-	-	-	1	-	1
-	1	-	-	-	-	-	-
-	4	1	-	8	2	-	2
-	-	-	-	2	1	-	3
-	1	-	-	-	-	-	2
2	1	-	-	6	-	-	-
2	-	-	1	6	-	-	-
1	4	-	1	6	-	1	3
5	6	-	2	20	1	1	8

At ansættelsesmaaden kan have nogen skyld heri, skal indrømmes. Kommunen begynder dog at blive bange for altfor urolige lærere. Jeg tror, det vilde være godt, om den gamle regel om 3 aars virksomhed paa et sted, før der kunde blive tale om forflyttelse, atter kunde blive sat i kraft. Men nu kunde dette neppe ske uden lovforandring. Ansættelse paa prøve forekom meget sjelden. Hjælperlærere og hjælperlærerinder benytttes kun faa steder og da helst paa grund af midlertidig ordning af skoleposter.

Med hensyn til lærernes afgang fra skolens tjeneste bemærkes, at flere ældre lærere, enkelte efter raad og tilskyndelse fra mig, i de senere aar har trukket sig tilbage for at give plads for yngre kræfter med fyldigere uddannelse. Ikke faa af de ældre lærere har forøvrigt vist en rosværdig iver for arbeidet paa sin videre uddannelse. De kan isandhed siges at have fulgt godt med tiden og er virkelig dygtige, ja kan godt maale sig med flinke lærere, som er udgaaet af seminaret i de sidste 12—15 aar. En bestemt aldersgrænse, ved hvilken lærere havde at fratræde, naar de ikke blev opfordret til at vedblive, kunde det være ønskeligt at have. Men det er neppe billigt at sætte en saadan grænse uden i forbindelse med pensionsspørsmaalets lovmæssige ordning. Af lærerinderne forlader noksaa mange skolen for at indtræde i ægteskab. Det indtræffer noksaa hyppig, at lærer og lærerinde indgaar ægteskab sammen. Af gifte lærerinder er der kun faa i folkeskolens tjeneste her i stiftet. Ingen lærer eller lærerinde er i femaaret dømt fra bestillingen. En enkelt lærer fik paa grund af usadeligt liv afsked af skolestyret, og skoledirektøren var enig. Imidlertid opsagde han selv posten. Det samme gjaldt en lærerinde, som var aldeles udygtig. Et par lærere trak sig frivillig tilbage paa grund af mindre godt forhold, og en formaaedes til at søge afsked, da forholdet mellem ham og kredsen var bleven yderlig spændt. Ellers har jeg i det store og hele grund til at glæde mig saavel over lærernes trofaste arbeide som over deres hæderlige vandel. Mange foregaar jo sine elever med et rigtig vakkert eksempel.

Foranstaaende tabel viser afgang i aarene 1891 til 1900.

IV. Skolens økonomi.

Den nye skolelov af 1889 maatte selvfølgelig medføre betydelig forøgelse i udgifter til skolevæsenet saavel for staten som for amterne og de enkelte skolekommuner. Lærerlønningerne maatte jo stige i væsentlig grad paa grund af den betydelige forøgelse i antallet af skoleuger. Naar forøgelse i lærerlønnen ikke er bleven større, end den er, kommer det væsentlig af, at man i noksaa stor udstrækning har oprettet særskilte smaaskoleposter. I disse er jo lønnen mindre. Men det er tvilsomt, om ikke det tab, skolen lider ved posternes opstykning, saa baade lærere og lærerinder ofte maa undervise paa 3 forskjellige steder, opveier, hvad man sparer ind i lærerløn. Under denne opstykning af posterne er det

ogsaa meget vanskeligt at faa ordnet skolen med 2 à 3 dages skolegang i ugen for hver klasse. Mange steder er man nødt til at lade klassen gaa hele ugen. Tillægsloven af 21 juli 1894, som forhøiede statsbidraget til lærerlønnen fra $\frac{1}{4}$ til $\frac{1}{3}$, har i væsentlig grad lettet udgifterne til lærerløn for bygderne i Trondhjems stift. Thi, som allerede tidligere nævnt, er dette tillæg i statsbidrag kun i ubetydelig grad kommet lærerne til gode. — Loven af 31 mai 1900, som forhøiede lavmaalet, øgede jo atter i nogen grad kommunernes budget under denne post. — Enkelte kommuner i Nordre Trondhjems amt, ikke faa kommuner i Søndre Trondhjems amt og mange kommuner i Romsdals amt har faaet en betydelig lettelse i disse udgifter, idet de paa amtstingets anbefaling er tilstaaet forhøiet ($\frac{5}{12}$ eller $\frac{1}{2}$) statsbidrag til lærerløn. Saa velkommen som denne forhøielse af statsbidraget har været for disse kommuner, kan jeg ikke sige, at denne lovbestemmelse virker ganske retfærdig. Det er helst de kommuner, som under en ældre lov gjorde mindst muligt for sit skolevæsen, som ved loven af 1889 fik størst tillæg i sine udgifter til lærerløn og derfor ifølge ordlyden af denne lovs § 38 har bedst udsigt til forhøielse af statsbidraget. Andre bygder, ligesaa fattige som før loven af 1889, havde anstrengt sig mest mulig for at faa sin skole frem og derfor ikke ved denne lov fik saa stort tillæg i udgifterne, er bleven afskaaret adgangen til den lettelse, som ligger i forhøiet statsbidrag, uagtet de ligesaa godt kunde have trængt lettelsen og ogsaa havde fortjent paaskjønnelse.

En stor udgiftspost, om end selvfølgelig af mere forbigaaende art, som er foranlediget ved loven af 1889, er udgiften til *byggeforetagender*. Kredsammendragningerne har krævet flytning og udvidelse af skolehuse. Forøgelse af klassernes antal har ogsaa krævet større skolehuse. I flere bygder har man opført sløidlokaler, i enkelte gymnastiksale. Flere smaa skolehuse er bygget. I begge Trondhjemsamterne ydes bidrag af amtskolekassen til alle byggearbejder samt til indkjøb af jord med halvparten af de samlede udgifter. Romsdals amt har en uheldig ordning med bidrag til skolehuse efter bestemte sats, eftersom husene har ét eller flere klasseværelser, er forsynet med sløidlokale, lærerbolig o. s. v. Der tages ikke hensyn til værelsernes og bekvemmelighedernes størrelse og udstyr. De, som bygger rummelige, velindrettede og solide huse, er paa denne maade udsatte for at lide tab, medens de, som bygger smaa og mindre godt og hensigtsmæssigt, kan have fordel. Uagtet overtilsynet har benyttet enhver anledning til at gøre opmærksom paa det uheldige ved denne ordning, har det endnu ikke lykket at faa den ændret. Til reparationer ydes ikke bidrag i noget af amterne. Dog bevilger Trondhjemsamterne til ombytte af torvtag og spontag med skifertag. Dette tror jeg er heldigt baade for amt og herred. I Nordre Trondhjems amt har man hele tiden bevilget bidrag til brønde og vandledninger med halvparten af deres kostende. I den senere tid har man gjort ligesaa i Søndre Trondhjems

amt. Til skolehaver er der kun sjelden ydet bidrag af amtsskolekassen; men jeg haaber, det i fremtiden vil blive almindeligt.

Nedenstaaende tabel viser, hvad der i aarene 1890—1900 er udbetalt af amtsskolekasserne til huse og jordvei:

A a r.	Hele Romsdals amt.	Søndre Trondhjems amt.	Nordre Trondhjems amt.	Alle 3 amter.
1890.....	Kr. 14 990	Kr. 4 514	Kr. 4 661	Kr. 24 165
1891.....	— 19 543	— 8 145	— 11 079	— 38 767
1892.....	— 14 738	— 12 078	— 11 612	— 38 428
1893.....	— 16 466	— 22 188	— 18 891	— 57 545
1894.....	— 17 124	— 21 652	— 17 679	— 56 455
1895.....	— 16 476	— 23 233	— 15 551	— 55 260
1891—95.....	Kr. 84 347	Kr. 87 296	Kr. 74 812	Kr. 246 455
1896.....	Kr. 14 113	Kr. 20 910	Kr. 10 243	Kr. 45 271
1897.....	— 15 630	— 21 475	— 13 164	— 50 269
1898.....	— 15 375	— 19 160	— 10 495	— 45 030
1899.....	— 14 533	— 18 069	— 11 868	— 44 475
1900.....	— 25 818	— 13 304	— 11 853	— 50 975
1896—1900.....	Kr. 85 474	Kr. 92 918	Kr. 57 628	Kr. 236 020

Det allermeste er gaaet til huse. Naar udbetalinger enkelte aar har været lidt mindre end de givne bevilgninger, er grunden gjerne den, at der til enkelte af bevilgningerne er knyttet betingelser, som ialfald ikke inden kalenderaarets udgang har været opfyldt.

De engere kommuners udgifter under denne post er altsaa i Trondhjemsamterne tilsvarende, i Romsdals amt gennemgaaende vistnok adskillig større end de af amtsskolekasserne bevilgede beløb. I det sidste amt har man været mest ængstelig for kredssammendragning, derfor er der gaaet forholdsvis mere til skolehuse. Som der er mange smaa meierier, er der ogsaa mange smaa skolehuse i Romsdals amt. Forholdene nødvendiggjør vistnok dette mange steder; dog tror jeg, sammendragning af kredse kunde været foretaget i noget større udstrækning, kanske helst paa Søndmøre. Saavidt jeg kan forstaa, staar der nu ikke ret mange uanmeldte nye byggeforetagender igjen. Og jeg tror, det er fuld grund til at antage, at saavel amtsskolekassernes som kommunernes budget under denne post, inden næste 5 aar er ude, vil vise adskillig nedgang, og inden udløbet af 10 aar skulde jeg tro, nedgangen vil vise sig at være særdeles betydelig. Men i de første aar vil beløbet for stiftets vedkommende vistnok omtrent holde sig paa samme høide. Dette gjælder særlig Trøndelagen. Naar Romsdals amt i 1900 gik saa høit op, hænger det sammen med, at de lave alderstillæg, som dette amt før 1900 havde havt, paa grund af lovbestemmelsen om, at halvparten af udligningen til amtsskole-

kassen skulde anvendes til alderstillæg, indtil da havde bundet amtstingets hænder, naar det gjaldt bevilgning til skolehuse m. v. I 1900 forhøiedes alderstillæggene, og da blev der ogsaa adgang til at øge bidraget til skolehuse omtrent til det dobbelte. Saa høit som i 1900 vil beløbet for Romsdals amt neppe behøve at staa. Naar nedgangen i det hele paa denne post ikke er kommen saa hurtig, som man tænkte, er grunden den, at endel kommuner har været dygtig sendrægtige til at ordne sig efter den nye lov.

De forøgede udgifter til undervisningsmidler er foran omtalt. Ogsaa denne udgiftspost er nu i nedgang, idet mange skolekommuner er rigtig godt udstyret med undervisningsmateriel. Paa grund af amtsskolekassernes rigelige tilskud har disse udgifter ogsaa været mindre trykkende for de engere kommuner. I Romsdals amt, hvor tilskuddet har været mindst, er ogsaa mindst kjøbt. Bidraget til vikarløn, der ikke har dreiet sig om noget større beløb, samt bidragene til arbejdsskoler og fortsættelsesskoler, som nedenfor vil blive omhandlet, har heller ikke paa nogen maade været af den størrelse, at det har havt nævneværdig indflydelse paa de engere kommuners budget.

Amtsskolekassernes budget har imidlertid steget betydelig, siden loven af 1889 traadte i kraft, og trods statens rigelige tilskud er udlicingen gaaet betydelig op. Nedenstaaende oversigt viser dette. Udlicingen pr. individ udgjorde:

	i 1889	1890	1891	1892	1893	1894	1895	1896	1897	1898	1899	1900
	øre	øre	øre	øre	øre	øre	øre	øre	øre	øre	øre	øre
i Romsdals amt	9	9,5	11,25	11,1	11	10,8	10,6	10,6	10,8	11,1	11	18,5
i S. Thjems amt	9	9,5	10	12	14	15	15	14,5	15	15	15	15
i N. Thjems amt	9,5	11	12	13	14	15,5	15,5	14	14	15	15,5	15,75

*

*

*

Idet jeg slutter bemærkningerne om den almindelige folkeskole, vil jeg pege paa det uheldige i det hyppige formandsskifte i skolestyret, som i enkelte bygder finder sted. Saavel af prester som lærere og mænd i andre stillinger har der været mange flinke skolestyreformænd, som det har været en glæde at arbeide sammen med. Men det er af stor betydning for skolens trivsel og fremgang og arbeidets sikre gang, at man saa længe som mulig prøver at beholde en dygtig skolestyreformand. Man maa ikke kaste ham, om der kan komme en liden knude paa traaden. Og han maa heller ikke være for snar til at trække sig tilbage, om han møder lidt modgang.

Jeg vil ikke undlade at nævne, at i flere bygder, især de, hvor forstaaelsen af skolens betydning endnu ikke er trængt igjennem, synes det, at presterne er kommet ud af formandsstillingen i skolestyret, at have medført, at befolkningen med mindre interesse omfatter aarsprøven. Dette er ikke bra, og jeg skulde ønske, at skolestyrerne i forening med presterne

vilde gjøre alt for, at disse aarsprøvedage kunde blive saa indholdsrige og tiltrækkende som mulig. De kan da blive til glæde og gavn baade for skole og hjem, forældre og børn, og til en stor opmuntring for lærere og lærerinder. De burde lyse som smaa festdage midt i den travle arbeidstid.

Ellers ser jeg paa den norske folkeskole med stor tak for, hvad der under megen offervillighed fra alle hold er udrettet, og med lyst haab for fremtiden. Med Guds hjælp vil den vokse sig frem til mere og mere at blive det norske folks skole.

B. Fortsættelsesskoler.

I 1900—1901 har der i stiftet været holdt 50 fortsættelsesskoler, hvoraf 25 i Nordmøre og Romsdals fogderier, 13 i Søndre Trondhjems amt og 12 i Nordre Trondhjems amt. I 1895—96 var der i stiftet kun 34 af disse skoler, deraf 8 i Nordmøre og Romsdals fogderier, 14 i Søndre Trondhjems amt og 12 i Nordre Trondhjems amt. Som det vil sees, er det fornemmelig i Romsdals amt, at deres antal er vokset. Elevantallet, som har holdt sig temmelig uforandret kurserne igjennem, steg ikke fra 1895 til 1900 i samme forhold som skolerens antal. Elevantallet fremgaar af nedenstaaende oversigt:

	Elevet ved skolernes begyndelse.		Elevet ved skolernes slutning.	
	Gutter.	Piger.	Gutter.	Piger.
1895—96.....	523	198	516	200
1900—01.....	483	264	477	261

Antallet af piger er, som det vil sees, gaaet op. Især gjælder dette for Nordre Trondhjems amts vedkommende. Antallet af elever i hver skole var meget forskjelligt, fra omkring 30 og ned til 7—8. Amtstingene har tildels tilraadet kommunerne ikke at sætte fortsættelsesskoler igang, medmindre 10 elever havde meldt sig. Af eleverne i 1900—01 var 13 i Romsdals amt, 3 i Søndre Trondhjems amt og 8 i Nordre Trondhjems amt over 20 aar. En af de sidste var over 30 aar. Det store flertal var fra 15 og opover til 18 aar.

De samlede udgifter var i 1895—96 kr. 7 909,00 (herredsbidrag kr. 2 254,00, bidrag af offentlige midler kr. 5 620,00, andre indtægter kr. 35,00) og i 1900—01 kr. 10 347,00 (herredsbidrag kr. 2 639,00, bidrag af offent-

lige midler kr. 6 799,00, andre indtægter kr. 909,00). Efter dette kostede gennemsnitlig hver skole i 1895 kr. 232,62 og hver elev kr. 11,00 og i 1900 hver skole kr. 206,94 og hver elev kr. 13,93. Men ligesom elevantallet, som tidligere nævnt, er meget forskjelligt ved de forskellige skoler, gjælder det samme lærerlønnen. I Nordre Trondhjems amt har man gaaet ud fra en lærerløn paa 200 kr. for en 2 maaneders skole. I Romsdals amt kr. 172,80. I Søndre Trondhjems amt har lønnen været lidt mere forskjellig. De fleste skoler har havt 1 lærer, endel 2. Nordre Trondhjems amt, men ikke de to andre amter, har foruden til lærerløn ogsaa ydet bidrag til brænde, lys og renhold. Man har i almindelighed benyttet folkeskolens undervisningsmateriel. Ogsaa de faa skoler paa over 2 maaneder har i Trondhjemsamterne faaet samme bidrag pr. maaned for hele tiden.

Kursernes varighed har i almindelighed været 2 maaneder; dog har nogle herreder havt bare 4—6 uger. Et enkelt herred, Byneset, har i det sidste havt en 6 maaneders skole, og nogle ganske faa herreder skoler paa 3 à 4 maaneder, men da helst paa den maade, at man har slaaet bevilgningerne for 2 aar sammen til ét kursus. Jeg er ogsaa enig i, at det er bedre at faa en 4-maaneders skole andethvert aar end en 2-maaneders hvert aar. I et par bygder med spredt befolkning har man et enkelt aar istedenfor én 2-maaneders skole holdt to skoler à 1 maaned. Dette anser jeg mindre heldig. Da er det bedre, at man, som det ogsaa flere steder sker, flytter med skolen fra aar til aar til forskellige grænder af bygden. Det er kun meget sjelden, at flere bygder har slaaet sig sammen om én skole eller om samme lærer. Man har forsøgt, men der er gjerne kommet hindringer iveien, og det har ikke villet gaa.

Maalet burde være en fortsættelsesskole med mindst 3 maaneder, helst 6. Først da kan man vente, at fortsættelsesskolen skal faa skikkede lærere og komme til at svare til hensigten.

Det ugentlige timetal har i almindelighed været 36. Norsk og regning har faaet det aldeles overveiende antal af timerne. Man ønsker helst, at disse skoler skal dygtiggjøre de unge i disse to fag, og naar skoletiden er saa kort, er det jo godt, at man samler sig om et par hovedfag.

I en enkelt bygd har fortsættelsesskolen været kombineret med en arbeidsskole (skolelovens § 46 h.). Man har da delt undervisningen mellem 1 lærer og 1 lærerinde og har havt sløid for gutterne og kvindelig haandgjerning for pigerne. Dette anser jeg for at være en meget heldig ordning. Paa denne maade kan man ogsaa faa strukket skoletiden lidt længere. Ønskeligt vilde det være, om man kunde naa til i hver bygd at faa en 6 maaneders saadan fortsættelsesskole.

Af *arbeidsskoler* har man forøvrigt altfor faa. I Romsdals amt har der i femaaret paa grund af amtsskolekassens stilling ikke været ydet amtsbidrag til disse skoler, og de er derfor bleven nedlagt. Nu ser det

ud til, at de skal komme op igjen. I Søndre Trondhjems amt har der af amtsskolekassen kun været ydet bidrag (200 kr. aarlig) til en saadan skole, i Nordre Trondhjems amt til lidt flere, i femaaret 1896—1900 gjennemsnitlig 560 kr. aarlig til 6—8 skoler.

Efter min mening er fortsættelsesskolen et betydningsfuldt led af vor folkeskole. Men den er endnu ikke kommen til sin ret. Til de kortvarige og usikre kurser har det været meget vanskelig at skaffe dygtige lærere. Man har ofte været nødt til at vælge unge og uerfarne seminarister. Man har sat sit haab til, at dette forhold skulde rette sig efter loven af 31 mai 1900, som giver fortsættelsesskolens lærere adgang til i nogen mon at faa sin tjenestetid medregnet, naar det gjælder at oppebære alderstillæg i folkeskolen. Men der er ved denne lov ingenlunde gjort nok. Særlig ser jeg det som en mangel, at der ikke er aabnet adgang til at slaa poster ved fortsættelsesskolen paa 8—12 uger eller lidt mere sammen med poster i folkeskolen paa et lignende ugetal til dannelse af en fuldstændig lærerpost, hvis indehaver optjener og oppebærer alderstillæg. Kan man ikke faa fortsættelsesskoler paa 6 maaneder, og hertil er der vel i mange bygder lange udsigter, tror jeg nemlig, den eneste vei, man har at gaa for at sikre sig dygtige lærere i fortsættelsesskolen, er at kombinere post i fortsættelsesskolen med en liden post i den almindelige folkeskole. Men herom skal jeg ikke nu videre udtale mig. Hellerikke om fortsættelsesskolens betydning i det hele. Jeg tillader mig at henvise til mine udtalelser i skrivelser til det kongelige departement af 21 oktober 1899 og 8 mai 1901. I skrivelse af 2 juni 1898 har jeg tilladt mig at pege paa fortsættelsesskolernes betydning for byerne. I min tro herpaa er jeg bleven mere og mere bestyrket.

Der er nu ingen af de gamle høiere almueskoler igjen i Trondhjems stift.

C. Aftenskoler.

I 1900—1901 holdtes i 43 kommuner 80 aftenskoler, hvoraf 32 i 17 kommuner i Romsdals og Nordmøre fogderier, 28 i 17 kommuner i Søndre Trondhjems amt og 20 i 9 kommuner i Nordre Trondhjems amt. Det samlede elevantal ved undervisningens begyndelse og slutning med særskilt opgave over gutter og piger vil sees af nedenstaaende oversigtstabel, der ogsaa viser det samlede timetal, og hvordan udgifterne har været fordelt. For sammenligningens skyld har jeg ogsaa medtaget en oversigt for terminen 1895—96:

A a r.	Romsdals amt (Romsdals og Nordmøre fog- derier).		Søndre Trondhjems amt.		Nordre Trondhjems amt		Trondhjems stift.		
	1895-96	1900-01	1895-96	1900-01	1895-96	1900-01	1895-96	1900-01	
Antal skoler	36	32	40	28	19	20	95	80	
Elever ved begyn- delsen	Gutter	350	300	396	274	172	192	918	766
	Piger	189	142	220	146	148	123	557	411
Elever ved slutningen	Gutter	257	250	369	256	173	173	799	679
	Piger	158	162	213	137	145	118	516	417
Timetal	2 095	2 011	2 226	1 601	973	1 050	5 294	4 662	
Heraf	Norsk	961	892	1 027	743	373	452	2 361	2 087
	Regning	840	875	814	642	357	429	2 011	1 946
Ud- gif- ter	Offentlige bidrag	Kr. 928	Kr. 886	Kr. 1 267	Kr. 963	Kr. 533	Kr. 615	Kr. 2 748	Kr. 2 464
	Kommuners bidrag	325	282	522	347	305	314	1 152	943
	Skolepenge	46	34	28	-	20	-	94	34
Tilsammen	1 299	1 202	1 837	1 310	858	929	3 994	3 441	

Som det vil sees, søgtes skolerne gjennemsnitlig af 14,7 elever ved undervisningens begyndelse og 13,7 elever ved undervisningens slutning. Af eleverne var 167 under 15 aar; over 17 aar var 589, og af disse var 179 mellem 20 og 30 aar og 14 endog over 30 aar. Norsk og regning har faaet det aldeles overveiende antal timer. Gjennemsnitlig har hver aftenskole i 1895—96 kostet 42 kr. og i 1900—01 43 kr. Hver elev har i 1895—96 gjennemsnitlig kostet kr. 2,86 og i 1900—01 kr. 3,00.

Saavidt jeg forstaar, er interessen for aftenskolerne især i Trondhjemsamterne i nedgang. Min mening er ogsaa, at de bare er en nødhjælp. Naar jeg ikke har dristet mig til at virke for, at de helt sløifes, er det dels hensynet til enkelte afsides steder, som har vanskelig for at faa eller søge til en fortsættelsesskole, dels hensynet til tjenere og arbeidere, som om vinteren kan komme ifra nogle aftentimer, men umulig kan faa anledning til at søge en fortsættelseskole, og som føler trang til særlig at blive lidt flinkere til at regne og til at skrive for sig. Naar aftensko-

lerne har været søgt af saavidt gamle elever, og norsk og regning sees at være tillagt saa mange timer, er dette et vidnesbyrd om, at aftenskolerne tilfredsstiller et behov netop paa dette omraade. Eftersom forsættelsesskolen blir udviklet og forhaabentlig kommer til at blive søgt af de fleste af folkeskolens elever umiddelbart efter, at deres gang paa folkeskolen er afsluttet, vil aftenskolerne bliver mere og mere overflødige og af sig selv bortfalde. Hertil er der ogsaa i Tromdhjemsamterne tegn. Sagen er drøftet paa amtstingene i de senere aar, og adskillige røster har i begge Trondhjemsamterne hævet sig for, at man burde tænke paa at sløife bevilgning til disse skoler. En hovedbetænkelighed er, at aftenskolerne slider for strengt paa folkeskolens lærerkræfter. Mange steder er det vanskeligt at finde lærere til aftenskolerne udenfor folkeskolelærernes kreds. I enkelte bygder har man kunnet faa underofficerer, som har været noksaa flinke til at undervise i regning og retskrivning, til at være lærere ved aftenskolerne.

Jeg tillader mig forøvrigt at henvise til mine bemærkninger i skrivelse til det kongelige departement af 9 marts 1901 ved oversendelsen af beretningerne for 1899.

D. Amtsskoler og folkehøiskoler.

I Nordre Trondhjems amt blev amtsskolen nedlagt i 1895. I 1898 oprettedes en 3die folkehøiskole. Alle 3 folkehøiskoler var flytbare. Men i 1900 gik den af Kuløy styrede folkehøiskole over til fast skole. Folkehøiskolestyrer Sakshaug nedlagde ogsaa da sin skole for at blive med som lærer ved den faste folkehøiskole. Amtmandsgaarden Sund paa Inderøen blev indkjøbt til skolegaard. Foruden sedvanligt amtsbidrag har denne skole ogsaa direkte statsbidrag som videregaaende folkehøiskole. En af de flytbare folkehøiskoler har stadig været holdt i Namdalen. Ved samtlige folkehøiskoler har der været holdt fælleskurser paa 6 maaneder. Dog havde Kuløys skole paa Sund det første aar særskilte kurser for gutter og piger paa henholdsvis 6 vintermaaneder og 3 sommermaaneder. Søndre Trondhjems amt har gjennem hele femaaret havt 2 flytbare amtsskoler med 6 maaneders skole for gutter og 3 maaneders skole for piger. I Nordmøre og Romsdals fogderier er den praktiske jenteskole nedlagt i 1897, og de 2 amtsskoler omdannede (Nordmøres i 1897 og Romsdals i 1898) til faste skoler med 9 maaneders fælleskurser for gutter og piger. Efter min mening vil det mere og mere vise sig, at man har taget sig vand over hovedet ved at føre praktisk landbrugsundervisning ind i den almindelige ungdomsskole. At man faar de praktiske fag, sløid, kvindelig haandgjerning og skolekjøkken ind, tror jeg bare er bra. Skolekjøkkenet kan heller komme i ungdomsskolen end i barneskolen. De 9 maaneders kurser tror jeg ogsaa har sine vanskeligheder. Det er knapt om arbejds-

hjælp, og det vil ikke godt lade sig gjøre at beholde de unge udover sommeren. Uvist ogsaa, om det er rigtigt at lægge an derpaa. Efter min mening bør kursernes varighed ikke være over 7 maaneder. Saaledes har man det f. eks. ved alle sine faste amtsskoler i Hedemarken samt. Navnlig i Romsdals fogderi begynder denne betragtningsmaade mere og mere at trænge igjennem. Der har det ogsaa vist sig vanskeligst at beholde elever udover sommeren. Jeg skal forøvrigt ikke nu udtale mig nærmere herom, men henviser til gjentagne tidligere udtalelser, senest i skrivelse til det kongelige departement af 9 marts 1901. Det synes, som interessen for ungdomsskolerne er kommet mere op igjen. Og det er glædeligt. Til alle skoler er der god søgning. Af de til Dybdahls skole anmeldte elever har man flere aar, navnlig paa grund af for smaa lokaler, maattet afvise adskillige. Ogsaa ved amtsskolerne i Romsdals amt har der tildels været indmeldt flere elever, end man har kunnet optage. Forøvrigt vil saavel søgningen som udgifterne fremgaa af nedenstaaende oversigtstabeller, der omfatter aarene 1891 til 1901:

**Elevantallet ved amts- og folkehøiskoler i Trondhjems stift
i tiaaret 1891—1900.**

A a r.		Romsdals amtsskole.		Nordmøre amtsskole.		Prakt. jenteskole paa Nordmøre.		Søndre Trondhjems amt.			
		Beg. Ende.		B.	E.	B.	E.	Dybdahls skole.		Hansens skole.	
		B.	E.	B.	E.	B.	E.	B.	E.	B.	E.
1891/92	Gutter	47	19	44	48	—		27	28	34	21
	Piger	21	20	20	20	16	16	16	18	13	12
1892/93	Gutter	22		45		—		48,5		45,5	
	Piger	16		20		19		41,5		34	
1893/94	Gutter	36	35	44	47	—		36	32	41	42
	Piger	21	19	19	19	20	20	26	23	15	13
1894/95	Gutter	47	52	50	52	—		50	47	60	60
	Piger	25	27	19	19	20	20	47	44	25	25
1895/96	Gutter	45	49	43	40	—		49	48	53	50
	Piger	25	27	20	20	20	20	23	23	15	15
1896/97	Gutter	48	44	66	63	—		78	74	46	42
	Piger	27	21	35	35	20	19	40	34	30	29
1897/98	Gutter	54	54	{38	24	—		58	56	41	37
	Piger	30	30	{25	18	Nedlagt.		24	23	30	30
1898/99	Gutter	{40		{64	31			58	60	39	37
	Piger	{23	22			do.		13	13	26	25
1899/1900	Gutter	{44	14	{42	22			43	43	40	
	Piger	{18	12	{24	9	do.		17	17	22	
1900/01	Gutter	{46	21	{42	14			30	30	20	32
	Piger	{17	11	{18	11	do.		27	26	20	22

Tegnet } betyder fælleskursus.

**Elevantallet ved amts- og folkehøiskoler i Trondhjems stift
i tiaaret 1891—1900 (forts.)**

Aar.		Nordre Trondhjems amt.									
		Amtsskolen.		Kuløys skole.		Benums skole.		Fjærs skole.		Sakshaugs skole.	
		B.	E.	B.	E.	B.	E.	B.	E.	B.	E.
1891/92	Gutter	{ 29	32	13	15	{ 9	7				
	Piger	{ 13	13	—		{ 8	7				
1892/93	Gutter	{ 28		{ 17,5		{ 17,5					
	Piger	{ 3,5		{ 15		{ 7,5					
1893/94	Gutter	{ 31	42	{ 25	25	{ 17	16				
	Piger	{ 10	12	{ 9	9	{ 13	12				
1894/95	Gutter	{ 27	34	{ 16	18	{ 22	25				
	Piger	{ 4	8	{ 12	11	{ 15	16				
1895/96	Gutter	Nedlagt.		{ 35	36	{ 27	26				
	Piger			{ 12	13	{ 7	7				
1896/97	Gutter	do.		{ 30	34	{ 45	40				
	Piger			{ 12	12	{ 13	13				
1897/98	Gutter	do.		{ 53	51	{ 31	31				
	Piger			{ 15	15	{ 9	9				
1898/99	Gutter	do.		{ 30	28	{ 31				{ 30	31
	Piger			{ 25	25	{ 8				{ 9	10
1899/1900	Gutter	do.		{ 29	28	{ 20		{ 23 *)		{ 23	25
	Piger			{ 12	12	{ 17		{ 9		{ 11	15
1900/01	Gutter	do.		{ 49	50	{ 15	12	{ 20	22	Nedlagt.	
	Piger			{ 23	23	{ 15	16	{ 16	15		

*) Uden offentligt bidrag denne termin.

Tegnet { betyder fælleskursus.

Trondhjems stifts amts- og folkehøi-

Aar.	Romsdals amt.						Søndre Trondhjems amt.					
	Romsdals amtsskole.			Nordmøre amtsskole.			Dybdahls skole.			Hansens skole.		
	Offentlige bidrag.	Herreds- bidrag.	Skolepenge.	Offentlige bidrag.	Herreds- bidrag.	Skolepenge.	Offentlige bidrag.	Herreds- bidrag.	Skolepenge.	Offentlige bidrag.	Herreds- bidrag.	Skolepenge.
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
1891/92...	2 800	180	612	2 710	130	744	4 400	100	301	4 400	100	453
1892/93...	2 770	?	?	2 760	?	?	4 100	?	700	3 900	?	405
1893/94...	2 820	105	585	2 720	130	786	4 790	250	430	4 260	100	465
1894/95...	2 567	125	450	2 367	190	477	4 680	160	405	4 400	250	470
1895/96...	2 900	160	385	2 920	200	385	4 600	165	355	4 400	250	360
1896/97...	2 831	150	375	2 941	200	455	4 610	220	690	4 440	250	350
1897/98...	3 700	250	42	6 130	300	-	5 040	110	410	4 590	250	360
1898/99...	5 800	400	-	5 900	300	-	4 400	?	450	4 300	?	335
1899/1900...	5 970	400	-	5 970	300	-	4 400	?	370	4 400	?	?
1900/01...	5 772	400	-	6 390	300	-	4 400	350	295	4 600	300	270

skolers indtægter i tiaaret 1891—1900.

Aar.	Nordre Trondhjems amt.									Anmerkning.
	Amtsskolen.			Kuløys skole.			Benums skole.			
	Offentlige bidrag.	Herreds-bidrag.	Skolepenge.	Offentlige bidrag.	Herreds-bidrag.	Skolepenge.	Offentlige bidrag.	Herreds-bidrag.	Skolepenge.	
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
1891/92 ...	3 400	250	600	1 600	-	120	2 200	-	125	
1892/93 ...	3 200	?	?	2 200	?	?	2 200	?	?	
1893/94 ...	2 450	112	459	2 200	100	273	1 800	?	200	
1894/95 ...	2 575	Privat hus.	269	2 200	180	150	2 200	50	232	
1895/96 ...	Ned-lagt.	Ned-lagt.	Ned-lagt.	2 200	160	524	2 200	30	280	
1896/97 ...	-	-	-	2 200	120	430	2 200	200	570	
1897/98 ...	-	-	-	3 000	200	300	2 600	200	200	
	Sakshaugs skole.									
1898/99 ...	2 600	?	*)	3 000	?	*)	2 600	?	*)	*) Istedetfor skolepenge er kun betalt 5 kr. i indskrivningspenge af hver elev. 1) Direkte statsbidrag.
1899/1900 ...	2 600	?	*)	3 000	?	*)	2 600	?	*)	
	Fjærs skole.			3 000						
1900/01 ..	2 600	225	*)	5 000 ¹⁾	-	912,50	2 600	250	*)	

Herredsbidraget bestaar i almindelighed i lokale med lys, brænde og renhold.

Opgave

over af amtstingene bevilgede bidrag til stipendier for elever ved amts- og folkehøiskolerne i Trondhjems stift i tiaaret 1891—1900.

Aar.	Romsdal og Nordmøre fogderier.	Søndre Trondhjems amt.	Nordre Trondhjems amt.	Anmerkning.
	Kr.	Kr.	Kr.	
1891—92	240	800	1 200	Stipendierne udredes med $\frac{3}{4}$ af statsmidler og $\frac{1}{4}$ af amtsmidler.
1892—93	240	800	1 200	
1893—94	240	1 200	1 200	
1894—95	240	1 200	1 200	
1895—96	480	1 200	1 200	
1896—97	480	1 200	1 200	
1897—98	1 520	1 200	2 000	
1898—99	2 400	1 200	3 000	*) Udelukkende statsstipendier til den videregaaende folkehøiskoles elever.
1899—00	2 400	1 600	3 000	
1900—01	3 200	1 600	3 000 + 3 000*)	

Opmerksomheden henledes særlig paa, hvorledes eleverne ved de faste amtsskoler i Romsdals amt gik ned ved kursernes slutning, samt paa, at beløbet til stipendier i de senere aar er betydelig forhøiet. Romsdals amtsting forhøiede i 1901 yderligere dette beløb til 4000 kr. Søndre Trondhjems amtsting har i indeværende aar forhøiet stipendiebeløbet til 2800 kr. Dette skridt fandt man det iaar nødvendigt at tage, idet man ifjor havde vedtaget at omdanne den ene flytbare amtsskole til en fast fællesskole paa 9 maaneder fra indeværende skoleaars begyndelse. Denne skole er i disse dage aabnet paa Strinden i en prægtig, af Strindens kommune opført skolebygning.

Trondhjems skoledirektørembede oktober 1902.

Karl Seip.

Tromsø stift.

A. Landdistrikternes folkeskoler.

I. Skolekommunernes antal.

Antallet af skolekommuner i stiftet var i Nordlands amt 49, i Tromsø amt 24, i Finmarkens amt 17, — tilsammen 90, det samme antal, som har været siden 1 januar 1895.

II. Skolernes ordning.

a. *Kredsordningen.*

Kredsenes antal var i 1890: 1093; tallet var i 1895 gaaet ned til 1068. I det forløbne femaar stiller forholdet sig saaledes:

	Nordland.	Tromsø.	Finmarken.	Tilsam- men.
1896.....	575	368	149	1992
1897.....	586	375	150	1111
1898.....	585	375	155	1115
1899.....	641	388	156	1185
1900.....	615	385	151	1151.

Angaaende dette punkt er i skoledirektoriatets indberetning for femaaret 1890—1895 udtalt følgende:

At man under arbeidet med at sammendrage kredse i størst mulig udstrækning for at søge at tilveiebringe en hensigtsmæssig klasseinddeling »i velment iver dog gik forvidt med sammendragning af skolekredse, har jeg i mange tilfælde ikke været i tvil om. Det maa nemlig erindres, at i løbet af de sidste 15 aar under den ældre skolelov var der stadig arbeidet paa at sammendrage skolekredsene, et arbejde, der havde bragt en jevn nedgang i kredsenes tal fra 1156 i 1875 til 1093 i 1890. Det har været min opfatning, at man i 1890 var naaet saa langt ned med antallet af kredse, at en saa betragtelig sammendragning som den, aarene 1891—1893 udviser, vilde føre til en reaktion«.

Den forgangne femaarsperiode fra 1896—1900 fremviser denne reaktion.

Medens nedgangen i antallet af skolekredse i tidsrummet 1890 til 1895 var 25, viser tidsrummet 1896—1900 en ikke ubetragtelig stigning, nemlig fra 1092 i 1896 til 1151 i 1900, eller en forøgelse af 59. Kredsantallet i 1900, 1151, var saaledes noget nær det samme som antallet i 1875, 1156.

Den sterke stigning beror for en del paa folkemængdens bevægelse. Det er dog den uvæsentligere grund. Kraftigere har utvilsomt virket, at folket ikke har følt sig tjent med en for vidt dreven sammendragning af kredsene, selv om derved en bedre klasseordning kunde opnaaes. Den nye skolelovs anvisning paa sammendragning af skolekredsene for at tilveiebringe en hensigtsmæssigere klassedeling blev loyalt fulgt. Høidepunktet for disse bestræbelser udviser aaret 1893, da kredsenes antal var bragt ned i 1042. Efter den tid sker derimod en jevn opgang, der for hvert aar falder saaledes: i 1894: 1063; i 1895: 1068; i 1896: 1092; i 1897: 1111; i 1898: 1115; i 1899: 1185. Dette sidstnævnte aar betegner høidepunktet af opgang. I de 6 aar fra 1893 til 1899 er der en stigning med 145 kredse.

Endnu kan spores en tydelig tendens i retning af ønske modsat sammendragning af kredse for derved at lette de byrder, skolesøgningen paa grund af de lange og besværlige afstande i dette stift fremkaldør. Dette befolkningens ønske har saavel skole- og herredsstyret som skolens overtilsyn ingenlunde let for at komme fra, da det utvilsomt oftest har vist sig at være berettiget og nødvendigt. Det maa nemlig altid erindres, at i dette stift har nu over 8000 skolebørn mere end 3 km. lang skolevei, — ofte langs strand og i fjeld, over sjø eller gjennem ødemarker.

Udviklingen for fremtiden er vanskelig at tegne. Dog skulde jeg tro, at høidepunktet for reaktionen er naaet. For en saadan antagelse synes stillingen 1900 at give en støtte, idet der da viser sig en nedgang i kredsenes antal til 1151, — fra 1185 i 1899.

Nogen hjælp vil utvilsomt det kraftige arbeide, skolekommunerne har udfoldet i henseende til nybygning af skoler, yde, — særlig da ogsaa, fordi der i adskillige af de nybyggede skoler er sørget for indlogeringsrum. Hertil kommer, at der altid vil blive nogen spænding mellem forældrenes ønsker i henseende til at lette sig skolegangens byrder paa den ene side og de kommunale myndigheders bestræbelser paa den anden side i retning af ved sammendragning af kredse at søge at indskrænke de stigende udgifter til skolevæsenet. I denne delvise interessestrid, som i en stor grad har præget den forgangne periode, vil dog vistnok til slutning det sidstnævnte hensyn blive det seirende, og det saa meget mere som de trykkende byrder føles ogsaa paa skolens omraade. Antagelig har den her nævnte reaktion derfor nu naaet sin høide, saa den kommende periode tør udvise nedgang i kredsenes antal. Nogen større og betragteligere reduktion af antallet vil dog neppe kunne ventes. Alt i alt kan der formentlig heller ikke være tvil om, at naar — som tilfældet har været — den bedre klasseordning er kjøbt med svære forsømmelser, saa blir en mindre god klasseordning, naar kun skolesøgningen er bedre, dog at foretrække. At de her omhandlede forhold og vanskeligheder kræver den største opmærksomhed, behøver ikke nærmere at fremhæves.

b. *Skolelokaler.*

Femaarsperioden 1890—1895 viste i henseende til sansen for betydningen af, at skolen har sine egne lokaler, en betydelig fremgang. Medens i 1890 antallet af kredse, der havde egne lokaler, kun var 270, og ikke mindre end 731 kredse maatte nøie sig med leiede lokaler, samt endelig i 110 kredse skolen dreves paa omgang, viser opgaverne for 1895 følgende tal for det hele stift:

antal kredse, hvor skolen holdes	
i eget fast lokale.....	393,
i eget leiet »	619,
paa omgang	56.

Femaarsperioden 1896—1900 udviser i heromhandlede forhold altid en betydelig fremgang.

Eget lokale, i al fald for 2den afdeling, og eiet af skolevæsenet, havde i 1900:

i Nordlands amt.....	268 kredse
i Tromsø »	226 —
i Finmarkens »	83 — , tilsammen 512

kredse, mod 393 i 1895.

Leiede lokaler brugtes i 1900

i Nordlands amt i	306 kredse
i Tromsø » i	226 —
i Finmarkens » i	67 — , tilsammen 599 kredse,

mod 731 i 1890 og 619 i 1895.

Paa omgang i gaardene holdtes skole i 1890 i 110 kredse, i 1895 i 56 kredse, i 1900 i 44 kredse. —

Naar nedgangen i antallet af de leiede lokaler ikke er saa stor, som man skulde vente efter den betydelige fremgang i henseende til antal af kredse med eget, skolevæsenet tilhørende lokale, saa beror dette paa den samtidige sterke stigning af kredsenes antal. I denne tendens til at skaffe skolen tidsmæssige og gode skolelokaler ligger et af de ubedrageligste kjendetegn paa den stigende interesse for skolen og dens gjerning, og det saa meget mere, som bygninger i dette stift koster uforholdsmæssig meget, ligesom tiderne har været alt andet end gunstige for økonomiske opfrelser.

c. *Klasseinddeling.*

Ogsaa paa klasseinddelingens omraade viser femaarsperioden betragtelige fremskridt.

Antallet af kredse, hvis børn var delt i to eller flere særskilt mødende klasser, stiller sig nemlig saaledes:

i 1890:	472 kredse med delt skole
i 1895:	625 —»—
i 1900:	693 —»—

De delte klassers antal var	
i 1890:	1050
i 1895:	1459
i 1900:	1658.
Heraf kom paa Nordlands amt:	964
» Tromsø — :	505
» Finmarkens — :	189.
Antallet af kredse med udelt skole var	
i 1890:	621
i 1895:	443
i 1900:	458.

Opgaverne viser saaledes vistnok en stigning af 15, forsaavidt angaar kredse med udelt skole, naar aarene 1895 og 1900 sammenholdes. Paa den anden side viser imidlertid antallet af kredse med delt skole en stigning fra 625 i 1895 til 693 i 1900, altsaa en forøgelse af 68. Der er saaledes i 1900 53 flere kredse med delt skole mod antallet i 1895. Dette er et saameget mere glædeligt tegn, som den sterke opløsning af sammendragne kredse, hvorom foran er talt, maaske kunde have ladet befrygte en indtraadt svækkelse af skolens fremgang i henseende til klassedelingen. Dette viser sig imidlertid ikke at være tilfældet, idet klassedelingen meget mere er gaaet frem.

I Tromsø stift med dets saa høist forskjellige forhold vil det være klart, at de forskellige skolekommuner ogsaa for dette punkts vedkommende er meget ulige stillet. Medens de allerfleste kommuner ikke naar op over todelte skoler, fremviser adskillige dog ogsaa 3delte skoler, — saaledes f. eks. Brønnø, Melø, Skjærstad o. a. Firdelte skoler fremviser f. eks. Bodin, Steigen, Talvik, Evenes. Af Borges 11 skoler er syv 3-delt, en 4-delt, en 5-delt, en 6-delt; af Hadsels 21 skoler er ti 3-delt, tre er 4-delt, en 5-delt; Vaagan skolekommune opviser, foruden Kabelvaags 7-delte skole, 3-, 4- og 5-delte skoler o. s. v.

At klassedelingen viser et saavidt gunstigt resultat som tilfældet er, tiltrods for de vanskelige forhold, den spredte bebyggelse inden dette stift afstedkommer, beror selvfølgelig for en væsentlig del paa lovens bestemmelse om 20 børn som maximum for udelte skoler. Dette er imidlertid ikke den eneste årsag. Sammenholdes femaarsberetningernes opgaver, viser det sig nemlig, at der er en række klasser, hvor deling er foretaget uden dette hensyn. Dette synes at tyde paa, at sansen er aaben for betydningen af klassedelingen. I samme retning peger ogsaa den omstændighed, at den af skoleloven tilstedte alternative ordning med samundervisning i 6 uger og hver afdeling særskilt i 6 uger mere og mere forlades. Man finder — og det utvilsomt med rette —, at særskilt undervisning i 10 uger for hver afdeling er en heldigere ordning end førstnævnte. Antallet af omgangsskoler, som i 1890 var 110, i 1895 var 56, er i 1900 gaaet ned til 44.

III. Skolernes undervisningstid.

Skoleugernes antal vil sees af nedenstaaende tabel:

Aar.	Nordland.	Tromsø.	Finmarken.	Sum.
1890	8 635	4 199	2 457	15 291
1895	12 375	6 457	2 782	21 614
1896	12 798	6 681	2 838	22 317
1897	12 885	6 854	2 837	22 576
1898	13 356	6 937	2 853	23 146
1899	13 625	7 038	2 882	23 545
1900	13 973	7 110	2 879	23 962

Hertil kommer 52 frivillige skoleuger, hvorved det samlede tal blir 24 014.

Skoleugernes antal var i 1875: 11 029. Tilvæksten i det forløbne femogtyveaarige tidsrum er saaledes ikke mindre end 12 985 skoleuger.

I tidsrummet 1890—1895 var tilvæksten 6 323 skoleuger.

I perioden 1896—1900 viser tilvæksten af skoleuger sig at være 2 373.

Denne falder saaledes paa de forskjellige aar:

i 1896:	703 skoleugers tilvækst,
i 1897:	259 —«—
i 1898:	570 —«—
i 1899:	424 —«—
i 1900:	417 —«—

Den voldsomme forøgelse af skoleugernes antal, som gennemførelsen af gjældende skolelov fremkaldte — med over 6 000 skoleuger fra 1890 til 1895 — er saaledes, som det sees, afløst af en jevnt fremadskridende forøgelse. Gjennemsnitlig falder paa hver af femaarsperiodens aar ca. 475 skoleuger. I antal er forøgelsen størst i Nordlands amt, idet paa dette af den nævnte stigning med 2 373 skoleuger kommer 1 598 uger. I forhold til folketallet maa dog stigningen siges at være størst i Tromsø amt, hvor skolevæsenet jo ogsaa har staaet noget tilbage, men i femaarsperioden, især da for enkelte skolekommuners vedkommende, ogsaa paa det her omhandlede punkt har gjort kraftige fremskridt.

En kortere undervisningstid end 12 uger fik tilsammen 1 771 børn, af hvilke falder paa Nordlands amt 560, paa Tromsø amt 763 og paa Finmarkens amt 448.

IV. Barnetallet.

Antallet af skolepligtige børn var i 1890: 33 620.

Antallet af undervisningsberettigede børn var i 1895: 39 812. For de efterfølgende aar stiller forholdet sig saaledes:

i 1896:	40 428, deraf under 8 aar:	3 577
i 1897:	41 533,	—«— 3 718

i 1898:	41 959,	deraf under 8 aar:	3 881
i 1899:	42 584,	—«—	3 855
i 1900:	43 281,	—«—	4 009

Antallet af børn, som ved aarets udgang undervistes i faste skoler og i omgangsskoler, var i:

1890	29 997	og 2119,	hvoraf under 8 aar	—
1895	35 390	- 836,	—«—	2 121
1896	36 637	- 852,	—«—	1 847
1897	37 529	- 806,	—«—	1 882
1898	38 048	- 818,	—«—	2 099
1899	38 353	- 880,	—«—	2 060
1900	39 319	- 691,	—«—	2 619

Medens antallet af børn, som undervistes i folkeskolen, i 1890 var 32 116 og i 1895 var steget til 36 226, var det samme i 1900 steget til 40 010.

Forøgelsen fra 1890 til 1895 var saaledes 4 110; fra 1895 til 1900 var forøgelsen 3 784. Medens den store forøgelse fra 1890 til 1895 for nogen del skriver sig fra, at det nye aarskuld af børn under 8 aar fra 1892 fik adgang til skolen, har forøgelsen siden skredet jævnt frem.

En forholdsvis forsvindende del af det samlede barnetal undervistes i omgangsskoler. Dette tal har gennem hele perioden holdt sig omtrent uforandret.

Antallet af elever under 8 aar, som søgte skolen, dalede noget fra 1895—1897. Siden har det atter været i jevn stigning.

Det gennemsnitlige antal elever i hvert skolehold har i perioden været ca. 20.

Udenfor folkeskolen undervistes: i 1890: 618 børn, i 1895: 920 børn. Antallet var i 1900: 896.

Disse børn undervistes væsentlig i dissenterskoler. I denne bevægelse er dog nogen nedgang at spore.

V. Skolesøgningen.

Summen af alle lovbefalede skoledage, i hvilke alle de skolesøgende børn tilsammen skulde have søgt skolen, var

i 1890:	1 702 227,	hvoraf forsømt	235 035
i 1895:	2 355 261,	—«—	334 146
i 1896:	2 456 283,	—«—	337 470
i 1897:	2 526 862,	—«—	331 067
i 1898:	2 556 566,	—«—	315 435
i 1899:	2 612 933,	—«—	395 633
i 1900:	2 607 083,	—«—	310 750

Procentvis stiller forsømmelserne sig saaledes:

i 1890	var de	13,8	%
i 1895	—	14,2	«
i 1896	—	13,8	«
i 1897	—	13,1	«
i 1898	—	12,3	«
i 1899	—	15,1	«
i 1900	—	11,9	«

Forsømmelsesprocenten i dette stift var i 1890 gennemsnitlig 17,2. I 1890 var den — som ovenfor bemærket — 13,8. Derefter gik den i 1891 op til 14,8; i 1892 til 16,3; i 1893 til 16,4; i 1894 er der en nedgang til 15,6. Fra 1895 til 1898 er der saa en jevn nedgang til henholdsvis 14,2, 13,8, 13,1 og 12,3 som ovenfor vist. I 1899 indtræder en sterk stigning.

Den sterke stigning af forsømmelsesprocenten i 1899 skyldes væsentlig Tromsø amt, hvor den i dette aar steg til henimod 22 %. Dette forhold beror dog paa dette aars epidemiske sygdomme inden amtet. Det samme gjælder store dele af Vestfinmarken, særlig da Hammerfest fogderi, hvor forsømmelsesprocenten var 21,7.

De øvrige dele af stiftet viser derimod nedgang. Uheldigst stillet var Nordre Helgeland fogderi, der udviser en forsømmelsesprocent af 14,6, derhos Tanen fogderi med 14,2. Heldigst stillet er Alten fogderi med sine ca. 9 % og Salten fogderi med ca. 10 %.

Løvrigt udviser selvfølgelig de forskjellige skolekommuner stor forskjel ogsaa i her omhandlede henseende. Saaledes opviser Lyngen skolekommune omkring 30 % skoleforsømmelser, Kistrand ca. 29 %, Hammerfest landsogn ca. 28 %, Sydvaranger ca. 22 %, Kvalsund ca. 20 %, Herø ca. 21 %, Tjøtta ca. 18 %, Rødø ca. 19 %. Omvendt udviser adskillige kommuner ogsaa en meget smuk procent, saaledes f. ex. Hadsel, Dverberg, Malangen 8 %, Trondenes 7 %, Kjerringø ca. 6 %, Trænen, Valberg o. a. ca. 5 %, Nesseby 4,9 %, Bardo 3,5 %, Saltdalen 2,8 %.

Denne saa overordentlig store forskjel i forsømmelsesprocenten mellem de forskjellige skolekommuner skyldes naturligvis forskjellige aarsager. Dels spiller naturforholdene ind. I distrikter som Bardo, Saltdalen og Nesseby er adkomsten til skolen lettere. I andre distrikter som i Helgeland, paa øerne — eller overhovedet i de rene kystdistrikter — er adkomsten ofte særdeles vanskelig. Atter paa andre steder kan adkomsten være nogenlunde rimelig, men sansen for skolen er mindre sterk, befolkningen mindre vaagen. Hertil kommer da fattigdommen. Samvirkende er disse to sidstnævnte aarsager i enkelte distrikter. Ofte kommer da hertil vanskelig adkomst.

I det store og hele maa det dog siges, at der er fremgang, om den end neppe kan karakteriseres som sterk, — noget, som maaske overhovedet ikke kan ventes paa dette omraade af skolens liv.

Adskillige skolestyrer viser en stor og prisværdig iver i henseende til at fremarbejde en gunstigere skolesøgning. Redebont ydes hjælp til trængende forsørgere, naar saadant behøves. Forsøg paa at drive skolesøgningen op ved hjælp af mulktforelæg vinder derimod liden anklang. Det er jo ogsaa et middel, som antages at burde komme til anvendelse kun i yderste nød. Derhos har det vist sig, at denne metode er saa indviklet, — særlig i henseende til at yde en af vedkommende domstol anerkjendt »formaning og advarsel» — at man nødigt vil befatte sig med den.

Antallet af børn over 8 aar, som ikke nød nogen undervisning var:

i 1890..... 886.

i 1895..... 551.

i 1900..... 452.

I dette tal er da indbefattet adskillige børn, som paa grund af vanførehed, sygdom eller svage evner ikke har kunnet søge skolen i aarets løb, eller som har været saaledes stillet, at forsørgerne af anden grund ikke har villet sende dem til skolen selv i denne alder, men har udstrakt tiden for sendelsen til skolen ud over det 8de aar. Fattigdom spiller her en væsentlig rolle. Dog er — som det sees — nedgangen i forhold til 1890 meget stor, hvad da især fremtræder, naar det erindres, at antallet af saadanne børn i 1881 var 1119.

VI. Undervisningen.

Skolens ydre apparat har en væsentlig betydning. En ulige større har dog den gjerning, som drives inden skolens døre. At schemaer og protokoller er i orden, er nødvendigt. Endnu nødvendigere for skolens liv er den opdragende undervisning.

Hindringerne for en effektiv undervisning er i mange af dette stifts egne svære. Først møder os den mangelfulde klassedeling, hvis hindring forsterkes, naar klassen er udelt. Dernæst forsømmelserne, der strækker sine følger ikke bare ud over den forsømmende selv, men stiller sig hindrende for fremgang ogsaa for den mødende. Efternølerne og sinker holder yderligere igjen. Mangel paa læse- og lærebøger sætter en ellers kraftig undervisning i stampe. I de blandede sprogdistrikter kommer saa de for disse eiendommelige forhold til som en ny og virkningsfuld hindring. Og selv hvor skolerne virker under de gunstigste vilkaar, idet de her nævnte hindringer er nedsat til et forholdsvist minimum, kommer dog i betragtning den forholdsvist korte skoletid, der ved den stedfindende fagtrængsel spænder fordringerne til en høide, som den gamle ordning ikke kjendte. Nævnes maa ogsaa, at naar skolens undervisning, — med en længere middagshvile — falder fra 8 à 8½ til 3 à 4 om eftermiddagen, og børnene da skal begive sig hjem, hvorhen de kommer trætte og udmasede, kan der efter sagens natur ikke blive synderlig tid til hjemmearbejde.

Thi til trods for disse svære og i enkelte henseender uovervindelige hindringer, er det dog forbausende, hvad der i det store og hele udrettes i vore folkeskoler. Paa flere steder gir landsskolerne neppe byskolerne meget efter, til trods for disse sidstes længere undervisningstid og deres ofte i mange henseender bedre udstyr. Dette beror naturligvis paa forhold, som ikke netop direkte vedrører skolens liv, men som dog har sin indflydelse paa dette. At landsskolens børn i den korte undervisningstid maaske ogsaa arbejder mere end byskolebørnene gjør, tør heller ikke være udelukket. Overhovedet har visselig den omstændighed, at landsungdommen samles om faa og enklere, men desto sterkere indtryk, sin betydning, modsat de kaleidoskopiske billeder, byungdommen nærer sig med. Omvendt har atter igjen landets enklere forhold ogsaa sin afvekslende rigdom. Men især kommer vistnok i betragtning den umiddelbare hørering med tingene, den direkte beskæftigelse med omgivelserne, hvortil landsbørnene har saameget rigere anledning. I det landsbørnene baade har et mere passende anskuelsesapparat til opøvelse af sin intelligens end byens børn og tillige mere faar anledning til selv at være med, til at tage fat sammen med de ældre i dagens sysler, og landets liv saaledes blir en bedre skole for intelligens og karakter end byernes liv oftest yder, saa styrkes derved ogsaa skolens gjerning. Uden en saadan indirekte hjælp, der gjør landsbørnene til ret troværdige medarbeidere i skolen, kunde denne, under landsforholdenes i mange henseender store ugunst, ikke udrette, hvad den i virkeligheden magter.

At meget staar igjen, og at der er meget at rette paa, er paa den anden side ikke udelukket. Endnu er megen sløvhed og ligegyldighed at overvinde og modstand at bryde fra de forsørgeres side, der lidet agter nødvendigheden af en regelmæssig skolegang i den korte tid, den varer, eller hvor sansen for at skaffe børnene de nødvendige hjælpemidler ikke tilfulde er vakt. Skjønt stor forandring er at spore, findes dog endnu noget igjen af den gamle surdeig, der i de borgerlige fag øiner kun en ubekvem, en unødig byrde og ser skolens gjerning under lyset af at slippe frem for præsten. Den bedste hjælp har skolen her i den forstaaelsesfulde lærers evne til at vække kjærlighed til kundskab i barnets sind, hvorfra veien lettere banes til forældrenes baade hjerte og hoved.

Men ogsaa i skolens egen gjerning tør være meget at rette. At prise de gamle tider er en vanskelig sag og skal heller ikke her gøres. Dog har jeg indtrykket af, at den gamle lærertype, naar de bedste af dem mønstres, havde — tiltrods for, at deres kundskabsforraad paa de reale fags omraade maaske ikke var saa stor — en koncentration, som maaske nu ofte savnes. Den nyere lærertype er maaske mere bevægelig og rig, og særlig turde de nyere staa over de ældre i henseende til kundskabsrigdom. Men at der her ligger en opgave forhaanden for de yngre, nemlig at samle sin megen viden i en dybere bearbejdelse, synes mig ikke uklart.

Det her berørte forhold hænger da — som det sees — sammen med skolens hele stilling, hvor elementernes rigdom træder mere frem end den sammenfattende bearbejdelse, og viser i sin helhed tilbage til eiendommeligheder, der er karakteristiske for vor nuværende kulturstrømning.

At rette paa de her berørte forhold, der er vor skoles ømme punkt, ved at udskyde fag af dem, der nu er optaget i skolens undervisningskreds, vilde utvilsomt være et feilgreb. Man behøver jo kun at spørge sig selv, hvilket fag man da vilde bringe til offerbænken, for at se, at de alle trænges, dersom vor skole skal blive, hvad der er tilsigtet med den, en folkeskole, og mere og mere svare til denne sin tanke. Derfor taler end yderligere den omstændighed, at tendensen saa langt fra gaar i retning af indskrænkning, at meget mere flere fag allerede banker paa skolens dør, og endnu flere staar ventende bagenfor disse. Og skal skolen svare til sin hensigt at bidrage til at orientere de unge, til at stille dem paa det standpunkt, at de, naar de forlader den, i nogen grad kan være rustede for det liv, i hvilket de skal indtræde, saa vil det nok vise sig, at man nødes til at give ogsaa disse en plads.

Netop fordi forholdene trykker paa, er der saameget større opfordring for skolen til at optage de her antydende forhold til alvorlig overveielse, og det saameget mere, som man endnu ikke er naaet frem til at indarbejde i skolens liv de fag, den gjældende skolelov allerede selv har opstillet. Dette gjælder da særlig »de tre fag«, gymnastik, sløid og tegning. Som rimeligt er, har af disse tegning fundet mest indgang, især fordi dette fag volder mindst udgift. Om udbyttet af den time eller to om ugen, som anvendes til denne undervisningsgren, svarer til hensigten, tør være mere end tvilsomt. At sløiden ikke har fundet synderlig indgang, beror selvfølgelig paa mangel paa lokaler, undervisningens kostbarhed, — saaledes som den nu kræves drevet — og vel ogsaa paa mangelfuld uddannelse fra lærerpersonalets side. Det samme gjælder maaske i end høiere grad legemsøvelser, ialfald i ordets officielle forstand. Tiltrods for de store vanskeligheder, som sløidundervisningen med nugjældende ordning medfører, er der dog i enkelte skolekommuner arbeidet energisk paa dens fremme. I adskillige af de nye skolebygninger er rum reserveret sløidundervisningen. Særlig forhaabning turde knyttes til denne undervisningsgrens fremtid, naar den sees i forbindelse med konfirmationsskolerne. Det samme gjælder haandarbeidsundervisningen for piger. Ogsaa for dette fag er der — særlig i Nordland — gjort ikke lidet. Af indberetningerne sees, at i tegning undervises ca. 13 000 børn, i legemsøvelser ca. 4 500, i haandarbeide (gutter og piger) ca. 1 300.

At der i det store hele, til trods for alle vanskeligheder, hvorunder skolen har at kjæmpe, dog pulserer et kraftigt og forstandigt arbeide inden dens enemerker, og at derfra strømme af liv gaar befrugtende ud over samfundets jord, meddelende kundskabens frø og opdragelsens hjælp til de

mange, derom kan ingen, der kjender noget til skolens gjerning, i noget øieblik tvile.

VII. Lærerstandens kaar.

Antallet af lærere og lærerinder stiller sig saaledes:

	Antal lærere.	Deraf examinerede.	Antal lærerinder.	Deraf examinerede.
1890	415	408	43	42
1895	486 (§ 19)	456 (§ 26)	137 (§ 19)	116 (§ 26)
1900	519 (+ 67)	500 (+ 56)	158 (+ 21)	148 (+ 32)

Forøgelsen fra 1890 til 1895 er 165, fra 1895 til 1900 er den 54, heri dog ikke indbefattet lærere og lærerinder i ufuldstændig post (hjælpe lærere og timelærere).

De er saaledes fordelt paa de forskjellige amter.

	Lærere i fuldstændig post. (§ 19)	Deraf med lærerprøve. (§ 26)	Lærerinder i fuldstændig post. (§ 19)	Deraf med lærerprøve. (§ 26)
Nordlands amt	281	271	117	110
Tromsø «	166	161	33	30
Finmarken «	72	68	8	8

Som det sees, er antallet af uexaminerede lærere og lærerinder i forhold til det samlede antals vekst gaaet betydelig ned, ligesom tallet ogsaa absolut seet er dalet. I 1890 var der 7 uexaminerede lærere og 1 uexamineret lærerinde. I 1895 er tallet steget til henholdsvis 30 og 21. I 1900 er der af de i fuldstændig post ansatte lærere kun 19, der ikke har bestaaet den lovbestaaede lærerprøve; af lærerinder er der kun 10, som mangler prøven.

Af lærere og lærerinder i ufuldstændig post var i 1900 ansat:

	lærere:	lærerinder:
i Nordlands amt	4	4
i Tromsø «	2	1
i Finmarken «	5	2,

tilsammen 11 lærere og 7 lærerinder.

Det samlede antal lærere og lærerinder var saaledes henholdsvis 530 og 165, tilsammen 695, — hvoraf i fuldstændig post 677.

De i 5 aarsperioden gjældende lønningssatser har været følgende:

1. Lavmaal af lærerløn:

for 2den afdeling:

i Nordlands amt	kr. 12.00	pr. skoleuge
i Tromsø «	« 12.00	« —
i Finmarken «	« 15.00	« —

for smaaskolen:

i Nordlands amt.....	kr. 8.00	pr. skoleuge
i Tromsø «	« 8.00	« —
i Finmarken «	« 10.00	« —

2. *Kostholdsgodtgjørelsen:*

i Nordlands amt

Helgeland og søndre Salten.....	kr. 5.00	pr. uge
nordre Salten og Vesteraalen	« 5.50	« —
Lofoten	« 6.00	« —
altsaa gjennemsnitlig	« 5.67	« —

i Tromsø amt.....	« 5.00	« —
i Finmarkens amt	« 7.00	« —

Ved loven af 31 mai 1900 er følgende forbedringer i disse lønningsvilkaar indtraadt, idet lavmaalssatserne er bestemt til nedennævnte beløb:

i Nordlands amt	kr. 19.00	i 2den afd. og	kr. 15.00	i smaaskolen
i Tromsø « «	20.00	—«—	« 15.00	—«—
i Finmarken « «	24.00	—«—	« 20.00	—«—

Stigningen blir saaledes:

i Nordlands amt	kr. 1.33	i 2den afd. og	kr. 2.00	i smaaskolen
i Tromsø « «	3.00	—«—	« 2.00	—«—
i Finmarken « «	4.00	—«—	« 3.00	—«—

3. *Alderstillæggene* har været:

a. for 2den afdeling:

i Nordlands amt af 1ste grad	kr. 100.00,	af 2den grad	kr. 200.00
i Tromsø « «	—«—	« 120.00,	« —«—
i Finmarken « «	—«—	« 125.00,	« —«—

b. for smaaskolen:

i Nordlands amt af 1ste grad	kr. 50.00,	af 2den grad	kr. 100.00
i Tromsø « «	—«—	« 60.00,	« —«—
i Finmarken « «	—«—	« 75.00,	« —«—

Efter loven af 31 mai 1900 er alderstillæggene fastsat saaledes:

		for 2den afdeling:		for smaaskolen:	
i Nordlands amt	1ste grad	kr. 100.00	1ste grad	kr. 60.00	
	2den —	« 200.00	2den —	« 120.00	
	3die —	« 300.00	3die —	« 180.00	
	4de —	« 400.00	4de —	« 240.00	
i Tromsø «	1ste —	« 120.00	1ste —	« 60.00	
	2den —	« 225.00	2den —	« 120.00	
	3die —	« 325.00	3die —	« 180.00	
	4de —	« 425.00	4de —	« 240.00	

	for 2den afdeling:		for smaaskolen:	
i Finmarken amt	1ste grad	kr. 125.00	1ste grad	kr. 75.00
	2den —	« 250.00	2den —	« 150.00
	3die —	« 375.00	3die —	« 225.00
	4de —	« 500.00	4de —	« 300.00

Den samlede stigning i alderstillæggene blir saaledes:

	for 2den afdeling:		for smaaskolen:	
i Nordlands amt	kr. 200.00		kr. 120.00	
i Tromsø	« 200.00		« 120.00	
i Finmarken	« 250.00		« 150.00	

Som det af disse oversigter vil sees, er lønningerne, forsaavidt angaar lavmaalssatserne for ugeløn i Nordlands amt i nogen grad forbedret, idet satserne er steget med kr. 1.33 for 2den afdeling og kr. 2.00 for smaaskolen.

I Tromsø amt er lavmaalssatserne forøget med kr. 3.00 for anden afdeling og kr. 2.00 for smaaskolen.

Finmarkens amt udviser et end mere gunstigt resultat, idet her forøgelsen er kr. 4.00 og kr. 3.00, henholdsvis i 2den afdeling og i smaaskolen.

Hvad angaar alderstillæggene, har Nordlands amt fulgt lovens lavmaal med kr. 100.00 for hvert tillæg. Tromsø amt har bibeholdt de gamle satser for 1ste og 2den grad i 2den afdeling, der overstiger lavmaalet med kr. 25.00. I smaaskolen er lavmaalet fulgt. Finmarkens amt har beholdt sine gamle satser baade i 2den afdeling og i smaaskolen og desuden forheiet lavmaalssatserne for 3die og 4de grads tillæg, hvorved det samlede alderstillæg for 2den afdeling blir kr. 500.00, for smaaskolen kr. 300.00.

At disse ansættelser baade for ugeløn og for alderstillæg betegner et betydeligt fremskridt i lærerstandens lønningsvilkaar, behøver ingen nærmere paavisning. Da virkningerne af disse ansættelser vedkommer den følgende 5-aarsperiode, skal de dog ogsaa af den grund her ikke nærmere omhandles. Kun skal tilføies, at lavmaalssatserne af ugeløn i en flerhed af de større skolekommuner overstiger de af amtstingene fastsatte lavmaalssatser.

De i fuldstændig post ansatte læreres og lærerinders samlede indtægt er opgivet at være:

	Beregnet kontant:	Antagen pengeværdi af naturalydelse:
i 1890.....	kr. 302 395.00	kr. 35 537.00
i 1895.....	» 481 180.00	» 32 747.00
i 1900.....	» 552 648.00	» 35 044.00

Af lærere, som havde skolevæsenet tilhørende familiebolig, var der tilsammen 238. Deraf havde 93 jordvei, hvorpaa fødes mindst 2 kjer;

mindre jordvei havde 37. Uden jordveie af de nævnte var 108. Af lærerinderne havde tilsammen 9 skolevæsenet tilhørende bolig.

Antallet af lærere, som tillige var kirkesangere, var 112, hvoraf i Nordlands amt 64, i Tromsø amt 27, i Finmarkens amt 21. Disses samlede indtægt som kirkesangere var kr. 48,884.00.

Det samlede antal skoleuger, som var tillagt de i fuldstændig post ansatte lærere og lærerinder, var i 1900: 24 014. Da lærer- og lærerindernes antal samtidig var 677 (i fuldstændig post ansatte), blir det gennemsnitlige ugetal paa hver ca. 35 $\frac{1}{2}$ uge pr. aar.

VIII. Skolens økonomi.

a. Amtsskolekasserne.

Amtsskolekassernes udgifter har været i jevn stigning, dels som følge af den byggevirkosomhed, som har været drevet for at skaffe skolerne tidsmæssige lokaler, dels paa grund af alderstillæggene, dels paa grund af stigning af udgifter til skoleinventar o. s. v. Af denne grund er da ogsaa udligningen paa amterne øget.

Til nærmere belysning af forholdet hidsættes:

	Udligning:	Samlet indtægt (og udgift):
Nordlands amt	1890 kr. 0.10	kr. 40 962.74
	1895 » 0.14	» 74 636.95
	1900 » 0.15	» 79 959.27
Tromsø amt	1890 » 0.08	» 19 781.83
	1895 » 0.11	» 34 765.38
	1900 » 0.15	» 46 573.70
Finmarkens amt	1890 » 0.12 og 0.15	» 21 485.93
	1895 » 0.12 « 0.15	» 28 932.91
	1900 » 0.12 « 0.15	» 30 932.16

Amtsskolekassernes samlede indtægt var saaledes:

i 1890:	kr. 82 230.50
i 1895:	» 138 335.24, forøgelse ca. kr. 56 105.00
i 1900:	» 157 465.13, —»— » 19 130.00

De to største poster paa udgiftssiden har selvfølgelig været til alders-tillæg samt til skolehuse (med eller uden lærerbolig), samt til jordvei.

Disse poster stiller sig som følger:

	Alderstillæg:	Til bygning:
Nordlands amt	1890 kr. 27 460.00	kr. 6 465.00
	1895 » 37 175.00	» 19 498.55
	1900 » 41 400.00	» 27 821.72

	Alderstillæg:	Til bygning:
Tromsø amt.	1890 kr. 11 488.00	kr. 5 979.00
	1895 » 16 745.00	» 14 212.00
	1900 » 22 480.00	» 20 574.90
Finmarkens amt.	1890 » 10 000.00	» 5 785.00
	1895 » 12 527.00	» 8 702.50
	1900 » 11 860 00	» 10 758.65

Hvad der i denne oversigt mest falder i øinene, er den sterke stigning af udgifterne til nybygning. Denne udgiftspost har for Nordlands amts vedkommende i 10-aarsperioden mere end 4-doblet sig; i Tromsø amt er ligeledes udgifterne hertil i 1900 omtrent fire gange saa store som i 1890; i Finmarkens amt omtrent det dobbelte. Paa samme tid som kravet til amtskommunernes ydelsesevne paa denne vis er spændt omtrent til det yderste, maa det dog siges at være en af 5-aarsperiodens glædeligste fremtoninger, at sansen for at skaffe skolen tidsmæssige lokaler saaledes er vakt. Vistnok staar ogsaa paa dette punkt endnu meget igjen at gjøre. Men man synes dog her i al fald at øine land. I kommende 5-aarsperiode skal, dersom alt faar gaa siu jevne gang, i denne henseende vistnok det væsentligste være gjort, saa man kan mere end hidtil begynde at vende blikket til skolens indre udstyr. — En schematisk oversigt over skolehusene inden stiftet følger vedlagt, idet dog ved samme bemærkes, at for en flerhed af de under »ældre« skolehuse opførte bygninger gjælder, at de vistnok er opført før 1895, men at bidragene for dem strækker sig indover 5-aarsperioden 1895—1900. Særlig gjælder dette Nordlands amt, idet bidragene til skolehuse, som i dette amt beregnes til $\frac{13}{20}$ af byggesummen, udbetales i løbet af 10 aar. Noget anderledes stiller forholdet sig i Tromsø og Finmarkens amter, hvor bidragene udbetales i al fald ikke ud over 3 terminer.

b. Herrederne.

Hvad angaar de enkelte herreders udgifter til sit skolevæsen, skal her — iøvrigt under henvisning til den officielle statistiks beretninger om skolevæsenets tilstand i riget — kun bemærkes, at disse selvfølgelig baade i og for sig er store og tillige føles trykkende. Og dette saa meget mere, som de økonomiske forhold i dette stift i den forgangne 5-aarsperiode har været alt andet end gunstige. Med aabent øie herfor er det da ogsaa, at vedkommende statsmyndighed har tilgodeseet de fleste af stiftets skolekommuner med forhøiet statsbidrag i henhold til skolelovens § 38. Disse bidrag har været skolekommunerne en væsentlig støtte i og i høj grad bidraget til at holde modet oppe. I erkjendelsen heraf er det da ogsaa, at saavel amternes formandskaber som de engere skolekommuner har strukket sig længst muligt baade i henseende til ophjælp af lærerpersonalets lønninger — som i det foregaaende vist — og i henseende til

skolernes udstyr med bygninger og med inventar samt undervisningsmateriel. Det er at haabe, at myndighederne ogsaa fremtidig vil have det rette syn paa forholdene i denne henseende, saa disse egne skolevæsen, til trods for alle vanskeligheder, hvormed det efter forholdenes natur altid vil have at kæmpe, faar gaa fremtidig som hidtil en rolig og jevn udvikling imøde.

Af ganske særlig betydning vil de foranstaltninger blive, som efter kirke- og undervisningsdepartementets initiativ er paabegyndt i henseende til ordning og videreførelse af skolevæsenet i Finmarkens amt. Angaaende disse foranstaltninger henvises til St. prop. nr. 2, oplysningsvæsenets fouds særbudget 1900—01, s. 32—77, hvor det kgl. departements udførlige foredrag i sagens anledning er indtaget.

IX. Almindelige bemærkninger.

Som almindelig bemærkning skal kun tilføies, at den forgangne femaarsperiode i det store og hele udviser et energisk arbeide for at bære skolen frem. Haandgribelig at paavise, om den nye skoleordning har hævet folkets dannelsesniveau eller ikke, lader sig selvfølgelig ikke gjøre. Dels er endnu den tid, i hvilken en nogenlunde gennemført ordning efter den nye lov har virket, for kort, dels gjælder det her forhold, som ikke netop saaledes kan afveies, dels er det jo ikke skolen alene, som bestemmer det nævnte dannelsesniveau. Heldigvis er de gamle tiders overtro, at skolen og dens arbeide skal kunne gjøre det alt, — en overtro, som lige til det sidste har regjeret og endnu ofte frodigen blomstrer, — begyndt at vige for den mere nøgterne forstaaelse, at skolens arbeide kun er et led i samfundets bestræbelser for at opdrage sig selv og hæve sig selv til et høiere standpunkt. Blandt alle de bestræbelser, som samfundet sætter i verk for sin egen selvfornyelse og til sin fremgang, er skolegjærningen kun den ene, om end en saare vigtig. En saadan nøgtern opfatning behøver ingenlunde at slappe skolens liv. Meget mere vil den, naar den ser sig som et led i en række bestræbelser for det samme formaals skyld, deraf hente saa meget større mod og saa meget mere større fortrøstning til, at dens arbeide ikke skal være forgjæves. Som enearbeider vilde skolen staa der med liden evne; som medarbeider ved siden af andre historiske og samfundsmagter vil den yde sit bidrag. Thi intet menneske kan helt gaa bort fra sine barndoms- og ungdomsindtryk. Saaledes blir ogsaa skolen en medbestemmende faktor til udformningen af den enkeltes personlighed og for retningen af nationens historiske liv.

I sin almindelighed kan man derfor kun henvise til, at folkeskolens ordning i den forgangne periode er gaaet frem. Klasseinddelingen er blevet bedre, skoletiden er forlænget; skolerne har faaet en række tidsmæssige og gode lokaler; skolernes indre udstyr er gaaet frem; inventar og undervisningsmidler er forbedret; lærernes lønninger er gunstigere. Dersom ikke

alt dette ogsaa skulde øve sin heldbringende virkning paa skolens gjerning, saa behøvede man jo overhovedet ikke at holde skoler. Hvortil al denne anstrengelse, dersom man ikke tør tro, at det dog maa hjælpe. Kommer saa hertil, at befolkningens interesse for skolen utvilsomt i det store og hele aldeles ikke er ringe, meget mere endog paa flere steder betydelig, vil denne tro yderligere styrkes. Men desuden tør man maaske ogsaa sige, at skolens frugter spores. Ungdommens sans vaagner, lysten til læsning stiger, selvtænkningen vokser, selvstændigheden øges. At skolen her har havt sin gjerning og øvet sin indflydelse, tør ikke være tvilsomt. Og jo mere udviklingen af den frie dannelse gennem ungdomsskoler, folkebiblioteker, skolebogsamlinger, ungdomsforeninger o. s. v. skrider frem, des mere vil atter igjen alt dette virke befrugtende tilbage paa skolen og dens liv.

Udrensningen af de mindre heldige elementer gennem værgeraadenes virksomhed og de dermed sammenhængende bestræbelser vil ogsaa paa sin maade bidrage til at forhøje skolens ydelsesevne.

Til trods for alt har skolen — som ogsaa i det foregaaende paa forskjellig vis fremhævet — dog ogsaa endnu havt meget at kjæmpe med. I denne sammenhæng skal særlig en ting antydes, nemlig den uro, som endnu ofte spores i skolerne paa grund af de hyppige lærerskifter. Aarsagerne til dette onde er mange og forskelligartede og kan ikke udelukkende lægges lærerstanden til last. Dels hænger denne uro sammen med vanskeligheden ved at faa posterne besat. Dette har gjort, at det har været forholdsvis let at faa en ny og bedre post. Og denne udsigt har, som rimeligt er, ikke kunnet undlade at friste lærere, som selv ganske nylig er kommen i stilling. Utvilsomt har ogsaa ansættelsesbestemmelserne her sin store og afgjørende indflydelse. Ancienniteten spiller ofte særdeles liden rolle i tilsynsudvalgenes betænkning og i skolestyrernes ansættelsesbeslutning. Heraf har lærerne bestemt indtryk. Det kan da ikke undre, at selv den yngste lærer søger at opnaa selv den bedste lærerstilling, og det med grundet haab, især naar han er noget kjendt inden kredsen.

Sammenhængende med disse vanskeligheder er, at det ikke sjelden hænder, at skolestyrerne, uagtet flere er ansat i samme post, for tilfælde af, at den først ansatte skulde trække sig tilbage, dog ikke har opnaaet at faa nogen. Den samme lærer ansættes paa flere steder samtidig og har saaledes en flerhed af poster at vælge mellem. Han vælger da en af de mange, beholder sin gamle post, mens den nye prøves en tid, og trækker sig da maaske tilbage for at beholde det, han har. Saaledes er vanskeligheder paa mange kanter. Men følgen er, at skolestyrerne lider, lærerne selv lider, og skolen lider, — alt paa grund af den megen uro.

En omordning af ansættelsesreglerne vilde skabe ganske anderledes rolige forhold. Men en saadan forandring vilde ogsaa i anden henseende virke heldbringende. Paa grund af den lokale independentisme, som nu hersker, hvor tilsynsudvalgenes indstillinger som oftest følges, føler lærer-

standen sig og betragter den sig ikke saameget som skolevæsenets tjenestemænd, men mere som tjenere for de enkelte kredse. Denne individualistiske grundbetragtning svækker ofte lærerens og dermed skolegjerningens stilling. Ligesaalidt som dannelses- og opdragelsesvæsenet er et aggregat af tilfældige bestanddele, men en organisme med de mange i hinanden gribende og hverandre betingende og supplerende led, ligesaalidt er jo de enkelte skoler noget for sig staaende og isoleret, men meget mere lemmer af en fælles skolens organisme. At skolevæsenets forhold til hjemmene faar et kraftigt udtryk gennem de dertil nødvendige institutioner, kan ikke noksom paaskjønnes. Men uvæsentlig er det heller ikke, at skolevæsenets sammenhæng som organisk helhed faar sit fuldgyldige udtryk. Utvilsomt lider vi endnu under, at vi ikke har en samlet, enhedsbevidst lærerstand, men kun stænder af lærere, der for en del kasteagtigt udskiller sig fra hinanden. En saadan enhedsbevidsthed vil vistnok udarbejdes, efterhvert som følelsen af dannelses- og opdragelsesvæsenets enhed og sammenhæng arbejder sig frem. Men det vil vistnok erkjendes, at det indebærer i sig ikke ubetydelige farer for en sund udvikling, dersom denne enhedsbevidsthed skal udarbejdes væsentlig gennem sammenslutning i fagforeninger, der efter forholdenes medfør endogsaa maaske drives til delvis opposition mod et independentisk system. Kunde derimod skolens enhed faa et klarere udtryk ogsaa gennem den maade, hvorpaa lærerstandens ansættelse sker, uden at derfor andre berettigede interesser paa nogensomhelst maade trædes for nær — og en saadan ordning er jo let tænkelig, — vilde saare meget være vundet til oparbejdelse af den samlende solidaritetsfølelse, hvorpaa saa meget dog beror ogsaa inden skolens omraade.

Endskjønt den gamle betragtning om de »7 aars skolegang« endnu her og der gaar igjen, begynder befolkningen nu som helhed at finde sig tilrette med bestemmelserne i tillægsloven af 21 juni 1894 angaaende undervisningstiden. Denne skolelovens bestemmelse samt konfirmationen begynder da ogsaa mere og mere at arbejde sammen.

Skjønt skoleforsømmelserne inden dette stift, ogsaa forsaavidt angaar forsømmelser uden lovlig grund, ikke er ganske ringe, benyttes dog mulktforelæg i den sags anledning, som foran antydet, i forholdsvis liden udstrækning. Dels kommer her i betragtning en vis sky for at bruge dette middel i skolens sager, dels og især virker den omstændighed, at de lokale forhold gjør det vanskeligt at fyldestgjøre lovens krav paa tilstrækkelig »formaning og advarsel.« Tilsynsudvalgene, hvis virksomhed for en del jo ogsaa skulde ligge netop paa dette punkt, har til trods for al den gode vilje, som utvilsomt paa de fleste steder findes i retning af at virke for god skolesøgning, ikke altid den tilstrækkelige anledning til her at gribe ind, dels fordi befolkningen meget er paa udfærd, dels ogsaa fordi forsømmelser af denne art ofte skriver sig fra hjem, der ligger isolerede og fjernt fra de almindelige færseislinjer. Man kan ikke undres saa meget over, at under disse omstændigheder udvalgene ofte viser mindre nidkjerhed,

end de vel vilde have gjort, om ikke besværlighederne og vanskelighederne var saa store, som de oftest er.

Et ikke noksom glædeligt tegn er det, at befolkningen i det store og hele dog vil have orden i skolens sager. Megen misforstand og vel ogsaa utidighed kan maaske hist og her gjøre sig gjældende med manglende syn for væsentligheder. Og dog kan ingen opmærksom iagttager undgaa at faa et levende indtryk af den interesse, den mere fremmelige del af befolkningen nærer for skolens gjerning og det i stedse stigende grad. I denne befolkningens øgede interesse og i det forstaaelsesfulde arbeide, som en indsigtfuld og nidkjær lærerstand nedlægger dag for dag i skolens gjerning, tør det bedste haab bygges paa vor folkeskoles fremgang i den kommende periode paa det grundlag, som hidtil er lagt.

B. Aftenskoler.

Interessen for aftenskolerne har i femaarsperioden været jevnt den samme. Der er hvert aar holdt omtrent det samme antal skoler og i de samme kommuner. Antallet har i Nordlands amt varieret fra 16 i 1898/99 til 27 i 1900/01, i Tromsø amt fra 20 til 28 (i 1896/97), i Finmarkens amt fra 8 i 1896/97 til 4 i 1900/01. I Nordlands amt er skoler holdt i Bindalen, Lurø, Melø, Hemnes, Mo, Fauske (Skjerstad), Sørfolden, Ledingen, Steigen, Hol, Ankenes, Borge, Hadsel og Dverberg skolekommuner. I Tromsø amt i Bjarkø, Kvæfjord, Trondenes, Ibbestad, Lenviken, Bardo, Maalselven, Tromsøundet, Skjærvø og Kvænangen skolekommuner; i Finmarken i Nordvaranger og Vardø herred.

Elevantallet har i Nordlands amt varieret mellem 169 gutter samt 57 piger og 362 gutter og 139 piger. I Tromsø amt henholdsvis mellem 174 og 292 gutter samt 53 og 156 piger. I Finmarkens amt mellem 37 og 73 gutter samt 10 og 20 piger.

Det samlede antal elever, som i femaaret har søgt aftenskoler, stiller sig saaledes:

i Nordlands amt....	1 215	gutter og	329	piger =	1 544
i Tromsø amt.....	1 199	—	»	490	— = 1 689
i Finmarkens amt..	237	—	»	72	— = 309
	—————				
	tilsammen 2 651 gutter og 891 piger = 3 542.				

Det samlede antal undervisningstimer har i femaaret været:

i Nordlands amt.....	5 296
i Tromsø amt....	4 803
i Finmarkens amt.....	1 117
	—————
	tilsammen 11 216.

Fømaarsperiodens udgifter har været :

	Offentligt bidrag:	Kommu- nernes eller kredsenes:	Skolepenge af eleverne:	Til- sammen:
i Nordlands amt	kr. 3 629	kr. 993	kr. 229	kr. 4 851
i Tromsø amt	» 2 705	» 806	» 4	» 3 515
i Finmarkens amt . . .	» 838	» 518	» -	» 1 356
	tilsammen kr. 7 172	kr. 2 317	kr. 233	kr. 9 722

Undervisningsgjenstandene i disse skoler har næsten udelukkende været norsk og regning.

Hensees til, at der i skoleaaret 1900—01 har været igang af aften-skoler i Nordlands amt 27, i Tromsø amt 26, i Finmarkens amt 4, til-sammen 57 skoler, tør det vistnok siges, at disse skoler i ikke uvæsentlig grad bidrager til støtte for oplysningsarbejdet. Vistnok har de at kjæmpe med adskillige vanskeligheder. Saaledes er det ikke altid let at finde lærere, der efter dagens møie i folkeskolen har lyst paa at paatage sig det anstrengende aftenarbejde. Man har jo ogsaa næret frygt for, at denne skoleart skulde virke hindrende for udviklingen af de mere fuld-komne fortsættelsesskoler. Imidlertid synes forholdenes udvikling at pege paa, at disse skoler dog endnu har sin gjerning at gjøre. I denne retning taler ogsaa den omstændighed, at skolerne har været søgt af elever i op til 30 aars alderen. Dette tyder paa, at der er dem, som uden at have anledning eller raad til at søge videregaaende skoler, har trang til at faa delagtighed i den smule retledning, som ogsaa ved disse skoler af ringere art bliver givet. Saalænge fortsættelsesskoler ikke skyder kraftigere vekst, end tilfældet har været i dette stift, maa der saaledes siges at være plads for aftenskolernes vistnok beskødne, men dog ikke helt betydningsløse gjerning. Nogen betydning for deres trivsel har selvfølgelig ogsaa lære-rens evne til at fængsle eleverne ved disse frivillige kurser. I denne hen-seende er at merke, at enkelte skoler har optaget lidt sang blandt under-visningsgjenstandene. Dette anser jeg for et ikke uheldigt greb.

C. Fortsættelsesskoler.

Frøemviser aftenskolerne et noksaa lyst billede, saa synes fortsættelses-skolerne endnu ikke at have faaet noget synderligt fæste inden dette stift. Jeg skal derfor indskrænke mig til angaaende denne sag kun at nævne, at med undtagelse af et enkelt aar, 1897—98, da antallet af disse skoler i Nordlands amt var 14, har der ellers været kun 3 à 4 skoler i virk-somhed. Det samme billede viser Tromsø amt, hvor skolernes antal ikke har oversteget 4. Søgningen har været forholdsvis ringe. Aarsagen til dette forhold maa vistnok søges dels i, at de unge, som ser sig raad til at søge en fortsættelsesskole, ogsaa kan komme sig afsted til en amts-

eller folkehøiskole, og da heller vælger det sidste. Dels kommer i betragtning, at lærerforholdene ikke har virket i retning af at skabe fuld tillid til disse skoler, da de paa grund af omstændighederne som oftest har maattet nøie sig med enten helt unge eller ogsaa maaske undermaalsmænd af lærere. Som rimeligt er, har lærerne under de nærværende vilkaar snarest søgt at komme over i den egentlige folkeskole, da anciennetets-spørrsmaalet med tjenestetid for alderstillæg her er løst. Under den fuldkomnere ordning, som nu er sikret fortsættelsesskolens lærere, vil denne vanskelighed falde bort. Maaske dette da vil bidrage sit til at føre denne skoleart længere frem i kommende femaarsperiode.

At bemerke er, at der under Lofotfiskerierne har været holdt *skoler for den i fisket deltagende ungdom*. Skolerne har været ordnet dels som dagskole for unge gutter, der følger med som kokke («kokglunter»), dels som aftenskoler for de ældre. Bevilgning gives dels af amtsskolekassen, dels af amtskassen, dels af Nordlandske kirke- og skolefond (til hus). For 1900 bevilgedes af amtsskolekassen kr. 1050, af amtskassen kr. 318,75, af fondet kr. 380,00. Skoler holdtes i Kabelvaag, Svolvær, Skroven, Hovsund, Eggum, Balstad, Stene, Nykvaag, Nyksund med 6 uger paa hvert sted og med en lærerløn paa hvert sted af kr. 150,00, tilsammen kr. 1350,00. Søgningen til disse skoler har været i aftagende, tildels endog mislig. Dette har formentlig dels sin forklaring i det mislige fiske, som ofte gjør fiskerne modløs og ikke skaber lyst eller tiltak til noget; dels har ogsaa belægget af fiskere været mindre i de senere aar. Endelig kommer i betragtning, at fisket efter hvert har skiftet karakter, saaledes at nu fiskerne flytter fra vær til vær. Dette giver ikke gunstige betingelser for skolehold.

Man har derfor nu nedlagt aftenskolerne i den gamle form og grebet sagen an paa den vis, at en omreisende for øiemedet skikket mand holder foredrag i de forskjellige vær. Begyndelsen hertil gjordes i 1900, og den har været lønnende. Foredragene, der har været besøgt af optil 600 mennesker, har væsentlig omhandlet historiske, geografiske og naturvidenskabelige emner. Paa denne vei vil man da fortsætte. Dagskolerne bibeholdes delvis.

D. Amtsskoler og folkehøiskoler.

Stiftet har i femaaret 1896—1900 havt følgende amtsskoler:

1. i *Nordlands amt*: Helgeland amtsskole samt Lofoten og Vesteraalen amtsskole.
2. i *Tromsø amt*: Tromsø amtsskole.
3. i *Finmarkens amt*: Finmarkens amtsskole, stationeret i Vadsø by, altsaa i alt 4 skoler.

I femaarsperioden er derhos den første folkehøiskole inden stiftet kommen igang. «Efter opfordring fra indflydelsesrige mænd i Vefsen» indsendte Odin Benum, uddannet ved Askov skole i Danmark, andragende til Nordlands amtsskolestyre om dettes medvirken til at erholde amtsbidrag til oprettelse af en folkehøiskole i Vefsen, idet det af disse mænd var stillet ham i udsigt, at Vefsen kommune vilde skaffe skolen godt lokale, ligesom kommunen ogsaa havde under overveielse at istandbringe et tidsmæssigt lokale for en ungdomsskole. Efter anbefaling af amtsskolestyre og skoledirektør bevilgede amtstinget i 1899 det begjærede beløb, kr. 750.00 hvoraf kr. 125,00 til stipendier for trængende elever, paa betingelse af, at der af statsmidler udrededes det tredobbelte beløb. Skolens første kursus besøgte af 32 elever. Den har siden kunnet glæde sig ved en ligesaa god søgning, ligesom Vefsen kommune i væsentlig grad har støttet skolen ved at indkjøbe til dens brug en prægtig eiendom (for ca. kr. 20 000.00).

Angaaende amtskolernes virksomhed henvises til følgende schematiske oplysninger:

Helgelands amtsskole.

	1896	1897	1898	1899	1900	Anmerkninger:
Kursernes varighed	Pigekurset 18 } Guttekurset 24 } 42 uger	18 } 24 } 42 uger	18 } 24 } 42 uger	18 } 24 } 42 uger	18 } 24 } 42 uger	Pigekurset har været holdt fra januar—mai. Guttekurset fra mai—december. Ferie juli—august.
Elevantallet	Piger 30 } Gutter 32 } 62	24 } 33 } 57	33 } 29 } 62	29 } 25 } 54	31 } 19 } 50	Bortset fra, at i enkelte kurser har et par gutter deltaget i pige- og omvendt.
Udgifter	kr. 5 370.00	kr. 5 664.00	kr. 5 811.00	kr. 5 536.00	kr. 5 539.00	} Pr. kalenderaar.
a. deraf til skolens drift.....	« 4 505.00	« 4 684.00	« 4 676.00	« 4 616.00	« 4 734.00	
b. « « stipendier.....	« 865.00	« 980.00	« 1 135.00	« 920.00	« 805.00	
Indtægter.....	« 5 370.00	« 5 664.00	« 5 811.00	« 5 536.00	« 5 539.00	
a. af stat	« 4 027.50	« 4 248.00	« 4 358.35	« 4 152.00	« 4 154.25	
d. « amt	« 1 342.50	« 1 416.00	« 1 442.75	« 1 384.00	« 1 384.75	
Hver elev har gjennemsn. kostet	kr. 86.61	kr. 99.37	kr. 93.73	kr. 102.52	kr. 110.78	

Stipendiernes størrelse har været fra kr. 5.00 op til kr. 50.00 i 1896. I de følgende aar fra 20.00 optil kr. 50.00. Skolen har været holdt i folkeskolebygningen paa *Nesne* (2den etage), hvor 3 værelser har været stillet til skolens raadighed.

Skolens lærerpersonale har været:

1. Bestyreren: cand. theol. V. Hesselberg (cand. fra 1889).
2. Andenlærer: Ole Stenbro. Examen fra Storms privatseminar i 1867 og fra underofficerskole (1874). Gjennemgik 1879 et universitetskursus for amtsskolelærere, i 1887 og 1892 sløjdkurser.

Ved pigekurset har skolen desuden havt en lærerinde.

Lofoten og Vesteraalen amtsskole.

	1896	1897	1898	1899	1900	Anmerkninger:
Kursernes varighed	Pigekurset 18 } Guttekurset 24 } 42 uger	18 } 24 } 42 uger.	18 } 24 } 42 uger.	18 } 24 } 42 uger.	18 } 24 } 52 uger.	Pigekurset fra januar—mai Guttekurset fra mai—december. Ferie juli—august.
Elevantallet	Piger 25 } Gutter 50 } 75	30 } 40 } 70	36 } 59 } 95	47 } 54 } 101	42 } 48 } 90	Kurserne har i nogen grad været blandede.
Budgetterede udgifter.	kr. 5 420.00	kr. 5 452.00	kr. 5 860.00	kr. 5 900.00	kr. 5 360.00	} Beregnet efter kalenderaar.
deraf til skolens drift	« 4 520.00	« 4 487.00	« 4 790.00	« 4 885.00	« 4 360.00	
— « stipendier	« 900.00	« 965.00	« 1 070.00	« 1 015.00	« 1 000.00	
Budgetterede indtægter.	« 5 420.00	« 5 452.00	« 5 860.00	« 5 900.00	« 5 360.00	
deraf af stat	« 4 065.00	« 4 089.00	« 4 395.00	« 4 425.00	« 4 020.00	
— « amt	« 1 355.00	« 1 363.00	« 1 465.00	« 1 475.00	« 1 340.00	
Hver elev har gjennemsn. kostet	kr. 72.27	kr. 77.89	kr. 61.68	kr. 58.42	kr. 59.55	

Stipendiernes størrelse har været fra kr. 10.00—50.00; mest dog fra kr. 20.00 op til kr. 50.00.

Skolen var i 1896 og 1897 stationeret i *Hadsel* med lokale i folkeskolebygningen paa Lekang, hvor der var tilstaaet den et større og to mindre rum. Fra 1898 har skolen været stationeret paa Vold i *Buksnes*, hvor eget lokale er opbygget med tilsammen 4 værelser.

Lærerpersonalet har været:

1. Bestyreren: L. Nystad, seminarist.
2. Andenlæreren Haldorsen, der søgte afsked fra $\frac{31}{12}$ 1899 efter et par aars tid at have havt vikar, efterfulgtes af seminarist Oldus Thun. Pigekurset har derhos havt lærerinde.

Tromsø amtsskole.

	1896	1897	1898	* 1899	1900	Anmerkninger:
Kursernes varighed	Pigekurset ca. 3½ md. Guttekurset * 5 mdr.	ca. 3½ md. « 5 mdr.	ca. 3½ md. « 5 mdr.	ca. 3½ md. « 5 mdr.	ca. 3½ md. « 5 mdr.	
Elevantallet	Piger 22 } 58 Gutter 36 }	30 } 50 20 }	30 } 59 29 }	32 } 63 31 }	22 } 45 23 }	Ved guttekurset i 1900/01 var 1 pige.
Budgetterede udgifter.	kr. 5 860.00	kr. 5 860.00	kr. 6 000.00	kr. 6 260.00	kr. 6 260.00	
deraf til skolens drift	« 5 060.00	« 5 060.00	« 5 200.00	« 5 060.00	« 5 060.00	
— « stipendier	« 800.00	« 800.00	« 800.00	« 1 200.00	« 1 200.00	
Budgetterede indtægter.	« 5 860.00	« 5 860.00	« 6 000.00	« 6 260.00	« 6 260.00	
deraf af stat	« 4 335.00	« 4 335.00	« 4 440.00	« 4 635.00	« 4 635.00	
— « amt	« 1 445.00	« 1 445.00	« 1 480.00	« 1 545.00	« 1 545.00	
indtrædelsespenge	« 80.00	« 80.00	« 80.00	« 80.00	« 80.00	
Hver elevs kostende efter budg.	kr. 101.00	kr. 116.00	kr. 102.00	kr. 99.00	kr. 139.00	

Indtil høsten 1898 var amtsskolen stationeret i Lyngen. Efter et femaarigt ophold der flyttedes den til Sør-Reisen, hvor den siden har været stationeret.

Lærerpersonalet har været: Bestyreren, S. Jensen, seminarist; andenlærer, seminarist Drotninghoug, samt under pigekurset en lærerinde.

Stipendiernes størrelse har for pigekursernes vedkommende været fra kr. 20.00—40.00, for guttekursernes fra kr. 40.00—80.00. Fra 1899 er stipendiernes størrelse forhøiet til resp. kr. 30.00—60.00, samt kr. 45.00—90.00.

Finmarkens amtsskole, Vadsø.

	1896	1897	1898	1899	1900	Anmerkninger:
Kursernes varighed	Pigekurset 16 } Guttekurset 24 } 40 uger	16 } 24 } 40 uger.	16 } 24 } 40 uger.	16 } 24 } 40 uger.	16 } 24 } 40 uger.	Pigekurset mars—juli. Guttekurset septbr.—mars.
Elevantallet	Piger 29 } Gutter 27 } 56	21 } 34 } 55	20 } 32 } 52	20 } 36 } 56	28 } 27 } 55	
Budgetterede udgifter.	kr. 6 101.18	kr. 6 748.11	kr. 6 530.33	kr. 6 564.30	kr. 6 770.07	
deraf til skolens drift	« 4 531.18	« 5 178.11	« 4 960.33	« 4 994.30	« 5 200.07	
— « stipendier	« 1 320.00	« 1 320.00	« 1 320.00	« 1 320.00	« 1 320.00	
— « lys og brænde	« 250.00	« 250.00	« 250.00	« 250.00	« 250.00	
Indtægter	« 6 101.18	« 6 748.11	« 6 530.33	« 6 564.30	« 6 770.07	
deraf af stat	« 4 218.89	« 4 703.58	« 4 540.25	« 4 565.78	« 4 720.05	
— « amt	« 1 632.79	« 1 794.53	« 1 740.08	« 1 748.52	« 1 800.02	
derhos til lys og brænde	« 250.00	« 250.00	« 250.00	« 250.00	« 250.00	
Hver elev har gennemsn. kostet	kr. 109.86	kr. 123.30	kr. 126.52	kr. 120.34	kr. 128.58	

Stipendierne har været uddelt i femaaret med 8 hele stipendier à kr. 120.00 og 6 à kr. 60.00 resp. til gutter og piger.

Skolen har været stationeret i *Vadsø* og har havt til sin disposition tre rum samt sløidlokale.

Lærerpersonalet har været:

1. Bestyreren: J. Froskeland, seminarist.
2. Andenlærer: Cand. philos. Bolstad til ¹⁵/₇ 1897. Cand. theol. Thomter til ³¹/₁₂ 99. Derefter vikarer. Pigekurset har tillige havt en lærerinde.

Amtsskolen i Vadsø søges af ikke faa elever af kvænsk eller norsk-kvænsk nationalitet. Der har været tale om for nogen tid at stationere den i Tanen, men lokalforholdene har stillet sig hindrende i veien. Iøvrigt tør det have sin betydning, at den er netop i Vadsø, hvor — som bekjendt — det kvænske element er sterkt fremtrædende. Vestfinmarken har i de senere aar begjæret skolens flytning did, hvad neppe vilde kunne blevet nægtet. Vanskeligheden er dog nu løst ved oprettelsen af en amtskole for de vestlige distrikter, en fuldt paakrævet foranstaltning for et amt, som i udstrækning er næsten saa stort som hele Trondhjems stift tilsammenlagt, eller elleve gange saa stort som Smaalenene.

Tromsø 12 december 1902.

Karl Aas.

Bilag 1 til Tromsø skoledirektørs indberetning.

Schematisk oversigt over familiebolig med jordveie efter § 23 i Tromsø stift.

Skolekommunens navn.	Lovbefalet lærerjord med bolig.		Har nogen af kommunens øvrige lærere		Anm.
	Familieboligens størrelse.	Gaardens størrelse.	jordvei med eller uden bolig.	afsavnsgodtgjørelse.	
Bindalen.....	4 à 5 vær. og kjøk. (klokkegaard).	ca. 20 maal, 2 à 3 kjør, 2 à 3 smaafæ.	1 lærer bolig, 3 vær. & kj.	Nei.	
Brønnø.....	(Klokkegrd.)	1 hest, 2 à 3 kjør.	Nei.	1 lærer kr. 100.00.	
Velfjorden.....	4 vær. og kj. (klokkegrd.)	ca. 60 maal.	Nei.	Nei.	
Vega.....	5 vær. og kj. (klokkegrd.)	7 à 8 storfæ, 1 hest, 10 à 12 smaafæ, 4 husmænd.	1 lærer jordvei med bolig, 2 storfæ, 4 vær. og kjøk.	1 lærer kr. 40.00.	
Tjotta.....	4 vær. og kj 5 —»—	¹⁾ Tjotta: 2 kjør, 4 faar. ²⁾ Aasen: 2 kjør, 2 faar.	Nei.	Nei.	
Alstahaug.....	9 vær. og kj. (klokkegrd.)	1 hest, 8 à 10 storfæ, endel sauer, 2 husmænd.	3 lærere boliger.	Nei.	
Stamnes.....	4 vær. og kj. (klokkegrd.)	289 ar.	1 lærer bolig, 3 vær. og kj.	Nei.	
Herø.....	6 vær. og kj. 4 —»—	¹⁾ Herø: 241 ar, 3 storfæ, 10 smaafæ. ²⁾ Kirkes.v. kapelkirke, 2 ⁴ / ₅ maal.	a) 1 lærer jordv. m. bol. 5 vær. og kj. b) 1 lærer bol. m. jordv. 3 vær. og kj., 6 maal.	1 lærer kr. 50.00.	
Vefsen.....	(Klokkegrd.)	9 kjør, 3 ungnavt, 3 sauer, 1 hest, 4 pladse, nogle strandsiddere.	2 lærere jordvei af kommunen, 2 à 3 kjør.	Nei.	
Hatfjeldalen.....			Nei.	1 lærer, kr. 100.00, hvortil kommun. bidrager kr. 50.00.	
Nesne.....	11 vær. og kj. (klokkegrd.)	50 maal, 8 kjør, 1 hest, 6 smaafæ.	1 lærer jordvei og bolig, 13 maal.	Nei.	

Skolekommunens navn.	Lovbefaleet lærerjord med bolig.		Har nogen af kommunens øvrige lærere		Anm.
	Familieboligens størrelse.	Gaardens størrelse.	jordvei med eller uden bolig.	afsavns godtgørelse.	
Dønnes.....	2 vær. og kj. (klokkergrd.)	Kommunen leier jordvei.	1 lærer jordvei med bolig, 4 værelser, 23 maal.	Kirkes. i Beieren kr. 56.00	Jord betaler kommunen.
Hemnes.....	5 vær. og kj. (klokkergrd.)	1 hest, 8 kjør, 8 faar.	3 lærere bolig og jordv., 5, 2, 5 vær. og kjøk., 2 kjør, 3 kjør og 2 faar, 2 kjør.	Nei.	
Mo.....	6 à 7 v. og kj. (klokkergrd.)	1 hest, 3 kjør, endelsmaafæ	Nei.	Nei.	
Lurø	6 vær. og kj. (klokkergrd.)	6 sauer, 4 storfæ.	2 lærere, hver 1 vær. 1 lærer bol., 5 vær. og kj.	Nei.	
Trænen.....	6 vær. og kj.	3 kjør, 4 faar.	Nei.	Nei.	Lærerjorden er klokkergrd.
Melø	7 vær. og kj. (klokkergrd.)	5 kjør, 8 smaafæ.	1 lærer jord, 1 ko; 1 lærer bol., 3 v. og kj.	Nei.	Ligesaa.
Rødø	Klokkergrd., familiebolig.	2 kjør.	Nei.	Nei.	
Bodin	13 rum og kj. (klokkergrd.)	1 hest, 5 storfæ, 6 smaafæ.	1 lærer bol., 3 vær. og kj.	Nei.	
Gildeskaal	6 vær. og kj. (klokkergrd.)	6,5 ha., 1 hest, 4 kjør, nogle sauer.	Nei.	Nei.	
Beieren.....	Klokkergrd., større familiebolig.	1 hest, 2 kjør.	Nei.	Nei.	
Skjerstad	5 à 6 v. og kj.	1 hest, 7 à 8 kjør.	Nei.	Nei.	Ligesaa.
Saltdalen	5 à 6 v. og kj.	2 à 3 kjør.	Nei.	Nei.	Ligesaa.
Sørfolden	6 vær. og kj.	4 kjør.	1 lærerbolig.	Nei.	Ligesaa.
Nordfolden.....	3 vær. og kj.	140 ar., 1 hest, 3 kjør, 3 smaafæ.	Nei.	Nei.	Ligesaa.
Kjerringø.....	3 vær. og kj.	129,98 ar., 2 kjør.	3 lærere bol., 3 vær. og kj.	Nei.	Ligesaa.

Skolekommunens navn.	Lovbefalet lærerjord med bolig.		Har nogen af kommunens øvrige lærere		Anm.
	Familieboligens størrelse.	Gaardens størrelse.	jordvei med eller uden bolig.	afsavnsgodtgjørelse.	
Steigen	4 à 5 v. og kj.	216 ar.	Nei.	Nei.	Lærerjorden klokkergrd.
Ledingen	3 vær. og kj. (klokkergrd.)	187,8 ar.	1 lærer jordvei og bolig, 20 ar. 3 vær. og kjøk.	Nei.	
Hammerø.....	Klokkergr. og familiebolig.	Jordvei.	Nei.	Nei.	
Tysfjorden..	3 vær. og kj.	3 kjør.	1 lærerjordv., 3 kjør, bolig 2 vær. og kj.	Nei.	
Lødingen og Hol..	3 vær. og kj.	¹)klokkergrd. Lødingen, 3 kjør.	Nei.	Nei.	
	2 —«—	²)klokkergrd. Hol, 1 hest, 4 kjør, 2 à 3 sauer.	Nei.	Nei.	
Evenes	Evenes klokkergr. beboes ikke af klokkeren, men af 5 paa samme nedsatte husmænd, som eier husene og svarer afgift til klokkeren.	16 à 18 storfæ, 2 heste, nogen smaaafæ, 5 husmænd.	Klokkeren bebor og bruger lærerjorden. „Lundene“ føder 1 hest, 5 à 6 storfæ, endel smaaafæ.	Nei.	
Ankenes.....	5 vær. og kj.	5 à 6 storfæ, 1 hest.	Nei.	Nei.	Lærerjorden klokkergrd.
Vaagan.....			8 lærere bol. 4 vær. og kj.	1 lærer kr. 80,00.	Mangler lov- bef. jordvei.
Gimsø	Ingen klokkergrd. Kirkes. bebor familiebolig i et af skolehusene med liden jordvei.		1 lærer familiebolig.	Nei.	Mangler lov- bef. jordvei.
Borge og Valberg.	Klokkergrd., 7 vær. og kj.	5 ha., 6 storfæ, 8 smaaafæ, 1 hest.	1 lærer bol. med jordv., 5 vær. og kj.	Nei.	
Buksnes	Klokkergrd., 5 vær. og kj.	3 kjør, 1 hest.	2 lærere bol., 4 og 5 v. og kj.	Nei.	

Skolekommunens navn.	Lovbefalet lærerjord med bolig.		Har nogen af kommunens øvrige lærere		Anm.
	Familieboligens størrelse.	Gaardens størrelse.	jordvei med eller uden bolig.	Afsavns godtgørelse.	
Flakstad.....	4 vær. og kj. (klokkergrd.)	1 hest, 8 storfæ, 15 smaa-fæ.	1 lærer bol., 4 vær. og kj.	Nei.	
Moskenes.....	4 vær. og kj. (klokkergrd.)	2 kjør.	1 lærer bol. og jordv., 4 v. og kjøk., 2 kjør.	Nei.	
Værø og Røst....	7 vær. og kj.	¹⁾ Værø: 150 ar.	Nei.	Nei.	
	7 —«—	²⁾ Røst: 140 ar.	Nei.	Nei.	
Hadsel.....	4 vær. og kj. (klokkergrd.)	ca. 19 maal, 4 kjør.	1 lærer bol. og jordv., 5 v. og kjøk., 6 maal.	Nei.	
Bø.....	5 vær. og kj.	¹⁾ Bø: 1 hest, 6—8 smaa-fæ.	4 lærere bol., 5 vær. og kj.	Nei.	
	3 —«—	²⁾ Malnes: 1 ko.			
Øksnes.....	4 vær. og kj.	¹⁾ Øksnes: 3 à 4 kjør, hest, et par sauer.	1 lærer, bol. og jordv., 4 v. og kjøk., 3 kjør, 8 sauer.		
	4 —«—	²⁾ Langnes: 3 kjør, hest.			
Sortland.....	6 vær. og kj. (klokkergrd.)	ca. 400 ar., 4 kjør, hest, 5 sauer.	1 lærer bol. og jordv., 5 v. og k., 20 maal, 1 lærer kun 3 v. og kjøk.	Nei.	
Dverberg.....	6 vær. og kj. (klokkergrd.)	1 hest, 5 storfæ, nogen smaa-fæ.	Nei.	Nei.	
Bjørnskind.....	4 vær. og kj.	1 hest, 3 kjør.	Nei.	Nei.	Lærerjorden klokkergrd.
Andenes.....	3 vær. og kj.	2 kjør, 1—2 sauer.	Nei.	Nei.	Ligesaa.
Kvæfjord.....	5 vær. og kj. (klokkergrd.)	8—10 storfæ, hest, 6—8 sauer.	Nei.	Nei.	
Trondenes.....	3-5 v. og kj.	¹⁾ Erikstad: 2 heste, 12 storfæ.	1 lærer, bol. og jordv., 3 v. og kjøk.,	Nei.	
	5 vær. og kj.	²⁾ Gansvik: 7,78 maal.	7—8 maal.		

Skolekommunens navn.	Lovbefalet lærerjord med bolig.		Har nogen af kommunens øvrige lærere		Anm.
	Familieboligens størrelse.	Gaardens størrelse.	jordvei med eller uden bolig.	afsavnsgodtgjørelse.	
Bjarkø.....	4 vær. og kj. 3 —«—	¹⁾ Altevik: 1 hest, 5 å 6 kjør. ²⁾ Nergaard: Ligesaa.	Nei.	Nei.	
Maalselven	2 vær. og kj. (klokkergrd.)	5 storfæ, 5 smaa-fæ, 1 hest.	11 skolehuse, lærervær.	Nei.	
Bardo	Se rubr. 3.	Se rubr. 3.	2 lærere har skolevæsenet tilhørende huse og jordvei.	Nei.	
Ibbestad.....	Hovedbygningen er kirkesangerens private eiendom.	1 hest, 4 storfæ, klokkergaard.	1 lærer bolig og jordv. til 2 kjør.	Samme som tillæg kr. 50, 1 anden kr. 50, 1 lærer bolig.	
Salangen.....	4 vær. og kj.		1 lærer bol. 4 vær. og kj.	Nei.	Lovbefalet jordv. mangler, indkjøb af jord besluttet.
Tranø	3 vær. og kj. (klokkergrd.)	1 hest, 5 å 6 kjør.	Nei.	Nei.	
Sørreisen	Klokkerg. en liden familiebolig.	1 hest, 4 storfæ.	Nei.	Nei.	
Dyrø	2 vær. og kj. (klokkergrd.)	1 hest, 4 storfæ, 6-8 smaa-fæ.	Nei.	Nei.	
Berg og Torsken..	4 vær. og kj. (klokkergrd.)	4 kjør.	Nei.	Nei.	
Lenviken	6 vær. og kj.	26 ha., 3-4 kjør.	Nei.	Nei.	Lærerjorden er klokkerg.
Hillesø	4 vær. og kj.	3 $\frac{3}{4}$ maal, 1 hest, 4 storfæ, 8-12 smaa-fæ	Nei.	Nei.	Ligesaa.
Balsfjorden.....	4 vær. og kj. (klokkergrd.)	4kjør, 6 sauer	1 lærer bol. og jordv., 4 vær. og kjøk., 2-3 kjør.	Nei.	
Malangen.....	4 vær. og kj.	5-6 ha.	Nei.	Nei.	Lærerjorden er klokkerg.

Skolekommunens navn.	Lovbefalet lærerjord med bolig.		Har nogen af kommunens øvrige lærere		Anm.
	Familieboligens størrelse.	Gaardens størrelse.	jordvei med eller uden bolig.	afsavnsogdgjøreelse.	
Tromsøundet.....	klokkergrd, familiebolig.	1 hest, 2 kjør.	4 lærere bol. og jordvei.	Nei.	
Lyngen.....	3 vær. og kj. (klokkergrd.)	4 storfæ, 1 hest, endel smaaafæ.	1 lærer jordv. og bol., 2 v. og kj., 5-6 storfæ, hest, 8-10 smaaafæ	Nei.	
Sørfjorden.....	3 vær. og kj. (klokkergrd.)	3-4 storfæ, 1 hest, endel smaaafæ.	Nei.	Nei.	
Karlsø.....	Se rubr. 3.	Se rubr. 3.	I 3 af skolebygn. er lærerbol.; alle har jordvei.	Nei.	
Helgø.....	2 vær. og kj.	2 à 3 kjør.	Nei.	Nei.	Lærerjorden er klokkerg.
Skjærvø.....	2 vær. og kj. Klokkergrd. uden jordvei. Den lovbefalede jordvei, se rubr. 3.		1 lærer bol. med lovbef. jordvei, 4 v. og kj., 2 kjør, 6 sauer.	Kirkes., kr. 35,00.	
Nordreisen.....	Kun jordv.	1-2 kjør.	Nei.	Nei.	Mangler bol.
Kvænangen.....	Klokkergrd. Familiebolig	og en liden jordvei.	2 lærere har en liden jordvei og bolig hver.	Nei.	
Kautokeino.....	4 vær. og kj.	1 ko.	Nei.	Nei.	Klokkergrd.
Alten.....	4 vær. og kj. (klokkergrd.)	270 ar.	1 lærer bol. og jordv, 2 v. og kj., 200 ar. 1 lærer bol., 3 vær. og kj.	Nei.	
Talvik.....	6 vær. og kj. (klokkergrd.)	2 kjør.	4 lærere bol. og jordv., 2-3 v. og kjør, 2 kjør, 1 lærerbol.	Nei.	
Loppen og Øksfjord	Klokkergrd. og familiebolig.	En liden jordvei.	Nei.	Nei.	
Hasvik.....	2 vær. og kj. (klokkergrd.)	1-2 kjør.	2 lærere bol., 3-4 v. og kj.	Nei.	
Maasø.....	4 vær. og kj.	³ / ₄ kofoder.	Nei.	1 lærer kr. 100,00.	

Skolekommunens navn.	Lovbefalet lærerjord med bolig.		Har nogen af kommunens øvrige lærere		Anm.
	Familieboligens størrelse.	Gaardens størrelse.	jordvei med eller uden bolig.	afsavnsgodtgørelse.	
Kjelvik	Se rubr. 3.	Se rubr. 3.	1 lærer bol. og jordv., 2 v. og kj., 1—2 kjør.	Nei.	
Kistrand	3 vær. og kj. (klokkergrd.)	2—3 kjør.	3 lærere bol. og jordv., 2-3 vær. og kjøk., henholdsvis, 4, 3—4, 1 ko.	Nei.	
Hammerfest landsogn	Bolig i byen til klokkeren.	Den lovbef. jordv., se rubr. 3.	1 lærer bolig med lovbef. jordv., 3 v. og kj., 2 kjør, endel smaa-kreatureur.	Nei.	
Kvalsund	2 vær. og kj. men ingen jordv., for klokkeren.	Den lovbef. jordv., se rubr. 3.	1 lærer bol. og jordv., 2 v. og kj., 2 kjør, endel smaa-kreatureur.	Nei.	
Karasjok	3 vær. og kj., kirkes. bruger ikke boligen, men har beløbet i rubr. 4.	2 kjør.	1 lærer jordvei 4 kjør.	kirkesangeren kr. 50,00.	
Lebesby	4 vær. og kj.	¹⁾ Lebesby: 1 ko. ²⁾ Kjøllefjord 2—3 kjør.	2 lærere bol. og jordv., 1 v. og kjøk., 2 kjør.	Nei.	
Tanen	4 vær. og kj. (klokkergrd.)	2 kjør.	2 lærere bol. og jordv., 2 v. og kj., 2 kjør, 1 lærer bol., 3 vær. og kj.	Nei.	
Nesseby	Klokkergrd, familiebolig.	2 kjør.	1 lærer bol. og jordv., uopdyrket endnu	Nei.	
Nordvaranger			Nei.	1 lærer kr. 100,00.	Mangler lovbefalet lærerjord.
Sydvaranger	7 vær. og kj. (klokkergrd.)	Ubetydelig.	2 lærere bol. og jordv., 2-3 vær. og kjøk. ¹⁾ 4 kjør. ²⁾ en liden jordvei.	Nei.	
Vardø landsogn	Ingen lovbef. jordvei.				

Bilag 2 til Tromsø skoledirektørs indberetning.

Oversigt over skolehuse inden Tromsø stift.

Skolekommunens navn.	Skolebygninger		
	ældre.	opført i 5-aarsperioden.	Tilsammen.
Bindalen.....	5.	2 nye: Søndre og Nordre Vestrand.	7.
Brønnø.....	1.	5 nye: Vik, Brækeidet, Sand, Trælnes og Sylteren.	6.
Velfjorden.....	3, hvoraf et ubrugelig p.gr. af ælde.	1 ny: Nøstvik.	4.(3).
Vega.....	7.	2 nye: Ulvingen.	9.
Tjotta.....	6.	2 nye: Mindlandet, Aakerø.	8.
Alstahaug.....	3.	Ingen.	3.
Stamnes.....	2.	Ingen.	2.
Herø.....	5.	1 ny: Sælø.	6.
Vefsen.....	10.	Ingen.	10.
Hatfjeldalen.....	1.	1 ny: Elsvand.	2.
Nesne.....	2.	Ingen.	2.
Dønnes.....	4.	1 ny: Glein.	5.
Hemnes.....	5.	Ingen.	5.
Mo.....	1.	1 nyt: Ytteren.	2.
Lurø.....	4.	2 nye: Strømø, Lovunden.	6.
Trænen.....	2.	Ingen.	2.
Rødø.....	1.	2 nye: Desuden 7 planlagt.	3.
Melø.....	3.	2 nye: Meløen, Nordbygden.	5.
Bodin.....	7.	2 nye: Godønes, Børelv.	9.
Gildeskaal.....	0.	5 nye.	5.
Beieren.....	1.	Ingen.	1.
Skjerstad.....	6.	5 nye: Tveraa, Oldereid, Leivset, Skjønstaa, Sulitjelma.	11.
Saltdalen.....	11.	3 nye: Vasbotn, Dverset og Junkerdalen.	14.
Sørfolden.....	2.	Ingen.	2.

Skolekommunens navn.	Skolebygninger		
	ældre.	opført i 5-aarsperioden.	Tilsam- men.
Nordfolden	1.	Ingen.	1.
Kjerringø.....	5.	Ingen.	5.
Steigen.....	8.	1 ny: Skaanland.	9.
Ledingen.....	2.	Ingen.	2.
Hammerø.....	7.	2 nye: Finø, Ulfsvaag.	9.
Tysfjorden.....	2.	1 ny: Kjøbsnes.	3.
Lødingen.....	2.	Ingen.	2.
Hol.....	1.	Ingen.	1.
Evenes.....	12.	Ingen.	12.
Ankenes.....	11.	Ingen.	11.
Vaagan.....	11.	Ingen.	11.
Gimsø.....	5.	1 ny: Vinje.	6.
Borge.....	2.	Ingen.	2.
Valberg.....	3.	Ingen.	3.
Buksnes.....	5.	3 nye: Fygle, Sennesvik, Sund.	8.
Flakstad.....	2.	1 ny: Sund.	3.
Moskenes.....	2.	Ingen.	2.
Værø.....	2.	Ingen.	2.
Hadsel.....	18.	1 ny: Budal.	19.
Bø.....	6.	Ingen.	6.
Øksnes.....	3.	4 nye: Finvaag, Skavelnes, Toften, Sommerø.	7.
Sortland.....	4.	Ingen.	4.
Dverberg.....	6.	Ingen.	6.
Kvæfjord.....	10.	3 nye: Vik, Moelv og Velbostad.	13.
Trondenes.....	15.	Ingen.	15.
Bjarkø.....	6.	Ingen.	6.
Maalselven.....	4.	2 nye: Rognmo, Nordmo.	6.
Bardo.....	10.	Ingen.	10.

Skolekommunens navn.	Skolebygninger		
	ældre.	opført i 5 aarsperioden.	Tilsam- men.
Ibbestad.....	11.	9 nye.	20.
Salangen.....	2.	4 nye.	6.
Tranø.....	1.	4 nye.	5.
Sørreisen.....	Ingen.	2 nye: Finset og Grundreis.	2.
Dyrø.....	5.	2 nye: Vinje, Brødstad.	7.
Berg.....	2.	1 ny.	3.
Torsken.....	2.	4 nye.	6.
Lenviken.....	3.	2 nye: Aspenes, Rosfjord.	5.
Hillesø.....	Ingen.	1 ny: Bremsholmen.	1.
Balsfjorden.....	Ingen.	2 nye: Sandøren, Josefvandet.	2.
Malangen.....	Ingen.	1 ny: Skutvik.	1.
Tromsøundet.....	3. 3 for byg- gelaan.	3 nye: Nordbotn, Bentsjord, Vengsø. 2 for byggelaan.	6. + 5.
Lyngen.....	7.	Ingen.	7.
Sørfjorden.....	3.	Ingen.	3.
Karlsø.....	3.	Ingen.	3.
Helgø.....	2.	Ingen.	2.
Skjærvø.....	5.	Ingen.	5.
Nordreisen.....	Ingen.	2 for byggelaan.	2.
Kvænangen.....	3.	1 ny.	4.
Kautokeino.....	2.	Ingen.	2.
Alten.....	11.	Ingen.	11.
Talvik.....	5.	2 nye: Lerbotn, Bunden.	7.
Loppen og Øksfjord....	3.	Ingen.	3.
Hasvik.....	3.	Ingen. (Større hovedreparation.)	3.
Maasø.....	6.	1 ny: Gjæsvær.	7.
Kjelvik.....	3.	1 ny: Søndre Honningsvaag.	4.
Kistrand.....	7.	1 ny: Lerpø.	8.
Hammerfest landsogn ...	0.	1 ny.	1.

Skolekommunens navn.	Skolebygninger		
	ældre.	opført i 5-aarsperioden.	Tilsam- men.
Kvalsund	3.	1 ny: Saraby.	4.
Karasjok	0.	1 ny: Kirkestedet.	1.
Lebesby	4.	1 ny: Isfjord.	5.
Tanen	9.	Ingen.	9.
Nesseby	4.	1 ny: Per-Larsenvik.	5.
Nordvaranger	4.	1 ny: Skalelv.	5.
Sydvaranger	6.	Ingen.	6.
Vardø landsogn	3.	Ingen.	3.
Tilsammen	385.	107	492.

1	2				3		4			
Hvor skolen holdtes.	Skolens elevantal:				Antal		Kurset		Ind-	
	Gutter		Piger		lære- re.	lære- rin- der.	be- gyndte	slut- tede.	Be- holdn. fra fore- gaa- ende aar.	Stats- og amts- bi- drag.
	ved kur- sets begyn- delse.	ved kur- sets ende.	ved kur- sets begyn- delse.	ved kur- sets ende.						
<i>Smaalenes amt.</i>										
Fælleskursus i Askim	28	23	19	19	2	2	$\frac{8}{10}$ 1900	$\frac{7}{5}$ 1901	311	4 900
Do. i Rygge	14	14	7	6	1	1	$\frac{1}{10}$ —	$\frac{30}{4}$ —	500	2 900
<i>Akershus amt.</i>										
Guttekursus i Vestby	27	26	12	11	2	-	$\frac{8}{10}$ —	$\frac{8}{5}$ —	436	3 490
Pigekursus i do.	-	-	25	25	2	1	$\frac{8}{4}$ 1901	$\frac{3}{7}$ —		820
Guttekursus i Skedsmo	30	26	8	7	2	-	$\frac{1}{10}$ 1900	$\frac{30}{4}$ —	1 024	2 790
Pigekursus i do.	-	-	16	16	2	1	$\frac{10}{4}$ 1901	$\frac{6}{7}$ —		820
<i>Buskeruds amt.</i>										
Fælleskursus i Nedre Eker .	29	24	10	9	2	1	$\frac{1}{10}$ 1900	$\frac{2}{5}$ —	91	4 590
Do. i Nes (Hall) .	34	28	15	15	2	1	$\frac{1}{10}$ —	$\frac{11}{5}$ —	200	5 190
<i>Jarlsberg og Larviks amt.</i>										
Fælleskursus i Botne	21	20	14	14	2	2	$\frac{1}{10}$ —	$\frac{27}{4}$ —	90	6 910
Do. i Sandherred .	30	24	20	18	2	2	$\frac{1}{10}$ —	$\frac{1}{5}$ —	53	6 815
Tilsammen	213	185	146	140	19	11			2 705	39 225

ania stift 1900—1901.

5		6				7	8
tægt:		Udgift:				Kom- munens udgifter til lokale, brænde og ren- hold.	Anmerkning.
Skole- penge af ele- verne.	Til- sammen.	Løn- ninger.	Andre udgifter.	Behold- ning.	Til- sammen.		
360	5 571	4 300	1 112	159	5 571	740	
144	3 544	2 600	444	500	3 544	-	
296 } 84 }	5 126	3 575 } 840 }	570 }	141 }	5 126 }	213	
224 } 32 }	4 890	2 850 } 840 }	951 }	249 }	4 890 }	600	
192	4 873	4 550	323	-	4 873	250	
288	5 678	4 556	232	840	5 678	100	
216	7 216	5 460	1 512	244	7 216	200	
232	7 100	5 260	1 661	179	7 100	550	
2 068	43 998	34 831	6 855	2 312	43 998	2 653	

Skolevæsen
1900.

Amts- og folkehøiskoler i

1	2				3		4			
Hvor skolen holdtes.	Skolens elevantal:				Antal		Kurset		Ind-	
	Gutter		Piger		lære- re.	lære- in- der.	be- gyndte	slut- tede.	Be- holdn. fra fore- gaa- ende aar.	Stats- og amts bi- drag.
	ved kur- sets begyn- delse.	ved kur- sets ende.	ved kur- sets begyn- delse.	ved kur- sets ende.						
I. Offentlige skoler.									Kr.	Kr.
<i>Kristians amt.</i>										
Ringebu	38	31	25	21	2	2	$\frac{10}{10}$ 00	$\frac{30}{4}$ 01	114	4 480
Brandbu	59	52	21	21	2	1	$\frac{3}{10}$ —	$\frac{2}{5}$ —	121	3 300
<i>Hedemarkens amt.</i>										
Stor-Elvedalen	17	13	14	14	2	2	$\frac{1}{10}$ —	$\frac{15}{5}$ —	120	4 900
Elverum	15	15	12	12	2	2	$\frac{1}{10}$ —	$\frac{15}{5}$ —	-	5 200
Ringsaker	40	40	30	23	2	2	$\frac{1}{10}$ —	$\frac{15}{5}$ —	-	6 250
Aasnes	27	26	35	31	2	2	$\frac{1}{10}$ —	$\frac{11}{5}$ —	-	5 775
Søndre Odalen	23	21	19	17	2	1	$\frac{1}{10}$ —	$\frac{11}{5}$ —	2 185	4 725
II. Private skoler.										
<i>Kristians amt</i>										
Østre Totens private amts- skole	14	15	7	6	1	1	$\frac{17}{10}$	$\frac{27}{4}$	-	1 600
Valdres folkehøiskole	18	18	4	5	2	1	$\frac{1}{10}$	$\frac{4}{5}$	-	2 400

Hamar stift 1900—1901.

5		6				7	8
tægt:		Udgift:				Kom- munens udgifter til lokale, brænde og ren- hold.	Anmerkning.
Skole- penge af ele- verne.	Til- sammen.	Løn- ninger.	Andre udgifter.	Behold- ning.	Til- sammen		
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
530	5 124	4 930	197	-	5 127	700	Ved samtlige skoler fæl- leskurser for gutter og piger.
516	3 937	3 600	222	115	3 937	150	
93	5 113	4 500	522 ¹⁾	91	5 113	300 ²⁾	¹⁾ Heraf 400 til stipendier. ²⁾ + eget lokale.
60	5 260	4 800	460 ¹⁾	-	5 260	496 ²⁾	
520	6 770	5 050	1 715 ¹⁾	5	6 770	740	
370	6 145	4 575	1 569 ¹⁾	1	6 145	308	
510	7 420	4 325	2 128 ¹⁾	967	7 420	450	
70	1 670	1 600	70	-	1 670	187	
400	2 800	2 600	200	-	2 800	250	

1 Hvor skolen holdtes.	2 Skolens elevantal:				3 Antal		4 Kurset		Ind-	
	Gutter		Piger		lære- re- re.	lære- rer- in- der.	be- gyndte	slut- tede.	Be- holdn fra fore- gaa- ende aar.	Stats- og amts- bi- drag.
	ved kur- sets begyn- delse.	ved kur- sets ende.	ved kur- sets begyn- delse.	ved kur- sets ende.						
I. Offentlige skoler.										
Vegardsheien: guttekursus	11	17	4	5	2	-	$\frac{1}{10}$ 1900	$\frac{1}{4}$ 1901	} 197	3 162
— jentekursus	3	3	3	2	1	1	$\frac{9}{4}$ 1901	$\frac{29}{6}$ —		
Landvik: guttekursus	8	14	10	12	2	-	$\frac{1}{10}$ 1900	$\frac{29}{3}$ —	} 160	3 485
— jentekursus	-	-	6	6	1	1	$\frac{1}{4}$ 1901	$\frac{28}{6}$ —		
Valle: fælleskursus	23	18	23	11	2	-	$\frac{1}{10}$ 1900	$\frac{30}{4}$ —	144	3 011
Øiestad: prakt. jentekursus	-	-	18	18	1	2	$\frac{1}{3}$ 1901	$\frac{30}{11}$ —	-	4 100
Nedenes amt	45	52	64	54	9	4			501	13 758
Greipstad: fælleskursus	15	14	19	14	1	1	$\frac{7}{9}$ 1900	$\frac{6}{5}$ 1901	-	3 075
Hægebostad: —	21	19	6	7	1	1	$\frac{5}{6}$ —	$\frac{4}{5}$ —	24	2 550
Liknes: —	32	24	10	11	1	1	$\frac{5}{9}$ —	$\frac{2}{5}$ —	170	2 600
Lister og Mandals amt	68	57	35	32	3	3			194	8 225
Lund: fælleskursus	24	23	12	12	2	1	$\frac{2}{10}$ 1900	$\frac{29}{3}$ 1901	} 373	3 450
— —	10	10	6	6	2	1	$\frac{29}{3}$ 1901	$\frac{28}{6}$ —		
Renessø: —	39	35	29	28	2	1	$\frac{2}{10}$ 1900	$\frac{30}{3}$ —	} 50	3 650
— —	18	18	10	9	2	1	$\frac{1}{4}$ 1901	$\frac{28}{6}$ —		
Aasland, Time: prakt. jente- kursus	-	-	18	18	1	1	$\frac{1}{3}$ 1900	$\frac{30}{11}$ 1900	271	3 920
Stavanger amt	91	86	75	73	9	5			694	11 020
Kristiansand stift	204	195	174	159	21	12			1 389	33 003
II. Private skoler.										
Notoddens ungdomsskole	30	27	10	9	5	1	$\frac{1}{10}$ 1900	$\frac{30}{4}$ 1901	-	-
Seljord folkehøiskole	18	20	15	14	5	1	$\frac{8}{10}$ —	$\frac{2}{4}$ —	-	-
Ulefos ungdomsskole	12	14	7	6	3	-	$\frac{17}{10}$ —	$\frac{4}{5}$ —	-	2 000
Bamle —	13	11	8	7	1	-	$\frac{9}{10}$ —	$\frac{2}{4}$ —	-	1 200
Jærens folkehøiskole	21	22	19	18	3	1	$\frac{1}{10}$ —	$\frac{30}{3}$ —	-	-
Tilsammen	94	94	59	54	17	3			-	3 200

stiansand stift 1900—1901.

Skolevæsen
1900.

5		6				7	8
tægt:		Udgift:				Kom- munens udgifter til lokale, brænde og ren- hold.	Anmerkning.
Skole- penge af ele- verne.	Til- sammen.	Løn- ninger.	Andre udgifter.	Behold- ning.	Til- sammen.		
-	3 359	2 750	310	299	3 359	200	
-	3 645	2 750	813	82	3 645	-	
-	3 155	2 481	344	330	3 155	-	
-	4 100	-	-	-	4 100	-	
-	14 259	7 981	1 467	711	14 259	200	
-	3 075	2 300	592	183	3 075	225	
-	2 574	2 300	222	51	2 573	65	
-	2 770	2 300	405	65	2 770	-	
-	8 419	6 900	1 219	299	8 418	290	
-	3 823	2 800	529	494	3 823	150	
48	3 748	3 000	640	108	3 748	200	
-	4 191	1 600	2 430	161	4 191	-	
48	11 762	7 400	3 599	763	11 762	350	
48	34 440	22 281	6 285	1 773	34 439	840	
-	-	-	-	-	-	-	Skolerne paa Notodden og i Seljord har regnskab og tildels lærere sammen med det private seminar.
-	-	-	-	-	-	-	*) Frit hus af kommunen.
51	2 051	1 200	160	-	1 360	-	**) Klep kommune gav frit hus, hvorfor skolepengene for det hele kursus var kr. 15 for ungdom fra Klep, men kr. 20 for andre.
100	1 300	-	-	-	-	*) 110	
-	-	-	-	-	-	**) 110	
151	3 351	1 200	160	-	1 360	220	

1	2				3		4			
Hvor skolen holdtes.	Skolens elevantal:				Antal		Kurset		Ind-	
	Gutter		Piger		lære- re.	lære- rin- der.	be- gyndte.	slut- tede.	Be- holdn. fra fore- gaaen- de aar.	Stats- og amts- bi- drag.
	ved kurs- sets begyn- delse.	ved kurs- sets ende.	ved kurs- sets begyn- delse.	ved kurs- sets ende.						
Amtsskoler.										
Ørskog: fælleskursus	32	20	26	19	3	2	$\frac{1}{10}$ 00	$\frac{28}{6}$ 01	187	7 350
Nordfjordeid: —	44	34	16	16	3	2	$\frac{1}{10}$ 00	$\frac{27}{4}$ 01	355	5 050
Hammer: —	52	52	20	18	2	-	$\frac{2}{10}$ 00	$\frac{30}{4}$ 01	31	2 969
Fitjar: guttekursus	17	15	-	-	1	2	$\frac{1}{10}$ 00	$\frac{28}{4}$ 01	21	3 229
— pigekursus	-	-	31	30						
Folkehøiskoler.										
Sogndal: fælleskursus	87	82	10	11	3	1	$\frac{1}{10}$ 00	$\frac{2}{6}$ 01	-	2 600
— pigekursus	-	-	17	17	3	1	$\frac{23}{3}$ 01	$\frac{22}{6}$ 01	-	1 000
Framnes ungdomsskole i Vikør, fælleskursus	51	41	17	16	3	1	$\frac{1}{10}$ 00	$\frac{30}{3}$ 01	-	1 600
Vossevangen: fælleskursus heri medregnet den videre- gaaende folkehøiskole	44	52	22	24	4	1	$\frac{7}{10}$ 00	$\frac{2}{4}$ 01	-	7 000

Bergen stift 1900—1901.

5		6				7	8
tægt:		Udgift:				Kom- munens udgifter til lokale, brænde og ren- hold.	Anmerkning.
Skole- penge af ele- verne.	Til- sammen.	Løn- ninger.	Andre udgifter.	Behold- ning.	Til- sammen.		
-	7 537	5 250	*) 1 977	310	7 537	300	*) deraf stipendier kr. 1582.
252	5 657	4 250	1 496	-	5 746	250	
325	3 325	2 500	*) 650	175	3 325	680	*) stipendier kr. 300.
150	3 400	2 800	535	65	3 400	180	
1 206	3 806	3 350	456	-	3 806	-	
65	1 065	1 002	63	-	1 065	-	
1 830	3 430	3 150	280	-	3 430	-	
1 000	8 000	6 400	1 600	-	8 000	300	

1	2				3		4			
Hvor skolen holdtes.	Skolens elevantal:				Antal		Kurset		Ind	
	Gutter		Piger		lære- re.	lære- in- der.	be- gyndte.	slut- tede.	Be- holdn. fra fore- gaaen- de aar.	Stats- og amts- bi- drag.
	ved kur- sets begyn- delse.	ved kur- sets ende.	ved kur- sets begyn- delse.	ved kur- sets ende.						
Romsdal amt.										
Amtsskoler.										
Gutte- og pige-kursus i Vestnes	46	21	17	11	3	2	² / ₁₀ 1900	²⁹ / ₆ 1901	380	7 170
Gutte- og pige-kursus i Tingvold	42	14	18	11	3	2	¹ / ₁₀ 1900	¹ / ₇ 1901	279	7 990
Søndre Trondhjems amt.										
Amtsskoler.										
Guttekursus i Meldalen....	30	30	-	-	2	-	¹ / ₁₀ 1900	³⁰ / ₃ 1901	} 508	4 400
Pigekursus i do. . . .	-	-	27	26	2	1	¹ / ₄ 1901	²⁹ / ₆ 1901		
Guttekursus i Klæbu	20	32	-	-	2	-	¹ / ₁₀ 1900	³⁰ / ₃ 1901	} 238	4 000
Pigekursus i do.	-	-	20	22	2	1	¹ / ₄ 1901	²⁹ / ₆ 1901		
Nordre Trondhjems amt.										
Folkehøiskoler.										
Guttekursus paa Inderøen .	49	50	-	-	4	-	¹⁸ / ₁₀ 1900	¹⁴ / ₄ 1901	} -	8 000
Pigekursus „ do. . . .	-	-	23	23	3	2	¹⁸ / ₄ 1901	¹⁰ / ₇ 1901		
Gutte- og pige-kursus i Ogdalen.....	20	22	16	15	2	1	¹⁵ / ₁₀ 1900	¹⁷ / ₄ 1901	-	2 600
Gutte- og pige-kursus i Vikten	15	12	15	16	2	1	¹⁵ / ₁₀ 1900	²⁰ / ₄ 1901	-	2 600

Trondhjem stift 1900—1901.

Skolevæsen
1900.

5		6				7	8
tægt:		Udgift:				Kom- munens udgifter til lokale, brænde og ren- hold.	Anmerkning.
Skole- penge af ele- verne.	Til- sammen.	Løn- ninger.	Andre udgifter.	Behold- ning.	Til- sammen.		
-	7 550	5 250	1 919	381	7 550	400	
-	8 269	5 750	2 045	474	8 269	300	
295	5 203	4 620	236	347	5 203	350	
270	4 508	4 016	240	252	4 508	300	
912	8 912	6 400	2 512	-	8 912	-	
190	2 790	2 200	590	-	2 790	225	
160	2 760	2 560	200	-	2 760	250	

Det statistiske Centralbureau har derhos bl. a. udgivet følgende Værker:
Statistique internationale: Navigation maritime. I, II, III, IV. Christiania 1876,
1881, 1887, 1892.

International Skibsfartsstatistik:

Tabeller vedkommende Handelsflaaderne i Aarene 1850—1886. Kristiania 1887.

Tabeller vedkommende Skibsfartsbevægelsen 1872—1894 og Handelsflaaderne 1886—1896. Kristiania 1897.

Statistisk Aarbog for Kongeriget Norge. Senest udkommet: Treogtyvende Aargang, 1903. Kristiania 1903. (*Annuaire statistique de la Norvège*)

Meddelelser fra Det statistiske Centralbureau. Senest udkommet: Enogtyvende Bind, 1903. Kristiania 1904. (*Journal du Bureau Central de Statistique*.)

Oversigt over Kongeriget Norges civile, geistlige og judicielle Inddeling. Afsluttet 16 Juni 1902. Kristiania 1902.

Fortegnelse over Norges officielle Statistik m. v. 1828—30 Juni 1889. Kristiania 1889.
Do. for Tidsrummet 1 Juli 1889—31 December 1891, for Tidsrummet 1 Januar 1892—31 December 1894, for Tidsrummet 1 Januar 1895—31 December 1897, for Tidsrummet 1 Januar 1898—31 December 1900 og for Tidsrummet 1 Januar 1901—31 December 1903, trykte som Tillæg til Meddelelser fra Det statistiske Centralbureau, Niende Bind, Tolvte Bind, Femtende Bind, Attende Bind og Enogtyvende Bind.

Angaaende andre statistiske Værker henvises til ovennævnte Fortegnelser.

Samtlige Værker er at erholde tilkjøbs hos H. Aschehoug & Co., Kristiania.

3 Marts 1904.

*

1904.

*